รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

โดย

คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ กล่าวคือ 1. เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ และ 2 .เพื่อนำผลการศึกษา ข้อวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะไปใช้ประกอบการกำหนดนโยบายของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ในการจัดทำหลักเกณฑ์สัดส่วนของการให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานทั้งหมด 8 กิจกรรม ประกอบด้วย

<u>กิจกรรมที่ 1</u> จัดทำรายงานขั้นต้น (Inception Report) ประกอบด้วย แผนและกระบวนการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนและรายละเอียดการดำเนินงานพร้อมข้อมูลเบื้องต้น ศึกษาที่มาและความสำคัญของประเด็นที่ทำการศึกษา วัตถุประสงค์ของโครงการ ขั้นตอนการดำเนินงาน ระเบียบวิธีการวิจัย วิธีการได้มาซึ่งข้อมูล และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การกำหนดเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ

<u>กิจกรรมที่ 2</u> การศึกษาเอกสาร (Documentary Research) งานวิจัย หนังสือ บทความ จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 4 ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ประเทศออสเตรเลีย และประเทศญี่ปุ่น แล้วนำข้อมูลมารวบรวมและสังเคราะห์เกี่ยวกับการศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการประชุมทีมงานเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมประชุมกลุ่ม (Focus Group) ตามภูมิภาคตามที่กำหนดไว้

<u>กิจกรรมที่ 3</u> วางแผนเพื่อจัดสนทนา (Focus Group) คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย คนพิการทางการเห็น กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในแต่ละภูมิภาค ดังนี้

1) ภาคกลาง จัดงาน ณ กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 4-5 สิงหาคม พ.ศ. 2566 โดยมีผู้ให้ข้อมูล จำนวน 105 คน
2) ภาคใต้ จัดงาน ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 25-26 สิงหาคม พ.ศ. 2566 โดยมีผู้ให้ข้อมูล จำนวน 102 คน
3) ภาคเหนือ จัดงาน ณ จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 1-2 กันยายน พ.ศ. 2566 โดยมีผู้ให้ข้อมูล จำนวน 106 คน
4) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดงาน ณ จังหวัดขอนแก่น ระหว่างวันที่ 15-16 กันยายน พ.ศ. 2566 โดยมีผู้ให้ข้อมูล จำนวน 102 คน

<u>กิจกรรมที่ 4</u> จัดกิจกรรมประชุมกลุ่ม (Focus Group) กลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล ณ กรุงเทพมหานคร วันที่ 25 กันยายน 2566 โดยมีผู้ให้ข้อมูล จำนวน 71 คน

<u>กิจกรรมที่ 5</u> นำผลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร (Documentary Research) งานวิจัย หนังสือ บทความ จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ และผลจากการประชุมกลุ่ม (Focus Group) มาสรุปผล และจัดทำร่างผลการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ รวมทั้งร่างข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

<u>กิจกรรมที่ 6</u> กระบวนการพิจารณาร่างผลการศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความรู้ประสบการณ์ จำนวน 5 คน โดยนำเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ให้ กสทช. พิจารณาและประสานงานเพื่อเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาร่างผลการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ รวมทั้งร่างข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

<u>กิจกรรมที่ 7</u> นำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุง พัฒนา ร่างผลการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ รวมทั้งร่างข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อจัดทำผลรายการงานศึกษา

<u>กิจกรรมที่ 8</u> จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

ผลการศึกษา พบว่า จากการศึกษาเอกสาร การจัดกิจกรรมประชุมกลุ่ม ทั้งกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย คนพิการทางการเห็น กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มอื่น ๆ รวมทั้งกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เพราะฉะนั้นในการกำหนดหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ จึงคำนึงถึงการกำหนดนโยบายที่ต้องมีการพิจารณาถึงเจตนารมณ์ของกฎหมาย ประกอบกับความคิดเห็นที่แตกต่างกันของผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 กลุ่ม โดยพิจารณาให้เกิดสมดุลที่ตอบสนองความต้องการและข้อจำกัดที่ไม่เป็นภาระแก่ผู้ประกอบการเกินสมควร แต่ยังคงคุ้มครองสิทธิของคนพิการ โดยสามารถเสนอหลักเกณฑ์สัดส่วนการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ไว้ 3 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1: หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพที่พัฒนาจากข้อเสนอแนะจากกลุ่มคนพิการเป็นฐาน

1. ร่างหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ ระยะเวลาเริ่มต้น วันที่ 1 มกราคม 2569 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2573

ในการกำหนดหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ **กำหนดให้ทั้งกิจการบริการสาธารณะ และกิจการทางธุรกิจ ใช้สัดส่วนที่เท่ากัน โดยเริ่มตั้ง แต่ 120 นาที เพื่อการทดลองใช้ และการเตรียมความพร้อมในการอบรมและให้อนุญาตล่ามภาษามือ เพื่อให้มีทรัพยากรบุคคลที่เพียงพอ และมีคุณภาพ และมีการปรับขึ้นเป็น 180 นาที อยู่ในอัตราคงที่ 3 ปี จากนั้นในปีที่ 5 ปรับขึ้นเป็น 210 นาที** เพื่อทบทวน และขยายศักยภาพในการรองรับการขยายสัดส่วนกำหนดสัดส่วนเพื่อประกาศในปีต่อไป

2. ร่างหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีคำบรรยายแทนเสียง ระยะเวลาเริ่มต้น วันที่ 1 มกราคม 2569 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2573

ด้วยเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าในการผลิตบริการคำบรรยายแทนเสียง ส่งผลให้เพิ่มสัดส่วนแบบขั้นบันได ได้อย่างต่อเนื่อง ***ทั้งกิจการบริการสาธารณะ และกิจการทางธุรกิจ ใช้สัดส่วนที่เท่ากัน ดังนั้นในการกำหนดหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียง เริ่มตั้ง แต่ 180 นาที เพื่อการทดลองใช้ เป็นเวลา 2 ปี จากนั้นในปีที่ 3-5 มีการปรับขึ้นในรูปแบบขั้นบันไดเป็น 240 นาที 300 นาที 360 นาที ตามลำดับ*** และมีการทบทวนการดำเนินงาน เพื่อประเมินการขยายศักยภาพในการรองรับการขยายสัดส่วนกำหนดสัดส่วนเพื่อประกาศในปีต่อไป

3. ร่างหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีเสียงบรรยายภาพ ระยะเวลาเริ่มต้น วันที่ 1 มกราคม 2569 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2573

ในการกำหนดหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพ ***ในกิจการบริการสาธารณะ เริ่มตั้ง แต่ 120 นาที เพื่อการทดลองใช้ มีการปรับขึ้นในรูปแบบขั้นบันไดเป็น 150 นาที 180 นาที 210 นาที และ 240 นาที ตามลำดับ ในขณะที่กิจการทางธุรกิจ ใช้สัดส่วนที่ 120 นาที ใน 2 ปีแรก เนื่องจากอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านของการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกับงบประมาณในการจัดทำสูง จากนั้นปรับขึ้นเป็นขั้นบันไดในปีที่ 3 – 5 เป็น 150 นาที 180 นาที 210 นาที ตามลำดับ*** และมีการทบทวนการดำเนินงาน เพื่อประเมินการขยายศักยภาพในการรองรับการขยายสัดส่วนกำหนดสัดส่วนเพื่อประกาศในปีต่อไป ทั้งนี้สามารถสรุปหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพได้

รูปแบบที่ 2 : หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพที่พัฒนาจากข้อเสนอแนะจากกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอลเป็นฐาน ระยะเวลาเริ่มต้น วันที่ 1 มกราคม 2569 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2573

คณะผู้วิจัยได้นำข้อเสนอด้านสัดส่วนที่ได้จากการสนทนากับกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอลทั้งกิจการบริการสาธารณะ และกิจการทางธุรกิจ พบว่า ข้อจำกัดในการผลิตการบริการในเรื่องความคุ้มค่า และรูปแบบการรับชมที่เปลี่ยนแปลงไป ที่หันไปรับชมผ่านช่องทางออนไลน์ จึงควรสำรวจความต้องการของผู้ชมด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบในการวิเคราะห์แนวโน้มการรับชมรายการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล อย่างไรก็ดี เนื่องจากใบอนุญาตในการประกอบกิจการในแต่ละประเภทจะหมดอายุลงในช่วงการประกาศใช้ข้อกำหนดใหม่นี้ อีกทั้งยังหมดอายุพร้อมกัน จึงควรกำหนดสัดส่วนในลักษณะ Flat rate ทั้งกิจการทั้ง 2 ประเภท ในสัดส่วนที่ไม่เท่ากัน เนื่องจากกิจการทางธุรกิจต้องคำนึงถึงความคุ้มการในการลงทุนในการผลิตเป็นหลัก ดังนั้น ***ในกิจการบริการสาธารณะจึงกำหนดสัดส่วนบริการล่ามภาษามือ 60 นาที คำบรรยายแทนเสียง 120 นาที และเสียงบรรยายภาพ 60 นาที ในขณะเดียวกัน ในกิจการทางธุรกิจกำหนดสัดส่วนบริการล่ามภาษามือ 60 นาที คำบรรยายแทนเสียง 60 นาที และ เสียงบรรยายภาพ 60 นาที*** ซึ่งเป็นข้อเสนอที่สัดส่วนการจัดทำบริการลดลงจากประกาศ ทั้งนี้

เพื่อให้เกิดจากคุ้มครองสิทธิของคนพิการ ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย กสทช. อาจต้องพิจารณามาตรการส่งเสริมเพิ่มเติม เช่น การสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำบริการ การจัดให้มีช่องรายการโทรทัศน์สำหรับคนพิการที่มีการจัดทำบริการต่าง ๆ การพัฒนาเทคโนโลยีการจัดทำบริการ เป็นต้น

รูปแบบที่ 3: หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพที่พัฒนาจากแนวโน้มการเปลี่ยนผ่านของเทคโนโลยีและพฤติกรรมการรับชม ระยะเวลาเริ่มต้น วันที่ 1 มกราคม 2569 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2573

การให้บริการ OTT กำลังเข้ามาได้รับความนิยมมากขึ้น ทำให้พฤติกรรมการรับชมเปลี่ยนแปลงไป กสทช. กำลังอยู่ระหว่างการศึกษาแนวทางในการกำกับดูแล รวมถึงการกำหนดหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ในการให้บริการรูปแบบ OTT นอกจากนั้น เมื่อถึงปี พ.ศ. 2572 ใบอนุญาตหมดลงหมดอายุลง การส่งเสริมอุตสาหกรรมโทรทัศน์ในช่วงเปลี่ยนผ่านสู่การกำหนดแนวทางทีวีดิจิตอลหลังหมดอายุ ต้องมีการแก้ไขกฎหมายและต้องได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ภาคส่วนด้วยกัน โดยหลักการตามพันธกิจของกสทช. คือการส่งเสริมอุตสาหกรรมและศักยภาพของผู้ประกอบกิจการและผู้เล่นในภูมิทัศน์/เทคโนโลยีสื่อที่ปรับเปลี่ยน พร้อม ๆ กับการส่งเสริมความเท่าเทียมและเป็นธรรม ทั้งเชิงโครงสร้างการดำเนินการและเนื้อหาสื่อ เพื่อความยั่งยืนอย่างเหมาะสมในทางเศรษฐศาสตร์ด้วย ***ดังนั้นควรกำหนดสัดส่วนในลักษณะ Flat rate ในกิจการบริการสาธารณะจึงกำหนดสัดส่วนบริการล่ามภาษามือ 60 นาที คำบรรยายแทนเสียง 180 นาที และเสียงบรรยายภาพ 60 นาที และในกิจการในกิจการทางธุรกิจควรกำหนดสัดส่วนบริการล่ามภาษามือ 60 นาที คำบรรยายแทนเสียง 120 นาที และเสียงบรรยายภาพ 60 นาที*** ซึ่งเท่ากับสัดส่วนที่กำหนดตามประกาศ กสทช. เรื่องการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน ในปีที่ 5

2. หลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับสัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

1. การกำหนดช่วงเวลาออกอากาศรายการที่มีการบริการ

ปัจจุบัน บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ส่วนใหญ่จัดทำในรายการโทรทัศน์ในช่วงนอกไพร์มไทม์ เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่มีผู้ชมน้อย ดังนั้น กสทช. ควรกำหนดให้ผู้ประกอบการโทรทัศน์จัดให้มีบริการเหล่านี้ในช่วงไพร์มไทม์ (18.00-22.00 น.) เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ได้อย่างทั่วถึงและ เท่าเทียมมากขึ้น

2. การออกอากาศซ้ำ (Rerun) รายการที่มีบริการเพื่อคนพิการ

ผู้ประกอบการโทรทัศน์สามารถออกอากาศซ้ำรายการที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียงและเสียงบรรยายภาพได้โดยต้องมีคุณภาพและมาตรฐานเช่นเดียวกับรายการที่ออกอากาศครั้งแรกและครบถ้วนตามข้อกำหนดในประกาศของกสทช. โดยอ้างอิงจากการประกาศกสทช. เรื่องการส่งเสริมและ

คุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ (ฉบับที่ 3) นั้น สามารถออกอากาศซ้ำ ได้ 2 ครั้ง

3. การบังคับใช้หลักเกณฑ์ควรใช้ให้เหมือนกันทั้งสถานีโทรทัศน์ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

กสทช. ควรกำหนดให้บังคับใช้หลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์กับสถานีโทรทัศน์ส่วนภูมิภาคด้วย การกำหนดให้บังคับใช้หลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์กับสถานีโทรทัศน์ส่วนภูมิภาคด้วย จะช่วยให้คนพิการในภูมิภาคสามารถเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมมากขึ้น และยังเป็นการส่งเสริมการเข้าถึงเนื้อหารายการที่มีควรเป็นพหุวัฒนธรรมอีกด้วย

4. เรื่องระยะเวลาของการจัดทำประกาศว่าด้วยการกำหนดเป็น 5 ปี หรือในปี พ.ศ. 2572 หรือสามารถใช้ได้ต่อเนื่องไป

กสทช. ควรกำหนดระยะของการจัดทำประกาศการกำหนดสัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ให้ชัดเจน

ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การศึกษาเอกสารกรณีศึกษาจากต่างประเทศ รวมทั้งการจัดกิจกรรมประชุมกลุ่ม กับกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง คณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาสังเคราะห์ร่วมกันเพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการจัดให้มีการบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

ประเด็นที่ 1: การจัดอบรม เรื่องการทำความเข้าใจข้อกำหนด และการจัดทำบริการต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐาน ในแต่ละประเภทกิจการ รวมถึงสถานีโทรทัศน์ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค

ปัจจุบันกิจการโทรทัศน์ทั้งกิจการบริการสาธารณะ และกิจการทางธุรกิจ ได้ดำเนินกิจการอย่างเคร่งครัดภายใต้ประกาศการจัดให้มีการบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ (SL) คำบรรยายแทนเสียง (CC) และเสียงบรรยายภาพ (AD) แต่จากการจัดกิจกรรมประชุมกลุ่มกับผู้ประกอบการ และผู้ใช้บริการ พบว่ายังมีผู้ให้บริการโทรทัศน์บางรายที่ยังไม่สามารถจัดทำบริการเหล่านี้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดและแนวทางในการจัดทำบริการเหล่านี้ ดังนั้น กสทช. ควรมีมาตรการในการจัดอบรมให้กับผู้ให้บริการโทรทัศน์ เพื่อให้สามารถจัดทำบริการเหล่านี้ได้อย่างถูกต้อง และมีคุณภาพ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ให้บริการโทรทัศน์สามารถจัดทำบริการเหล่านี้ได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อคนพิการและผู้ชมทั่วไปในการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์อย่างเท่าเทียม โดยอาจพิจารณาแนวทางดังต่อไปนี้

- จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดและแนวทางในการจัดทำบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การตีความข้อกำหนดต่าง ๆ เพื่อเป็น

แนวทางในการจัดทำบริการไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งอาจจัดอบรมในรูปแบบกลุ่มหรืออบรมแบบออนไลน์ เพื่อให้ผู้ให้บริการโทรทัศน์สามารถเข้าร่วมอบรมได้อย่างสะดวก

ประเด็นที่ 2: การปรับสัดส่วนการให้ค่าตอบแทน/ค่าสนับสนุนในการจัดทำบริการ หรือหามาตรการช่วยเหลืออื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการผลิตบริการ และเป็นแรงจูงใจในการจัดทำให้ได้มาตรฐาน

ปัจจุบัน กสทช. ได้มีการกำหนดการพิจารณาและคำนวณสัดส่วนรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะเพื่อการขอยกเว้นหรือลดหย่อนค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ อย่างไรก็ดี พบว่า จำนวนรายการโทรทัศน์ที่มีบริการเหล่านี้ยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของคนพิการและประชาชนทั่วไป

ดังนั้น กสทช. ควรพิจารณาสัดส่วนในการลดหย่อนค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ให้สูงขึ้น เพื่อส่งเสริมการผลิตบริการเหล่านี้มากยิ่งขึ้น โดยอาจพิจารณาแนวทางดังต่อไปนี้

- ปรับสัดส่วนการให้ค่าตอบแทนหรือค่าสนับสนุนในการจัดทำบริการเหล่านี้ให้สูงขึ้น
- หามาตรการช่วยเหลืออื่น ๆ เช่น การลดหย่อนภาษี หรือค่าธรรมเนียมใบอนุญาต เพื่อให้ผู้ประกอบการมีต้นทุน ในการจัดทำบริการเหล่านี้ลดลง

ประเด็นที่ 3: ส่งเสริมให้มีบริการทั้งสามบริการ ที่มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น ตามประเภทของรายการ เพื่อเพิ่มฐานผู้ชมที่เป็นคนพิการ

ปัจจุบัน บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ส่วนใหญ่เป็นบริการที่จัดทำสำหรับรายการข่าวและรายการสารคดี ซึ่งคนพิการบางส่วนอาจไม่สนใจรับชมรายการประเภทนี้ ดังนั้น กสทช. ควรส่งเสริมให้มีบริการทั้งสามบริการที่มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น ตามประเภทของรายการ เพื่อเพิ่มฐานผู้ชมที่เป็นคนพิการ ซึ่งนอกจากนี้ยังอาจส่งผลให้รายการโทรทัศน์เหล่านั้นมีเรตติ้งสูงขึ้นแล้ว ยังช่วยให้เข้าถึงผู้ชมกลุ่มใหม่ได้อีกด้วย โดยมีข้อเสนอแนะ 2 แนวทาง ดังนี้

1. กำหนดให้ผู้ให้บริการโทรทัศน์ทุกประเภท ต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ในรายการโทรทัศน์บางประเภท เช่น รายการกีฬา รายการวาไรตี้ รายการละคร และรายการเด็ก โดยกำหนดสัดส่วนหรือจำนวนรายการที่ต้องจัดทำบริการเหล่านี้
2. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการโทรทัศน์จัดทำบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ในรายการโทรทัศน์ประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ โดยอาจให้การสนับสนุนด้านงบประมาณหรือบุคลากร เช่น สนับสนุนค่าจ้างล่ามภาษามือ ค่าจ้างผู้บรรยายแทนเสียง หรือค่าจ้างอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตการบริการ เป็นต้น

ประเด็นที่ 4: จัดทำมาตรการในการกำกับดูแล OTT (Over the top) ให้มีการผลิตบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

ปัจจุบัน บริการ OTT ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยผู้ชมสามารถรับชมรายการโทรทัศน์ผ่านแพลตฟอร์ม OTT ได้ทุกที่ทุกเวลา โดยไม่จำกัดเวลาออกอากาศ ดังนั้น กสทช. ควรมีมาตรการในการกำกับดูแล OTT ให้มีการผลิตบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับคนพิการในการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ โดยอาจพิจารณาแนวทางดังต่อไปนี้

- ส่งเสริมให้มีการขึ้นทะเบียนผู้ให้บริการ ประเภท OTT และกำหนดให้ผู้ให้บริการ OTT ทุกราย ต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์บางประเภท เช่น รายการข่าว สารคดี และรายการบันเทิงทั่วไป โดยกำหนดสัดส่วนหรือจำนวนรายการที่ต้องจัดทำบริการเหล่านี้
- สนับสนุนการจัดทำบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ในรายการโทรทัศน์ประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ โดยอาจให้การสนับสนุนด้านความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดและแนวทางในการจัดทำบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ด้านงบประมาณหรือด้านบุคลากร

2) ข้อเสนอแนะในการส่งแสริมการเข้าถึงการบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ (SL) คำบรรยายแทนเสียง (CC) และเสียงบรรยายภาพ (AD)

ในส่วนของข้อเสนอแนะในการส่งแสริมการเข้าถึงการบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ (SL) คำบรรยายแทนเสียง (CC) และเสียงบรรยายภาพ (AD) คณะผู้วิจัยได้จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นที่ 1: การจัดให้มีการประชาสัมพันธ์บริการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ชมรับทราบการบริการ

ปัจจุบัน คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ ทั้ง 3 บริการ ตามข้อ 21 ของประกาศ กสทช. เรื่อง การส่งเสริมแล้วคุ้มครองสิทธิคนพิการฯ โดยผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงสัญลักษณ์ หรือเสียงประกอบให้ผู้ใช้บริการทราบล่วงหน้าว่ารายการที่จะออกอากาศเป็นรายการโทรทัศน์ที่มีบริการดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม พบว่ายังมีคนพิการบางกลุ่มที่ยังไม่ได้รับการเข้าถึงบริการเหล่านี้อย่างเพียงพอ เนื่องจากไม่ทราบว่ารายการโทรทัศน์ช่องไหนมีรายการอะไรที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ดังนั้น กสทช. ควรมีมาตรการในการประชาสัมพันธ์บริการเหล่านี้ให้ครอบคลุมและทั่วถึงยิ่งขึ้น โดยอาจพิจารณาแนวทางดังต่อไปนี้

- จัดทำเว็บไซต์สำหรับเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ โดยแบ่งข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ต่าง ๆ เช่น รายการโทรทัศน์ที่มีบริการ วิธีการเข้าถึงบริการ ข้อมูลเกี่ยวกับล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ โดยสามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วและง่ายดาย

- จัดทำคลิปวิดีโอหรือสื่อประชาสัมพันธ์อื่นๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับบริการเหล่านี้ไปยังกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ เช่น คนพิการ ครอบครัวของคนพิการ สื่อมวลชน และผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์โดยนำเสนอในรูปแบบที่เข้าใจง่ายและน่าสนใจ
- ร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์บริการเหล่านี้ เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ และสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย

ประเด็นที่ 2: การแนะนำการใช้งานเครื่องรับโทรทัศน์เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดจากบริการ

แม้ว่า กสทช. มีการกำกับดูแลการจัดจำหน่ายอุปกรณ์เครื่องรับโทรทัศน์ระบบดิจิตอลในการจัดให้มีเมนูการเข้าถึงการบริการ แต่ยังมีคนพิการบางกลุ่มที่ยังไม่ได้รับการเข้าถึงบริการเหล่านี้อย่างเพียงพอ เนื่องจากไม่เข้าใจวิธีการใช้เครื่องรับโทรทัศน์เพื่อรับชมบริการเหล่านี้ ดังนั้น กสทช. ควรมีมาตรการในการสอนการใช้งานเครื่องรับโทรทัศน์ให้กับคนพิการ เพื่อให้สามารถเข้าถึงบริการเหล่านี้ได้อย่างเท่าเทียมและได้รับประโยชน์จากสื่อโทรทัศน์อย่างเต็มศักยภาพ โดยอาจพิจารณาแนวทางดังต่อไปนี้

- จัดทำคู่มือการใช้งานเครื่องรับโทรทัศน์สำหรับคนพิการ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นหมวดหมู่ต่าง ๆ เช่น การใช้งานปุ่มต่าง ๆ บนเครื่องรับโทรทัศน์ วิธีการตั้งค่าการรับชมรายการที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ เป็นต้น
- จัดอบรมหรือสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้งานเครื่องรับโทรทัศน์สำหรับคนพิการ โดยอาจจัดอบรมในรูปแบบกลุ่มหรืออบรมแบบออนไลน์ เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าร่วมอบรมได้อย่างสะดวก
- จัดทำคลิปวิดีโอแนะนำการใช้งานเครื่องรับโทรทัศน์สำหรับคนพิการ โดยนำเสนอในรูปแบบที่เข้าใจง่ายและน่าสนใจ เช่น คลิปวิดีโอสาธิตวิธีการตั้งค่าการรับชมรายการที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร 1
สารบัญ ..... ก
สารบัญภาพ ..... ค
สารบัญตาราง ..... ง
บทที่ 1 1
1.1 ที่มาและความสำคัญของประเด็นที่ทำการศึกษา 1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ 4
1.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน 5
บทที่ 2 11
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับคนพิการ 11
2.2 บริการโทรทัศน์เพื่อการเข้าถึงของคนพิการ 20
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์ 27
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 32
บทที่ 3 47
3.1 การศึกษาเอกสาร (Documentary Research) 47
3.2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) 47
3.3 การวิเคราะห์ผลการวิจัย 50
3.4 วิธีการได้มาซึ่งข้อมูล 51
3.5 การกำหนดเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ 52
บทที่ 4 61
4.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา 61
4.2 สหราชอาณาจักร 68
4.3 ประเทศออสเตรเลีย 75
4.4 ประเทศญี่ปุ่น 79
บทที่ 5 111
5.1 ผลการวิจัย 111
บทที่ 6 142
6.1 การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ 142
6.2 การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียง 248
6.3 การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพ 330

บทที่ 7 402
7.1 ผลการวิจัย 402
7.2 ผลการวิจัยจากการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ 419
7.3 ผลการวิจัยจากการสนทนากลุ่มกับนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ 435
บทที่ 8 453
8.1 สรุปผลการศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) 453
8.2 สรุปผลการศึกษาจากการจัดประชุมกลุ่มจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 ภูมิภาค (Focus Group) 471
8.3 สรุปผลการศึกษาจากการสนทนากลุ่มตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ ผู้ผลิต และนักวิชาการ 487
8.4 ร่างผลการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือคำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ 491
8.5 ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ 497
8.6 ร่างข้อเสนอแนะสำหรับคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การจัดทำช่องโทรทัศน์สำหรับคนพิการ 501
บรรณานุกรม 505
ภาคผนวก 511
ภาคผนวก ก. ค่ามัธยฐาน (Median) ของข้อเสนอแนะด้านสัดส่วนจำนวนเวลา 512
ภาคผนวก ข. ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ 515
ภาคผนวก ค. การปรับปรุง แก้ไขจากข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการพิจารณาผลงานการดำเนินโครงการ 541
ภาคผนวก ง. แนวทางคำถามสัมภาษณ์ 562
ภาคผนวก จ. ภาพรวมกิจกรรมสนทนากลุ่ม 571

สารบัญภาพ

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวทางการดำเนินงาน 46
ภาพที่ 4.1 การตั้งเป้าหมายสำหรับการให้บริการการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ของคนพิการ 71
ภาพที่ 4.2 การสร้างทางเลือกให้ผู้ประกอบการทีวีในกรณีที่มีสัดส่วนผู้ชมน้อยสำหรับการจัดทำล่าม
ภาษามือ (SIGNING) ปี 2023 (OFCOM, 2022) 73
ภาพที่ 4.3 การสร้างทางเลือกให้ผู้ประกอบการทีวีในกรณีที่มีสัดส่วนผู้ชมน้อยสำหรับ
การจัดทำล่ามภาษามือ (SIGNING) ปี 2024 (OFCOM, 2023) 74

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1.1 กำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ ในส่วนกิจการบริการสาธารณะ ปีที่1 - ปีที่ 5 4
ตารางที่ 1.2 กำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ ในส่วนกิจการทางธุรกิจ ปีที่1 - ปีที่ 5 4
ตารางที่ 1.3 รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ 7
ตารางที่ 1.4 ตารางการปฏิบัติงาน (ACTION PLAN) 8
ตารางที่ 2.1 ระดับการสูญเสียการได้ยินและลักษณะอาการ 13
ตารางที่ 2.2 แสดงสัดส่วนรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ 24
ตารางที่ 2.3 กำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ ในส่วนกิจการบริการสาธารณะ ปีที่1 - ปีที่ 5 26
ตารางที่ 2.4 กำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ ในส่วนกิจการทางธุรกิจ ปีที่1 - ปีที่ 5 27
ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาค 48
ตารางที่ 3.2 รายชื่อผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล 49
ตารางที่ 3.3 เป้าหมายกลุ่มบุคคลที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มในแต่ละภูมิภาค 53
ตารางที่ 3.4 แสดงจำนวนผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มภาคกลาง 54
ตารางที่ 3.5 แสดงจำนวนผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 56
ตารางที่ 3.6 แสดงจำนวนผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มภาคใต้ 57
ตารางที่ 3.7 แสดงจำนวนผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มภาคเหนือ 59
ตารางที่ 3.8 แสดงจำนวนผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มกรุงเทพมหานคร 60
ตารางที่ 4.1 การสังเคราะห์ผลการศึกษาเอกสารร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการบริการในประเทศไทย 89
ตารางที่ 6.1 แสดงสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ ในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ปีที่1 - ปีที่ 5 (พ.ศ. 2564-2568) 142
ตารางที่ 6.2 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 1 149
ตารางที่ 6.3 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 2 150
ตารางที่ 6.4 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง 150
ตารางที่ 6.5 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง 151

ตารางที่ 6.6 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง....152
ตารางที่ 6.7 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 1....154
ตารางที่ 6.8 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 2....154
ตารางที่ 6.9 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง....155
ตารางที่ 6.10 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง....156
ตารางที่ 6.11 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ภาคกลาง....157
ตารางที่ 6.12 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 1....158
ตารางที่ 6.13 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 2....158
ตารางที่ 6.14 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง....159
ตารางที่ 6.15 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง....160
ตารางที่ 6.16 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง....161
ตารางที่ 6.17 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 1....162
ตารางที่ 6.18 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 2....162
ตารางที่ 6.19 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง....163
ตารางที่ 6.20 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง....163
ตารางที่ 6.21 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง....163

ตารางที่ 6.22 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 1 176
ตารางที่ 6.23 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 2 176
ตารางที่ 6.24 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 178
ตารางที่ 6.25 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 179
ตารางที่ 6.26 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 182
ตารางที่ 6.27 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 1 184
ตารางที่ 6.28 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 2 184
ตารางที่ 6.29 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 185
ตารางที่ 6.30 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 186
ตารางที่ 6.31 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียง และโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 188
ตารางที่ 6.32 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 1 188
ตารางที่ 6.33 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 2 189
ตารางที่ 6.34 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 189
ตารางที่ 6.35 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 190
ตารางที่ 6.36 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจกลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 191
ตารางที่ 6.37 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 1 192

ตารางที่ 6.38 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 2 192
ตารางที่ 6.39 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ....192
ตารางที่ 6.40 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ....193
ตารางที่ 6.41 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 193
ตารางที่ 6.42 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้....207
ตารางที่ 6.43 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการภาคใต้....209
ตารางที่ 6.44 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้....210
ตารางที่ 6.45 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้....211
ตารางที่ 6.46 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือ สื่อความหมาย ภาคใต้....212
ตารางที่ 6.47 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้....213
ตารางที่ 6.48 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้....214
ตารางที่ 6.49 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้....215
ตารางที่ 6.50 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้....216
ตารางที่ 6.51 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้....217
ตารางที่ 6.52 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้....218
ตารางที่ 6.53 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจกลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้....219

ตารางที่ 6.54 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้....220
ตารางที่ 6.55 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้....220
ตารางที่ 6.56 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้....221
ตารางที่ 6.57 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้....221
ตารางที่ 6.58 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยิน หรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ....230
ตารางที่ 6.59 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ....231
ตารางที่ 6.60 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ....232
ตารางที่ 6.61 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคใน กิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ....234
ตารางที่ 6.62 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยิน หรือ สื่อความหมาย ภาคเหนือ....235
ตารางที่ 6.63 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ....236
ตารางที่ 6.64 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ....237
ตารางที่ 6.65 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ....238
ตารางที่ 6.66 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ....239
ตารางที่ 6.67 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค (สทท. ภูมิภาค) กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ....240
ตารางที่ 6.68 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค (สทท. ภูมิภาค) กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ....241
ตารางที่ 6.69 แสดงสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียง ในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ปีที่1 - ปีที่ 5 (พ.ศ. 2564-2568)....249

ตารางที่ 6.70 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 1 253
ตารางที่ 6.71 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 2 253
ตารางที่ 6.72 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง 254
ตารางที่ 6.73 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง 255
ตารางที่ 6.74 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง 255
ตารางที่ 6.75 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 1 257
ตารางที่ 6.76 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 2 257
ตารางที่ 6.77 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง 258
ตารางที่ 6.78 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง 258
ตารางที่ 6.79 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง 259
ตารางที่ 6.80 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 1 260
ตารางที่ 6.81 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 2 261
ตารางที่ 6.82 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง 261
ตารางที่ 6.83 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง 261
ตารางที่ 6.84 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง 262
ตารางที่ 6.85 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 1 262

ตารางที่ 6.86 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 2.....263
ตารางที่ 6.87 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง 263
ตารางที่ 6.88 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง 264
ตารางที่ 6.89 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง.....264
ตารางที่ 6.90 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการ ได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 1 272
ตารางที่ 6.91 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 2.....272
ตารางที่ 6.92 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....273
ตารางที่ 6.93 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....273
ตารางที่ 6.94 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....274
ตารางที่ 6.95 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 1 275
ตารางที่ 6.96 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 2 275
ตารางที่ 6.97 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....276
ตารางที่ 6.98 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....276
ตารางที่ 6.99 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....277

ตารางที่ 6.100 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 1 278
ตารางที่ 6.101 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 2 278
ตารางที่ 6.102 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 279
ตารางที่ 6.103 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 279
ตารางที่ 6.104 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 279
ตารางที่ 6.105 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 1 280
ตารางที่ 6.106 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 2 280
ตารางที่ 6.107 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 281
ตารางที่ 6.108 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 281
ตารางที่ 6.109 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 282
ตารางที่ 6.110 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ 290
ตารางที่ 6.111 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ 291
ตารางที่ 6.112 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ 292

ตารางที่ 6.113 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภค ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ 294
ตารางที่ 6.114 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการ ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ 295
ตารางที่ 6.115 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ 297
ตารางที่ 6.116 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคใน กิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ 298
ตารางที่ 6.117 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการบริการสาธารณะและกิจการ ทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ 299
ตารางที่ 6.118 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการ ทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ 300
ตารางที่ 6.119 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในกิจการบริการสาธารณะและกิจการ ทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ 301
ตารางที่ 6.120 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในกิจการบริการสาธารณะและกิจการ ทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ 301
ตารางที่ 6.121 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทาง ธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ 302
ตารางที่ 6.122 สรุปสัดส่วนการห้บริการคำบรรยายแทนกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ 302
ตารางที่ 6.123 สรุปสัดส่วนการห้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการบริการสาธารณะ กิจการทาง ธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ 302
ตารางที่ 6.124 สรุปสัดส่วนการห้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการบริการสาธารณะ กิจการทาง ธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้บริโภคในกิจการ กระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ 303
ตารางที่ 6.125 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคน พิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ 310
ตารางที่ 6.126 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่ม นักวิชาการ ภาคเหนือ 313
ตารางที่ 6.127 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ 314

ตารางที่ 6.128 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภค ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ 315
ตารางที่ 6.129 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการ ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ 317
ตารางที่ 6.130 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล นักวิชาการ ภาคเหนือ 318
ตารางที่ 6.131 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ผู้สูงอายุ ภาคเหนือ 319
ตารางที่ 6.132 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ผู้บริโภค ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ 320
ตารางที่ 6.133 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ 321
ตารางที่ 6.134 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ 322
ตารางที่ 6.135 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ.....323
ตารางที่ 6.136 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ.....324
ตารางที่ 6.137 แสดงความเห็นของการจัดสรรคำบรรยายแทนเสียงโดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการ ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย 324
ตารางที่ 6.138 สัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการเสียงบรรยายภาพในส่วนกิจการบริการ สาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ปีที่1 - ปีที่ 5 (ปี พ.ศ. 2564 - พ.ศ. 2568).....330
ตารางที่ 6.139 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการ ทางการเห็น ภาคกลาง ห้องที่ 1 333
ตารางที่ 6.140 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการ ทางการเห็น ภาคกลาง ห้องที่ 2 333
ตารางที่ 6.141 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง 334
ตารางที่ 6.142 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง 334
ตารางที่ 6.143 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคใน กิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง.....335

ตารางที่ 6.144 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง ห้องที่ 1 336
ตารางที่ 6.145 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง ห้องที่ 2 336
ตารางที่ 6.146 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง 337
ตารางที่ 6.147 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง 337
ตารางที่ 6.148 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง 338
ตารางที่ 6.149 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการเห็น กลุ่มที่ 1 ภาคกลาง 339
ตารางที่ 6.150 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการเห็น กลุ่มที่ 2 ภาคกลาง 339
ตารางที่ 6.151 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง 340
ตารางที่ 6.152 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง 340
ตารางที่ 6.153 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง 340
ตารางที่ 6.154 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง ห้องที่ 1 341
ตารางที่ 6.155 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง ห้องที่ 2 341
ตารางที่ 6.156 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง 342
ตารางที่ 6.157 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง 342
ตารางที่ 6.158 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง 342

ตารางที่ 6.159 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 348
ตารางที่ 6.160 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 349
ตารางที่ 6.161 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 350
ตารางที่ 6.162 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 351
ตารางที่ 6.163 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 352
ตารางที่ 6.164 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 353
ตารางที่ 6.165 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 354
ตารางที่ 6.166 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 355
ตารางที่ 6.167 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 356
ตารางที่ 6.168 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 357
ตารางที่ 6.169 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 357
ตารางที่ 6.170 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 357
ตารางที่ 6.171 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 358
ตารางที่ 6.172 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะกิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 358
ตารางที่ 6.173 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะกิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้สูงอายุภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 359

ตารางที่ 6.174 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะกิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ....359
ตารางที่ 6.175 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการเห็นภาคใต้....372
ตารางที่ 6.176 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการภาคใต้....374
ตารางที่ 6.177 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุภาคใต้....375
ตารางที่ 6.178 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้....376
ตารางที่ 6.179 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้....377
ตารางที่ 6.180 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้....378
ตารางที่ 6.181 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้....379
ตารางที่ 6.182 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้....380
ตารางที่ 6.183 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ....386
ตารางที่ 6.184 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการภาคเหนือ....388
ตารางที่ 6.185 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุภาคเหนือ....389
ตารางที่ 6.186 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ....390
ตารางที่ 6.187 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ....392
ตารางที่ 6.188 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการภาคเหนือ....394
ตารางที่ 6.189 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุภาคเหนือ....395
ตารางที่ 6.190 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ....396

ตารางที่ 6.191 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ 396
ตารางที่ 6.192 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ 398
ตารางที่ 6.193 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ 398
ตารางที่ 6.194 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ 399
ตารางที่ 7.1 ข้อเสนอแนะในการกำหนดสัดส่วนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพในกิจการบริการสาธารณะ 411
ตารางที่ 7.2 ข้อเสนอแนะในการกำหนดสัดส่วนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพในกิจการทางธุรกิจ 427
ตารางที่ 7.3 ข้อเสนอแนะในการกำหนดสัดส่วนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพในกิจการทางธุรกิจ 441
ตารางที่ 7.4 ข้อเสนอแนะในการกำหนดสัดส่วนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพในกิจการทางธุรกิจ 446
ตารางที่ 8.1 การสังเคราะห์ผลการศึกษาเอกสารร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการบริการในประเทศไทย 454
ตารางที่ 8.2 แสดงสัดส่วนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือในกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ปีที่ 1 – ปีที่ 5 (พ.ศ. 2569 – 2573) ตามภูมิภาค 473
ตารางที่ 8.3 แสดงสัดส่วนการจัดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียง ในกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ปีที่ 1 – ปีที่ 5 (พ.ศ. 2569 – 2573) ตามภูมิภาค 478
ตารางที่ 8.4 แสดงสัดส่วนการจัดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียง ในกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ปีที่ 1 – ปีที่ 5 (พ.ศ. 2569 – 2573) ตามภูมิภาค 483
ตารางที่ 8.5 ข้อเสนอแนะในการกำหนดสัดส่วนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพในกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ 489
ตารางที่ 8.6 ข้อเสนอแนะในการกำหนดสัดส่วนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพในกิจการบริการสาธารณะ และกิจการทางธุรกิจ 491
ตารางที่ 8.7 หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ ปีพ.ศ. 2569 – 2573 ที่พัฒนาจากข้อเสนอแนะจากกลุ่มคนพิการเป็นฐาน 493
ตารางที่ 8.8 หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียง ปี พ.ศ. 2569 – 2573 ที่พัฒนาจากข้อเสนอแนะจากกลุ่มคนพิการเป็นฐาน 493

ตารางที่ 8.9 หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพ ปีพ.ศ. 2569 – 2573 ที่พัฒนาจากข้อเสนอแนะจากกลุ่มคนพิการเป็นฐาน 494
ตารางที่ 8.10 สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในกิจการบริการสาธารณะ ปีพ.ศ. 2569 – 2573 ที่พัฒนาจาก ข้อเสนอแนะจากกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอลเป็นฐาน 495
ตารางที่ 8.11 สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในกิจการทางธุรกิจ ปีพ.ศ. 2569 – 2573 ที่พัฒนาจาก ข้อเสนอแนะจากกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอลเป็นฐาน 495
ตารางที่ 8.12 สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในส่วนกิจการบริการสาธารณะ ปีพ.ศ. 2569 – 2573 ที่พัฒนา จากแนวโน้มการเปลี่ยนผ่านของเทคโนโลยีและพฤติกรรมการรับชม 496
ตารางที่ 8.13 สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และ เสียงบรรยายภาพในส่วนกิจการทางธุรกิจ ปีพ.ศ. 2569 – 2573 ที่พัฒนาจาก แนวโน้มการเปลี่ยนผ่านของเทคโนโลยีและพฤติกรรมการรับชม.....496

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของประเด็นที่ทำการศึกษา

โทรทัศน์นับว่าเป็นแหล่งข่าวสารข้อมูลที่ทั่วโลกให้การยอมรับว่า เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารและความบันเทิงที่สำคัญและเป็นที่ชื่นชอบของประชาชนมากที่สุด ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภคจึงต้องการให้รายการต่าง ๆ ที่เข้าถึงประชาชนของตน เป็นบริการที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน ซึ่งหลายประเทศให้ความสำคัญและเล็งเห็นถึงความจำเป็นในการให้บริการ เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิและความเท่าเทียมด้านการสื่อสารดังกล่าว ซึ่งถือว่าการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ประชาชนทุกคนควรจะได้รับบริการอย่างทั่วถึง สิ่งที่เห็นได้ชัดอีกประการหนึ่งคือ กลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย แคนาดา กลุ่มประเทศในสหภาพยุโรป เป็นต้น มีความก้าวหน้าในการให้พัฒนาบริการและเทคโนโลยีที่จะอำนวยความสะดวกเพื่อให้คนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้มากกว่ากลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา เนื่องจากกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วมีความพร้อมทั้งในเรื่องของงบประมาณและบุคลากรที่จำเป็นในการพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมีการกำหนดกฎหมาย นโยบายในการให้บริการด้านกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์อย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งในประเทศไทยเองเมื่อเข้าสู่ยุคดิจิตอลที่การส่งผ่านข้อมูลข่าวสารรวดเร็วมากขึ้น ผู้ที่มีข้อจำกัดทางร่างกาย ก็ยิ่งเข้าถึงข้อมูลยากขึ้นเท่านั้น หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ซึ่งเป็นองค์กรกำกับดูแลกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ควรมีนโยบายหรือมาตรการในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์จัดให้มีบริการสำหรับคนพิการ รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมเพื่อช่วยให้คนพิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ นอกจากนี้ ยังควรสร้างความตระหนัก และตื่นตัวในการรักษาสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเป็นของคนทุกกลุ่ม (ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ, 2560)

คนพิการ ถือเป็นอีกหนึ่งกลุ่มสำคัญของสังคมที่ต้องได้รับการดูแล โดยเฉพาะด้านข้อมูลข่าวสาร ซึ่งสื่อโทรทัศน์ ถือเป็นสื่อหลักของประชาชนทุกกลุ่มที่ต้องเข้าถึงได้โดยไร้ข้อจำกัด ยิ่งเทคโนโลยีการสื่อสารมีการพัฒนามากขึ้นเท่าไร จำเป็นต้องมีการพัฒนาบริการต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างการเข้าถึงให้กับประชาชนทุกกลุ่มมากขึ้นเท่านั้นโดยเฉพาะคนพิการ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ถือเป็นหน่วยงานหลักที่ทำงานในการขับเคลื่อนให้เกิดความเท่าเทียมและความเสมอภาค เพื่อสร้างการเข้าถึง การรับรู้ และการใช้ประโยชน์ของคนพิการ จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ เพื่อสร้างมาตรฐานในการจัดทำบริการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของคนพิการ

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 มาตรา 36 กำหนดเป็นหลักการว่า เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการและคนด้อยโอกาส

ให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป ให้คณะกรรมการกำหนดมาตรการพื้นฐานบางประการ เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตจัดให้มีบริการที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ของบุคคลดังกล่าว รวมถึงมาตรการส่งเสริม ทั้งนี้ บริการที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ของคนพิการ และคนด้อยโอกาสอาจหมายความรวมถึง บริการกระจายเสียงที่ออกอากาศรายการอ่านหนังสือเต็มเวลา หรือบริการโทรทัศน์ที่จัดให้มีล่ามภาษามือ บริการคำบรรยายเป็นอักษรวิ่ง หรือบริการคำบรรยายเป็นเสียง สำหรับรายการที่นำเสนอข้อมูลข่าวสารสาธารณะ (พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551, 2551)

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้ออกประกาศเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ โดยได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ ประกอบกับประกาศ กสทช. ว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ (ฉบับที่ 2) ได้ประกาศลงราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2560 ประกาศ กสทช. เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ กำหนดให้การประกอบกิจการต้องมีบริการพื้นฐานที่ทำให้คนพิการสามารถเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป โดยกำหนดเป็นมาตรการพื้นฐานให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์สำหรับการให้บริการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล ต้องจัดให้มีบริการให้สอดคล้องกับรูปแบบของแต่ละรายการ โดยอย่างน้อยต้องมีสัดส่วน ดังนี้ (ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ, 2560)

1. บริการล่ามภาษามือ อย่างน้อยร้อยละ 5 ของสัดส่วนรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะตามประเภทการประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาต และต้องจัดให้มีเพิ่มขึ้นจนถึงร้อยละ 9 ภายในระยะเวลาที่กำหนดในภาคผนวก ซึ่งเมื่อรวมเวลาที่จัดให้มีบริการดังกล่าวตลอดทั้งวันเฉลี่ยแล้วต้องไม่น้อยกว่าหกสิบนาทีต่อวัน

2. บริการคำบรรยายแทนเสียง อย่างน้อยร้อยละ 40 ของสัดส่วนรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะตามประเภทการประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาต และต้องจัดให้มีเพิ่มขึ้นจนถึงร้อยละ 60 ภายในระยะเวลาที่กำหนดในภาคผนวก ซึ่งเมื่อรวมเวลาที่จัดให้มีบริการดังกล่าวตลอดทั้งวันเฉลี่ยแล้วต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบนาทีต่อวัน

3. บริการเสียงบรรยายภาพ อย่างน้อยร้อยละ 5 ของสัดส่วนรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะตามประเภทการประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาต และต้องจัดให้มีเพิ่มขึ้นจนถึงร้อยละ 10 ภายในระยะเวลาที่กำหนดในภาคผนวก ซึ่งเมื่อรวมเวลาที่จัดให้มีบริการดังกล่าวตลอดทั้งวันเฉลี่ยแล้วต้องไม่น้อยกว่าหกสิบนาทีต่อวันในประเทศไทย

ประกอบกับประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ (ฉบับที่ 3) โดยได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2563 ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 5 ให้กำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตจะต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ และบริการอื่นใด ตามที่คณะกรรมการกำหนดในรายการที่ออกอากาศประเภทข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะหรือรายการประเภทอื่นใด โดยผู้รับใบอนุญาตต้องจัดทำบริการดังกล่าวให้สอดคล้องเหมาะสมกับรูปแบบของแต่ละรายการ ดังนี้

1) ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะต้องจัดให้มีบริการอย่างน้อย ดังนี้

(1) บริการล่ามภาษามือ จัดให้มีบริการไม่น้อยกว่าหกสิบนาทีต่อวันภายในระยะเวลาที่กำหนดในภาคผนวก

(2) บริการคำบรรยายแทนเสียง จัดให้มีบริการไม่น้อยกว่าหกสิบนาทีต่อวัน และต้องจัดให้มีเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบนาทีต่อวัน และหนึ่งร้อยแปดสิบนาทีต่อวัน ตามลำดับภายในระยะเวลาที่กำหนดในภาคผนวก

(3) บริการเสียงบรรยายภาพ จัดให้มีบริการไม่น้อยกว่าสามสิบนาทีต่อวัน และต้องจัดให้มีเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าหกสิบนาทีต่อวัน ภายในระยะเวลาที่กำหนดในภาคผนวก

2) ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ ต้องจัดให้มีบริการอย่างน้อย ดังนี้

(1) บริการล่ามภาษามือ จัดให้มีบริการไม่น้อยกว่าหกสิบนาทีต่อวัน ภายในระยะเวลาที่กำหนดในภาคผนวก

(2) บริการคำบรรยายแทนเสียง จัดให้มีบริการไม่น้อยกว่าหกสิบนาทีต่อวัน และต้องจัดให้มีเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบนาทีต่อวัน ภายในระยะเวลาที่กำหนดในภาคผนวก

(3) บริการเสียงบรรยายภาพ จัดให้มีบริการไม่น้อยกว่าสามสิบนาทีต่อวัน และต้องจัดให้มีเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าหกสิบนาทีต่อวัน ภายในระยะเวลาที่กำหนดในภาคผนวก (ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ, 2563) ซึ่งสัดส่วนการจัดทำบริการทั้ง 3 บริการได้กำหนดไว้ในภาคผนวกแนบท้ายประกาศการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการ ดังนี้

1. กิจการบริการสาธารณะ

ตารางที่ 1.1 กำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ ในส่วนกิจการบริการสาธารณะ ปีที่1 - ปีที่ 5

ประเภทบริการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
บริการล่ามภาษามือ	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง	60 นาที	60 นาที	120 นาที	120 นาที	180 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ	30 นาที	30 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที

2. กิจการทางธุรกิจ

ตารางที่ 1.2 กำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ ในส่วนกิจการทางธุรกิจ ปีที่1 - ปีที่ 5

ประเภทบริการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
บริการล่ามภาษามือ	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	120 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ	30 นาที	30 นาที	30 นาที	60 นาที	60 นาที

อย่างไรก็ตาม สัดส่วนที่กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตจะต้องจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ นั้นจะสิ้นสุดในวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2568 (ปีที่ 5 ของประกาศการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการฯ ฉบับที่ 3) จึงเป็นที่มาของโครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ทั้งนี้ เพื่อศึกษาถึงหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ และสามารถนำผลการศึกษาครั้งนี้ ไปใช้ประกอบการกำหนดนโยบายของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ในการจัดทำหลักเกณฑ์สัดส่วนของการให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

1.2.2 เพื่อนำผลการศึกษา ข้อวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะไปใช้ประกอบการกำหนดนโยบายของ กสทช. ในการจัดทำหลักเกณฑ์สัดส่วนของการให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

1.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน

<u>กิจกรรมที่ 1</u> ระยะเวลาดำเนินการ 30 วัน หลังจากลงนามสัญญา (ภายในวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2566)

1. จัดทำรายงานขั้นต้น (Inception Report) ประกอบด้วย แผนและกระบวนการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนและรายละเอียดการดำเนินงานพร้อมข้อมูลเบื้องต้น ศึกษาที่มาและความสำคัญของประเด็นที่ทำการศึกษา วัตถุประสงค์ของโครงการ ขั้นตอนการดำเนินงาน ระเบียบวิธีการวิจัย วิธีการได้มาซึ่งข้อมูล และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การกำหนดเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ

2. จัดประชุมทีมงานเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมประชุมกลุ่ม (Focus Group) โดยกำหนดวันที่ และสถานที่จัดกิจกรรมในแต่ละภูมิภาค ดังนี้

1) ภาคกลาง จัดกิจกรรมที่กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 4-5 สิงหาคม พ.ศ. 2566
2) ภาคใต้ จัดกิจกรรมที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 25-26 สิงหาคม พ.ศ. 2566
3) ภาคเหนือ จัดกิจกรรมที่จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 1-2 กันยายน พ.ศ. 2566
4) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดกิจกรรมที่จังหวัดขอนแก่น ระหว่างวันที่ 15-16 กันยายน พ.ศ.2566

(หมายเหตุ : วันที่และสถานที่จัดงานอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม)

<u>กิจกรรมที่ 2</u> (ระยะเวลาดำเนินการ 150 วัน หลังจากลงนามสัญญา เดือนที่ 2)

1. ศึกษาเอกสาร (Documentary Research) งานวิจัย หนังสือ บทความ จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 4 ประเทศ

2. นำข้อมูลมารวบรวมและสังเคราะห์เกี่ยวกับการศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3. ประชุมทีมงานเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมประชุมกลุ่ม (Focus Group) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) จัดหาสถานที่จัดประชุม ที่พัก อาหารและอาหารว่าง
2) ประสานงานเครือข่ายเพื่อเชิญกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่
   (1) คนพิการทางการเห็น
   (2) คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
   (3) กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุ บุคคลแวดล้อมคนพิการ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) องค์กรที่ทำงานเพื่อคนพิการ และล่ามภาษามือ เป็นต้น
   (4) นักวิชาการ
   (5) กลุ่มอื่น ๆ

ทั้งนี้ในการติดต่อประสานงานนั้น ประสานงานเครือข่ายตามภูมิภาคตามที่กำหนดไว้

<u>กิจกรรมที่ 3</u> (ระยะเวลาดำเนินการ 150 วัน หลังจากลงนามสัญญา เดือนที่ 2-3)

1. วางแผนเพื่อจัดกิจกรรมประชุมกลุ่ม (Focus Group) กลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

    1) จัดหาสถานที่จัดประชุม ที่พัก อาหารและอาหารว่าง ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร
    2) ประสานงานเครือข่ายเพื่อเชิญกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล เข้าร่วมโครงการเข้าร่วมประชุม

2. จัดกิจกรรมประชุมกลุ่ม (Focus Group) คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย คนพิการทางการเห็น กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละภูมิภาค ดังนี้

    1) ภาคกลาง จัดงานที่กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 4-5 สิงหาคม พ.ศ. 2566
    2) ภาคใต้ จัดงานที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 25-26 สิงหาคม พ.ศ. 2566
    3) ภาคเหนือ จัดงานที่จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 1-2 กันยายน พ.ศ. 2566
    4) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดงานที่จังหวัดขอนแก่น ระหว่างวันที่ 15-16 กันยายน พ.ศ. 2566

(หมายเหตุ : สถานที่จัดงานอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม)

3. ถอดเทป และสรุปผล

<u>กิจกรรมที่ 4</u> (ระยะเวลาดำเนินการ 150 วัน หลังจากลงนามสัญญา เดือนที่ 3)

1. จัดกิจกรรมประชุมกลุ่ม (Focus Group) กลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล ณ กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 วัน
2. ถอดเทป และสรุปผล

<u>กิจกรรมที่ 5</u> (ระยะเวลาดำเนินการ 150 วัน หลังจากลงนามสัญญา)

นำผลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร (Documentary Research) งานวิจัย หนังสือ บทความ จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ และผลจากการประชุมกลุ่ม (Focus Group) นำมาสรุปผล และจัดทำร่างผลการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ รวมทั้งร่างข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

<u>กิจกรรมที่ 6</u> (ระยะเวลาดำเนินการ 150 วัน หลังจากลงนามสัญญา เดือนที่ 4-5)

กระบวนการพิจารณาร่างผลการศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความรู้ ประสบการณ์ จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. นำเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ให้ กสทช. พิจารณา ดังนี้

ตารางที่ 1.3 รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ

ที่	ชื่อ-สกุล	สังกัด	ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ
1	ดร.มลิวัลย์ ธรรมแสง	มูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวกในพระบรมราชินูปถัมภ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญด้านคำบรรยายแทนเสียง (Closed Caption)
2	รศ.ดร.ศิริมิตร ประพันธ์ธุรกิจ	คณะวารสารศาสตร์ฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญด้านเสียงบรรยายภาพ (Audio Description)
3	ผศ.ดร.โสภณ ชัยวัฒนกุลวานิช	สมาคมล่ามภาษามือแห่งประเทศไทย	ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญด้านล่ามภาษามือ (Sign Language Interpreter)
4	คุณพัชรมณฑ์ ปิติปัญญากุล	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการคนพิการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญด้านคนพิการ
5	ผศ.ดร.วรัชญ์ ครุจิต	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	นักวิชาการสื่อ

2. ประสานงานเพื่อเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาร่างผลการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ รวมทั้งร่างข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

<u>กิจกรรมที่ 7</u> (ระยะเวลาดำเนินการ 150 วัน หลังจากลงนามสัญญา เดือนที่ 5)

1. นำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง พัฒนา ร่างผลการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ รวมทั้งร่างข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
2. จัดทำผลรายการงานศึกษา
3. นำส่งร่างผลการศึกษา ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เกี่ยวกับหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา

<u>กิจกรรมที่ 8</u> (ระยะเวลาดำเนินการ 270 วัน หลังจากลงนามสัญญา เดือนที่ 6-9)

1. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

ตารางที่ 1.4 ตารางการปฏิบัติงาน (Action Plan)

งวดที่	รายละเอียด	งวดที่ 1	งวดที่ 2				งวดที่ 3			
		เดือนที่ 1	เดือนที่ 2	เดือนที่ 3	เดือนที่ 4	เดือนที่ 5	เดือนที่ 6	เดือนที่ 7	เดือนที่ 8	เดือนที่ 9
งวดที่ 1	ประชุมคณะทำงานของโครงการ	↔								
	<u>กิจกรรม 1</u> จัดทำรายงานขั้นต้น (Inception Report)	⟷								
งวดที่ 2	**<u>กิจกรรมที่ 2</u>** - ศึกษาเอกสาร (Documentary Research) งานวิจัย หนังสือ บทความ ทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 4 ประเทศ - รวบรวมและสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่อง หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ - ประชุมเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมประชุมกลุ่ม (Focus Group)		⟷							
	<u>กิจกรรมที่ 3</u> - วางแผนเพื่อจัดกิจกรรมประชุมกลุ่ม (Focus Group) กลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล - จัดประชุมกลุ่ม (Focus Group) คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย คนพิการทางการเห็น กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง :		↔							

งวดที่	รายละเอียด	งวดที่ 1	งวดที่ 2				งวดที่ 3			
		เดือนที่ 1	เดือนที่ 2	เดือนที่ 3	เดือนที่ 4	เดือนที่ 5	เดือนที่ 6	เดือนที่ 7	เดือนที่ 8	เดือนที่ 9
	ภาคกลาง จัดที่ โรงแรมมารวยการ์เด้น กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 4-5 สิงหาคม พ.ศ. 2566									
	- จัดประชุมกลุ่ม (Focus Group) คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย คนพิการทางการเห็น กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง : ภาคใต้ จัดที่ จ.นครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 25-26 สิงหาคม พ.ศ. 2566		↔							
	- จัดประชุมกลุ่ม (Focus Group) คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย คนพิการทางการเห็น กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง : ภาคเหนือ จัดที่ จ.เชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 1-2 กันยายน พ.ศ. 2566			↔						
	- จัดประชุมกลุ่ม (Focus Group) คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย คนพิการทางการเห็น กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง : ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดที่ จ.ขอนแก่น ระหว่างวันที่ 15-16 กันยายน พ.ศ. 2566			↔						

งวดที่	รายละเอียด	งวดที่ 1	งวดที่ 2				งวดที่ 3			
		เดือนที่ 1	เดือนที่ 2	เดือนที่ 3	เดือนที่ 4	เดือนที่ 5	เดือนที่ 6	เดือนที่ 7	เดือนที่ 8	เดือนที่ 9
	<u>กิจกรรมที่ 4</u> จัดประชุมกลุ่ม (Focus Group) กลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล สถานที่จัดงาน กรุงเทพมหานคร วันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2566 - ถอดเทป และสรุปผล			↔						
	<u>กิจกรรมที่ 5</u> จัดทำร่างผลการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ รวมทั้งร่างข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย				↔					
	<u>กิจกรรมที่ 6</u> กระบวนการพิจารณาร่างผลการศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ / ผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความรู้ จำนวน 5 ท่าน				↔					
	<u>กิจกรรมที่ 7</u> จัดทำผลรายการงานศึกษา					↔				
งวดที่3	**<u>กิจกรรมที่ 8</u>** จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์						↔	↔	↔	↔

บทที่ 2
การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ได้ใช้แนวคิดดังต่อไปนี้มาเป็นกรอบในการศึกษา

2.1 แนวคิดเกี่ยวคนพิการ

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับคนพิการทางการเห็น

2.2 บริการโทรทัศน์เพื่อการเข้าถึงของคนพิการ

2.2.1 ประกาศเกี่ยวกับการให้บริการเพื่อคนพิการ

2.2.2 การกำหนดสัดส่วนเนื้อหา

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับคนพิการ

ความหมายเกี่ยวกับคนพิการ

“คนพิการ” คือ บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจอารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญาและการเรียนรู้หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภท และหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2556)

ประเภทของคนพิการ

จากประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ พ.ศ. 2552 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2555 ได้กำหนดประเภทความพิการ ดังนี้

1. ความพิการทางการเห็น ได้แก่ ตาบอด ตาเห็นเลือนราง

2. ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ได้แก่ หูหนวก หูตึง ความพิการทางการสื่อความหมาย

3. ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ความพิการทางการเคลื่อนไหว ความพิการทางร่างกาย

4. ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม

5. ความพิการทางสติปัญญา

6. ความพิการทางการเรียนรู้

7. ความพิการทางออทิสติก

โดยการศึกษาในครั้งนี้ ศึกษาการสื่อสารของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายและคนพิการทางการเห็นเป็นหลัก จึงขอนำเสนอแนวคิดของคนพิการทั้ง 2 ประเภท ดังนี้

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

หลายคนอาจมองว่าคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายมีโอกาสดีกว่าคนพิการประเภทอื่น ๆ เพราะคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายยังมีอวัยวะต่าง ๆ ครบถ้วน สามารถมองเห็นและทำทุกสิ่งทุกอย่างได้เช่นเดียวกับคนทั่วไป ซึ่งในความเป็นจริงแล้วน้อยคนนักที่จะตระหนักรู้ว่า คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายมีข้อจำกัดมากมายที่ทำให้ต้องประสบปัญหาไม่สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างปกติ อันเนื่องมาจากการไม่ได้ยินเสียง ไม่เข้าใจความหมาย และไม่สามารถสื่อความหมายในสิ่งที่ตนเองต้องการให้ผู้อื่นเข้าใจได้

1. นิยามและความหมายของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

การนิยามความหมายของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย มีความหลากหลายแตกต่างกันตามมุมมองของแต่ละคนหรือสถานการณ์ การนิยามความหมายของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายให้ถูกต้องแม่นยำนั้นเป็นเรื่องยาก เพราะมีคำเรียกที่เกี่ยวข้องกับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายหลายคำ เช่น “การสูญเสียการได้ยิน” หรือ “การสูญเสียความสามารถในการได้ยิน” (Hearing Loss) “หูหนวก” (Deaf) หรือ “ความบกพร่องทางการได้ยิน” “ปัญหาทางการได้ยิน” หรือ “หูตึง” (Hard of Hearing) การจัดระดับของปัญหาการได้ยินหรือให้คำนิยามเกี่ยวกับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายจึงขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการศึกษาในแต่ละด้าน

ตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565 ได้ปรับปรุงประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เกี่ยวกับประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ไว้ดังนี้ (ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ 3), 2565)

1) หูหนวก หมายถึง ภาวะบกพร่องทางการได้ยินที่มีผลการตรวจการได้ยินโดยใช้เสียงความถี่ที่ 500 เฮิรตซ์ 1,000 เฮิรตซ์ 2,000 เฮิรตซ์ และ 4,000 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ได้ยินดีกว่ามีการสูญเสียการได้ยินเฉลี่ยที่ความดังของเสียงตั้งแต่ 80 เดซิเบลขึ้นไป ทำให้มีข้อจำกัดในการใช้ชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วม

ในกิจกรรมทางสังคม โดยต้องใช้เครื่องมือเฉพาะสำหรับตรวจการได้ยินและตรวจในสถานพยาบาลของรัฐหรือสถานพยาบาลเอกชนที่รัฐกำหนด

2) หูตึง หมายถึง ภาวะบกพร่องทางการได้ยินที่มีผลการตรวจการได้ยินโดยใช้เสียงความถี่ที่ 500 เฮิรตซ์ 1 ,000 เฮิรตซ์ 2,000 เฮิรตซ์ และ 4,000 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ได้ยินดีกว่ามีการสูญเสียการได้ยินเฉลี่ยที่ความดังของเสียงน้อยกว่า 80 เดซิเบลลงมาจนถึง 40 เดซิเบลในผู้ใหญ่ หรือน้อยกว่า 80 เดซิเบล ลงมาจนถึง 35 เดซิเบล ในเด็กที่มีอายุไม่เกิน 15 ปี ทำให้มีข้อจำกัดในการใช้ชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม โดยต้องใช้เครื่องมือเฉพาะสำหรับตรวจการได้ยินและตรวจในสถานพยาบาลของรัฐหรือสถานพยาบาลเอกชนที่รัฐกำหนด

3) สื่อความหมาย หมายถึง ภาวะบกพร่องทางการสื่อความหมาย ทั้งการพูดและภาษาเช่น ผู้ป่วยไร้กล่องเสียง ผู้ป่วยเด็กสมองพิการ (Cerebral Palsy) ที่มีปัญหาการพูดแบบ dysarthriaระดับรุนแรง ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองและผู้ป่วยที่ได้รับอุบัติเหตุทางสมอง ที่มีปัญหาการสื่อสารแบบaphasia, dysarthria หรือ apraxia และผู้ป่วยกลุ่มที่มีความเสื่อม (degenerative change)ของระบบประสาท เช่น ผู้ป่วยโรค Parkinson ผู้ป่วยโรค Dementia ทำให้มีข้อจำกัดในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม

ตารางที่ 2.1 ระดับการ**สูญเสีย**การได้ยินและลักษณะอาการ

ระดับ	การได้ยิน	เดซิเบล	ลักษณะอาการ
ระดับที่ 1	ปกติ	0 - 25	ได้ยินเสียงพูดกระซิบเบา ๆ
ระดับที่ 2	สูญเสียการได้ยินเล็กน้อย	26 - 40	ไม่ได้ยินเสียงพูดเบา ๆ แต่ได้ยินเสียงพูดปกติ อาจใช้เครื่องช่วยฟังบางโอกาส เช่น เรียนหนังสือ
ระดับที่ 3	สูญเสียการได้ยินปานกลาง	41 - 55	ไม่ได้ยินเสียงปกติ ต้องพูดดังกว่าปกติจึงจะได้ยิน จำเป็นต้องใช้เครื่องช่วยฟังขณะพูดคุย
ระดับที่ 4	สูญเสียการได้ยินค่อนข้างมาก	56 - 70	พูดเสียงดังแล้วยังไม่ได้ยิน จำเป็นต้องใช้เครื่องช่วยฟังขณะพูดคุย
ระดับที่ 5	สูญเสียการได้ยินมาก	71 - 90	ต้องตะโกนหรือใช้เครื่องขยายเสียงจึงจะได้ยิน แต่ได้ยินไม่ชัด
ระดับที่ 6	สูญเสียการได้ยินมากอย่างยิ่ง	91 ขึ้นไป	ตะโกนหรือใช้เครื่องขยายเสียงแล้วยังไม่ได้ยินและไม่เข้าใจความหมาย

ที่มา: ปริญญา สิริอัตตะกุล (2555)

ผู้ที่สูญเสียการได้ยินระดับ 1 - 5 เรียกว่า “คนหูตึง” ผู้ที่สูญเสียการได้ยินระดับที่ 6 เรียกว่า “คนหูหนวก” จำนวนเดซิเบลที่กำหนดไว้เป็นค่าเฉลี่ยในหูข้างที่ดีกว่าหรือหูข้างที่ได้ยินเสียงชัดเจนกว่าอีกข้างหนึ่ง

2. ลักษณะของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

เนื่องจากข้อจำกัดและความผิดปกติของร่างกายทำให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายทมีลักษณะที่แตกต่างจากคนทั่วไปดังต่อไปนี้ (วลัยลักษณ์ คงนิล, 2542)

1) การพูด คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายมีปัญหาทางการพูด อาจพูดไม่ได้หรือพูดไม่ชัด ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับของการสูญเสียการได้ยิน ผู้ที่สูญเสียการได้ยินเล็กน้อยอาจพอพูดได้ ผู้ที่สูญเสียการได้ยินในระดับปานกลางสามารถพูดได้แต่อาจไม่ชัด ส่วนผู้ที่สูญเสียการได้ยินมากหรือหูหนวกอาจพูดไม่ได้เลยหากไม่ได้รับการสอนพูดตั้งแต่ในวัยเด็ก นอกจากนี้ การพูดยังขึ้นอยู่กับอายุเมื่อสูญเสียการได้ยินอีกด้วย หากสูญเสียการได้ยินมาแต่กำเนิด จะทำให้มีปัญหาในการพูดอย่างมาก แต่ถ้าสูญเสียการได้ยินหลังจากที่พูดได้แล้ว ปัญหาในการพูดจะน้อยกว่าผู้ที่สูญเสียการได้ยินมาแต่กำเนิด

2) ภาษา คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายจะมีปัญหาเกี่ยวกับภาษา เช่น มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ในวงจำกัด การเรียงคำเป็นประโยคที่ผิดหลักภาษา เป็นต้น ปัญหาทางภาษาคล้ายคลึงกับปัญหาในการพูด นั่นคือ ยิ่งสูญเสียการได้ยินมากเท่าใด ยิ่งมีปัญหาในทางภาษามากขึ้นเท่านั้น

3) ความสามารถทางสติปัญญา ผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายอาจคิดว่าพวกเขาเป็นพวกที่มีสติปัญญาต่ำกว่าปกติ แต่ความจริงแล้วไม่เป็นเช่นนั้น ระดับสติปัญญาของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จากรายงานการวิจัยจำนวนมาก พบว่า มีการกระจายคล้ายคนปกติ

4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เด็กที่มีความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายจำนวนมากมีผลการเรียนต่ำ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากวิธีการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลที่ปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบันเหมาะที่จะนำมาใช้กับเด็กปกติมากกว่า ซึ่งอาจไม่เหมาะสมกับเด็กที่พิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายยิ่งไปกว่านั้น เด็กที่พิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายจะมีปัญหาทางภาษาและมีทักษะทางภาษาที่จำกัด จึงเป็นอุปสรรคในการทำข้อสอบ เพราะผู้ที่จะทำข้อสอบได้ดีนั้น ต้องมีความรู้ทางภาษาเป็นอย่างดี ด้วยเหตุนี้ เด็กที่พิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ค่อนข้างต่ำกว่าปกติ

5) การปรับตัว คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายอาจมีปัญหาในการปรับตัว โดยสาเหตุส่วนใหญ่มาจากการสื่อสารกับผู้อื่น หากสามารถทำการสื่อสารได้ดีปัญหาทางอารมณ์อาจลดลง ทำให้สามารถปรับตัวได้ แต่ถ้าคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายไม่สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ อาจเกิดความคับข้องใจ ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมตามมา คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายต้องปรับตัวมากกว่าปกติผู้ที่ฉลาดอาจปรับตัวได้ดี ส่วนผู้ที่ไม่ฉลาดอาจมีปัญหาในการปรับตัว

3. การเรียนรู้ของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

ความบกพร่องทางการได้ยินเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้และพัฒนาภาษา คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายจึงต้องอาศัยประสาทสัมผัสทางตา แทนประสาทสัมผัสทางหูจากการฟัง ทักษะในการอ่านจึงมีความสำคัญเพื่อการเรียนรู้และเข้าใจความหมายทางภาษา การเรียนรู้ภาษาโดยการอ่านของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายที่สำคัญ มีดังนี้ (วิรัตน์ชัย ยงวณิชย์, 2535 อ้างถึงใน วลัยลักษณ์ คงนิล, 2542)

1) การอ่านภาษามือ ภาษามือ คือ ภาษาสำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายใช้มือ สีหน้า และกิริยาท่าทางประกอบในการสื่อความหมาย และช่วยถ่ายทอดอารมณ์แทนการพูด ภาษามือของแต่ละชาติมีความแตกต่างกัน เช่นเดียวกับภาษาพูด ซึ่งแตกต่างกันตามขนมธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และลักษณะทางภูมิศาสตร์ อย่างเช่น ภาษามือจีน ภาษามืออเมริกัน และภาษามือไทย เป็นต้น ภาษามือเป็นภาษา

ที่นักการศึกษาทางด้านการศึกษาของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายตกลงและยอมรับกันแล้วว่าเป็นภาษาหนึ่ง สำหรับติดต่อสื่อความหมายระหว่างคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายด้วยกัน และระหว่างคนปกติกับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย โดยภาษามือที่ใช้ในประเทศไทยสามารถจำแนกได้ดังนี้

(1) ภาษามือไทย คือ ภาษามือที่ใช้กันมากในหมู่คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายผู้ใหญ่ และในชุมชมคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาษามือชนิดนี้อาจเทียบได้กับภาษามืออเมริกันซึ่งเป็นภาษาที่คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายอเมริกันใช้สื่อความหมายระหว่างกัน และได้รับการยอมรับว่าเป็นภาษาหนึ่ง เช่นเดียวกับภาษาอื่น มีหลักภาษาของตนเอง และอาจจะแตกต่างไปจากหลักภาษาพูดและภาษาเขียนประจำชาติ

(2) ภาษามือตามหลักภาษาไทย คือ ภาษามือที่ใช้กันมากในหมู่คนที่มีการได้ยินปกติในการสื่อสารติดต่อกับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนสอนคนหูหนวก เนื่องจากภาษามือชนิดนี้เป็นภาษามือที่ใช้กันมากในโรงเรียนสอนคนหูหนวก ภาษามือชนิดนี้จึงมีคำศัพท์ทางวิชาการมาก ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตรและแบบเรียนต่าง ๆ ที่ใช้สอนในโรงเรียนปกติ ภาษามือชนิดนี้มีชื่อเรียกว่า “ภาษามือประดิษฐ์” อนึ่ง ในการทำท่าภาษามือชนิดนี้ผู้ทำท่าต้องทำภาษามือตามหลักไวยากรณ์ไทยอย่างครบถ้วน เช่นเดียวกับการพูดหรือการเขียนภาษาไทยนั่นเอง

(3) ภาษามือประสม คือ ภาษามือที่ใช้กันมากในการสื่อความหมาย ระหว่างคนที่มีการได้ยินปกติกับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย หรือระหว่างผู้ที่มีความรู้ภาษามือ ซึ่งอาจมีการได้ยิน ปกติต้องการสื่อความหมายกันด้วยภาษามือเป็นกรณีพิเศษ ภาษามือชนิดนี้มีลักษณะเป็นภาษาประสมระหว่างภาษามือไทยที่คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ใช้กับภาษาไทยที่คนมีการได้ยินปกติใช้สื่อสาร ภาษามือประสมเป็นภาษามือที่ใช้ในสภาพการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

2) การอ่านภาษาพูดหรืออ่านริมฝีปาก หมายถึง การทำความเข้าใจได้โดยวิธีมองด้วยสายตาว่าผู้พูดกำลังพยายามสื่อความหมายเรื่องใด ผู้อ่านริมฝีปากจะต้องถอดความหมายของคำพูดโดยอาศัยการมองเห็นปาก ซึ่งก็เป็นการสื่อความหมายด้วยการพูดโดยธรรมชาตินั่นเอง

การอ่านริมฝีปากคล้ายกับการอ่านหนังสือ เว้นแต่ว่าผู้อ่านหนังสือสามารถควบคุมความเร็วของการอ่านภาษาเขียนได้ และการอ่านริมฝีปากนั้นจะอ่านทวนใหม่อีกครั้งไม่ได้ นอกเสียจากว่าผู้พูดจะพูดซ้ำอีก ในการสื่อสารโดยการพูดนั้นเป็นเรื่องธรรมดาที่หาความแน่นอนในกฎเกณฑ์และพูดภาษาตามกฎเกณฑ์ได้น้อยกว่าการสื่อสารโดยการเขียน ทั้งยังมีปัญหาอื่น ๆ รวมอยู่อีก ได้แก่

(1) เสียงหลายเสียงมองดูแล้วผู้พูดทำปากคล้ายคลึงกัน

(2) แสงและระยะห่างระหว่างผู้พูดและผู้อ่านริมฝีปากก็เป็นสาเหตุที่จะทำให้รู้เรื่องหรือไม่รู้เรื่องก็ได้

(3) ผู้พูด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เป็นครูที่กำลังใช้กระดานดำ มักจะหันหน้าออกไปจากคนหูหนวกเป็นครั้งคราวในช่วงระยะเวลาที่ไม่เหมาะสม

(4) ไม่มีเครื่องหมายการหยุดความจากการพูด หรือถ้ามีก็น้อยมาก วิธีการอ่านริมฝีปากส่วนใหญ่ที่เสนอให้มีการใช้โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกานั้น ได้รับการพัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์กับคนหูตึงหรือคนหูหนวก ซึ่งได้รับการพัฒนาภาษาพูดมาก่อนแล้วทั้งสิ้น

3) การอ่านภาษาเขียนหรืออ่านหนังสือ คนหูหนวกที่มีโอกาสได้เข้าเรียนจะได้รับการสอนให้อ่านภาษาเขียนและสอนให้เขียนภาษาเขียน เพราะเป็นหนทางที่คนหูหนวกจะใช้สื่อสารกับคนปกติได้เป็นอย่างดีมากกว่าการใช้ภาษามือ เนื่องจากคนปกติส่วนมากไม่เข้าใจภาษามือที่คนหูหนวกใช้และการอ่านภาษาเขียนยังเป็นหนทางเพื่อศึกษาหาความรู้ทบทวนบทเรียนที่เรียนมา หรือทราบข่าวสารจากคนปกติ

นอกจากนี้ ศรียา นิยมธรรม (2544) ได้กล่าวถึง สื่อทางการศึกษาที่สำคัญและสอดคล้องกับวิธีการรับรู้ของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย อาจแบ่งได้ 3 ประเภท ดังนี้

(1) สื่อที่รับรู้ได้ด้วยการเห็น คนหูหนวกสามารถรับรู้หรือเรียนรู้ด้วยการเห็น การดู การอ่าน เช่น ตัวหนังสือ ภาษาเขียน รูปภาพ วัตถุ อุปกรณ์ และภาษาท่าทาง เช่นเดียวกับคนทั่วไป แต่

(2) สำหรับคนหูหนวกภาษาท่าทางเป็นสื่อที่สำคัญโดยเฉพาะการทำมือในลักษณะต่าง ๆ ที่เรียกว่า “ภาษามือ” สื่อที่มีทั้งเสียง และภาพ คนหูหนวกสามารถมองเห็นภาพได้เช่นเดียวกับคนทั่วไป แต่มีข้อจำกัดในการรับรู้จากเสียง ดังนั้น ในการใช้สื่อที่มีเสียงและภาพสำหรับคนหูหนวก เช่น โทรทัศน์ วิดีทัศน์ วีซีดี ภาพยนตร์ เป็นต้น ต้องจัดให้มีอักษรบรรยายคำพูดและเสียงที่มีอยู่ในสื่อไว้ใต้ภาพ (Caption) นอกจากนี้ สิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญสำหรับคนหูหนวกที่จะช่วยสื่อ ความหมาย แปลสื่อเสียงที่ต้องใช้การได้ยินให้อยู่ในรูปสื่อที่รับรู้ด้วยตา นั่นคือ “ล่ามภาษามือ”

ดังนั้น ในกรณีที่เป็นสื่อที่มีทั้งเสียงและภาพ อาจจัดให้มีการบันทึกภาพล่ามภาษามือไว้ที่มุมของภาพ เพื่อให้คนหูหนวกดูภาพของสื่อและดูล่ามภาษามือไปพร้อม ๆ กัน โดยล่ามภาษามือทำหน้าที่ฟังเสียงพูดและเสียงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสื่อ พร้อมกับทำท่าภาษามือถ่ายทอดให้คนหูหนวกเข้าใจ

(3) สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สำหรับคนหูหนวก ได้แก่ โปรแกรมชุดการเรียนหรือคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในวิชาต่าง ๆ เพื่อให้คนหูหนวกสามารถศึกษาหรือทบทวนบทเรียนด้วยตนเอง คอมพิวเตอร์ช่วยสอนนับว่าเป็นสื่อที่มีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอน โดยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบมัลติมีเดีย จะช่วยเสริมพัฒนาการทางการรับรู้ของคนหูหนวก ที่อาศัยประสาทสัมผัสทางตาได้เป็นอย่างดี กล่าวคือ รูปแบบของสื่อแบบมัลติมีเดียที่มีทั้งตัวหนังสือ รูปภาพทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว รวมถึงภาพจากวิดีทัศน์ ซึ่งเป็นภาพการแสดงท่าภาษามือในเนื้อหาต่าง ๆ จะมีส่วนช่วยให้คนหูหนวกเข้าใจเรื่องราวในเนื้อหาวิชาที่สอนได้ดีกว่าแบบตัวหนังสือเพียงอย่างเดียว หรือตัวหนังสือกับภาษามือ นอกจากนี้ การนำเอาระบบโต้ตอบกับผู้ใช้ (Interactive) มาผสมผสานเข้าด้วยกันอย่างลงตัว จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและสามารถนำไปทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเอง

4) สื่อสำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความบกพร่องทางการสื่อสารนั้น คำว่า “*สื่อ*” หมายรวมถึงทั้งสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวก (ศรียา นิยมธรรม, 2541) ดังนั้น สื่อทางการศึกษาที่สำคัญและสอดคล้องกับวิธีการรับรู้ของคนพิการทางการได้ยิน อาจแบ่งได้ 3 ประเภท ดังนี้

(1) สื่อที่รับรู้ได้ด้วยการเห็น คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย สามารถรับรู้หรือเรียนรู้ด้วยการเห็น การดูและการอ่าน เช่น ตัวหนังสือ ภาษาเขียน รูปภาพ วัตถุ อุปกรณ์และภาษาท่าทาง เช่นเดียวกับคนทั่วไป แต่สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาษาท่าทางเป็นสื่อที่สำคัญโดยเฉพาะการทำมือใน ลักษณะต่าง ๆ ที่เรียกว่า “ภาษามือ”

ภาษามือ คือ ภาษาและเครื่องมือในการสื่อสารของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายโดยใช้มือเป็นการสื่อความหมายและถ่ายทอด อารมณ์แทนการพูด รวมทั้งมีการแสดงสีหน้าและกิริยาทาทางประกอบเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจท่ามือ ซึ่งส่วนประกอบของ ภาษามือมีอยู่ 5 อย่าง คือ

- ท่ามือ (Hand shape) คือ การทำมือเป็นท่าต่าง ๆ ได้แก่ กำมือ แบมือ กางนิ้ว รวมนิ้ว จีบนิ้ว
- ระดับของมือ (Position) ระดับของมือจะให้ความหมายที่ต่างกันถึงแม้ว่าใช้ท่ามือเหมือนกัน เช่น ใช้นิ้วชี้ที่ หน้าอก หมายถึง ฉัน ถ้าชี้ที่ขมับ หมายถึง รู้
- ทิศทางการหันของมือ (Location) เช่น การใช้นิ้วชี้เข้ามาที่ตัวผู้พูด หมายถึง ฉัน แต่ถ้าชี้ออกไปที่คนที่พูดด้วย หมายถึง คุณ
- การเคลื่อนไหวของมือ (Movement)
- การแสดงสีหน้า (Facial Expression) เพื่อช่วยสื่อความหมายหรือถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก

ภาษามือที่ใช้ในประเทศไทยมี 2 แบบ คือ ภาษามือไทย (Thai Sign Language) และท่ามือตามภาษาไทย (Signed Thai) ภาษามือไทยเป็นภาษาที่มีโครงสร้างทางภาษาและไวยากรณ์เป็นของตนเอง ซึ่งมีโครงสร้างและไวยากรณ์แตกต่างจากภาษาไทยอย่างสิ้นเชิง และถือว่าภาษามือไทยเป็นภาษาแรกและภาษาพูดของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ไทย และเป็นภาษาประจำชาติของคนหูหนวกไทยอีกด้วย สำหรับท่ามือตามภาษาไทยเป็นการใช้ท่ามือตามคำศัพท์ของภาษามือไทยหรือการสะกดคำทีละตัวอักษรตามภาษามือไทย โดยใช้โครงสร้างและไวยากรณ์แบบภาษาไทยหรือภาษาพูด ซึ่งคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายจะมีปัญหาอย่างมากกับการทำความเข้าใจความหมายของท่ามือตามภาษาไทย ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า สื่อที่ดีที่สุดสำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ต้องเป็นสื่อที่เป็นภาษาของผู้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเอง ซึ่งคือ “ภาษามือไทย”

(2) สื่อที่มีทั้งเสียงและภาพ คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย สามารถมองเห็นภาพได้เช่นเดียวกับคนทั่วไป แต่มีข้อจำกัดในการรับรู้จากเสียง ดังนั้น ในการใช้สื่อที่มีทั้งเสียงและภาพสำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย เช่น โทรทัศน์ วิดีทัศน์ วีซีดี ภาพยนตร์ เป็นต้น ต้องจัดให้มีอักษรบรรยายคำพูดและ เสียงที่มีอยู่ในสื่อไว้ใต้ภาพนั้น (Caption) นอกจากนี้ สิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญสำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายที่จะช่วยสื่อ ความหมาย แปลสื่อเสียงที่ต้องใช้การได้ยินให้อยู่ในรูปสื่อที่รับรู้ด้วยตา นั่นคือ “ล่ามภาษามือ” ดังนั้น ในกรณีที่เป็นสื่อที่มีทั้งเสียงและภาพอาจจัดให้มีการบันทึกภาพล่ามภาษามือไว้ที่มุมของภาพ เพื่อให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายดูภาพของสื่อ

และดูล่ามภาษามือไปพร้อมๆ กัน โดยล่ามภาษามือทำหน้าที่ฟังเสียงพูดและเสียงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสื่อ พร้อมกับทำท่าภาษามือถ่ายทอดให้คนพิการทางการได้ยินเข้าใจ

(3) สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ได้แก่ โปรแกรมชุดการเรียนหรือคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ผู้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายสามารถศึกษาหรือทบทวนบทเรียนด้วยตนเอง คอมพิวเตอร์ช่วยสอนนับว่าเป็นสื่อที่มีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอน โดยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบมัลติมีเดียจะช่วยเสริมพัฒนาการทางการรับรู้ของคนพิการทางได้ยินหรือสื่อความหมายที่อาศัยประสาทสัมผัสทางตาได้เป็นอย่างดี กล่าวคือรูปแบบของสื่อแบบมัลติมีเดียที่มีทั้งตัวหนังสือ รูปภาพทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว รวมถึงภาพจากวิดีทัศน์ ซึ่งเป็นภาพการแสดงท่าภาษามือในเนื้อหาต่าง ๆ จะมีส่วนช่วยให้คนพิการทางได้ยินหรือสื่อความหมายเข้าใจ เรื่องราวในเนื้อหาวิชาที่สอนได้ดีกว่าแบบตัวหนังสือเพียงอย่างเดียวหรือตัวหนังสือกับภาษามือ นอกจากนี้การนำเอาระบบ โต้ตอบกับผู้ใช้ (Interactive) มาผสมผสานเข้าด้วยกันอย่างลงตัวจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและสามารถนำไปทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเอง

จากที่กล่าวมาคณะผู้วิจัยสรุปได้ว่า เนื้อหาในสื่อโทรทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ของผู้คนพิการทางได้ยินหรือสื่อความหมายต้องมี ภาษามือ (Sign Language) และคำบรรยายเป็นตัวอักษร (Caption) เพื่อให้คนพิการเหล่านี้สามารถเข้าถึงเนื้อหาอย่างความเท่าเทียม เพื่อนำเนื้อหานั้นไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับคนพิการทางการเห็น

องค์การอนามัยโลก (2546) อธิบายว่า ตาบอด (Blindness/Vision Impairment) คือ ภาวะที่ดวงตาไม่สามารถมองเห็นสิ่งต่าง ๆ หรือรับรู้ความแตกต่างระหว่างแสงสว่างและความมืดได้ ถือเป็นความพิการทางตาหรือการบกพร่องทางการเห็นในระดับที่ไม่สามารถใช้ชีวิตประจำวัน ได้รับการศึกษา และประกอบอาชีพได้เช่นคนปกติทั่วไป อาการตาบอดอาจไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้โดยการรับประทานยา การผ่าตัด การสวมแว่นตาหรือการใส่คอนแทคเลนส์ อาการตาบอดสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. คนตาบอด หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นมาก จนต้องใช้สื่อสัมผัสและสื่อเสียง หากตรวจวัดความชัดของสายตาข้างดีเมื่อแก้ไขแล้ว อยู่ในระดับ 6 ส่วน 60 (6/60) หรือ 20 ส่วน 200 (20/200) จนถึงไม่สามารถรับรู้เรื่องแสง

2. คนเห็นเลือนราง หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็น แต่ยังสามารถอ่านอักษร ตัวพิมพ์ขยายใหญ่ด้วยอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ หรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หากวัดความชัดเจนของสายตาข้างดีเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับ 6 ส่วน 18 (6/18) หรือ 20 ส่วน 70 (20/70)

สุชา จันทร์เอม (2525, น. 73-87) ได้ระบุสาเหตุที่ทำให้เกิดความบกพร่องทางการเห็นดังต่อไป

1. เกิดจากการตาบอดแต่กำเนิดเนื่องจากกรรมพันธุ์
2. เกิดจากการติดเชื้อในระยะก่อนคลอดหรือระหว่างตั้งครรภ์
3. เกิดจากการบาดเจ็บทางสมองในระยะก่อนคลอด

4. เกิดจากการคลอดก่อนกำหนด แต่ได้รับออกซิเจนมากเกินไป 51 เกิดจากลูกตา ปกติหรือไม่มีลูกตาตั้งแต่กำเนิด หรือมีม่านตาค่าที่แคบ ๆ แคบลงจนไม่สามารถรับภาพได้

6. เกิดจากโรคระบาด เช่น หัดเยอรมัน หรือโรคตาแดง

7. เกิดจากโรคทางตา เช่น ต้อหิน ต้อกระจก เนื้องอก หรือเลือดออกในดวงตา

8. เกิดจากอุบัติเหตุ ที่มีผลแก่ดวงตาโดยตรง

สมาคมจักษุแพทย์แห่งประเทศไทย (2545) ได้วางหลักเกณฑ์การแบ่งความบกพร่องทางการเห็นโดยถือเอาตาข้างที่แก้ไขแล้วเป็นหลักและนิยามไว้ดังต่อไปนี้

1. การเห็นเลือนราง หมายความว่า การที่สายตามีการเห็นดีที่สุดเมื่อใช้แว่นตาธรรมดาโดยไม่รวมเครื่องช่วยสายตาพิเศษ (Visual Aids) มีการเห็นอย่างน้อย 6/18 ลงไป จนถึง 3/60 หรือมีลานสายตาโดยเฉลี่ยแคบกว่า 30 องศา ลงไปจนถึง 10 องศา

2. ตาบอด หมายความว่า การมีลานสายตาเมื่อใช้แว่นตาธรรมดาน้อยกว่า 3/60 ลงมาจนถึงบอดสนิท หรือมีลานสายตาโดยเฉลี่ยแคบกว่า 10 องศา ตาบอดยังแบ่งออก ได้เป็น 3 ขั้นดังนี้

1) ตาบอดขั้นที่หนึ่งหรือเริ่มบอด หมายความว่า การมีสายตาเมื่อใช้แว่นตา ธรรมดาแล้วเห็นน้อยกว่า 3/60 ลงไปจนถึง 1/60 หรือมีลานสายตาโดยเฉลี่ยแคบกว่า 10 องศา ลงไปจนถึง 5 องศา

2) ตาบอดขั้นที่สองหรือตาบอดเกือบสนิท หมายความว่า บุคคลที่มีความไวของการเห็นเมื่อใช้แว่นธรรมดาแล้วเห็นน้อยกว่า 1/60 ลงไปจนถึงเห็นเพียงแสงสว่าง หรือมีลานสายตาโดยเฉลี่ยแคบกว่า 5 องศาลงไปจนเกือบถึง 0 องศา

3) ตาบอดขั้นที่สามหรือตาบอดสนิท หมายความว่า บุคคลที่ความไวของการเห็นไม่สามารถมองเห็นแม้แต่แสงสว่าง

แฉล้ม แย้มเอี่ยม (2531) ได้ให้คำจำกัดความของคนตาบอดที่สามารถแบ่งได้ตามลักษณะทั่ว ๆ ไปได้ดังนี้

1. บุคคลที่มองไม่เห็น ไม่มีสายตาหรือมีสายตาอยู่บ้างแต่ไม่สามารถที่จะทำงานซึ่งเกี่ยวข้อง กับการใช้สายตาได้ดีเท่ากับคนทั่วไป

2. ในแง่การศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีสายตาพิการจนไม่สามารถรับการศึกษาโดยใช้สายตาได้ดีเท่ากับคนทั่วไป

3. ในแง่การแพทย์ ด้านการแพทย์ของอเมริกากำหนดไว้ว่า ถ้าสมรรถภาพการมองเห็นน้อยกว่า 10 เปอร์เซ็นต์ถือว่า ตาบอด ทั้งนี้พิจารณาสมรรถภาพทั้งในด้านระยะที่มองเห็นและในด้าน ความกว้างของการมองเห็นที่เรียกว่า ลานสายตา ตลอดจนคุณภาพที่สามารถมองเห็นชัดเจน ถูกต้อง ใกล้เคียงกับความเห็นจริง

4. ในแง่กฎหมายหลาย ๆ ประเทศนิยามว่าคนตาบอด หมายถึงคนที่มีสายตาข้างดีที่แก้ไขด้วยแว่นตาหรืออุปกรณ์อื่น ๆ แล้วมีความสามารถในการเห็นต่ำกว่า 20/200 หรือ เป็นผู้ที่มีลานสายตาแคบกว่า 20 องศา (คนทั่วไปมีลานสายตา 180 องศา)

5. ในแง่อาชีพ คือ คนที่มีสายตาพิการจนเป็นอุปสรรคอย่างสำคัญต่อการประกอบอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือสายตาพิการจนไม่สามารถประกอบอาชีพที่ใช้สายตาตามที่ต้องการได้ เช่น พนักงานขับรถ

ขับเรือรับจ้าง หรืออาชีพที่เกี่ยวกับการใช้สี โดยตาจะต้องไม่บอดสี ตลอดจนอาชีพ ที่จะต้องอ่านเขียนหนังสือของคนทั่วไป หรืออาชีพที่ต้องใช้สายตามาก ๆ เช่น เจียรไนพลอย อาชีพออกแบบก่อสร้าง ตกแต่ง เป็นต้น โรงงานอุตสาหกรรมบางอย่างจะไม่รับผู้ที่มีความสามารถในการมองเห็นต่ำกว่า 20/200 (ฟุต) หรือ 6/60 (เมตร) เข้าทำงาน ซึ่งอาจจะเรียกว่าตาบอดสำหรับอาชีพนั้นในโรงงานอุตสาหกรรม สำหรับทหารไทยถือว่าผู้ที่มีตาบอดสีหรือผู้ที่มีความสามารถในการมองเห็นต่ำว่า 20/80 (ฟุต) หรือ 6/24 (เมตร) จะเป็นทหารไม่ได้ เป็นต้น

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้กำหนดเกณฑ์ความพิการทางการเห็นไว้ดังนี้ (ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่องหลักเกณฑ์ความพิการ พ.ศ. 2552, 2552)

ตาบอด หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีข้อบกพร่องในการเห็น เมื่อตรวจวัดการเห็นของสายตาข้างที่ดีกว่าเมื่อใช้แว่นสายตาธรรมดาแล้ว อยู่ในระดับแย่กว่า 3 ส่วน 60 เมตร (3/60) หรือ 20 ส่วน 400 ฟุต (20 /400) ลงมาจนกระทั่งมองไม่เห็นแม้แต่แสงสว่าง หรือมีลายสายตาแคบกว่า 10 องศา

ตาเห็นเลือนราง หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีข้อบกพร่องในการเห็น เมื่อตรวจวัดการเห็นของสายตาข้างที่ดีกว่า เมื่อใช้แว่นสายตาธรรมดาแล้ว อยู่ในระดับตั้งแต่ 3 ส่วน 60 เมตร (3/60) หรือ 20 ส่วน 400 ฟุต (20 /400) ไปจนถึงแย่กว่า 6 ส่วน 18 เมตร (6/18) หรือ 20 ส่วน 70 ฟุต (20/70) หรือมีลานสายตาแคบกว่า 30 องศา

2.2 บริการโทรทัศน์เพื่อการเข้าถึงของคนพิการ

2.2.1 ประกาศเกี่ยวกับการให้บริการเพื่อคนพิการ

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กสทช. ถือเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนกลุ่มทุกพื้นที่ในประเทศไทยให้สามารถเข้าถึง หรือรับรู้ และหรือใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาค โดยจากการทบทวนข้อมูล คณะผู้วิจัยสามารถสรุปประกาศ กฎ ระเบียบ แผน และนโยบายของหน่วยงานภาครัฐของไทย ที่เกี่ยวข้องกับคนพิการในการเข้าถึงสื่อกระจายเสียงและโทรทัศน์ โดยใช้การศึกษาของตรี บุญเจือ (2562, น. 130-132) เป็นพื้นฐานได้ดังนี้

1. พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 มาตรา 36 กำหนดเป็นหลักการว่า เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการและคนด้อยโอกาสให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป ให้คณะกรรมการ (หมายถึง สำนักงานกสทช.) กำหนดมาตรการพื้นฐานบางประการ เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตจัดให้มีบริการที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ของบุคคลดังกล่าว

2. พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2553 มาตรา 52 (2) กำหนดวัตถุประสงค์ของกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรสื่อสาร การวิจัยและพัฒนาด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม รวมทั้งความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีด้านการใช้คลื่นความถี่ เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการผู้สูงอายุ หรือผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนอุตสาหกรรมโทรคมนาคม และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

3. พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 กำหนดให้คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ตามมาตรา 20 (6) กล่าวว่า ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการ ทุกประเภท ตลอดจนบริการสื่อสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนดในกฎกระทรวง

4. แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555-2559) โดยกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพในการสื่อสาร โดยมุ่งการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพในการสื่อสาร มุ่งเน้นให้เกิดการเข้าถึงหรือรับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึงและเสมอภาค เพื่อไม่ให้ผู้ประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดขวาง หรือแทรกแซงการเสนอข่าวหรือการแสดงความคิดเห็น หรือเป็นการขัดขวางสิทธิเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร หรือปิดกั้นการได้รับข้อมูลข่าวสารที่หลากหลาย ของประชาชน เพื่อส่งเสริมให้คนพิการ คนสูงอายุ หรือคนด้อยโอกาส สามารถเข้าถึง รับรู้และใช้ประโยชน์ จากข้อมูลข่าวสารได้อย่างเท่าเทียมกับประชาชนทั่วไป

5. แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ.2555-2559 โดยยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างสภาพแวดล้อม พัฒนาเทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสาร ที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ โดยมีแนวทางและมาตรการให้ภาครัฐรวมถึงองค์กรอิสระ มีหน้าที่จัดและส่งเสริมให้องค์กรทุกภาคส่วนรวมถึงองค์กรธุรกิจเอกชน จัดให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม รวมถึงเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสาร โดยมีการประเมินความต้องการและความเหมาะสมในการใช้งานของคนพิการ

ตามประกาศล่าสุดของแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2560- 2564 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า **“คนพิการเข้าถึงสิทธิได้จริง ดำรงชีวิตอิสระ ในสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอย่างยั่งยืน”** ภายใต้ยุทธศาสตร์แห่งความเท่าเทียม (EQUAL) ได้แก่ เสริมพลังคนพิการและองค์กรด้านคนพิการให้มีศักยภาพและความเข้มแข็ง (Empowerment) พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ ขจัดการเลือกปฏิบัติเพื่อให้คนพิการเข้าถึงสิทธิได้จริง (Quality Management) เสริมสร้างความเข้าใจและเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการและความพิการ (Understanding) สร้างสภาพแวดล้อมและบริการสาธารณะที่ทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ (Accessibility) ส่งเสริมการบูรณาการเครือข่ายและสร้างการมีส่วนร่วม

เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการอย่างยั่งยืน (Linkage) เพื่อให้การการขับเคลื่อนแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2560- 2564 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ จึงได้มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมและการบรณาความร่วมมือของทุกภาคส่วนอย่างเต็มที่ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ประกอบด้วย องค์กร สมาคม มูลนิธิ สถาบันการศึกษา รวมถึงการให้โอกาส เกียรติ กำลังใจแก่คนพิการ เพื่อให้ดำรงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ส่งเสริมความเสมอภาค เป็นธรรม ทั่วถึง เท่าเทียม สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิได้จริง

6. แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 2 ของประเทศไทย (พ.ศ.2552 - 2556) ฉบับนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2552 ซึ่งมีวัตถุประสงค์หนึ่ง เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและปัจเจกบุคคลโดยการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสารสนเทศในกิจการของครัวเรือนและชุมชน รวมถึงในการแสวงหาความรู้ สร้างภูมิปัญญา การมีส่วนร่วมในระบบการเมือง การปกครอง และในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อนำไปสู่การพึ่งตนเองและลดปัญหาความยากจน โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ มาตรการส่งเสริมโดยพัฒนาการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) แก่ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

7. ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ ได้ประกาศลงราชกิจจานุเบกษา เล่ม 133 ตอนพิเศษ 35 ง ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2559 โดยใช้บังคับตั้งแต่ วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2559 ซึ่งได้กำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตจะต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ และบริการอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนดในรายการที่ออกอากาศประเภทข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

โดยตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ ได้ประกาศลงราชกิจจานุเบกษา เล่ม 133 ตอนพิเศษ 35 ง ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2559 โดยใช้บังคับตั้งแต่ วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2559 ได้นิยามความหมายคำที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการเพื่อคนพิการดังนี้ (ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม, 2559)

“การให้บริการโทรทัศน์” หมายความว่า การให้บริการการส่งข่าวสารสาธารณะหรือรายการไปยังเครื่องรับที่สามารถรับชมและรับฟังการให้บริการนั้น ๆ ได้ ไม่ว่าจะส่งโดยผ่านระบบคลื่นความถี่ระบบสาย ระบบแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้า หรือระบบอื่น ระบบใดระบบหนึ่ง หรือหลายระบบรวมกันหรือการให้บริการอื่นทำนองเดียวกันที่คณะกรรมการกำหนดให้เป็นกิจการโทรทัศน์

“รายการ” หมายความว่า เนื้อหาที่ผลิตขึ้นเพื่อให้บริการโทรทัศน์ที่มิใช่โฆษณา โดยผลิตขึ้นเองหรือจัดหาจากผู้อื่น

“คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญาและการเรียนรู้หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความ

จำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภท และหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด

“บริการล่ามภาษามือ” หมายความว่า บริการโทรทัศน์ที่จัดให้มีการบรรยายด้วยภาษามือในช่วงเวลาเดียวกับที่รายการมีเสียงพูด หรือเสียงประกอบเกิดขึ้น เพื่อให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ได้มากขึ้น

“บริการคำบรรยายแทนเสียง” หมายความว่า บริการโทรทัศน์ที่จัดให้มีคำบรรยายเป็นอักษรวิ่งหรือตัวอักษร สัญลักษณ์ ภาพ หรือทางเลือกอื่นที่แสดงขึ้นในช่วงเวลาเดียวกับที่รายการมีเสียงพูดหรือเสียงประกอบเกิดขึ้น และผู้รับชมสามารถเปิดหรือปิดบริการดังกล่าวด้วยตนเองได้ ทั้งนี้ เพื่อให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ได้มากขึ้น

“บริการเสียงบรรยายภาพ” หมายความว่า บริการโทรทัศน์ที่จัดให้มีคำบรรยายภาพด้วยเสียงหรือจัดให้มีบริการเสียงบรรยายภาพเพิ่มเติมเป็นพิเศษในบางช่วงเวลาของรายการที่ไม่มีเสียงบรรยายตามปกติ เพื่อให้คนพิการทางการเห็น หรือผู้ที่มีปัญหาด้านสายตาเข้าถึงหรือรับรู้ และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ได้มากขึ้น

2.2.2 การกำหนดสัดส่วนเนื้อหา

ตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 133 ตอนพิเศษ 35 ง ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2559 โดยใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2559 ซึ่งกำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพและบริการอื่นใด ตามที่คณะกรรมการกำหนดในรายการที่ออกอากาศประเภทข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ โดยผู้รับใบอนุญาตต้องจัดบริการดังกล่าวให้สอดคล้อง เหมาะสมกับรูปแบบของแต่ละรายการโดยอย่างน้อยต้องมีสัดส่วน ดังนี้

1. บริการล่ามภาษามือ อย่างน้อยร้อยละ 5 ของสัดส่วนรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะตามประเภทการประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาต และต้องจัดให้มีเพิ่มขึ้นจนถึงร้อยละ 9 ภายในระยะเวลาที่กำหนดในภาคผนวก ซึ่งเมื่อรวมเวลาที่จัดให้มีบริการดังกล่าวตลอดทั้งวันเฉลี่ยแล้วต้องไม่น้อยกว่า 60 นาทีต่อวัน

2. บริการคำบรรยายแทนเสียง อย่างน้อยร้อยละ 40 ของสัดส่วนรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะตามประเภทการประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาต และต้องจัดให้มีเพิ่มขึ้นจนถึงร้อยละ 60 ภายในระยะเวลาที่กำหนดในภาคผนวก ซึ่งเมื่อรวมเวลาที่จัดให้มีบริการดังกล่าวตลอดทั้งวันเฉลี่ยแล้วต้องไม่น้อยกว่า 180 นาทีต่อวัน

3. บริการเสียงบรรยายภาพอย่างน้อยร้อยละ 5 ของสัดส่วนรายการที่เป็นข่าวสาร หรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะตามประเภทการประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาต และต้องจัดให้มีเพิ่มขึ้นจนถึง

ร้อยละ 10 ภายในระยะเวลาที่กำหนดในภาคผนวก ซึ่งเมื่อรวมเวลาที่จัดให้มีบริการดังกล่าวตลอดทั้งวันเฉลี่ยแล้วต้องไม่น้อยกว่า 60 นาทีต่อวัน

ทั้งนี้ ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการโทรทัศน์ตาม 1, 2, และ 3 อย่างน้อยตามสัดส่วนและระยะเวลาที่กำหนดในภาคผนวก แนบท้ายประกาศนี้ หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ คณะกรรมการ อาจกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตจัดให้มีบริการอื่นใดนอกเหนือจากบริการโทรทัศน์ ตามวรรคหนึ่งเพิ่มเติมก็ได้ ตามที่เห็นสมควร

ทั้งภาคผนวกแนบท้ายประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ ตามมาตรการพื้นฐาน ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ตามสัดส่วนรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งสามารถแสดงตามตารางที่ 2.2 ดังนี้

ตารางที่ 2.2 แสดงสัดส่วนรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
บริการล่ามภาษามือ (ร้อยละ)	5	5	7	7	9
บริการคำบรรยายแทนเสียง (ร้อยละ)	40	40	50	50	60
บริการเสียงบรรยายภาพ (ร้อยละ)	5	5	7	7	10

ร้อยละของรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์สาธารณะ

- บริการโทรทัศน์ที่จัดให้มีล่ามภาษามือต้องไม่น้อยกว่า 60 นาทีต่อวัน
- บริการคำบรรยายแทนเสียง ต้องไม่น้อยกว่า 180 นาทีต่อวัน
- บริการเสียงบรรยายภาพ ต้องไม่น้อยกว่า 60 นาทีต่อวัน

ที่มา: (ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ 1, 2559)

ต่อมา กสทช. ได้จัดทำประกาศ กสทช. เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ (ฉบับที่ 2) ได้ประกาศ ลงราชกิจจานุเบกษา หน้า 35 เล่ม 134 ตอนพิเศษ 97 ง เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560 โดยในข้อ 2 ของประกาศดังกล่าว กำหนดว่า (ตรี บุญเจือ, 2562, น. 133-134)

“ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป”

เพราะฉะนั้น ประกาศฯ ฉบับที่ 2 จึงมีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 5 เมษายน 2560 โดยประกาศฯ ฉบับที่ 2 ได้กำหนดเรื่องการแก้ไขระยะเวลาการจัดทำบริการฯ โดยข้อ 4 ของประกาศฯ ฉบับที่ 2 ให้ยกเลิกข้อความในข้อ 29 ของประกาศฯ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

> *“ข้อ 29 เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการตามประกาศนี้ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายเป็นอักษรวิ่ง หรือคำบรรยายเป็นเสียงในเวลาออกอากาศแล้วแต่กรณีอย่างน้อยวันละหกสิบนาทีนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ และเมื่อประกาศนี้มีผลใช้บังคับแล้ว 2 ปี หรือตามระยะเวลาที่คณะกรรมการมีคำสั่งกำหนด ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายเป็นอักษรวิ่ง และคำบรรยายเป็นเสียงในเวลาออกอากาศรวมกันอย่างน้อยวันละ 60 นาที”*
>
> *“เมื่อประกาศนี้มีผลใช้บังคับแล้ว 3 ปีหรือตามระยะเวลาที่คณะกรรมการมีคำสั่งกำหนดผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือคำบรรยายแทนเสียงและเสียงบรรยายภาพตามมาตรการพื้นฐานอย่างน้อยตามสัดส่วนและระยะเวลาที่กำหนดในข้อ 5 และภาคผนวกแนบท้ายประกาศนี้ สำหรับการดำเนินการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือคำบรรยายแทนเสียงและเสียงบรรยายภาพตามมาตรการส่งเสริมให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด”*
>
> *“เพื่อประโยชน์สาธารณะ และเป็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการ คณะกรรมการอาจมีคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงระยะเวลาที่กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองได้ตามที่เห็นสมควรและเป็นการเหมาะสม”*

กสทช. ในคราวประชุม ครั้งที่ 2/2561 เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2561 ได้พิจารณา เรื่อง การแก้ไขเปลี่ยนแปลงระยะเวลาการจัดให้มีบริการฯ ตามประกาศฯ (ฉบับที่ 2) โดยให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงระยะเวลาที่กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการ เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตสามารถที่จะจัดเตรียมงบประมาณและเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เพื่อจัดทำบริการส่งเสริมการเข้าถึงรายการโทรทัศน์สำหรับคนพิการอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพต่อไป และไม่ก่อให้เกิดภาระแก่ผู้รับใบอนุญาตมากเกินสมควร

> *“เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการตามประกาศนี้ ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายเป็นอักษรวิ่ง หรือคำบรรยายเป็นเสียงในเวลาออกอากาศแล้วแต่กรณีอย่างน้อยวันละหกสิบนาทีนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ*

และเมื่อประกาศนี้มีผลใช้บังคับแล้ว 3 ปี ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายเป็นอักษรวิ่ง และคำบรรยายเป็นเสียงในเวลาออกอากาศรวมกันอย่างน้อยวันละหกสิบนาที

เมื่อประกาศนี้มีผลใช้บังคับแล้ว 4 ปี ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ตามมาตรการพื้นฐานอย่างน้อยตามสัดส่วนและระยะเวลาที่กำหนดในข้อ 5 และภาคผนวกแนบท้ายประกาศนี้ สำหรับการดำเนินการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ตามมาตรการส่งเสริมให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด”

กสทช. ในคราวการประชุมครั้งที่ 3/2562 เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2562 ได้พิจารณาระเบียบวาระที่ 5.1.47 : กรณี ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการตามประกาศฯ มีมติสรุปได้ว่า เห็นชอบการแก้ไขเปลี่ยนแปลงระยะเวลาที่กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายเป็นอักษรวิ่ง หรือคำบรรยายเป็นเสียง ออกไปอีก 180 วัน (ตั้งแต่วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2562 ถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2562) เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตสามารถที่จะจัดเตรียมงบประมาณและเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรเพื่อจัดทำบริการส่งเสริมการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์สำหรับคนพิการอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพต่อไป และไม่ก่อให้เกิดภาระแก่ผู้รับใบอนุญาตมากเกินสมควร โดยผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายเป็นอักษรวิ่ง หรือคำบรรยายเป็นเสียงในเวลาออกอากาศแล้วแต่กรณีอย่างน้อยวันละหกสิบนาที

นอกจากนี้ ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ (ฉบับที่ 3) ได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2563 ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 5 ให้กำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตจะต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ และบริการอื่นใด ตามที่คณะกรรมการกำหนดในรายการที่ออกอากาศประเภทข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะหรือรายการประเภทอื่นใด โดยผู้รับใบอนุญาตต้องจัดทำบริการดังกล่าวให้สอดคล้องเหมาะสมกับรูปแบบของแต่ละรายการ ดังนี้

1. กิจการบริการสาธารณะ

ตารางที่ 2.3 กำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ ในส่วนกิจการบริการสาธารณะ ปีที่1 - ปีที่ 5

ประเภทบริการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
บริการล่ามภาษามือ	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง	60 นาที	60 นาที	120 นาที	120 นาที	180 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ	30 นาที	30 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที

2. กิจการทางธุรกิจ

ตารางที่ 2.4 กำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ ในส่วนกิจการทางธุรกิจ ปีที่1 - ปีที่ 5

ประเภทบริการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
บริการล่ามภาษามือ	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	120 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ	30 นาที	30 นาที	30 นาที	60 นาที	60 นาที

จะเห็นได้ว่า คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงานกสทช.) ถือได้ว่าเป็นองค์กรสำคัญที่กำหนดนโยบายและกำกับดูแล รวมทั้งส่งเสริมสิทธิการเข้าถึงสื่อและการใช้ประโยชน์จากกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของประชาชนทุกกลุ่ม โดยมีการผลักดันและกำหนดให้แต่ละสถานีโทรทัศน์มีการจัดทำบริการต่าง ๆ ทั้งบริการล่ามภาษามือ (Sign Language Interpreting) บริการคำบรรยายแทนเสียง (Captions) และบริการเสียงบรรยายภาพ (Audio Description) เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มคนพิการให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากกิจการโทรทัศน์ผ่ายรายการต่าง ๆ ได้อย่างเท่าเทียม

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์

รายการวิทยุโทรทัศน์ หมายถึง รายการที่ทางสถานีจะต้องจัดขึ้น เพื่อแพร่ภาพให้แก่ผู้ชม โดยต้องมีการจัดทำผังรายการให้ผู้ชมได้ทราบว่า รายการต่าง ๆ จะมีเมื่อใด อย่างไร โดยสถานีจะทำการประกาศโฆษณาทางสถานีของตนเอง หรือโฆษณาทางสื่ออื่น ๆ หรือออกหนังสือกำหนดรายการของสถานีเพื่อแจกจ่ายหรือจำหน่ายเพื่อเป็นการโฆษณา ซึ่งผู้มีหน้าที่ทำผังรายการนี้คือฝ่ายจัดรายการจะเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำผังและกำหนดรายการ โดยรายการต่าง ๆ ที่กำหนดในผังรายการจะมีลักษณะดังต่อไปนี้ (อลิสา ชินคงอำนาจ, 2560)

1. รายการสด (Live Program) หมายถึง รายการวิทยุโทรทัศน์ที่ถ่ายภาพสด ๆ แล้ว ออกอากาศแพร่ภาพในทันที รายการสดจะแบ่งออกเป็น 2 แบบด้วยกันคือ รายการสดในสตูดิโอ หมายถึง รายการที่ทำกันในสถานีห้องสตูดิโอแล้วออกอากาศทันที และรายการสดนอกสถานที่ หมายถึง รายการที่ออกไปถ่ายนอกสถานีแล้วส่งสัญญาณออกอากาศโดยมีรถสำหรับการถ่ายทอดรายการไปพร้อมกัน

2. รายการบันทึกเทปโทรทัศน์ อาจเรียกว่ารายการแห้ง รายการประเภทนี้เป็นรายการที่มีวิธีการผลิตที่ถูกต้อง เนื่องจากการบันทึกเทปโทรทัศน์ไม่ได้แพร่ภาพในทันที จะเก็บภาพไว้เผยแพร่ทีหลัง ทำให้ได้มีการแก้ไข ตัดต่อลำดับภาพได้ จึงทำให้คุณภาพของการผลิตรายการมีคุณค่าและมาตรฐานสูง การบันทึกเทปจึงนับว่าดีกว่าและสามารถเตรียมงานไว้ล่วงหน้า รายการที่จัดไว้ดำเนินไปได้ถูกต้องตามแผน ซึ่งหาข้อบกพร่องได้น้อยและประหยัด

หน้าที่ของสื่อโทรทัศน์

สำหรับสื่อโทรทัศน์ในฐานะที่เป็นสื่อที่ทำหน้าที่ส่งสารผสานกับความต้องการของผู้รับสาร สื่อโทรทัศน์จึงทำหน้าที่สอดรับกับความต้องการของผู้รับสารและคาดหวังได้เป็นอย่างดี โดยหน้าที่ของสื่อโทรทัศน์นั้นประกอบไปด้วยหน้าที่หลัก 4 ประการ ที่สอดคล้องกับความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ในการติดต่อสื่อสารและหน้าที่ของการสื่อสาร ดังนี้

1. หน้าที่เสนอข่าวสาร เนื่องจากมนุษย์มีความต้องการที่จะมีผู้คอยเฝ้ายาม คอยดูแลความปลอดภัยให้ ซึ่งการเฝ้าคอยดูแลเหตุการณ์นั้น โทรทัศน์ก็จะต้องมีหน้าที่รายงานเหตุการณ์หรือส่งข่าวสารมาให้ผู้อื่นได้ทราบทั่วกัน

2. หน้าที่เสนอความคิดเห็น เนื่องจากมนุษย์มีความต้องการที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อช่วยในการตัดสินใจหรือการหาข้อยุติในประเด็นต่าง ๆ จากความต้องการนี้ มนุษย์จึงต้องการสถานที่หรือเวทีเพื่อแสดงความคิดเห็น ซึ่งโทรทัศน์ก็สามารถทำหน้าที่เพื่อการนี้ได้

3. หน้าที่เสนอบริการการศึกษา เนื่องจากมนุษย์มีความต้องการเรียนรู้ศิลปะวิทยาการต่าง ๆ เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ หรือเพื่อสุนทรีย์ของชีวิต ซึ่งความต้องการนี้ก็สามารถใช้โทรทัศน์ทำหน้าที่บริการให้การศึกษาได้

4. หน้าที่บริการความบันเทิง เนื่องจากมนุษย์มีความต้องการในเรื่องความรื่นเริงบันเทิงใจ ความสนุกสนาน ซึ่งเป็นความพอใจที่มนุษย์ส่วนใหญ่แสวงหา ซึ่งโทรทัศน์ก็มีศักยภาพที่เหมาะสมในการบริการความบันเทิง เพื่อตอบสนองความต้องการด้านการพักผ่อนหย่อนใจของมนุษย์

ประเภทรายการวิทยุโทรทัศน์

การจำแนกรายการโทรทัศน์ สามารถทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับผู้จำแนก และหลักเกณฑ์ในการแยกประเภท อย่างไรก็ตามในทางหลักสากลนิยมได้จัดแบ่งรายการเป็นประเภทข่าว ประเภทความรู้ และประเภทบันเทิง ตามแนวทางของประเทศต้นฉบับในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ และใช้กันแพร่หลายในประเทศต่าง ๆ (จำนง รังสิกุล, 2530, น. 111-145) นอกจากนี้ ณรงค์ สมพงษ์ (2543, น.12) ได้จำแนกประเภทรายการโทรทัศน์โดยพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการจัดรายการโทรทัศน์ ดังนี้

1. รายการประเภทความรู้ (Educational Programs) เป็นรายการโทรทัศน์ที่เน้นการให้ความรู้และประสบการณ์แก่ผู้ชม

2. รายการทางการสอน (Instructional Programs) เป็นรายการโทรทัศน์ที่มีวัตถุประสงค์ในการสอนโดยตรง โดยยึดตามหลักสูตรการศึกษา

3. รายการข่าว (News Programs) เป็นรายการที่เสนอเหตุการณ์ที่เพิ่งจะเกิดขึ้น และอยู่ในความสนใจของคนทั่วไปตามความเป็นจริง

4. รายการบันเทิง (Entertainment Programs) เป็นรายการที่เน้นความสนุกสนาน เพลิดเพลินเป็นหลัก

5. รายการโฆษณา (Advertising Programs) เป็นรายการชักชวนให้ซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ ของผู้อุปถัมภ์รายการในรูปแบบของสปอตโฆษณา หรือแทรกอยู่ในรายการอื่น

จะเห็นได้ว่า การจำแนกประเภทของรายการโทรทัศน์นั้นขึ้นอยู่กับเกณฑ์ในการจำแนก แต่อย่างไรก็ดี หากลองวิเคราะห์หลักเกณฑ์ใหญ่ที่สามารถใช้ร่วมกันได้ ดังที่ สุภวัฒน์ สงวนงาม (2557, น. 27-28) ได้อธิบายไว้ดังนี้

1. การแบ่งประเภทรายการตามเนื้อหาสาระของรายการ การจัดแบ่งที่ยึดเนื้อหาเป็นเกณฑ์ในการจัดแบ่ง ซึ่งจะมีเนื้อหาที่สามารถนำมาจัดหรือนำเสนอเป็นรายการวิทยุโทรทัศน์ได้หลากหลายประเภท เช่น รายการสุขภาพรายการอาหาร รายการศิลปะ รายการข่าว รายการกีฬาประเภทต่าง ๆ เป็นต้น

2. การแบ่งประเภทรายการตามกลุ่มผู้ชมรายการ โดยยึดลักษณะหรือประเภทของกลุ่มผู้ชมรายการ ซึ่งมีความแตกต่างและหลากหลายทั้งลักษณะทางกายภาพ ได้แก่ เพศ วัย การศึกษา อาชีพ รายได้ สภาพภูมิประเทศหรือลักษณะทางจิตวิทยา ได้แก่ ความชอบ ความต้องการ วัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ทัศนคติ ฯลฯ เป็นเกณฑ์ในการจัดแบ่งก็จะสามารถจำแนกออกได้หลายประเภทรายการ เช่น รายการเด็ก รายการวัยรุ่น รายการผู้หญิง สตรี รายการเฉพาะเจาะจงกลุ่มผู้ชม ได้แก่ รายการสำหรับคนรักรถ รายการสำหรับคนชอบแข่งรถ รายการคนรักสัตว์ หรือรายการเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

3. การแบ่งประเภทรายการตามบทบาทหน้าที่ของวิทยุโทรทัศน์ โดยยึดบทบาทหน้าที่ของวิทยุโทรทัศน์ซึ่งสามารถจำแนกประเภทรายการวิทยุโทรทัศน์ออกเป็นรายการประเภทข่าวสาร รายการประเภทบันเทิง รายการประเภทให้ความรู้และการศึกษา

รูปแบบการนำเสนอรายการโทรทัศน์ หมายถึง วิธีการและลีลาการเสนอเนื้อหาสาระและสิ่งที่อยู่ในรายการโทรทัศน์ โดยไม่จำกัดเนื้อหาของรายการว่าจะอยู่ในกลุ่มประเภทรายการใด ทั้งนี้แต่ละรายการอาจมีรูปแบบการนำเสนอหลายรูปแบบก็เป็นได้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเรื่องที่นำเสนอ ลักษณะของรายการ กลุ่มเป้าหมาย จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ ตลอดจนเวลาในการนำเสนอ เพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้ชม (มาณวิกา ตันติสถกฤต, 2528, น. 23)

รูปแบบรายการวิทยุโทรทัศน์

รูปแบบรายการวิทยุโทรทัศน์ (Program Format) หมายถึง ลักษณะโดยรวมของรายการวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งใช้เทคนิค วิธีการ และลีลาการนำเสนอ เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาสาระหรือสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในรายการให้เป็นที่น่าสนใจและดึงดูดความสนใจต่อผู้ชมรายการ โดยเทคนิควิธีการและลีลาการนำเสนอจะมีลักษณะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความแตกต่างในการผสมผสานองค์ประกอบในการผลิตรายการ เช่น ภาพ เสียง ผู้ดำเนินรายการ ฉาก ภาพกราฟิก ผู้ร่วมรายการ รวมไปถึงสิ่งสนับสนุนการผลิตอื่น ๆ ประกอบกับปัจจุบันสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่มีความสลับซับซ้อน ทำให้เนื้อหาสาระ ข่าวสาร ความรู้ความบันเทิง มีปริมาณมากและหลากหลายขณะเดียวกันผู้ชมรายการที่มีความต้องการที่หลากหลายและแตกต่างกันไป ด้วยหน้าที่ของสถานีและผู้จัดรายการต้องพยายามคิดค้นหาจุดลงตัวที่พอดีระหว่างเนื้อหา

รูปแบบ วิธีการนำเสนอ เนื้อหาของรายการกับความต้องการของผู้ชมรายการเพื่อให้ได้รายการที่ดีมีคุณภาพและเป็นที่น่าสนใจมากที่สุด (สุภวัฒน์ สงวนงาม, 2557, น. 28)

ตามประกาศของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (หลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ (ฉบับที่ 4), (2559) ได้แบ่งประเภทรายการโทรทัศน์ ดังนี้

1. ประเภทรายการรายการข่าวสาร ได้แก่ รายการที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันหรือเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริงที่เป็นประเด็นสาธารณะและเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบรายการข่าวเล่าข่าว และวิเคราะห์ข่าว รายการสนทนาปัญหาเหตุการณ์ปัจจุบันและรวมถึงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีความคิดเห็นโต้แย้งกันในสังคม ประเด็นทางการเมือง ทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะ ซึ่งไม่รวมเนื้อหาที่เป็นเรื่องบันเทิง

1) รายการข่าว ได้แก่ รายการที่นำเสนอเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน โดยมุ่งให้เห็นองค์ประกอบในเชิงข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ ในแง่ของใครทำอะไรหรือเกิดอะไรขึ้นที่ไหนเมื่อใดอย่างไร และผลกระทบของเหตุการณ์ดังกล่าว โดยอยู่บนพื้นฐานทางจริยธรรมด้านวารสารศาสตร์

2) รายการเล่าข่าว ได้แก่ รายการที่นำเนื้อหาข่าวมาเล่าให้ผู้รับชมหรือผู้รับฟังเข้าใจได้ง่ายขึ้นโดยยึดโยงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่เป็นข่าวซึ่งจะต้องปราศจากอคติหรือความคิดเห็นส่วนตัวของผู้ดำเนินรายการทั้งนี้โดยให้อยู่บนพื้นฐานทางจริยธรรมด้านวารสารศาสตร์

3) รายการวิเคราะห์ข่าว ได้แก่ รายการที่นำเสนอข่าวด้วยการเจาะลึกข้อมูลการตรวจสอบถึงที่มาองค์ประกอบของปัญหาหรือปรากฏการณ์ที่เป็นข่าวอย่างรอบด้านและลุ่มลึกเพื่อเป็นฐานสำหรับความเข้าใจและการอภิปรายอย่างมีเหตุมีผลในประเด็นข่าวดังกล่าว โดยให้อยู่บนพื้นฐานทางจริยธรรมด้านวารสารศาสตร์

4) รายการสนทนาปัญหาเหตุการณ์ปัจจุบัน ได้แก่ รายการที่มีการนำเสนอข่าวหรือเหตุการณ์ปัจจุบันผ่านการสนทนาระหว่างผู้ดำเนินรายการและผู้ที่เป็นแขกรับเชิญในรายการซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ประสบการณ์หรือมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับเหตุการณ์หรือปัญหาดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อวิเคราะห์ถึงประเด็นปัญหาและแสวงหาทางออกที่เป็นไปได้ โดยให้อยู่บนพื้นฐานทางจริยธรรมด้านวารสารศาสตร์

2. รายการรายการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ รายการที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างและส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการปกครองและระบบสังคมที่ให้หลักประกันพื้นฐานสำหรับสิทธิเสรีภาพ โดยเฉพาะเสรีภาพในการแสดงออกสิทธิทางการเมืองสิทธิพลเมืองสิทธิมนุษยชนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ทั้งที่ผ่านการเลือกตั้งและการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนการกระจายอำนาจส่วนท้องถิ่นธรรมาภิบาลขององค์กรภาครัฐและองค์กรอิสระ และการสร้างความเท่าเทียมในสังคมและประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. รายการส่งเสริมการศึกษา จริยธรรม ศิลปะวัฒนธรรม ได้แก่ รายการที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมค่านิยมการประพฤติปฏิบัติที่ดีงามและสำนึกเกี่ยวกับความถูกและผิดบนบรรทัดฐาน และมาตรฐานทางพฤติกรรมที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของสังคมหรือเพื่อส่งเสริมการสร้างสรรค์ผลงานด้วยฝีมือและทักษะเฉพาะ ตลอดจนเพื่อส่งเสริม

วิถีการดำเนินชีวิตและการแสดงออกผ่านภาษาดนตรี วรรณกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม การละครการแสดงพื้นบ้าน และวัฒนธรรมนิยมเป็นต้น

4. รายการให้ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ รายการที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการในการจัดสรรทรัพยากรการผลิต การจำหน่ายจ่ายแจกการบริโภคและการใช้สอยสิ่งต่าง ๆ ในสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นระดับชาติและระดับนานาชาติความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและกลุ่มคนในสังคม ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมในด้านต่าง ๆ การสร้างความพร้อมและเสริมศักยภาพให้คนในสังคม ทั้งในด้านสุขภาพอนามัย การศึกษา จิตใจ คุณธรรมการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตในสังคมในทุกขั้นตอนของชีวิต การให้ความสำคัญและตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ อาทิ ป่าไม้ สัตว์ป่า อากาศ ดิน น้ำ แร่ธาตุ เป็นต้น

5. รายการเด็กและเยาวชน ได้แก่ รายการที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในระบบวิธีคิดความรู้ในเรื่องวิชาการตลอดจนความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ การพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิตการเรียนรู้ยอมรับเข้าใจ และชื่นชมความหลากหลายในสังคมหรือการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งต้องไม่มีเนื้อหาที่แสดงออกถึงพฤติกรรมด้านความรุนแรงเรื่องทางเพศ และภาษา

6. รายการท้องถิ่น ได้แก่ รายการที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการและความสามารถหรือศักยภาพของท้องถิ่น เปิดโอกาสให้คนในสังคมหรือท้องถิ่นได้แสดงออกและอนุรักษ์และพัฒนาศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นหรือเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่น รวมทั้งการนำเสนอข้อมูลข่าวสารความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นและการนำประเด็นปัญหาในท้องถิ่นมาตกเสียงเพื่อหาทางออก

7. รายการวิทยาศาสตร์และสุขภาพ ได้แก่ รายการที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตกระบวนการที่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ การใช้เหตุผลและการตรวจสอบอย่างเป็นระบบเทคโนโลยี นวัตกรรมการเสริมสร้างภาวะที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจของคนในสังคม ตลอดจนการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยไปสู่ภาวะดังกล่าว

8. รายการกีฬา ได้แก่ รายการที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับประเภทของกีฬาส่งเสริมพัฒนาการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่ดี รวมทั้งส่งเสริมการมีน้ำใจนักกีฬาและการเคารพกติกาแ ละให้รวมถึงรายการถ่ายทอดกีฬา และรายการปกิณกะเกี่ยวกับกีฬา

9. รายการข่าวสารและบันเทิง ได้แก่ รายการที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำเสนอเนื้อหา อันผสมผสานกันระหว่างรายการข่าวสารและรายการที่ให้ความสำราญและความเพลิดเพลิน และรวมถึงประเด็นที่ประชาชนให้ความสนใจเช่น ข่าวดารา ข่าวบันเทิง เป็นต้น

10. รายการบันเทิง ได้แก่ รายการที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ความสำราญความเพลิดเพลินความพึงพอใจแก่ผู้รับชม ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบเกมโชว์ ทอล์กโชว์ หรือวาไรตี้ แต่ไม่รวมถึงรายการที่ขายสินค้าและบริการ

11. รายการพิเศษ ได้แก่ รายการที่ไม่ได้ปรากฏในผังรายการตามปกติซึ่งอาจเป็นการสร้างขึ้นหรือถ่ายทอดออกอากาศจากเหตุการณ์จริงก็ได้ หรืออาจออกอากาศเป็นวาระที่ไม่ต่อเนื่อง

12. รายการเพลง ได้แก่ รายการที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำเสนอภาพและเสียงอันเกิดจากเครื่องดนตรีเสียงร้องในจังหวะทำนองและการเรียบเรียงที่แสดงออกถึงสุนทรียะและอารมณ์

13. รายการภาพยนตร์ ได้แก่ รายการที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำเสนอภาพและเสียงหรือภาพเพียงอย่างเดียว ซึ่งสามารถนำมาฉายให้เห็นเป็นภาพเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง เป็นการถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ หรือเป็นการแสดงหรือสร้างขึ้นจากจินตนาการของผู้สร้างก็ได้

14. รายการตลก ได้แก่ รายการที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำเสนอเนื้อหาอันน่าขบขันชวนหัวและเบาสมอง

15. รายการละคร ได้แก่ รายการที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำเสนอเรื่องราวผ่านตัวละครอันเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ความขัดแย้ง และธรรมชาติของมนุษย์ โดยใช้การแสดงและบทสนทนา

16. รายการภาพยนตร์สารคดี ได้แก่ รายการภาพยนตร์ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริงหรือประวัติศาสตร์ทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมการเมืองการศึกษาศิลปะวัฒนธรรม โดยอาศัยแหล่งข้อมูลทางเอกสารหรือแหล่งข้อมูลบุคคลที่เป็นทางการวิชาการหรือสามารถตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้

จากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์ ทำให้เข้าใจถึงสื่อโทรทัศน์ ในการหน้าที่ของสื่อโทรทัศน์ การจัดแบ่งประเภท และรูปแบบรายการ ซึ่งคณะผู้วิจัยนำแนวคิดนี้มา โดยใช้เกณฑ์การแบ่งรูปแบบรายการโดยอ้างอิงตามเกณฑ์ของสำนักงานกสทช. ที่จะนำมาทำความเข้าใจในการศึกษารายการโทรทัศน์ของคนพิการ

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ

มณีรัตน์ ศิริปัญจนะ (2557) ศึกษาเรื่อง **“ประสิทธิผลด้านการรับรู้และความเข้าใจข้อมูลข่าวสารของคนหูหนวกจากรายการโทรทัศน์ผ่านล่ามภาษามือ”** โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลด้านการรับรู้และความเข้าใจข้อมูลข่าวสารของคนหูหนวกจากรายการโทรทัศน์ที่มีล่ามภาษามือ และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการรับรู้ และความเข้าใจข้อมูลข่าวสารของคนหูหนวกจากรายการโทรทัศน์ที่มีล่ามภาษามือ โดยผลการวิจัยสามารถนาไปใช้วางแผนในการพัฒนา และปรับปรุงการให้บริการล่ามภาษามือผ่านรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยใช้แนวทางวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก และแนวทางวิจัยเชิงปริมาณ แบบเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต จำนวน 60 คน ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ล่ามภาษามือเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับคนหูหนวกที่จะใช้ในการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร

ต่าง ๆ จากรายการโทรทัศน์ โดยคนหูหนวกที่รับชมรายการโทรทัศน์ที่มีล่ามภาษามือ จะมีประสิทธิผลการรับรู้ที่ดีกว่าคนหูหนวกที่รับชมรายการโทรทัศน์ที่ไม่มีล่ามภาษามือ ซึ่งคนหูหนวกที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน จะมีการรับรู้ และเข้าใจข้อมูลข่าวสารจากรายการโทรทัศน์ที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้คนหูหนวกมีการรับรู้ และเข้าใจข้อมูลข่าวสารจากรายการโทรทัศน์ประเภทรายการสารคดีมากที่สุด รองลงมาคือ รายการข่าว และรายการสนทนา โดยเมื่อรับชมรายการแล้ว คนหูหนวกจะเข้าใจในบทสรุปของเนื้อหามากที่สุด แต่จะรับรู้รายละเอียดของเนื้อหาน้อยที่สุด ส่วนพฤติกรรมที่คนหูหนวกแสดงได้ชัดเจน และบ่อยครั้งที่สุดเมื่อรับชมรายการโทรทัศน์คือ การพูดคุยกับเพื่อนที่รับชมด้วยกันที่อยู่รอบข้างตลอดเวลาด้วยภาษามือ อย่างไรก็ตามปัจจุบันรายการโทรทัศน์ที่มีล่ามภาษามือ ยังมีให้คนหูหนวกได้รับชมอยู่น้อยมาก และการที่ล่ามภาษามือแปลไม่ชัดเจน ไม่มีการแสดงสีหน้าท่าทาง ล่ามภาษามือบางคนแปลช้า บางคนแปลเร็วเกินไป รวมทั้งจอล่ามภาษามือที่มีขนาดเล็ก เหล่านี้ล้วนเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการรับรู้และเข้าใจข้อมูลข่าวสารจากรายการโทรทัศน์ของคนหูหนวกทั้งสิ้น นอกจากนี้คนหูหนวกยังอยากให้มีล่ามภาษามือในรายการทุกประเภทและทุกช่วงเวลา โดยเฉพาะรายการประเภทข่าว ข่าวเตือนภัย และพยากรณ์อากาศ เพราะทำให้คนหูหนวกได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมเหมือนกับคนปกติ ขณะเดียวกันอยากให้มีล่ามภาษามือในรายการข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา การถ่ายทอดสด เกมโชว์ และละคร เพราะช่วยผ่อนคลายความเครียดได้อย่างดี ทั้งนี้คนหูหนวกยังเสนอให้มีการจัดทำคำบรรยายใต้ภาพ (Caption) อยู่ด้านล่างของจอโทรทัศน์ โดยเป็นข้อความสั้น ๆ แต่ได้ใจความ ซึ่งจะทำให้คนหูหนวกเข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น

ณัฐศักดิ์ พงษ์สวัสดิ์ (2558) ศึกษาเรื่อง **ความต้องการด้านเนื้อหาของคนพิการทางสายตา เพื่อผลิตหนังสือเสียงบนแอปพลิเคชัน “Read for the Blind”** มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการด้านเนื้อหาของคนพิการทางสายตา เพื่อผลิตหนังสือเสียงบนแอปพลิเคชัน “Read for the Blind” 2) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการสร้างหนังสือเสียงผ่านระบบแอปพลิเคชัน “Read for the Blind” ผ่านมุมมองของคนพิการทางสายตา เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่าง คือ คนพิการทางสายตา จำนวน 14 คน ที่มีอายุตั้งแต่ 18–70 ปี ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาที่คนพิการทางสายตาต้องการ 6 ลำดับ คือ 1) วรรณกรรมและบทละคร เพราะเนื้อหามีความน่าสนใจ ชวนติดตาม และสนุกสนาน 2) พุทธประวัติและธรรมะ เป็นเนื้อหาที่ให้ข้อคิด เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต 3) กฎหมาย เพื่อการเข้าถึงสิทธิของคนพิการทางสายตา 4) สารสนเทศและไอทีในด้านนวัตกรรม ที่มีประโยชน์ในการรองรับการใช้งานกับคนพิการทางสายตา 5) ข้อมูลการแพทย์ ด้านการปฐมพยาบาลผู้ป่วยเบื้องต้น และ 6) สารคดีท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังพบปัญหา 3 ประการ คือ 1) หนังสือเสียงผ่านแอปพลิเคชัน “Read for the Blind” มีคุณภาพเสียงไม่ชัดเจนและฟังไม่รู้เรื่อง 2) เนื้อหาไม่ครบถ้วน เพราะบทประพันธ์มีเนื้อหาที่ยาว ส่งผลให้การผลิตหนังสือเสียงมีระยะเวลาในการผลิตที่ยาวนาน และ 3) แอปพลิเคชัน “Read for the Blind” ไม่รองรับต่อการใช้งานของคนพิการทางสายตา ที่มีการสั่งงานซับซ้อนผ่านการสัมผัส แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ 1) เพิ่มช่องทางการดาวน์โหลดที่หลากหลาย เพื่อขยายการผลิตหนังสือเสียงผ่านระบบแอปพลิเคชัน “Read for the

Blind” 2) การพัฒนาคุณภาพเสียง รวมถึงใส่ใจกับอักขระวรรณยุกต์และคำควบกล้ำ และเลือกใช้น้ำเสียงที่เหมาะสมกับเอกลักษณ์ของตัวละคร

พัชรินทร์ ผากา (2559) ศึกษาเรื่อง **“นวัตกรรมรูปแบบรายการโทรทัศน์และการมีส่วนร่วมของคนหูหนวก”** โดยมุ่งเน้นศึกษารายการโทรทัศน์ภาษามือสำหรับคนหูหนวก “รายการใจเท่ากัน” ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลิตรายการ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตรายการกระบวนการผลิตรายการ รวมทั้งการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของคนหูหนวกในรายการใจเท่ากัน และใช้การสอบถามความคิดเห็นโดยการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วยคนหูหนวกและคนทั่วไป ซึ่งเคยรับชมรายการใจเท่ากัน เพื่อศึกษาถึงการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจที่มีต่อรายการ ผลการวิจัยพบว่า การผลิตรายการใจเท่ากันประกอบด้วยปัจจัยภายใน ได้แก่ 1) ผู้ส่งสาร 2) เนื้อหา/สาร 3) ช่องทางการสื่อสาร และ 4) ผู้รับสาร สำหรับปัจจัยภายนอก ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เทคโนโลยี และกฎหมาย โดยปัจจัยสำคัญที่สุดในการผลักดันให้เกิดรายการโทรทัศน์สำหรับคนหูหนวก ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้ส่งสาร และ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากคนหูหนวกในประเทศไทยมีจำนวนน้อย ไม่คุ้มค่าการลงทุน จึงไม่ได้รับความสนใจจากผู้ผลิตสื่อ แต่รายการใจเท่ากันได้รับการสนับสนุนจากองค์กรผู้ผลิตสื่อเพื่อสนองต่อประโยชน์สาธารณะ ไม่มุ่งแสวงหาผลกำไร จึงสามารถผลิตรายการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ฟรีทีวีได้ ปัจจัยด้านเนื้อหาสารและปัจจัยด้านผู้รับสาร เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้รายการบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอที่เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน ใช้ภาษามือแบบเต็มจอ คำบรรยายเป็นเสียง และคำบรรยายเป็นอักษร ช่วยให้คนหูหนวกซึ่งมีข้อจำกัดทางด้านร่างกายและการสื่อสาร รวมทั้งคนหูดีทั่วไปสามารถรับชมรายการร่วมกันได้อย่างเข้าใจ ด้านช่องทางการสื่อสาร ซึ่งการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ฟรีทีวีทำให้รายการเป็นที่รู้จักและมีจำนวนผู้ชมเพิ่มมากขึ้น ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม เนื่องจากคนในสังคมไม่ทราบข้อจำกัดทางด้านร่างกายและการสื่อสารของคนหูหนวก ไม่ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องสิทธิความเท่าเทียมกันของมนุษย์ จึงทำให้รายการโทรทัศน์สำหรับคนหูหนวกมีจำนวนน้อย ปัจจัยด้านกฎหมาย ช่วยผลักดันให้เกิดรายการโทรทัศน์สำหรับคนหูหนวก รวมทั้งช่วยให้คนหูหนวกมีสิทธิและเสรีภาพในการเปิดรับและเข้าถึงสื่อได้มากขึ้น การศึกษาความพึงพอใจของผู้ชมคนหูหนวกและผู้ชมทั่วไปที่มีต่อรายการ ผู้ชมคนหูหนวกและคนหูดีรู้สึกพึงพอใจเนื้อหาและรูปแบบรายการที่ให้ความรู้ ความบันเทิง มีวิธีการนำเสนอแปลกใหม่เปิดโอกาสให้คนหูหนวกได้แสดงศักยภาพ ปลุกจิตสำนึกให้คนในสังคมสนใจเรื่องราวของคนหูหนวก ชื่นชอบการนำเสนอเนื้อหาด้วยภาษามือร่วมกับคำบรรยาย เพราะช่วยให้คนหูหนวกรับชมรายการได้อย่างเข้าใจและมีอรรถรสมากขึ้น ส่วนคนหูดีก็ได้เรียนรู้ภาษามือ นอกจากนี้ยังชื่นชอบพิธีกรรายการคนหูหนวก เพราะดูมีความตั้งใจ สามารถใช้ภาษามือได้อย่างถูกต้องและเข้าใจง่าย โดยคนหูหนวกจะให้ความสนใจเนื้อหารายการที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเป็นพิเศษ อย่างไรก็ตามพบว่าผู้ชมทั้งสองกลุ่มรู้สึกไม่พึงพอใจวันและเวลาออกอากาศ ตัวหนังสือของคำบรรยายมีขนาดเล็กเกินไป ไม่รู้จักแขกรับเชิญที่มาร่วมรายการ อยากให้เป็นศิลปินดารามากกว่า โดยผู้ชมหูหนวกรู้สึกไม่

พอใจการใช้ภาษามือที่มีประโยคสนทนายาวเกินไป และขึ้นตัวหนังสือเร็ว อ่านไม่ทัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้ชมทั่วไปรู้สึกไม่พึงพอใจเสียงพากย์ของพิธีกรคนหูหนวก ต้องการเรียนรู้ภาษามือจากคำบรรยายมากกว่า

อารดา ครุจิต (2559) ศึกษาวิจัยเรื่อง **"การศึกษาหลักการผลิตเสียงบรรยายภาพในโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการเห็น"** มีแบบแผนการวิจัยแบบสำรวจเอกสาร สัมภาษณ์เชิงลึก และสังเกตอย่างมีส่วนร่วม เพื่อศึกษารวบรวมแนวทางในการผลิตเสียงบรรยายภาพ (audio description) ในต่างประเทศ และนำเสนอแนวทางผลิตในประเทศไทย การออกแบบการวิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็น 4 ด้าน คือ แนวทางจากหน่วยงานกำกับดูแล สถาบันผลิตเสียงบรรยายภาพ ภาควิชาการ และตัวแทนคนพิการทางการเห็น ทั้งจากต่างประเทศและประเทศไทย รวม 16 กลุ่ม ผลการวิจัยสรุปว่า เสียงบรรยายภาพ คือ การให้บริการเพื่อการเข้าถึงสื่อเกี่ยวการให้ข้อมูลด้านภาพที่จำเป็นและสำคัญในสื่อโทรทัศน์ เพื่อสร้างความเข้าใจและความเพลิดเพลิน กลุ่มผู้ได้ประโยชน์โดยตรงจากสื่อ คือ กลุ่มคนพิการทางการเห็นทั้งตาบอดสนิทและสายตาเลือนราง และกลุ่มรองได้แก่ กลุ่มเด็ก กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มผู้ต้องการเพิ่มความสามารถด้านภาษา โดยกลุ่มรองนี้อาจเป็นผู้ไม่มีปัญหาด้านการเห็นและกลุ่มผู้ต้องการใช้โทรทัศน์เพื่อการฟังเสียงบรรยายภาพมีแนวทางการจัดทำบทสองแนวทาง คือ แนวทางแบบตรงตัว ที่เน้นการบรรยายตามสิ่งที่เห็นและแนวทางแบบตีความ สรุปความและเพิ่มความได้ตามความจำเป็น ตระกูลรายการที่มีความจำเป็นมากในการผลิตเสียงบรรยายภาพ ได้แก่ ละคร ภาพยนตร์และสารคดี และตระกูลรายการที่มีความจำเป็นน้อย ได้แก่ รายการข่าว สนทนา และเกมโชว์ เสียงบรรยายภาพมีขั้นตอนการผลิตคือ การคัดเลือกรายการ การทำความเข้าใจต้นฉบับ การเตรียมบทเสียง บรรยายภาพ การบันทึกเสียงและตัดต่อเสียง และทักษะสำคัญในการผลิตเสียงบรรยายภาพคือ ทักษะการเลือกสารที่จำเป็นและสำคัญ ทักษะด้านภาษา การเข้าใจเรื่องการสื่อความหมายผ่านภาพในโทรทัศน์ ทักษะการใช้เสียง และความเข้าใจเรื่องคนพิการทางการเห็น หลักการในการผลิตเสียงบรรยายภาพแบ่งเป็นแนวทางปฏิบัติ (practices) และแนวทางเชิงหลักการ (principles) ในประเทศไทยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจแนวทางในเชิงหลักการได้เป็นอย่างดี แต่แนวทางในเชิงปฏิบัติยังไม่มีเป็นรูปธรรม สามารถนำแนวทางปฏิบัติในต่างประเทศที่รวบรวมไว้ในงานวิจัยมาปรับใช้ได้ ทั้งด้านการเลือกสาร กระบวนการผลิต ด้านเสียง แต่แนวทางปฏิบัติด้านภาษาไม่สามารถนำแนวทางจากต่างประเทศมาใช้ได้ทั้งหมด เนื่องจากมีวัฒนธรรมทางภาษาไม่เหมือนกัน จำเป็นต้องทำการวิจัยและขยายองค์ความรู้ด้านภาษาไทยกับเสียงบรรยายภาพต่อไปในอนาคต

ภัทธีรา สารากรบริรักษ์ (2559) ศึกษาวิจัยเรื่อง **"เสียงบรรยายภาพที่คนพิการทางการเห็นต้องการ"** มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสื่อเสียงบรรยายภาพที่คนพิการทางการเห็นต้องการ และ 2) ศึกษาปัจจัยที่ทำให้คนพิการทางการเห็นต้องการสื่อเสียงบรรยายภาพที่แตกต่างกัน ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการ สัมภาษณ์กลุ่มกับกลุ่มตัวอย่างที่พิการทางการเห็น 3 คน และสนทนากลุ่มกับกลุ่มตัวอย่างที่พิการทางการเห็น 24 คน แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ตาบอดตั้งแต่กำเนิด ตาบอดในภายหลัง และสายตาเลือนราง รวมจำนวนทั้งสิ้น 27 คน แต่ละกลุ่มจะแสดงความคิดเห็นหลังการชมคลิปรายการที่มีเสียงบรรยายภาพจำนวน 14 คลิป จากรายการ อร่อยอย่างยิ่ง และรายการ กินอยู่คือ ซึ่งเป็นรายการโทรทัศน์ ที่อยู่ในโครงการผลิตเสียง

บรรยายภาพปีที่หนึ่ง เมื่อได้ข้อมูลในเบื้องต้น ผู้วิจัยนำข้อมูลมาสรุป จากนั้นนำผลที่ได้ไปจัดทำเป็นแนวคำถามสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่ม ตัวอย่าง 6 คนที่เลือกมาจากกลุ่มตัวอย่างที่สนทนากลุ่ม 3 กลุ่ม กลุ่มละ 2 คน เพื่อหาแนวทางสื่อเสียงบรรยายภาพที่คนพิการทางการเห็นต้องการ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ทุกประเภท และต้องการให้เสียงบรรยายภาพบรรยายสีหน้าท่าทาง การแต่งกายของตัวละครหรือพิธีกร ไตเติ้ลและเครดิตท้าย ฉาก รายละเอียดของวัตถุที่มีความสำคัญต่อเนื้อเรื่อง สี เสียงประกอบที่ไม่สามารถคาดเดาได้ ทิศทางและบรรยายขนาดหรือปริมาณของวัตถุด้วยมาตรวัดแบบสากล ทั้งยังต้องการให้อ่านข้อความหน้าจอ และคำบรรยายใต้ภาพ (subtitle) สำหรับการนำเสนอเสียงบรรยายภาพกลุ่มตัวอย่างต้องการได้ยินเสียงดนตรีประกอบ ต้องการระดับเสียงที่รับฟังได้ชัดเจน คุณภาพเสียงดีและมีมิติของเสียง มีจังหวะการบรรยายที่เข้ากับภาพ ไม่บรรยายทับซ้อนเสียงหลักของรายการ เสียงของผู้บรรยายมีความแจ่มชัด ออกเสียงชัดเจนและสื่ออารมณ์ได้เหมาะกับธรรมชาติของรายการ ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง หลีกเลี่ยงการแสดงความคิดเห็น หรือตีความสิ่งที่เห็น แต่ในรายการบางประเภท เช่น รายการอาหารหรือรายการท่องเที่ยว สามารถบรรยายสรุปความหรือตีความในเชิงบวกได้ ผู้วิจัยยังพบด้วยว่า ปัจจัยที่ทำให้คนพิการทางการเห็นมีความต้องการเสียงบรรยายภาพแตกต่างกัน ได้แก่ อายุและอายุที่เริ่มพิการทางการเห็น ลักษณะของความพิการทางการเห็น ระดับของความพิการทางการเห็น รสนิยม และวิถีชีวิต ประสบการณ์ชีวิตและการศึกษา

อัญมณี เพชรมา (2561) ศึกษาเรื่อง **“การผลิตเสียงบรรยายภาพด้วยระบบดิจิตอลประกอบรายการสารคดีโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการเห็น”** โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการผลิตเสียงบรรยายภาพด้วยระบบดิจิตอลประกอบรายการสารคดีโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการเห็น 2) ศึกษาความเข้าใจเนื้อหารายการหลังการฟังเสียงบรรยายภาพด้วยระบบดิจิตอลประกอบรายการสารคดีโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการเห็น และ 3) ประเมินความพึงพอใจของคนพิการทางการเห็นที่มีต่อเสียงบรรยายภาพด้วยระบบดิจิตอลประกอบรายการสารคดีโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการเห็น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ คนพิการทางการเห็น จากศูนย์ฝึกอาชีพศูนย์พัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด จังหวัดนนทบุรี ประจำปี 2560 จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกอย่างเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ เสียงบรรยายภาพด้วยระบบดิจิตอลประกอบรายการสารคดีโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการเห็น แบบทดสอบวัดความเข้าใจเรื่องการฟังเสียงบรรยายภาพระบบดิจิตอลประกอบรายการสารคดีโทรทัศน์ แบบสอบถามความพึงพอใจของคนพิการทางการเห็น ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการผลิตเสียงบรรยายภาพด้วยระบบดิจิตอลประกอบรายการสารคดีโทรทัศน์ สำหรับคนพิการทางการเห็นประกอบด้วย ขั้นก่อนการผลิต (Pre-Production) นผลิต (Production) และ ขั้นหลังการผลิต (Post-Production) 2) คนพิการทางการเห็นมีความเข้าใจเนื้อเรื่องหลังการฟังเสียงบรรยายภาพด้วยระบบดิจิตอลประกอบรายการสารคดีโทรทัศน์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 005 และ 3) คนพิการทางการเห็นมีความพึงพอใจต่อเสียงบรรยายภาพประกอบรายการสารคดีโทรทัศน์ด้วยระบบดิจิตอลอยู่ในระดับมาก

ธีร์ธวัช เจนวัชรรักษ์ , สุภาภรณ์ ศรีดี และสันทัด ทองรินทร์ (2562) ศึกษาเรื่อง “**สถานการณ์ปัจจุบันของเสียงบรรยายภาพ สำหรับรายการโทรทัศน์ในประเทศไทย: มุมมอง จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากประกาศ พ.ศ. 2559 และ 2560**” มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอมุมมองของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเชิงนโยบายตลอดจนจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเสียงบรรยายภาพในประเทศไทยต่อไป งานวิจัยนี้เป็นการเก็บข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเชิงนโยบายเสียงบรรยายภาพทั้ง 5 ภาคส่วน ได้แก่ คนพิการทางการมองเห็น ผู้ผลิตเสียงในรายการโทรทัศน์ นักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ สถานีโทรทัศน์ และหน่วยงานผู้กำกับเชิงนโยบาย (กสทช.) ต่อการให้บริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์และการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย จากราชกิจจานุเบกษา เรื่องการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ เมื่อ พ.ศ. 2559 และ พ.ศ. 2560 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจุบันสถานการณ์เสียงบรรยายภาพในประเทศไทยมีความเคลื่อนไหวอยู่ในระดับสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาคนโยบาย และสถานีโทรทัศน์เท่านั้น ในขณะที่ผู้รับสารที่เป็นคนพิการทางการมองเห็น และผู้ผลิตเสียงในรายการโทรทัศน์ยังไม่สามารถรับรู้ถึงความเคลื่อนไหวดังกล่าวได้ ปัญหาหลักที่เกิดขึ้น คือ การเพิ่มงบประมาณในการผลิต ความไม่เพียงพอของบุคลากรสำหรับการผลิต และการขาดความรู้ความชำนาญในการผลิต ซึ่งเป็นเสียงสะท้อนจากทุกภาคส่วนที่ต้องการการสนับสนุนจากภาครัฐ ในขณะที่เนื้อหาจากประกาศฉบับดังกล่าวจำกัดประเภทรายการที่ให้มีการผลิตเสียงบรรยายภาพ เฉพาะรายการประเภทข่าวสารสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งเป็นข้อจำกัดที่มีการสะท้อนจากผู้เกี่ยวข้องทั้งจากคนพิการทางการมองเห็นและนักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ ระบุว่า ต้องการให้มีการผลิตเสียงบรรยายภาพในรายการประเภทบันเทิงด้วย ในขณะที่สถานีโทรทัศน์ระบุว่าควรมีการทบทวนกรอบดังกล่าว เพื่อทำให้การผลิตบริการเสียงบรรยายภาพมีความหลากหลายมากขึ้น ทั้งรูปแบบและปริมาณต่อไปในอนาคต

ศิริมิตร ประพันธ์ธุรกิจ (2562) บทความ **“เรื่องชวนคิดเกี่ยวกับประเภทรายการและสัดส่วนการให้บริการสำหรับการจัดให้บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในกิจการโทรทัศน์ไทย”** นโยบายการให้จัดบริการเพื่อการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์สำหรับคนพิการในประเทศไทย เริ่มต้นอย่างเป็นรูปธรรมภายหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติ การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 ซึ่งในเวลาต่อมา คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กสทช. ได้ออกประกาศฯ ฉบับต่าง ๆ เพื่อดำเนินงานให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าว ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการ ให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป โดยภารกิจอย่างหนึ่ง คือ การผลักดันให้ผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์จัดให้บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในประเภทรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะตามสัดส่วนขั้นต่ำที่กำหนดเอาไว้ อย่างไรก็ดี การกำหนดประเภทรายการและสัดส่วนเวลาการออกอากาศสำหรับการจัดให้บริการเพื่อการ เข้าถึงรายการโทรทัศน์ของคนพิการนั้น อาจไม่ค่อยสอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ที่ผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ส่วนใหญ่กำลังประสบภาวะขาดทุนและมีการลดจำนวนบุคลากรลง

นอกจากนี้แล้ว ประเภทรายการที่เน้นเฉพาะกลุ่มรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ไม่สามารถ ตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้ชมที่เป็นคนพิการได้เท่าที่ควร เนื่องจากคนพิการมีความต้องการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีความหลากหลายเช่นเดียวกับคนทั่วไป และความจำเป็นต่อการจัดให้บริการสำหรับการผลิตล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในแต่ละรูปแบบรายการมีมากน้อยแตกต่างกันไป เช่น รายการสนทนาที่ฟังได้เข้าใจอยู่แล้ว อาจไม่มีความจำเป็นต่อการนำไปผลิตเสียงบรรยายภาพให้กับคนพิการทางการเห็น ในขณะที่รายการภาพยนตร์สารคดีและละคร ที่ไม่ได้จัดอยู่ในกลุ่มรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ กลับมีความจำเป็นต่อคนพิการทางการเห็นมากกว่า เป็นต้น ข้อเสนอแนะเพื่อให้การจัดให้บริการสื่อเพื่อคนพิการทางโทรทัศน์ดำเนินต่อไปได้อย่างราบรื่นมากขึ้น ได้แก่ การนำร่องในกลุ่มผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์เพื่อบริการสาธารณะ การจูงใจกลุ่มผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์เพื่อธุรกิจโดยสนับสนุนเงินจากกองทุน การเปิดกว้างให้แก่รายการประเภท “ท” เข้ามาอยู่ใน “หมวดมาตรการพื้นฐาน” ของประกาศฯ เรื่องการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ ที่สามารถขยายความหลากหลายของรายการตามความต้องการในการรับชมของกลุ่มคนพิการได้มากขึ้น และการยืดหยุ่นของสัดส่วนและประเภทรายการที่นำมาจัดให้บริการให้เป็นไปตามศักยภาพของแต่ละช่อง และแต่ละผังรายการที่มีอยู่ในช่องนั้น ๆ ให้มากขึ้นเป็นต้น

พันธกานต์ ทานนท์ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง **“นวัตกรรมการผลิตรายการออนไลน์เพื่อให้ความรู้โควิด-19 สำหรับคนหูหนวก กรณีศึกษา รายการคนหูหนวกรู้ สู้โควิด Live”** โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการผลิตรายการ รูปแบบ และเนื้อหาของรายการคนหูหนวกรู้สู้โควิด Live โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาข้อมูล 2 ส่วน คือ 1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ผลิตรายการ โดยการจัดสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตรายการ จำนวนทั้งสิ้น 12 คน และ 2. การวิเคราะห์เนื้อหารายการ โดยศึกษาจากการวิเคราะห์คลิปรายการ จำนวนทั้งสิ้น 24 ตอน รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยผลการวิจัยพบว่า รายการคนหูหนวกรู้ สู้โควิด Live ถือเป็นนวัตกรรมการผลิตรายการเพื่อคนหูหนวก ในรูปแบบรายการสดผ่านการสตรีมมิงในเฟซบุ๊กและยูทูบด้วยภาษามือเต็มจอ โดยมีพิธีกรคนหูดี พิธีกรคนหูหนวก และล่ามภาษามือ ดำเนินรายการร่วมกัน ผู้ชมทั้งคนหูดีและคนหูหนวกสามารถรับชมรายการไปพร้อมกันโดยไม่ต้องมีบริการเสริม เป็นการทำงานของสื่อแบบ Born Accessible ที่สร้างความเท่าเทียมให้คนหูหนวกในการรับสื่อและการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ผ่าน 4 ขั้นตอนในการผลิตรายการ ซึ่งเกิดจากการวางแผน เตรียมงานจากผู้ผลิตรายการที่มีประสบการณ์การทำงานกับคนหูหนวก โดยได้สำรวจข้อมูลเพื่อศึกษารูปแบบ เนื้อหา และวิธีการนำเสนอ จากคนหูหนวก ล่ามภาษามือ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสร้างสรรค์รายการให้สอดรับกับความต้องการและธรรมชาติการรับสื่อของคนหูหนวกมากที่สุด คนหูหนวกเข้ามามีบทบาทและการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมใน 2 ระดับ คือ 1. การมีส่วนร่วมในฐานะผู้รับสาร 2. การมีส่วนร่วมในฐานะผู้ผลิตรายการ ส่วนรูปแบบของรายการนั้นจะวางความสำคัญในการนำเสนอของทั้งพิธีกรคนหูดี พิธีกรคนหูหนวกอย่างเท่าเทียม มีการใช้ภาพ วิดีโอ ประกอบในรายการเพื่อสร้างความเข้าใจ รายการแบ่งช่วงรายการออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงการให้ความรู้ด้านสุขภาพจากผู้เชี่ยวชาญ กับช่วงเล่นเกมตอบคำถาม โดยผู้ชมสามารถฝาก

คำถามในรายการได้ 4 รูปแบบ คือ 1. ข้อความ 2. คลิปวิดีโอ 3. ถามสดร่วมจอขณะถ่ายทอดสด และ 4. คอมเมนต์ขณะถ่ายทอดสด ส่วนทางด้านเนื้อหา พบว่า รายการจะคัดเลือกประเด็นในการนำเสนอเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในช่วงที่มีวิกฤติโรคระบาดโควิด-19 รวมไปถึงประเด็นสุขภาพอื่น ๆ ใกล้ตัว แล้วนำมาย่อยประเด็นให้เข้าใจได้ง่าย ไม่ซับซ้อน ซึ่งผู้ชมสามารถร่วมกำหนดประเด็นหรือหัวข้อ ที่สนใจมาทางรายการได้ สิ่งเหล่านี้เอื้อต่อการใช้ประโยชน์และการมีส่วนร่วมของคนหูหนวกได้อย่างเต็มที่

งานวิจัยต่างประเทศ

การศึกษางานวิจัย หนังสือ บทความเชิงวิชาการ ในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ รวมทั้งนโยบาย แนวทาง มาตรการและกลไกต่าง ๆ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปสู่การพัฒนากรอบแนวคิดในการสนทนากลุ่ม จากกรณีศึกษาในต่างประเทศ จำนวน 4 ประเทศ ดังนี้ 1) ประเทศสหรัฐอเมริกา 2) สหราชอาณาจักร 3) ออสเตรเลีย และ 4) ประเทศญี่ปุ่น โดยการกำหนดมาตรฐานในการเข้าถึงสื่อของคนพิการมีการกำหนดไว้ในหลายประเทศด้วยลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

1. ประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี 2006 Rehabilitation Act of 1973 ได้ระบุว่า การให้บริการคำบรรยายแทนเสียงแบบปิด (Closed Caption) จะต้องมีการให้บริการครบร้อยละ 100 โดย National Association of the Deaf (NAD) ของประเทศสหรัฐอเมริการะบุว่า ต้องการให้มีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการบันทึกเทปและโฆษณาตลอด 24 ชั่วโมง รวมถึงรายการที่มีการถ่ายทอดสด ก็ควรจัดให้มีการให้คำบรรยายแทนเสียงแบบ Real Time อีกด้วย (ธีร์ธวัช เจนวัชรรักษ์, 2561)

ในส่วนของการให้บริการเสียงบรรยายภาพ (Audio Description) ของ ประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการทดลองทำอย่างไม่เป็น ทางการตั้งแต่ราวปี 1961 ก่อนที่จะมีการระบุไว้อย่างเป็นรูปธรรมใน Section 508 และ 504 ใน Rehabilitation Act of 1973 ซึ่งมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า สื่อภาพยนตร์ วิดีทัศน์ และสื่อผสม (Multimedia) รวมถึง สื่อที่เป็นเทคโนโลยีข้อมูล (Information Technology) จำเป็นต้องมีการให้บริการเสียงบรรยายภาพด้วย หลังจากนั้นในปี 2002 Federal Communications Commission (FCC) ได้ทำการระบุถึงคุณภาพของการให้บริการเสียงบรรยายภาพไว้ 5 ประการ ได้แก่ ความถูกต้อง (Accuracy) การให้ความสำคัญเพียงแค่ภาพที่ปรากฏขึ้นเท่านั้น (Prioritization) ความต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบรายการ (Consistency) ความเหมาะสม (Appropriate) และความเท่าเทียมกันในการรับสารเมื่อเทียบกับผู้รับชมที่มีการมองเห็นปกติ (Equal) (FCC, 2002)

2. สหราชอาณาจักร เป็นประเทศหนึ่งที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากในการให้บริการแก่คนพิการในการเข้าถึงสื่อสาธารณะ เมื่อเทียบกับแนวทางความต้องการจากทางภาครัฐ ที่ตั้งเป้าหมายไว้ในปีที่ 10 ว่าสถานีโทรทัศน์จะต้องมีคำบรรยายแทนเสียงที่ร้อยละ 80 ล่ามภาษามือที่ร้อยละ 5 และเสียงบรรยายภาพที่ร้อยละ 10 ในขณะที่สถานีโทรทัศน์หลักของประเทศอย่าง BBC, ITV, Channel4 และ SKY มีความตั้งใจและแนวทางของตัวเองว่าจะผลิตและให้บริการเสียงบรรยายภาพได้ถึง ร้อยละ 20 ของรายการทั้งหมด

(ทั้ง ๆ ที่ข้อกำหนดระบุไว้เพียงร้อยละ 10 เท่านั้น) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง BBC มีการบันทึกไว้ใน OFCOM (2018) ว่าจัดให้มีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงถึง ร้อยละ 100 ของการออกอากาศทั้งหมดอีกด้วย

ในปี 2017 สหราชอาณาจักรมีการให้บริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์มากกว่า 150,000 ชั่วโมง จากทุกรูปแบบประเภทรายการ และในปี 2018 สหราชอาณาจักรมีแนวทางในการขยายบริการเสียงบรรยายภาพไปสู่ทุก บริการสาธารณะ โดยในการออกอากาศผ่านโทรทัศน์ สหราชอาณาจักรมีสถานีโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพหลัก ๆ ได้แก่ BBC, Freeview, SKY, Virgin Media, Freesat, Youview, ITV Hub, All4, My5 ซึ่งนอกจากการออกอากาศในระบบ ปกติแล้ว ยังมีสถานีโทรทัศน์ที่มีระบบ Catch-Up Service (การออกอากาศบางรายการย้อนหลัง) ได้แก่ BBC, ITV, Channel4, Channel5 รวมทั้งการออกอากาศจากผู้ผลิตอิสระ ได้แก่ Netflix, itune, Amazon VDO, Streaming Service เป็นต้น (OFCOM, 2017)

3. ประเทศออสเตรเลีย มีการให้บริการด้านคำบรรยายแทนเสียงอย่างไม่เป็นทางการตั้งแต่ ปี 1999 โดยเริ่มมีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในสื่อวิดีทัศน์ จนกระทั่งในปี 2010 มีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงแล้วถึงร้อยละ 100 ในปี 2012 มีการออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการเข้าถึงสื่อของคนพิการอย่างเป็นทางการ ภายใต้ Broadcasting Service Act 2012 โดยกำหนดให้รายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศสาธารณะต้องมีการให้บริการคำบรรยายแทน เสียงอยู่ที่ร้อยละ 100 โดยไม่นับรวมรายการโฆษณา ในช่วงเวลา 6.00 – 24.00 น. และโดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการข่าวสาร (ซึ่งในข้อกำหนดดังกล่าวไม่ได้มีการระบุถึงการให้บริการเสียงบรรยายภาพ) และมีการจัดตั้งหน่วยงาน Australian Communication and Media Authorization (ACMA) ขึ้นในปี 2005 เพื่อทำการกำกับดูแล ตลอดจนวางข้อกำหนดเชิงคุณภาพให้กับบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการที่ออกอากาศในแต่ละวัน

ในส่วนของดำเนินการด้านการออกอากาศเสียงบรรยายภาพในประเทศออสเตรเลีย เกิดขึ้นครั้งแรกในปี 2012 ในรูปแบบของการทดลองออกอากาศทางช่อง ABC1 โดยเริ่มมีการออกอากาศในรายการโทรทัศน์ประเภท Catch-Up Service (รายการที่นำมาออกอากาศซ้ำ) ในหลากหลายรูปแบบรายการ เช่น ละครโทรทัศน์ สารคดี ศิลปะ เป็นต้น หลังจากนั้น ในปี 2017 ประเทศออสเตรเลียได้จัดตั้ง Audio Description Working Group (ADWG) ซึ่งประกอบไปด้วย ตัวแทนผู้ให้บริการ และตัวแทนจากผู้บริโภค เพื่อกำหนดทิศทางและแนวทางในการสร้างเสียงบรรยายภาพในสื่อของประเทศออสเตรเลียต่อไป ทั้งนี้ ประเทศออสเตรเลียมีการคาดการณ์และแนวทางการขยายบริการต่าง ๆ ไปสู่สื่อออนไลน์ ซึ่งเป็นลักษณะการออกอากาศผ่านรายการประเภท Catch-Up Service และ Subscription VDO on Demand ซึ่งได้รับความนิยมจากผู้ใช้งานมาก (ธีร์ธวัช เจนวัชรรักษ์, 2564)

4. ประเทศญี่ปุ่น แม้ว่าจะยังไม่มีข้อกำหนดอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ แต่มีการออกอากาศบริการเสริมเพื่อคนพิการทางการเห็นและทางการได้ยินอยู่แล้ว และทำได้ในสัดส่วนที่มากกว่าความคาดหวัง นอกจากนั้น ประเทศญี่ปุ่นนำแอนิเมชัน Computer Graphic สามมิติ ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่น่าสนใจเข้ามาใช้ในบริการสำหรับคนพิการทางการได้ (Sasaki, 2017) เนื่องจากผู้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือในญี่ปุ่นมีค่อนข้างน้อยและหายาก ประกอบกับความต้องการของคนพิการทางการได้ยินนั้น

ต้องการลักษณะจอล่ามภาษามือในรูปแบบ Closed Signing ทำให้ประเทศญี่ปุ่นสร้างทางออกโดยการสร้างภาพแอนิเมชัน ในลักษณะ Computer Graphic สามมิติขึ้น เพื่อทำหน้าที่เป็นล่ามภาษามือทางอินเทอร์เน็ต (Japan Press Weekly, 2018)

อย่างไรก็ดี แม้จะไม่มีกฎหมายกำหนดเรื่องการให้บริการอย่างเป็นรูปธรรมมาก่อน ประเทศญี่ปุ่นก็ได้มีการ ออกอากาศบริการดังกล่าวมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง โดยในปี 2010 สถานีโทรทัศน์ NHK มีการออกอากาศคำบรรยายแทนเสียง ร้อยละ 52.5 เสียงบรรยายภาพร้อยละ 7.6 และล่ามภาษามืออยู่ที่ร้อยละ 1-2 ซึ่งมีการคาดการณ์ว่าในปี 2017 ประเทศ ญี่ปุ่นน่าจะมีการออกอากาศบริการคำบรรยายแทนเสียงที่ร้อยละ 100 และเสียงบรรยายภาพอยู่ที่ร้อยละ 10 ของรายการโทรทัศน์ทั้งหมด ซึ่งจากการคาดการณ์ดังกล่าว (Ito, 2010) ในปี 2016 ประเทศญี่ปุ่นสามารถมีการออกอากาศบริการคำบรรยายแทนเสียงได้ที่ร้อยละ 94.7 และเสียงบรรยายภาพอยู่ที่ร้อยละ 12.5 ส่วนที่น่าสนใจอยู่ที่ สถานีโทรทัศน์ NHK มีการออกอากาศบริการล่ามภาษามือเพียงร้อยละ 0.12 เท่านั้น (Sasaki, 2017)

2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

อัครเดช อิงวาระ (2557) ศึกษาเรื่อง **การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับ ความพึงพอใจ และการนำไปใช้ประโยชน์ของคนหูหนวกที่มีต่อรายการข่าวกีฬาทางโทรทัศน์ ในเขตกรุงเทพมหานคร** มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) พฤติกรรมการเปิดรับชมรายการข่าวกีฬาทางโทรทัศน์ของคนหูหนวกในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษา 2) ความพึงพอใจจากการรับชมรายการข่าวกีฬาทางโทรทัศน์ของคนหูหนวกในเขตกรุงเทพมหานคร 3) การนำไปใช้ประโยชน์จากการรับชมรายการข่าวกีฬาทางโทรทัศน์ของคนหูหนวกในเขตกรุงเทพมหานคร 4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับ กับการนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ จากรายการข่าวกีฬาทางโทรทัศน์ของคนหูหนวกในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า เพศของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 18-31 ปีมากที่สุด และมีระดับการศึกษามัธยมศึกษามากที่สุด นอกจากนี้อาชีพของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา และส่วนของรายได้ส่วนตัวต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท สำหรับพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการข่าวกีฬาทางโทรทัศน์ผลการวิจัย พบว่า ความถี่ในการรับชมรายการข่าวกีฬาทางโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ รับชมทุกวัน (7 วัน/สัปดาห์) มากที่สุด ขณะที่ช่วงเวลาที่เปิดรับพบว่า รับชมรายการช่วงดึก (ตั้งแต่เวลา 20.01 น. เป็นต้นไป) โดยในส่วนของประเภทกีฬาที่รับชมจากรายการข่าวทางโทรทัศน์ พบว่า ส่วนใหญ่รับชมรายการข่าวกีฬาฟุตบอลมากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่า มีพฤติกรรมการเปิดรับชมช่องโทรทัศน์รายการข่าวกีฬาเป็นประจำในช่อง 3 มากที่สุดในส่วนความพึงพอใจจากการรับชมรายการข่าวกีฬา ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจจากการรับชมรายการข่าวกีฬาทางโทรทัศน์ในระดับมาก ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจจากการรับชมรายการข่าวกีฬาทางโทรทัศน์ในประเด็น “มีความถูกต้องเที่ยงตรง”มากที่สุด รองลงมาในประเด็น “มีรูปแบบการดำเนินรายการที่น่าสนใจ” และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดเท่ากันทั้ง 2 ประเด็น คือ “รูปแบบรายการมีความหลากหลาย ทำให้ไม่น่าเบื่อ” และ“ระยะเวลาในการดำเนินรายการ” นอกจากนี้การใชประโยชน์จากการรับชมรายการข่าวกีฬา ผลการวิจัย

พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์จากการรับชมรายการข่าวกีฬาทางโทรทัศน์ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มีการใช้ประโยชน์จากการรับชมรายการข่าวกีฬาทางโทรทัศน์ พบว่า ในประเด็น “ช่วยให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์” มากที่สุด รองลงมาในประเด็น “เพื่อให้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์และทันสมัย” และน้อยที่สุด คือ “นำไปเป็นข้อมูลในการศึกษา”

ตรี บุญเจือ (2559) ศึกษาเรื่อง **คนพิการกับการเข้าถึงเทคโนโลยีสื่อสารด้านกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต : การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจักษ์ และวิธาน** โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบคำถามทางปรัญญาว่าการส่งเสริมเทคโนโลยีสื่อสารที่ช่วยคนพิการให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่คนพิการแล้วหรือไม่ ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมเทคโนโลยีสื่อสารให้ช่วยคนพิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยเหตุผลตามกระบวนทรรศน์หลังนวยุคสายกลาง เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่คนพิการผ่านการพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารเพื่อเพิ่มศักยภาพคนพิการ คือ เทคโนโลยีต้องใช้เพื่อเพิ่มศักยภาพคนพิการในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ภายใต้กรอบคิดด้านการส่งเสริมมนุษยนิยมเพื่อให้มีความเท่าเทียมกันแก่คนพิการ และการบังคับใช้กฎหมายเท่าที่จำเป็น โดยเน้นการมีกิจกรรมสังคมที่เป็นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อการพัฒนาคุณภาพสังคมที่ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ผลการศึกษาเป็นการแสดงเหตุผลฝ่ายตรงข้าม พร้อมทั้งวิจารณ์เหตุผลฝ่ายตรงข้ามและมีเหตุผลสนับสนุนคำตอบวิจัยในแต่ละประเด็น คือ ประเด็นที่ 1 เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่จะเพิ่มศักยภาพแก่คนพิการ โดยหากอ้างเหตุผลตามฝ่ายตรงข้าม 1) การเพิ่มสมรรถภาพคิดแก่คนพิการเป็นการส่งเสริมมนุษยนิยม แต่ผู้วิจัยเห็นว่าจะเป็นการสร้างมายาคติให้เห็นว่าคนพิการเท่ากันกับคนปกติ 2) เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพอย่างยิ่งในการเพิ่มการรับรู้ข่าวสารของคนพิการ ซึ่งวิจารณ์ได้ว่าจะเป็นการสถาปนาตำแหน่งแห่งที่ของตน 3) เทคโนโลยีสื่อสารแก่คนพิการอยู่ในภาวะพร้อมใช้ แต่แท้ที่จริงแล้วไม่พร้อมใช้ และควรเป็นเครื่องช่วยเพิ่มการรับรู้ข่าวสารของคนพิการเท่านั้น ประเด็นที่ 2 มนุษยนิยมหนุนการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อความเสมอภาค โดยฝ่ายตรงข้ามมีเหตุผลและผู้วิจัยชี้จุดอ่อนว่า 1) โลกาภิวัตน์ทำให้สิทธิมนุษยชนได้รับความสนใจ แต่ในความเป็นจริงโลกาภิวัตน์ไม่ได้สนใจสิทธิมนุษยชนอย่างแท้จริง 2) เทคโนโลยีก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในระบบทุนนิยม แต่ต้องไม่ลืมว่าระบบทุนนิยมมุ่งแสวงหากำไรสูงสุด 3) การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับคนพิการเป็นการแสดงการตอบแทนสังคม แต่ก็อาจวิจารณ์ได้ว่าการส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีดังกล่าวเป็นไปเพื่อสร้างภาพเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจ และประเด็นที่ 3 รัฐกำกับดูแลตามกฎหมายอย่างเข้มแข็ง โดยเหตุผลฝ่ายตรงข้ามดูเหมือนจะถูกต้อง แต่ก็มีจุดอ่อนที่ผู้วิจัยย้อนแย้งดังนี้ 1) รัฐมีความรับผิดชอบต่อคนพิการในฐานะพลเมืองของรัฐก็จริง แต่พึงตระหนักว่ากฎหมายรอนสิทธิของผู้ประกอบกิจการและคนทั่วไปหากไม่ใช้ให้พอเหมาะ 2) รัฐใช้กระบวนการทางกฎหมายอย่างรอบด้าน และ 3) กฎหมายมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ อย่างไรก็ดีการบังคับอย่างเคร่งครัดอาจนำไปสู่การต่อต้านได้ เมื่อพบว่า เหตุผลของกระบวนทรรศน์นวยุคมีจุดอ่อน จึงได้นำเหตุผลตามกระบวนทรรศน์หลังนวยุคมาใช้ โดยให้ความสำคัญต่อมนุษยนิยม โดย 1) การเน้นความเท่าเทียมแก่คนพิการ 2) การโอบอ้อมอารีระหว่างคนพิการกับสังคม คือ คุณค่าร่วมในสังคม 3) การปกป้อง

คนพิการจากการแสวงหากำไรของระบบทุนนิยม นอกจากนั้น จะต้องเข้าใจว่า เทคโนโลยีมีไว้เพื่อใช้เพิ่มศักยภาพคนพิการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเท่านั้น เพราะ 1) เทคโนโลยีเน้นการเพิ่มศักยภาพคนพิการ 2) การเพิ่มสมรรถนะคิดแก่คนพิการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยจะต้องใช้กฎหมายเท่าที่จำเป็น ด้วยหลักการสำคัญคือ 1) กฎหมายรอนสิทธิเท่าที่จำเป็น 2) เน้นกำกับกฎเกณฑ์เพื่อการมีส่วนร่วม ทั้งนี้ เพื่อให้การส่งเสริมเทคโนโลยีสื่อสารช่วยคนพิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่คนพิการอย่างแท้จริง

ธัชพงศ์ ชาลานุมาศ (2560) ทำการศึกษาเรื่อง **แนวทางการพัฒนาเนื้อหาในสื่อโทรทัศน์เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ด้านความเท่าเทียมของคนพิการ** เพื่อศึกษารูปแบบรายการโทรทัศน์ ประเภทรายการทอล์กโชว์ รายการเกมโชว์ และรายการสารคดีที่นำเสนอเกี่ยวกับคนพิการในปัจจุบัน โดยการวิเคราะห์ตัวบทรายการโทรทัศน์ประเภทรายการทอล์กโชว์ รายการเกมโชว์ และรายการสารคดี ได้แก่ รายการตีสิบเดย์ รายการไมค์หมดหนี้ และรายการคนค้นคน นอกจากนี้ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเนื้อหารายการโทรทัศน์ประเภทรายการทอล์กโชว์ รายการเกมโชว์และรายการสารคดีเพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ด้านความเท่าเทียมให้คนพิการโดยสัมภาษณ์กลุ่มคนพิการกลุ่มผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ กลุ่มคนที่ทำงานเกี่ยวข้องกับคนพิการ และกลุ่มนักรณรงค์สื่อสร้างสรรค์หรือนักรณรงค์ความเท่าเทียมและสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ ผลการวิเคราะห์พบว่า มีการนำเสนอภาพคนพิการประเภททางการเคลื่อนไหวหรือร่างกายมากที่สุด ด้านการนำเสนอของเนื้อหารายการพบว่า มีการนำเสนอเนื้อหาในชุดความคิดเกี่ยวกับสังคมสงเคราะห์มากที่สุด รองลงมาเป็นการนำเสนอในชุดความคิดด้านการรักษาและการใช้ตัวแบบทางการแพทย์ และชุดความคิดด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพตามลำดับ ในส่วนของชุดความคิดเรื่องเวทนานิยม ชุดความคิดเรื่องกรรมและชุดความคิดเรื่องการยอมรับความแตกต่างมีการนำเสนอในชุดความคิดนี้น้อยที่สุด ด้านการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเนื้อหารายการโทรทัศน์ประเภทรายการทอล์กโชว์ รายการเกมโชว์ และรายการสารคดีเพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ด้านความเท่าเทียมให้คนพิการ ในส่วนของการนำเสนอเนื้อหารายการโทรทัศน์ในปัจจุบัน พบว่ารูปแบบการนำเสนอเนื้อหารายการโทรทัศน์ในปัจจุบันออกเป็น 3 รูปแบบคือ รูปแบบความน่าสงสาร รูปแบบความสามารถและรูปแบบความตลก เมื่อศึกษาถึงการสื่อความหมายของคนพิการในรายการต่าง ๆ ได้ผลการศึกษาออกเป็น 3 แบบคือ 1.การนำเสนอเนื้อหาในปัจจุบันสามารถสะท้อนวิถีชีวิตคนพิการได้เพียงบางส่วน โดยส่วนใหญ่ที่ตอบคือกลุ่มคนพิการ 2.การนำเสนอเนื้อหาในปัจจุบันสามารถสะท้อนวิถีชีวิตคนพิการได้ทั้งหมด โดยส่วนใหญ่ที่ตอบคือกลุ่มผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ และ 3.การนำเสนอเนื้อหาในปัจจุบันสามารถทำให้คนในสังคมรับรู้ว่าในสังคมยังมีคนพิการอยู่ ซึ่งคำตอบนี้เป็นความคิดเห็นที่ตรงกันของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด ในส่วนของแนวทางการนำเสนอเนื้อหารายการโทรทัศน์ในอนาคตพบว่าแนวทางในการนำเสนอเนื้อหารายการควรนำเสนอออกมาใน 4 ลักษณะคือ นำเสนอภาพคนพิการที่เป็นคนดี นำเสนอภาพคนพิการที่เป็นคนสู้ชีวิต นำเสนอเรื่องสิทธิคนพิการ นำเสนอการใช้ชีวิตประกอบอาชีพ นอกจากนี้ในกลุ่มคนพิการทุกคน กลุ่มคนที่ทำงานเกี่ยวข้องกับคนพิการและกลุ่มนักรณรงค์สื่อสร้างสรรค์หรือนักรณรงค์ความเท่าเทียมและสิทธิมนุษยชนบางส่วน

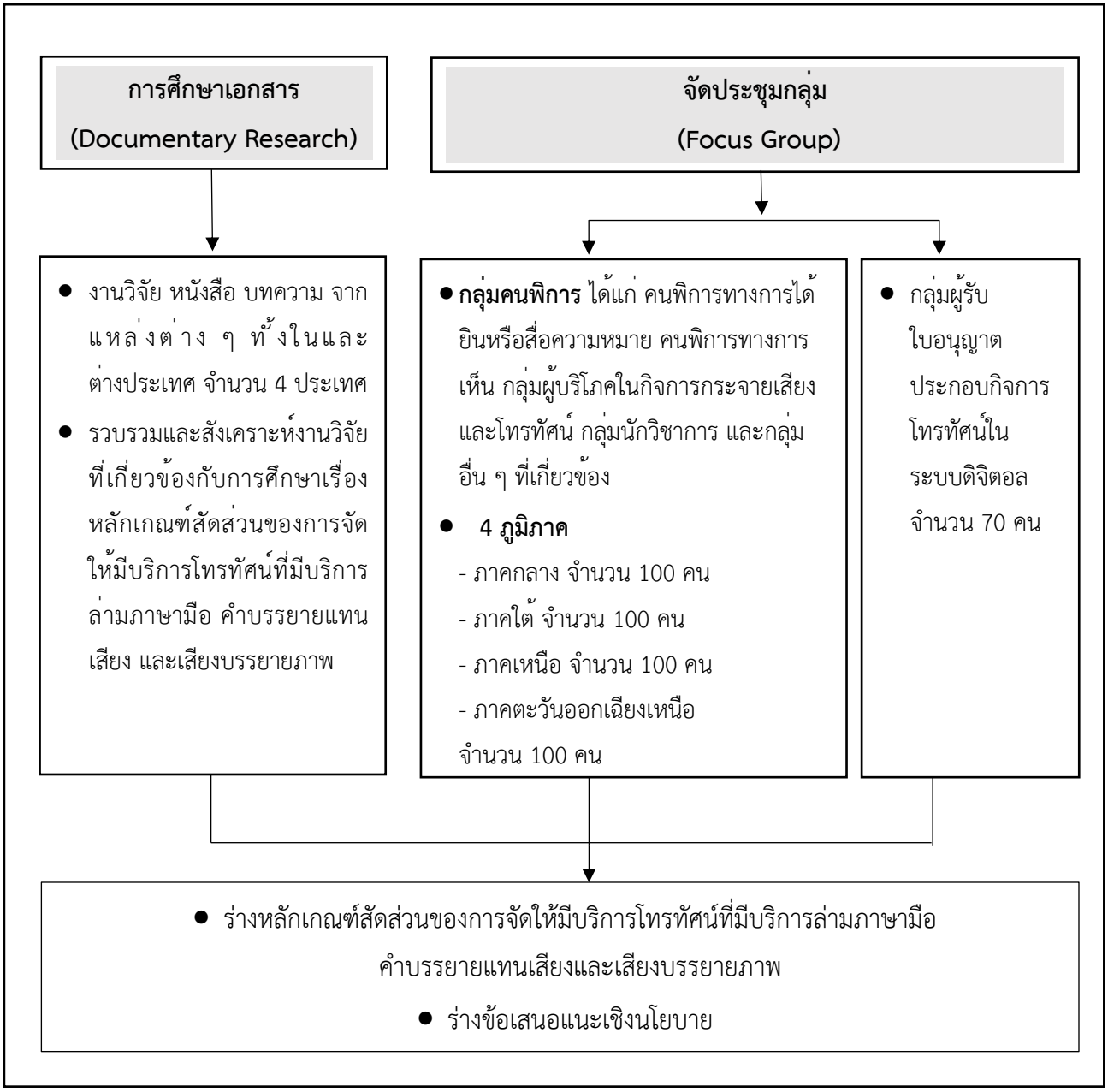
มีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าควรนำเสนอภาพคนพิการให้เป็นปกติทั่วไป และนำเสนอคนพิการในทุกรูปแบบทุกบทบาทนอกจากนี้ควรลดการนำเสนอภาพคนพิการในประเด็นความน่าสงสารความน่าเห็นใจ

จุฬาลักษณ์ สิงหะคเชนทร์ (2561) ศึกษาเรื่อง **"การให้บริการแก่กลุ่มคนพิการเพื่อการเข้าถึงเนื้อหาทางโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส"** มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานในระดับนโยบายเพื่อการให้บริการแก่กลุ่มคนพิการสถานีโทรทัศน์ไทยพี่บีเอส 2) ศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติงานในการให้บริการแก่กลุ่มคนพิการของสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส และ 3) ศึกษาอุปสรรคในการปฏิบัติงานในการให้บริการแก่กลุ่มคนพิการของสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูล 2 วิธี คือ การวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากแหล่งข้อมูลบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานของสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสในการให้บริการแก่กลุ่มคนพิการยึดถือหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2551 ประกาศของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. 2555 และการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ การดำเนินงานของสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ไม่มีการกำหนดโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจนในด้านการให้บริการแก่กลุ่มคนพิการแต่มีการดำเนินงานภายใต้กลยุทธ์ "การใช้ช่องทางเทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อคนพิการ" หรือ "Television For All" ในแผนการจัดทำรายการฯ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 โดยมีการให้บริการ 3 ประเภทคือ บริการล่ามภาษามือ (Sign Language) คำบรรยายแทนเสียง (Closed Caption) และบริการเสียงบรรยายภาพ (Audio Description) โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติงาน 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการวางแผนและการเตรียมการให้บริการแก่กลุ่มคนพิการและขั้นตอนการผลิตและเผยแพร่บริการเพื่อกลุ่มคนพิการ อุปสรรคในการดำเนินงานของสถานีไทรทัศน์ไทยพีบีเอสในการให้บริการแก่กลุ่มคนพิการประกอบด้วย อุปสรรคที่เกิดจากปัจจัยภายใน ได้แก่ ด้านการบริหาร จัดการบุคลากร ด้านเทคนิค ด้านเงื่อนไขของเวลาในการผลิตรายการและประเภทรายการ ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ด้านงบประมาณ และด้านข้อกำหนดสัดส่วนรายการของกสทช. ซึ่งหากอุปสรรดเหล่านี้มีการนำไปศึกษาต่อก็จะทำให้การบริการเพื่อกลุ่มคนพิการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

พรรษา รอดอาตม์ (2563) โครงการศึกษาหลักเกณฑ์การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการและคนด้อยโอกาสให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ 1. เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการและคนด้อยโอกาสให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ 2. เพื่อให้กสทช. มีข้อมูลประกอบการจัดทำข้อเสนอต่อ กสทช. ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป คณะวิจัยศึกษาข้อมูลทูติยภูมิ 5 ด้าน คือ 1) การศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ คนด้อยโอกาส ประกาศ พระราชบัญญัติ มาตรการ ระเบียบ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย 2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย 3) ข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อหลักเกณฑ์การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการและคนด้อย

โอกาสให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ 4) ข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากต่างประเทศ และ 5) ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ผลการศึกษาแบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ สถาบันการศึกษา และคนพิการหูหนวกและตาบอด 5.1 ผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ เสนอว่าเบื้องต้นควรมีการแก้ไขพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ 2561 เพื่อกำหนดประเภทรายการ การจัดสัดส่วนให้สอดคล้องกับใบอนุญาตที่ผู้ประกอบการฯ ได้รับ หากดำเนินการไปโดยไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติจะมีผลกระทบตามภายหลัง มาตรการส่งเสริมด้านอุปกรณ์ เพื่อให้ผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์มีอุปกรณ์ในการผลิตรายการส่งเสริมเงินสนับสนุนการผลิตรายการ การกำกับดูแล การประเมินการให้บริการ จากคู่มือที่ได้จัดทำร่วมกับสมาคมคนพิการที่เกี่ยวข้องในการผลิตรายการแล้ว ผู้ประกอบกิจการฯ ได้เสนอให้กสทช. เป็นผู้ดำเนินการจัดรับฟังความคิดเห็นโดยให้คนพิการรับชมรายการที่มีการให้บริการ เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะมาปรับปรุงการผลิตรายการให้เหมาะสม และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนพิการ แม้ว่าผลงานวิจัยจากสถาบันการศึกษาจะพบว่า หากได้นำคนพิการเข้ามาร่วมผลิตรายการจะทำให้การผลิตรายการเป็นไปตามมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของคนพิการ ได้รับการลดหย่อนภาษี แต่ในทางปฏิบัติแล้ว ต้องพิจารณาด้านการจัดกายภาพของสถานีโทรทัศน์ การจัดให้มีบุคลากรที่สามารถสื่อสารภาษามือได้ ซึ่งถือเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะให้คนพิการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในทีมงานผลิตรายการ 5.2 คนพิการหูหนวกและตาบอด มีข้อเสนอแนะมีการให้บริการทั้ง 3 ด้าน ในประเภทรายการที่หลากหลาย ไม่ควรจำกัดสิทธิการเข้าถึงเฉพาะรายการที่กำหนดใน พรบ. เท่านั้น การกำหนดสัดส่วน คนตาบอดต้องการให้กำหนดเป็นชั่วโมงต่อวันหรือต่อสัปดาห์หรือต่อเดือน คนพิการหูหนวกแสดงความคิดเห็นว่าไม่ควรกำหนดสัดส่วน เนื่องจากสถานีโทรทัศน์ขอผ่อนผันมาระยะหนึ่งแล้ว ด้านการกำกับดูแล ควรมีการประเมินคุณภาพรายการที่จัดบริการให้คนพิการโดยให้กสทช. เป็นผู้เนินการ เพื่อนำส่งให้สถานีโทรทัศน์ฯ ได้รับทราบแนวทางการปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการให้บริการ สำหรับคนหูหนวกให้ความสำคัญกับคุณภาพล่ามภาษามือที่ยังไม่ได้มาตรฐาน นำเสนอเนื้อหาไม่ครบ และเนื้อหาไม่ถูกต้อง ด้านเกณฑ์ กลไกที่จำเป็นและเหมาะสม คือ การผลักดันให้มีงานวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ถอดบทเรียนให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ภายใต้เกณฑ์ที่ถูกต้องและชัดเจนตามคู่มือที่กำหนด

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานได้ดังนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวทางการดำเนินงาน

บทที่ 3
ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษา **“โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ”** ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในรูปแบบของ

3.1 การศึกษาเอกสาร (Documentary Research)

การศึกษาครั้งนี้ คณะผู้วิจัย จะศึกษาจาก งานวิจัย หนังสือ บทความ จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือก คือ ประเทศที่มีกฎหมาย ข้อกำหนด และข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเข้าถึงสื่อของคนพิการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเข้าถึงสื่อของคนพิการ ทั้งในเรื่องการให้บริการ ทั้งคำบรรยายแทนเสียง (CC) ล่ามภาษามือ (SL) และเสียงบรรยายภาพ (AD) ซึ่งจะศึกษาเฉพาะข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการเอื้อให้คนพิการทางการเห็นสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากกิจการวิทยุโทรทัศน์ โดยประเทศที่ได้คัดเลือกมา จำนวน 4 ประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย และญี่ปุ่น

จากนั้นรวบรวมและสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ และนำมาประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม แล้วนำมาสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่ผลการศึกษา รวมทั้งข้อวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะไปใช้ประกอบการกำหนดนโยบายของกสทช. ในการจัดทำหลักเกณฑ์สัดส่วนของการให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ต่อไป

3.2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพรวมทั้ง ร่างข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

<u>กลุ่มที่ 1</u>

ประชากร กลุ่มคนพิการ เช่น คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย คนพิการทางการเห็น กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

คณะผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Multi Stage Sampling โดยแบ่งเป็นขั้นตอนต่าง ๆ คือ

ขั้นที่ 1. ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามอันดับชั้น (Cluster Sampling) แบ่งประชากรโดยใช้เกณฑ์เรื่องภูมิภาคของกรมทางหลวง แบ่งประเทศไทยออกเป็น 4 ภาค ดังนี้

ภาคกลาง ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี ชัยนาท นครนายก นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี ประจวบคีรีขันธ์ พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี ราชบุรี ลพบุรี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สระบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว และอุทัยธานี รวม 27 จังหวัด

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย จ.กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี และเพชรบูรณ์ รวม 20 จังหวัด

ภาคใต้ ประกอบด้วย จ.กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี รวม 14 จังหวัด

ภาคเหนือ ประกอบด้วย จ.กำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย และอุตรดิตถ์ รวม 15 จังหวัด

ขั้นที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เลือกกลุ่มจังหวัดและกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งเป็น ในแต่ละภาคให้มีตัวแทนของ กลุ่มคนพิการ เช่น คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย คนพิการทางการเห็นกลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดตามตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาค

กลุ่ม	จำนวน (คน)
1. คนพิการทางการเห็น	30
2. คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	30
3. กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ - กลุ่มผู้สูงอายุ - บุคคลแวดล้อมคนพิการ - สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) - องค์กรที่ทำงานเพื่อคนพิการ - ล่ามภาษามือ	20
4. กลุ่มนักวิชาการ	10
5. กลุ่มอื่น ๆ	10

กลุ่มที่ 2

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างนั้น ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กล่าวคือ เป็นผู้แทนของสถานีโทรทัศน์ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล สถานีละ 2-4 คน ทุกสถานี รวมเป็น 70 คน รายละเอียดดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 รายชื่อผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล

เลขช่อง	องค์กร	ชื่อช่อง/สัญญาณเรียกขาน	จำนวน (คน)	ลักษณะ
ประเภทบริการสาธารณะ				
2	กรมประชาสัมพันธ์	NBT 2HD NBT-BKK-DTV	4	ภาครัฐ
3	องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย	Thai PBS TPBS-GEN-DTV	2	
4		ALTV 4 TPBS-EDU-DTV	2	
5	กรมการทหารสื่อสาร กองทัพบกไทย	ททบ.5 HD TV5-DTV	4	
7	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	T Sports 7 TSP-DTV	4	
10	สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	โทรทัศน์รัฐสภา TPTV TP-DTV	4	
11	กรมประชาสัมพันธ์ NBT Central	NBT-BKK-DTV NBT-EAST-DTV	4	
ประเภทรายการข่าวสารและสาระ				
16	บริษัท ไทยนิวส์เน็ตเวิร์ก จำกัด	TNN16 TNN-DTV	3	ใบอนุญาต
18	บริษัท เจเคเอ็น เบสท์ไลฟ์ จำกัด	JKN 18 JKN-DTV	3	
22	บริษัท เอ็นบีซีเน็กซ์วิชัน จำกัด	Nation TV 22 NATION-CH-DTV	3	
ประเภทรายการทั่วไป ภาพคมชัดมาตรฐาน (Standard Definition - SD) (576i)				

เลขช่อง	องค์กร	ชื่อช่อง/สัญญาณเรียกขาน	จำนวน (คน)	ลักษณะ
23	บริษัท ไทยบรอดคาสติง จำกัด	Workpoint 23 WP-DTV	3	ใบอนุญาต
24	บริษัท ทรูโฟร์ยู สเตชัน จำกัด	True4U TRUEVISIONS-DTV	3	
25	บริษัท จีเอ็มเอ็ม แชนแนล จำกัด	GMM25 GMM-DTV	3	
27	บริษัท อาร์.เอส.เทเลวิชัน จำกัด	ช่อง 8 กด 27 CH8-DTV	3	
29	บริษัท โมโนบรอดคาซท์ จำกัด	โมโน 29 MONO-DTV	3	
ประเภทรายการทั่วไป ภาพคมชัดสูง (High Definition - HD) (1080i)				
30	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)	ช่อง 9 MCOT HD CH9-DTV	4	ใบอนุญาต
31	บริษัท วัน สามสิบเอ็ด จำกัด	ช่องวัน 31 GMM-ONE-DTV	3	
32	บริษัท ทริปเปิลวีบรอดคาสต์ จำกัด	ไทยรัฐทีวี ช่อง 32 THR-DTV	3	
33	บริษัท บีอีซี-มัลติมีเดีย จำกัด	ช่อง 3 HD CH3-DTV [37]	3	
34	บริษัท อมรินทร์เทเลวิชัน จำกัด	Amarin TV HD 34 AMARIN-DTV	3	
35	บริษัท กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด	ช่อง 7 HD CH7-DTV	3	
36	บริษัท บางกอกมีเดียแอนด์บรอดคาสติง จำกัด	PPTV HD 36 PP-DTV	3	
รวม			**70**	

3.3 การวิเคราะห์ผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ คณะผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลที่ได้จากศึกษาในแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis) โดยการถอดข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร และการสนทนากลุ่ม นำมาจัดประเภทข้อมูล จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ด้วยการตีความและเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ เข้าด้วยกันตามวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อให้

ได้หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพรวมทั้งร่างข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

3.4 วิธีการได้มาซึ่งข้อมูล

3.4.1 การศึกษาเอกสาร (Documentary Research)

Mogalakwe (2006), Scott (1990) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ว่าการวิจัยเอกสารมีคุณลักษณะที่อาจพิจารณาได้ว่าเป็นการวิจัยที่มีชื่อเรียกได้หลายอย่าง และมีคุณลักษณะที่สำคัญต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิจัยเอกสารเป็นการวิจัยประเภทหนึ่งในการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ซึ่งเป็นการวิจัยที่มุ่งค้นหาข้อเท็จจริง หรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ปรากฏในปัจจุบันว่ามีสภาพความเป็นจริงอย่างไร การวิจัยประเภทนี้สามารถทำได้ในหลายลักษณะ อาจศึกษาแบบสำรวจ หรือแบบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร หรือแบบพัฒนาการก็ได้ แต่ผลการวิจัยที่ได้จะต้องสามารถตอบคำถามว่าสภาพการณ์ในปัจจุบันเป็นอย่างไร

2. การวิจัยเอกสารเป็นประเภทหนึ่งของการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) หากพิจารณาวิธีการศึกษาข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิจัย ซึ่งส่วนใหญ่มาจากการสืบค้นข้อมูลเอกสาร ซึ่งเป็นการศึกษาปัญหาอย่างกว้าง ๆ เพื่อสำรวจหาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงหรือลักษณะทั่ว ๆ ไปของสิ่งที่วิจัย

3. การวิจัยเอกสารเป็นการวิจัยห้องสมุด (Library Research) เพราะลักษณะของการค้นคว้าข้อมูลของการวิจัยเอกสาร คือ การสำรวจสภาพความเป็นจริงของเหตุการณ์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน โดยอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ รวมทั้งข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีบุคคลอื่นได้บันทึกหรือตีพิมพ์เผยแพร่ไว้ โดยนักวิจัยไม่ต้องลงพื้นที่สนามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล แต่จะไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งค้นคว้าซึ่งรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ไว้อยู่แล้ว

4. การวิจัยเอกสารเป็นการศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่มีที่มาจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เป็นการศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่ได้มีการจัดพิมพ์เผยแพร่ไว้แล้ว โดยนักวิจัยเป็นผู้ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลที่มีผู้ทำไว้แล้วมาใช้เป็นข้อมูลในการวิจัย

5. ข้อมูลของการวิจัยเอกสารไม่ใช่อยู่ในรูปแบบเอกสารหรือสิ่งที่เขียนขึ้นโดยใช้ตัวอักษรเท่านั้น แต่ยังหมายถึงข้อมูลที่อยู่ในรูปของหนังสือ (Text) และเอกสาร (Document) ต่าง ๆ นอกจากนี้ยังรวมถึงสื่อในรูปแบบอื่น ๆ เช่น ภาพยนตร์ วีดิทัศน์ ภาพวาด สมุดบันทึก ทั้งที่เป็นสิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์

คณะผู้วิจัยใช้การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งศึกษาจาก งานวิจัย หนังสือ บทความวิชาการทั้งในและต่างประเทศเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพจากกรณีศึกษาในต่างประเทศ จำนวน 4 ประเทศ รวมทั้งศึกษานโยบาย แนวทาง มาตรการและกลไกต่าง ๆ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปสู่การพัฒนากรอบแนวคิดในการสนทนากลุ่ม เป็นการศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นหลักเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้โดยมีเกณฑ์ในการเลือกเอกสารดังนี้

1. ความจริง (Authenticity) หมายถึง การคัดเลือกเอกสารที่เป็นเอกสารที่แท้จริง (Origin) การพิจารณาว่าเอกสารนั้นเป็นเอกสารที่ให้ข้อมูลแท้จริงหรือไม่จะเกิดขึ้นจากการตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียนหรือหน่วยงานที่เขียนเอกสารว่ามีความน่าเชื่อถือหรือไม่อย่างไร

2. ความถูกต้องน่าเชื่อถือ (Credibility) หมายถึง การคัดเลือกเอกสารด้วยการพิจารณาว่าเอกสารนั้นจะต้องไม่มีข้อมูลที่ผิดพลาดบิดเบือนหรือคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง

3. การเป็นตัวแทน (Representativeness) หมายถึง เอกสารนี้ต้องสามารถเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนหรือเกี่ยวข้องกับประชากรและกลุ่มตัวอย่างหรือกรณีที่ศึกษา

4. ความหมาย (Meaning) หมายถึง เอกสารต้องมีความชัดเจนและเข้าใจได้ง่ายโดยการพิจารณาข้อมูลในเบื้องต้นว่า เอกสารที่นำมาพิจารณามีข้อมูลใดที่เป็นนัยสำคัญหรือมีความหมายให้กับการวิจัยการตีความเอกสารบางประเภทจึงสามารถที่จะตีความทั้งในระดับที่เป็นข้อเท็จจริงและตีความข้อมูลที่เป็นนัยที่แฝงอยู่

3.4.2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

1. ประสานงานเครือข่ายผู้ที่ส่วนเกี่ยวข้องกับการให้บริการเพื่อคนพิการทางโทรทัศน์ ได้แก่ องค์กรคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย สถาบันการศึกษา เครือข่ายล่ามภาษามือ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการทางการเห็น นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน บุคคลแวดล้อมคนพิการ และประชาชนทั่วไป

2. คัดเลือกตัวแทนแต่ละกลุ่มจากประสบการณ์/ความเชี่ยวชาญ โดยมีเกณฑ์การพิจารณากลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ให้มีประสบการณ์ร่วมเกี่ยวกับการเปิดรับบริการเพื่อคนพิการในรายโทรทัศน์

3.5 การกำหนดเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ

1. สามารถกำหนดหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

2. สามารถวิเคราะห์ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำใช้ประกอบการกำหนดนโยบายของกสทช. ในการจัดทำหลักเกณฑ์สัดส่วนของการให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

3. มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมการสนทนากลุ่มในแต่ละภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ มีผู้เข้าร่วมไม่น้อยกว่า 100 คน โดยแต่ละภูมิภาคมีกลุ่มบุคคลที่เข้าร่วม ดังนี้

ตารางที่ 3.3 เป้าหมายกลุ่มบุคคลที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มในแต่ละภูมิภาค

กลุ่ม	จำนวน (คน)
1. คนพิการทางการเห็น	30
2. คนพิการทางการได้ยิน	30
3. กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ - กลุ่มผู้สูงอายุ - บุคคลแวดล้อมคนพิการ - สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) - องค์กรที่ทำงานเพื่อคนพิการ - ล่ามภาษามือ	20
4. กลุ่มนักวิชาการ	10
5. กลุ่มอื่น ๆ	10
รวม	**100**

4. ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล เข้าร่วมสถานีละ 2-3 คน ทุกสถานี รวมเป็น 70 คน โดยสรุปรายละเอียดการสนทนากลุ่มได้ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มคนพิการ เช่น คนพิการทางการเห็น คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจัดจำนวน 4 ครั้ง 4 ภูมิภาค

1. ภาคกลาง จัดสนทนากลุ่ม ณ โรงแรมมารวย การ์เด้น กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 4 – 5 สิงหาคม 2566

(1) กำหนดการ

<u>วันศุกร์ที่ 4 สิงหาคม 2566</u>

13:00 - 13:30 น. ลงทะเบียน

- กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์
- กลุ่มนักวิชาการ
- กลุ่มผู้สูงอายุ

13:30 - 14:30 น. กิจกรรมสนทนากลุ่ม ณ ห้องรวยเพชร ชั้น 1

- ห้องรวยเพชร 1
- ห้องรวยเพชร 2
- ห้องรวยเพชร 3

14:30 - 14:45 น. พักรับประทานอาหารว่าง

14:45 - 16:30 น. กิจกรรมสนทนากลุ่ม

18:00 - 19:00 น. รับประทานอาหารเย็น

<u>วันเสาร์ที่ 5 สิงหาคม 2566</u>

07:30 - 08:30 น. รับประทานอาหารเช้า

08:30 - 09:00 น. ลงทะเบียน

- คนพิการทางการเห็น
- คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

09:00 - 10:00 น. กิจกรรมสนทนากลุ่ม

- ห้องประชุมที่ 1 คนพิการทางการเห็น ห้องรวยเพชร ชั้น 1
- ห้องประชุมที่ 2 คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ห้องรวยปัญญา 2 ชั้น G

10:00 - 10:15 น. กิจกรรมสนทนากลุ่ม

10:15 - 12:00 น. พักรับประทานอาหารว่าง

12:00 - 13:00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

(2) สรุปจำนวนเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ตารางที่ 3.4 แสดงจำนวนผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มภาคกลาง

กลุ่ม	จำนวน (คน)
1. คนพิการทางการเห็น	31
2. คนพิการทางการได้ยิน	29
3. กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ - บุคคลแวดล้อมคนพิการ - สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) - องค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ - ล่ามภาษามือ	24
4. กลุ่มนักวิชาการ	10
5. กลุ่มผู้สูงอายุ	11
รวมจำนวน	105

2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น

จัดสนทนากลุ่ม ณ โรงแรมเลอ แคสเซีย จังหวัดขอนแก่น ระหว่างวันที่ 26 – 27 สิงหาคม พ.ศ. 2566

(1) กำหนดการ

<u>วันเสาร์ที่ 26 สิงหาคม 2566</u>

13.00 – 13.30 น. ลงทะเบียน
- คนพิการทางการเห็น
- คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

13.30 – 14.30 น. กิจกรรมสนทนากลุ่มห้องแคนแก่นคูน 1
- ห้องประชุมที่ 1 คนพิการทางการเห็น
- ห้องประชุมที่ 2 คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
- ห้องประชุมที่ 3 คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

14.30 – 14.45 น. พักรับประทานอาหารว่าง

14.45 – 16.30 น. กิจกรรมสนทนากลุ่ม

17.30 – 19:00 น. รับประทานอาหารเย็น

<u>วันเสาร์ที่ 27 สิงหาคม 2566</u>

07:30 – 08:30 น. รับประทานอาหารเช้า

08:30 – 09:00 น. ลงทะเบียน
- กลุ่มกลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์
- กลุ่มนักวิชาการ
- กลุ่มผู้สูงอายุ

09:00 – 10:00 น. กิจกรรมสนทนากลุ่มห้องแคนแก่นคูน 1
- ห้องประชุมที่ 1 กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์
- ห้องประชุมที่ 2 กลุ่มนักวิชาการ
- ห้องประชุมที่ 3 กลุ่มผู้สูงอายุ

10:00 – 10:15 น. พักรับประทานอาหารว่าง

10:15 – 12:00 น. กิจกรรมสนทนากลุ่ม

12:00 – 13:00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

(2) สรุปจำนวนเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ตารางที่ 3.5 แสดงจำนวนผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กลุ่ม	จำนวน (คน)
1. คนพิการทางการเห็น	29
2. คนพิการทางการได้ยิน	30
3. กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ - บุคคลแวดล้อมคนพิการ - สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) - องค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ - ล่ามภาษามือ	23
4. กลุ่มนักวิชาการ	9
5. กลุ่มผู้สูงอายุ	11
รวมจำนวน	102

3. ภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช

จัดสนทนากลุ่ม ณ โรงแรมแกรนด์ ฟอร์จูน จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 26 – 27 สิงหาคม พ.ศ.2566

(1) กำหนดการ

<u>วันศุกร์ที่ 1 กันยายน 2566</u>

13.00 – 13.30 น. ลงทะเบียน
- กลุ่มนักวิชาการ
- กลุ่มผู้สูงอายุ
- กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์

13.30 – 14.30 น. กิจกรรมสนทนากลุ่ม ห้องประชุมฟอร์จูน 7 ชั้น 4
- ห้องฟอร์จูน 4 กลุ่มนักวิชาการ
- ห้องฟอร์จูน 5 กลุ่มผู้สูงอายุ
- ห้องฟอร์จูน 6 กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์

14.30 – 14.45 น. พักรับประทานอาหารว่าง

14.45 – 16.30 น. กิจกรรมสนทนากลุ่ม

17.30 – 19.00 น. รับประทานอาหารเย็น

<u>วันเสาร์ที่ 2 กันยายน 2566</u>

07:30 – 08:30 น.	รับประทานอาหารเช้า
08:30 – 09:00 น.	ลงทะเบียน - คนพิการทางการเห็น - คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
09:00 – 10:00 น.	กิจกรรมสนทนากลุ่ม ห้องประชุมฟอร์จูน 1 ชั้น 1 - ห้องฟอร์จูน 5 คนพิการทางการเห็น - ห้องฟอร์จูน 4 คนพิการทางการเห็น - ห้องฟอร์จูน 1 คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
10:00 – 10:15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10:15 – 12:00 น.	กิจกรรมสนทนากลุ่ม
12:00 – 13:00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน

(2) สรุปจำนวนเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เขตภาคใต้ (Focus Group)

ตารางที่ 3.6 แสดงจำนวนผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มภาคใต้

กลุ่ม	จำนวน (คน)
1. คนพิการทางการเห็น	32
2. คนพิการทางการได้ยิน	30
3. กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ - บุคคลแวดล้อมคนพิการ - สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) - องค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ - ล่ามภาษามือ	19
4. กลุ่มนักวิชาการ	9
5. กลุ่มผู้สูงอายุ	12
รวมจำนวน	102

4. ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่

จัดสนทนากลุ่ม ณ โรงแรมอโมร่า ท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 15 – 16 กันยายน พ.ศ. 2566

กำหนดการ

<u>วันศุกร์ที่ 15 กันยายน 2566</u>

13.00 – 13.30 น.	ลงทะเบียน
13.30 – 14.30 น.	เปิดประชุมสนทนากลุ่ม ห้องประชุมช้างคลาน 1
14.30 – 14.40 น.	กิจกรรมสนทนากลุ่ม - ห้องประชุมท่าแพ กลุ่มนักวิชาการ - ห้องประชุมสวนดอก กลุ่มผู้สูงอายุ - ห้องประชุมช้างคลาน 1 กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์
14.40 – 14.55 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
14.55 – 16.30 น.	กิจกรรมสนทนากลุ่ม
17.00 – 19.00 น.	รับประทานอาหารเย็น

<u>วันเสาร์ที่ 16 กันยายน 2566</u>

07:30 – 08:30 น.	รับประทานอาหารเช้า
08:30 – 09:00 น.	ลงทะเบียน - คนพิการทางการเห็น - คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
09:00 – 10:00 น.	กิจกรรมสนทนากลุ่ม - ห้องประชุมช้างคลาน 1 คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย - ห้องประชุมศรีภูมิ คนพิการทางการเห็น - ห้องประชุมท่าแพ คนพิการทางการเห็น
10:00 – 10:15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10:15 – 12:00 น.	กิจกรรมสนทนากลุ่ม
12:00 – 13:00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน

สรุปจำนวนเข้าร่วมสนทนากลุ่ม เขตภาคเหนือ (Focus Group)

ตารางที่ 3.7 แสดงจำนวนผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มภาคเหนือ

กลุ่ม	จำนวน (คน)
1. คนพิการทางการเห็น	29
2. คนพิการทางการได้ยิน	34
3. กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ - บุคคลแวดล้อมคนพิการ - สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) - องค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ - ล่ามภาษามือ	19
4. กลุ่มนักวิชาการ	12
5. กลุ่มผู้สูงอายุ	12
รวมจำนวน	106

กลุ่มที่ 2 ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล

1. กรุงเทพมหานคร กลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล

จัดสนทนากลุ่ม ณ ห้องประชุมสนม สุทธิพิทักษ์อนุสรณ์ 1-1 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ กรุงเทพฯ

(1) กำหนดการ

วันเสาร์ที่ 25 กันยายน 2566

08.30 – 09.00 น. ลงทะเบียน ณ ห้องประชุมสนม สุทธิพิทักษ์อนุสรณ์ 1-1

09.15 – 09.40 น. กล่าวรายงาน โดย **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิวนารถ หงษ์ประยูร** คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ กล่าวเปิดโดย **ดร.ตรี บุญเจือ** ผู้อำนวยการสำนักรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์

09.40 – 12.00 น. สนทนากลุ่ม โดยมีประเด็นเกี่ยวกับการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คาบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ดังนี้

1. ด้านสัดส่วนการจัดให้มีบริการฯ
2. ด้านช่วงเวลาการออกอากาศรายการโทรทัศน์ที่มีบริการฯ
3. ด้านประเภทรายการที่จัดให้มีบริการฯ
4. ด้านการออกอากาศซ้ำ ของรายการโทรทัศน์ที่มีบริการฯ
5. ด้านอื่น ๆ

สนทนากลุ่ม ห้องประชุมแบ่ง 3 ห้องย่อย คือ

- ห้องประชุม 211 ประเภทบริการสาธารณะ
- ห้องประชุม 212 นักวิชาการ และผู้ผลิตอิสระสำหรับผู้รับใบอนุญาต
- ห้องประชุม 213 AB ประเภทกิจการทางธุรกิจ

12.00 – 13.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

(2) สรุปจำนวนเข้าร่วมสนทนากลุม (Focus Group)

ตารางที่ 3.8 แสดงจำนวนผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มกรุงเทพมหานคร

กลุ่ม	จำนวน (คน)
1.ประเภทบริการสาธารณะ	13
2.ประเภทกิจการทางธุรกิจ	29
3.นักวิชาการ และผู้ผลิตอิสระ สำหรับผู้รับใบอนุญาต	29
รวมจำนวน	71

การนำเสนอข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร (Documentary Research) และการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ด้วยการบรรยายหรือพรรณนา (descriptive) โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 4 การศึกษาเอกสาร (Documentary Research)

บทที่ 5 พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารของกลุ่มคนพิการและกลุ่มผู้สูงอายุ

บทที่ 6 ความคิดเห็นของกลุ่มคนพิการ กลุ่มผู้บริโภค กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มผู้สูงอายุที่มีต่อหลักเกณฑ์ สัดส่วน ของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

บทที่ 7 ความคิดเห็นของกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอลที่มีต่อหลักเกณฑ์ สัดส่วน ของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพแทน

บทที่ 8 สรุปผลการศึกษา ร่างผลการศึกษา และร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย

บทที่ 4
ผลการศึกษา (Documentary Research)

การศึกษา **“โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ”** ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาครั้งนี้ คณะผู้วิจัย ได้ศึกษาจาก งานวิจัย หนังสือ บทความ จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือก คือ ประเทศที่มีกฎหมาย ข้อกำหนด และข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเข้าถึงสื่อของคนพิการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเข้าถึงสื่อของคนพิการ ทั้งในเรื่องการให้บริการทั้งคำบรรยายแทนเสียง (CC) ล่ามภาษามือ (SL) และเสียงบรรยายภาพ (AD) ซึ่งจะศึกษาเฉพาะข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการเอื้อให้คนพิการทางการมองเห็นสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากกิจการวิทยุโทรทัศน์ โดยประเทศที่ได้คัดเลือกมา จำนวน 4 ประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย และญี่ปุ่น

จากนั้นรวบรวมและสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา

4.1.1 ความเป็นมา

การสูญเสียการได้ยินและการเห็นของประชากรในประเทศสหรัฐอเมริกา การสูญเสียการได้ยินเป็นความบกพร่องทางการสื่อสารที่เกิดกับประชากรชาวอเมริกาประมาณ 38.2 ล้าน (14.3%) อัตราการเกิดขึ้นนั้นประมาณ 2-3 คนจากทุก 1,000 คนโดยเฉพาะเด็กในสหรัฐอเมริกาที่เกิดมาพร้อมกับการสูญเสียการได้ยินมีการตรวจคัดกรองการได้ยินสำหรับทารกที่เพิ่งเกิดในสหรัฐอเมริกาในส่วนใหญ่ 15 % ของเด็กวัยเรียน (6-19 ปี) มีการสูญเสียการได้ยินในระดับหนึ่ง นอกจากนี้ การบกพร่องทางการได้ยินเป็นสิ่งที่พบได้บ่อยในบุคคลที่อายุมากขึ้น ซึ่งมีมากถึง 60% ของประชากรที่มีอายุมากกว่า 65 ปี ในส่วนของการบกพร่องในการสื่อสารเรื่องของการเห็นนั้น รายงานจากมูลนิธิสำหรับคนตาบอดของสหรัฐอเมริกา (The American Foundation for the Blind) แสดงให้เห็นว่ามีประมาณ 32.2 ล้านคนที่ มีปัญหาในการเห็นแม้ว่าจะสวมแว่นตาหรือเลนส์ รวมถึงกลุ่มที่ไม่สามารถมองเห็นได้เลย (DCMP, 2023) ดังนั้น จึงเกิดข้อกำหนดเพื่อคนพิการขึ้น อาทิ

กฎหมาย Individuals with Disability Education Act (IDEA) ปี 1975 และถูกปรับในภายหลัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กทุกคนที่มีความพิการมีสิทธิ์ได้รับการศึกษาสาธารณะที่เหมาะสมและฟรีในข้อจำกัดที่น้อยที่สุด โดยทุกคนสามารถใช้โปรแกรมการปรับเปลี่ยนการศึกษาตามบุคคลได้ (Individualized Education Program - IEP) กฎหมาย Americans with Disabilities Act (ADA) ปี 1990 มีวัตถุประสงค์ในการป้องกันการเลือกปฏิบัติในด้านการจ้างงาน, สถานที่ให้บริการแก่ประชาชน, และการขนส่งของกลุ่มคนพิการ ต่อมาใน

ปี ค.ศ. 2008, เกิดกฎหมายเพิ่มเติมชื่อ Americans with Disabilities Act Amendments Act (ADAAA) ซึ่ง ADAAA ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในคำจำกัดความของ "ความพิการ" ให้ครอบคลุมมากขึ้นในสองประเด็น กล่าวคือ มีการจัดสรรบริการสำหรับคนพิการโดยรัฐและรัฐบาลท้องถิ่น ซึ่งรวมถึงโปรแกรมการศึกษาสาธารณะทุกประเภท ได้แก่ โรงเรียนชั้นประถม-มัธยม, วิทยาลัย, และมหาวิทยาลัย และมีการปรับใช้กับสถานที่ให้บริการแก่ประชาชน ซึ่งรวมถึงบริการทางการศึกษาของธุรกิจเอกชนและองค์กรต่าง ๆ ทั้งแบบแสวงกำไรและไม่แสวงกำไร โดยการพัฒนากฎหมาย ADA ให้กลายมาเป็น ADAAA นั้น ต้องการให้มีการจัดให้บริการเครื่องมือช่วยเหลือและบริการสำหรับคนพิการ เช่น การให้บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) และคำเสียงบรรยายภาพ (AD) เพื่อให้เกิดการเข้าถึงสื่อที่เท่าเทียมสำหรับคนพิการ และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสำหรับคนพิการ

แนวทางหรือเกณฑ์ในการกำหนดสัดส่วนบริการล่ามภาษามือ (SL) คำบรรยายแทนเสียง (CC) และเสียงบรรยายภาพ (AD)

สหรัฐอเมริกามีการปรับปรุงกฎหมายเพื่อการเข้าถึงสื่อของคนพิการอยู่เสมอ โดยแนวทางหรือเกณฑ์ในการกำหนดสัดส่วนในการบริการ สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. การกำหนดสัดส่วนจากการเรียกร้องของกลุ่มคนพิการ และการตระหนักถึงสิทธิความเท่าเทียม : บริการสำหรับการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ของคนพิการ เช่น การใส่คำบรรยายแทนสียง (CC) สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย เป็นบริการที่มีมานานแล้วและได้รับการนำมาใช้ทั่วโลก ในช่วงแรกมีการปรับใช้กับสื่อโทรทัศน์ด้วยการนำเข้าระบบข้อความโทรทัศน์ (teletext) พร้อมกับที่มีเทคโนโลยีใหม่ ๆ และการตระหนักรู้เกี่ยวกับความจำเป็นในการให้ข้อมูลและความบันเทิงที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้การจัดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) ทั้งหมดก็เพิ่มขึ้นด้วย โดยแต่ละประเทศมีการพัฒนาที่แตกต่างกันแล้วแต่สภาพสังคมและความพร้อมของประเทศนั้น ๆ สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกา แนวทางในการกำหนดสัดส่วนมาจากอิทธิพลทางการเมืองของกลุ่มคนพิการที่ออกมาเรียกร้องให้เกิดสื่อที่สามารถเข้าถึงได้ทุกคน รวมถึงความยินยอมของบริษัทที่ออกอากาศในการให้บริการ โดยหน่วยงานที่เป็นตัวแทนของคนพิการในสหรัฐอเมริกา เช่น สมาคมคนหูหนวก (Deaf or Hard-of-Hearing), มูลนิธิสำหรับคนตาบอดของสหรัฐอเมริกา (The American Foundation for the Blind) เป็นต้น

2. การกำหนดสัดส่วนและกฎหมายจากการเปิดช่องทางให้กลุ่มคนพิการสามารถส่งข้อร้องเรียนถึงการเข้าถึงบริการต่าง ๆ ทางโทรทัศน์เพื่อนำมาใช้ในการออกกฎหมายเพิ่มเติม : FCC ได้มีการนำข้อร้องเรียนต่าง ๆ มาสรุปและสังเคราะห์เพื่อนำมาประกาศเป็นกฎหมายเพิ่มเติม อาทิ เรื่องของคุณภาพของคำบรรยายแทนเสียง (CC) ผู้ชมส่งข้อร้องเรียนเรื่องของคุณภาพการจัดทำคำบรรยายแทนเสียงว่าอยากให้ผู้ประกอบการโทรทัศน์เพิ่มเติมเรื่องของคุณภาพ ส่งผลให้ออกประกาศแนวทางในการจัดทำคำบรรยายแทนเสียงให้มีคุณภาพประกอบไปด้วย 1) ถูกต้อง (Accurate) 2) การทำให้คำบรรยายแทนเสียงเกิดขึ้นพร้อมกับเสียงหรือภาพที่กำลังถูกนำเสนอบนหน้าจอ (Synchronous) 3) ครบถ้วน (Complete) 4) การจัดวางอย่างถูกต้อง (Properly Placed) พร้อมทั้งคู่มือการจัดทำคำบรรยายแทนเสียง (CC) ที่มีคุณภาพโดยละเอียด

3. การกำหนดสัดส่วนตามพื้นที่ : ในปี 2020 การให้บริการเสียงบรรยายภาพ (Audio Description) เริ่มมีการกำหนดการให้บริการตามพื้นที่ ซึ่งการกำหนดพื้นที่ดังกล่าวครอบคลุมสถานีโทรทัศน์ท้องถิ่นทั้งหมดสหรัฐอเมริกาเรียกการกำหนดพื้นที่ดังกล่าวว่า Designated Market Areas (DMAs) อ้างอิงถึงการรับชมโทรทัศน์และพื้นที่ครอบคลุมของสถานีโทรทัศน์ในพื้นที่นั้น ๆ เพื่อตัดสินใจว่าสถานีไหนควรถูกรวมอยู่ในพื้นที่ส่งผลให้การกำหนดการให้บริการเสียงบรรยายภาพถูกกำหนดตามพื้นที่ DMA กล่าวคือ FCC ได้ประกาศขยายข้อกำหนดเกี่ยวกับการบริการเสียงบรรยายภาพ (AD) เพิ่มเติม โดยจะต้องมีการให้บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) ใน 10 พื้นที่ที่กำหนดเพิ่มขึ้นทุกปีใน 4 ปีถัดไป นั่นคือ ข้อกำหนดการให้บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) จะขยายไปยังพื้นที่ที่กำหนด 61 ถึง 70 พื้นที่ ในวันที่ 1 มกราคม 2021 และขยายจาก 71 ถึง 80 พื้นที่ ในวันที่ 1 มกราคม 2022 ต่อมาจะขยายไปยังพื้นที่ที่กำหนด 81 ถึง 90 พื้นที่ ในวันที่ 1 มกราคม 2023 และกำหนด 91 ถึง 100 พื้นที่ในวันที่ 1 มกราคม 2024 (FCC, 2020)

4. การกำหนดสัดส่วนตามสถานการณ์ปัจจุบันที่เกิดขึ้น : การกำหนดสัดส่วนตามสถานการณ์ที่เห็นได้ชัดเจนมากที่สุด คือ สถานการณ์โรคระบาดโควิด 19 ความต้องการข่าวสารในช่วงสถานการณ์ฉุกเฉินหรือสถานการณ์วิกฤตของประชาชนทุกกลุ่มมีสูงมาก คนพิการเองก็ต้องการข่าวสารอย่างมากเช่นกัน ส่งผลให้ FCC ประกาศแจ้งเตือนของ Section 79.2 ที่ต้องทำให้ข้อมูลฉุกเฉินที่ออกอากาศทางทีวีสามารถเข้าถึงได้สำหรับคนพิการ โดยความหมายของข้อมูลฉุกเฉิน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ฉุกเฉินปัจจุบันที่มีจุดประสงค์เพื่อช่วยปกป้องชีวิต, สุขภาพ, ความปลอดภัย, และทรัพย์สิน รวมถึงรายละเอียดสำคัญเกี่ยวกับสถานการณ์ฉุกเฉินและวิธีการตอบสนองต่อสถานการณ์ดังกล่าว เช่น ภัยพิบัติทางธรรมชาติ การระบาดของโรค อาทิ โรคระบาดโควิด 19, สถานการณ์อุทกภัย, สถานการณ์อัคคีภัย และอื่น ๆ (FCC, 2021) โดยกำหนดให้มีการใช้เสียงบรรยายภาพ (AD) และการใส่คำบรรยายแทนเสียง (CC) ในข่าวสารข้อมูลฉุกเฉินทั้งที่ออกอากาศตามเวลาปกติ (ทุกประเภทรายการที่มีการให้ข้อมูลฉุกเฉิน) นอกจากนี้ในปี 2020 เกิดการประกาศใช้กฎหมาย "Twenty-First Century Communications and Video Accessibility Act" (CVAA) เพื่อให้ทันกับสถานการณ์เทคโนโลยีการสื่อสาร เช่น การกำหนดให้มีคำบรรยายแทนเสียง (CC) ทางสื่ออินเทอร์เน็ต เป็นต้น

5. การกำหนดสัดส่วนโดยพิจารณาในมุมของผู้ประกอบ : กฎหมาย The Telecommunications Act of 1996 มีข้อยกเว้นบางประการสำหรับผู้ประกอบการ ได้แก่ เมื่อเนื้อหาของรายการส่วนใหญ่เป็นข้อความหรือดนตรีที่ไม่มีการใช้เสียงพูด และเมื่อการปฏิบัติตามกฎหมายจะทำให้เกิด "ภาระที่มากเกินไป" ของผู้ประกอบการรายการโทรทัศน์ ซึ่งความหมายของภาระที่มากเกินไป หมายถึง ผู้ประกอบการมีความยากลำบากหรือค่าใช้จ่ายที่มากเกินไปนั่นเอง อีกทั้ง FCC ได้กำหนดข้อยกเว้นบางประการสำหรับการให้บริการต่าง ๆ สำหรับคนพิการและใช้ ณ ปัจจุบัน (ปี 2023) ได้แก่ ประกาศสาธารณะ (Public Service Annoucement) ที่มีระยะเวลาสั้นกว่า 10 นาที และไม่ได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณของรัฐบาล รายการที่ถูกออกอากาศระหว่างเวลาตี 2 ถึง 6 โมงเช้า รายการที่มีข้อความเป็นส่วนใหญ่ และรายการท้องถิ่นที่ผลิตขึ้นที่ไม่ใช่ข่าวและไม่มีแนวโน้มจะฉายซ้ำ (ECFR, 2023) ไม่จำเป็นต้องมีคำบรรยายแทนเสียง (CC) หรือเสียงบรรยายภาพ (AD)

การกำหนดสัดส่วนบริการล่ามภาษามือ (SL) คำบรรยายแทนเสียง (CC) และเสียงบรรยายภาพ (AD)

ประเทศสหรัฐอเมริกามีกฎหมายหลายประการที่คุ้มครองสิทธิของบุคคลที่มีความพิการในการเข้าถึงสื่อต่าง ๆ อาทิ The Telecommunications Act of 1996 ได้มีการออกข้อกำหนดของการจัดทำบริการคำบรรยายแทนเสียง โดยระบุให้รายการที่มีการสื่อสารด้วยภาษา Spanish ต้องมีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) ในภาษา Spanish ในช่วงเวลาที่แตกต่างจากตารางการออกอากาศหลัก (รายการที่มีภาษาอังกฤษ) แต่รายการโฆษณาที่มีความยาวไม่เกิน 5 นาที ไม่ต้องมีการใส่คำบรรยายแทนเสียง (CC) อย่างไรก็ตาม ในกฎหมายยังมีข้อยกเว้นบางประการ ได้แก่ เมื่อเนื้อหาของรายการส่วนใหญ่เป็นข้อความหรือดนตรีที่ไม่มีการใช้เสียงพูด และเมื่อการปฏิบัติตามกฎหมายจะทำให้เกิด "ภาระที่มากเกินไป" ของผู้ประกอบการรายการโทรทัศน์ ซึ่งความหมายของภาระที่มากเกินไป หมายถึง ผู้ประกอบการมีความยากลำบากหรือค่าใช้จ่ายที่มากเกินไปนั่นเอง (DCMP, 2023) นอกจากนี้ ในปี 2006 Rehabilitation Act of 1973 ได้ระบุว่า การให้บริการคำบรรยายแทนเสียงแบบปิด (CC) จะต้องมีการให้บริการครบร้อยละ 100 โดย National Association of the Deaf (NAD) ของประเทศสหรัฐอเมริการะบุว่า ต้องการให้มีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการบันทึกเทปและโฆษณาตลอด 24 ชั่วโมง รวมถึงรายการที่มีการถ่ายทอดสด ก็ควรจัดให้มีการให้คำบรรยายแทนเสียงแบบ Real Time อีกด้วย (ธีร์ธวัช เจนวัชรรักษ์, 2561)

ในส่วนของการให้บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) ของ ประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการทดลองทำอย่างไม่เป็นทางการตั้งแต่ราวปี 1961 ก่อนที่จะมีการระบุไว้อย่างเป็นรูปธรรมใน Section 508 และ 504 ใน Rehabilitation Act of 1973 ซึ่งมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า สื่อภาพยนตร์ วิดีทัศน์ และสื่อผสม (Multimedia) รวมถึง สื่อที่เป็นเทคโนโลยีข้อมูล (Information Technology) จำเป็นต้องมีการให้บริการเสียงบรรยายภาพด้วย หลังจากนั้นในปี 2002 Federal Communications Commission (FCC) ได้ทำการระบุถึงคุณภาพของการให้บริการเสียงบรรยายภาพไว้ 5 ประการ ได้แก่ ความถูกต้อง (Accuracy) การให้ความสำคัญเพียงแค่ภาพที่ปรากฏขึ้นเท่านั้น (Prioritization) ความต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบรายการ (Consistency) ความเหมาะสม (Appropriate) และความเท่าเทียมกันในการรับสารเมื่อเทียบกับผู้รับชมที่มีการเห็นปกติ (Equal) (FCC, 2002)

หลังจากนั้นมีการระบุถึงการให้บริการเสียงบรรยายภาพ (Audio Description) เพิ่มเติม ในกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ ได้แก่ 21st Communications and Video Accessibility Act (CVAA) ซึ่งเป็นกฎหมายย่อยจาก FCC มีการบังคับใช้ในปี 2010 โดยในเรื่องการจัดให้มีบริการเสียงบรรยายภาพ CVAA ได้กำหนดสถานีโทรทัศน์ที่ต้องมีการให้บริการเสียงบรรยายภาพเบื้องต้น ในปี 2010 ได้แก่ ABC, CBS, FOX, NBC, USA, Disney, TNT, Nickelodeon, TBS และช่องรายการเด็ก โดยกำหนดให้ต้องมีการให้บริการ 50 ชั่วโมงต่อเดือน ในช่วงเวลาที่มีการรับชมสูงสุด (Prime Time) หรือช่วง 18.00 – 22.30 น. ซึ่งทาง CVAA มีการวางแผนไว้ถึงปี 2015 จะต้องมีสถานีโทรทัศน์ที่มีการให้บริการเสียงบรรยายภาพ จำนวน 60 สถานีโทรทัศน์ และจะมีการให้บริการเสียงบรรยายภาพได้ทั้ง 100% ในปี 2020 (Edelburg, 2019)

ในปี 2020 การให้บริการเสียงบรรยายภาพ (Audio Description) เริ่มมีการกำหนดการให้บริการตามพื้นที่ ซึ่งการกำหนดพื้นที่ดังกล่าวครอบคลุมสถานีโทรทัศน์ท้องถิ่นทั้งหมด สหรัฐอเมริการเรียกการกำหนดพื้นที่ดังกล่าวว่า Designated Market Areas (DMAs) ซึ่งการกำหนดพื้นที่ดังกล่าวอ้างอิงถึงการรับชมโทรทัศน์และพื้นที่ครอบคลุมของสถานีโทรทัศน์ในพื้นที่นั้น ๆ เพื่อตัดสินใจว่าสถานีไหนควรถูกรวมอยู่ในพื้นที่แต่ละ DMA ช่วยให้นักการตลาดและผู้ค้าโฆษณาวางแผนการโฆษณาสำหรับกลุ่มผู้ชมโทรทัศน์ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยอ้างอิงข้อมูลดูชมทีวีของแต่ละพื้นที่ เช่น สถิติการดูชม และข้อมูลด้านประชากร เป็นต้น ส่งผลให้การกำหนดการให้บริการเสียงบรรยายภาพถูกกำหนดตามพื้นที่ DMA กล่าวคือ FCC ได้ประกาศขยายข้อกำหนดเกี่ยวกับการบริการเสียงบรรยายภาพ (AD) เพิ่มเติม โดยจะต้องมีการให้บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) ใน 10 พื้นที่ที่กำหนดเพิ่มขึ้นทุกปีใน 4 ปีถัดไป นั่นคือ ข้อกำหนดการให้บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) จะขยายไปยังพื้นที่ที่กำหนด 61 ถึง 70 พื้นที่ ในวันที่ 1 มกราคม 2021 และขยายจาก 71 ถึง 80 พื้นที่ ในวันที่ 1 มกราคม 2022 ต่อมาจะขยายไปยังพื้นที่ที่กำหนด 81 ถึง 90 พื้นที่ ในวันที่ 1 มกราคม 2023 และกำหนด 91 ถึง 100 พื้นที่ในวันที่ 1 มกราคม 2024 อย่างไรก็ตาม ในปี 2023 คณะกรรมการฯ อยู่ในขั้นตอนของการตัดสินใจว่าจะดำเนินการขยายข้อกำหนดการให้บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) ไปยังพื้นที่ที่กำหนดเพิ่ม 10 พื้นที่ต่อปีต่อไปหรือไม่ (FCC, 2020)

ในส่วนของการกำหนดสัดส่วนการบริการเสียงบรรยายภาพ (AD) ในรายการโทรทัศน์ของสหรัฐอเมริกาในปี 2022 FCC กำหนดให้สถานีโทรทัศน์ท้องถิ่นที่เป็นพันธมิตรกับ ABC, CBS, Fox และ NBC และสถานี PBS (Public Broadcasting System Stations) ที่ตั้งอยู่ใน 80 พื้นที่ตลาดโทรทัศน์ที่ใหญ่ที่สุด (DMA) ต้องมีการให้บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) สำหรับผู้ที่มีปัญหาทางสายตา 87.5 ชั่วโมงต่อไตรมาส (ประมาณ 7 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) โดยจากนั้น 50 ชั่วโมงต้องเป็นโปรแกรมที่ออกอากาศในช่วงเวลาชมทีวีสูงสุด (ไพรม์ไทม์) และ/หรือโปรแกรมสำหรับเด็ก และ 37.5 ชั่วโมงเป็นรายการ ประเภทใดก็ได้ที่มีการออกอากาศระหว่างเวลา 6:00 น. ถึงเที่ยงคืน

สำหรับ Subscription TV หรือระบบทีวีแบบสมัครสมาชิก (ที่ให้บริการผ่านทางเคเบิล ดาวเทียม หรือเครือข่ายโทรศัพท์) ที่มีสมาชิก 50,000 คนขึ้นไปต้องให้บริการเสียงบรรยายภาพ 87.5 ชั่วโมงต่อไตรมาส (ประมาณ 7 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) บน 5 เครือข่ายที่มีผู้ชมมากที่สุด โดยกำหนดให้มีบริการ 50 ชั่วโมงต้องเป็นโปรแกรมในเวลาไพรม์ไทม์ และ/หรือโปรแกรมสำหรับเด็ก และ 37.5 ชั่วโมงเป็นรายการประเภทใดก็ได้ที่มีการออกอากาศระหว่างเวลา 6:00 น. ถึงเที่ยงคืน (FCC, 2020)

นอกจากนี้ ในปี 2020 เกิดการประกาศใช้กฎหมาย "Twenty-First Century Communications and Video Accessibility Act" (CVAA) เป็นกฎหมายที่คองเกรสสหรัฐฯ จัดทำขึ้นเพื่อปรับปรุงการเข้าถึงทางโทรคมนาคมสำหรับคนที่มีความบกพร่องต่าง ๆ กฎหมายนี้พัฒนามาจากกฎหมายหลายๆ ตัวในยุค 1980 และ 1990 โดยกฎหมายฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้ความมั่นใจว่าการให้บริการโทรคมนาคมและโทรทัศน์จะสามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ซึ่งกฎหมายในอดีตไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่น การกำหนดให้มีคำบรรยายแทนเสียง (CC) ทางสื่ออินเทอร์เน็ต เป็นต้น

สำหรับคำบรรยายแทนเสียง (CC) นอกจากการกำหนดให้มีคำบรรยายแทนเสียง (CC) ดังที่กล่าวไปข้างต้นแล้ว สหรัฐอเมริกายังมีการแก้ไขข้อกำหนดบางส่วน โดยมุ่งเน้นในเรื่องของคุณภาพของคำบรรยายแทนเสียง (CC) พร้อมทั้งการจัดให้มีคู่มือแนะนำการจัดทำคำบรรยายแทนเสียง (CC) ให้มีคุณภาพ โดยยึดหลัก 3 ข้อ ได้แก่ 1) ถูกต้อง (Accurate): คำบรรยายแทนเสียง (CC) ต้องตรงกับคำพูดและสื่อถึงเสียงพื้นหลังและเสียงอื่น ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ 2) การทำให้คำบรรยายแทนเสียงเกิดขึ้นพร้อมกับเสียงหรือภาพที่กำลังถูกนำเสนอบนหน้าจอ (Synchronous) : คำบรรยายต้องเกิดขึ้นพร้อมกับคำพูดและเสียงที่สอดคล้องกันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และต้องแสดงบนหน้าจอให้ผู้ชมสามารถอ่านได้ 3) ครบถ้วน (Complete): คำบรรยายต้องมีตั้งแต่ต้นจนจบโปรแกรมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และ 4) การจัดวางอย่างถูกต้อง (Properly Placed) : คำบรรยายไม่ควรบังเนื้อหาทางภาพที่สำคัญอื่น ๆ บนหน้าจอ ไม่ควรทับซ้อนกันหรือล้นออกจากขอบหน้าจอทีวี

โดย ณ ปัจจุบัน (ปี 2023) การกำหนดคำบรรยายแทนเสียง (CC) สำหรับการกำหนดสัดส่วนมีสองส่วน ได้แก่ 1) รายการทีวีที่ผลิตก่อนการกำหนดกฎเกณฑ์ นั่นคือ ก่อนวันที่ 1 มกราคม 1998 ต้องจัดให้มีบริการบรรยายเสียง (CC) 75% ของรายการที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาสเปน 2) รายการทีวีที่ผลิตหลังการกำหนดกฎเกณฑ์ นั่นคือหลัง วันที่ 1 มกราคม 1998 ต้องจัดให้มีบริการบรรยายเสียง (CC) 100% ของรายการที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาสเปน อย่างไรก็ตามมีข้อยกเว้นบางประการ ได้แก่ ประกาศสาธารณะ (Public Service Annoucement) ที่มีระยะเวลาสั้นกว่า 10 นาที และไม่ได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณของรัฐบาล รายการที่ถูกออกอากาศระหว่างเวลาตี 2 ถึง 6 โมงเช้า รายการที่มีข้อความเป็นส่วนใหญ่และรายการท้องถิ่นที่ผลิตขึ้นที่ไม่ใช่ข่าวและไม่มีแนวโน้มจะฉายซ้ำ (ECFR, 2023)

ในส่วนของการให้บริการล่ามภาษามือ (SL) กฎหมาย Telecommunication Act ได้ระบุถึงข้อจำกัดของการใช้ล่ามภาษามือ (SL) ว่า ในประเทศสหรัฐอเมริกามีผู้เข้าใจภาษามือเพียงแค่ร้อยละ 10 จากคนพิการทางการได้ยินทั้งหมดเท่านั้น และ ข้อจำกัดอีกประการหนึ่งคือ ภาษามือยังไม่มีความเป็นความสากล (Universal) ดังนั้น สหรัฐอเมริกาจึงมุ่งเน้นให้ความสำคัญ กับการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) มากกว่า ในช่วงต้นของปี 2020 เกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ประชาชนทั่วโลกต้องการมีความต้องการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ของโรคระบาดในสัดส่วนที่สูงมาก บ่อยครั้งที่ประชาชนต้องฟังคำแถลงต่าง ๆ จากรัฐบาลเกี่ยวกับการรับมือกับสถานการณ์โควิด 19 ในปี 2020 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาถูกสมาคมคนหูหนวก (Deaf or Hard-of-Hearing) ฟ้องร้อง เนื่องจากไม่ได้จัดให้มีนักแปลภาษามือในช่วงการแถลงข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์โควิด 19 ในสหรัฐอเมริกา (Polamtz, 2020) ต่อมา ในวันที่ 28 เมษายน 2021 ประธานาธิบดีไบเดนทำการกล่าวคำปราศรัยครั้งแรกต่อรัฐสภาในวันก่อนครบระยะ 100 วันในตำแหน่ง ก่อนการกล่าวคำปราศรัย ทำเนียบขาวได้ประกาศว่าจะจัดให้มีภาพส่งสดของนักแปลภาษามืออเมริกัน (ASL) สำหรับคำปราศรัยนี้ ซึ่งเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของสหรัฐอเมริกา สมาคมแห่งชาติสำหรับคนหูหนวก (NAD) ได้ยกย่องทำเนียบขาวสำหรับเหตุการณ์นี้ที่ทำให้เกิดการเข้าถึงสื่อสำหรับทุกคน รวมถึงคนที่หูหนวกหรือคนพิการทางการได้ยิน (NAD, 2021) จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า การจัดให้มีล่ามภาษามือของสหรัฐอเมริกาเน้นการให้บริการในเรื่องของ “Video Relay Service” (VRS) หรือ “บริการสื่อสารวิดีโอด้วย

ล่ามภาษามือ” เป็นบริการที่ช่วยให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายสามารถสื่อสารได้กับคนที่ไม่ใช่ผู้ใช้ภาษามือผ่านทางการใช้วิดีโอตัวเต็มหน้าจอ ซึ่งจะใช้กล้องวิดีโอและอินเทอร์เน็ตในการเชื่อมต่อผู้ใช้งานกับนักแปลภาษามือในบริการ VRS นี้ คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายจะโทรติดต่อผู้ให้บริการ VRS และติดต่อกับนักแปลภาษามือผ่านทางวิดีโอ นักแปลจะจับสัญญาณภาษามือและแปลเป็นคำพูดเพื่อสื่อสารกับคนที่ไม่ใช่ผู้ใช้ภาษามือ และแปลเป็นภาษามือเพื่อสื่อสารกับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

นอกจากนี้ มีประกาศเพิ่มเติมในปี 2021 Federal Communicatios Commission (FCC) ออกประกาศเพื่อเตือนผู้ประกอบการโทรทัศน์, ผู้ให้บริการเคเบิล และบริการโทรทัศน์ดาวเทียมเกี่ยวกับ Section 79.2 ที่ต้องทำให้ข้อมูลฉุกเฉินที่ออกอากาศทางทีวีสามารถเข้าถึงได้สำหรับคนพิการ โดยความหมายของข้อมูลฉุกเฉิน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ฉุกเฉินปัจจุบันที่มีจุดประสงค์เพื่อช่วยปกป้องชีวิต สุขภาพ ความปลอดภัย และทรัพย์สิน รวมถึงรายละเอียดสำคัญเกี่ยวกับสถานการณ์ฉุกเฉินและวิธีการตอบสนองต่อสถานการณ์ดังกล่าว เช่น ภัยพิบัติทางธรรมชาติ การระบาดของโรค อาทิโรคระบาดโควิด 19 สถานการณ์อุทกภัย สถานการณ์อัคคีภัย และอื่น ๆ (FCC, 2021)

สำหรับคนพิการทางสายตาหรือผู้ที่มีปัญหาทางการเห็น ข้อมูลฉุกเฉินของการประกาศข่าวตามตารางเวลาปกติหรือการรายงานข่าวที่ขัดจังหวะการแพร่ภาพปกติต้องถูกทำให้เข้าถึงได้ด้วยการบรรยายด้วยเสียงในส่วนเสียงหลักของการแพร่ภาพนั้น ๆ หากข้อมูลฉุกเฉินถูกนำเสนอในระหว่างการแพร่ภาพที่ไม่ใช่ข่าว เช่น ผ่านข้อความในระหว่างการแพร่ภาพปกติ เป็นต้น ต้องถูกบรรยายด้วยเสียงอย่างเต็มที่อย่างน้อยสองครั้ง รวมถึงคำอธิบายวิดีโอ การแปลภาษาต่างประเทศ หรือการทำซ้ำของสตรีมเสียงหลัก นอกจากนี้ ผู้ประกอบการโทรทัศน์ต้องทำให้แอพพลิเคชัน หรือการรับชมออนไลน์บนอุปกรณ์หน้าจอที่สอง เช่น แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน โน้ตบุ๊ค และอุปกรณ์ที่คล้ายคลึงกัน มีการบรรยายด้วยเสียงสำหรับคนพิการทางการเห็นด้วยเช่นกัน

สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ข้อมูลฉุกเฉินที่นำเสนอในส่วนเสียงของการออกอากาศต้องเข้าถึงได้สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายด้วยวิธีการนำเสนอภาพที่เห็นได้ เช่น คำบรรยายแทนเสียง (Closed captioning) หรือวิธีการนำเสนอภาพอื่น ๆ รวมถึง คำบรรยายเปิด (Open captioning)

4.1.2 ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรคในช่วงแรกคือการพยายามลดต้นทุนการผลิตของผู้ประกอบการในการให้บริการ เช่น การจัดสรรบริการต่าง ๆ โดยเลือกรายการที่ไม่ใช่ช่วงเวลา Prime Time หรือการรีรัน/ฉายซ้ำหลายครั้งในหนึ่งสัปดาห์ ส่งผลให้เกิดการกำหนดสัดส่วนในเรื่องของช่วงเวลาที่ออกอากาศที่ต้องเป็นช่วง Prime Time และอื่น ๆ ตามที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น

เมื่อมีการปรับใช้กฎหมายต่าง ๆ ที่ FCC ได้กำหนดขึ้นไม่ว่าจะเป็นการจัดให้มีบริการเสียงบรรยายภาพ (AD) หรือการทำคำบรรยายแทนเสียง (CC) ก่อให้เกิดปัญหาตามมา เช่น การทำคำบรรยายแทนเสียง (CC) ที่ขาดคุณภาพ จนเกิดการออกประกาศ เรื่อง “Captioning of Programming on Television:

Quality, Responsibilities, Registration and Certification, and Complaint Procedures” เพื่อกำหนดมาตรฐานของการจัดทำคำบรรยายแทนเสียง (CC) เช่น การจัดทำคำบรรยายแทนเสียง (CC) ต้องมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ถูกต้อง (Accurate) 2) การทำให้คำบรรยายแทนเสียงเกิดขึ้นพร้อมกับเสียงหรือภาพที่กำลังถูกนำเสนอบนหน้าจอ (Synchronous) 3) ครบถ้วน (Complete) 4) การจัดวางอย่างถูกต้อง (Properly Placed)

นอกจากนี้ FCC ได้มีการสร้างระบบรับข้อร้องเรียนสำหรับผู้ชมโทรทัศน์เกี่ยวกับบริการต่าง ๆ เพื่อคนพิการ หลังจากนั้นนำมาสังเคราะห์โดยทำเป็นรายงานชื่อ “Report on Digital Closed Captioning Informal Complaints: Review and Analysis” (FCC, 2010) โดยพบปัญหาเกี่ยวกับการรับบริการ เช่น ความล่าช้าในการทำคำบรรยายแทนเสียง (CC) ที่ล่าช้ากว่าความเป็นจริงในกรณีที่มีการทำ คำบรรยายแทนเสียง (CC) แบบ Real-time รวมไปถึงปัญหาเชิงเทคนิค เช่น อุปกรณ์ในการออกอากาศของสถานีโทรทัศน์ อุปกรณ์ของผู้ชม ข้อผิดพลาดในคู่มือโปรแกรม เป็นต้น

4.2 สหราชอาณาจักร

4.2.1 ความเป็นมา

ในอดีต สหราชอาณาจักรไม่ได้มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ทุกบริษัท/ทุกสถานีมีมาตรฐานภายในของตัวเอง แต่ไม่มี "ข้อตกลง" ที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศถึงบริการในการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ของคนพิการ อย่างเช่น การจัดทำคำบรรยายแทนเสียง (CC) เมื่อไม่มีมาตรฐานตรงกลาง ส่งผลให้มีคำบรรยายแทนเสียงหลายรูปแบบที่แตกต่างกันอย่างมาก ทำให้ผู้ชมรู้สึกสับสน จึงเกิดการกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ ขึ้นมาซึ่งผู้รับผิดชอบคือ Ofcom

จุดเริ่มต้นของการออกข้อกำหนดเพื่อการเข้าถึงสื่อของคนพิการ ในสหราชอาณาจักร เริ่มต้นจากปี 1990 กำหนดไว้ใน Broadcasting Act 1990 โดยได้ระบุไว้คร่าว ๆ ถึงการจัดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียง หรือ Subtitle ไว้ให้มีปริมาณและมาตรฐานตามที่ ITC Standard ได้กำหนดไว้ โดยในเบื้องต้น Broadcasting Act 1990 ได้ กำหนดไว้ใน Section 35 ให้ Channel 3 ต้องมีการให้บริการ Subtitle ในการออกอากาศรายการโทรทัศน์ ซึ่งเอกสารจาก ITC ระบุว่า แนวทางที่ระบุไว้สำหรับการจัดทำคำบรรยายแทนเสียงใน ITC มีการรวบรวมหลักการและแนวทางมาจากลักษณะการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงที่มีในสหราชอาณาจักร ตั้งแต่ช่วงปี 1980s (ITC, 1999 อ้างถึงในธีร์ธวัช เจนวัชรรักษ์, 2561)

เสียงบรรยายภาพ (AD) ในสื่อโทรทัศน์ของสหราชอาณาจักร เริ่มต้นมาจากโครงการ Audetel ซึ่งเป็นโครงการเพื่อคนพิการที่จัดตั้งขึ้นโดยสหภาพยุโรปในปี 1991 โครงการ Audetel ซึ่งย่อมาจาก AUDIO DESCRIBED TELEVISION ในนามของ RNIB โครงการนี้ได้รับทุนจาก European Union (EU) และได้รับการสนับสนุนจากบริษัทเอกชนอีกหลายแห่ง โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้คนพิการทางการเห็นเข้าถึงเนื้อหาในรายการโทรทัศน์ได้อย่างไม่มีอุปสรรค จึงเสริมเสียงบรรยายภาพเข้าไป และใช้คำว่า "เติมการบรรยายลงไปในช่องว่างของรายการ" สำหรับเนื้อหาที่เติมเข้าไปนั้น มีทั้งการบรรยายเรื่องการกระทำ ฉาก ตัวละคร และการเปลี่ยนจากฉากหนึ่งไปเป็นอีกฉากหนึ่ง งานวิจัยชิ้นนี้มีความสำคัญอย่างมาก เพราะถือเป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษา

ผู้ใช้สื่อที่เป็นคนตาบอดและสายตาเลือนราง และนำมาสู่การจัดทำแนวทางการผลิตเสียงบรรยายภาพที่เป็นมาตรฐานของ Independent Television Commission (ITC) ในปี 2000 (Chmiel and Mazur, 2012)

โดยโครงการ Audetel ได้ประสานกับหน่วยงาน Independent Television Commission ITC (ซึ่งตอนนี้คือ Ofcom) เพื่อทำการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการบริการเสียงบรรยายภาพ (AD) สำหรับสื่อโทรทัศน์ ในช่วงแรกความรับผิดชอบจะครอบคลุมถึงการพัฒนาสไตล์ในการบรรยายสำหรับทุกประเภทของรายการทีวีที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบ และการผนวกเทคโนโลยีดิจิตอลที่จำเป็นในการส่งเสียงของผู้บรรยายตามเครือข่ายโทรทัศน์ นอกจากนี้ยังมีการทดสอบคุณภาพเสียงของคำบรรยายอย่างละเอียดกับกลุ่มผู้สูงอายุเพื่อให้แน่ใจว่าเสียงมีความชัดเจนสำหรับคนที่มีปัญหาทางการได้ยิน อีกทั้งบริษัทอิเล็กทรอนิกส์ Softel ได้พัฒนาซอฟต์แวร์และสถานีทำงานคอมพิวเตอร์เพื่อการเตรียมและบันทึกคำบรรยายสำหรับคนพิการทางสายตา สะท้อนให้เห็นถึงการหลวมรวมการทำงานทุกภาคส่วนในช่วงเริ่มต้นของการให้บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) ในสหราชอาณาจักร

อีกทั้ง ในปี 2002 บริษัท British Sky Broadcasting (BSkyB) ได้เริ่มให้บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) ผ่านจำนวนช่องทีวีบางช่องของสถานี ซึ่งเป็นสถานีแรกที่ให้บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) แก่ประชาชนทั่วไป ณ เวลานั้น BSkyB ไม่ได้มีข้อบังคับทางกฎหมายให้มีบริการนี้ แต่ BSkyB เชื่อว่าในอนาคตต้องมีกฎหมายออกมาจึงนำร่องจัดทำบริการนี้ก่อน ในปีถัดมาจึงมีการออกกฎหมาย Communication Act 2003 ทำให้ ช่อง Channel Five เพิ่มบริการ AD ของตนเอง และในปี 2004 BBC ร่วมกับช่อง 4 และ ITV ประกาศว่าจะให้บริการ AD ผ่านทางดิจิตอลทางดาวเทียม สุดท้าย ในปี 2005 Ofcom ตัดสินใจว่าตัวย่อมาตรฐานสำหรับบรรยายเสียงทีวีควรเป็น “AD” และต้องใช้ในคำอธิบายโปรแกรมในคู่มือโปรแกรมทางอิเล็กทรอนิกส์ดิจิตอล เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ชมเกี่ยวกับรายการทีวีที่มีบริการบรรยายเสียงแทนภาพ (Greening & Rolph, 2007)

ในส่วนของของการจัดทำล่ามภาษามือ (SL) สหราชอาณาจักรได้มีการกำหนด Broadcasting Act 1996 โดยมีการกำหนดหลักการคร่าว ๆ ว่าให้มีการจัดบริการล่ามภาษามืออย่างน้อย 5% ภายในปี 2005 โดยข้อกำหนดนี้ถูกเปรียบเทียบว่าไม่ได้กำหนดขึ้นมาว่าด้วยเรื่องทางการเมือง แต่บังคับใช้เหมือนกฎหมายเพื่อความเท่าเทียมทั่ว ๆ ไปที่ต้องปฏิบัติตาม (Squires, 2004)

แนวทางหรือเกณฑ์ในการกำหนดสัดส่วนบริการล่ามภาษามือ (SL) คำบรรยายแทนเสียง (CC) และเสียงบรรยายภาพ (AD)

สหราชอาณาจักรมีการปรับปรุงกฎหมายเพื่อการเข้าถึงสื่อของคนพิการอยู่เสมอ โดยแนวทางหรือเกณฑ์ในการกำหนดสัดส่วนในการบริการ สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. การกำหนดสัดส่วนจากการเรียกร้องของกลุ่มคนพิการ และการตระหนักถึงสิทธิความเท่าเทียม : ในสหราชอาณาจักรมีหน่วยงานเพื่อคนพิการเป็นผู้เรียกร้องให้เพิ่มสัดส่วนบริการต่าง ๆ อยู่เสมอ เช่น RNIB (สถาบันผู้บกพร่องทางการมองเห็นแห่งสหราชอาณาจักร) ซึ่งภาครัฐใช้เป็นส่วนหนึ่งของการกำหนดสัดส่วนบริการต่าง ๆ เพื่อคนพิการตั้งแต่ยุคเริ่มต้น ยกตัวอย่างเช่น RNIB ได้ทำการเสนอเพื่อเพิ่มเปอร์เซ็นต์เป้าหมาย

ของการให้บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) บนทีวีดิจิตอลจาก 10 % ขึ้นเป็น 20 % ซึ่ง OFCOM ได้เก็บข้อเสนอไว้พิจารณาในการกำหนดสัดส่วนบริการดังกล่าวในอนาคต (Greening & Rolph, 2007)

2. การกำหนดสัดส่วนการให้บริการจากสัดส่วนของผู้ชม : OFCOM ได้ทำการประเมินทบทวนจำนวนผู้ชมของแต่ละสถานีเพื่อใช้ในการปรับสัดส่วนการให้บริการของแต่ละช่องในทุกปี โดยจะทำรายงานการสำรวจผู้ประกอบการทีวีต่อการจัดสรรให้มีบริการการเข้าถึงต่าง ๆ ในช่วงกลางปีเพื่อประกอบการจัดสัดส่วนในปีถัดไป ส่งผลให้เกิดการกำหนดระดับการให้บริการออกเป็น 3 ระดับตามสัดส่วนของผู้ชม (ดังที่กล่าวไปข้างต้น) ดังนั้น ทุกปีจึงต้องมีการประเมินว่าสถานีใดต้องปฏิบัติตามข้อตกลงของการให้บริการอยู่ในระดับใด ส่งผลให้ในแต่ละปี การปฏิบัติตามสัดส่วนที่กำหนดจึงแตกต่างกันตามไปด้วย ในบางปีบางสถานีอาจได้รับข้อยกเว้นบางประการตามกฎหมาย หากมีผู้ชมลดน้อยลง

3. การกำหนดสัดส่วนจากรายได้และรายจ่ายของผู้ประกอบทีวี : OFCOM ได้ประเมินสถานการณ์ของการจัดให้มีบริการสำหรับคนพิการ พบว่า ผู้ประกอบการมีปัญหาเรื่องของค่าใช้จ่ายในการจัดให้มีการเข้าถึงบริการต่าง ๆ ส่งผลให้ OFCOM มีการจัดทำรายการสำรวจผู้ประกอบการทีวีถึงรายได้และจำนวนของผู้ชมให้สอดคล้องกับการจัดสรรบริการดังกล่าว โดยได้กำหนดว่า ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการจัดสรรบริการดังกล่าวของผู้ประกอบการทีวีต้องไปเกิน 1% ของรายได้ (OFCOM, 2022)

การกำหนดสัดส่วนบริการล่ามภาษามือ (SL) คำบรรยายแทนเสียง (CC) และเสียงบรรยายภาพ (AD)

สหราชอาณาจักรใช้คำเรียกบริการสำหรับคนพิการทางโทรทัศน์ในกฎหมายแตกต่างจากสหรัฐอเมริกา ได้แก่ คำบรรยายแทนเสียง ใช้คำว่า “Subtiling” ล่ามภาษามือใช้คำว่า “Signing” ในขณะที่เสียงบรรยายภาพใช้คำว่า “Audio Description” เหมือนกับสหรัฐอเมริกา

การกำหนดสัดส่วนบริการเพื่อคนพิการของสหราชอาณาจักรนั้น ในปี 2003 ได้มีการออกกฎหมาย Communication Act 2003 ซึ่งมีการจัดตั้งหน่วยงาน OFCOM ขึ้น เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการเข้าถึงสื่อของคนพิการประเภทต่างๆ ซึ่งลักษณะการทำงานของ OFCOM สามารถเทียบเท่าได้กับ FCC ของสหรัฐอเมริกา โดยในปี 2003 OFCOM ได้กำหนดให้มีบริการทั้ง 3 ลักษณะ ในสื่อโทรทัศน์ทั้งคำบรรยายแทนเสียง (Subtiling) ล่ามภาษามือ (Signing) และเสียงบรรยายภาพ (Audio Description) (Griffin, 2015 ; Raviers, 2016)

ในปี 2006 สหราชอาณาจักรกำหนดว่าภายในสิบปีนับจากที่บริการเริ่มต้นนั้น 10 เปอร์เซ็นต์ของรายการทั้งหมดต้องมีคำบรรยายแทนเสียง (Subtiling) เช่น ถ้าช่องที่ออกอากาศ 24 ชั่วโมง มีการออกรายการ 168 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ควรมีการบรรยายแทนเสียงใน 16.8 ชั่วโมง เป็นต้น อย่างไรก็ตามในช่วงเวลานี้หลาย ๆ ช่องมีความเข้าใจเรื่องการให้บริการเป็นเปอร์เซ็นต์ของเวลาออกอากาศ ซึ่งรวมถึงการฉายซ้ำ และมักเลือกรายการที่มีการออกอากาศในช่วงเวลาที่ไม่ใช่ช่วงเวลา Prime Time และถูกฉายซ้ำหลายครั้งในหนึ่งสัปดาห์ เพื่อพยายามลดต้นทุน (Greening & Rolph, 2007)

ปี 2007 สหราชอาณาจักรกำหนดให้มีเสียงบรรยายภาพ (AD) 8% ของรายการทีวีในสถานี โดยกำหนดให้มีในสถานีใหญ่ 4 สถานี ได้แก่ BBC, ITV และ Channel 4 ในช่วงเวลานี้การเปลี่ยนจากทีวีแอนะล็อกไปยังดิจิตอลจะเริ่มขึ้นในปี 2008 และจะเสร็จสิ้นในปี 2012 อย่างไรก็ตาม 63 เปอร์เซ็นต์ของครัวเรือนในสหราชอาณาจักรในปัจจุบันมีทีวีดิจิตอลแล้ว ในขณะนี้ RNIB (สถาบันผู้บกพร่องทางการเห็นแห่งสหราชอาณาจักร) ก็ได้ทำการเสนอเพื่อเพิ่มเปอร์เซ็นต์เป้าหมายของการให้บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) บนทีวีดิจิตอลจาก 10 % ขึ้นเป็น 20 %

ในปี 2017 สหราชอาณาจักรมีการให้บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) ในรายการโทรทัศน์มากกว่า 150,000 ชั่วโมง จากทุกรูปแบบประเภทรายการ และในปี 2018 สหราชอาณาจักรมีแนวทางในการขยายบริการเสียงบรรยายภาพไปสู่ทุกบริการสาธารณะ โดยในการออกอากาศผ่านโทรทัศน์ สหราชอาณาจักรมีสถานีโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพหลัก ๆ ได้แก่ BBC, Freeview, SKY, Virgin Media, Freesat, Youview, ITV Hub, All4, My5 ซึ่งนอกจากการออกอากาศในระบบปกติแล้ว ยังมีสถานีโทรทัศน์ที่มีระบบ Catch-Up Service (การออกอากาศบางรายการย้อนหลัง) ได้แก่ BBC, ITV, Channel4, Channel5 รวมทั้งการออกอากาศจากผู้ผลิตอิสระ ได้แก่ Netflix, itune, Amazon VDO, Streaming Service เป็นต้น (OFCOM, 2017)

Anniversary of applicable date	Subtitling	Audio Description	Signing (sign-interpretation and/ or sign-presentation)
First	10%	2%	1%
Second	10%	4%	1%
Third	35%	6%	2%
Fourth	35%	8%	2%
Fifth	60%	10%	3%
Sixth	60%	10%	3%
Seventh	70%	10%	4%
Eighth	70%	10%	4%
Ninth	70%	10%	4%
Tenth onwards	Channel 3 and Channel 4:90% BBC Channels:100% All other channels: 80%	10%	5%

ภาพที่ 4.1 การตั้งเป้าหมายสำหรับการให้บริการการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ของคนพิการ (OFCOM, 2023)

ในปี 2023 เป้าหมายตามกฎหมายสำหรับผู้ประกอบการทีวีถูกแสดงเป็นเปอร์เซ็นต์ของบริการเช่นเดิม โดยเริ่มต้นจากระดับที่ต่ำจนถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน 10 ปีตามที่กฎหมายกำหนด นั่นคือ 80% สำหรับคำบรรยายแทนเสียง (Subtiling) 5% สำหรับภาษามือ (Signing) และ 10% สำหรับเสียงบรรยายภาพ (AD) แต่ช่องที่ต้องปฏิบัติมากกว่าช่องอื่น คือ Channel 3 (ได้แก่ ITV, STV และ UTV) และ Channel 4 เนื่องจากมีการตั้งค่าเป้าหมายสำหรับคำบรรยายแทนเสียง (Subtiling) ไว้ที่ 90% และสำหรับช่อง BBC (ยกเว้น BBC Parliament ที่ได้รับการยกเว้นตามเกณฑ์ส่วนแบ่งผู้ชม) คือ 100%

อย่างไรก็ตาม OFCOM ใช้หลักเกณฑ์ในการกำหนดสัดส่วนโดยประเมินจากค่าใช้จ่ายที่ผู้ประกอบการต้องจ่ายเพื่อให้บริการการเข้าถึงสื่อทีวีของคนพิการเพื่อคำนวณระดับการให้บริการทั้งหมด 3 ระดับ ซึ่งการกำหนดระดับแบบนี้ถูกนำไปใช้กับช่องทีวีที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ OFCOM ทำการกำหนดระดับของบริการเข้าถึง (Access Services) ที่ช่องทีวีต่างๆ ต้องจัดสรรบริการ โดยนำค่าใช้จ่ายในการให้บริการการเข้าถึง (Access Services) มาคำนวณเพื่อกำหนดระดับนั้นๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้ (OFCOM, 2022)

1. ระดับหนึ่ง: ช่องทีวีอยู่ในระดับหนึ่งต้องให้บริการเข้าถึง (Access Services) ตามเป้าหมายประจำปีที่กำหนด (เช่น คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ และล่ามภาษามือ) และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดที่เพิ่มเติมในอัตราสูงสุดที่กำหนด

2. ระดับสอง: ช่องทีวีที่อยู่ในระดับสองต้องให้บริการเข้าถึง (Access Services) ในอัตราที่ต่ำกว่าระดับที่หนึ่ง ได้แก่ 66% ของเป้าหมายประจำปีสำหรับคำบรรยายแทนเสียง ทั้งนี้ ยังต้องให้บริการการเสียงบรรยายภาพ และล่ามภาษามือในอัตรา 100%

3. ระดับสาม: ช่องทีวีที่อยู่ในระดับสามต้องให้บริการเข้าถึง (Access Services) ในอัตราที่ต่ำกว่าระดับสอง ได้แก่ 33% ของเป้าหมายประจำปีสำหรับคำบรรยายแทนเสียง พร้อมทั้งให้บริการเสียงบรรยายภาพ และล่ามภาษามือในอัตรา 100%

จากการแบ่งระดับการให้บริการข้างต้น OFCOM กำหนดให้ผู้ประกอบการทีวีให้บริการการเข้าถึงบนช่องทีวีในรูปแบบที่ต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับความสามารถในการรองรับของแต่ละช่อง และเป้าหมายที่กำหนดนั้น ๆ มีความแตกต่างกันในแต่ละระดับ นอกจากนี้ อาจมีข้อกำหนดเพิ่มเติมที่ต้องปฏิบัติตามในบางระดับ ช่วยให้มั่นใจว่าบริการเข้าถึงถูกจัดให้เพียงพอและเป็นธรรมต่อผู้ชมที่มีความต้องการทางด้านนี้

อีกทั้ง OFCOM ใช้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากผู้ประกอบการทีวีในต้นปี 2021 เพื่อประมาณการค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการให้บริการเข้าถึงเนื้อหาทางทีวีสำหรับคนพิการ เนื่องจาก OFCOM มองว่าการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สำคัญของผู้ประกอบการช่วยให้สามารถประเมินได้ว่าผู้ประกอบทีวีสามารถที่จะปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ได้หรือไม่ โดยไม่ต้องจ่ายเงินเกิน 1% ของรายได้ที่ได้รับสำหรับการจัดสรรบริการดังกล่าว

กล่าวโดยสรุป หากนับตามจำนวนของช่องทีวีที่ต้องจัดสรรให้มีบริการสำหรับ คนพิการในสหราชอาณาจักร ในปี 2023 จะมีช่องทีวีทั้งหมด 93 ช่องที่ต้องให้บริการ เข้าถึงทางโทรทัศน์ โดยมีจำนวนช่องทีวี 77 ช่องที่ต้องให้บริการการเข้าถึงที่ระดับหนึ่ง (Level One) มีทีวี 1 ช่องที่จำเป็นต้องให้บริการที่ระดับสอง (Level Two) และ 15 ช่องที่ระดับสาม (Level Three) เป้าหมายในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง (subtitling) สำหรับช่องส่วนใหญ่ตอนนี้คือระดับสูงสุด ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ (80%) และบริการเสียง

บรรยายภาพ (audio description) อยู่ในระดับสูงสุดที่ 10% และล่ามภาษามือ (Signing) อยู่ในระดับสูงสุดที่ 5%

อย่างไรก็ตาม มีข้อกำหนดเพิ่มเติมสำหรับการให้บริการล่ามภาษามือ (Signing) ในปี 2023 กล่าวคือ ช่องทีวีที่มีสัดส่วนผู้ชมน้อยลง (มีสัดส่วนผู้ชมระหว่างเกณฑ์สัดส่วนผู้ชมและ การแปลภาษามือตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย) ได้รับการยกเว้นในการจัดสรรบริการล่ามภาษามือ (Signing) ภายใต้เงื่อนไขดังนี้

1. ให้บริการล่ามภาษามือ (Signing) อย่างน้อยตามเป้าหมายที่แสดงในภาพที่ 4.2 ด้านล่าง ระหว่างเวลา 7.00 - 23.00 น. ทุกเดือน หรือ

2. จ่ายเงินสนับสนุนเป็นจำนวนเงินที่กำหนดไว้ต่อปี เพื่อสนับสนุนการจัดทำบริการ แปลภาษามืออื่น ๆ ที่ได้รับการอนุมัติจาก OFCOM (ตามภาพที่ 4.2)

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า OFCOM มีทางเลือกให้กับผู้ประกอบการในกรณีที่สัดส่วนผู้ชมทีวีน้อย แทนที่จะทำตามความต้องการหลักที่จะต้องมีล่ามภาษามือในสถานี ทีวีที่มีสัดส่วนผู้ชมที่น้อยสามารถจ่ายเงินทดแทนการจัดสรรบริการล่ามภาษามือได้ด้วยเช่นกัน

	Signing obligations for channels with smaller audience shares (These channels should show at least the amount of sign-presented content set out below unless Ofcom has approved alternative arrangements)	
Anniversary of relevant date	**Sign-presented content** (monthly)	**Minimum annual contribution towards alternative arrangements**[2]
First	30 minutes	£27,370
Second	30 minutes	£27,370
Third	30 minutes	£27,370
Fourth	30 minutes	£27,370
Fifth	45 minutes	£41,112
Sixth	45 minutes	£41,112
Seventh	60 minutes	£54,853
Eighth	60 minutes	£54,853
Ninth	60 minutes	£54,853
Tenth	75 minutes	£68,593

ภาพที่ 4.2 การสร้างทางเลือกให้ผู้ประกอบการทีวีในกรณีที่มีสัดส่วนผู้ชมน้อยสำหรับการจัดทำล่ามภาษามือ (Signing) ปี 2023 (OFCOM, 2022)

คณะผู้วิจัยได้ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม พบว่า OFCOM ได้กำหนดสัดส่วนการให้บริการ การเข้าถึงเพิ่มเติม ผ่านการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้ประกอบการในปี 2023 โดยเผยแพร่เอกสารการจัดสรรบริการการเข้าถึงสำหรับผู้ประกอบการทีวีในวันที่ 12 กรกฎาคม 2023 เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการเตรียมพร้อมการจัดสรรบริการในปี 2024 โดยพบว่า ภาพรวมของการกำหนดสัดส่วนไม่ได้มีความแตกต่างจากปี 2023 มาก

นัก เนื่องจากการกำหนดสัดส่วนยังต้องปฏิบัติตามกฎหมาย Communication Act 2003 ส่วนที่แตกต่างต่างจากปี 2023 คือจำนวนช่องที่ต้องให้บริการการเข้าถึงมีสัดส่วนที่ลดลง ดังนี้

ปี 2024 จะมีช่องทีวีทั้งหมด 83 ช่อง (ปี 2023 กำหนด 93 ช่อง) ที่ต้องให้บริการเข้าถึง ทางโทรทัศน์ โดยมีจำนวนช่องทีวี 70 ช่อง (ปี 2023 กำหนด 77 ช่อง) ที่ต้องให้บริการการเข้าถึงที่ ระดับหนึ่ง (Level One) มีทีวี 1 ช่องที่จำเป็นต้องให้บริการที่ระดับสอง (Level Two) และ 15 ช่องที่ระดับสาม (Level Three) นอกจากนี้การให้บริการล่ามภาษามือ (Signing) ได้ปรับค่าใช้จ่ายในการจ่ายเงินทดแทนการจัดสรรบริการล่ามภาษามือในกรณีของช่องที่มีผู้รับชมน้อยและไม่ต้องการให้บริการล่ามภาษามือ (รายละเอียดดังภาพที่ 4.3)

	Signing obligations for channels with smaller audience shares (These channels should show at least the amount of sign-presented content set out below unless Ofcom has approved alternative arrangements)	
Anniversary of relevant date	**Sign-presented content** (monthly)	**Minimum annual contribution towards alternative arrangements**[2]
First	30 minutes	£29,861
Second	30 minutes	£29,861
Third	30 minutes	£29,861
Fourth	30 minutes	£29,861
Fifth	45 minutes	£44,853
Sixth	45 minutes	£44,853
Seventh	60 minutes	£59,845
Eighth	60 minutes	£59,845
Ninth	60 minutes	£59,845
Tenth	75 minutes	£74,835

ภาพที่ 4.3 การสร้างทางเลือกให้ผู้ประกอบการทีวีในกรณีที่มีสัดส่วนผู้ชมน้อยสำหรับการจัดทำล่ามภาษามือ (Signing) ปี 2024 (OFCOM, 2023)

4.2.2 ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรคในช่วงแรกของสหราชอาณาจักร อย่างเช่น บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) ถูกเปิดตัวอย่างเป็นทางการในปี 2000 แต่มีเพียง 45 ครัวเรือนในสหราชอาณาจักรเท่านั้นที่สามารถเข้าถึงบริการนี้ได้ เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องของเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ต้องใช้อุปกรณ์ถอดรหัสที่มาพร้อมกับตัวเครื่อง

โดยในช่วงเวลานั้นสัดส่วนที่กำหนดให้มีบริการเสียงบรรยายภาพคือ 6% จากทีวี 20 ช่อง แต่มีผู้ใช้บริการน้อย เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องอุปกรณ์โทรทัศน์ดังกล่าวที่ผู้ผลิตเครื่องโทรทัศน์ไม่ได้ถูกกำหนดโดยกฎหมายของสหราชอาณาจักรเหมือนผู้ประกอบการทีวีที่ถูกกำหนดเรื่องสัดส่วนการออกอากาศ ส่งผลให้ผู้ผลิตโทรทัศน์ไม่ลงทุนกับอุปกรณ์เสริมที่เพิ่มเข้ามา ทำให้การรับสัญญาณเสียงบรรยายภาพ (AD) กระจายได้ไม่ทั่วถึง (Greening & Rolph, 2007)

นอกจากนี้ ในช่วงแรกของการประกาศใช้กฎหมาย หลาย ๆ สถานีมีความเข้าใจเรื่องการให้บริการเป็นเปอร์เซ็นต์ของเวลาออกอากาศ ซึ่งรวมถึงการฉายซ้ำ และมักเลือกรายการที่มีการออกอากาศในช่วงเวลาที่ไม่ใช่ช่วงเวลา Prime Time และถูกฉายซ้ำหลายครั้งในหนึ่งสัปดาห์ เพื่อพยายามลดต้นทุน (Greening & Rolph, 2007)

ปัญหาและอุปสรรคอีกประการหนึ่ง คือ ผู้ประกอบโทรทัศน์ตระหนักถึงความต้องการของกลุ่มคนพิการ แต่ข้อจำกัดทางทุนเป็นปัญหาหลักที่ขัดขวางการทำคำบรรยายแทนเสียงเพื่อคนพิการที่ครอบคลุมได้ แม้จะมีรายได้จากการโฆษณาก็พบว่าไม่เพียงพอ (Robson, 2004) ส่งผลให้ OFCOM มีการประเมินสัดส่วนโดยมีการจัดทำรายการสำรวจผู้ประกอบการทีวีถึงรายได้และจำนวนของผู้ชมให้สอดคล้องกับการจัดสรรบริการดังกล่าว โดยได้กำหนดว่า ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการจัดสรรบริการดังกล่าวของผู้ประกอบการทีวีต้องไม่เกิน 1% ของรายได้ (OFCOM, 2022)

ท้ายที่สุด ปัญหาและอุปสรรคที่พบ คือการเรื่องคุณภาพการจัดสรรบริการ โดยเฉพาะบริการคำบรรยายแทนเสียงแบบสด (Live Subtitling) OFCOM จึงจัดทำแนวทางการทำคำบรรยายแทนเสียงแบบสด (Live Subtitling) เพื่อคงคุณภาพของบริการ โดยจัดข้อเสนอแนะ เช่น การทำให้การถ่ายทอดสดล่าช้าสักเล็กน้อยเพื่อคงคุณภาพของคำบรรยายแทนเสียง หรือแม้กระทั่งลักษณะของการขึ้นคำบรรยายแทนเสียงแบบสดว่าควรจะเป็นแบบบล็อก (Block Subtitles) หรือแบบเลื่อน (Scrolling subtitles**)** โดย OFCOM ได้ทำการสำรวจพบว่า ผู้ชมมองว่าการขึ้นคำบรรยายแทนเสียงสดแบบบล็อกง่ายต่อการอ่านและมีคุณภาพมากกว่า ส่งผลให้เกิดการจัดทำผลสำรวจเพื่อแจ้งต่อผู้ประกอบการโทรทัศน์ อีกทั้ง OFCOM ได้แนะนำเพื่อเติมว่าจะมีประโยชน์อย่างมาก หากผู้ประกอบการออกอากาศ ทดลองใช้คำบรรยายแทนเสียงแบบบล็อค (Block Subtitles) สำหรับรายการบางประการ (เช่น รายการช่วงดึกบนช่องข่าวที่มีการออกอากาศตลอดเวลา เป็นต้น)

4.3 ประเทศออสเตรเลีย

4.3.1 ความเป็นมา

ประเทศออสเตรเลียมีการให้บริการการเข้าถึงเนื้อหาในรายการโทรทัศน์สำหรับคนพิการตั้งแต่ปี ค.ศ. 1999 โดยเริ่มจากการให้บริการด้านคำบรรยายแทนเสียงอย่างไม่เป็นทางการในสื่อวิดีทัศน์ จนกระทั่งในปี 2010 มีการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงแล้วถึงร้อยละ 100 และในปี 2012 มีการออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการเข้าถึงสื่อของคนพิการอย่างเป็นทางการ ภายใต้ Broadcasting Service Act (BSA) ค.ศ. 1992 โดยมีการแก้ไขในปี ค.ศ. 2010 มีการแก้ไขให้ครอบคลุมทั้งโทรทัศน์ดิจิตอลและ Free TV (มลิวัลย์ ธรรมแสง,

2566) โดยมีการจัดตั้งหน่วยงาน Australian Communication and Media Authorization (ACMA) ขึ้นในปี 2005 เพื่อทำการกำกับดูแล ตลอดจนวางข้อกำหนดเชิงคุณภาพให้กับบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับการให้บริการ คำบรรยายแทนเสียง และปัจจุบันกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับการจัดทำคำบรรยายแทนเสียง ได้แก่ Broadcasting Services (Television Captioning) Standard 2023 ในรายการที่ออกอากาศในแต่ละวัน โดยให้รายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศสาธารณะ ต้องมีการให้บริการคำบรรยายแทน เสียงอยู่ที่ร้อยละ 100 โดยไม่นับรวมรายการโฆษณา ในช่วงเวลา 6.00 – 24.00 น. และโดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการข่าวสาร

อย่างไรก็ดี การจัดให้มีการบริการโทรทัศน์ที่มีบริการ ล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในออสเตรเลียอาจจะมีการปรับเปลี่ยนต่อไปในอนาคตอันใกล้เนื่องจาก ในปี 2022 ออสเตรเลียกำลังอยู่ในกระบวนการการปฏิรูปโทรทัศน์ โดยวางรูปแบบการปฏิรูปกิจการโทรทัศน์ Four reform models Australia TV คือ โมเดลการปฏิรูปโทรทัศน์ออสเตรเลียที่เสนอโดยคณะกรรมการปฏิรูปโทรทัศน์ออสเตรเลีย (Australian Television Reform Committee) ในปี 2022 โมเดล มีรายละเอียดดังนี้ (วีณา อนุสรณ์เสนาม, 2564)

โมเดล 1: รัฐบาลดำเนินการปฏิรูปทั้งหมดด้วยตัวเอง ภายใต้โมเดลนี้ รัฐบาลจะเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการปฏิรูปทั้งหมด ซึ่งรวมถึงการกำหนดนโยบาย ออกกฎระเบียบ และจัดสรรเงินทุน โมเดลนี้มีข้อดีคือรัฐบาลสามารถควบคุมกระบวนการปฏิรูปได้อย่างสมบูรณ์ อย่างไรก็ตาม โมเดลนี้อาจทำให้อุตสาหกรรมโทรทัศน์รู้สึกไม่มีส่วนร่วมและอาจนำไปสู่ความขัดแย้งได้

โมเดล 2: รัฐบาลดำเนินการปฏิรูปร่วมกับอุตสาหกรรมโทรทัศน์ ภายใต้โมเดลนี้ รัฐบาลและอุตสาหกรรมโทรทัศน์จะทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาแผนปฏิรูป โมเดลนี้มีข้อดีคือจะช่วยให้มั่นใจได้ว่าแผนปฏิรูปได้รับการสนับสนุนจากทั้งรัฐบาลและอุตสาหกรรมโทรทัศน์ อย่างไรก็ตาม โมเดลนี้อาจใช้เวลานานและอาจยากในการบรรลุข้อตกลงร่วมกัน

โมเดล 3: รัฐบาลจัดตั้งหน่วยงานอิสระเพื่อดำเนินการปฏิรูป ภายใต้โมเดลนี้ รัฐบาลจะจัดตั้งหน่วยงานอิสระเพื่อดำเนินการปฏิรูป หน่วยงานอิสระนี้จะได้รับการมอบอำนาจจากรัฐบาลให้พัฒนาแผนปฏิรูปและดำเนินการตามแผนนั้น โมเดลนี้มีข้อดีคือจะช่วยให้มั่นใจได้ว่าแผนปฏิรูปมีความเป็นกลางและโปร่งใส อย่างไรก็ตาม โมเดลนี้อาจทำให้รัฐบาลสูญเสียการควบคุมกระบวนการปฏิรูปได้

โมเดล 4: รัฐบาลอนุญาตให้อุตสาหกรรมโทรทัศน์ดำเนินการปฏิรูปด้วยตัวเอง ภายใต้โมเดลนี้ รัฐบาลจะอนุญาตให้อุตสาหกรรมโทรทัศน์ดำเนินการปฏิรูปด้วยตัวเอง อุตสาหกรรมโทรทัศน์จะพัฒนาแผนปฏิรูปของตนเองและดำเนินการตามแผนนั้น โมเดลนี้มีข้อดีคือจะช่วยให้อุตสาหกรรมโทรทัศน์มีความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในตลาด อย่างไรก็ตาม โมเดลนี้อาจทำให้ยากที่จะมั่นใจได้ว่าแผนปฏิรูปจะครอบคลุมและยั่งยืน

อย่างไรก็ดี คณะกรรมการปฏิรูปโทรทัศน์ออสเตรเลียได้พิจารณาโมเดลเหล่านี้และแนะนำโมเดล 2 เป็นโมเดลที่เหมาะสมที่สุดสำหรับออสเตรเลีย โมเดลนี้จะทำให้รัฐบาลและอุตสาหกรรมโทรทัศน์ทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาแผนปฏิรูปที่ครอบคลุมและยั่งยืน ซึ่งอาจมีผลต่อการปรับการกำกับดูแลการจัดให้มีการบริการโทรทัศน์ที่มีบริการ ล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในออสเตรเลียต่อไป

แนวทางหรือเกณฑ์ในการกำหนดสัดส่วนบริการล่ามภาษามือ (SL) คำบรรยายแทนเสียง (CC) และเสียงบรรยายภาพ (AD)

Auslan คือภาษามือของออสเตรเลีย ซึ่งใช้โดยชุมชนคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายส่วนใหญ่ของออสเตรเลีย คำว่า Auslan เป็นคำพ้องเสียงของ "ภาษามือออสเตรเลีย" ที่ Trevor Johnston บัญญัติขึ้นในทศวรรษที่ 1980 แม้ว่าตัวภาษาจะเก่ากว่ามากก็ตาม Auslan เกี่ยวข้องกับภาษามือของอังกฤษและภาษามือของนิวซีแลนด์ ทั้งสามสืบเชื้อสายมาจากภาษาแม่เดียวกัน และรวมกันเป็นตระกูลภาษา

Auslan เป็นภาษาที่สมบูรณ์และซับซ้อน มีไวยากรณ์และคำศัพท์ของตนเอง ผู้ใช้ Auslan สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพในทุกหัวข้อ เช่นเดียวกับที่ผู้ใช้ภาษาอังกฤษสามารถทำได้ ทั้งนี้ ออสเตรเลียมีประชากรคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายประมาณ 500,000 คน ซึ่งประมาณ 200,000 คนใช้ Auslan เป็นภาษาหลัก โดย Auslan ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการในออสเตรเลียในปี 1991 และได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายในปี 2005 และมีความสำคัญต่อชุมชนคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายของออสเตรเลีย เนื่องจากช่วยให้พวกเขาสามารถสื่อสารและมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างเท่าเทียมกับคนอื่นๆ ช่วยให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังช่วยให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายรักษาวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของตนไว้

อย่างไรก็ดี คณะผู้วิจัยพบว่า จากการศึกษาข้อมูลจาก AMCA (2022) ไม่ได้มีข้อกำหนดทางกฎหมายเกี่ยวกับสัดส่วนของการจัดให้มีการบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ แต่ ACMA ได้เผยแพร่ "คำแนะนำสำหรับการออกอากาศข้อมูลฉุกเฉิน" ซึ่งระบุว่าผู้รับใบอนุญาตสถานีโทรทัศน์เชิงพาณิชย์ควรดำเนินการทุกขั้นตอนที่สมเหตุสมผลเพื่อให้แน่ใจว่าล่ามภาษามือ Auslan จะปรากฏในในลักษณะที่จะสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนสำหรับการแถลงข่าวสำคัญ การแถลงข่าวอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับเหตุฉุกเฉิน หรือการประกาศต่อสาธารณะที่มีความสำคัญระดับประเทศ นอกจากนี้ สถานีโทรทัศน์หลายแห่งในออสเตรเลียได้ให้คำมั่นโดยเสนอที่จะจัดหาล่ามภาษามือสำหรับรายการบางรายการของตน ตัวอย่างเช่น ABC จัดหาล่ามภาษามือ Auslan สำหรับข่าวและรายการปัจจุบันอื่นๆ ทั้งนี้ มีแนวโน้มที่จะมีการแปลภาษามือมากขึ้น

ในส่วนของการกำหนดให้มีการบริการคำบรรยายแทนเสียงให้แก่คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายได้เริ่มต้นขึ้นในประเทศออสเตรเลียตั้งแต่ปี 1980 สำหรับการปรับปรุงการเข้าถึงของกลุ่มคนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และได้รับการนำมาใช้ในวงกว้างในช่วงปี 1990 เป็นต้นมา ภายใต้การบังคับใช้ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องใน "Broadcasting Services Act 1992" โดยประเทศออสเตรเลียมีการกำหนดสัดส่วนการบริการคำบรรยายแทนเสียง โดยใช้แนวทางการจำแนกประเภทสถานีโทรทัศน์ออกเป็นกลุ่มๆ โดยใช้ตัวชี้วัดในเรื่องรายได้ของสถานีเป็นหลัก และประเทศออสเตรเลียอ้างอิงแบบจำลองการจำแนกกลุ่มของสถานีโทรทัศน์ตามประเทศ แคนาดา (Canadian License Condition) ซึ่งแต่ละกลุ่มของสถานีโทรทัศน์มีผลต่อการกำหนดบริการคำบรรยายแทนเสียงที่เกิดขึ้น โดยการจำแนกกลุ่มสถานีโทรทัศน์นี้แบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

1. สถานีโทรทัศน์ขนาดใหญ่ (Large Station) คือ สถานีโทรทัศน์ที่มีรายได้มากกว่า 10 ล้าน ดอลล่าร์สหรัฐต่อปี กำหนดให้ต้องออกอากาศบริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการข่าวทั้งหมด และ **“บังคับ”**

(หมายความว่า หากไม่เป็นไปตามนี้อาจมีบทลงโทษตามมา) ไม่ให้น้อยกว่าร้อยละ 90 ของรายการที่ออกอากาศในแต่ละวัน

2. สถานีโทรทัศน์ขนาดกลาง (Medium Station) คือ สถานีโทรทัศน์ที่มีรายได้อยู่ระหว่าง 5 – 10 ล้าน ดอลล่าร์สหรัฐ ต่อปีกำหนดให้ต้องออกอากาศบริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการข่าว และข่าวท้องถิ่น และ **“คาดหวัง”** (หมายความว่า หากไม่ถึงร้อยละ 90 ก็ไม่มีบทลงโทษ) ให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียงไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ในแต่ละวัน และ

3. สถานีโทรทัศน์ขนาดเล็ก (Small Station) คือ สถานีโทรทัศน์ที่มีรายได้น้อยกว่า 5 ล้าน ดอลล่าร์สหรัฐ ต่อปี กำหนดให้ต้องออกอากาศคำบรรยายแทนเสียงในรายการข่าว และ **“ส่งเสริม”** (หมายความว่า หากไม่ถึงร้อย ละ 90 ก็ไม่มีบทลงโทษ) ให้มีการออกอากาศคำบรรยายแทนเสียงไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90 ของการออกอากาศ ในแต่ละวัน

สำหรับการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการให้บริการเสียงบรรยายภาพนั้น ในส่วนของดำเนินการ ด้านการออกอากาศเสียงบรรยายภาพในประเทศออสเตรเลีย เกิดขึ้นครั้งแรกในปี 2012 ในรูปแบบของการทดลองออกอากาศทางช่อง ABC1 โดยเริ่มมี การออกอากาศในรายการ โทรทัศน์ประเภท Catch-Up Service (รายการที่นำมาออกอากาศซ้ำ) ในหลากหลายรูปแบบรายการ เช่น ละครโทรทัศน์ สารคดี ศิลปะ เป็นต้น หลังจากนั้น ในปี 2017 ประเทศออสเตรเลียได้จัดตั้ง เสียงบรรยายภาพ Working Group (ADWG) ซึ่งประกอบไปด้วย ตัวแทนผู้ให้บริการ และตัวแทน จากผู้บริโภค เพื่อกำหนดทิศทางและแนวทางในการจัดทำเสียงบรรยายภาพในสื่อของ ประเทศออสเตรเลียต่อไป ทั้งนี้ ประเทศออสเตรเลียมีการคาดการณ์ และแนวทางการขยาย บริการต่าง ๆ ไปสู่สื่อออนไลน์ ซึ่งเป็นลักษณะการออกอากาศผ่านรายการ ประเภท Catch-Up Service และ Subscription VDO on Demand ซึ่งได้รับความนิยมจากผู้ใช้งาน มาก (ธีร์ธวัช เจนวัชรรักษ์, 2564)

การกำหนดสัดส่วนในการบริการล่ามภาษามือ (SL) คำบรรยายแทนเสียง (CC) และเสียงบรรยายภาพ (AD)

จากการศึกษาเอกสารพบว่า เนื่องจากประชากรออสเตรเลียในหนึ่งคนจะเป็นผู้ที่มีปัญหาทางการได้ยิน 6 คน ซึ่งเป็นสถิติที่ค่อนข้างสูง ออสเตรเลียจึงให้ความสำคัญกับบริการจัดทำคำบรรยายแทนเสียงมาก ทั้งนี้ จากการที่ประเทศออสเตรเลียอ้างอิงแบบจำลองการจำแนกกลุ่มของสถานีโทรทัศน์ตามประเทศ แคนาดา (Canadian License Condition) ซึ่งแต่ละกลุ่มของสถานีโทรทัศน์มีผลต่อการกำหนดบริการคำบรรยายแทนเสียง นอกจากนั้น มาตรฐานคุณภาพสำหรับการจัดทำคำบรรยายแทนเสียงในสถานีโทรทัศน์ออสเตรเลียใช้หลักมาตรฐานของสหรัฐอเมริกา (FCC) เป็นต้นแบบ

ในส่วนของการให้บริการล่ามภาษามือนั้น แม้ว่าจะไม่มีการกำหนดข้อบังคับในการจัดทำ แต่ AMCA ได้ ใช้สถานการ์สำคัญเป็นการเสนอแนะให้ผู้ให้บริการจัดให้มีการบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ เช่น การแถลงข่าวสำคัญ การแถลงข่าวอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับเหตุฉุกเฉิน หรือการประกาศต่อ

สาธารณะที่มีความสำคัญระดับประเทศ โดยได้จัดทำไว้ใน คำแนะนำสำหรับการออกอากาศข้อมูลฉุกเฉิน คำแนะนำสำหรับการออกอากาศข้อมูลฉุกเฉิน

นอกจากนั้น Working Group (ADWG) ซึ่งประกอบไปด้วย ตัวแทนผู้ให้บริการ และตัวแทน จากผู้บริโภค ได้กำหนดทิศทางและแนวทางในการจัดทำเสียงบรรยายภาพในสื่อของ ประเทศออสเตรเลีย โดยมุ่งเน้นที่ความนิยมของผู้ชม ในการรับชมบริการต่าง ๆ ไปสู่สื่อออนไลน์ ซึ่งเป็นลักษณะการออกอากาศผ่านรายการ ประเภท Catch-Up Service และ Subscription VDO on Demand

4.3.2 ปัญหาและอุปสรรค

ออสเตรเลียเป็นประเทศที่พูดภาษาอังกฤษเพียงประเทศเดียวในองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) ที่ไม่มีการบริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ฟรีทูแอร์ ซึ่งไม่เป็นไปตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการเป็นสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่ให้การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของคนพิการ ออสเตรเลียเป็นหนึ่งในประเทศภาคีของอนุสัญญานี้

แม้ว่าจะมีให้บริการในบริการสมัครสมาชิกบางอย่าง เช่น Netflix และผู้ให้บริการสตรีมมิ่งและโทรทัศน์แบบชำระเงินบางราย อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีความต้องการบริการนี้อย่างชัดเจน แต่ชาวออสเตรเลียจำนวนมากไม่ทราบวิธีเข้าถึงบริการที่มีอยู่จำกัด ความต้องการนี้ส่งผลให้รัฐบาลกลางออสเตรเลียจัดตั้งคณะทำงานด้านเสียงบรรยายภาพ (Audio Description Working Group) เพื่อหารือเกี่ยวกับแนวทางการนำเสียงบรรยายภาพไปใช้ในรายการโทรทัศน์ฟรีทูแอร์ของออสเตรเลียตลอดปี 2017

ทั้งนี้ ออสเตรเลียยังอยู่ระหว่างการดำเนินการการออกกฎหมายการจัดให้มีการบริการเสียงบรรยายภาพตามกฎหมายระหว่างประเทศ เพื่อให้คนพิการทางการเห็นสามารถเข้าถึงข้อมูลและการสื่อสารได้อย่างเท่าเทียมกัน เสียงบรรยายภาพเป็นส่วนสำคัญของการเข้าถึงข้อมูลและการสื่อสารสำหรับคนพิการทางการเห็น การขาดคำบรรยายแทนเสียงในรายการโทรทัศน์ของออสเตรเลียเป็นปัญหาที่สำคัญ เพราะทำให้คนพิการทางการมองเห็นไม่สามารถเข้าถึงเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ได้อย่างเท่าเทียมกัน สิ่งนี้ส่งผลต่อความสามารถของพวกเขาในการมีส่วนร่วมทางสังคม และใช้ประโยชน์จากการบริการโทรทัศน์อย่างเท่าเทียม

4.4 ประเทศญี่ปุ่น

4.4.1 ความเป็นมา

รัฐบาลญี่ปุ่นมีกฎหมายและนโยบายต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการ เช่น กฎหมายส่งเสริมการสื่อสารสำหรับคนพิการ (Communication Disability Promotion Act) ซึ่งกำหนดให้สื่อมวลชนญี่ปุ่นต้องจัดทำรายการที่มีล่ามภาษามือและคำบรรยายสำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายและกฎหมายส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการ (Disability Equality Promotion Act) ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนต้องจัดทำแผนงานด้านความเท่าเทียมสำหรับคนพิการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการทางการสื่อสารในญี่ปุ่น โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนต้องดำเนินการต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารสำหรับคนพิการทางการได้ยินและการมองเวัตถุ

ประเห็น และเพื่ออำนวยความสะดวกแก่คนพิการในการเข้าถึงการศึกษา การทำงาน และการมีส่วนร่วมในสังคม ทั้งนี้ สาระสำคัญของกฎหมายทั้ง 2 ที่มีจุดมุ่งหมายร่วมกันได้แก่

1. เพื่อส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับความพิการ

2. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและบริการที่อำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารสำหรับคนพิการ

3. เพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการทางการสื่อสารในการเข้าถึงการศึกษา การทำงาน และการมีส่วนร่วมในสังคม

นอกจากนั้นกฎหมายส่งเสริมผู้พิการทางการสื่อสารของญี่ปุ่น (Communication Disability Promotion Act, Japan) ออกโดยกระทรวงกิจการภายในประเทศและการสื่อสาร (Ministry of Internal Affairs and Communications, Japan) หรือที่รู้จักกันในชื่อ MIC กระทรวงนี้มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการในญี่ปุ่น กฎหมายนี้มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2011

กฎหมายส่งเสริมการสื่อสารสำหรับคนพิการ (Communication Disability Promotion Act) นี้กำหนดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้สื่อมวลชนญี่ปุ่นจัดทำรายการที่มีล่ามภาษามือและคำบรรยายสำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย โดยกฎหมายนี้กำหนดให้สื่อมวลชนญี่ปุ่นต้องจัดทำรายการที่มีล่ามภาษามือและคำบรรยายสำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ในรายการสำคัญ ๆ เช่น รายการข่าว รายการวาไรตี้ และรายการกีฬา รายการเหล่านี้ต้องจัดทำล่ามภาษามือและคำบรรยายในปริมาณที่เพียงพอเพื่อให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายสามารถเข้าใจเนื้อหาของรายการได้

นอกจากนี้ กฎหมายนี้ยังกำหนดให้สื่อมวลชนญี่ปุ่นต้องจัดทำคู่มือสำหรับคนพิการ เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการของสื่อมวลชนได้อย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไป กฎหมายส่งเสริมการสื่อสารสำหรับคนพิการถือเป็นก้าวสำคัญในการส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายในญี่ปุ่น โดยทำให้คนคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายในญี่ปุ่นสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการของสื่อมวลชนได้อย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไป

ส่วนสำคัญในการมุ่งส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการทางการสื่อสารในญี่ปุ่น กฎหมายนี้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนต้องดำเนินการต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารสำหรับคนพิการทางการได้ยินและคนพิการทางการพูด ซึ่งจะช่วยส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการทางการสื่อสารในการเข้าถึงการศึกษา การทำงาน และการมีส่วนร่วมในสังคมโดยมาตรการที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐและมาตรการเหล่านี้รวมถึง:

1. การติดตั้งอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร เช่น เครื่องแปลภาษามือ เครื่องแปลภาษาพูดเป็นภาษามือ และอุปกรณ์ช่วยการสื่อสารอื่นๆ

2. การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับความพิการทางการสื่อสาร

3. การจัดทำเอกสารและข้อมูลต่างๆ ในรูปแบบที่เข้าถึงได้สำหรับคนพิการทางการได้ยินและคนพิการทางการพูด

นอกจากนั้น ในปี พ.ศ. 2566 รัฐบาลญี่ปุ่น ประกาศใช้แผนปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการในญี่ปุ่น (Disability Equality Promotion Plan) เพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการในทุกด้านของสังคม โดยแผนปฏิบัติการฉบับปัจจุบันจะครอบคลุมระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี 2566 ถึงปี 2570แผนปฏิบัติการฉบับนี้มุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิและโอกาสในสังคมได้อย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไป โดยแบ่งออกเป็น 5 เป้าหมายหลัก ดังนี้

1. การส่งเสริมให้คนพิการสามารถมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างเท่าเทียม

เป้าหมายนี้มุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมให้คนพิการสามารถเข้าถึงการศึกษา การจ้างงาน บริการสาธารณะ และกิจกรรมทางสังคมได้อย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไป โดยแผนปฏิบัติการมีมาตรการต่าง ๆ เช่น การปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่ออำนวยความสะดวกให้คนพิการ การส่งเสริมการจ้างงานสำหรับคนพิการ การส่งเสริมให้องค์กรต่าง ๆ จัดทำแผนงานด้านความเท่าเทียมสำหรับคนพิการ

2. การส่งเสริมให้คนพิการมีอิสระในการใช้ชีวิตอย่างเป็นอิสระ

เป้าหมายนี้มุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมให้คนพิการสามารถใช้ชีวิตได้อย่างอิสระและมีคุณภาพ โดยแผนปฏิบัติการมีมาตรการต่าง ๆ เช่น การส่งเสริมให้คนพิการสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีช่วยเหลือ การส่งเสริมให้คนพิการสามารถเข้าถึงบริการดูแลระยะยาว

3. การส่งเสริมให้คนพิการสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ

เป้าหมายนี้มุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมให้คนพิการสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจทางการเมืองและสังคม โดยแผนปฏิบัติการมีมาตรการต่าง ๆ เช่น การส่งเสริมให้คนพิการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้ การส่งเสริมให้คนพิการสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและสังคม

4. การส่งเสริมให้คนพิการได้รับการยอมรับและเคารพ

เป้าหมายนี้มุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมให้คนพิการได้รับการยอมรับและเคารพในสังคม โดยแผนปฏิบัติการมีมาตรการต่าง ๆ เช่น การส่งเสริมการศึกษาเกี่ยวกับความพิการ การส่งเสริมความเข้าใจของคนทั่วไปเกี่ยวกับความพิการ

5. การส่งเสริมให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิและโอกาสทางเศรษฐกิจ

เป้าหมายนี้มุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิและโอกาสทางเศรษฐกิจอย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไป โดยแผนปฏิบัติการมีมาตรการต่าง ๆ เช่น การส่งเสริมให้องค์กรต่าง ๆ จัดทำแผนงานด้านความเท่าเทียมสำหรับคนพิการในภาคธุรกิจ การส่งเสริมให้คนพิการสามารถเข้าถึงสินเชื่อและเงินทุน

รัฐบาลญี่ปุ่นได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการทบทวนผลการดำเนินงานและปรับปรุงแผนปฏิบัติการให้เหมาะสมอยู่เสมอ แผนปฏิบัติการฉบับปัจจุบันเป็นก้าวสำคัญในการส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการในญี่ปุ่น และคาดว่าจะส่งผลให้คนพิการในญี่ปุ่นสามารถเข้าถึงสิทธิและโอกาสในสังคมได้อย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไปมากขึ้น

นอกจากแผนปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการ และ กฎหมายส่งเสริมผู้พิการทางการสื่อสาร (Communication Disability Promotion Act) ในญี่ปุ่นแล้ว มาตรการต่าง ๆ เหล่านี้มีส่วน

สำคัญในการส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการในญี่ปุ่น และทำให้คนพิการในญี่ปุ่นสามารถเข้าถึงสิทธิและโอกาสในสังคมได้อย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไปมากขึ้น

แนวทางหรือเกณฑ์ในการกำหนดสัดส่วนบริการล่ามภาษามือ (SL) คำบรรยายแทนเสียง (CC) และเสียงบรรยายภาพ (AD)

สมาคมคนหูหนวกญี่ปุ่นได้ต่อสู้เพื่อสิทธิของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายในญี่ปุ่นมานานกว่า 70 ปี โดยมุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมให้ภาษามือได้รับการยอมรับและใช้ในการสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลอย่างเท่าเทียมกัน หลังจากการก่อตั้งโรงเรียนสำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายแห่งแรกของประเทศในเกียวโตในปี 1878 (เมจิ 11) จำนวนโรงเรียนเพิ่มขึ้นเป็นมากกว่าหนึ่งร้อยแห่งตลอดช่วงยุคไทโช (1912 – 1926) และยุคโชวะ (1926 – 1989) สมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียนเหล่านี้กลายเป็นรากฐานสำหรับการจัดตั้งกลุ่มและองค์กรระดับชาติสำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ซึ่งจะกลายเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญในการนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับการยอมรับทางสังคมของภาษามือต่อรัฐบาล

จากข้อมูลของสมาคมคนหูหนวกญี่ปุ่น (2022) คาดว่ามีชาวญี่ปุ่นหูหนวกประมาณ 2.4 ล้านคน ซึ่งคิดเป็นประมาณ 1% ของประชากรทั้งหมดของญี่ปุ่น การส่งเสริมให้มีการจัดให้มีล่ามภาษามือในรายการทีวีญี่ปุ่นมากขึ้น จะช่วยให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเหล่านี้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางโทรทัศน์ได้อย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายในญี่ปุ่น และในปี 2022 รัฐบาลญี่ปุ่นได้ออกแผนปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการ ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมให้รายการทีวีญี่ปุ่นมีล่ามภาษามือมากขึ้น โดยรัฐบาลตั้งเป้าหมายให้รายการทีวีญี่ปุ่นที่มีล่ามภาษามือเพิ่มขึ้นเป็น 30% ภายในปี 2025

ในปี 2011 กฎหมายภาษามือฉบับแรกเกี่ยวกับ “ภาษา” ได้ถูกตรากฎหมายขึ้นเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม และประกาศใช้เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม ในฐานะกฎหมายสำหรับคนพิการ หลังจากนั้น ภาษามือก็ได้รับการยอมรับอย่างถูกกฎหมายว่าเป็นภาษาชนิดหนึ่งในญี่ปุ่น ในปี 2013 กฎหมายภาษามือได้ถูกตรากฎหมายขึ้นเป็นครั้งแรกในจังหวัดทตโตริ กฎหมายระบุอย่างชัดเจนว่า "ภาษามือคือภาษา" นับตั้งแต่นั้นมา กฎหมายภาษามือก็ได้แพร่กระจายไปทั่วประเทศในระดับจังหวัด มีเป้าหมายที่จะตรากฎหมายภาษามือในระดับประเทศ

Sign Language Right

การออกกฎหมายว่าด้วยภาษามือมีความสำคัญต่อการรับประกันสิทธิ 5 ประการของภาษามือ เพื่อให้สามารถรับและใช้ภาษามือได้เท่าเทียมกับภาษาพูด

1. Acquiring Sign Language Ensuring opportunities to learn sign language

การจัดหาโอกาสให้เรียนรู้ภาษามือ

2. Learning in Sign Language Guaranteeing the right to learn for the deaf

การเรียนรู้ในภาษามือ การรับรองสิทธิในการเรียนรู้สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

3. Learning about Sign Language Learning sign language as a subject

การเรียนรู้เกี่ยวกับภาษามือ การเรียนรู้ภาษามือเป็นวิชาเรียน

4. Using Sign Language Making sign language readily available to everyone in society

การใช้ภาษามือ ทำให้ภาษามือพร้อมใช้งานสำหรับทุกคนในสังคม

- สร้างระบบและสภาพแวดล้อมที่การใช้ภาษามือเท่าเทียมกับการใช้ภาษาพูด
- เพิ่มจำนวนล่ามภาษามืออย่างรวดเร็ว
- ขยายระบบล่ามภาษามือเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางสังคมของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
- ปกป้องชีวิตและรับประกันการเข้าถึงข้อมูลผ่านภาษามือ

5. Protecting Sign Language Increasing, preserving, and researching words in sign language

การปกป้องภาษามือ เพิ่มเติม รักษา และวิจัยคำในภาษามือ

โดยรวมแล้ว ทั้ง 5 ข้อนี้เป็นการส่งเสริมและปกป้องภาษามือเพื่อให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายมีโอกาสในการเรียนรู้ การทำงาน และการมีส่วนร่วมในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน

จากการศึกษาของสมาคมคนหูหนวกญี่ปุ่น พบว่า ร้อยละ 90 ของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายในญี่ปุ่นที่รับชมรายการโทรทัศน์ ระบุว่า พวกเขาสามารถเข้าใจเนื้อหาของรายการได้ดีขึ้นเมื่อรายการมีล่ามภาษามือและคำบรรยาย

อย่างไรก็ดี จากการศึกษา ยังไม่พบเกณฑ์ในการกำหนดสัดส่วน Sign language ในรายการโทรทัศน์ในญี่ปุ่น จากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ แต่พบข้อมูลเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านล่ามภาษามือในการจัดให้มีการบริการล่ามภาษามือ ดังนี้ (IMC, 2010)

1. คุณสมบัติ ล่ามภาษามือจะต้องได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. ความเป็นกลาง ล่ามภาษามือจะต้องมีความเป็นกลางในการแปลข้อมูล โดยไม่ใส่ความคิดเห็นหรือความเชื่อส่วนตัวลงไป
3. ความเหมาะสม ล่ามภาษามือจะต้องแต่งกายและแสดงท่าทางที่เหมาะสมในการแปลภาษามือ

ข้อกำหนดเหล่านี้กำหนดขึ้นเพื่อให้การแปลภาษามือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้อง

ในประเทศญี่ปุ่น มีการให้บริการ คำบรรยายแทนเสียง โดยอยู่ในรูปแบบการออกอากาศที่ใช้ข้อความเพื่อแสดงคำพูด เช่น เสียงบรรยายและบทสนทนาในรายการโทรทัศน์ การคำบรรยายใต้ภาพกำลังกลายเป็นวิธีการสำคัญในการให้ข้อมูลแก่ผู้ชม เช่น ผู้สูงอายุและผู้ที่มีปัญหาทางการได้ยิน ซึ่งมีปัญหาในการรับฟังเสียงของรายการโทรทัศน์ ปัจจุบันผู้ชมสามารถเลือกได้ว่าจะแสดงคำบรรยายใต้ภาพหรือไม่ตามความต้องการส่วนบุคคล ก่อนหน้านี้ในการออกอากาศแบบอนาล็อก ผู้ชมจำเป็นต้องมีเครื่องรับสัญญาณพิเศษเพื่อรับชมคำบรรยายใต้ภาพ แต่ในการออกอากาศแบบดิจิตอล ฟังก์ชันคำบรรยายใต้ภาพจะรวมอยู่เป็นมาตรฐานในเครื่องรับโทรทัศน์ และผู้ชมเพียงแค่กดปุ่ม "คำบรรยายใต้ภาพ" บนรีโมทคอนโทรลเพื่อแสดงคำบรรยายบน

หน้าจอ เครื่องรับสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบ One-Seg ยังสามารถรองรับคำบรรยายใต้ภาพได้ และแม้กระทั่งผู้ที่มีความสามารถในการได้ยินตามปกติก็ยังใช้คำบรรยายใต้ภาพในสถานที่ เช่น รถไฟ ซึ่งมารยาททั่วไปกำหนดว่าต้องปิดเสียง กล่าวโดยย่อ คำบรรยายใต้ภาพกำลังกลายเป็นวิธีการให้ข้อมูลสากล

ในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในประเทศญี่ปุ่นนั้น มีอยู่สองรูปแบบ ได้แก่ **คำบรรยายแทนเสียงแบบออฟไลน์** ซึ่งใช้กับรายการที่บันทึกไว้ล่วงหน้า และ**คำบรรยายแทนเสียง**แบบเรียลไทม์ ซึ่งใช้คำบรรยายรายการสด แม้ว่า**คำบรรยายแทนเสียง**แบบออฟไลน์สามารถทำได้เสร็จก่อนที่รายการจะออกอากาศ และไม่มีปัญหาทางเทคนิคใดๆ เป็นพิเศษ แต่**คำบรรยายแทนเสียง**เรียลไทม์นั้นเป็นเรื่องยากที่จะทำได้ทางเทคนิค อย่างไรก็ตาม ความก้าวหน้าล่าสุดในเทคโนโลยีการรับรู้เสียงและการใช้แป้นพิมพ์พิเศษสำหรับการป้อนข้อมูลความเร็วสูงทำให้สามารถจัดทำ**คำบรรยายแทนเสียง**แบบเรียลไทม์สะดวกขึ้น

มีการทำการวิจัยเชิงสำรวจถึงความต้องการของคนพิการทางการได้ยินในประเทศญี่ปุ่น พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการ บริการล่ามภาษามือมากกว่าคำบรรยายแทนเสียง แต่เนื่องจากผู้ทำหน้าที่ล่ามภาษามือในญี่ปุ่นมีค่อนข้างน้อย และหายาก ประกอบกับความต้องการของคนพิการทางการได้ยินนั้น ต้องการลักษณะจอล่ามภาษามือในรูปแบบ Closed Signing (คือ สามารถเลือกเปิดปิดได้ตามความต้องการ) ทำให้ประเทศญี่ปุ่นจึงสร้างทางออกโดยการสร้างภาพแอนิเมชั่น ในลักษณะ Computer Graphic สามมิติขึ้น เพื่อทำหน้าที่เป็นล่ามภาษามือทางอินเทอร์เน็ต (Japan Press Weekly, 2018)

แม้ว่าจำนวนรายการที่มีคำบรรยายแทนเสียงกำลังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี แต่ไม่ได้หมายความว่าทุกรายการจะมีคำบรรยายใต้ภาพ MIC ได้กำหนดหลักการในการจัดทำคำบรรยายแทนเสียงในปี 2007 เพื่อส่งเสริมเพิ่มขึ้นของรายการที่มีคำบรรยายแทนเสียงให้ได้ 100% ของรายการทั้งหมด รวมถึงรายการสดที่ออกอากาศระหว่างเวลา 7.00 ถึง 24.00 น.

ในทางกลับกัน การใช้**คำบรรยายแทนเสียง**สำหรับรายการสดนั้นต้องใช้การป้อนข้อความแบบเรียลไทม์ ผู้แพร่ภาพกระจายเสียงในสหรัฐอเมริกามักใช้คำบรรยายใต้ภาพแบบเรียลไทม์โดยมีผู้ปฏิบัติงานที่มีทักษะเพียงคนเดียวป้อนข้อความโดยใช้คีย์บอร์ดชวเลขที่พัฒนาขึ้นสำหรับการป้อนข้อมูลอย่างรวดเร็วในห้องพิจารณาคดี อย่างไรก็ตาม จำนวนคำพ้องความหมายจำนวนมากในภาษาญี่ปุ่นทำให้ต้องแปลง kana (ตัวอักษรพยางค์ญี่ปุ่น) เป็น kanji (ตัวอักษรจีน) ที่เหมาะสมแบบเรียลไทม์ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเพียงคนเดียวป้อนข้อความโดยใช้คีย์บอร์ดมาตรฐานบนคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลได้ยาก เพื่อรับมือกับสถานการณ์นี้ NHK (2010) จึงใช้วิธีการใช้คำบรรยายใต้ภาพแบบเรียลไทม์ โดยใช้คีย์บอร์ดและการรับรู้เสียงตามประเภทของโปรแกรม ดังนี้

ในปัจจุบัน ยังไม่มีกฎหมายหรือข้อบังคับใด ๆ ที่กำหนดจำนวนรายการทีวีในญี่ปุ่นที่มี เสียงบรรยายภาพ โดยทั่วไปแล้ว รายการทีวีญี่ปุ่นที่ได้รับความนิยมจะจัดให้มี เสียงบรรยายภาพ ในรายการสำคัญ ๆ เช่น รายการข่าว รายการวาไรตี้ และรายการกีฬา อย่างไรก็ตาม รายการทีวีญี่ปุ่นส่วนใหญ่ยังคงไม่มี เสียงบรรยายภาพ

นอกจากนี้ ยังมีองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ในญี่ปุ่นที่ทำงานเพื่อส่งเสริมให้มีการจัดให้มี เสียงบรรยายภาพ ในรายการทีวีญี่ปุ่นมากขึ้น เช่น สมาคมคนตาบอดญี่ปุ่น (Japan Federation of the Blind)

และคณะกรรมการส่งเสริมการสื่อสารสำหรับคนตาบอด (Committee for the Promotion of Communication for the Blind) องค์กรเหล่านี้ได้ทำงานอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของ เสียงบรรยายภาพ ในรายการทีวีญี่ปุ่น และรณรงค์ให้รายการทีวีญี่ปุ่นมี เสียงบรรยายภาพมากขึ้น ทั้งนี้จากการสำรวจของสมาคมคนตาบอดญี่ปุ่น พบว่า ในจำนวนรายการโทรทัศน์ 100 พบว่ามีรายการที่มี เสียงบรรยายภาพ ประมาณ 1% ของรายการทั้งหมด ซึ่งรายการที่มี เสียงบรรยายภาพ ส่วนใหญ่เป็นรายการข่าว รายการวาไรตี้ และรายการกีฬา ข้อมูลจำนวนรายการทีวีญี่ปุ่น เพื่อให้บริการแก่คนพิการทางการมองเห็นชาวญี่ปุ่นประมาณ 200,000 คน ซึ่งคิดเป็นประมาณ 0.1% ของประชากรทั้งหมดของญี่ปุ่น การส่งเสริมให้มีการจัดให้มี เสียงบรรยายภาพ ในรายการทีวีญี่ปุ่นมากขึ้น จะช่วยให้คนพิการทางการมองเห็นเหล่านี้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางโทรทัศน์ได้อย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการทางการมองเห็นในญี่ปุ่น

ในปี 2022 รัฐบาลญี่ปุ่นได้ออกแผนปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการ ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมให้รายการทีวีญี่ปุ่นมี เสียงบรรยายภาพ มากขึ้น โดยรัฐบาลตั้งเป้าหมายให้รายการทีวีญี่ปุ่นที่มี เสียงบรรยายภาพ เพิ่มขึ้นเป็น 30% ภายในปี 2025 ทั้งนี้ หากรัฐบาลญี่ปุ่นบรรลุเป้าหมายดังกล่าว คาดว่าจำนวนรายการทีวีญี่ปุ่นที่มี เสียงบรรยายภาพ จะเพิ่มขึ้นอย่างมาก ซึ่งจะช่วยให้คนพิการทางการมองเห็นในญี่ปุ่นและคนพิการทางการมองเห็นอื่น ๆ สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางโทรทัศน์ได้อย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไป

นอกจากนั้น สมาคมคนตาบอดญี่ปุ่นได้ทำการสำรวจรายการทีวีญี่ปุ่นจำนวน 100 รายการ พบว่ามีรายการทีวีที่มี เสียงบรรยายภาพ ประมาณ 1% ของรายการทั้งหมด ซึ่งรายการที่มี เสียงบรรยายภาพ ส่วนใหญ่เป็นรายการข่าว รายการวาไรตี้ และรายการกีฬา และ สำนักส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการญี่ปุ่น ได้จัดทำ คู่มือมือการใช้งานเสียงบรรยายภาพ เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบริการ Audio Description ให้กับผู้ชมทั่วไป ช่วยให้ผู้ชมทั่วไปสามารถช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาทางการเห็นในการเข้าถึงรายการโทรทัศน์ได้

กล่าวโดยสรุป การกำหนดสัดส่วนล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ในรายการโทรทัศน์ในญี่ปุ่น จะใช้หลักการสำคัญคือ การคำนึงถึงความเท่าเทียมของคนพิการทางการได้ยิน และการเห็นในการเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารจากรายการโทรทัศน์ ทั้งนี้ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ข้อกำหนดต่าง ๆ เกี่ยวกับคนพิการในกฎหมายส่งเสริมผู้พิการทางการสื่อสาร (Communication Disability Promotion Act), และแผนปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการในญี่ปุ่น (Disability Equality Promotion Plan), The Ministry of Internal Affairs and Communications (MIC) ภายใต้การกำกับดูแลโดย Broadcasting Ethics Committee (BPO) ซึ่งก่อตั้งโดย public broadcaster (NHK), the national commercial broadcasters' association (JBA)

2. จำนวนผู้ชมคนพิการทางการได้ยิน และการเห็น

3. ความสำคัญและความจำเป็นของเนื้อหา รายการโทรทัศน์บางรายการมีความสำคัญและจำเป็นต่อผู้ชม เช่น รายการข่าวและรายการกีฬา

4. เทคโนโลยีและงบประมาณ

การกำหนดสัดส่วนในการบริการล่ามภาษามือ (SL) คำบรรยายแทนเสียง (CC) และเสียงบรรยายภาพ (AD)

การกำหนดสัดส่วนการให้บริการ**โทรทัศน์ที่มีบริการ ล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ** ในรายการโทรทัศน์ในญี่ปุ่น กำหนดโดยกระทรวงกิจการภายในประเทศและการสื่อสาร (Ministry of Internal Affairs and Communications, Japan) หรือที่รู้จักกันในชื่อ MIC โดยอาศัยกฎหมายส่งเสริมผู้พิการทางการสื่อสารของญี่ปุ่น (Communication Disability Promotion Act, Japan) จากการศึกษาเอกสาร ไม่พบข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ อย่างไรก็ดี จากเว็บไซต์ของ National Institute of Information and Communications Technology (NICT) การรายงานจำนวนการให้บริการในปี ค.ศ. 2021 พบว่า ร้อยละของการบริการคำบรรยายแทนเสียงและล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศผ่านระบบดิจิตอลตามเป้าหมายใน “กฎมาตรฐานการส่งรายการโทรทัศน์สำหรับคนที่มีพิการทางการได้ยินและการมองเห็น” สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. NHK (ทั่วไป): 100.0% [เพิ่มขึ้น 2.0% เมื่อเทียบกับปีก่อน]

2. NHK (การศึกษา): 94.3% [เพิ่มขึ้น 1.5% เมื่อเทียบกับปีก่อน]

3. ค่าเฉลี่ยของสถานีหลัก 5 สถานีในโตเกียว: 100.0% [เพิ่มขึ้น 0.0% เมื่อเทียบกับปีก่อน]4. ค่าเฉลี่ยของสถานีระดับกลาง 4 สถานีในโอซาก้า: 100.0% [เพิ่มขึ้น 0.0% เมื่อเทียบกับปีก่อน]

5. ค่าเฉลี่ยของสถานีออกอากาศ 4 สถานีในญี่ปุ่น: 99.9% [เพิ่มขึ้น 0.3% เมื่อเทียบกับปีก่อน]

6. ค่าเฉลี่ยของสถานีท้องถิ่นสังกัดทั่วประเทศ (101 สถานี ยกเว้น 4 สถานีระดับกลางเหมือนกับในโอซาก้าและ 4 สถานีพื้นที่กว้างในโอซาก้า): 87.4% [อัตราส่วนเมื่อเทียบกับปีก่อน +0.8%].

ในส่วนของการบริการล่ามภาษามือ พบว่า มีการรายงานสัดส่วน ดังนี้

1. NHK (ทั่วไป): 0.75% (66 ช.ม. 22 นาที ใน 1 ปี

2. NHK (การศึกษา):), 2.87% 215 ช.ม. 53 นาที ใน 1 ปี

3. ค่าเฉลี่ยของสถานีหลัก 5 สถานีในโตเกียว: 0.17%79 ช.ม. 42 นาที ใน 1 ปี

4. ค่าเฉลี่ยของสถานีระดับกลาง 4 สถานีในโอซาก้า: 0.12% 44 ช.ม. 47 นาที ใน 1 ปี

อัตราส่วนของเวลาการถ่ายทอดสัญญาณภาษามือต่อรวมเวลาการถ่ายทอดสัญญาณทั้งหมดคือ สำหรับ NHK (ทั่วไป), 2.87% สำหรับ NHK (การศึกษา) 0.17% สำหรับค่าเฉลี่ยของสถานีหลัก 5 สถานีในโตเกียว และ 0.12% สำหรับค่าเฉลี่ยของสถานีระดับกลาง 4 สถานีในโอซาก้าสำหรับการถ่ายทอดสื่อดิจิตอล % ตรงตามกำหนด

ทั้งนี้ ในการรายงานจะนับจากรายการที่เป็นเป้าหมายหมายถึงรายการที่ออกอากาศเวลา 7.00 ถึง 24.00 น. โดยไม่รวมรายการที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. รายการออกอากาศที่ไม่สามารถใส่คำบรรยายได้ (เช่น รายการถ่ายทอดสดที่มีหลายคนพูดพร้อมกัน)

2. รายการภาษาต่างประเทศ

3. รายการดนตรีที่มีการแสดงดนตรีส่วนใหญ่เป็นดนตรีเครื่องดนตรี

4. รายการที่ไม่สามารถใส่คำบรรยายได้เนื่องจากเหตุผลเรื่องลิขสิทธิ์และอื่น ๆ อีกมาก

ในส่วนขอการจัดให้มีการบริการเสียงบรรยายภาพ พบว่า จากข้อมูลของ Next Vision (2020) พบการรายงานการจัดให้มีการบริการในปี 2019 ดังนี้

1. NHK (ทั่วไป): 17.9%

2. NHK (การศึกษา): 20%

3. ค่าเฉลี่ยของสถานีหลัก 5 สถานีในโตเกียว: 17.1%

ทั้งนี้ ในการรายงานจะนับจากรายการที่เป็นเป้าหมายหมายถึงรายการที่ออกอากาศเวลา 7:00 ถึง 24:00 น. ทั้งนี้ไม่รวมรายการกีฬา, ข่าว, และอื่นๆ นอกเหนือจากการถ่ายทอดสด

4.4.2 ปัญหาและอุปสรรค

จากการศึกษาเอกสาร พบว่า ความซับซ้อนของภาษาเป็นอุปสรรคประการหนึ่งในการจัดทำล่ามภาษามือ เนื่องจาก ภาษามือญี่ปุ่นมีความแตกต่างกับภาษาพูดอย่างมาก ส่งผลให้การแปลภาษามือให้เข้าใจง่ายและถูกต้องนั้นมีความท้าทาย อีกทั้งกฎหมายภาษามือไม่ได้เขียนขึ้นโดยอ้างอิงถึง Japanese Sign Language (JSL) จึงมีความเห็นสองขั้วเกี่ยวกับกฎหมายภาษามือ ฝ่ายหนึ่งโต้แย้งว่าเป็นอันตรายที่จะทำให้ภาษามือเข้าใจผิดว่าไม่ใช่แค่ JSL เท่านั้น แต่ยังรวมถึง taiou shuwa (ภาษาญี่ปุ่นที่เข้ารหัสด้วยมือหรือการสื่อสารพร้อมกัน) และ chukan shuwa (ภาษามือติดต่อ) ด้วย อีกฝ่ายหนึ่งโต้แย้งว่าการตรากฎหมาย JSL จะทำให้กฎหมายภาษาสามารถเลือกปฏิบัติต่อผู้ใช้ภาษามือหลายประเภท (คนหูหนวกและใบ้) ได้ง่ายขึ้น

นอกจากนั้น ความขาดแคลนล่ามภาษามือถือเป็นอุปสรรคที่สำคัญ ในขณะที่ญี่ปุ่นมีประชากรหูหนวกหรือคนพิการทางการได้ยินประมาณ 2.3 ล้านคน แต่มีล่ามภาษามือเพียงประมาณ 10,000 คนเท่านั้น นอกจากนี้ ญี่ปุ่นยังมีระบบการศึกษาและการฝึกอบรมล่ามภาษามือที่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ ส่งผลให้การแปลภาษามือในรายการโทรทัศน์และสื่ออื่น ๆ ยังมีข้อจำกัด ส่งผลให้รัฐบาลญี่ปุ่นและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องยังคงต้องดำเนินการเพื่อปรับปรุงคุณภาพและความพร้อมให้บริการล่ามภาษามือในญี่ปุ่น เพื่อให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการต่างๆ ได้อย่างเท่าเทียมกับผู้อื่น

อุปสรรคที่สำคัญอีกประการได้แก่ ต้นทุนที่สูง การจัดบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และ เสียงบรรยายภาพ ต้องใช้งบประมาณที่สูง ส่งผลให้ผู้ประกอบการสื่อต่าง ๆ มักมองว่าเป็นภาระที่เกินความสามารถและไม่อยากดำเนินการ

ท้ายที่สุด ทัศนคติของคนในสังคมก็ถือเป็นประเด็นหนึ่งที่อาจทำให้การส่งเสริมการจัดให้มีบริการเหล่านี้เป็นไปได้อย่างไม่ราบรื่น เนื่องจาก ยังมีคนจำนวนไม่น้อยในญี่ปุ่นที่มองว่าคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเป็นบุคคลที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องจัดบริการต่างๆ ให้พวกเขา ทัศนคติเช่นนี้ส่งผลให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายไม่ได้รับโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการต่างๆ เท่าเทียมกับผู้อื่น

ปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้ส่งผลให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการต่างๆ ของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายในญี่ปุ่นยังไม่เท่าเทียมกับผู้อื่น อย่างไรก็ตาม ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา รัฐบาลญี่ปุ่น

ได้ให้ความสำคัญกับสิทธิของคนพิการมากขึ้น ส่งผลให้มีการพัฒนาบริการต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้คนพิการมากขึ้น ตัวอย่างเช่น รัฐบาลญี่ปุ่นได้ออกกฎหมายบังคับให้สถานีโทรทัศน์ทุกช่องต้องจัดบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และ เสียงบรรยายภาพ ในรายการข่าวและรายการสารคดี นอกจากนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นยังสนับสนุนให้องค์กรต่าง ๆ จัดทำสื่อการเรียนการสอนและบริการต่าง ๆ ในภาษามือ

อย่างไรก็ตาม ยังมีอีกหลายสิ่งที่รัฐบาลญี่ปุ่นและสังคมญี่ปุ่นต้องดำเนินการเพื่อส่งเสริมสิทธิของคนพิการทางการได้ยินให้เท่าเทียมกับผู้อื่น ตัวอย่างเช่น รัฐบาลญี่ปุ่นควรออกกฎหมายคุ้มครองสิทธิของคนพิการทางการได้ยินอย่างครอบคลุม นอกจากนี้ สังคมญี่ปุ่นควรมีความเข้าใจและยอมรับคนพิการทางการได้ยินมากขึ้น เพื่อให้พวกเขาสามารถมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างเท่าเทียม

อย่างไรก็ดี เมื่อนำข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาเอกสารมาสังเคราะห์ร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับ **การจัดให้มีการบริการโทรทัศน์ที่มีบริการ ล่ามภาษามือคำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ** พบว่า ปัจจัยสำคัญบางประการที่ควรนำมาประกอบการพิจารณาข้อกำหนดต่าง ๆ ได้แก่ การกำกับดูและ ในการกำกับดูแล Over the top platform (OTT) เพื่อส่งเสริมให้มีการบริการที่เข้าถึงและครอบคลุมกับพฤติกรรมการรับชมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งการหมดอายุใบอนุญาตในการประกอบกิจการโทรทัศน์ ในปีพ.ศ. 2572 ด้วย ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ผลการศึกษาเอกสารร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับประเทศไทย

ตารางที่ 4.1 การสังเคราะห์ผลการศึกษาเอกสารร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการบริการในประเทศไทย

ประเภทการบริการ	ประเทศ				
	สหรัฐอเมริกา	**สหราชอาณาจักร**	**ออสเตรเลีย**	**ญี่ปุ่น**	**ไทย**
ประเด็นในการศึกษา : แนวทางหรือเกณฑ์ในการกำหนดสัดส่วน					
บริการล่ามภาษามือ (SL)	- กำหนดโดยดูจากผู้ที่เข้าใจภาษามือเพียงแค่ร้อยละ 10 จากคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายทั้งหมดเท่านั้น	-การกำหนดสัดส่วนการให้บริการจากสัดส่วนของผู้ชม (มีการสำรวจจำนวนกลุ่มผู้ชมโดย OFCOM ทุกปี) - การกำหนดสัดส่วนจากรายได้และรายจ่ายของผู้ประกอบทีวีต้องไม่เกิน 1 % - ปี 2023 ช่องทีวีที่มีสัดส่วนผู้ชมน้อยลง (มีสัดส่วนผู้ชมระหว่างเกณฑ์สัดส่วนผู้ชมและการ	ไม่มีการกำหนดสัดส่วน แต่มีการเรียกร้องให้มีการรายงานเกี่ยวกับเหตุการณ์ฉุกเฉิน ภัยพิบัติหรือการประกาศใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย	- กฎหมายส่งเสริมผู้พิการทางการสื่อสาร (Communication Disability Promotion Act) แผนปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการในญี่ปุ่น (Disability Equality Promotion Plan) และ Japanese Sign Language Act ซึ่งออกโดย The Ministry of Internal Affairs and Communications (MIC) ภายใต้การกำกับดูแลโดย Broadcasting	- แนวคิดสำคัญในการจัดบริการล่ามภาษามือทางโทรทัศน์ คือ การจัดบริการล่ามภาษามือทางโทรทัศน์ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ (Special Needs) ของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย เนื่องจากคนพิการทางการได้ยินจำนวนมากในประเทศไทยไม่ได้ผ่านระบบการศึกษาหรือผ่านแต่

ประเภทการบริการ	ประเทศ				
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น	ไทย
บริการล่ามภาษามือ (SL)		แปลภาษามือตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย) ได้รับการยกเว้นในการจัดสรรบริการล่ามภาษามือ (Signing) แต่ต้องจ่ายเงินทดแทนตามอัตราส่วนที่กำหนด		Ethics Committee (BPO) ซึ่งก่อตั้งโดย Public Broadcaster (NHK) The National Commercial Broadcasters' Association (JBA) - จำนวนผู้ชมคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย - ความสำคัญและความจำเป็นของเนื้อหารายการโทรทัศน์บางรายการมีความสำคัญและจำเป็นต่อผู้ชม เช่น รายการข่าวและรายการกีฬา - เทคโนโลยีและงบประมาณในการจัดทำ	ไม่ครบกำหนด ทำให้มีปัญหาในการอ่านเขียน ตัวอักษรภาษาไทย บริการล่ามภาษามือจึงเป็นวิธีที่ทำให้กลุ่มคนเหล่านี้สามารถเข้าใจเนื้อหาของรายการได้ นอกจากนี้ภาษามือเป็นภาษาแม่หรือภาษาที่หนึ่งของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จึงมีความจำเป็นในการจัดบริการ ล่ามภาษามือเพื่อเป็นการเข้าถึงภาษาที่หนึ่งของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย แม้สามารถอ่านเขียนตัวอักษรภาษาไทยได้ก็ตาม

ประเภทการบริการ	ประเทศ				
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น	ไทย
คำบรรยายแทนเสียง (CC)	- การกำหนดสัดส่วนและกฎหมายจากการเปิดช่องทางให้กลุ่มคนพิการสามารถส่งข้อร้องเรียนถึงการเข้าถึงบริการต่าง ๆ ทางโทรทัศน์เพื่อนำมาใช้ในการออกกฎหมายเพิ่มเติม - FCC ได้มีการนำข้อร้องเรียนต่าง ๆ มาสรุปและสังเคราะห์เพื่อนำมาประกาศเป็นกฎหมายเพิ่มเติม อาทิ เรื่องของคุณภาพของคำบรรยายเสียง (CC) ผู้ชมส่งข้อร้องเรียนเรื่องของคุณภาพ	- การกำหนดสัดส่วนการให้บริการจากสัดส่วนของผู้ชม (มีการสำรวจจำนวนกลุ่มผู้ชมโดย OFCOM ทุกปี) - การกำหนดสัดส่วนจากรายได้และรายจ่ายของผู้ประกอบทีวีต้องไม่เกิน 1 % - การกำหนดระดับของบริการเข้าถึง (Access Services) ที่ช่องทีวีต่างๆ ต้องจัดสรรบริการ โดยนำค่าใช้จ่ายในการให้บริการการเข้าถึง (Access Services) มาคำนวณเพื่อกำหนดระดับนั้นๆ	Broadcasting Services (Television Captioning) Standard 2023 มีหน่วยงานควบคุม คุณภาพ The Australian Communications and Media Authority (ADWG) และเพื่อกำหนด แนวทางในการให้บริการคำบรรยายเสียง	- กฎหมายส่งเสริมผู้พิการทางการสื่อสาร (Communication Disability Promotion Act) และแผนปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการในญี่ปุ่น (Disability Equality Promotion Plan), The Ministry of Internal Affairs and Communications (MIC) ภายใต้การกำกับดูแลโดย Broadcasting Ethics Committee (BPO) ซึ่งก่อตั้งโดย public broadcaster (NHK), the national commercial broadcasters' association (JBA)	- เพื่อตอบสนองความต้องการจำเป็นของคนหูหนวก คนที่สูญเสียการได้ยินภายหลัง และคนหูตึงให้สามารถเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ ทางโทรทัศน์ได้ตามสิทธิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารพื้นฐานของรัฐและเอกชนนอกจากบุคคลที่เป้าหมายหลัก ดังกล่าวแล้ว คำบรรยายแทนเสียงยังมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อสาธารณชนกับบุคคลทุกกลุ่มอายุ และทุกวัฒนธรรมหลาย ๆ ด้าน

ประเภทการบริการ	ประเทศ				
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น	ไทย
คำบรรยายแทนเสียง (CC)	การจัดทำคำบรรยายเสียงว่าอยากให้ผู้ประกอบการโทรทัศน์เพิ่มเติมเรื่องของคุณภาพ FCC จึงมีประกาศเพิ่มเติมเรื่องของการจัดทำคุณภาพของ CC - กำหนดจากสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น สถานการณ์โควิด 19 โดยกำหนดให้มีการใช้เสียงบรรยายภาพ (AD) และการใส่คำบรรยายเสียง (CC) ในข่าวสารข้อมูลฉุกเฉิน	แบ่งเป็น 3 ระดับ ระดับที่ 1 ต้องจัดให้มี CC 80% ระดับที่ 2 จัดให้มี CC 66% ระดับที่ 3 จัดให้มี CC 33%		- จำนวนผู้ชมคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย - ความสำคัญและความจำเป็นของเนื้อหา รายการโทรทัศน์บางรายการมีความสำคัญและจำเป็นต่อผู้ชม เช่น รายการข่าวและรายการกีฬา - เทคโนโลยีและงบประมาณในการจัดทำ	เช่น ด้านการพัฒนาภาษาและทักษะการอ่าน ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งทางการศึกษาและสังคม

ประเภทการบริการ	ประเทศ				
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น	ไทย
คำบรรยายแทนเสียง (CC)	ทั้งที่ออกอากาศตามเวลาปกติ (ทุกประเภทรายการที่มีการให้ข้อมูลฉุกเฉิน)				
เสียงบรรยายภาพ (AD)	- มีการกำหนดการให้บริการตามพื้นที่ตลาดเรียกว่า Designated Market Areas (DMAs) ซึ่งการกำหนดพื้นที่ดังกล่าวอ้างอิงถึงการรับชมโทรทัศน์และพื้นที่ครอบคลุมของสถานีโทรทัศน์ในพื้นที่นั้น ๆ เพื่อตัดสินใจว่าสถานีไหนควรถูกรวมอยู่ในพื้นที่ แต่ละ DMA ช่วยให้นักการตลาดและผู้ค้าโฆษณาวางแผนการ	- การกำหนดสัดส่วนการให้บริการจากสัดส่วนของผู้ชม (มีการสำรวจจำนวนกลุ่มผู้ชมโดย OFCOM ทุกปี) - การกำหนดสัดส่วนจากรายได้และรายจ่ายของผู้ประกอบทีวีต้องไม่เกิน 1 %	-มีหน่วยงานThe Australian Communications and Media Authority (ADWG) และเพื่อกำหนดแนวทางควบคุม คุณภาพ และกำกับดูแล ในการให้บริการคำบรรยายเสียง	- กฎหมายส่งเสริมผู้พิการทางการสื่อสาร (Communication Disability Promotion Act)และแผนปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการในญี่ปุ่น (Disability Equality Promotion Plan) The Ministry of Internal Affairs and Communications (MIC) ภายใต้การกำกับดูแลโดย Broadcasting Ethics Committee (BPO)	- การผลิตสื่อเสียงบรรยายภาพเป็นความเชื่อมโยงการสื่อสารระหว่างคน 2 กลุ่ม คือ ผู้ส่งสารทั่วไปที่ไม่ได้มีปัญหาทางการเห็นเข้ารหัสและส่งต่อข้อมูลไปถึงผู้รับสารที่เป็นคนพิการทางการเห็น ทั้งประเภท ตาบอดสนิทและสายตาเลือนราง รวมถึงกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้ใช้ประโยชน์จากสื่อเสียงบรรยายภาพแต่ละกลุ่ม

ประเภทการบริการ	ประเทศ				
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น	ไทย
เสียงบรรยายภาพ (AD)	โฆษณาสำหรับกลุ่มผู้ชมโทรทัศน์ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยอ้างอิงข้อมูลดูชมทีวีของแต่ละพื้นที่ เช่น สถิติการดูชม และข้อมูลด้านประชากรเป็นต้น ส่งผลให้การกำหนดการให้บริการเสียงบรรยายภาพถูกกำหนดตามพื้นที่ DMA - กำหนดจากสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น สถานการณ์โควิด 19 โดยกำหนดให้มีการใช้เสียงบรรยายภาพ (AD) และการใส่คำบรรยายเสียง (CC)			ซึ่งก่อตั้งโดย public broadcaster (NHK), the national commercial broadcasters' association (JBA) - จำนวนผู้ชมคนพิการทางการเห็น - ความสำคัญและความจำเป็นของเนื้อหารายการโทรทัศน์ บางรายการมีความสำคัญและจำเป็นต่อผู้ชม เช่น รายการข่าวและรายการกีฬา - เทคโนโลยีและงบประมาณในการจัดทำ	มีต้นทุนทางประสบการณ์และความต้องการใช้สื่อเสียงบรรยายภาพในระดับแตกต่างกันและด้วยสถานภาพ ของสื่อเสียงบรรยายภาพที่มีความเป็นสื่อมวลชน ซึ่งผู้รับสารจำนวนมากสามารถเข้าถึงและเปิดรับสื่อที่ผู้ผลิตส่งมาได้พร้อมกัน ผู้ผลิตสื่อเสียงบรรยายภาพจึงจำเป็นต้องเลือกกลุ่มเป้าหมายหลักในการสื่อสารเพื่อออกแบบเนื้อหาสารให้เหมาะสมและเป็นประโยชน์แก่คน

ประเภทการบริการ	ประเทศ				
	สหรัฐอเมริกา	**สหราชอาณาจักร**	**ออสเตรเลีย**	**ญี่ปุ่น**	**ไทย**
เสียงบรรยายภาพ (AD)	ในข่าวสารข้อมูลฉุกเฉินทั้งที่ออกอากาศตามเวลาปกติ (ทุกประเภทรายการที่มีการให้ข้อมูลฉุกเฉิน)				ทุกกลุ่ม ในกรณีนี้ ทีมผลิตได้กำหนดแนวทางในการผลิตสื่อเสียงบรรยายภาพที่สามารถตอบสนองความต้องการของคนพิการทางการเห็นในกลุ่มตาบอดสนิท ซึ่งมีระดับการเข้าถึงจำกัดที่สุด เป็นเงื่อนไขในการพิจารณาการคัดเลือกและออกแบบสาร

ประเภทการบริการ	ประเทศ				
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น	ไทย
ประเด็นในการศึกษา : การกำหนดสัดส่วนการบริการ					
บริการล่ามภาษามือ (SL)	- การให้บริการล่ามภาษามือ จะต้องมีความครอบคลุมทั้งเนื้อหาที่เป็นบทสนทนาและไม่ใช่บทสนทนา สามารถมีได้ทั้งแบบเปิดและปิด ซึ่งการใช้งานล่ามภาษามืออาจไม่มีความเป็นสากลมากนัก เมื่อเทียบกับคำบรรยายแทนเสียง จึงไม่พบข้อมูลเรื่องการกำหนดสัดส่วน	5**%** ของรายการทีวีในสถานี	ยังไม่มีการกำหนดเป็นทางการ แต่มีการเรียกร้องจากองค์กรผู้พิการทางการได้ยิน (Deaf Australia) เพื่อให้จัดผู้ประกอบการโทรทัศน์จัดให้มีล่ามภาษามือ เนื่องจากการจัด ให้มีคำบรรยายแทนเสียง **(**captions**)** เพียงอย่างเดียวนั้นไม่สามารถให้ความรู้สึกหรือการแสดงทางอารมณ์ได้เท่ากับการจัดให้มีล่ามภาษามือ	ไม่พบข้อมูลการกำหนดจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้	บริการล่ามภาษามือ อย่างน้อยร้อยละ 5 ของสัดส่วนรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็น ประโยชน์ต่อสาธารณะตามประเภทการประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาต และต้องจัดให้มีเพิ่มขึ้นจนถึงร้อยละ 9 ภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งเมื่อรวมเวลาที่จัดให้มีบริการดังกล่าวตลอดทั้งวันเฉลี่ยแล้ว ต้องไม่น้อยกว่า 60 นาทีต่อวัน (กิจการทางธุรกิจและกิจการบริการสาธารณะมีการกำหนดสัดส่วนที่เท่ากัน)

ประเภทการบริการ	ประเทศ				
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น	ไทย
คำบรรยายแทนเสียง (CC)	- รายการทีวีที่ผลิตก่อนการกำหนดกฎเกณฑ์ นั่นคือ ก่อนวันที่ 1 มกราคม 1998 ต้องจัดให้มีบริการบรรยายเสียง (CC) 75% ของรายการที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาสเปน - รายการทีวีที่ผลิตหลังการกำหนดกฎเกณฑ์ นั่นคือหลัง วันที่ 1 มกราคม 1998 ต้องจัดให้มีบริการบรรยายเสียง (CC) 100% ของรายการที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาสเปน	80**%** ของรายการทีวีในสถานี ช่องที่ต้องปฏิบัติมากกว่าช่องอื่น คือ Channel 3 (ได้แก่ ITV, STV และ UTV) และ Channel 4 เนื่องจาก มีการตั้งค่าเป้าหมายสำหรับคำบรรยาย (Subtiling) ไว้ที่ 90% และสำหรับช่อง BBC คือ 100%	กำหนดให้รายการทุกประเภท รวมถึงการโฆษณาที่ออกอากาศในกิจการบริการสาธารณะและ Free-to-airตั้งแต่ 6.00 – 24.00 ต้องมีการจัดทำคำบรรยายเสียง 100%	ไม่พบข้อมูลการกำหนดจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้	บริการคำบรรยายแทนเสียง อย่างน้อยร้อยละ 40 ของสัดส่วนรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะตามประเภทการประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาต และต้องจัดให้มีเพิ่มขึ้นจนถึงร้อยละ 60 ภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งเมื่อรวมเวลาที่จัดให้มีบริการดังกล่าวตลอดทั้งวันเฉลี่ยแล้วต้องไม่น้อยกว่า 180 นาทีต่อวันสำหรับกิจการบริการสาธารณะ และ 60 นาทีต่อวันสำหรับกิจการทางธุรกิจ

ประเภทการบริการ	ประเทศ				
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น	ไทย
เสียงบรรยายภาพ (AD)	- 87.5 ชั่วโมงต่อไตรมาส (ประมาณ 7 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) โดยจากนั้น 50 ชั่วโมงต้องเป็นโปรแกรมที่ออกอากาศในช่วงเวลาชมทีวีสูงสุด (ไพรม์ไทม์) และ/หรือโปรแกรมสำหรับเด็ก และ 37.5 ชั่วโมงเป็นรายการประเภทใดก็ได้ที่มีการออกอากาศระหว่างเวลา 6:00 น. ถึงเที่ยงคืน - Subscription TV หรือระบบทีวีแบบสมัครสมาชิก (ที่ให้บริการผ่านทางเคเบิล ดาวเทียม หรือเครือข่ายโทรศัพท์)	10% ของรายการทีวีในสถานี	ยังไม่มีการกำหนด เชิงปริมาณอย่างเป็นรูปธรรม แต่มีการทดลองผลิตและออกอากาศไปแล้วมากกว่า 1,000 ชั่วโมง	ไม่พบข้อมูลการกำหนดจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้	บริการเสียงบรรยายภาพอย่างน้อยร้อยละ 5 ของสัดส่วนรายการที่เป็นข่าวสาร หรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะตามประเภทการประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาต และต้องจัดให้มีเพิ่มขึ้นจนถึง ร้อยละ 10 ภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งเมื่อรวมเวลาที่จัดให้มีบริการดังกล่าวตลอดทั้งวันเฉลี่ยแล้วต้องไม่น้อยกว่า 60 นาทีต่อวัน (กิจการทางธุรกิจและกิจการบริการสาธารณะมีการกำหนดสัดส่วนที่เท่ากัน)

ประเภทการบริการ	ประเทศ				
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น	ไทย
เสียงบรรยายภาพ (AD)	ที่มีสมาชิก 50,000 คนขึ้นไปต้องให้บริการเสียงบรรยายภาพ 87.5 ชั่วโมงต่อไตรมาส (ประมาณ 7 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) บน 5 เครือข่ายที่มีผู้ชมมากที่สุด โดยกำหนดให้มีบริการ 50 ชั่วโมงต้องเป็นโปรแกรมในเวลาไพรม์ไทม์ และ/หรือโปรแกรมสำหรับเด็ก และ 37.5 ชั่วโมงเป็นรายการประเภทใดก็ได้ที่มีการออกอากาศระหว่างเวลา 6:00 น. ถึงเที่ยงคืน				

ประเภทการบริการ	ประเทศ				
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น	ไทย
ประเด็นในการศึกษา : ความท้าทายในการจัดให้มีบริการ					
บริการล่ามภาษามือ (SL)	- สหรัฐอเมริกามีผู้เข้าใจภาษามือเพียงแค่ร้อยละ 10 จากคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายทั้งหมดเท่านั้น - ภาษามือยังไม่มีความเป็นความสากล Universal) ดังนั้น สหรัฐอเมริกาจึงมุ่งเน้นให้ความสำคัญ กับการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) มากกว่า - ล่ามภาษามือไม่เพียงพอต่อความต้องการในสหรัฐอเมริกา	- ต้นทุนสูงในการจัดทำจัดทำ SL - ล่ามภาษามือไม่เพียงพอต่อความต้องการในสหราชอาณาจักร	- มีการเรียกร้องจากองค์กรผู้พิการ ทางการได้ยิน (Deafaustralia) เพื่อให้จัดผู้ประกอบการโทรทัศน์จัดให้มีล่ามภาษามือเนื่องจากการจัด ให้มีคำบรรยายแทนเสียง (captions) เพียงอย่างเดียวนั้นไม่สามารถให้ความรู้สึกหรือการแสดงทางอารมณ์ได้เท่ากับการจัดให้มีล่ามภาษามือ	- ต้นทุนสูงในการจัดทำ - ล่ามภาษามือไม่เพียงพอต่อความต้องการ - ความซับซ้อนของภาษา ภาษามือญี่ปุ่นมีความแตกต่างกับภาษาพูดอย่างมาก	- ต้นทุนสูงในการจัดทำ - การความสำคัญกับการกำกับดูแล OTT แพลตฟอร์ม - ช่วงเปลี่ยนผ่านสู่การกำหนดแนวทางทีวีดิจิตอลหลังหมดอายุใบอนุญาตในปี 2572

ประเภทการบริการ	ประเทศ				
	สหรัฐอเมริกา	**สหราชอาณาจักร**	**ออสเตรเลีย**	**ญี่ปุ่น**	**ไทย**
คำบรรยายแทนเสียง (CC)	- ต้นทุนสูงในการจัดทำ - มีข้อร้องเรียนเรื่องคุณภาพของ CC ทำให้ OFCOM ออกแนวทางการจัดทำ CC ที่มีคุณภาพประกอบด้วย 1) ถูกต้อง (Accurate) 2) การทำให้คำบรรยายเสียงเกิดขึ้นพร้อมกับเสียงหรือภาพที่กำลังถูกนำเสนอบนหน้าจอ (Synchronous) 3) ครบถ้วน (Complete) 4) การจัดวางอย่างถูกต้อง (Properly Placed)	- ต้นทุนสูงในการจัดทำ CC เนื่องจาก OFCOM ระบุไว้ให้มีบริการถึง 80% (OFCOM จึงระบุว่าให้ทำไม่เกิน 1% ของรายได้) - คุณภาพของ CC เมื่อมีการจัด CC แบบสด (Live)	- ขาดแคลนผู้จัดทำ - ขาดแคลนเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดทำ	- ใช้ต้นทุนในการจัดทำ	- ต้นทุนสูงในการจัดทำ - การให้ความสำคัญกับการกำกับดูแล OTT แพลตฟอร์ม - ช่วงเปลี่ยนผ่านสู่การกำหนดแนวทางทีวีดิจิตอลหลังหมดอายุใบอนุญาตในปี 2572

ประเภทการบริการ	ประเทศ				
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น	ไทย
เสียงบรรยายภาพ (AD)	- ต้นทุนสูงในการจัดทำ AD	- ต้นทุนสูงในการจัดทำ AD	- ส่วนใหญ่มีการจัดให้มีบริการในรายการที่เผยแพร่เพื่อการค้าในต่างประเทศทำให้เกิดข้อจำกัดเข้าถึงรายการอื่น ๆ ในท้องถิ่น - สื่อโทรทัศน์ได้รับความนิยมจากผู้ชมที่มีความพิการทางการเห็นลดลง - ผู้ผลิตมองว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้ชมเพียงส่วนน้อยเท่านั้น และด้วยเหตุนี้จึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรเพื่อการให้บริการ	- ต้นทุนสูงในการจัดทำ - ยังมีคนที่ไม่รู้จักหรือเข้าใจและไม่ทราบถึงสิทธิในการเข้าถึงบริการนี้	- ต้นทุนสูงในการจัดทำ - การความสำคัญกับการกำกับดูแล OTT แพลตฟอร์ม - ช่วงเปลี่ยนผ่านสู่การกำหนดแนวทางทีวีดิจิตอลหลังหมดอายุใบอนุญาตในปี 2572 - ยังมีคนที่ไม่รู้จักหรือเข้าใจและไม่ทราบถึงสิทธิในการเข้าถึงบริการนี้

ประเภทการบริการ	ประเทศ				
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น	ไทย
ประเด็นในการศึกษา : ข้อค้นพบอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์					
บริการล่ามภาษามือ (SL)	ในสหรัฐอมเริกา คนพิการทางการได้ยินหรือผู้ที่มีปัญหาทางการได้ยิน เมื่อมีการกำหนดสัดส่วน ต่าง ๆ มักจะกำหนดด้วยการให้มี CC และ AD โดยไม่ได้กำหนดในเรื่องของ SL เช่น เรื่องของข้อมูลฉุกเฉินในสถานการณ์ฉุกเฉินที่นำเสนอในส่วนเสียงของการออกอากาศต้องเข้าถึงได้สำหรับ คนพิการทางการได้ยินหรือคนที่มีปัญหาทางการได้ยินด้วยวิธีการนำเสนอภาพที่เห็นได้ เช่น คำบรรยายแทนเสียง	ช่องทีวีที่มีสัดส่วนผู้ชมน้อยลง ได้รับการยกเว้นในการจัดสรรบริการล่ามภาษามือ (Signing) ภายใต้เงื่อนไขดังนี้ 1) ให้บริการล่ามภาษามือ (Signing) อย่างน้อยตามเป้าหมายที่แสดงในตาราง (30 – 75 นาที) ระหว่างเวลา 7.00 - 23.00 น. ทุกเดือน หรือ 2) จ่ายเงินสนับสนุนเป็นจำนวนเงินที่กำหนดไว้ต่อปี เพื่อสนับสนุนการจัดทำบริการแปลภาษามืออื่น ๆ	- Auslan คือภาษามือของออสเตรเลีย ซึ่งใช้โดยชุมชนคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ส่วนใหญ่ของออสเตรเลีย คำว่า Auslan เป็นคำพ้องเสียงของ "ภาษามือออสเตรเลีย" - ไม่ได้มีข้อกำหนดที่บังคับใช้กับ OTT โดยเฉพาะ แต่ยังคงเป็นไปตาม Disability Discrimination Act 1992 - ในปี ค.ศ. 2010 คณะกรรมการปฏิรูปโทรทัศน์ออสเตรเลีย (Australian Television Reform Committee)	- อยู่ระหว่างการทดลองใช้ Sign language CG Animation	กำลังอยู่ในช่วงแปลงนโยบาย ด้านกิจการโทรทัศน์ไว้ 5 ด้าน ไปสู่การวางแผนการดำเนินงาน 1) การส่งเสริมอุตสาหกรรมโทรทัศน์ในช่วงเปลี่ยนผ่านสู่การกำหนดแนวทางทีวีดิจิตอลหลังหมดอายุใบอนุญาตในปี 2572 2) การกำกับผู้ให้บริการเนื้อหารายการโทรทัศน์ภาพยนตร์ วิดิโอ ผ่านโครงข่ายอินเทอร์เน็ต หรือ OTT

ประเภทการบริการ	ประเทศ				
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น	ไทย
บริการล่ามภาษามือ (SL)	(closed captioning) หรือวิธีการนำเสนอภาพอื่น ๆ รวมถึง คำบรรยายเปิด (Open Captioning) ข้อความเลื่อน (Crawls) ที่ปรากฏบนหน้าจอ	ที่ได้รับการอนุมัติจาก OFCOM	มีการเสนอการปฏิรูปกฎหมายที่ใช้กำกับดูและ OTT ในรูปแบบที่ลดความเข้มงวดของกฎ เพื่อนำมาใช้กับกิจการโทรทัศน์ โดยเป็นรูปแบบที่รัฐบาลและอุตสาหกรรมโทรทัศน์จะทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาแผนปฏิรูป ซึ่งช่วยให้มั่นใจได้ว่าแผนปฏิรูปได้รับจะการสนับสนุนจากทั้งรัฐบาลและอุตสาหกรรมโทรทัศน์ อย่างไรก็ตาม โมเดลนี้อาจใช้เวลานานและอาจยากในการบรรลุข้อตกลงร่วมกัน		3) การส่งเสริมคอนเทนต์คุณภาพและความหลากหลายสำหรับคนทุกกลุ่ม 4) การกำกับเนื้อหาและส่งเสริมรายการคุณภาพโดยนำปัญญาประดิษฐ์มาช่วย 5) การดำเนินการส่งเสริมสื่อท้องถิ่นและชุมชน

ประเภทการบริการ	ประเทศ				
	สหรัฐอเมริกา	**สหราชอาณาจักร**	**ออสเตรเลีย**	**ญี่ปุ่น**	**ไทย**
คำบรรยายแทนเสียง (CC)	- มีข้อยกเว้นบางประการสำหรับการทำ CC ได้แก่ ประกาศสาธารณะ (Public Service Annoucement) ที่มีระยะเวลาสั้นกว่า 10 นาที และไม่ได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณของรัฐบาล รายการที่ถูกออกอากาศระหว่างเวลาตี 2 ถึง 6 โมงเช้า รายการที่มีข้อความเป็นส่วนใหญ่ และรายการท้องถิ่นที่ผลิตขึ้นที่ไม่ใช่ข่าวและไม่มีแนวโน้มจะฉายซ้ำ	เรื่องคุณภาพการจัดสรรบริการ โดยเฉพาะบริการคำบรรยายแบบสด (Live Subtitling) OFCOM จึงจัดทำแนวทางการทำคำบรรยายแบบสด (Live Subtitling) เพื่อคงคุณภาพของบริการ โดยจัดข้อเสนอแนะ เช่น - การทำให้การถ่ายทอดสดล่าช้าสักเล็กน้อยเพื่อคงคุณภาพของคำบรรยาย - ลักษณะของการขึ้นคำบรรยายแบบสดว่าควรจะเป็นแบบบล็อก	- ไม่ได้มีข้อกำหนดที่บังคับใช้กับ OTT โดยเฉพาะ แต่ยังคงเป็นไปตาม Disability Discrimination Act 1992 - ในปี ค.ศ. 2010 คณะกรรมการปฏิรูปโทรทัศน์ออสเตรเลีย (Australian Television Reform Committee) มีการเสนอการปฏิรูปกฎหมายที่ใช้กำกับดูแลและ OTT ในรูปแบบที่ลดความเข้มงวดของกฎ เพื่อนำมาใช้กับกิจการโทรทัศน์ โดยเป็นรูปแบบที่รัฐบาลและอุตสาหกรรมโทรทัศน์จะทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนา	การใช้คำบรรยายใต้ภาพแบบเรียลไทม์สำหรับรายการสดตามประเภทของรายการมีวิธีการดังนี้: **- วิธีการป้อนข้อมูลแบบประสานงาน:** ผู้ป้อนข้อมูลหลายคนจะสลับกันป้อนข้อความเพียงระยะเวลาสั้น ๆ โดยใช้คีย์บอร์ดมาตรฐาน **- วิธีการใช้คีย์บอร์ดชวเลข:** ผู้ป้อนข้อมูลใช้คีย์บอร์ดชวเลขความเร็วสูงพิเศษเพื่อป้อนข้อความ	(เช่นเดียวกับบริการล่ามภาษามือ)

ประเภทการบริการ	ประเทศ				
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น	ไทย
คำบรรยายแทนเสียง (CC)		(Block Subtitles) จากผลการสำรวจผู้ชมมองว่าการขึ้น คำบรรยายสดแบบบล็อกง่ายต่อการอ่านและมีคุณภาพมากกว่า - OFCOM ได้แนะนำเพิ่มเติมว่าจะมีประโยชน์อย่างมาก หากผู้ประกอบการออกอากาศทดลองใช้คำบรรยายแบบบล็อค (Block Subtitles) สำหรับรายการบางรายการ (เช่น รายการช่วงดึกบนช่องข่าวที่มีการออกอากาศตลอดเวลา เป็นต้น)	แผนปฏิรูป ซึ่งช่วยให้มั่นใจได้ว่าแผนปฏิรูปได้รับจะการสนับสนุนจากทั้งรัฐบาลและอุตสาหกรรมโทรทัศน์ อย่างไรก็ตาม โมเดลนี้อาจใช้เวลานานและอาจยากในการบรรลุข้อตกลงร่วมกัน	**- วิธีการโดยตรง:** ใช้ซอฟต์แวร์รับรู้เสียงเพื่อแปลงคำพูดของโปรแกรมเป็นข้อความโดยตรง **- วิธีการพูดซ้ำ:** ผู้ประกาศที่เชี่ยวชาญในการพูดคำพูดของโปรแกรมต้นฉบับให้เป็นคำบรรยายใต้ภาพจะพูดข้อความจากนั้นจะแปลงข้อความเป็นข้อความโดยใช้ซอฟต์แวร์รับรู้เสียง	

ประเภทการบริการ	ประเทศ				
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น	ไทย
เสียงบรรยายภาพ (AD)	การกำหนดสัดส่วนด้วย Designated Market Areas (DMAs) อ้างอิง ถึงการรับชมโทรทัศน์และพื้นที่ครอบคลุมของสถานีโทรทัศน์ในพื้นที่ นั้น ๆ เพื่อตัดสินใจว่าสถานีไหนควรถูกรวมอยู่ในพื้นที่ ส่งผลให้การกำหนดการให้บริการเสียงบรรยายภาพถูกกำหนดตามพื้นที่ DMA กล่าวคือ FCC ได้ประกาศขยายข้อกำหนดเกี่ยวกับการบริการเสียงบรรยายภาพ (AD) เพิ่มเติม โดยจะต้องมีการให้บริการ	- RNIB (สถาบันผู้บกพร่องทางการมองเห็นแห่งสหราชอาณาจักร) ได้ทำการเสนอเพื่อเพิ่มเปอร์เซ็นต์เป้าหมายของการให้บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) บนทีวีดิจิตอลจาก 10 % ขึ้นเป็น 20 %	- มีการเผยแพร่ตารางการออกอากาศรายการที่มีเสียงบรรยายภาพให้กับผู้ชม	กำหนดให้สถานีโทรทัศน์สามารถจัดบริการ Audio Description ได้หลายวิธี เช่น การบรรยายสด การบันทึกเสียงบรรยายล่วงหน้า และการแปลงข้อความเป็นเสียงบรรยาย	(เช่นเดียวกับบริการล่ามภาษามือ)

ประเภทการบริการ	ประเทศ				
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น	ไทย
เสียงบรรยายภาพ (AD)	เสียงบรรยายภาพ (AD) ใน 10 พื้นที่ที่กำหนดเพิ่มขึ้นทุกปีใน 4 ปีถัดไป นั่นคือข้อกำหนดการให้บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) จะขยายไปยังพื้นที่ที่กำหนด 61 ถึง 70 พื้นที่ ในวันที่ 1 มกราคม 2021 และขยายจาก 71 ถึง 80 พื้นที่ ในวันที่ 1 มกราคม 2022 ต่อมาจะขยายไปยังพื้นที่ที่กำหนด 81 ถึง 90 พื้นที่ ในวันที่ 1 มกราคม 2023 และกำหนด 91 ถึง 100 พื้นที่ในวันที่ 1 มกราคม 2024				

จากตารางที่ 4.1 คณะผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมและพบว่า ในการกำกับดูแล OTT แพลตฟอร์มนั้น กสทช. อยู่ระหว่างการศึกษาแนวทางในการแก้ปัญหาและเสนอทางออก อย่างไรก็ตามต้องมีการแก้ไขกฎหมาย และต้องได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ภาคส่วนด้วยกัน โดยหลักการตามพันธกิจของ กสทช. คือการส่งเสริมอุตสาหกรรมและศักยภาพของผู้ประกอบกิจการและผู้เล่นในภูมิทัศน์/เทคโนโลยีสื่อที่ปรับเปลี่ยน พร้อม ๆ กับการส่งเสริมความเท่าเทียมและเป็นธรรม ทั้งเชิงโครงสร้างการดำเนินการและเนื้อหาสื่อ เพื่อความยั่งยืนอย่างเหมาะสมในทางเศรษฐศาสตร์ด้วย

นอกจากนั้น เมื่อถึงปี พ.ศ.2572 ใบอนุญาตผู้ประกอบการโทรทัศน์หมดอายุลง การเปิดประมูลใหม่อาจไม่มีผู้ประกอบการสนใจ เพราะปัจจุบันผู้ประกอบการมีช่องทางออนไลน์ที่ออกอากาศคู่ขนานอยู่แล้ว ขณะเดียวกันการให้บริการโอทีทีกำลังเข้ามาได้รับความนิยมมากขึ้น พฤติกรรมการรับชมทีวีลดลง กสทช. จึงต้องหาช่องทางให้ผู้ประกอบการโทรทัศน์อยู่ได้ รวมถึงต้องวางแผนสำหรับอุตสาหกรรมทีวีในอนาคตด้วย เมื่ออุตสาหกรรมสื่อและโทรคมนาคมในอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ซึ่งจะส่งผลต่อทั้งระบบ รวมถึงผู้ประกอบการและผู้บริโภคด้วย กสทช. จึงได้วางนโยบายด้านกิจการโทรทัศน์ไว้ 5 ด้าน ประกอบด้วย (posttoday.com, 2566)

1. การส่งเสริมอุตสาหกรรมโทรทัศน์ในช่วงเปลี่ยนผ่านสู่การกำหนดแนวทางทีวีดิจิตอล หลังหมดอายุใบอนุญาตในปี 2572 โดยมีแผนจะทำ เนชั่นแนล สตรีมมิ่ง แพลตฟอร์ม เพื่อเป็นแพลตฟอร์มกลางที่รวมวีดีโอสตรีมมิ่ง โดยเบื้องต้นได้มีการหารือกับทางผู้ประกอบการทีวีดิจิตอลและสมาคมโฆษณาแล้วต่างเห็นด้วย ซึ่งแพลตฟอร์มดังกล่าวจะมีการรวมคอนเทนต์ต่าง ๆ ให้ง่ายต่อการดูแล และจะมีข้อมูลการใช้งานของผู้บริโภคเพื่อใช้วางแผนในการซื้อโฆษณาได้ ที่สำคัญเม็ดเงินโฆษณาที่อยู่ในระบบจะไหลเวียนอยู่ในประเทศ แทนที่จะออกไปนอกประเทศเหมือนกับแพลตฟอร์มของต่างชาติ

2. การกำกับผู้ให้บริการเนื้อหารายการโทรทัศน์ ภาพยนตร์ วิดีโอ ผ่านโครงข่ายอินเทอร์เน็ต หรือโอทีที (OTT) ซึ่งอยู่ในช่วงดำเนินการนำโอทีทีเข้าสู่ระบบกำกับดูแล โดยมีการทำงานร่วมกับ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ ETDA โดยแนวทางจะเป็นการกำกับดูแลแบบหลอมรวม เน้นเรื่องเนื้อหาคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและผู้บริโภค รวมถึงศึกษาเรื่องการออกใบอนุญาตว่ามีความจำเป็นหรือไม่

3. การส่งเสริมคอนเทนต์คุณภาพและความหลากหลายสำหรับคนทุกกลุ่ม ด้วยการออกประกาศฯ ตามมาตรา 52 แห่ง พ.ร.บ. การประกอบกิจการกระจายเสียงฯ โดยจะใช้งบของกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) มาสนับสนุนผู้ประกอบการผลิตเนื้อหา เพื่อพัฒนาซอฟต์พาวเวอร์ไทยไปสู่ตลาดโลก

4. การกำกับเนื้อหาและส่งเสริมรายการคุณภาพ โดยนำปัญญาประดิษฐ์ หรือ AI มามอนิเตอร์ และตั้งคณะกรรมในการตรวจสอบ และประเมินคุณภาพรายการ รวมถึงการให้เรตติ้งสกอร์ กับผู้ประกอบการเพื่อมาลดค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

5. ดำเนินการส่งเสริมสื่อท้องถิ่นและชุมชน ในการผลิตสื่อในภูมิภาค และ สถาบันการศึกษาต่าง ๆ และทำโครงการสื่อท้องถิ่นด้วยงบยูโซ่ รวมถึงผลักดันให้เกิดโทรทัศน์ชุมชนในแพลตฟอร์มต่าง ๆ

กสทช. ควรนำประเด็นเกี่ยวกับการกำกับดูแล OTT และ การเปิดประมูลใบอนุญาต พ.ศ.2572 มาร่วมพิจารณาด้วยเพื่อให้ได้แนวปฏิบัติที่เหมาะสมกับผู้ประกอบการ อันจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจัดให้มีการบริการ**โทรทัศน์ที่มีบริการ ล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ**สนองต่อภูมิทัศน์สื่อที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งสามารถตอบสนองความต้องการของคนพิการเพื่อการเข้าถึงเนื้อหาได้อย่างเท่าเทียม

บทที่ 5
ผลการวิจัยพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร

การศึกษา **“โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ”** ในส่วนของการจัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม มีกลุ่มตัวอย่าง คือ คนพิการทางการเห็น คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจัดจำนวน 4 ครั้ง 4 ภูมิภาค และผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล จัด 1 ครั้ง ที่กรุงเทพมหานคร

การนำเสนอผลการศึกษาการสนทนากลุ่มในบทที่ 5 คณะวิจัยขอนำเสนอผลการวิจัยในส่วนของพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร กลุ่มคนพิการทางการเห็น คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ซึ่งถือเป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก และกลุ่มผู้สูงอายุ เป็นกลุ่มเป้าหมายรอง ที่มีผลต่อสัดส่วนการจัดให้มีบริการโทรทัศน์เพื่อคนพิการ ดังนี้

5.1 ผลการวิจัย

นำเสนอออกเป็น 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1. พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร 2. สัดส่วนการจัดให้มีบริการเพื่อคนพิการในรายการโทรทัศน์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1.1 พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร

ด้านพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารซึ่งถือเป็นตัวแปรสำคัญที่แสดงให้ถึงความจำเป็นและความต้องการในด้านสัดส่วนของการจัดให้มีบริการเพื่อคนพิการในรายการโทรทัศน์ ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้คณะวิจัยได้นำเสนอเฉพาะพฤติกรรมของคนพิการทางการเห็น คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย และผู้สูงอายุเท่านั้น โดยนำเสนอ 4 ประเด็นย่อย คือ ช่วงเวลาการรับชม ระยะเวลาในการรับชม ประเภทรายการ และสถานีโทรทัศน์ที่รับชม โดยมีผลการศึกษา ดังนี้

5.1.1.1 ช่วงเวลาการรับชม

คณะวิจัยได้ศึกษาช่วงเวลาการรับชมรายการโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีผลสำคัญต่อการกำหนดสัดส่วนของการจัดให้มีบริการเพื่อคนพิการในรายการโทรทัศน์ โดยคณะวิจัยแบ่งช่วงเวลาในการรับชมเป็น 1) ช่วงเช้า 06.01-08.00 น. 2) ช่วงสาย 08.01-10.00 น. 3) ช่วงกลางวัน 10.00-13.00 น. 4) ช่วงเย็น 17.01-19.00 น. 5) ช่วงค่ำ 19.01-21.00 น. โดยผลการวิจัยนำเสนอตามลำดับของช่วงเวลาการรับชมมากที่สุด ดังนี้

อันดับที่ 1 มี 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงเช้า 06.01 – 08.00 น. และช่วงเย็น 17.01-19.00 น.

จากการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จะเปิดรับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์หลายช่วงเวลาใน 1 วัน โดยจะเปิดรับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์ในช่วงที่ตนเองนั้นว่าง โดยช่วงเวลาที่ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เปิดรับนั้นมี 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงเช้าหลังจากตื่นนอน ในช่วงเช้า 06.01-08.00 น. และช่วงเย็นจนถึงค่ำ 17.01-19.00 น. เป็นช่วงกลับจากที่ทำงาน ช่วงเวลาได้อยู่กับครอบครัว

ช่วงเช้า 06.01 – 08.00 น.

จากการศึกษา พบว่า ช่วงเวลาเช้า คือ 06.01-08.00 น. เป็นช่วงเวลาที่ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เปิดรับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์ควบคู่ไปกับการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน กล่าวคือ เมื่อตื่นเช้ามาจะเปิดโทรทัศน์รับข้อมูลข่าวสาร และปฏิบัติภารกิจอื่น ๆ ในชีวิตประจำวันไม่ว่าจะเป็นอาบน้ำ แต่งตัว รับประทานอาหารเช้า ออกกำลังกาย โดยพบว่า รายการที่เปิดรับข่าวสารส่วนใหญ่จะเป็นรายการข่าว เพื่อให้ได้ทราบข้อมูลสถานการณ์ของบ้านเมืองในแต่ละวันและรายการภาพยนตร์จะเปิดบางช่องที่มีให้บริการสำหรับคนพิการ

นอกจากนี้ มีข้อมูลที่น่าสนใจว่าผู้ให้ข้อมูลหลายคนไม่เปิดรับสื่อในโทรทัศน์ แต่จะเปิดรับผ่านช่องทางออนไลน์หรือเว็บสตรีมมิ่งแทน โดยส่วนใหญ่กลุ่มนี้จะเป็นคนพิการทางการเห็น เนื่องจากพอใจกับการรับชมรายการย้อนหลังมากกว่ารับชมสด เพราะเวลาไม่เอื้ออำนวย ความสะดวกในการเลือกรายการและการรับชมรายการย้อนหลังมีอุปกรณ์ช่วยหลายอย่าง

> *“ดูบ่อย ๆ ในช่วงเช้า ช่วง 06.00 น. ดูช่อง PPTV หมายเลข 36 จริง ๆ อยากดูข่าวช่อง 7 หมายเลข 35 แต่ว่าช่วงเวลาที่ดู จอล่ามกว้าง แต่ล่ามภาษามือไม่ค่อยชัดเท่าไหร่ พยายามที่จะเข้าใจแล้วแต่ว่าไม่ได้ สุดท้ายก็เปลี่ยนมาดูช่อง PPTV หมายเลข 36 หรือช่องอื่น ๆ ที่มีล่ามภาษามือเหมือนกัน แต่ว่าก็ตรงเวลา ครบ 1 ชั่วโมง แล้วก็ตัดเลย “*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง*
>
> *(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)*

> *“06.00 น. ดูช่อง MONO29 หลังจากนั้นจะเปลี่ยนไปดูช่อง 7 หมายเลข 35 แต่ว่าจอล่ามเล็กแคบ แล้วมีกรอบอีก ภาษามือล่ามไม่ค่อยดี ทำให้น่าหงุดหงิด แต่ก็ต้องยอมรับว่าเนื้อหาข่าวของเขาดีมาก แล้วก็สดใหม่ตลอดเวลา พยายามไม่ดูล่าม ดูข่าวแต่จริง ๆ ก็ไม่เข้าใจ ตอนเช้าดูข่าวอย่างเดียว 5 ชั่วโมงต่อวัน ตามประสาคนแก่ที่มีเวลาดูข่าว และดูอีกทีตอน 12.00 น. ช่วงประมาณ 11.00 น. รายการอื่น ๆ ก็อยากดูแต่ว่ามันไม่มีล่าม จะให้ดูอย่างไร”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง*
>
> *(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)*

> *“ดูบ่อย ๆ ก็คือตอนเช้าครับ จะดูช่อง 3 หมายเลข 33 ที่จะมีล่ามในทีวีครับ ตอนเช้าก็คือจะดูบ่อยเป็นอันนี้ แล้วก็ 08.00 น. ครับ ก็คือจะหมดแล้วประมาณแค่ 1 ชั่วโมง ตอนเย็นก็จะดูเป็นรายการของพี่ต้น ดูทีวีครับ ช่องพี่ต้นแล้วก็ YouTube ครับ ดูย้อนหลังช่องพี่ต้น เพราะว่าล่ามภาษามือชัดเจนครับ ชัดมาก ๆ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายภาคกลาง*
>
> *(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)*

“จะมีดูทีวีบ้างหรือว่าดูผ่านแอปพลิเคชันอื่น ถ้าเป็นทีวีจะดูตอนเช้าก่อนออกไปทำงาน ประมาณ 6 โมงถึง 7 โมงครึ่ง ดูข่าวตอนเช้าประมาณชั่วโมงครึ่ง ถ้าเป็นตอนเย็นจะดูเกือบใกล้ ๆ ทุ่มไปจนถึงประมาณ 4 ทุ่มนิด ๆ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“ผมจะดูข่าวการเมืองจาก 06.00 – 12.00 น. ผมก็ทำงานไปด้วยเปิดฟังไปด้วยทั้งวัน ตอนเย็นก็ 18.00 – 20.00 น. เฉลี่ยวันละ 5 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้(สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ส่วนใหญ่ก็จะดูช่วงเช้าและช่วงเย็นช่วงข่าววันนึงช่วงเช้าก็ประมาณ 1 ชั่วโมงประมาณช่วง 6 โมง 6 โมงครึ่งตื่นมา 7 โมงครึ่งช่วงเย็นก็น่าจะเป็นช่วงค่ำ ๆ ช่วงก่อนจะเป็นข่าวพระราชสำนัก”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“รายการทีวีส่วนมากตื่นมาตี 5 ถึง 7 โมงเช้าจะดูข่าวดูหลาย ๆ ช่อง อันนี้ก็จะได้เห็นล่ามภาษามือแว๊บ ๆ นะคะ ช่วงเย็นก็คือ 18.00 - 20.00 น. เป็นช่วงข่าวต่าง ๆ หลายช่องสลับไปสลับมา จะดูละครชั่วโมงนึงวันนึงก็จะดูทีวีวันละ 5 ชั่วโมงค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“ดูหลายชั่วโมงตั้งแต่ตี 4 ถึง 6 โมงเช้าดูข่าวไปอีกทีก็คือช่วง 8 โมงพักนึงแล้วก็ไปเย็นตั้งแต่ 5 โมงยันไปถึง 2 ทุ่มกว่า ดูในส่วนของทั้งการเมือง ดูกีฬามากกว่า TSPORT สลับไปสลับมา”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

“จะดูช่วงเช้าดูข่าวแล้วก็ดูแต่ข่าวช่วงเช้าก็ไม่เน้นช่องบางวันก็ 3 บางวันก็ 9 บางวันก็ช่อง 5 แต่ถ้าดูช่วงที่เขามีการอภิปรายก็ช่องรัฐสภาแล้วกิจวัตรตอนเย็นที่อยู่ที่บ้านทุกวันก็ประมาณ 4 โมงเย็นก็เปิดทีวีก็ดูข่าวเป็นหลักแล้วก็พอตอนค่ำหน่อยก็ดูรายการเพลงคั่นเวลาเสร็จก็มาดูข่าวราชสำนักแล้วก็ดูข่าวนิดหน่อยแล้วก็นอนประมาณ 5-6 ชั่วโมงเป็นกิจวัตรคือจะดูแบบนี้”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

ทั้งนี้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ได้แสดงความคิดเห็นว่าการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ในช่วงเช้าโดยเลือกเปิดรับรายการข่าว และรายการกีฬาที่มีบริการล่ามภาษามือ แต่ทว่ามีข้อจำกัด คือ เมื่อรายการนั้น ๆ ไม่มีบริการล่ามภาษามือ คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายจะปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ หรือเปลี่ยนไปดูรายการประเภทอื่นแทน

“ดูตอนเช้าค่ะ ดิฉันเปิดตอนเช้าค่ะ ชงกาแฟอัดมาแล้วก็นั่งดูข่าวจนถึง 7 โมงดูช่องที่มีจอล่ามภาษามือ ดูข่าวสถานการณ์บ้านเมืองเหมือนกันค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ชอบดูช่อง 32 ค่ะ หมวดกีฬาวอลเลย์บอลค่ะ แล้วก็ข่าวที่มีล่ามภาษามือ รวมถึงช่อง 29 ด้วยค่ะ ชอบดูหนังค่ะ ส่วนมากจะดูช่วงเช้าค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ผมก็จะดูช่วงเช้าประมาณ 7 โมง ดูเฉพาะช่วงที่มีล่ามถ้าไม่มีล่ามผมก็ไม่ได้ดู แล้วก็จะดูหนังช่อง MONO แล้วส่วนมากจะดูในช่วงที่มีล่าม”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ปกติจะเปิดรับชมรายการทีวีในช่วงเช้า เพราะว่าจะมีล่ามภาษามือ รายการข่าวแต่ละรายการก็จะมีบริการในส่วนนี้ซึ่งสามารถทำให้เรารู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ ทั้งนี้เราก็จะได้ดูอีกครั้งในช่วงค่ำ ๆ จะมีรายการข่าวค่ำบางช่องที่มีล่ามภาษามือ ซึ่งการมีล่ามช่วยให้การเข้าถึงง่ายกว่า”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“การเลือกช่วงเวลาในการดูทีวีมีให้เลือกไม่มากนัก ถ้ามีคำบรรยายเราก็อ่านคำบรรยายซึ่งจะอยู่ในส่วนของหนังมากกว่าจะมีคำบรรยาย ตรงนี้เราเองก็สามารถดูได้ แต่ถ้าจะเป็นล่ามภาษามือก็จะเป็นการมาจากรายการที่มีข่าว ข่าวเช้า ข่าวค่ำ แล้วแต่ว่า แต่ละช่องจะมี เวลาดูทีวีก็ประมาณ 07.00 – 08.00 น. เพราะมีเวลาตามรายการข่าว และดูอีกทีในช่วงค่ำ 18.00 – 20.00 น. หรืออาจจะยาวกว่านั้นในแต่ละวันไม่เหมือนกัน”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

ช่วงเวลาเย็น 17.01 – 19.00. น.

อีกช่วงเวลาที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์เช่นกัน คือ ช่วงเย็นจนถึงช่วงค่ำ เวลาประมาณ 17.01 -19.00 น. ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเวลาที่ผู้ให้ข้อมูลปฏิบัติภารกิจ ทำงาน และเดินทางถึงที่พัก ไม่ต้องรีบร้อนจึงมีเวลาที่จะเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ โดยส่วนใหญ่จะเป็นรายการข่าว ข่าวการเมือง ข่าวกีฬา

“ผมดูช่วงเย็นครับ ช่วง 6 โมงถึง 2 ทุ่ม ดูเกี่ยวกับข่าวเหมือนกัน อุบัติเหตุ การเมือง ดูช่องที่มีจอล่ามแล้วก็มีแคปชันครับ แล้วก็มันมีบางช่วงที่ดูดู ๆ ไปล่ามภาษามืออยู่ครบชั่วโมงล่ามหายไปไม่เป็นไรครับ ผมเสพต่อด้วยการอ่านแคปชัน”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ผมก็จะชอบดูทีวีในช่วงเย็นก็จะดูบ่อย ๆ ตอนเช้าก็ไม่ค่อยได้ดูเพราะว่าต้องทำงาน จะดูเป็นช่วงเย็นทำงานอะไรเสร็จผมก็จะมานั่งดูทีวี”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ช่วงเวลาที่ดูก็คือเช้าแล้วก็ช่วงเย็นครับ ดูช่วงที่มีล่ามส่วนมากไม่ได้เปลี่ยนช่อง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ดูรายการช่อง 23 คือข่าวแล้วก็ไมค์ปลดหนี้ช่วง 6 โมงเย็นจนถึง 1 ทุ่มถ้าไม่ติดลูกค้านะถ้าติดลูกค้าก็คือไม่ได้ฟังเลยดูตั้งแต่ 6 โมงจนถึง 3-4 ทุ่มค่ะ 6 โมงนี่จะเป็นไมค์ปลดหนี้ค่ะแล้วก็ต่อด้วยข่าวค่ะ ช่อง 34 แล้วก็ช่อง 32 ค่ะ วันละประมาณ 4-5 ชั่วโมงค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ส่วนมากผมจะเป็นตอนเย็นทานอาหารเย็น 18.00 – 19.00 น. ประมาณ 1 ชั่วโมงครับดูช่องข่าว ส่วนมากก็จะดูข่าวกีฬาที่มีการถ่ายทอดสดที่สำคัญต้องดูให้จบ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

อันดับ 2 ช่วงค่ำ 19.01 – 21.00 น.

อีกหนึ่งช่วงเวลาที่พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีการเปิดรับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์เช่นกัน คือ ช่วงค่ำเวลา 19.01 – 21.00 น. ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งมีบางกรณีที่ครอบครัวมีเด็กเล็ก ทำให้ไม่สะดวกในการดูโทรทัศน์ ดังนั้นมีเวลาดูได้เพียงช่วงเวลาที่อยู่ในห้องส่วนตัวเท่านั้น นอกจากนั้นบางท่านดูโทรทัศน์พร้อมกับบุคคลในครอบครัว โดยรายการที่เปิดรับส่วนใหญ่เป็นรายการข่าว มีรายการละครบ้างในบางวัน และในช่วงดึกมีการเปิดรับสื่อโทรทัศน์รายการประเภทกีฬา รายการตลก รายการละคร นอกนั้นจะเป็น วาไรตี้ ทอล์คโชว์ การ์ตูน กีฬา ฯลฯ แต่ทว่ากลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายมีความต้องการดูรายการโทรทัศน์แต่บางรายการไม่มีบริการล่ามภาษามือทำให้ไม่เข้าใจ แต่ยังคงที่จะเปิดรับชมสื่อโทรทัศน์ต่อไป

อีกส่วนคือบุคคลที่ต้องออกไปทำงานข้างนอก เมื่อกลับถึงบ้านเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเวลาพักผ่อนหลังรับประทานอาหารเย็นและก่อนนอน โดยมักจะรับชมเพื่อความบันเทิงเป็นส่วนใหญ่

“ชอบดูรายการกีฬา ประมาณช่วง 19.00 น. ช่วงที่พักผ่อนอยู่ที่บ้านเพราะชอบดูฟุตบอล อิตาลี เยอรมัน สเปนก็ดู แต่ว่าทุกอันไม่มีล่าม และแคปชันก็ไม่มีด้วย “

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ดูรายการตลกช่วงกลางคืนค่ะ ดูละคร แต่ว่าไม่มีซับนะคะ แต่ดิฉันเสพด้วยการมองอย่างเดียวค่ะ ไม่รู้เขาพูดอะไรแต่ก็มอง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ปกติจะเปิดรับชมรายการทีวีในช่วงเช้า เพราะว่าจะมีล่ามภาษามือ รายการข่าวแต่ละรายการก็จะมีบริการในส่วนนี้ซึ่งสามารถทำให้เรารู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ ทั้งนี้เราก็จะได้ดูอีกครั้งในช่วงค่ำ ๆ จะมีรายการข่าวค่ำบางช่องที่มีล่ามภาษามือ ซึ่งการมีล่ามช่วยให้การเข้าถึงง่ายกว่า”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“การเลือกช่วงเวลาในการดูทีวีมีให้เลือกไม่มากนัก ถ้ามีคำบรรยายเราก็อ่านคำบรรยายซึ่งจะอยู่ในส่วนของหนังมากกว่าจะมีคำบรรยาย ถ้าจะเป็นล่ามภาษามือจะเป็นรายการที่มีข่าว ข่าวเช้า ข่าวค่ำ แล้วแต่แต่ละช่องจะมี เวลาดูทีวีก็ประมาณ 07.00 – 08.00 น. เพราะมีเวลาตามรายการข่าว และดูอีกทีในช่วงค่ำ 18.00 – 20.00 น.”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ส่วนใหญ่ก็จะดูช่วง 2 ทุ่ม 2 ทุ่มกว่า ๆ ค่ะ ที่เป็นรายการข่าวแล้วก็จะต่อด้วยประเภทละครดูช่อง 3 ส่วนใหญ่จะเป็นออนไลน์ดูผ่านมือถือ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“ทีวีอยู่ 2 รายการช่วงเช้าจะดูข่าวช่วงประมาณ 6 โมงถึงประมาณซัก 8 โมงแล้วผมก็จะไปดูตอนดึกอีกทีนึงก็คือผมจะไปดูหุ้นวิเคราะห์ตลาดหุ้นประมาณ 5 ทุ่มถึงซักประมาณเที่ยงคืนครึ่งประมาณวันนึงจะดูอยู่ประมาณนี้ไม่เกิน 3 ชั่วโมงหรือ 3 ชั่วโมงครึ่ง ไม่เกินประมาณนี้”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้(สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ผมจะดูข่าวการเมืองจาก 06.00 – 12.00 น. ผมก็ทำงานไปด้วยเปิดฟังไปด้วยทั้งวัน ตอนเย็นก็ 18.00 – 20.00 น. เฉลี่ยวันละ 5 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้(สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ส่วนตัวผมนะครับ ผมจะดูทีวีอยู่ 2 รายการช่วงเช้าผมจะดูข่าวข่าวจะดูช่วงชักประมาณ 06.00 – 08.00 น. แล้วผมก็จะไปดูตอนดึกอีกทีนึงก็คือผมจะไปดูหุ้นวิเคราะห์ตลาดหุ้นประมาณ 23.00 น. ถึงชักประมาณเที่ยงคืนครึ่งประมาณวันนึงจะดูอยู่ประมาณนี้วันนึงไม่เกิน 3 ชั่วโมงหรือ 3 ชั่วโมงครึ่งไม่เกินประมาณนี้”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้(สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“จะดูหลัง 20.00 น. ไปแล้ว ตอนเช้าจะฟังวิทยุ เราอยู่กับข่าว ฟังนิดเดียวก็สามารถต่อเนื่องได้ หลัง 20.00 น. ไปแล้ว ดูละครไม่ก็ข่าว CNN PTV RTV หลัก ๆ ก็จะดูสารคดีท่องเที่ยว ชอบดูที่ต่าง ๆ ในทีวีมันคมชัดมากและชอบดูประเทศต่าง ๆ ที่เราเคยไป ดูจนถึงเที่ยงคืน”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“จะไม่ค่อยดูทีวีเลย เพราะว่าที่บ้านมีเด็กเราจะงดจอทุกชนิดจะมีแต่ในห้องนอน เลยไม่ค่อยสะดวกดู ส่วนมากจะดูแค่ 20.00-21.00 น. วันละ 1 ชั่วโมงเป็นบางวันไม่ได้ดูทุกวัน”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“มาทำภารกิจอะไรเสร็จแล้วก็จะดูช่วงเช้า เป็นข่าวประมาณ 06.30 – 07.00 น. หลังจากนั้นจะมีภารกิจ แล้วจะเป็นช่วงค่ำ 19.00 – 20.00 น. ไม่ดูละคร เฉลี่ยน่าจะ 2 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

อันดับ 3 ช่วงเวลาสาย 08.01 – 10.00 น.

เป็นช่วงเวลาที่ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่อาจไม่ค่อยได้เปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ จะมีในกรณีที่ผู้ให้ข้อมูลทำงานด้วยและสะดวกในการเปิดโทรทัศน์จึงสามารถเปิดรับข้อมูลได้ หรือในบางกรณีที่ไม่มีโทรทัศน์จะเปิดรับผ่านโน๊ตบุ๊ค เป็นต้น

“ดูช่วงประมาณ 08.00 – 10.00 น. ช่อง Thai PBS หมายเลข 3 แล้วก็มีล่ามภาษามือประมาณ 30 – 45 นาที และมีการเปลี่ยนตัวล่าม แต่ว่าภาษามือของล่ามไม่เหมือนกัน ขาดความต่อเนื่องในเนื้อหาข่าว ทำให้เกิดความสับสนแล้วก็เข้าใจไม่ตรงกัน”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ดูช่วงประมาณ 09.00 – 10.00 น. จะดูข่าวในชีวิตประจำวันประมาณ 1 ชั่วโมง จะดูทุก ๆ วัน ก็ประมาณ 1 ชั่วโมงต่อวัน เช่นกัน ดูทั้งแบบมีล่ามและแบบไม่มีล่าม”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ตอนเช้า 08.00 น. ดูช่อง 7 หมายเลข 35 มีล่ามภาษามือค่ะ ทำงานด้วยดูทีวีไปด้วย ส่วนถ้าวันเสาร์ก็จะชอบดูที่สุด ก็คือวัฒนธรรมยั่วน้ำลาย เป็นรายการช่อง PPTV หมายเลข 36”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ช่วงหลังอาหารเช้าประมาณสัก 10.00 น. ประมาณ 2 – 3 ชั่วโมงต่อวัน ส่วนใหญ่จะดูผ่าน Notebook”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

อันดับ 4 ช่วงกลางวัน 10.01 – 13.00 น.

นอกจากนั้นยังมีช่วงเวลาสาย หรือช่วงเที่ยง 12.00-13.00 ซึ่งเป็นช่วงพักกลางวันของที่ทำงาน โดยพบว่าผู้ให้ข้อมูลเปิดรับสื่อโทรทัศน์ในช่วงเวลานี้น้อยสุด โดยเน้นรับชมรายการผ่านโทรศัพท์มือถือ

“ผมก็จะทำงานในช่วงเช้าในช่วงเที่ยงพักผมก็จะดูข่าวสดในโทรศัพท์”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ตอนเช้าดูข่าวอย่างเดียว 5 ชั่วโมงต่อวัน ตามประสาคนแก่ที่มีเวลาดูข่าว และดูอีกทีตอน 12.00 น. ช่วงประมาณ 11.00 น. ดูข่าวช่อง 3 หมายเลข 33 และช่อง Thai PBS หมายเลข 3 ช่อง 5 หมายเลข 1 รายการอื่น ๆ ก็อยากดูแต่ว่ามันไม่มีล่าม จะให้ดูอย่างไร “

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า ช่วงเวลาในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์นั้น สอดคล้องกับอาชีพ พฤติกรรม และสภาพแวดล้อมของผู้ให้ข้อมูล สามารถสรุปช่วงเวลาในการรับชมรายการโทรทัศน์ต่อวัน ได้ดังนี้

ช่วงเช้า ตั้งแต่เวลา 06.01 – 08.00 น. เป็นช่วงเวลาที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เปิดรับก่อนออกจากที่พัก โดยในระหว่างที่เปิดรับชม จะมีทำกิจวัตรประจำวันอื่น ๆ ร่วมในช่วงเวลาที่เปิดรับข้อมูลข่าวสารด้วย

ช่วงสาย ตั้งแต่เวลา 08.01 – 10.00 น. เป็นช่วงเวลาที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางส่วนเปิดรับในระหว่างเดินทางไปทำงาน โดยจะมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านอุปกรณ์อื่น ๆ เช่น โน๊ตบุ๊ค

ช่วงกลางวัน ตั้งแต่เวลา 10.01 – 13.00 น. เป็นช่วงเวลาที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางส่วนเปิดรับข้อมูลข่าวสารในระหว่างพักกลางวัน มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารในช่วงเวลาที่ว่างเว้นจากการทำงาน

ช่วงเย็น ตั้งแต่เวลา 17.01 – 19.00 น. เป็นช่วงเวลาที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางส่วน หลังเดินทางกลับจากที่ทำงาน และใช้เวลาในการพักผ่อนเพื่อเปิดรับข้อมูลข่าวสาร

ช่วงค่ำ ตั้งแต่เวลา 19.01 – 21.00 น. เป็นช่วงเวลาที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางส่วนเปิดรับข้อมูลข่าวสารหลังเดินทางกลับมาจากที่ทำงานและเป็นช่วงเวลาที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลข่าวสาร เปิดรับข่าวสารรายการต่าง ๆ ตามความสนใจ ในช่วงพักผ่อนตามอัธยาศัย

ทั้งนี้สังเกตได้ว่า กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อโทรทัศน์เช่นเดียวกับผู้ให้ข้อมูลกลุ่มอื่น ๆ แต่ทว่าจะเลือกรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือเป็นหลัก ส่วนกลุ่มคนพิการทางการเห็นมีการเปิดรับผ่านแอปพลิเคชันอื่น ๆ นอกเหนือจากโทรทัศน์

5.1.1.2 จำนวนชั่วโมงในการรับชมรายการโทรทัศน์ต่อวัน

คณะวิจัยได้ศึกษาถึงระยะเวลาเฉลี่ยในการรับสื่อโทรทัศน์ต่อวัน โดยแบ่งเป็นกลุ่มต่าง ๆ ตามจำนวนชั่วโมงที่รับชมรายการโทรทัศน์เฉลี่ยต่อวัน ได้แก่ 1) กลุ่มที่เปิดรับน้อยกว่า 1 ชั่วโมง 2) กลุ่มที่เปิดรับ 1-2 ชั่วโมง 3) กลุ่มที่เปิดรับ 2-4 ชั่วโมง 4) กลุ่มที่เปิดรับ 4-6 ชั่วโมง 5) กลุ่มที่เปิดรับมากกว่า 6 ชั่วโมง

โดยมีรายละเอียดดังนี้

อันดับ 1 จำนวนเฉลี่ย 2 - 4 ชั่วโมง ต่อวัน

ผลจากการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เปิดรับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์เฉลี่ย 2 – 4 ชั่วโมงต่อวัน โดยพฤติกรรมในการเปิดรับนั้น มีทั้งช่วงเช้า ช่วงเที่ยง ช่วงค่ำ มีพฤติกรรมการเปิดรับเป็นเวลาที่ค่อนข้างแน่นอน ซึ่งบางท่านเมื่อตื่นขึ้นมาสิ่งแรกที่ทำคือ เปิดโทรทัศน์และปฏิบัติภารกิจอื่น ๆ ในชีวิตประจำวัน หรือเปิดรับสื่อโทรทัศน์ในช่วงที่ว่าง โดยพบว่า ส่วนใหญ่ดูรายการข่าวเป็นหลัก และจะเห็นได้ว่าในกลุ่มผู้สูงอายุได้สะท้อนอีกหนึ่งพฤติกรรมการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ที่เปรียบเสมือนเป็นวัฒนธรรมของสังคมไทยในช่วงที่ผ่านมา คือ เปิดรับชมโทรทัศน์ร่วมกับบุคคลในครอบครัว พบว่า ผู้ที่พักอาศัยอยู่กับครอบครัว มีคุณพ่อ คุณแม่ ญาติผู้ใหญ่ หรือเด็กเล็กในครอบครัว จากเดิมที่ไม่ค่อยได้มีโอกาสเปิดรับสื่อโทรทัศน์ แต่ทว่าเมื่อบุคคลอื่น ๆ ในครอบครัวเปิดรับสื่อโทรทัศน์ ทำให้ตนเองเปิดรับสื่อโทรทัศน์ตามไปด้วย

นอกจากนั้นผู้ให้ข้อมูลมีการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ไม่ว่าจะดูผ่านมือถือ หรือเครื่องมือสื่อสารอื่น ๆ ทำให้สามารถเปิดรับสื่อได้ทุกที่ ทุกเวลา จากพฤติกรรมการเปิดรับสื่อผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ หรือการดูย้อนหลัง ทำให้ผู้ให้ข้อมูลเลือกที่เปิดรับสื่อ เปิดรับข้อมูลในสิ่งที่ตนเองสนใจ และเลื่อนผ่านข้อมูลที่ตนเองไม่สนใจ

“ประมาณเที่ยงครับ ผมจะดูช่วงเที่ยงแล้วก็ช่วงเย็นส่วนมากก็จะดูเป็นข่าวประมาณทุ่ม 2 ทุ่ม ประมาณ 2-3 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ส่วนใหญ่จะดูรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ ตอนกลางคืน หลังจากประมาณทุ่มหรือทุ่มครึ่งเป็นต้นไป ก็ดูพวกข่าว ละคร หนัง กีฬาบ้าง เฉลี่ยดูวันละประมาณ 3 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ

(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“แต่ละคนจะมีช่วงเวลาในการรับชมไม่เท่ากัน อย่างผมก็จะประมาณ 04.30 – 05.00 น. แล้วก็จะนอนหลับยาวไปจนถึง 14.00 น. – 15.00 น. แล้วดูอีกทีตอนประมาณ 19.00 น. – 20.00 น. (ประมาณ 3 ชั่วโมงต่อวัน)”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ผมจะชอบติดตามเป็นช่วง ๆ ดูประมาณ 05.30 น. – 06.00 น. และจะมาติดตามอีกที ตอน 12.00 น. และอีกทีตอน 17.00 น. จะดูช่วงที่เขาสรุปข่าว ทั้งอันใหม่อันเก่าที่เขาเอามาเล่าให้ฟัง และจะดูอีกทีตอน ข่าว 3 มิติ ทั้งวันดูประมาณ 3 ชั่วโมง ทั้งข่าวในประเทศต่างประเทศ และข่าวกีฬา”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ช่วงเช้าผมจะดูข่าวข่าวจะดูช่วงซักประมาณ 6 โมงถึงประมาณซัก 8 โมงแล้วผมก็จะไปดูตอนดึกอีกทีนึงก็คือผมจะไปดูหุ้นวิเคราะห์ตลาดหุ้นประมาณ 5 ทุ่มถึงซักประมาณเที่ยงคืนครึ่งประมาณวันนึงจะดูอยู่ประมาณนี้ไม่เกิน 3 ชั่วโมงหรือ 3 ชั่วโมงครึ่งไม่เกินประมาณนี้”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้(สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ดูช่วงเช้าครับ 6 โมงถึง 8 โมงครึ่งครับ ดูเรื่องเล่าเช้านี้ครับ แล้วก็ช่วงบ่ายไปทางการเมืองนิดนึงเมื่อก่อนแต่เดี๋ยวนี้ไม่ดูแล้วครับ เฉลี่ย 2-3 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“ช่วงหลังอาหารเช้าประมาณสัก 10.00 น. และดูอีกทีนึงหลัง 13.00 น. เป็นต้นไป ประมาณ 2 – 3 ชั่วโมงต่อวัน ส่วนใหญ่จะดูผ่าน Notebook”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“มีโอกาสได้ดูช่วงค่ำประมาณช่วง 2 ทุ่ม ดูข่าวในพระราชสำนัก ข่าวทั่วไป และดูละครบ้างเป็นบางวัน ทั่วไปใช้เวลาดูประมาณ 2 ชั่วโมงเศษ ๆ ครับ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“จะดูช่วงเช้า 6 โมงครึ่งถึง 7 โมงเช้า แล้วก็ตอนเย็นตอนเย็นจะดูทุ่มถึงประมาณ 2 ทุ่มครึ่งแล้วก็หยุด หลังจากนั้นจะดูข่าวรอบดึกก็ช่วง 4 ทุ่มถึง 5 ทุ่มเฉลี่ยวันหนึ่งประมาณ 4 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

“ดูช่อง 22 มากกว่าดูตอนกลางวันบ้างซักประมาณ 10 โมงถึง 11 โมงตอนเช้าไม่ดูเพราะว่าเช้ามีธุระและตอนเย็น 5 โมงจนถึง 3 ทุ่มดูข่าวแล้วก็ดูการกีฬาเฉลี่ยประมาณ 3 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

อันดับ 2 จำนวนเฉลี่ย 1 - 2 ชั่วโมงต่อวัน

จากการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลเปิดรับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์เฉลี่ย 1-2 ชั่วโมงต่อวัน เนื่องด้วยภารกิจจากการทำงาน มีตารางการเปิดรับสื่อที่แน่นอน มีระยะเวลาการรับสื่อในช่วงเวลาเดียวกันทุกวัน โดยจะเปิดรับสื่อในช่วงเช้า และ/หรือช่วงเย็น มักทำกิจกรรมอื่น ๆ ไปด้วยขณะรับชมรายการโทรทัศน์ โดยส่วนใหญ่รายการที่รับชมเป็นรายการข่าว และละคร

ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลบางท่านไม่สามารถรับชมทางสื่อโทรทัศน์ แต่ทว่ามีการเปิดรับผ่านทางเครื่องมือสื่อสารอื่น เช่น มือถือ แท็บเลต หรือดูย้อนหลังแทน และข้อจำกัดอีกประการหนึ่งที่ทำให้มีการเปิดรับข่าวสารน้อย คือ คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย รายการที่สนใจไม่มีบริการล่ามภาษามือ ทำให้ไม่สามารถเปิดรับข้อมูลได้

“ดูทีวีช่อง Thairath TV หมายเลข 32 ค่ะ ดูบ่อย ๆ เลย ก็คือตอนกลางคืนช่วงประมาณ 20.00 น. ดูข่าวเกี่ยวกับฆาตกรรม ข่าวอาชญากรรม ประมาณ 1 ชั่วโมงค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ดูตอนเช้าค่ะ ดิฉันเปิดตอนเช้าค่ะ ชงกาแฟแล้วก็นั่งดูข่าวจนถึง 7 โมง ดูช่องที่มีจอล่ามภาษามือ ดูข่าวสถานการณ์บ้านเมืองเหมือนกันค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ส่วนใหญ่จะดูข่าว มีรายการกีฬาบ้าง ละครบ้างนิดหน่อย วันหนึ่ง ๆ ก็จะดูโทรทัศน์ประมาณ 2 ชั่วโมง จะดูช่วงก่อนไปทำงาน”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“ดูช่วงตี 04.00 – 06.00 น. ชอบดูครอบครัวข่าว 3 หลังจากนั้นมันก็จะมีสาระของต่างประเทศด้วย แล้วก็ฟังพวกเรื่องกฎหมาย หลังจากนั้นก็ไม่ได้ดูต่อ วันนึงเฉลี่ยดูประมาณ 2 ชั่วโมง ส่วนใหญ่จะดูข่าว”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ไม่ค่อยมีเวลาดูเลยค่ะ เพราะว่าลูกค้าที่ร้านเยอะค่ะ ไม่ได้ดูละครเลยส่วนมากหลัง 3 ทุ่มก็จะฟังพระสวดมนต์ค่ะ ก็ประมาณซัก 2 ชั่วโมงได้ค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ส่วนมากก็จะฟังตั้งแต่ 6 โมงเช้าจนถึง 7 โมงครึ่งหรือ 8 โมงประมาณนั้นวันนึงก็ไม่เกิน 2 ชั่วโมงครับ ตอนเย็นไม่ค่อยได้ดูครับ แต่อาจจะดูบ้างเวลามีข่าวพิเศษประมาณครึ่งชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้(สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ประมาณครึ่งชั่วโมงดูละครช่วงบ่ายโมงประมาณครึ่งชั่วโมงดูไม่จบหรอกดูไปแล้วก็ไปทำงานประมาณ 1 ชั่วโมงครับ 7-8 โมงช่อง 3 รายการประเภทข่าว”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้(สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ส่วนมากผมจะเป็นตอนเย็นทานอาหารเย็น 18.00-19.00 น. ก็ประมาณ 1 ชั่วโมงนะครับดูช่องข่าวส่วนมากก็จะดูข่าวกีฬาที่มีการถ่ายทอดสดที่สำคัญต้องดูให้จบ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“ส่วนใหญ่จะดูช่วงเช้าและช่วงเย็นช่วงข่าว วันนึงช่วงเช้าประมาณ 1 ชั่วโมง ช่วง 6 โมง 6 โมงครึ่งตื่นมา 7 โมงครึ่งช่วงเย็นก็น่าจะเป็นช่วงค่ำ ๆ ช่วงก่อนจะเป็นข่าวพระราชสำนัก”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“ประมาณ 3 ทุ่มถึง 5 ทุ่มค่ะ กลางวันไม่ดูค่ะ ดูข่าวบ้าง ดูละครบ้าง ประมาณ 2 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

“ผมดูอยู่เวลาเดียว 3 ทุ่มครึ่งถึง 4 ทุ่มครึ่งบางทีก็เลทนิดหน่อยดูข่าวอย่างเดียวละครไม่ดูไม่มีเวลาดูช่วงเช้าประมาณชั่วโมง ชั่วโมงครึ่ง”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

อันดับ 3 จำนวนเฉลี่ย 4 – 6 ชั่วโมงต่อวัน

ผู้ให้ข้อมูลส่วนหนึ่ง เปิดรับข้อมูลผ่านสื่อโทรทัศน์เฉลี่ย 4 – 6 ชั่วโมงต่อวัน เปิดรับชมรายการต่าง ๆ ค่อนข้างนานและหลากหลายประเภท ส่วนใหญ่กลุ่มนี้จะไม่ได้ทำงานประจำ หรือเปิดรับช่วงหัวค่ำถึงก่อนนอน โดยเลือกรับชมหลายรายการ นอกจากนี้ยังมีการเปิดรับชมเกือบตลอดเวลาในวันหยุด จึงทำให้อัตราการเปิดรับเฉลี่ยสูงขึ้นไปด้วย

“ช่วงบ่าย ๆ จนถึง 4 โมงเย็นค่ะ แล้วก็ตอน 2 ทุ่มดูการ์ตูนในช่วงที่พักเบรกโฆษณาดิฉันก็ติดตามข่าวสารช่อง 29 มีล่ามค่ะ ก็มีไม่เข้าใจบ้างนิดหน่อยค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ส่วนใหญ่จะดูรายการต่าง ๆ ตั้งแต่ช่วงเย็นหลัง 5 โมงเย็นเป็นต้นไป ก็จะดูข่าวทางโทรทัศน์และก็ดูรายการอื่น ๆ บ้าง พอค่ำหน่อยก็จะดูซีรีส์ ดูหนังใน Netflix ก็รับชมยาวไปถึงเกือบเที่ยงคืน”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“การเลือกช่วงเวลาในการดูทีวีมีให้เลือกไม่มากนัก ถ้ามีคำบรรยายเราก็อ่านคำบรรยายซึ่งจะอยู่ในส่วนของหนังมากกว่าจะมีคำบรรยาย ตรงนี้เราเองก็สามารถดูได้ แต่ถ้าจะเป็นล่ามภาษามือก็จะเป็นการมาจากรายการที่มีข่าว ข่าวเช้า ข่าวค่ำ แล้วแต่ว่า แต่ละช่องจะมี เวลาดูทีวีก็ประมาณ 7 โมงเช้าถึง 8 โมงเช้า เพราะมีเวลาตามรายการข่าว และดูอีกทีในช่วงค่ำ 6 โมงเย็นถึง 2 ทุ่ม หรืออาจจะยาวกว่านั้นในแต่ละวันไม่เหมือนกัน”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“5 ชั่วโมงครับ คือเราจะไม่ค่อยดูข่าวตอนเช้าเพราะเราแต่งตัวนาน แล้วก็ดูข่าวตอนเที่ยงแล้วก็มาดูข่าวตอนเย็นแล้วก็ยาวจนถึงอมรินทร์จบครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ในการดูก็จะมีดูทีวีบ้างหรือว่าดูผ่านแอปพลิเคชันอื่น ถ้าเป็นทีวีจะดูตอนเช้าก่อนออกไปทำงานประมาณ 6 โมงถึง 7 โมงครึ่งค่ะ จะดูข่าวตอนเช้าประมาณชั่วโมงครึ่งถ้าเป็นตอนเย็นก็จะดูเกือบใกล้ ๆ ทุ่มไปจนถึงประมาณ 4 ทุ่มนิด ๆ ค่ะ ดูละครบ้างแล้วก็เป็นข่าวช่วงดึกบ้างรวมกันแล้วประมาณ 4 ชั่วโมง การ์ตูน ละคร แล้วก็เป็นรายการเพลงทั่วไป ร้องข้ามกำแพง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“ดูทีวีทุ่มนึงถึงประมาณ 5 ทุ่มเฉลี่ยแล้ววันละประมาณ 4 ชั่วโมงดูตั้งแต่ดูละคร ข่าวพระราชสำนัก ช่อง 34 อมรินทร์”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“รายการทีวีที่ส่วนมากจะตื่นมาตี 5 ถึง 7 โมงเช้าจะดูข่าวดูหลาย ๆ ช่องอันนี้ก็จะได้เห็นล่ามภาษามือแว็บ ๆ นะคะ ช่วงเย็นก็คือ 18.00-20.00 นะคะ เป็นช่วงข่าวต่าง ๆ หลายช่องสลับไปสลับมาก็จะดูละครชั่วโมงนึง วันนึงก็จะดูทีวีวันละ 5 ชั่วโมงค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“ตั้งแต่ตี 5 ที่ตื่นขึ้นมาก็คือเปิดฟังข่าวโดยเฉพาะจะเป็นขาประจำ WORK POINT ค่ะ แล้วพอดูไปจนถึง 8 โมงเช้าเลยก็จะไปทำภารกิจพอตอนเที่ยงกลับมาก็จะเป็นช่วงทานข้าวช่วงทานข้าวก็จะมีตลกนันทนาการ WORK POINT แล้วตอนเย็นก็จะมีไมค์ปลดหนี้ ไมค์ทองคำชอบฟังเพลงชอบดูประกวดร้องเพลงแล้วก็ข่าว 2 ทุ่มรวม ๆ แล้วก็ดูทีวี 5 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

อันดับ 4 จำนวนเฉลี่ยมากกว่า 6 ชั่วโมงต่อวัน

นอกจากนั้นผู้ให้ข้อมูลส่วนหนึ่งเปิดรับข้อมูลผ่านสื่อโทรทัศน์เฉลี่ยมากกว่า 6 ชั่วโมงต่อวัน ในกลุ่มนี้จะเปิดรับสื่อเกือบตลอดเวลาโดยเฉพาะในช่วงวันหยุด และมีการรับชมรายการที่หลากหลายรูปแบบ และพฤติกรรมการเปิดรับชมนั้นจะเน้นความต่อเนื่องเป็นเวลานาน ในบางกลุ่มของผู้ให้ข้อมูล มีระยะเวลาดูในแต่ละครั้งนานพอสมควร เนื่องจากเป็นการเปิดโทรทัศน์ทิ้งไว้ประกอบกับการทำกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งวัตถุประสงค์หลักของการรับชมรายการต่าง ๆ ของกลุ่มนี้คือ เพื่อเปิดรับข่าวสารและความบันเทิง

“ช่วงเช้าจะเป็น 05.30 – 08.00 น. ช่วงเย็นประมาณ 18.00 น. ช่อง One หมายเลข 31 ช่อง GMM TV หมายเลข 25 ช่อง Work Point หมายเลข 23 และประมาณ 1 ทุ่มไม่เกิน 22.30 น. วันนึงเฉลี่ยดูประมาณ 8 – 9 ชั่วโมง เพราะส่วนมากช่วงเย็นก็เปิดฟังตอนตรวจของขาย”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ดูช่วง 04.20 – 07.00 น. แล้วก็จะดูอีกทีนึงประมาณ 08.30 น ดูรายการแจ๋ว แล้วก็จะปิดประมาณ 09.00 น. และเปิดอีกทีนึงตอน 18.00 น. ดูช่อง MONO29 หมายเลข 29 ดูหนังต่อแล้วก็จะไปหยุดอีกที 21.00 น. อันนี้จะเป็นวันที่ไม่ขายลอตเตอรี่ แต่ถ้าวันที่ขายก็จะตี 5 เป็นต้นไป วันนึงดูประมาณ 7- 8 ชั่วโมงได้”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ส่วนมากจะดูช่วงประมาณ 08.00 - 09.00 น. เพราะทำงานร้านนวด ทางร้านจะเปิดประมาณ 05.00 น. ช่วงเย็นก็ไม่ได้ดู วันนึงเฉลี่ยดูประมาณ 6 - 8 ชั่วโมง ส่วนใหญ่จะผ่าน Application มากกว่า”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ดูอีกทีก็จะเป็นช่วงเย็น วันนึงดูประมาณ 7 – 8 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ส่วนใหญ่จะดูช่องแกรมมี่ค่ะ 25 สลับกับ 31 ค่ะ จะเปิดไว้ตลอดทั้งวันค่ะ เรียกได้ว่าเป็นแฟนคลับก็ได้ค่ะ ก็ตอนแรกตั้งแต่ 11 โมงไปจนถึง 2 ทุ่มครึ่งเลยค่ะ บางทีก็ 4 ทุ่มครึ่ง 5 ทุ่ม 5 ทุ่มครึ่งบางทีถ้านอนไม่หลับก็เที่ยงคืนก็มีแต่ว่าก็คือดู 2 ช่องนี้สลับกันไปสลับกันมาค่ะ ทุกรายการที่เป็นวาไรตี้ของวงการบันเทิงชอบดูรายการแบบนี้ค่ะ แล้วก็ละครบ้างเป็นหลักแล้วก็ถ้าเป็นละครก็ชอบดูทุกประเภทค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“ดูตั้งแต่ 08.00 – 18.00 น. เปิดทั้งวัน วันนึงดูมากกว่า 8 ชั่วโมง บางวันก็ถึงเที่ยงคืน”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ดูประมาณซักตี 5 ถึง 6 โมงครึ่งโดยประมาณจะดูข่าวซักประมาณ 9 โมงถึง 11 โมงจะดูช่อง MONO ชอบดูหนังแล้วบางทีก็บ่าย 3 โมงช่วงกลางวันจะดูหนังมากกว่าจะมีช่วงเช้า ช่อง 22 ช่อง 3 จะดูข่าวมากกว่าก็สลับกันไปแต่ส่วนใหญ่ข่าวมันก็จะคล้าย ๆ กันเรื่องเดียวกันช่อง 3 กับ 22 เฉลี่ยตอนเย็นก็ดูซัก 4 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

อันดับ 5 เฉลี่ยน้อยกว่า 1 ชั่วโมงต่อวัน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มที่ใช้ระยะเวลาเฉลี่ยในการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ที่น้อยกว่า 1 ชั่วโมงต่อวัน อาทิ คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย เมื่อมีการเปิดรับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์โดยไม่มีบริการล่าม

ภาษามือ ทำให้ไม่สามารถรับชมรายการนั้น ๆ ได้ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เปิดรับสื่อโทรทัศน์น้อยกว่า 1 ชั่วโมงต่อวัน หรือคนพิการทางการเห็นที่ไม่มีเวลาในการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ หรือบางท่านมีการเปิดรับผ่านแอปพลิเคชัน หรือเครื่องรับอื่น ๆ เป็นต้น

“ จะดูข่าวในชีวิตประจำวันประมาณ 1 ชั่วโมง “

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ส่วนใหญ่ก็จะดูตอนเช้าครับ เรื่องเล่าเช้านี้ครับ ก็จะดูประมาณ 5-10 นาทีครับ เพราะว่าไม่ค่อยมีเวลาดูไม่จบครับ ชอบข่าวครับ ส่วนใหญ่จะเป็นข่าวเช้าครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“ผมนี่ไม่ค่อยดูทีวีนะครับ เพราะว่ารายการที่ชอบจะชอบพวกประเภทซิตคอมรายการเป็นต่อ ถ้ามีโอกาสได้ดูจะดูช่วงเย็นครับ ดูวันละตอนเฉลี่ยวันละประมาณ 1 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

จากผลการศึกษาข้างต้นสรุปได้ว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จะเปิดรับสื่อ 2 – 4 ชั่วโมงต่อวัน รองลงมาคือ 1 – 2 ชั่วโมงต่อวัน และสรุปจำนวนชั่วโมงในการรับชมรายการโทรทัศน์ต่อวัน ได้ดังนี้

1. น้อยกว่า 1 ชั่วโมง เนื่องจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่ได้ค่อยมีเวลาในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อโทรทัศน์ ประกอบกับรายการส่วนใหญ่ไม่มีบริการเพื่อคนพิการ จึงทำให้มีระยะเวลาในการเปิดรับน้อย

2. จำนวนเฉลี่ย 1 – 2 ชั่วโมงต่อวัน เนื่องจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางส่วนเปิดรับข้อมูลข่าวสารตามจำนวนชั่วโมงของรายการ เช่น รายการข่าว ละคร ภาพยนตร์ เกมโชว์ วาไรตี้

3. จำนวนเฉลี่ย 2 – 4 ชั่วโมงต่อวัน เนื่องจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ตั้งแต่ 2 ช่วงเวลาเป็นต้นไป ทำให้จำนวนชั่วโมงในการรับชมแปรผันตรงกับช่วงเวลาที่เปิดรับข้อมูลข่าวสาร

4. จำนวนเฉลี่ย 4 – 6 ชั่วโมงต่อวัน เนื่องจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ตั้งแต่ 2 ช่วงเวลาเป็นต้นไป แต่จะมีระยะเวลาในการเปิดรับมากกว่าทำให้จำนวนชั่วโมงในการรับชมแปรผันตรงกับช่วงเวลาที่เปิดรับข้อมูลข่าวสาร

5. จำนวนเฉลี่ย 6 ชั่วโมงขึ้นไป เนื่องจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีการรับชมประเภทรายการที่ติดกัน เช่น ช่วงเย็นถึงช่วงค่ำ ตั้งแต่เวลา 17.01 – 21.00 น. จะมีการเปิดรับชมข่าวสารประเภทรายการข่าว รวมทั้งเปิดรับชมข่าวสารประเภทรายการบันเทิง ได้แก่ ละคร ภาพยนตร์ เกมโชว์ วาไรตี้ เป็นต้น และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางกลุ่มจะทำการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร โดยการเปิดโทรทัศน์ทิ้งไว้ในระหว่างที่ตนทำกิจวัตรต่าง ๆ

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่ากลุ่มคนพิการทางการเห็น กลุ่มคนพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย มีข้อจำกัดในเรื่องของความสะดวกในการรับชมรายการโทรทัศน์ เช่น ข้อจำกัดในเรื่องของล่ามภาษามือ การบรรยายแทนภาพที่ไม่ได้มีครบทุกรายการ ในขณะที่แอปพลิเคชันต่าง ๆ ในอุปกรณ์ เช่น โทรศัพท์สมาร์ตโฟนหรือแท็บเล็ตมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรับชมรายการต่าง ๆ บนอุปกรณ์ดังกล่าวผ่านการสตรีมมิ่งมากกว่า จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้หลายท่านเลือกเปิดรับสื่อผ่านช่องทางออนไลน์มากกว่าทางโทรทัศน์

5.1.1.3 ประเภทรายการที่รับชมทางสื่อโทรทัศน์

จากข้อมูล พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเปิดรับสื่อโทรทัศน์โดยเลือกดูรายการประเภทต่าง ๆ เรียงตามลำดับดังนี้

อันดับที่ 1 รายการประเภทข่าวสาร

รายการข่าวสาร เป็นประเภทรายการที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเปิดรับชมมากที่สุด เนื่องจาก มีความต้องการติดตามรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ของบ้านเมืองในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีการเปิดรับข่าวที่หลากหลายประเภท เช่น ข่าวการเมือง ข่าวด่วนภัยพิบัติต่าง ๆ ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา เป็นต้น ทั้งนี้จะเห็นว่า การเปิดรับของผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มนั้นไม่มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ มีการเปิดรับชมในช่วงเวลาที่บุคคลนั้นสะดวก และเลือกสถานีโทรทัศน์ที่มีความชื่นชอบ เช่นรายการ รายการเรื่องเล่าเช้านี้ รายการโหนกระแส รายการเช้านี้ที่หมอชิต รายการโหนกระแส รายการข่าวไทยรัฐทีวี เป็นต้น

ทั้งนี้กลุ่มคนพิการทางได้ยินหรือสื่อความหมายส่วนใหญ่จะเลือกเปิดรายการข่าวสถานีโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือเป็นหลัก และมีพฤติกรรมเปลี่ยนช่องเมื่อบริการล่ามภาษามือในรายการนั้น ๆ จบ หรือล่ามภาษามือแปลแล้วไม่เข้าใจ โดยได้มีข้อเสนอแนะต้องการให้มีบริการล่ามภาษามือจนจบรายการข่าวนั้น ๆ

> *“จะดูข่าวในชีวิตประจำวันประมาณ 1 ชั่วโมง จะดูในทุก ๆ วัน ดูทั้งแบบมีล่ามและแบบ ไม่มีล่าม เพราะบางทีดูช่อง 3 หมายเลข 33 และดูของช่อง Thai PBS หมายเลข 3 ด้วย เพราะว่าจอล่ามชัดกว่า “*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง*
>
> *(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)*

> *“ดูบ่อย ๆ ในช่วงเช้า ช่วง 06.00 น. ดูช่อง PPTV หมายเลข 36 จริง ๆ ก็อยากดูข่าวช่อง 7 หมายเลข 35 แต่ช่วงเวลาที่ดู จอล่ามกว้าง แต่ว่าล่ามภาษามือไม่ค่อยชัดเท่าไหร่ พยายามที่จะเข้าใจแล้วแต่ว่าไม่ได้ สุดท้ายก็ต้องเปลี่ยนมาดูช่อง PPTV หมายเลข 36”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง*
>
> *(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)*

“ดูข่าวค่ะ ดูเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองค่ะ ดูช่องที่มีล่ามภาษามือแล้วก็ถ้าในสถานการณ์ที่เป็นข่าวสดหรือว่าข่าวเร่งด่วนค่ะ จะดูที่มีแคปชันให้ค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ดูช่วงเย็นครับ เกี่ยวกับข่าวอุบัติเหตุ การเมือง ดูช่องที่มีล่ามแล้วก็มีแคปชันครับ มันมีบางช่วงที่ดูไปล่ามภาษามืออยู่ครบชั่วโมงล่ามหายไป ไม่เป็นไรครับ ผมดูต่อด้วยการอ่านแคปชัน”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ผมดูนะครับ รายการที่ผมดูก็คือ ITV แล้วก็ดูข่าวเกี่ยวกับการเมืองแต่บางช่องก็ไม่มีทั้งซับไม่มีทั้งล่าม”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

กลุ่มคนพิการทางการเห็นนั้น พบว่า ส่วนหนึ่งด้วยภารกิจการทำงาน ไม่มีเวลารับชมทางสื่อโทรทัศน์ในขณะออกอากาศ จึงเน้นดูรายการย้อนหลังทางสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ประกอบกับการดูผ่านสื่อออนไลน์สะดวกในการเข้าถึงข้อมูลมากกว่าสื่อโทรทัศน์

“ผมจะชอบติดตามเป็นช่วง ๆ ดูประมาณ 05.30 – 06.00 น. และจะมาติดตามอีกทีตอน 12.00 น. และอีกทีตอน 17.00 น. จะดูช่วงที่เขาสรุปข่าว ทั้งอันใหม่อันเก่าที่เขาเอามาเล่าให้ฟัง ดูประมาณ 3 ชั่วโมง ทั้งข่าวในประเทศ ต่างประเทศและข่าวกีฬา”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ส่วนใหญ่จะดูหนุ่มกรรชัย รายการโหนกระแส และจะดูข่าว ตอน 17.00 น. นอกนั้นก็จะดูเป็นย้อนหลังหมดเลย รายการทั้งวันก็จะชอบดูตอน 12.00 น. ก็คือดูหนุ่มกรรชัย ถ้าว่างก็จะดูสด แต่ถ้าไม่ว่างก็จะดูย้อนหลัง ชอบมากสุด”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“จะดูย้อนหลังหลังจากทำงานเสร็จ จะดูโหนกระแสบ้าง เพื่อที่จะได้รู้ทันข่าวสารบ้านเมือง โทรทัศน์ลำบากเราไม่มีเวลามาดูสดดูยูทูบมันสะดวกกว่า มีอุปกรณ์ในการเข้าถึงเยอะกว่า จะดูข่าวกีฬาย้อนหลัง ข่าวฟุตบอลจะฟังยูทูบเป็นสรุป เพราะว่ามันไม่ได้มีไลฟ์สด”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“ชอบฟังข่าวค่ะ ช่อง 7 ค่ะ วันละชั่วโมงครึ่งค่ะ ดูตอนเช้า 6 โมงเช้าค่ะ ถึง 7 โมงครึ่งค่ะ แล้วก็ตอนกลางคืนดูย้อนหลังในยูทูบนอนไปด้วยฟังไปด้วย”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

ทั้งนี้กลุ่มผู้สูงอายุมีการเปิดรับรายการข่าว โดยผู้ให้ข้อมูลท่านใดที่อยู่บ้านจะมีระยะเวลาในการเปิดรับชมค่อนข้างนาน หรือบางท่านจะเปิดรายการข่าวตลอดทั้งวัน พบว่าการเลือกรายการข่าว ผู้สูงอายุบางท่านจะเลือกการเล่าข่าวของสถานีโทรทัศน์ที่มีการนำเสนอแบบไม่เครียดจนเกินไป เช่น ใช้การเล่าให้ดูสนุกสนานมากขึ้น

“ส่วนมากจะดูข่าว รายการเปิดปากของช่อง Thairath TV หมายเลข 32 ที่ดูเพราะว่ามันจะมีข้อมูลที่เราเอามาสอนเด็กต่อได้ เช่น คุณกับทนาย ก็จะมีทนายเข้ามาคุยข้อมูลบางข้อมูลคดีที่มันคล้าย ๆ กัน บางอย่างเราก็เอาเก็บสาระของเขามาสอน ละครไม่เคยดู”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ถ้าเป็นข่าวทั่วไปดู แต่ถ้าเป็นรายการเล่าข่าวไม่ค่อยอยากดู เพราะมันทำให้เราจิตตกไปเลย โดยเฉพาะการเล่าทั้งหลายแหล่ เราเป็นสื่อมวลชนด้วยกัน วิธีการโน้มน้าวอย่างนั้นทำให้เราจิตตก ช่องที่ดูแล้วเป็นการเล่าข่าวแบบเหมือนกันนำเสนอจริง ๆ ก็คือ ช่อง TNN หมายเลข 22 หรือไม่ก็ช่อง 5 หมายเลข 1 ไม่ก็ Thairath TV หมายเลข 32 เพราะว่าเป็นการเอาข่าวมาเล่าตลก ๆ เวลาดูแล้วมันไม่เครียด”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ดูช่องข่าว NEW ช่องเดียวค่ะ ดูทั้งวันเลยค่ะ ทุกวันตั้งแต่ 6 โมง 15 จน 3 ทุ่มครึ่งค่ะ ประมาณ 8-9 ชั่วโมงได้”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“ช่วงเช้าดูข่าวแล้วก็ดูแต่ข่าว ช่วงเช้าก็ไม่เน้นช่องบางวันก็ 3 บางวันก็ 9 บางวันก็ช่อง 5 แต่ถ้าดูช่วงที่เขามีการอภิปรายก็ช่องรัฐสภา กิจวัตรตอนเย็นที่อยู่ที่บ้านทุกวันก็ประมาณ 4 โมงเย็น ก็เปิดทีวี ก็ดูข่าวเป็นหลัก แล้วก็พอตอนค่ำหน่อยก็ดูรายการเพลงคั่นเวลาเสร็จก็มาดูข่าวราชสำนัก แล้วก็ดูข่าวนิดหน่อย แล้วก็นอนประมาณ 5-6 ชั่วโมงเป็นกิจวัตร คือจะดูแบบนี้”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

อันดับ 2 รายการประเภทบันเทิง

รายการประเภทบันเทิง เป็นรายการที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ความบันเทิงและความเพลิดเพลินความพึงพอใจแก่ผู้รับชม โดยส่วนใหญ่ผู้ให้ข้อมูลที่ดูรายการประเภทนี้ได้แก่ คนพิการทางการเห็นและผู้สูงอายุ โดยรายการที่เปิดรับ อาทิ รายการวาไรตี้ รายการซิตคอม เกมโชว์ ทอล์กโชว์ รายการเกี่ยวกับการทำอาหาร รายการช่วยเหลือสังคม เป็นต้น

นอกจากนี้จะเห็นได้ว่ารายการบันเทิง โดยเฉพาะรายการเพลง รายการประกวดร้องเพลง เป็นรายการที่กลุ่มคนพิการทางการเห็นให้ความนิยม เนื่องจากเป็นรายการที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ความสำราญความเพลิดเพลินความพึงพอใจแก่ผู้รับชม โดยผ่านเสียงเพลง ผ่านการฟังเป็นหลัก เช่น รายการไมค์หมดหนี้ รายการดวลเพลงชิงทุน รายการไมค์ทองคำ รายการร้องข้ามกำแพง รายการ I can see your voice เป็นต้น

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย มีการเปิดรับรายการประเภทบันเทิงค่อนข้างน้อย เนื่องจาก เป็นรายการที่ไม่มีบริการเพื่อคนพิการ การเปิดรับด้วยการรับชมทางการเห็นเพียงอย่างเดียวไม่สามารถเข้าถึงอรรถรสได้ โดยคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายต้องการให้มีบริการเพื่อคนพิการเพิ่มมากขึ้น

> *“ตอนเช้าตื่นมาเขาก็ดู WORK POINT ค่ะ พอสาย ๆ เขาก็เปลี่ยนไปดูอีกช่องแต่พอตอนกลางคืนในช่วงของละครคนทั่วไป เขาดูกันพร้อมหน้าแต่คนหูหนวกไม่สามารถดูได้จริง ๆ อยากจะให้มีตรงนี้บริการ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)*

> *“จะฟังพวกข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา พวกรายการวาไรตี้ รายการอะไรที่ทำให้เราดูแล้วรู้สึกสบายมากกว่าที่จะมาดูเรื่องเครียด ๆ เช่น รายการไมค์ทองคำ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)*

> *“ส่วนใหญ่ถ้าเป็นวันหยุดก็จะดูเกี่ยวกับรายการเพลงค่ะ ถ้าเป็นช่วงเช้าจะทำงานจนถึงตอนเย็นเลยจะไม่ได้ดูดู 6 โมงถึงประมาณ 4 ทุ่ม ชอบประกวดร้องเพลง ละคร เกี่ยวกับอาหารค่ะ ชอบอาหารบางทีไม่เห็นภาพแต่ก็ดูไปให้คนที่บ้านเขาได้กิน”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

> *“ช่วงค่ำประมาณใกล้ ๆ ทุ่มนึงช่วงนี้ก็จะดูแม่การะเกดย้อนหลังดูถึง 2 ทุ่มหลังจากนั้นก็จะดูมาตาลดาชอบดูละคร The wall song รายการเพลง แล้วก็ I can see you voice Thailand”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

“ทีวีจะดูรายการบันเทิงนะครับ ก็จะดูผ่านช่องทางออนไลน์ยูทูบนะครับ สตรีมไลฟ์ส่วนทีวีดิจิตอลที่ดูจริง ๆ ก็จะดูช่วงเช้านะครับ แล้วก็ช่วงเย็นกลับมาก็เปิดช่อง MONO ดูเช้าประมาณ 6 โมงถึง 7 โมงตอนเย็นดูครึ่งชั่วโมงเฉลี่ยชั่วโมงครึ่งต่อวัน”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“เริ่มต้นจากเช้าข่าวแล้วก็บันเทิงแล้วก็กีฬาครับ บันเทิงส่วนใหญ่ก็จะเป็นที่นำไปใช้ในชีวิตจริงครับ เช่น ปัญญาปันสุข เพราะว่าจะได้เอาไปถ่ายทอดให้เขารับรู้ว่าโลกนี้คนที่ทุกข์ลำบากกว่าคนอื่นเป็นยังไงแล้วก็จะเป็นเรื่องของกีฬา”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

“เริ่มต้นจากเช้าข่าวแล้วก็บันเทิงแล้วก็กีฬาครับ บันเทิงส่วนใหญ่ก็จะเป็นที่นำไปใช้ในชีวิตจริงครับ เช่น ปัญญาปันสุข เพราะว่าจะได้เอาไปถ่ายทอดให้เขารับรู้ว่าโลกนี้คนที่ทุกข์ลำบากกว่าคนอื่นเป็นยังไงแล้วก็จะเป็นเรื่องของกีฬา”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

อันดับ 3 รายการประเภทละคร

รายการประเภทละครโทรทัศน์ ละครหลังข่าว จากการสนทนากลุ่ม พบว่า มีการเปิดรับในระดับที่สูงเช่นกัน เพราะกลุ่มผู้ให้ข้อมูลยังนิยมรับชมรายการโทรทัศน์ร่วมกับครอบครัว กิจกรรมการรับชมรายการละครโดยเฉพาะละครหลังข่าว จึงเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่ยังทำร่วมกัน อย่างไรก็ตามพบว่า กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายนั้นมีความสนใจละครเช่นกัน แต่ทว่าในละครไม่มีบริการเพื่อคนพิการ ทำให้ไม่เข้าใจไม่ได้อรรถรส สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ พบว่า ไม่ค่อยรับชมรายการประเภทละครมากนัก

“รายการอื่นก็อยากดู แต่ว่ามันไม่มีล่ามจะให้ดูอย่างไร ดูละครก็ดูแต่ Acting เขาสนุกมาก ซกต่อยกันสนุกมาก ก็มีอารมณ์ร่วมแต่คุยอะไรกันไม่รู้เรื่อง ไม่เข้าใจ ดูได้แต่ภาพ ลูกก็แนะนำ VIPA Application ที่เป็นของ Thai PBS หมายเลข 3 ของช่อง 3 หมายเลข 33 แสดงดีแต่ว่าไม่มีที่ให้เข้าถึงได้ “

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ดูละคร แต่ว่าไม่มีซับนะคะ ดิฉันเสพด้วยการมองอย่างเดียวค่ะ ไม่รู้เขาพูดอะไรแต่ก็มอง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ดูละครผมก็จะดูสีหน้า ท่าทาง ก็จะใช้เวลาในการดูนิดนึงแต่ว่าก็จะไม่ค่อยเข้าใจเท่าไหร่ในการที่จะดูเขาในตรงนั้นแต่ว่าก็ชอบดูละคร”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ช่วงค่ำประมาณใกล้ ๆ ทุ่มนึงช่วงนี้ก็จะดูแม่การะเกดย้อนหลังดูถึง 2 ทุ่มหลังจากนั้นก็จะดูมาตาลดาชอบดูละคร”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“ชอบดูรายการประเภทละครค่ะ 6 โมงถึง 1 ทุ่มช่อง ONE ค่ะ แล้วก็ดูรายการประกวดร้องเพลงสลับกันค่ะ ดูละครอยู่ที่ช่อง 8 ค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“ถ้าไม่ได้ออกไปทำงานตอนเช้าก็จะดูทางยูทูบจะเป็นหนังจักร ๆ วงศ์ ๆ เรื่องโกมินทร์ค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“ส่วนใหญ่จะดูข่าว ที่บ้านจะดูแค่ 2 อย่างก็คือ ข่าวกับละครของช่อง 7 หมายเลข 35 ช่องเดียว”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ดูพวกละครย้อนยุค และ ซีรีส์วาย ชอบซีรีส์วาย เพราะว่ามันเป็นสร้างสรรค์”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“พี่เป็นข้าราชการเกษียณแล้วก็จะดูทีวีวันละ 4-5 ชั่วโมงค่ะ ช่องที่ดูก็คือเปิดตามฉันดู ช่องเที่ยวเที่ยงจังหวัดนู้นจังหวัดนี้จังหวัดนั้นประมาณ 1-2 ชั่วโมงต่อวัน แล้วก็ดูละครวันละเรื่องไม่ดูเยอะดูวันละเรื่อง แล้วก็ฟังเพลงเป็นส่วนใหญ่ประมาณชั่วโมง 2 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

อันดับ 4 รายการประเภทภาพยนตร์

รายการประเภทภาพยนตร์ ผู้ให้ข้อมูลมีความสนใจที่จะเปิดรับเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็น ภาพยนตร์ไทย ซีรีส์จีน ซีรีส์เกาหลี เป็นต้น ทั้งนี้ในส่วนของกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย นอกจากจะดูภาพยนตร์ในช่วงที่มีล่ามแล้ว จะเห็นได้ว่าภาพยนตร์ต่างประเทศเป็นอีกรายการที่กลุ่มคนพิการทางการได้ยิน

หรือสื่อความหมายเปิดรับชมค่อนข้างมาก เนื่องจากมีคำบรรยายแทนเสียงจึงเข้าใจภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ได้ โดยอีกช่องทางในการรับชมรายการประเภทนี้ ได้แก่ แอปพลิเคชันสตรีมมิ่งออนไลน์ เช่น NETFLIX

“ผมก็จะดูช่วงเช้าประมาณ 7 โมงดูเฉพาะช่วงที่มีล่าม ถ้าไม่มีล่ามผมก็ไม่ได้ดู แล้วก็จะดูหนังช่อง MONO ส่วนมากจะดูในช่วงที่มีล่าม”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ผมก็จะชอบดูหนัง ผมก็อยากจะให้มีล่ามหรือว่าแคปชันให้อ่านตรงนี้นะครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“เป็นภาพยนตร์อันนี้ก็จะไม่มีล่ามจะมีแค่ภาษาก็จะอ่านแค่ภาษาเอา”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ภาพยนตร์เพราะดูภาพยนตร์ก็จะมีภาษา อย่างอื่นก็ไม่ค่อยมีล่ามแล้วผมก็จะไม่ค่อยสนใจดูเท่าไหร่”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ส่วนใหญ่ดูหนัง ดูซีรีส์ ก็จะอ่านจากซับไตเติ้ลบ้าง ส่วนใหญ่จะดูในช่อง MONO แล้วก็ทาง NETFLIX”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“การเลือกช่วงเวลาในการดูทีวีมีให้เลือกไม่มากนัก ถ้ามีคำบรรยายเราก็อ่านคำบรรยายซึ่งจะอยู่ในส่วนของหนังมากกว่าจะมีคำบรรยาย ตรงนี้เราเองก็สามารถดูได้”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

อันดับที่ 5 รายการประเภทกีฬา

รายการกีฬา เป็นอีกหนึ่งประเภทที่ผู้ให้ข้อมูลให้ความสนใจในการเปิดรับ ไม่ว่าจะเป็นกีฬาฟุตบอล วอลเลย์บอล ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย มีความชอบรายการประเภท

กีฬาเช่นกัน แต่ทว่าไม่บริการเพื่อคนพิการ จึงเป็นอุปสรรคในเปิดรับข้อมูล ส่วนคนพิการทางการเห็น ให้ข้อคิดเห็นว่ารายการกีฬาทางสื่อโทรทัศน์ยังไม่สามารถเข้าถึงคนพิการได้ ส่วนใหญ่เน้นรับชมผ่านโซเชียลมีเดียเป็นหลัก

“ผมก็จะชอบดูกีฬา ผมก็อยากจะให้มีล่ามหรือว่าแคปชันให้อ่านตรงนี้นะครับ อย่างเช่นเรื่องกีฬาทำอะไรบ้างพูดถึงตรงนี้ยังไงบ้างนะครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ชอบดูกีฬาครับ อยากให้มีล่ามแล้วก็มีภาษาด้านล่างด้วย”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“กีฬาครับ ก็จะเป็นมวยไทยดูท่าทางของคนที่มาเชียร์ตรงนั้นผมก็จะเข้าใจง่ายครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“จะดูพวกข่าวกีฬาย้อนหลัง พวกข่าวฟุตบอลจะฟังยูทูบเป็นสรุป ๆ มากกว่า เพราะว่าไม่ได้มีไลฟ์สด ก็ไล่ดูวันต่อวัน”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“วันศุกร์ประมาณ 2 ทุ่มครึ่งถึง 4 ทุ่มถึง 5 ทุ่มครับ จะมีรายการเป็นกีฬาของลุมพินี จะเป็นการแข่งขันชกมวย จะดูกับครอบครัวดูกับคุณพ่อแบบนี้”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“ชอบฟังกีฬามากกว่านะ ผมว่ากีฬาทางทีวียังเข้าไม่ถึงคนพิการไม่เหมือนในโซเชียล ชอบฟังกีฬามากกว่าครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“ตื่นเช้าก็ 6 โมงก็ดูข่าวช่อง Nation ก็ประมาณ 8 โมงเช้าก็หยุดก็ไปทำงานช่วงเย็นก็ประมาณ 6 โมงครึ่งเป็นต้นไปดูมวยดูมวยเสร็จ 2 ทุ่มก็ดูข่าวไปซักประมาณ 1 ชั่วโมงแต่ส่วนมากจะดูเป็นพวกกีฬาเสาร์อาทิตย์ดูมวยหรือบางช่วงช่องนี้ก็ดูวอลเลย์บอลช่อง 36”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“ชอบกีฬาช่วงเขาแข่งขันวอลเลย์บอล แล้วจะมีข่าวเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็ดู TOPNEWS ในยูทูบส่วนใหญ่แค่นั้น เพราะว่าไม่ว่าช่วงไหนนะจะติดตามตลอด แล้วข่าวใน TOPNEWS ในยูทูบจะเปิดดูอยู่เรื่อย ๆ สรุปวันละประมาณ 2 ชั่วโมงเป็นหลัก”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

อันดับ 6 รายการประเภทภาพยนตร์สารคดี

รายการประเภทภาพยนตร์สารคดีนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ ที่เป็นข้อเท็จจริงหรือประวัติศาสตร์ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษาศิลปะวัฒนธรรม ซึ่งพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนหนึ่งชื่นชอบรายการประเภทนี้ เพราะทำให้เกิดความเพลิดเพลิน ผ่อนคลาย ได้รับความรู้ ทั้งนี้จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายแทบจะไม่เปิดรับรายการประเภทภาพยนตร์สารดคี

“ก่อนจะนอนดูประเภทสารคดีหนูดูผ่านยูทูบค่ะ มันจะเป็นพวกสารคดีสัตว์โลก สารคดีสถานที่ท่องเที่ยว”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“ส่วนมากจะดูรายการสารคดีและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เราทำงานด้านไอทีเราก็ต้องตามข่าวเกี่ยวกับไอที”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ดูแต่ข่าวเพื่อไม่ให้ตกประเด็นและดูสารคดีต่างแดน”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“จะชอบดูเรื่องศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเปิดไปปุ๊ปไม่ว่าดูช่องไหนแล้วเจอก็จะดูดูจนเพลิน ชอบดูเพลิน ๆ ก็คือสารคดีจะดูไปเรื่อย ๆ ดูนกดูอะไรเขาเรียกการผ่อนคลาย”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“เรื่องของสารคดีครับ แบบไปต่างประเทศแลกเปลี่ยนความรู้เราไม่เคยไปเลยต่างประเทศเราก็ดูจากที่เขาไปถ่ายทำมา”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

อันดับ 7 รายการประเภทเพลง (8 คน)

รายการดนตรี เป็นรายการที่ทำให้เกิดความผ่อนคลาย และสามารถที่จะเปิดทิ้งไว้เป็นเพื่อนได้ตลอดเวลา ซึ่งพบว่าผู้ให้ข้อมูลบางส่วนเปิดรับรายการประเภทนี้

“อันดับแรกจะเป็นมิวสิก แต่ชอบฟังรายการที่เกี่ยวกับร้อง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“จะฟังพวกข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา ทางวิทยุ คลื่น 99 และคลื่น 100.5 และก็พวกลูกทุ่งมหานคร พวกรายการวาไรตี้ รายการอะไรที่ทำให้เราดูแล้วรู้สึกสบายมากกว่าที่จะมาดูเรื่องเครียด ๆ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“อันดับแรก เป็นรายการข่าว อันดับ 2 รายการเพลง ทางช่อง One 31 ช่อง Work Point หมายเลข 23 อันดับ 3 จะเป็นพวกละคร ช่อง GMM TV หมายเลข”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“เพราะว่าคุณแม่เป็นคนคุมรีโมต ส่วนใหญ่จะดูวาไรตี้เกี่ยวกับเพลง เราก็จะต้องดูตาม ละครก็เช่นกันแต่ว่าเขาจะดูหลากหลายมาก ...”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“กิจวัตรตอนเย็นที่อยู่ที่บ้านทุกวันก็ประมาณ 4 โมงเย็นก็เปิดทีวีก็ดูข่าวเป็นหลัก ค่ำดูรายการเพลงคั่นเวลา เสร็จก็ดูข่าวราชสำนัก ดูข่าวนิดหน่อยแล้วก็นอน”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

อันดับ 8 รายการประเภทตลก

รายการตลก เป็นประเภทรายการที่กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายให้ความสนใจเปิดรับ แต่ทว่ารายการตลกส่วนใหญ่นั้นไม่มีบริการเพื่อคนพิการ ไม่ว่าจะเป็นล่ามภาษามือ หรือคำบรรยายแทนเสียง จึงทำให้ไม่เข้าใจ

“รายการตลก ดูช่อง 31 ที่เขาจะเป็นเหมือนการแสดงแต่ว่ามันก็จะไม่มีล่ามในตรงนั้นแต่ว่าผมดูแล้วผมก็ไม่เข้าใจเพราะว่าไม่มีล่ามที่จะแปลในตรงนั้นในส่วนของรายการตลก”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“จะชอบดูรายการตลกหมายเลข 14 อยากจะให้มีล่ามหรือว่าแคปชันให้อ่านตรงนี้นะครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“รายการตลกก็จะดูช่อง 23 แต่ก็จะไม่มีล่ามไม่มีภาษาให้อ่านนะครับ ผมก็อยากให้เพิ่มตรงนี้เข้าไปก็จะได้ทำให้คนหูหนวกมีความสุขมากขึ้นครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“เน้นเกี่ยวกับเรื่องนันทนาการเป็นหลักก็คือพวกตลก พวกร้องเพลง อะไรต่าง ๆ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“กีฬาก็จะชอบบ้างเป็นบางประเภทที่ตัวเองชอบบางประเภทที่ชอบก็เลือกชมแล้วทีนี้บันเทิงก็ไม่ดูจะไปดูเพลงรายการประกวดร้องเพลงต่าง ๆ ดูตลกค่ะ ตลกก็ชอบค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

อันดับ 9 รายการประเภทเด็กและเยาวชน

รายการเด็ก ส่วนใหญ่ที่เปิดรับเป็นการ์ตูน เนื่องจากผู้ที่ยังเปิดรับชมจะเป็นกลุ่มที่ยังอายุไม่มาก มีการเปิดรับชมการ์ตุนในรูปแบบอนิเมะที่เผยแพร่ทางออนไลน์ นอกจากนี้บางครอบครัวมีเด็กทำให้ดูไปพร้อม ๆ กัน หรือดูเพื่อนำข้อมูลไปพูดคุยกับบุตรหลาน เป็นต้น

“ชอบดูการ์ตูน เด็กและเยาวชนก็จะชอบดูช่อง 33 แต่ว่าล่ามก็จะไม่ค่อยมีเท่าไหร่แต่ว่าส่วนมากก็จะดูในช่วงเย็นค่ะ ก็จะไม่ค่อยมีล่ามในการแปลข่าวหรือว่าแปลรายการในช่วงเย็น”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“หนูดูแต่การ์ตูนผ่านช่องยูทูบค่ะ ดูชินจัง โดเรม่อน ดูละครบ้างค่ะ มาตาลดา ดูผ่านยูทูบค่ะ ดูผ่านย้อนหลังค่ะ ไม่ว่างเพราะบางทีทำการบ้านดูแบบคลิปสั้น ๆ ไฮไลท์เพราะมันไม่มีแบบเต็ม การ์ตูน การ์ตูนเพลง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“ดูแต่การ์ตูนอย่างเดียว ไม่ชอบดูโทรทัศน์ ที่ 1 จะเป็นการ์ตูนค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

อันดับ 10 รายการท้องถิ่น

รายการท้องถิ่น เป็นประเภทรายการที่ผู้ให้ข้อมูลบางส่วนชื่นชอบ เพราะเมื่อรับชมแล้วทำให้ได้รับความเพลิดเพลิน ได้รับรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น ๆ อาทิ รายการด้านวัฒนธรรม เป็นประเภทรายการที่เปิดประสบการณ์ในวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย เช่น วัฒนธรรมทางศาสนา วัฒนธรรมอาหาร เป็นต้น

> *“ถ้าวันเสาร์ก็จะชอบดูที่สุดเลยนะคะ คือ รายการวัฒนธรรมยั่วน้ำลาย เป็นรายการช่อง PPTV หมายเลข 36 เหมือนเขาพาไปกินอาหารแปลก ๆ ถ้ามีสัมภาษณ์ชาวต่างชาติด้วยก็จะมีแปล แต่บางครั้งก็ไม่ได้แปลเป็นไทย ทำให้รู้สึกเสียดายเหมือนกัน อยากให้เพิ่ม Subtitle เป็นภาษาไทย คือ อยากรู้เหมือนกันว่าต่างชาติเขาพูดถึงอะไร “*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง*
>
> *(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)*

> *“จะชอบดูเรื่องศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เปิดไปปุ๊ปไม่ว่าดูช่องไหนแล้วเจอก็จะดู ดูจนเพลิน ดูสินค้าของชุมชนว่าเขามีวิธีการยังไง”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

> *“แล้วก็ที่ชอบมากที่สุดก็คือรายการพัฒนาอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอันนี้จะชอบมากเลยค่ะ จะชอบดูว่ารายการพาไปนู่นไปนี่ว่าชุมชนนี้เขาทำอะไรบ้าง เขาอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมยังไงชุมชนเขาอยู่ร่วมกันแบบไหน”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้ง 4 ภาค มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารที่มีความหลากหลายประเภทรายการ โดยสรุปประเภทรายการที่รับชมทางสื่อโทรทัศน์ 3 อันดับแรก ดังนี้

1. ประเภทรายการข่าว เป็นประเภทรายการที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเปิดรับชมมากที่สุด เนื่องจาก มีความต้องการติดตามรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ของบ้านเมืองในปัจจุบัน เช่น ข่าวการเมือง ข่าวด่วนภัยพิบัติต่าง ๆ ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา เป็นต้น

2. รายการบันเทิง โดยส่วนใหญ่ผู้ให้ข้อมูลที่ดูรายการประเภทนี้ได้แก่ คนพิการทางการเห็น และผู้สูงอายุ โดยรายการที่เปิดรับ อาทิ รายการวาไรตี้ รายการซิตคอม เกมโชว์ ทอล์กโชว์ รายการเกี่ยวกับการทำอาหาร รายการช่วยเหลือสังคม เป็นต้น

3. รายการละคร กลุ่มผู้ให้ข้อมูลนิยมรับชมรายการโทรทัศน์ร่วมกับครอบครัว

จากผลการวิจัย สังเกตได้ว่า กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายนั้น ส่วนใหญ่เปิดรับรายการข่าวเป็นจำนวนมากเนื่องจากมีบริการล่ามภามือ ส่วนรายการบันเทิงและรายการละครมีความสนใจเช่นกัน แต่ทว่าไม่มีบริการเพื่อคนพิการ ทำให้ไม่เข้าใจ ไม่ได้อรรถรส

กลุ่มคนพิการทางการเห็น พบว่า เน้นดูรายการต่าง ๆ ย้อนหลังทางสื่อออนไลน์ เพราะสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลมากกว่าสื่อโทรทัศน์

กลุ่มผู้สูงอายุมีการเปิดรับรายการต่าง ๆ โดยขึ้นอยู่กับความสนใจ แต่ทว่าท่านใดที่อยู่บ้านจะมีระยะเวลาในการเปิดรับชมค่อนข้างนาน หรือบางท่านจะเปิดรายการข่าวตลอดทั้งวัน และเน้นเลือกดูรายการที่ผ่อนคลายความเครียดเป็นหลัก

5.1.1.4 สถานีโทรทัศน์ที่รับชม

ด้านสถานทีโทรทัศน์ที่รับชม พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีการเปิดรับสื่อจากสถานีโทรทัศน์ที่หลากหลาย โดยพบว่า ส่วนใหญ่แล้วจะเปิดรับข้อมูลจากสถานทีโทรทัศน์ในส่วนกิจการทางธุรกิจมากกว่ากิจการบริการสาธารณะ ดังนี้

สถานีโทรทัศน์ประเภทกิจการทางธุรกิจที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ได้แก่สถานีโทรทัศน์ช่อง Nation หมายเลข 22 ผู้ให้ข้อมูลเปิดรับรายการประเภทข่าว เนื่องจากมีบริการล่ามภาษามือ เช่นเดียวกับสถานีโทรทัศน์ช่อง Workpoint หมายเลข 23 ผู้ให้ข้อมูลเปิดรับรายการบันเทิง รายการเพลง/ประกวดร้องเพลง สถานทีโทรทัศน์ช่อง 8 หมายเลข 27 สถานีโทรทัศน์ช่อง MONO29 หมายเลข 29 ส่วนใหญ่เปิดรับรายการประเภทภาพยนตร์ รายการข่าว เนื่องจากมีล่ามภาษามือ รายการการ์ตูน เป็นต้น สถานีโทรทัศน์ช่อง MCOT หมายเลข 30 ประเภทรายการข่าว สถานีโทรทัศน์ช่อง ONE31 หมายเลข 31 เปิดรับข้อมูลประเภทรายการข่าว และรายการบันเทิงเช่นกัน สถานีโทรทัศน์ช่อง Thairath TV หมายเลข 32 เปิดรับข้อมูลประเภทรายการข่าว รายการกีฬา ข่าวที่มีล่ามภาษามือ สถานีโทรทัศน์ช่อง 3 HD หมายเลข 33 และสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 HD หมายเลข 35 ส่วนใหญ่เปิดรับรายการข่าว ละคร และสถานีโทรทัศน์ช่อง PPTV หมายเลข 36 ผู้ให้ข้อมูลเปิดรับรายการประเภทข่าว ภาพยนตร์ รายการบันเทิงวาไรตี้ (บางรายการ) เนื่องจากมีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียงและเสียงบรรยายภาพ

ทั้งนี้จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายนั้นจะเลือกดูรายการและสถานีโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือเป็นหลัก ประกอบกับจอล่ามมีขนาดใหญ่ และล่ามภาษามือแปลได้เข้าใจ และเปลี่ยนสถานีโทรทัศน์เมื่อดูล่ามแล้วไม่เข้าใจ หรือรายการที่มีบริการล่ามภาษามือจบ

> *“จบรายการธรรมะจะเปลี่ยนไปเป็นที่ช่อง PPTV หมายเลข 36 ตอน 05.00 น. จะเจอล่ามภาษามือ และมีช่อง Work Point หมายเลข 23 ก็จะดูช่องที่มีล่ามช่วงเช้าช่อง 8 หมายเลข 27 เพราะชอบดูรายการข่าวที่มีการอัปเดตตลอด “*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง*
>
> *(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)*

“ช่วงเช้าเวลา 08.00 น. ดู Thai PBS ดูข่าวครับเพราะว่ามีภาษามือ แล้วเรียนรู้เหตุการณ์ในบ้านเมือง ดูผ่านจอทีวีและมือถือ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ผมก็จะดูช่วงเช้าประมาณ 7 โมงดูเฉพาะช่วงที่มีล่าม ถ้าไม่มีล่ามผมก็ไม่ได้ดู แล้วจะดูหนังช่อง MONO แล้วส่วนมากจะดูในช่วงที่มีล่าม”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ตอนเช้าตื่นมาเขาก็ดู WORK POINT ค่ะ พอสาย ๆ เขาก็เปลี่ยนไปดูอีกช่องแต่พอตอนกลางคืนในช่วงของละครคนทั่วไปเขาดูกันพร้อมหน้า แต่คนหูหนวกไม่สามารถดูได้จริง ๆ อยากจะให้มีตรงนี้บริการเหตุผลที่เขาเปลี่ยนช่องก็คือเขาดูภาษามือแล้วเขาดูไม่เข้าใจก็เลยต้องเปลี่ยนไปช่องอื่นเพื่อที่มีภาษามือเขาจะได้ดู”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ผมชอบฟังข่าวของช่อง 3 ครับ ของสรยุทธเรื่องเล่าเช้านี้ฟัง 2 ชั่วโมงครึ่งแล้วก็ฟังสารคดีสัตว์โลกครับ เวลาเรื่องเล่าเช้านี้ก็ตั้งแต่ 6 โมงถึง 8 โมงแล้วก็จะมีตอน 8 โมงถึง 8 โมงครึ่งครับ เขาจะถ่ายทอดครึ่งชั่วโมงครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“ดูช่อง 23 คือข่าวและไมค์ปลดหนี้ช่วง 6 โมงเย็น จนถึง 3-4 ทุ่มค่ะ 6 โมงนี่จะเป็นไมค์ปลดหนี้ค่ะ แล้วก็ต่อด้วยข่าวค่ะ ช่อง 34 แล้วก็ช่อง 32 ค่ะ วันละประมาณ 4-5 ชั่วโมงค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ตั้งแต่ตี 5 ที่ตื่นขึ้นมาคือเปิดฟังข่าวโดยเฉพาะจะเป็นขาประจำ WORK POINT ดูไปถึง 8 โมงเช้าเลย จะไปทำภารกิจ พอตอนเที่ยงกลับมาก็จะเป็นช่วงทานข้าว จะมีตลกนันทนาการ WORK POINT แล้วตอนเย็นจะมีไมค์ปลดหนี้ ไมค์ทองคำ ชอบฟังเพลงชอบดูประกวดร้องเพลงแล้วข่าว 2 ทุ่มรวม ๆ แล้วก็ดูทีวี 5 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

ด้านสถานีโทรทัศน์ประเภทกิจการบริการสาธารณะที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเปิดรับจากสื่อโทรทัศน์ ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ NBT หมายเลข 2 โดยส่วนใหญ่เปิดรับชมรายการข่าว สถานีโทรทัศน์ช่อง Thai PBS

หมายเลข 3 และสถานีโทรทัศน์ช่อง NBT หมายเลข 11 โดยเปิดรับรายการประเภทข่าว ข่าวการเมือง และเป็นสถานีที่มีบริการเพื่อคนพิการไม่ว่าจะเป็นบริการล่ามภาษามือ และบริการคำบรรยายแทนเสียง สถานีโทรทัศน์ ALTV Thai PBS หมายเลข 4 และโทรทัศน์รัฐสภา หมายเลข 10 โดยส่วนใหญ่จะเปิดรับรายการประเภทข่าว โดยเฉพาะข่าวการเมือง

“ ดูช่วงประมาณ 08.00 – 10.00 น. ช่อง Thai PBS หมายเลข 3 แล้วก็มีล่ามภาษามือประมาณ 30 – 45 นาที และมีการเปลี่ยนตัวล่าม แต่ว่าภาษามือของล่ามไม่เหมือนกัน ขาดความต่อเนื่องในเนื้อหาข่าว ทำให้เกิดความสับสน “

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ผมดูรายการข่าวครับ ดูข่าวรัฐสภา ข่าว สส. ส่วนมากผมจะชอบดูที่มีบริการทั้ง CC แล้วก็ SL เลย”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ส่วนมากจะดูตอนเช้าค่ะ ประมาณ 7 โมงเช้าถึง 10 โมงค่ะ จะดูช่อง NBT แล้วก็ตอนเย็นก็จะดูอมรินทร์ทีวีค่ะ ประมาณ 4-5 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้(สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ผมดูหลายชั่วโมงตั้งแต่ตี 4 ถึง 6 โมงเช้าดูข่าวไปอีกทีก็คือช่วง 8 โมงพักนึงแล้วก็ไปเย็นตั้งแต่ 5 โมงยันไปถึง 2 ทุ่มกว่าดูในส่วนของทั้งการเมืองโดยมากแล้วดูกีฬามากกว่า TSPORT จะสลับไปสลับมา”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

ทั้งนี้จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายนั้นจะเลือกดูรายการและสถานีโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือเป็นหลัก ประกอบกับจอล่ามมีขนาดใหญ่ และล่ามภาษามือแปลได้เข้าใจ และเปลี่ยนสถานีโทรทัศน์เมื่อดูล่ามแล้วไม่เข้าใจ หรือรายการที่มีบริการล่ามภาษามือจบ

กล่าวโดยสรุป พฤติกรรมการเปิดรับของกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะรับชมรายการโทรทัศน์ในช่วงเย็นถึงค่ำ รองลงมาคือ ช่วงเช้า เฉลี่ยวันละประมาณ 1-2 ชั่วโมง โดยเนื้อหารายการที่รับชมส่วนใหญ่จะเป็นข่าว รองลงมาเป็นรายการที่ให้ความบันเทิงคือ ละคร ซีรีส์ ต่าง ๆ โดยส่วนมากจะรับชมผ่านทั้งโทรทัศน์ออนไลน์ มีรับชมรายการโทรทัศน์ผ่านช่องทางออนไลน์เพียงบางส่วนเท่านั้น

บทที่ 6
ผลการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มคนพิการ กลุ่มผู้บริโภค กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มผู้สูงอายุ ที่มีต่อหลักเกณฑ์ สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

การศึกษา **"โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ"** ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ทั้งนี้ในส่วนของการจัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพรวมทั้ง ร่างข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย โดยกลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มคนพิการ ได้แก่ คนพิการทางการเห็น คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจัดจำนวน 4 ครั้ง 4 ภูมิภาค สามารถสรุปผลการวิจัยโดยแต่งตามประเภทของบริการเพื่อคนพิการ และภูมิภาค ดังนี้

6.1 การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ

จากประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่องการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ (ฉบับที่ 3) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2563 ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 5 ให้กำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ปีที่1 - ปีที่ 5 ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.1 แสดงสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ ในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ปีที่1 - ปีที่ 5 (พ.ศ. 2564-2568)

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 64)	ปีที่ 2 (ปี 65)	ปีที่ 3 (ปี 66)	ปีที่ 4 (ปี 67)	ปีที่ 5 (ปี 68)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที

6.1.1 สัดส่วนให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ ภาคกลาง

จากตารางข้างต้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในภาคกลางได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนเวลาของการให้บริการล่ามภาษามือที่มีอยู่เดิมในช่วงปี 2564-2568 โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ เพียงพอ ไม่เพียงพอและไม่แน่ใจต่อการกำหนดตัวเลขในการรับชม โดยมีรายละเอียดดังนี้

- **เพียงพอ**

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย</u> จากการจัดกิจกรรมการสนทนากลุ่ม โดยได้แบ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเป็น 2 กลุ่มย่อย ทั้งนี้พบว่าทั้งกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 บางส่วน ได้แสดงความคิดเห็นว่า เวลา 60 นาทีนั้นเพียงพอแล้ว แต่อาจจะมีการให้บริการล่ามภาษามือจนจบรายการ

> *“เมื่อปี 64 มี 60 นาที ส่วนปี 66 จะมี 120 นาที ผมคิดว่าเพียงพอ แผนนี้ดีอยู่อยากให้ทุกคนได้ลองเสนอดูว่าแผนนี้ชอบไหม ส่วนตัวก็มีความพอใจอยู่ คิดว่าถ้ามี 2 ชั่วโมงโอเค”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง*
>
> *(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)*

> *“2 ชั่วโมงต่อวัน แต่ว่าเวลาเลือกเนื้อหาที่จะให้ล่ามแปลก็ควรจะจบเนื้อหา เช่น ถ้าเนื้อหาข่าวมี 2 ชั่วโมงก็ควรจะให้ล่ามอยู่ทั้ง 2 ชั่วโมง ควรให้มันจบตามข่าว”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง*
>
> *(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)*

> *“ตามมาตรฐานที่บอกมา 2 ชั่วโมง แต่ว่าเราก็อยากจะให้มีการยืดหยุ่น ถ้าสมมุติว่ามันมีการประกาศเร่งด่วน ก็ไม่อยากให้มานับใน 2 ชั่วโมงนี้ อยากจะให้เป็นบริการเพิ่มที่จัดมาให้”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง*
>
> *(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)*

- **ไม่เพียงพอ**

ทั้งนี้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ในปัจจุบัน คือ 60 นาที ต่อวันนั้น ไม่เพียงพอต่อการเปิดรับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์ของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย โดยแสดงความคิดเห็นแยกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย</u>

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ได้แสดงความคิดเห็นว่าไม่เพียงพอ เนื่องจากเวลา 60 นั้น บางรายการเช่น รายการข่าว รายการละครยังไม่หมดเวลา แต่จอล่ามภาษามือต้องลงแล้ว ทำให้

เปิดรับข่าวสารได้ไม่ครบถ้วน ควรเพิ่มเวลาต่อวันให้มากยิ่งขึ้น โดยขยายไปยังรายการประเภทต่าง ๆ และมีหลายช่วงเวลาใน 1 วัน รวมทั้งคุณภาพจากล่ามภาษามือผู้ให้บริการอาจยังสื่อสารให้กับกลุ่มคนพิการทางการได้ยินและสื่อความหมายได้ค่อนข้างต่ำ

“ปี 64 ถึงปี 65 จอล่ามภาษามือ คิดว่า 1 ชั่วโมงไม่เพียงพอควรจะมี 2 ชั่วโมง ควรจะยืดไปเป็น 120 นาทีหรือว่า 2 ชั่วโมง เวลาที่ดูไม่มีล่ามก็เข้าไม่ถึง อาจจะต้องมี 3 ชั่วโมงเป็นอย่างต่ำ ที่มีล่ามภาษามือแค่ 1 ชั่วโมง รู้สึกไม่เพียงพอเพราะว่าคนหูหนวกชอบดูล่าม”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“อยากให้มีล่ามข่าวจนจบ อยากให้มันจบตามรายการข่าวเลยปัจจุบันนี้ไม่พอ แล้วก็ไม่อยากให้มีแค่ข่าวอยากให้มีอย่างอื่นด้วยอย่างละครตอนเช้านะคะ ข่าวต้องมีล่าม เที่ยงต้องมีล่ามจนจบตามผังรายการนั้น ๆ ตอนกลางคืนด้วยค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ดูบ่อย ๆ ในช่วงเช้า ช่วง 06.00 น. ดูช่อง PPTV 36 จริง ๆ อยากดูข่าวช่อง 7 แต่ว่าช่วงเวลาที่ดู จอล่ามกว้าง แต่ล่ามภาษามือไม่ค่อยชัดเท่าไหร่ พยายามที่จะเข้าใจแล้วแต่ว่าไม่ได้ สุดท้ายก็เปลี่ยนมาดูช่อง PPTV 36 หรือช่องอื่น ๆ ที่มีล่ามภาษามือเหมือนกัน ดูทั้งข่าวการเมือง ข่าวอาชญากรรม แต่ว่าก็ตรงเวลา ครบ 1 ชั่วโมง แล้วก็ตัดเลย “

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ดูช่วงประมาณ 08.00 – 10.00 น. ช่อง Thai PBS 11 แล้วก็มีล่ามภาษามือประมาณ 30 – 45 นาที และมีการเปลี่ยนตัวล่าม แต่ว่าภาษามือของล่ามไม่เหมือนกัน ขาดความต่อเนื่องในเนื้อหาข่าว ทำให้เกิดความสับสนแล้วก็เข้าใจไม่ตรงกัน จริง ๆ ใน 1 ชั่วโมง อยากจะให้ใช้ล่ามในคนเดียวเลย 1 – 2 ชั่วโมง เป็นคนเดียว ไม่ต้องเปลี่ยน “

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ชอบดูรายการกีฬา ประมาณช่วง 19.00 น. ช่วงที่พักผ่อนอยู่ที่บ้านเพราะชอบดูฟุตบอล อิตาลี เยอรมัน สเปนก็ดู แต่ว่าทุกอันไม่มีล่าม และ Caption ก็ไม่มีด้วย “

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u>

แสดงความคิดเห็นว่าไม่เพียงพอ เนื่องจากกลุ่มนักวิชาการเห็นว่าอาจมีผลสืบเนื่องมาจาก ทรัพยากรบุคคลที่ไม่เพียงพอ ในการจะใช้งบประมาณในการจ้างล่ามภาษามือที่มีคุณภาพในการสื่อความหมายให้กับกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย รวมถึงขั้นตอนหรือกระบวนการในการจัดทำที่มาก และอาจใช้ระยะเวลานานด้วย

“เข้าใจว่าปีแรกตั้งสัดส่วนแบบนี้เพราะในปีแรกอาจจะทำกันไม่ทัน คนไม่พอ แต่พอตอนนี้มีมา 5 ปีแล้ว คิดว่าตอนนี้น้อยไปสำหรับการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร 1 ชม. ยังไม่ทันรู้อะไรเลย นอกจากข่าว รายการทีวีก็ไม่รู้ ในส่วนกิจกรรมในการบริการสาธารณะ 180 นาทีก็ยังน้อยอยู่ เพราะคนดูทีวีหลายชั่วโมงต่อวัน ถ้าเป็นไปได้ควรมีมากกว่านี้”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ในส่วนล่ามภาษามืออยากให้เพิ่มช่วงเย็น เพราะเขาไม่ได้ดูเวลาเดียวกันทั้งหมด อาจดูช่วงเที่ยง ถ้าเราเก็บรวบรวมข้อมูลถ้าไม่ดูเรื่องเศรษฐกิจก็อยากให้เพิ่ม ข่าวพระราชสำนักก็อยากให้เพิ่ม เพราะไม่มีล่ามเลย เด็ก ๆ ควรได้ดูเพราะจะได้มีความรู้เพิ่มเติมเพราะจะได้ไม่ถูกชักจูงไปในข่าวที่ไม่ถูกต้อง”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง(สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u>

ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าไม่เพียงพอ น้อยเกินไป เนื่องจาก ในปัจจุบันมีพระราชบัญญัติเกี่ยวกับคนพิการ ดังนั้นควรสิทธิเสรีภาพของคนพิการให้เท่าเทียมกับคนทั่วไป ควรให้สิทธิในการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ได้รับรู้ ได้ฟัง ได้เห็น ได้เรียนรู้อย่างอิสระเสรี

“น้อยไป คนหูหนวกเขาก็ปกติเหมือนเรา ตอบโจทย์ทั้งสิ่งที่มันเป็นข่าวและเนื้อหาสาระรวมถึงบันเทิงด้วย เพราะฉะนั้นถ้ามันเต็มได้ทั้งวันเลย 24 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“อยากจะให้มีล้อตามรายการเลย คือ รายการมีกี่นาทีล่ามก็ต้องอยู่ตรงนั้นเลย”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“180 นาทีต่อวัน เพราะถ้าปกติเราดูทีวีวันละ 3 ชั่วโมง คนพิการก็น่าจะดูได้ 3 ชั่วโมงพอ ๆ กัน”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u>

แสดงความคิดเห็นว่าไม่เพียงพอ เนื่องจากคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายมีความต้องการที่จะเปิดรับข่าวสารเช่นเดียวกับคนทั่วไป ดังนั้นควรมีการเพิ่มจำนวนเวลาต่อวันให้มากยิ่งขึ้นให้เท่าเทียมกับคนทั่วไป รวมถึงควรมีเพิ่มในรายการประเภทต่าง ๆ ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

“อยากเสนอว่าถ้าจำนวนชั่วโมงเพิ่มมากขึ้นกว่านี้จะเป็นการดีมาก และไม่อยากให้บังคับทุกช่องเป็นสาระอย่างเดียว เพราะเปิดมาช่องนี้ก็ข่าว เปิดมาช่องนี้ก็ข่าว คือซ้ำ อยากให้จัดสรรเพื่อให้คนหูหนวกมีสิทธิ์ที่จะเลือกได้ดู เพราะว่าเขาไม่จำเป็นต้องดูข่าวตลอดเวลา เราก็คนเหมือนกันต้องการความบันเทิงต้องการความผ่อนคลายเหมือนกัน”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ถ้าสมมติพี่เขาบอกว่าอยู่ที่ประมาณ 3 ชั่วโมงขึ้นไปหนูก็ว่าดีค่ะ แต่ว่าเอาจริง ๆ อยากที่จะให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้มากกว่าค่ะ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“แต่ในส่วนสัดส่วนก็คือในการแปลหนึ่งชั่วโมงสองชั่วโมงก็คือดีค่ะ ในเรื่องของสัดส่วนยิ่งเพิ่มยิ่งดีแต่ว่าลักษณะของการเสพข่าวของแต่ละคนอะค่ะ การดูทีวีลักษณะของคนหูหนวกค่ะ ซึ่งแตกต่างกันในช่วงเวลาจริง ๆ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“1 ชั่วโมงผมว่ามันน้อยไปครับ เพราะว่าเวลาผมดู ผมดูด้านซ้ายตัวมันจะเล็ก ส่วนมากจอล่ามจะอยู่ด้านขวาซะมากกว่า ทีนี้ผมดูแล้วตัวมันเล็กไป แต่ว่าผมดูผมยังแปลไม่ค่อยเป็นเพราะว่าผมยังเรียนได้น้อย ๆ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“เราสามารถเพิ่มชั่วโมงได้มากเท่าไหร่ก็ยิ่งดี มองว่าถ้าเพิ่มชั่วโมงเยอะได้ก็ยิ่งดี เพราะว่าวันนี้เขาต้องมานั่งดู 3 ชั่วโมง 4 ชั่วโมง”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“การที่มีบริการล่ามหรือมี CC เพิ่มมากขึ้น ก็มองทั้งสองอย่าง เพราะว่าคนหูหนวกที่เก่งภาษาไทยเขาอยากจะดู CC หรือว่าบางคนไม่เก่งภาษ าอ่านไม่ค่อยเข้าใจอาจจะดูภาษามือ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

- **ไม่แน่ใจ**

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u>

บางส่วนมีความคิดเห็นว่า ไม่แน่ใจ เนื่องจากการกำหนดสัดส่วนควรจะต้องตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ เช่น ข้อมูลอ้างอิง สถิติ ความต้องการของกลุ่มคนพิการทางการได้ยินและการสื่อความหมาย ให้ได้ครบข้อมูลในทุก ๆ ด้านก่อนกำหนดสัดส่วนที่แน่นอน

“จริง ๆ แล้วก็ถ้าเราอยากได้ข้อมูลที่แน่นอนเป็นข้อมูลที่อ้างได้แล้วก็เป็นข้อมูลที่สามารถไปพูดที่ต่าง ๆ ได้ก็สำรวจความคิดเห็นของคนหูหนวกกว่าเขาต้องการดูทีวีกี่ชั่วโมงต่อวัน”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“เมื่อเราทำ pilot speed ทดลองไปในช่วงนึงเราจะรู้เลยว่าฟีดแบคของคนดูคืออะไรเขาดูอะไรมากกว่าระหว่างนี้ค่ะ ต้องทำเหมือนดูฟีดแบคเรื่อย ๆ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

1. ด้านสัดส่วน

1) สัดส่วนการให้บริการตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไป

ทั้งนี้ในการกำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มี<u>บริการล่ามภาษามือ</u> ในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไปนั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลภาคกลาง ได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

- **กิจการบริการสาธารณะ**

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่า ภายหลังปี พ.ศ. 2568 ควรเพิ่มเวลาในการมีบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ ในส่วนกิจการบริการสาธารณะในสัดส่วนที่แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- **120 นาที** เนื่องจากต้องการให้มีบริการล่ามตลอดทั้งรายการ

“อยากให้มีเท่ากัน เริ่ม 2 ชั่วโมง การประเมินแบบนี้สามารถประกาศเป็นรายปีเป็นครั้ง ๆ ได้”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง
(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ถ้าแผนนี้หมดแล้วก็อยากจะให้มีต่อเป็น 120 นาที ก็คือ 2 ชั่วโมง อยากให้จบตามข่าว”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง
(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“คิดว่าพอใจแล้วถ้ามีล่าม 2 ชั่วโมงและตามรายการข่าวมีตั้งแต่ต้นจนจบ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง
(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“อยากได้ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง และล่ามจะต้องจบตามรายการ ห้ามออกระหว่างรายการอย่างแรกขั้นต่ำ 2 ชั่วโมง แต่ถ้ามีรายการพิเศษหรือข่าวเร่งด่วนก็ให้เพิ่มมา”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง
(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

- **180 นาที** เนื่องจากต้องการให้มีบริการล่ามตลอดทั้งรายการ

“3 ชั่วโมง เท่ากัน และจัดสรรเวลาในช่วงข่าวในรายการไม่ให้มันสะดุด”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง
(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“รัฐบาล 3 ชั่วโมง เอกชน 2 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

“รัฐบาล 2 ชั่วโมง เอกชน 1 ชั่วโมง แต่ว่าถ้ามีรายการเร่งด่วนจะต้องมีให้โดยที่ไม่นับชั่วโมงรวมกัน เป็นการเพิ่มพิเศษ เช่น ข่าวเลือกตั้งหรือการแถลงการณ์จากในพระราชวัง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง
(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

- **360 นาที**

“6 โมงต่อวัน (2 คน)”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

- **480 นาที**

“8 ชั่วโมงต่อวัน (11 คน)”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

- **720 นาที** เนื่องจากต้องการให้มีการจัดสรรให้ครบทุกช่วงเวลา เพื่อให้เท่าเทียมกับคนทั่วไป

“12 ชั่วโมง (2 คน)”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“คิดว่า 12 ชั่วโมงครับ แบ่งเป็นข่าวเช้า ข่าวเที่ยง ข่าวเย็น ค่ำ สี่ช่วงเวลาครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่มของทั้ง 2 กลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายภาคกลาง ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.2 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 1

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที

ตารางที่ 6.3 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 2

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที

กลุ่มนักวิชาการ

ทางด้านนักวิชาการนั้น ได้แสดงความคิดเห็นว่า ระหว่างกิจการบริการสาธารณะและบริการทางธุรกิจในกิจการบริการสาธารณะควรมีสัดส่วนที่สูงกว่า

- **180 นาที**

> *“หากจะเพิ่มสักเท่าไหร่ ลองคิดเล่นๆ พอจะมีดาต้าอะไรที่มีพฤติกรรมการชมมีสัดส่วนเท่าไหร่เพื่อให้เหมาะสมกับคน กิจการสาธารณะ ไม่ได้มีการแข่งขันทางธุรกิจควรนำร่องเลยด้วยซ้ำ น่าจะขยับได้ อย่างที่ยกตัวอย่างไป ถ้าจะเริ่มควรหาจุด ก็อาจจะอยากดูรายการประเภทอื่น ควรดูสัดส่วนตามประเภทรายการด้วย รายการ ละคร สัดส่วนอาจไม่ต้องเท่ากัน แต่ควรแตกในประเภทรายการมากขึ้น ไม่ควรกระจุก”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)*

> *“ทั้งบริการสาธารณะกับธุรกิจ 180”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)*

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการ ล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.4 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u> ได้แสดงความคิดเห็น ดังนี้

- **180 นาที**

“ไม่ค่อยเห็นช่องธุรกิจที่ลงทุนเกี่ยวกับกลุ่มคนพิการ ส่วนใหญ่ไม่ค่อยเห็น”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ช่องธุรกิจเขามีตังค์ แต่ช่องสาธารณะเขาไม่มีตังค์จะถูกบังคับให้ออก ต้องไปจ้าง แต่ช่องที่มีตังค์ เป็นช่องที่หากำไร”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ธุรกิจอาจจะต้องมากกว่าเพราะว่าเรตติ้ง และช่วง Prime Time มันจะมาคู่กันดูจากตรงนี้ก็ได้ หรือดูสปอนเซอร์ของช่องไหนที่ดัง เขาสามารถลงทุนตรงนี้ได้หรือเปล่า”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ถ้าใจอยากจะได้ 180 นาทีสัก 3 ปี และได้ 2 ปีหลังก็อาจจะเป็น 360 นาที รอตั้งไว้ว่าของธุรกิจจะต้องเยอะกว่า ภาคธุรกิจ 180 นาที และปีถัด ๆ ไปบวกเพิ่มปีละ 30 นาที”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.5 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u>

แสดงความคิดเห็นว่า ภายหลังปี พ.ศ. 2568 ควรเพิ่มเวลาในการมีบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- **60 นาที**

“ถ้าสมมติจะแค่ 60 นาทีหนูว่าก็เหมือนอย่างเมื่อสักครู่นี้ควรที่จะเพิ่มขึ้นค่ะ”
กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ภาคเอกชนเวลาที่เขาให้บริการนะครับ ก็คือเขามีต้นทุนอาจจะมีทั้งสถานีที่มีกำไรและบางสถานีก็อาจจะขาดทุนซึ่งเขาจะต้องวิ่งหาแหล่งทุนสปอนเซอร์เองผมว่าจัดรายการ 1 ชั่วโมงถึงชั่วโมงครึ่งโอเคมากแล้ว”
กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการ ล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.6 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที

- **กิจการบริการธุรกิจ**

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่า ภายหลังปี พ.ศ. 2568 ควรเพิ่มเวลาในการมีบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ ในกิจการบริการสาธารณะในสัดส่วนที่แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- **60 นาที**

“รัฐบาล 2 ชั่วโมงเอกชน 1 ชั่วโมง”
ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“เอกชน 1 ชั่วโมง รัฐบาล 2 ชั่วโมง แต่ว่าถ้ามีรายการเร่งด่วนจะต้องมีให้โดยที่ไม่นับชั่วโมงรวมกัน เป็นการเพิ่มพิเศษ เช่น ข่าวเลือกตั้งหรือการแถลงการณ์จากในพระราชวัง”
ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

- **120 นาที**

“อยากจะให้มีเท่ากัน เริ่ม 2 ชั่วโมง การประเมินแบบนี้สามารถประกาศรายปีเป็นครั้ง ๆ ได้”
ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ถ้าแผนนี้หมดแล้วก็อยากจะให้มีต่อเป็น 120 นาที ก็คือ 2 ชั่วโมง อยากให้จบตามข่าว”
ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“คิดว่าพอใจแล้วถ้ามีล่าม 2 ชั่วโมงและตามรายการข่าวมีตั้งแต่ต้นจนจบ”
ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“อยากได้ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง และล่ามจะต้องจบตามรายการ ห้ามออกระหว่างรายการอย่างแรกขั้นต่ำ 2 ชั่วโมง แต่ถ้ามีรายการพิเศษหรือข่าวเร่งด่วนก็ให้เพิ่มมา”
ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

- **180 นาที**

“3 ชั่วโมง เท่ากัน และจัดสรรเวลาในช่วงข่าวในรายการไม่ให้มันสะดุด”
ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

- **480 นาที**

“อยากให้มีบริการล่าม 8 ชั่วโมงต่อวันค่ะ”
ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“เสนอ 8 ชั่วโมงต่อวันครับ เขาบอกว่าที่เขาเสนอ 8 จริง ๆ เปรียบเทียบนะสมมติว่าเป็นบริการของสาธารณะเราเสนอไป 6 ชั่วโมงส่วนมากรัฐเขาจัดให้เราได้อยู่แล้ว แต่ว่าอันนี้เรามองในเอกชนมันเป็นมุมมองของธุรกิจไม่ว่าจะเรื่องเงิน ต้นทุน กำไร เขาอะมีอยู่แล้วแต่ว่าการที่จะบริการล่ามให้เรา 8 ชั่วโมงเราถือว่าเพียงพอค่ะ เพราะว่าในมุมมองของธุรกิจเอกชนเขาสามารถหารายได้ได้จริง ๆ อยากจะเขียนช่องโหว่ไว้ให้ประมาณ 8-12 ชั่วโมงค่ะ”
ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

- **720 นาที**

“อยากให้มี 12 ชั่วโมงต่อวันค่ะ”
ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“อยากจะให้มีการแบ่งช่วงเวลาเหมือนกันก็คือมีการบริการคล้าย ๆ ภาครัฐ 12 ชั่วโมงเป็นช่วงเช้า เที่ยง บ่าย เย็นค่ะ”
ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“อยากสอบถามทุกคนเลยว่าถ้าสมมติว่าทุกคนเสนอมาจริง ๆ แล้ว 1 วันนะ ช่วงเช้าอาจจะ 3 ชั่วโมง เที่ยงเราอาจจะ 2 ชั่วโมง หรือว่าบ่าย 3 ชั่วโมง เย็น 3 ชั่วโมงแบบนี้ดีไหม ทุกคนเข้าใจตรงกันใช่ไหมทุกคนอยากให้มีล่ามภาษามือทุกช่วงข่าว 12 ชั่วโมง”
ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ ประเภทกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.7 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 1

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	60 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที

ตารางที่ 6.8 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 2

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u>

- **180 นาที**

> *“อาจจะต้องดูเรื่องความคุ้มค่าในช่องธุรกิจว่าคุ้มค่าหรือเปล่า ต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายเขาด้วย ตัวอย่างเช่น ที่เป็นของทางโรงเรียนโสตศึกษาต่าง ๆ คนหูหนวกที่ดูทีวี ช่วงนี้เขาจะไม่ค่อยดู ถ้าจะดูต้องเป็นช่วงที่มีล่าม ถ้าเกิดเด็กอยากดูครูต้องช่วยแปล เวลานอนเด็กๆ สองทุ่ม เขาก็มีช่วงเวลาดูทีวี ถ้าหมดชั่วโมงที่มีล่ามก็จะใช้การถามตอบเพิ่มเติมว่าได้อะไรจากการดูครับ”*
> *“ทั้งบริการสาธารณะกับธุรกิจ 180”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)*

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ ประเภทกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.9 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u>

- **180 นาที**

> *“ธุรกิจอาจจะต้องมากกว่าเพราะว่าเรตติ้ง และช่วง Prime Time มันจะมาคู่กันดูจากตรงนี้ก็ได้ หรือดูสปอนเซอร์ของช่องไหนที่ดัง เขาสามารถลงทุนตรงนี้ได้หรือเปล่า”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)*

> *“ถ้าใจอยากจะได้ 180 นาทีสัก 3 ปี และได้ 2 ปีหลังก็อาจจะเป็น 360 นาที รอตั้งไว้ว่าของธุรกิจจะต้องเยอะกว่า ภาคธุรกิจ 180 นาที และปีถัดๆไปบวกเพิ่มปีละ 30 นาที”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)*

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการ ล่ามภาษามือ ประเภทกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.10 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที	270 นาที

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์</u>

- **60 นาที**

“ถ้าสมมติจะแค่ 60 นาทีหนูว่าก็เหมือนอย่างเมื่อซักครู่นี้ควรที่จะเพิ่มขึ้นค่ะ”
กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ถ้าในมุมมองของหนูอะค่ะ คือควรเท่ากันแล้วก็ดันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้”
“ถือว่าขอธุรกิจมากขึ้นนิดนึง”
กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ในอนาคตถ้าสัดส่วนของเอกชนสูงขึ้นจะเป็นสิ่งที่ดีมากเพราะเป็นสิ่งที่เราบังคับเขาไม่ได้”
กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ภาคเอกชนเวลาที่เขาให้บริการนะครับ ก็คือเขามีต้นทุนอาจจะมีทั้งสถานีที่มีกำไรและบางสถานีก็อาจจะขาดทุนซึ่งเขาจะต้องวิ่งหาแหล่งทุนสปอนเซอร์เองผมว่าจัดรายการ 1 ชั่วโมงถึงชั่วโมงครึ่งโอเคมากแล้ว”
กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการ ล่ามภาษามือ ประเภทกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ภาคกลาง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.11 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	60 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที

2) สัดส่วนกิจการบริการสาธารณะกับกิจการทางธุรกิจ

จากการศึกษาพบว่า การกำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือของกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจนั้น ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าไม่ควรเท่ากัน มีเพียงกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ห้องที่ 2 และกลุ่มนักวิชาการเท่าที่เห็นว่าควรเท่ากัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย</u>

จากการสนทนากลุ่ม พบว่า กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายกลุ่มที่ 1 แสดงความคิดเห็นว่ากิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนที่น้อยกว่ากิจการบริการสาธารณะ และกลุ่มที่ 2 ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือในกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจควรเท่ากัน

“อยากให้เท่ากัน เริ่ม 2 ชั่วโมง การประเมินแบบนี้สามารถประกาศรายปีเป็นครั้ง ๆ ได้ไหม”
ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง
(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“คิดว่าพอใจแล้วถ้ามีล่าม 2 ชั่วโมงและตามรายการข่าวมีตั้งแต่ต้นจนจบ”
ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง
(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“แล้วทำไมถึงเป็นแค่ 2 ชั่วโมง – อยากให้จบตามข่าว”
ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง
(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“อยากได้ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง และล่ามจะต้องจบตามรายการ ห้ามออกระหว่างรายการอย่างแรกขั้นต่ำ 2 ชั่วโมง แต่ถ้ามีรายการพิเศษหรือข่าวเร่งด่วนก็ให้เพิ่มมา”
ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง
(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

ตารางที่ 6.12 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 1

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	60 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที

ตารางที่ 6.13 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 2

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u>

แสดงความคิดเห็นว่า กิจการบริการสาธารณะควรมีสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือเท่ากันกับกิจการทางธุรกิจ โดยจะต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจจะเข้ามามีส่วนร่วมในการประกอบการตัดสินใจ เช่น ต้นทุน สปอนเซอร์ ระหว่างสองกิจการบริการ

> *“ปีแรกตั้งสัดส่วนแบบนี้เพราะอาจจะทำกันไม่ทัน คนไม่พอ แต่มีมา 5 ปีแล้ว คิดว่าตอนนี้น้อยไปสำหรับการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร หนึ่ง ชม. ยังไม่ทันรู้อะไรเลยนอกจากข่าว รายการทีวีก็ไม่รู้ ในส่วนบริการสาธารณะ 180 นาทียังน้อยอยู่ ถ้าเป็นไปได้ควรมีมากกว่านี้”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)*

> *“หากจะเพิ่มสักเท่าไหร่ ลองคิดเล่นๆ พอจะมีดาต้าอะไรที่มีพฤติกรรมการชมมีสัดส่วนเท่าไหร่เพื่อให้เหมาะสมกับคน กิจการสาธารณะ ไม่ได้มีการแข่งขันทางธุรกิจควรนำร่องเลยด้วยซ้ำน่าจะขยับได้ อย่างที่ยกตัวอย่างไป ถ้าจะเริ่มควรหาจุด เค้าก็อาจจะอยากดูรายการประเภท*

อื่น ควรดูสัดส่วนตามประเภทรายการด้วย รายการ ละคร สัดส่วนอาจไม่ต้องเท่ากัน แต่ควรแตกในประเภทรายการมากขึ้น ไม่ควรกระจุก”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“จากที่แสดงความเห็นว่าจะต้องเก็บข้อมูลพฤติกรรมการรับชมของผู้บริโภคก่อนนะครับ อาจจะต้องดูเรื่องความคุ้มค่าในช่องธุรกิจว่าคุ้มค่าหรือเปล่า ต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายเขาด้วย ตัวอย่างเช่น ที่เป็นของทางโรงเรียนโสตศึกษาต่าง ๆ คนหูหนวกที่ดูทีวี ช่วงนี้เขาจะไม่ค่อยดู ถ้าจะดูต้องเป็นช่วงที่มีล่าม ถ้าเกิดเด็กอยากดูครูต้องช่วยแปล เวลานอนเด็กๆ สองทุ่ม เขาก็มีช่วงเวลาดูทีวี ถ้าหมดชั่วโมงที่มีล่ามก็จะใช้การถามตอบเพิ่มเติมว่าได้อะไรจากการดูครับ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“นิดนึงค่ะ ธุรกิจก็ควรพอ ๆ กับสาธารณะ เพราะคนก็อยากดูรายการบันเทิงหรือรายการทั่วไป ก็คือจริง ๆ ไม่ต้องแบ่ง เพราะทุกคนอยากเข้าถึง”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

ตารางที่ 6.14 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u>

แสดงความคิดเห็นว่า กิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนที่ไม่เท่ากัน

ตารางที่ 6.15 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที	270 นาที

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u>

แสดงความคิดเห็นว่า กิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนที่อาจจะต่างกันนิดหน่อย เนื่องจากมองว่ากิจการทางธุรกิจ คือ ภาคเอกชน ที่อาจจะมีต้นทุนและงบประมาณในการจัดสรรเพื่อหาสปอนเซอร์เข้ามาเติมเต็มรายได้ในส่วนนี้

> *“เมื่อเราทำ pilot speed ทดลองไปในช่วงนึงเราจะรู้เลยว่าฟีดแบคของคนดูคืออะไรเขาดูอะไรมากกว่าระหว่างนี้ค่ะ ต้องทำเหมือนดูฟีดแบคเรื่อย ๆ แล้วก็ในอนาคตถ้าสัดส่วนของเอกชนสูงขึ้นจะเป็นสิ่งที่ดีมากเพราะเป็นสิ่งที่เราบังคับเขาไม่ได้เราไม่ได้คาดหวังอะไรแต่ในสัดส่วนที่เป็นกิจการสาธารณะยังไงก็คงต้องมีมาตรฐานเอาไว้อยู่แล้วถ้าจะมากขึ้นก็ถือว่าขอธุรกิจมากขึ้นนิดนึงพูดตรง ๆ ไม่ได้คาดหวังว่าทางธุรกิจจะทำได้มากเท่ากับกิจการอย่างที่บอกว่าเราเซตมาตรฐานไว้สำหรับกิจการพูดกันตรง ๆ ไม่โลกสวยก็เอกชนคุณต้องแล้วแต่ว่าเขาจะคอนเฟิร์มหรี Feedback เรตติ้งเขาเป็นยังไงถ้าในอนาคตเอกชนมากขึ้นดีกว่าค่ะ”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)*

> *“ภาคเอกชนเวลาที่เขาให้บริการนะครับ เขามีต้นทุนอาจจะมีทั้งสถานีที่มีกำไรและบางสถานีก็อาจจะขาดทุน ซึ่งเขาจะต้องวิ่งหาแหล่งทุนสปอนเซอร์เอง ผมว่าจัดรายการ 1 ชั่วโมงถึงชั่วโมงครึ่งโอเคมากแล้ว แต่ว่าภาครัฐนะครับ อันนี้เป็นสิทธิ์ของประชาชนภาครัฐจะต้องจัดสวัสดิการเพิ่มให้กับคนหูหนวกมันจะเหมือนกันไม่ได้ครับ ภาครัฐต้องจัดให้เยอะมากกว่า ซึ่งไม่แน่สถานีเขาขาดทุนอย่าว่าแต่ช่องเลยครับ อย่าว่าแต่จอล่ามปิดเลยครับ ช่องก็อาจจะปิดไปด้วยเพราะว่าการทำธุรกิจมันจำเป็นจะต้องมีกำไรถ้าเขาปิดไปผมก็เสียโอกาสไป 1 ช่องครับ”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)*

ตารางที่ 6.16 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจกลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	60 นาที	120 นาที	120นาที	120 นาที	120 นาที

3) สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค (สทท. ภูมิภาค) จะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มแสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนการให้บริการในส่วนของ สทท. ภูมิภาค ควรจะเท่ากับกิจการบริการสาธารณะ

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u> แสดงความคิดเห็นว่า ควรเป็นมาตรฐานเดียวกัน เนื่องจาก

“ของนครสวรรค์ โทรทัศน์ชุมชนไม่มี จะมีแต่เคเบิลรับจากทางพิษณุโลก เท่าที่มีก็มีภาษามืออยู่ แต่อันอื่นไม่เคยเห็น”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“มี CTV อยู่ค่ะ แต่ดูผ่านออนไลน์ นอกนั้นก็ไม่มีหรือหนูอาจจะไม่เห็นเองด้วย”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“เห็นด้วยเพราะส่วนใหญ่ ส่วนใหญ่ช่วงข่าวไม่ต้องกังวล สามารถเป็นมาตรฐานเดียวกันได้”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u> แสดงความคิดเห็นว่า ควรจะเท่ากัน เนื่องจากคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายมีอยู่ทุกพื้นที่

“ก็ควรที่จะเหมือนกันเพราะว่าคนหูหนวกเขาก็อยู่ทุกที่”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

<u>กลุ่มผู้บริโภค</u> แสดงความคิดเห็นว่า ควรจะเท่ากัน เนื่องจากควรมีการจัดบริการให้เท่ากัน

“ถ้าในมุมมองของหนูค่ะ คือควรเท่ากันแล้วก็ดันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้แล้วก็ทุกคนอยากดูข่าวสารเหมือนกันหมดเราอยากรู้สึกบันเทิง”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

ตารางที่ 6.17 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 1

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	60 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (สทท. ภูมิภาค)	120 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที

ตารางที่ 6.18 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 2

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (สทท. ภูมิภาค)	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที

ตารางที่ 6.19 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (สทท. ภูมิภาค)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที

ตารางที่ 6.20 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที	270 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (สทท. ภูมิภาค)	120 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที

ตารางที่ 6.21 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	60 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (สทท. ภูมิภาค)	120 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที

จากตารางดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า สัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มส่วนใหญ่ไม่ว่าจะเป็นกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และกิจการบริการทีวีส่วนภูมิภาคจะเท่ากัน มีเพียงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ห้องที่ 1 กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ที่มีการกำหนดสัดส่วนของกิจการทางธุรกิจไม่เท่ากับกิจการบริการสาธารณะและกิจการบริการทีวีส่วนภูมิภาค

2. ด้านช่วงเวลา

ในด้านช่วงเวลาที่ควรจัดให้มีบริการล่ามภาษามือนั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้แสดงความคิดว่าต้องการให้ทางสถานีโทรทัศน์เป็นผู้กำหนด โดยอิงจากข้อมูลจากการสำรวจหรืออื่น ๆ เนื่องจากจำนวนสถานีโทรทัศน์ของประเทศไทยมีหลากหลายช่อง ดังนั้นการให้บริการล่ามภาษามือจะมีหลายช่วงเวลา หลายสถานีให้สามารถเลือกเปิดรับข้อมูลได้ หรือในกรณีที่ ณ เวลานั้น สถานีนั้นไม่สะดวกในการเปิดรับข้อมูล สามารถดูย้อนหลังทางออนไลน์ได้ ยกเว้นกรณีมีสถานการณ์เร่งด่วน ควรมีการเพิ่มบริการล่ามภาษามือด้วย เนื่องจากแต่ละกิจการบริการอาจมีต้นทุนและการได้รับสปอนเซอร์ที่อาจแตกต่างกันได้

> *“สมมุติรายการมัน 2 ชั่วโมง ล่ามก็อาจจะเหนื่อย และหูหนวกก็อาจจะต้องดูมากเกินไป ต้องมีเวลาแบ่ง ๆ ให้พัก”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง*
>
> *(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)*

3. ด้านประเภทรายการ

ทางด้านรายการโทรทัศน์ที่ควรจัดให้มีบริการล่ามภาษามือนั้น ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นว่า ควรมีทุกรายการ นอกจากนั้น ควรมีในรายการข่าวพระราชสำนัก เพื่อให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์เพิ่มมากขึ้น หรือกรณีข่าวพิเศษต่าง ๆ เช่น ข่าวด่วน เพื่อรู้ทันข้อมูลท่วงที หรือรายการประเภทบันเทิง เช่น ละคร เกมโชว์ วาไรตี้ เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลาย รวมทั้งรายการที่มีเนื้อหาต่างประเทศ ดำเนินโดยคนต่างประเทศ เนื่องจากข้อจำกัดของคนพิการที่ทำให้ไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาทั้งหมด

> *“ทุกประเภทรายการอยากให้มี CC รายการกีฬาก็อยากได้ล่าม อยากให้มีล่ามในข่าวมากกว่า”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง*
>
> *(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)*

“รายการข่าว สารคดี เอาล่าม รายการที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง เอาทั้งสองอย่างทั้งล่ามและ CC รายการสอนธรรมะ รายการสอนศิลปะเอาเป็น cc รายการเศรษฐกิจ ชีวิตสังคม เอาทั้งสองอย่าง รายการที่เกี่ยวกับเรื่องพัฒนาเด็กๆ และเยาวชนเอาล่ามด้วย รายการวิทยาศาสตร์ รายการที่เกี่ยวกับโรคต่าง ๆ ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ บริการของล่ามมีแค่ในช่วงรายการข่าว จริง ๆ ก็ไม่ได้มีครบทุกช่วงเหมือนกันการเสพข่าวของเขาก็ค่อนข้างมีปัญหา เมื่อกี้ที่เราได้มีการคุยกันว่าจะมีประกาศใหม่ อยากจะได้อะไร เราก็เสนอในระยะไม่เกินความยืดหยุ่นให้มากจริง ๆ ถ้าเราเสนอเป็นภาครัฐมันไม่เป็นปัญหาหรอก เพราะเขามีงบประมาณในการสนับสนุนอยู่แล้ว แต่ผมห่วงเหมือนกันในเรื่องของธุรกิจ จริง ๆ เราอยากจะให้มีการยืดหยุ่นยืดหยุ่นในเรื่องของการไปบังคับให้เขาทำเพื่อให้เขาอยู่รอดด้วย”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ช่วงข่าวพระราชสำนักทำไมถึงไม่มี ข่าวพระราชสำนักแทนที่จะให้คนเขาดูว่าในหลวงเขาทำอะไร”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

4. ด้านการออกอากาศซ้ำ

จากการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำรายการที่มีบริการล่ามภาษามือมาออกอากาศซ้ำ โดยเทปที่ออกอากาศซ้ำนั้นสามารถนับเป็นบริการเพื่อคนพิการได้หรือไม่ ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลได้ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นตรงกัน คือ ไม่ให้นับการออกอากาศซ้ำ รวมไปถึง Online Platform แต่ทั้งนี้มีบางส่วนที่แสดงความคิดเห็นว่า ในบางบ้านที่ไม่มีอินเทอร์เน็ตไม่สามารถดูย้อนหลังทางออนไลน์ได้ ดังนั้นเห็นควรให้มีการออกอากาศซ้ำ

“เหตุผลที่ไม่อยากให้นับซ้ำคือทุกวันนี้มันมีการเอาไปออนไลน์ด้วยมันสามารถดูซ้ำจากแพลตฟอร์มอื่นได้โดยที่ไม่จำเป็นต้องดูจากในทีวี เพราะฉะนั้นเขาก็เลยอยากจะให้มันสดใหม่อยากจะให้นับแค่ 1 ครั้ง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ไม่ให้ บริการทั้งหมดไม่ว่าจะเป็น cc หรือ SL ถ้ามีการออกอากาศซ้ำไม่นับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ไม่พอเลยยังไม่ถึงครึ่งนึงของการใช้ชีวิตคนปกติเลยยังไม่ถึง 50% เลย รู้สึกว่ามันน้อยมากเลย จริง ๆ ชีวิตคนหูหนวกการรับข่าวสารก็ค่อนข้างช้าอยู่แล้วโดนกดขี่อยู่แล้ว การที่คุณให้บริการแค่นี้มันอาจจะไม่เข้าถึงอย่างเช่นคนพิการประเภทอื่น ๆ การรับรู้เขาค่อนข้างดี แต่หูหนวกยากมากเลยในการรับข่าวสาร มันอาจจะได้ไม่ถึงครึ่งนึงในการใช้ชีวิตของเราเลย ประมาณ 2% เอง คุณภาพชีวิตของเราต่ำมากเลย ผมเลยรู้สึกว่ามันไม่เพียงพอจริง ๆ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“บ้านใครมีอินเทอร์เน็ตก็ดูย้อนหลังได้ แต่ถ้าบ้านที่เขาไม่มีอินเทอร์เน็ตดูทีวีถ้าเขาไปออกอากาศรอบ 2 ให้ได้ไหม”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

5. ความคิดเห็นที่มีต่อบริการเพื่อคนพิการในรายการโทรทัศน์

ในส่วนความคิดเห็นของคนทั่วไปที่มีต่อบริการเพื่อคนพิการในรายการโทรทัศน์ ทุกกลุ่มมีความคิดเห็นตรงกันในด้านของการเพิ่มสัดส่วนการให้บริการที่เพิ่มมากขึ้นนั้น โดยสามารถพิจารณาในเรื่องของความเสมอภาค คนพิการควรมีสิทธิในการเปิดรับรายการโทรทัศน์อย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไป นอกเหนือไปจากงบประมาณและต้นทุนของแต่ละกิจการบริการ

“ถ้าพูดในมุมของคนทำงาน ในเชิงของโปรดักส์ชั่นการทำรายการ เราจะมีการเผื่อช่องอยู่แล้วทำรายการต้นแบบคนพิการแล้วก็จะมีจอล่ามภาษามือไม่ว่าจะเป็นมาตรฐานหรือใหญ่ขึ้นนะคะ เคยไปที่ออสเตรเลียข่าวออสเตรเลียภาษามือขึ้นเกือบครึ่งหน้าเลยเพราะว่าจอเป็น 16:9 ผู้ประกาศข่าวกับล่ามภาษามือเท่ากันเลย ทุกคนมองเห็นชัดเจนมาก และอันที่สองเมื่อทำไปเรื่อย ๆ ค่ะ พฤติกรรมของคนในเชิงทางจิตวิทยาผ่านไปประมาณซัก 2-3 เดือน จะเริ่มชิน เขาจะรู้และว่ารายการมีจอล่ามภาษามืออันนี้ในเชิงของจิตวิทยา อย่างที่สามโลกเปิดกว้างมากแล้วก็มีความเห็นอกเห็นใจ คนเริ่มรับรู้ในกลุ่มของคนหูหนวกมากยิ่งขึ้น และมีมุมมองที่ดีว่าควรจะต้องส่งเสริม หลายคนอยากเข้ามาช่วยอะไรได้บ้าง อันนี้พูดในฐานะคนที่แบบเป็นอาสาสมัครช่วยแปล มีคนมาถามในไลฟ์เยอะขึ้นว่าจอล่ามมันใหญ่กว่านี้ได้ไหม หรือแคปชัน

มันใหญ่ให้เขาอ่านชัดได้ไหม คือกลายเป็นว่าคนที่เรียกร้องสิทธิ์หรืออยากที่จะให้คนหูหนวกคนพิการต่าง ๆ กลายเป็นคนธรรมดาที่เรียกร้องให้มากกว่าเสียอีก”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“1 ชั่วโมงผมว่ามันน้อยไปครับ เพราะเวลาดู ผมดูด้านซ้ายตัวมันจะเล็กส่วนมากจอล่ามจะอยู่ด้านขวาซะมากกว่า ผมดูแล้วตัวมันเล็กไป แต่ว่าผมยังแปลไม่ค่อยเป็นเพราะว่าผมยังเรียนได้น้อย ๆ อยู่คิดว่ามันน้อยไป ถ้าเกิดมีรายการนี้ก็ทำให้มันจบรายการไปเลย”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

6. ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ ที่มีต่อบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์

(1) ปัญหาทางเทคนิค เช่น ขนาดจอล่าม คำบรรยายหรือคำประกาศทับจอล่าม

“ในจอล่ามเหมือนจะมีตัวอักษรเอามาคาดล่ามจริง ๆ อยากฝากถึงช่องด้วยนะถ้าคาดล่ามคนหูหนวกดูยังไงล่ะงงเลย จะมีบางช่องเหมือนกันคุณก็เอา CC ไปไว้ทางอื่นสิคุณจะเอามาทับล่ามภาษามือทำไมอยากฝากประเด็นนี้ไว้นะครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“โลโก้ของทุกช่องเอาออกหมด แล้วถ้ามีกรอบเอาไว้มุมซ้ายหรือมุมขวาของจอทีวี เพื่อให้คนได้ดูว่าพระเทพฯ ได้ทำอะไรบ้าง ไม่งั้นคนหูหนวกตาบอดเขาก็ไม่รู้ว่าสมเด็จพระเทพฯ ไปทำอะไรบ้าง มันติดตรงระเบียบ เกินพอที่จะยืดหยุ่นได้ไหมเพื่อที่จะให้คนได้ดู มีอีกประเด็นที่เขามีการเรียนการสอนจากการดูริมฝีปาก”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

(2) คุณภาพและทักษะของล่าม เช่น บุคลิกภาพ ทักษะการแปล ความต่อเนื่องของล่าม

“เพิ่มเติมเรื่องบุคลิกและการแต่งตัวของล่าม บางทีรู้สึกว่าไม่เรียบร้อย ต้องรวบผม บางช่องมีคนทำให้แต่เขาทำให้ไม่สวย”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“อยากจะให้ กสทช. มีช่องทางในการแจ้ง เรื่องคุณภาพของล่ามหรือ เรื่องของเวลาได้อย่างสะดวก และบอกวิธีว่าจะต้องแจ้งอย่างไร จะได้ช่วยกันเป็นหูเป็นตาให้กับเรื่องนี้”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ทักษะของล่ามจริง ๆ มีหลายช่องเลยที่สีหน้าของล่ามเรียบมากเลย ทำให้ผมดูไม่เข้าใจ อย่างเช่น ข่าวฆาตรกรรม ล่ามควรมีทักษะการใช้สีหน้า อยากให้เลือกล่ามที่มีทักษะการแปลสีหน้า ท่าทาง นิดนึงค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ถ้าต่อมามี 2 ชั่วโมง อยากให้ล่ามภาษามือมีสีหน้าด้วย ล่ามชั่วโมงแรกกระตือรือร้นดีมากเลย พอมาถึงคนที่ 2 เหนื่อย ง่วง ไม่เอา อยากให้มีเวลาเพิ่มแต่ว่าก็ต้องการให้ล่ามกระฉับกระเฉงตลอดเวลา ใช้สีหน้าที่ชัดเจน คืออยากได้เวลาเพิ่มแต่ไม่ได้อยากได้ให้ประหยัดอยู่ในเวลาเดียวกัน ก็คือเช้า 1 ชั่วโมง เย็น 1 ชั่วโมงรวมกันเป็น 2 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“คนที่ทำหน้าที่ล่าม ก็ควรที่จะหล่อสวย เคยเห็นบางช่องแต่งตัวโทรมมา เขาอาจจะแค่มานั่งอยู่ในมุมจอ แต่จริง ๆ เสื้อผ้าหน้าผมก็สำคัญ อยากจะให้คนที่ทำหน้าที่ล่ามดูน่าสนใจให้มีส่วนดึงดูดได้ อะไรก็อยากจะให้จอมันใหญ่ขึ้น ก็จะทำให้มีส่วนน่าดูมากขึ้น”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“อยากให้คำนึงถึงตัวล่ามภาษามือด้วยที่เขามีทักษะในการใช้ภาษามือถ้าทักษะภาษามือเขาชัดเจนน่าสนใจเราก็อยากให้มีในชั่วโมงสองชั่วโมงก็แล้วแต่ค่ะ ที่จัดสรรได้แต่ว่าจริง ๆ แล้วคำนึงถึงคนหูหนวกอยากให้คำนึงเกี่ยวกับตัวล่ามมากกว่าค่ะ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“แล้วก็ในเรื่องของล่ามภาษามือ ก็จะต้องมีทักษะในการใช้ภาษามือ ไม่ใช่ว่าคุณบริการล่ามโดยที่ภาษามืออาจจะไม่เข้าใจ ซึ่งจะทำให้เวลา 3 ชั่วโมงนั้นก็จะไม่มีประโยชน์ไปแต่ว่าภาษามือไม่เข้าใจทุกคนอยากดูไหมทุกคนก็ไม่อยากดูค่ะ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

6.1.2 สัดส่วนให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ ในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ปีที่1 - ปีที่ 5 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสัดส่วนของการให้บริการล่ามภาษามือที่มีอยู่เดิมในช่วงปี 2564-2568 โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ เพียงพอและไม่เพียงพอต่อการรับชม โดยมีรายละเอียดดังนี้

- **เพียงพอ**

จากการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลโดยเฉพาะกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายส่วนหนึ่งแสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ในปัจจุบัน คือ 60 นาที ต่อวันนั้น เพียงพอต่อการเปิดรับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์

> *“สาธารณะ 60 นาทีพอครับ อย่างเช่นในข่าวจะมีไฮไลต์เป็นเหมือนพาดข่าวว่าเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นจะไม่มีจอล่าม เขาอยากได้จอล่าม คือ ถ้าช่วงที่นักข่าวอ่านข่าวเขาจะมีจอล่ามแต่พอตัดมาเป็นภาพ วิดีโอ เป็นคลิป จะไม่มี”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

> *“รายการสาธารณะผมคิดว่าเพียงพอแล้วครับ 60 นาที 1 ชั่วโมงกิจการธุรกิจอยากเพิ่มเป็น 2 ชั่วโมง บริการสาธารณะ* 1 ชั่วโมงแล้วก็ช่องธุรกิจ 1 ชั่วโมงเท่ากันครับ”
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

นอกจากนั้นกลุ่มผู้สูงอายุ บางส่วนได้แสดงความคิดเห็นว่าเพียงพอเช่นกัน เนื่องจากสถานีโทรทัศน์นั้นมีหลากหลายช่อง เมื่อแต่ละช่องมีเวลาช่องละ 60 นาทีต่อวัน เมื่อพิจารณาในภาพรวมเท่ากับ 1 วัน จะมีรายการทีมีบริการล่ามภาษามือ 600 นาที (10 ชั่วโมง) ซึ่งเพียงพอต่อการเปิดรับสื่อโทรทัศน์

> *“มันมีหลายช่องเขาอาจจะเลือกดูมันอาจจะพอนะ อย่างรายการมี 10 ช่องเขาดูวันนึงก็ 10 ชั่วโมงละ น่าจะพอ น่าจะเกินด้วยถ้าพูดถึงในทุกช่องนะคะ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

- **ไม่เพียงพอ**

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ในปัจจุบัน คือ 60 นาที ต่อวันนั้น ไม่เพียงพอ

ต่อการเปิดรับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์ของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย โดยแสดงความคิดเห็นแยกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่าไม่เพียงพอ เนื่องจาก เวลา 60 นาทีนั้น บางรายการเช่น รายการข่าว รายการละคร เมื่อครบ 60 นาทีแล้ว ยังไม่หมดเวลา แต่จอล่ามภาษามือลงแล้ว ทำให้เปิดรับข้อมูลได้ไม่ครบ ไม่ตลอดทั้งรายการ ดังนั้นควรเพิ่มสัดส่วนต่อวันให้มากยิ่งขึ้น และได้เสนอให้ขยายไปยังรายการประเภทต่าง ๆ และมีหลายช่วงเวลาใน 1 วัน

“สำหรับดิฉันนะคะ 1 ชั่วโมงไม่เพียงพอค่ะ อยากให้เพิ่ม 3 ชั่วโมงต่อวันค่ะ แล้วก็ยืดเวลาไปจนจบข่าวค่ะ ไม่ใช่อุบัติเหตุนี้แล้วล่ามหายไป”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ไม่พอค่ะ 1 ชั่วโมงละครยังไม่จบด้วยซ้ำ ได้ประมาณ 3 ชั่วโมงกำลังดีค่ะ เต็มอิ่ม ครบอรรถรสค่ะ คือ รายการไม่ว่าจะเป็นละครหรืออะไรอยากให้อยู่จนจบค่ะ ไม่อยากให้ขาดช่วง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ไม่พอค่ะ ประมาณ 3 ชั่วโมง เพราะว่าอยากให้เพิ่มช่วงรายการละครเข้ามาด้วยในการบริการ รายการวาไรตี้ประมาณ 1 ชั่วโมงแล้วก็ข่าวสารอีก 2 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“อยากได้ 4 ชั่วโมงเหมือนกับประเทศจีนครับ เดิม 1 ชั่วโมงไม่พอครับ การได้ 4 ชั่วโมงมีการแบ่งปันแล้วก็จัดสรรช่วงเวลาเพื่อให้ล่ามภาษามือบริการที่ชัดเจน คือไม่ใช่ 4 ชั่วโมงยาวแต่แบ่งเวลาใน 1 วัน คือมีการแบ่งช่วงล่ามก็คือไม่เหนื่อย”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u>

ทุกท่านแสดงความคิดเห็นว่าไม่เพียงพอ โดยวิชาการบางท่านได้แสดงความคิดเห็นว่า หากพิจารณาเรื่องสัดส่วน ควรต้องมีการแสดงความคิดเห็นทั้ง 2 ฝ่าย ฝ่ายแรกพิจารณาในมุมของสถานีโทรทัศน์

การจัดบริการล่ามภาษามือที่มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น จะมีเรื่องของการลงทุน การจ้างล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะนั้นมีภาครัฐให้การสนับสนุน ควรมีสัดที่ที่พอเหมาะหรือเทียบเท่ากับสัดส่วนในการเปิดรับสื่อของคนทั่วไป ในอีกมุมคือประชาชน สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่บุคคลพึงจะได้รับ โดยเฉพาะคนพิการเองควรได้รับสิทธินั้นแบบ 100% เช่นเพื่อให้มีอิสระในการเปิดรับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์ กล่าวคือ ไม่ว่าในช่วงเวลาใดที่เปิดสื่อโทรทัศน์ ควรมีบริการล่ามภาษามือเพื่อให้สามารถเข้าใจข้อมูลข่าวสารได้ตลอดทุกช่วงเวลา นอกจากนั้นในยุคปัจจุบันที่สื่อออนไลน์เข้ามามีบทบาทมากยิ่งขึ้น ทำให้คนพิการสามารถเปิดรับข่าวสารได้ทุกที่ ทุกเวลา ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลที่มากขึ้นจากอดีตที่ผ่านมา ดังนั้นความต้องการในการมีรายการที่มีบริการล่ามภาษามือควรเพิ่มมากขึ้น ไม่ควรจำกัดเพียงแค่รายการข่าวสาร ควรมีรายการบันเทิง รายการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว หรือรายการอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้น

> *“พี่คิดว่าไม่พอเพราะว่าอิสระ เขาก็อยากรู้ไม่ได้ฟีกว่าวันนี้ฉันจะว่างแค่ช่วงนี้หรือว่าแค่รายการนี้นะ ฉันก็อยากได้ทุกอันที่เธอจะให้ฉันได้ อยากจัดหนักจัดเต็ม Full Option”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

> *“คำว่าเสมอภาคของการเรียนรู้ น่าจะมีการจัด ซึ่งไม่ควรมากำหนดเรื่องของนาทีว่ากี่นาทีควรที่จะ Full Time ไปเลย เมื่อคุณมีสื่อที่เกิดขึ้นก็ควรจะมีกระบวนการที่เกิดการ Full Time ขึ้นมาได้ ให้เขาได้มีโอกาสได้เรียนรู้กับเราด้วย”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

> *“เข้าใจว่าร้อยละ 5 คือเกณฑ์ขั้นต่ำ เพราะจะมีบางช่องที่ทำได้มากกว่า 5 อยู่แต่ก็คือเกณฑ์ขั้นต่ำ แต่เมื่อกี้เห็นท่านอาจารย์ถามก็เข้าใจอีกว่าในช่วงแรกของการร่างประกาศต้องมีแสดงความคิดเห็นกันทั้ง 2 ฝ่าย เพราะเป็นเรื่องของการลงทุน การจ้างล่าม แต่ละช่วงว่าต้องเอามาใช้ระยะเวลาเท่าไหร่ ถ้าระยะเวลาเกินเท่านี้ต้องใช้ล่ามกี่คน แล้วต้องเวลาเท่าไหร่มันเป็นเรื่องของภาคธุรกิจว่าถ้าปริมาณต่อวันมันเยอะขึ้น นั่นก็เป็นต้นทุนที่สูงขึ้นของภาคธุรกิจ ก็เลยคิดว่านั่นน่าจะเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำ แต่ในฐานะถ้าเรามองมุมกลับ ถ้าเราเป็นผู้บริโภคเราก็ตอบได้ทันทีว่าเราต้องการมากกว่า 1 ปัจจุบันเรื่องของสื่อไม่มีโทรทัศน์อย่างเดียวมีหลายแพลตฟอร์มที่ออนไลน์แล้ว สำหรับคนพิการในปัจจุบันความเข้าถึงค่อนข้างมีสูง แล้วก็ช่วงเวลาของการเปิดรับสื่อมากขึ้น ดังนั้นจะใช้เกณฑ์เมื่ออดีตไม่ได้เพราะว่าในเรื่องของระยะเวลาถ้าไปสืบค้นตามช่วงของการเปิดใช้ไม่ว่าจะเป็นทีวีหรืออินเทอร์เน็ตก็จะพบว่าระยะเวลาของการเปิดรับสื่อมากขึ้น คนพิการก็ต้องการมากขึ้นเช่นเดียวกัน”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

“ที่บอกว่าไม่เพียงพอเพราะว่า เนื้อหาที่เขาต้องการไม่ได้ต้องการแค่สาระประโยชน์อย่างเดียว เขาต้องการบันเทิง เขาต้องการท่องเที่ยว รวมไปถึงเนื้อหาสาระอย่างอื่นที่เขาต้องการ ทั้ง ๆ ที่ในส่วนของประกาศ กสทช. ระบุไว้ชัดเจนกิจการบริการสาธารณะจะเป็นรายการสาระประโยชน์ แต่ถ้าเป็นภาคธุรกิจก็มีอยู่บ้างตอนนี้ Thai PBS มีเรื่องของละครแล้วยังผลักดันอยู่ แต่ถ้าในส่วนของล่ามภาษามือเขามองว่ายังน้อยระยะเวลายังน้อย ซึ่งสำหรับเราเราก็มองว่ายังน้อยอยู่แล้ว”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“ความเห็นส่วนตัวนะคะ จริง ๆ เป็นคนที่ห่างไกลจากการดูรายการประเภทนี้พอสมควร แต่วันนี้พอมาเห็นคือเรารู้สึกอิน รู้สึกว่าอยากให้มีรายการแบบนี้มากขึ้น ๆ จนกระทั่งพอเห็นสัดส่วนเห็นอะไรทุกอย่างแล้วเราตั้งคำถามเลยว่าจริง ๆ มันควรจะเป็นพื้นฐานเกี่ยวกับสาธารณะของประชาชนประเภทนี้ด้วยซ้ำที่เราไม่ควรจะมาเถียงกันว่าจะให้เขากี่นาที ๆ แต่เขาควรได้รับสิทธิ์นั้นเลย เพราะรู้สึกว่าเขามีสิทธิ์ที่จะได้ดูทีวีเหมือนกับพวกเราเช่นเดียวกัน จริง ๆ แล้วเขาควรจะได้ตั้งแต่เปิดรายการจนถึงปิดเลยด้วยซ้ำ คือไม่ควรจะมากำหนดสัดส่วนว่าเท่าไหร่ โดยเฉพาะช่องบริการสาธารณะที่รัฐเลือกรัฐสนับสนุนก็คือภาษีธุรกิจโอเคเราเข้าใจเรื่องของการลงทุนหรือว่าเรื่องของภาคธุรกิจ แต่อย่างไรก็ตามในส่วนของสาธารณะควรจะมีสัดส่วนที่พอเหมาะพอสม หรือใช้คำว่าแทบจะควรที่จะเท่าเทียมกับคนปกติที่จะได้ดูจริง ๆ ประเทศไทยควรที่จะให้ความสำคัญกับคนกลุ่มนี้มากขึ้นได้แล้ว”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“ในฐานะที่มีคุณพ่อคุณแม่เกษียณแล้วก็มีญาติที่เป็นคนพิการ คือ เปิดทีวีตั้งแต่เช้านี่คือกลุ่มผู้ใช้บริการทั้งวันจริง ๆ ทั้งคนพิการทั้งผู้สูงอายุ เพราะเขาออกไปไหนไม่ได้ ประสบการณ์จริงคือพ่อกับแม่เปิดทีวีตั้งแต่เช้ากล่อมนอนบางครั้งหลับหน้าทีวีแล้วน้าที่พิการก็ออกไปไหนไม่ได้คนพิการออกไปไหนไม่ได้ที่พึ่งของเขาก็คือทีวี”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u>

ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าไม่เพียงพอ น้อยเกินไป เนื่องจาก ในปัจจุบันมีพระราชบัญญัติเกี่ยวกับคนพิการ ดังนั้นควรให้สิทธิเสรีภาพของคนพิการเท่าเทียมกับคนทั่วไป ควรให้สิทธิในการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ได้รับรู้ ได้ฟัง ได้เห็น ได้เรียนรู้อย่างอิสระเสรี ซึ่งคนพิการนั้นก็มีกิจวัตรประจำวัน มีการเปิดรับข้อมูลเช่นเดียวกับ คนทั่วไป ดังนั้นกำหนดที่ 60 นาทีต่อวันนั้นน้อยเกินไป นอกจากนั้นยังเห็นว่าในปัจจุบันรายการต่าง ๆ ที่มีบริการล่ามภาษามือบางครั้งคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายก็ไม่ทราบว่ามีรายการใดบ้าง

“พี่คิดว่าไม่น่าจะพอนะคะ เพราะว่าเขาก็จะเหมือนเรานี่ ในเมื่อเขาไม่ได้ยินเขาก็อยากจะรู้ข่าวสารเหมือนกัน ให้เขาได้ดูเขาจะได้ผ่านสายตา ให้เขาได้ดูให้เขามีเวลาเพิ่มขึ้นเขาจะได้รับรู้ข่าวสารหรือเขาจะได้ดูละคร ดูตลก ให้เขาได้รับรู้ด้วยเพราะว่าแค่เวลา 1 ชั่วโมงเวลาที่เหลือเขาไปทำอะไร”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“ไม่เพียงพอแน่นอน เนื่องจากว่าทุกวันนี้เราเปิดโอกาศกว้างทุกสิ่งทุกอย่างให้สถานภาพของแต่ละคนมีโอกาศนะคะ ทีนี้ตามที่เราได้เห็นอยู่ก็จะมีเฉพาะเกี่ยวกับข่าว ส่วนรายการอื่น ๆ เด็กที่เขาบกพร่องทางหูเขาไม่สามารถที่จะรู้เรื่องแล้วก็ดูทีวีได้เลย เพราะฉะนั้นน่าจะเพิ่มแล้วกำหนดให้ชัดเจนว่ามีรายการอะไรบ้างช่องไหนบ้างที่สามารถจะติดตามได้”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“สำหรับพี่คิดว่าไม่เพียงพอเลย เพราะว่าปัจจุบันนี้มีพระราชบัญญัติสำหรับคนพิการออกมาแล้ว ในเมื่อเรามีพระราชบัญญัติจะมาดูแลเขาแล้วทำไมเราจะไม่ให้สิทธิเสรีภาพของเขาเท่าเทียมกับพวกเรา เราควรจะส่งเสริมให้มากขึ้น เพราะว่ากิจวัตรประจำวันของเขาทุกอย่างเขาก็ทำเหมือนคนปกติทั่วไปแล้วทำไมจะต้องไปจำกัดว่าจะต้องให้เวลาเขาแค่ 1 ชั่วโมงเขาสามารถที่จะดูได้ช่องไหนก็ดูได้ เราควรจะจัดแบบนั้นให้เขา แม้แต่การศึกษายังมีให้คนพิการเลย แล้วทำไมเวลาที่จะให้คนพิการทุกประเภทให้ไม่ได้คะ สำหรับพี่พี่คิดว่าควรจะมีมากเลยค่ะ เวลาแค่นี้ไม่เพียงพอ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u>

ทุกท่านเห็นว่าไม่เพียงพอ เนื่องจากคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายมีความต้องการที่จะเปิดรับข่าวสารเช่นเดียวกับคนทั่วไป ดังนั้น 60 นาทีต่อวันนั้นน้อยมาก ๆ อย่างเช่น รายการข่าว รายการกีฬา รายการละคร 1 รายการมีเวลาในการออกอากาศมากกว่า 60 นาที ดังนั้นคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายจะไม่สามารถเปิดรับข้อมูลได้ตลอดทั้งรายการ ควรเพิ่มจำนวนเวลาต่อวันให้มากยิ่งขึ้น และควรมีในรายการประเภทอื่น ๆ เช่น กีฬา สุขภาพ เป็นต้น

“60 นาทีต่อวันน้อยมาก เพราะว่าปกติที่ฟังทุกท่านตรงนี้เป็นตัวแทนของคนพิการคือข่าวหนึ่งรายการไม่ใช่แค่ชั่วโมงเดียว หรือกีฬาหนึ่งชั่วโมงก็ไม่ใช่ หรือละครก็ไม่ใช่หนึ่งชั่วโมงฉะนั้นถ้าเกิดว่าหกสิบนาทีน้อยไป ซักสามชั่วโมงก็คือ 180 นาทีต่อวันให้ดูกว้างขึ้นหน่อยถ้าดูละครอยู่ละครก็จะได้จบในสองชั่วโมงครึ่งหรือถ้าดูกีฬาอยู่ให้ได้จบข่าวค่ะ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“ลองคำนึงถึงความเป็นจริง ตื่นเช้าขึ้นมาหกโมงเช้าถึงแปดนาฬิกาคนหูหนวกควรจะได้บริโภคข่าวสารอย่างน้อยสองชั่วโมง บวกกับตอนเย็นอีกสองชั่วโมง 240 นาทีครับ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“จริง ๆ แล้วคนหูหนวกเขาก็ใช้ข้อมูลข่าวสารเหมือนเรา สิ่งที่อยากจะเห็นคือเพิ่มเวลาให้มากขึ้นในการเสพเข้าถึงทุก ๆ รายการจริง ๆ แล้วอยากให้มีล่ามตลอดนะคะ แล้วก็เป็นในเรื่องของรายการอื่น ๆ เป็นในเรื่องของกีฬานะคะ เรื่องของสุขภาพด้วย สุขอนามัย การดูแลตนเอง ถ้าคนหูหนวกเข้าถึงสื่อนั้นก็จะได้สุขภาพดีขึ้นได้”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

1. ด้านสัดส่วน

1) สัดส่วนการให้บริการตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไป

การกำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไปนั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

- **กิจการบริการสาธารณะ**

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย</u>

แสดงความคิดเห็นว่า ควรเพิ่มสัดส่วนบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ กิจการบริการสาธารณะในสัดส่วนที่แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

▪ **60 นาที** กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายส่วนหนึ่ง ยังคงเสนอให้กำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ ในส่วนกิจการบริการสาธารณะ 1 วัน 60 นาที เช่นเดิม เนื่องจากเห็นว่ามีความเพียงพอแล้ว

“สาธารณะ 60 นาทีพอครับ อย่างเช่นในข่าวจะมีไฮไลต์เป็นเหมือนพาดข่าวว่าเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นอย่างจะไม่มีจอล่ามเขาอยากได้จอล่ามคือถ้าช่วงที่นักข่าวอ่านข่าวเขาจะมีจอล่ามแต่พอตัดมาเป็นภาพ วิดีโอ เป็นคลิป จะไม่มีสาธารณะ 1 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

- **120 นาที** เนื่องจากต้องการให้มีล่ามภาษามือครบทั้งรายการ

> *“คิดว่าการบริการล่ามภาษามืออยากเพิ่มจำนวน 1 ชั่วโมงครึ่งถึง 2 ชั่วโมงเพราะว่า 60 นาทีไม่เพียงพอ อาจจะเป็นจอล่ามในข่าวแล้วก็การแสดงผสม ๆ กันไป”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

> *“1 ชั่วโมงไม่พอครับ ประมาณ 2 ชั่วโมงครับ ก็คืออยากให้แบบครบทั้งช่วงรายการ อย่างช่องไทยรัฐ 32 ที่มีบริการล่ามภาษามือกับแคปชัน มีบางช่วงที่ภาษามือไม่จบอยากให้ยืดออก”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

- **180 นาที** เนื่องจากต้องการให้มีล่ามภาษามือตลอดจนจบรายการ และต้องการเพิ่มล่ามภาษามือในรายการประเภทอื่น เช่น การประกวด วาไรตี้ เป็นต้น

> *“อยากจะได้ซัก 2 ชั่วโมงครึ่งถึง 3 ชั่วโมงเพราะว่าจะได้ไม่ได้มีแค่เนื้อหาข่าวอย่างเดียวเพราะว่าจะได้มีในเรื่องของการประกวดด้วยแล้วก็รายการวาไรตี้อื่นด้วย แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นอยากให้ล่ามอยู่จนจบรายการไม่ว่าจะเป็นรายการประเภทไหนค่ะ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

- **360 นาที** เพื่อให้สอดคล้องระบบการเบิกค่าใช้จ่ายของหน่วยงานราชการ ที่ปกติให้เบิกได้ 6 ชั่วโมงต่อวัน ดังนั้นควรมีบริการล่ามภาษามือ 6 ชั่วโมงต่อวันเช่นกัน

> *“อย่างราชการนะครับ เวลาที่จะให้เบิกชอบกำหนดว่าให้เบิกได้ต่อวัน 6 ชั่วโมง ผมเลยว่ามาตรฐานนี้ครับเอามาเสนอให้กับบริการล่าม 6 ชั่วโมงเหมือนกัน เพราะว่าล่ามก็ควรจะทำงานเต็มที่เหมือนกันกับผม 6 ชั่วโมง แล้วแต่คุณจะไปจัดสรรล่ามจะ 2 คน 3 คน 4 คน แต่ 1 วันควรมีบริการ 6 ชั่วโมงครับ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

จากการนำเสนอสัดส่วนที่มีความหลากหลาย กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ได้สรุปสัดส่วน กล่าวคือ สุดท้ายต้องการให้มีบริการล่ามภาษามือในบริการกิจการสาธารณะ วันละ 360 นาที

เนื่องจากเห็นว่าสัดส่วนดังกล่าวเพียงพอต่อการเปิดรับข่าวสารของบุคคลแต่ละคน ทั้งนี้ให้เพิ่มแบบเป็นขั้นบันได เพื่อให้เห็นถึงพัฒนาการในแต่ละปี

> *“หลังปี 2568 กิจการบริการสาธารณะ ต้องการให้มีล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ 1 วัน 6 ชั่วโมง คือหมายความว่าแต่ละปี 5 ปี หลังจากปี 2568 ค่อย ๆ เพิ่ม”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

> *“เหมือนเป็นการพัฒนาการให้บริการครับ มาตรฐานของการให้บริการถ้าสมมติตลอด 5 ปี เราคงจาก 6 ชั่วโมง 5 ปีผ่านไปก็ยังคง 6 ชั่วโมงเหมือนเดิม ไม่เห็นถึงการพัฒนาเพราะฉะนั้นอยากจะให้มีการเพิ่มระดับขึ้นเพิ่มขึ้นปีละ 1 ชั่วโมง”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ 2 แบบ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.22 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 1

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

ตารางที่ 6.23 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 2

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่า หากพิจารณาทั้ง 2 ด้าน ด้านแรก คือ ผู้รับผลประโยชน์ในที่นี่ได้แก่คนพิการควรจะได้รับผลประโยชน์ 100% แต่อีกด้านคือผู้ประกอบการ ซึ่งมีเรื่องของต้นทุนเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นควรใช้วิธีการปรับเพิ่มในแต่ละปี เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถปรับตัวได้ สามารถวางแผนปรับตัวกับการจัดให้มีบริการเพื่อคนพิการได้ โดยในส่วนนักวิชาการ มีข้อสรุปว่า บริการล่ามภาษามือในกิจการบริการสาธารณะในปี พ.ศ.2569 เริ่มที่ 120 นาที และเพิ่มเป็นขั้นบันไดทุกปี ปีละ 60 นาที จะจบที่ 360 นาที

“คือทุกคนตั้งเป้าไว้ว่าอยากให้ครบ 100% และใน 100% เราตั้งเป้าไว้ว่า 5 ปีหรือ 10 ปี ทีนี้พอเทียบอัตราสัดส่วน จะเกิดกระบวนการขยายทีละปีว่าจะเขยิบไปกี่เปอร์เซ็นต์ ผู้ประกอบการจะได้มีการวางแผนและรับได้ เพราะตอนนี้เดี๋ยวไม่ได้หาทางออกให้ผู้ประกอบการ เดี๋ยวหาทางออกให้กับคนพิการผู้ที่รับผลประโยชน์ดังนั้นผู้ที่รับผลประโยชน์ควรจะได้ผลประโยชน์เต็ม 100% โดย 100% เราก็จะต้องค่อย ๆ เขยิบผู้ประกอบการจะปรับตัวได้แล้วผู้ที่รับผลประโยชน์ก็จะได้ไม่นานเกินรอเพราะเราอาจจะมองว่า 10 ปีถ้าสมมติว่า 10 ปี ณ ตอนนี้เขาตีว่า 5 ปีต่อเนื่อง มาเมื่อซักครู่คือ 5% จากอัตราขั้นต่ำ ต่อไปปี 2568 ขอเพิ่ม 5% ก็จะมาเป็น 10% ปี 2569 ขอเพิ่มอีก 5 ได้ไหมหรือขอเพิ่ม 3 จะกลายมาเป็น 13% แล้วก็เรามองไว้ว่าเป้าหมายคือ 10 ปีขอให้ได้ 100% ได้ไหม นั่นหมายความว่าผู้ประกอบการก็จะเกิดตัว Master Plan ว่าวางแผนไว้นะ ไม่ได้มาบีบคั้นเธอนะแต่ถ้ามอง Master Plan เธอจะเจอว่าอุปสรรคในอนาคตเธอจะเจออะไร จะได้วางแผนและปรับตัวได้ เราก็ใช้ความสามารถทางด้านกฎหมายมาครอบเขาเพื่อที่เขาจะได้ปรับตัวแล้ว แล้วผู้ได้รับผลประโยชน์เต็ม 100% จะกลายมาเป็นของผู้บริโภค”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“ถ้ามันเป็นไปไม่ได้อาจจะเป็นข้อจำกัดเรื่องของธุรกิจ น่าจะโดยเฉลี่ยที่ประมาณ 3 ชั่วโมงที่เราดูกันโดยเฉลี่ยน่าจะประมาณนั้นถ้าสมมติว่ามากกว่านั้นก็อาจจะไม่มีประโยชน์เพราะว่าคนไม่ได้ดูก็คือถ้าจำเป็นต้องหาตรงกลางก็ประมาณ 3 ชั่วโมงโดยเฉลี่ย”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“ตอนนี้ช่องสาธารณะและธุรกิจจะเริ่มที่ 120 นาทีเท่ากันนะครับในปี 2569 ตั้งต้นเท่ากันแต่สเต็ปของสาธารณะเราจะเพิ่มเป็นขั้นบันไดทุกปีปีละ 60 นาทีนะครับ จะจบที่ 360 นาทีก็คือ 6 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.24 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u> ได้แสดงความคิดเห็น ดังนี้

- **180 นาที** เนื่องการจากการเปิดรับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์ เช่น รายการข่าวที่มีระยะเวลามากกว่า 60 นาที จะได้มีบริการล่ามภาษามือจนจบรายการ

> *“กิจการบริการสาธารณะควรเพิ่มนะก็ประมาณ 120 นาทีถึง 180 นาทีเพราะว่าในการดูข่าวบางครั้งมันก็ต้องดูจนจบมันต้องต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ”*

> *“ของพี่ก็น่าจะ 180 วันละ 3 ชั่วโม งคือไม่ต่ำกว่านี้ แต่ถ้าเพิ่มได้เยอะเหมือนกับน้องพจพูดก็เห็นด้วยนะคะ เพราะว่าถือว่าเป็นภาครัฐต้องดูแล”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

จากการนำเสนอสัดส่วนที่มีความหลากหลาย กลุ่มผู้สูงอายุได้สรุปสัดส่วน กล่าวคือ หลังจากปี พ.ศ. 2568 ต้องการให้มีบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ 180 นาที และให้เพิ่มแบบเป็นขั้นบันได ปีละ 45 นาที เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ

> *“ตามเศรษฐกิจของบ้านเมือง เพิ่มอีกเป็น 30 นาที 45 นาที หรือ 60 นาทีปีต่อไปเพิ่มชั้นละ 45 นาทีถ้าเพิ่ม 30 มันแค่นิดเดียวถ้า 60 มันก็เยอะไป”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

- **24 ชั่วโมง** เนื่องจากต้องการให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายมีความเท่าเทียมสามารถเปิดรับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์ได้เช่นเดียวกับคนทั่วไป ดังนั้นควรมีครบทุกรายการ และให้คนพิการ

ทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเลือกเองว่าต้องการดูรายการประเภทอะไร เพราะบุคคลแต่ละคนมีการเปิดรับรายการที่แตกต่างกัน เช่น บางคนชอบการเมือง บางคนชอบรายการบันเทิง แต่ทว่าเมื่อเปิดรายการอะไรควรมีบริการล่ามภาษามือ โดยเฉพาะกิจการบริการสาธารณะที่ควรจะส่งเสริมในส่วนนี้

“เต็ม100อยากให้เท่าเทียมกันเลยค่ะ ถ้าเป็นไปได้นะคะ สำหรับช่องสาธารณะที่เป็นของรัฐบาลเราควรจะจัดส่งเสริม”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“อยากเสนอว่าไม่ต่ำกว่า 2 ชั่วโมง เอาเสียงส่วนใหญ่ตอนนี้ก็น่าสนใจว่าตรงเท่าเทียมกัน...เท่าเทียมกันเลยคือ 24 ชั่วโมง”

“คิดว่า 1 ชั่วโมงคงไม่เพียงพอ แนวความคิดของพี่นะคิดว่าถ้าเป็นสาธารณะ 24 ชั่วโมงเลย เพราะว่าให้ครบทุกรายการแล้วแต่ผู้บริโภคอย่างคนพิการคนนี้ไม่ชอบการเมืองก็ไม่ดูคนนี้ชอบความบันเทิงก็จะดูบันเทิงแต่เขาก็ดูไม่รู้เรื่องอีก เพราะว่าไม่มีล่าม”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการ ล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.25 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	225 นาที	270 นาที	315 นาที	360 นาที

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่า ภายหลังปี พ.ศ. 2568 ควรเพิ่มสัดส่วนการมีบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- **180 นาที** เนื่องจากรายการหนึ่งรายการ มีระยะเวลามากกว่า 60 นาที ดังนั้นหากรายการเกิน 60 นาที จะไม่มีบริการล่ามภาษามือ ทำให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเปิดรับข้อมูลจากรายการนั้น ๆ ไม่จบ ดังนั้นควรเพิ่มเป็น 180 เพื่อให้ดูละคร ดูกีฬา 1 รายการจบ

“คำถามแรกนะคะ 60 นาทีต่อวันน้อยมาก เพราะว่าปกติที่ฟังทุกท่านตรงนี้เป็นตัวแทนของคนพิการ คือ ข่าวหนึ่งรายการไม่ใช่แค่ชั่วโมงเดียว หรือกีฬาหนึ่งชั่วโมงก็ไม่ใช่ หรือละครก็ไม่ใช่หนึ่งชั่วโมง ฉะนั้นถ้าเกิดว่า 60 นาทีน้อยไป ประมาณ 180 นาทีต่อวันให้ดูกว้างขึ้นหน่อย ถ้าดูละครอยู่ละครก็จะได้จบในสองชั่วโมงครึ่ง หรือถ้าดูกีฬาอยู่ให้ได้จบข่าวค่ะ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“หนึ่งชั่วโมงปัจจุบันนะครับ รู้สึกว่ายังไม่เพียงพอครับ อยากขยายเวลาอย่างน้อยประมาณสามชั่วโมงหรือ 180 นาทีครับ เห็นด้วยกับท่านแรก”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

- **240 นาที** พิจารณาจากพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลโดยทั่วไป กล่าวคืออย่างน้อยในช่วงเช้า ควรมีการเปิดรับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์ 2 ชั่วโมง และในช่วงเย็น 2 ชั่วโมง ดังนั้นใน 1 วัน 4 ชั่วโมง หรือ 240 นาที เป็นเวลาที่เหมาะสม

“ปัจจุบัน 60 นาที น้อย ลองคำนึงถึงความเป็นจริงตื่นเช้าขึ้นมาหกโมงเช้าถึงแปดนาฬิกา คนหูหนวกควรจะได้รับการบริโภคข่าวสารอย่างน้อย 2 ชั่วโมง บวกกับตอนเย็นอีก 2 ชั่วโมง 240 นาทีครับ อย่างน้อย”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

- **300 นาที** เนื่องจากเมื่อพิจารณาจากประกาศฉบับปัจจุบัน ปีที่ 1-5 มีความเท่ากัน ดังนั้นในฉบับใหม่ควรมีการเพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ในสัดส่วนที่สถานีโทรทัศน์สามารถปรับตัวได้ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ 300 นาที หรือ 5 ชั่วโมงนั้นจะทำให้มีความหลากหลายในรายการเพิ่มมากขึ้น

“น่าจะไม่ต่ำกว่าห้าชั่วโมงจะได้เหมาะสมแต่ลักษณะของแผนค่ะ จากที่ดูปีที่ 1-5 เหมือนสม่ำเสมอเกินไป ถ้าเราทำเป็นแผนต่อไปทำเป็นขั้นบันไดอาจจะเพิ่มขึ้นปีละสามชั่วโมง ปีต่อไปห้าชั่วโมงเป็นสเต็ป ๆ ขึ้นไปตามสถานี ตามของกำลังสถานีที่สามารถปรับได้”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“คิดว่าจำนวนชั่วโมงอาจจะมี 3 ชั่วโมง 5 ชั่วโมงครับ แต่ในส่วนของผมก็คือเอารายการที่เป็นเรียลไทม์อย่างเช่นพวกข่าวตอนเช้า หรือว่ากลางวัน หรือว่าข่าวระหว่างชั่วโมงอาจจะประมาณ 3 นาที 5 นาที หรือตอนเย็นก็ผมคิดว่าน่าจะประมาณ 3 อัพ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“ในส่วนของเวลายังไงก็คงไม่พอนะครับ 60 นาที ถ้าเป็นซัก 300 นาที 5 ชั่วโมงต่อวันอาจจะไม่ต้องส่วนของรายการข่าวก็ได้ครับ อาจจะมีรายการข่าวแต่ว่าส่วนใหญ่อาจจะเป็นรายการที่เด็กดู เช่น รายการวาไรตี้ ก็น่าจะมีในส่วนนั้นด้วย”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

- **360 นาที** เนื่องจากรายการโทรทัศน์นั้นมีความหลากหลาย เพื่อให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายสามารถเข้าถึงรายการต่าง ๆ ได้ และสามารถเปิดรับได้ตลอดทั้งรายการ หากพิจารณาสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือในปัจจุบัน เมื่อครบ 60 นาที แต่ทว่ารายการนั้น ๆ ยังไม่จบ จอล่ามจะหาย ทั้งนี้บางรายการมีคำบรรยายแทนเสียงควบคู่กัน แต่ทว่าคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายบางคนไม่สามารถอ่านได้เข้าใจ จึงทำให้การรับข้อมูลข่าวสารไม่ครบถ้วน

“ที่เราอยากได้ 6 ชั่วโมง เพราะว่าเนื้อหาข่าว มีหลากหลายไม่ว่าจะเป็นทั้งเรื่องข่าวการเมือง ข่าวอาชญากรรม เรื่องที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน ไม่ใช่ว่าทำมือไปแล้วหยุด ๆ ปัด ๆ ดูไม่เข้าใจ เลยอยากให้มีแบบครอบคลุมทั้งหมด 6 ชั่วโมง เพื่อให้คนหูหนวกสามารถเข้าถึงได้หลากหลายแล้วก็ง่ายขึ้น และอีกอย่างนึงนะครับ เรายึดหลักเกณฑ์ตามชั่วโมงปฏิบัติงานของข้าราชการนะครับ คือคนทั่วไปทำงานกัน 6 ชั่วโมง เราก็อยากดูล่ามทำงาน 6 ชั่วโมง ไม่ได้อิงแค่นี้นะครับ อิงจากต่างประเทศด้วยเพราะที่ต่างประเทศเขาก็จัดกัน 6 ชั่วโมงครับ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“เพราะการบริการที่มีทั้งล่ามภาษามือแล้วก็คำบรรยายแทนเสียงพอดูไปซักพักนึงจอล่ามจะหายไปเหลือแค่ข้อความที่อยู่หน้าจอ คนหูหนวกทุกคนก็ไม่ใช่ว่าจะสามารถอ่านได้ แต่ทางที่ดีที่สุดก็คือเราอยากจะให้มีทั้ง 2 บริการคู่กันไปตลอดเลยเพื่อความเข้าใจ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

จากการนำเสนอสัดส่วนที่มีความหลากหลาย กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ได้สรุปสัดส่วน กล่าวคือ หลังจากปี พ.ศ. 2568 ต้องการให้มีบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ ปีที่ 5 จำนวน 360 นาที และให้เพิ่มแบบเป็นขั้นบันได

“เห็นด้วยกับ 6 ชั่วโมงค่ะ เป็นขั้นบันได แล้วก็เป็น 6 ชั่วโมงในปีที่ 5”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.26 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (บริการกิจการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

- **กิจการทางธุรกิจ**

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่า ภายหลังปี พ.ศ. 2568 ควรเพิ่มสัดส่วนในการมีบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ ประเภทกิจการทางธุรกิจ ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- **60 นาที** เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนการให้บริการของกิจการทางธุรกิจให้คงเดิม คือ 60 นาทีต่อวัน

“บริการสาธารณะให้ 1 ชั่วโมงพอครับ ส่วนรายการธุรกิจให้เท่ากันครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

- **120 นาที** ผู้ให้ข้อมูลบางท่านแสดงความคิดเห็นว่าสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือปัจจุบัน 60 นาทีต่อวันนั้นไม่เพียงพอ ต้องการให้เพิ่มเป็น 120 นาทีต่อวัน เพื่อให้สามารถรับรู้ข้อมูลในรายการที่มีเวลาออกอากาศมากกว่า 60 นาทีได้ครบทั้งรายการ

> *“คิดว่าการบริการล่ามภาษามืออยากเพิ่มจำนวน 1 ชั่วโมงครึ่งถึง 2 ชั่วโมงเพราะว่า 60 นาทีไม่เพียงพออาจจะเป็นจอล่ามในข่าวแล้วก็การแสดงผสม ๆ กันไป”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

> *“1 ชั่วโมงไม่พอครับ ประมาณ 2 ชั่วโมงครับ อยากได้ประมาณ 2-3 ชั่วโมงก็คืออยากให้แบบครบทั้งช่วงรายการ อย่างช่องไทยรัฐ 32 ที่มีบริการล่ามภาษามือกับแคปชันมันมีบางช่วงที่ภาษามือมันไม่จบอยากให้ยืดออก 6 ชั่วโมง”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

- **180 นาที** เนื่องจากการเปิดรับสื่อโทรทัศน์นั้นมิได้มีเพียงรายการข่าวสารเพียงอย่างเดียว การที่มีสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือเพิ่มมากขึ้น จะทำให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายสามารถรับชมรายการประเภทอื่น ๆ ได้ เช่น รายการประกวด รายการวาไรตี้ และการมี 180 นาที จะทำให้รับชมรายการนั้น ๆ ได้จนจบ

> *“อยากจะได้ซัก 2 ชั่วโมงครึ่งถึง 3 ชั่วโมงเพราะว่าจะได้ไม่ได้มีแค่เนื้อหาข่าวอย่างเดียวเพราะว่าจะได้มีในเรื่องของการประกวดด้วยแล้วก็รายการวาไรตี้อื่นด้วยแต่ทั้งนี้ทั้งนั้นอยากให้ล่ามอยู่จนจบรายการไม่ว่าจะเป็นรายการประเภทไหนค่ะ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

- **240 นาที** เพื่อให้สามารถเปิดรับสื่อและดูรายการต่าง ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง

> *“1 ชั่วโมงไม่พอซักประมาณ 4 ชั่วโมงครับ เพราะว่าจะได้ดูต่อเนื่อง 4 ชั่วโมง น่าจะกำลังดีสำหรับผมครับ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

- **360 นาที** เพื่อให้เพียงพอต่อการเปิดรับสื่อของบุคคลใน 1 วัน

> *“เพราะว่า 6 ชั่วโมง น่าจะเพียงพอสำหรับการเสพสื่อของคน ๆ นึงใน 1 วัน ที่จะมีหลากหลายหัวข้อค่ะ ก็คือแบ่งหัวข้อให้ได้ 6 ชั่วโมงใน 1 วันนี้เขารู้สึกว่าเพียงพอ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม โดยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้จัดสนทนากลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเป็น 2 กลุ่ม ดังนั้นสามารถสรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ ประเภทบริการกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ 2 ตาราง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6.27 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 1

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

ตารางที่ 6.28 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 2

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือของกิจการทางธุรกิจปีที่ 1 ควรเริ่มที่ 120 นาที และเพิ่มแบบขั้นบันไดปีละ 30 นาที จนครบ 5 ปี จะเป็น 240 นาที

“ตอนนี้ช่องสาธารณะและธุรกิจจะเริ่มที่ 120 นาทีเท่ากัน ในปี 2569 ตั้งต้นเท่ากัน ฝั่งธุรกิจจะเพิ่มเป็นขั้นบันไดปีละ 30 นาทีต่อปี และจะจบที่ปีที่ 2573 ก็คือ 240 นาที”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.29 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือของกิจการทางธุรกิจ ควรเริ่มที่ 180 นาที เนื่องจากกิจการทางธุรกิจมีเรื่องรายได้เข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นสถานีโทรทัศน์ควรมีบริการล่ามภาษามือและมีสัดส่วนเช่นเดียวกับกิจการบริการสาธารณะ คือ 180 นาทีต่อวัน

“ในส่วนของภาคธุรกิจเขามีรายได้ เพราะฉะนั้นในสิ่งที่เราควรจะได้การตอบแทนจากเขาน่าจะเต็มรูปแบบเหมือนกัน เขาควรจะจัดให้เสมอกับสาธารณะค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

ทั้งนี้กลุ่มผู้สูงอายุได้สรุปสัดส่วน กล่าวคือ หลังจากปี พ.ศ. 2568 ต้องการให้มีบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ 180 นาที และให้เพิ่มแบบเป็นขั้นบันได ปีละ 45 นาที

“ควรมีการเพิ่มเป็นขั้นบันได”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.30 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	225 นาที	270 นาที	315 นาที	360 นาที

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u>

- **120 นาที** เนื่องจากการให้บริการล่ามภาษามือของกิจการทางธุรกิจ การไปบังคับอาจเป็นไปได้ยาก เพราะกิจการทางธุรกิจมีเรื่องของต้นทุนเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้น 2 ชั่วโมงเป็นสัดส่วนที่มีความเหมาะสม ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลส่วนหนึ่งแสดงความคิดเห็นว่า สถานีโทรทัศน์ควรให้ความสำคัญกับการให้บริการล่ามภาษามือ เพราะกลุ่มคนพิการก็มีความสำคัญเช่นกัน หากสถานีใดไม่มีบริการล่ามภาษามือ คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายก็จะไปเปิดรับข้อมูลจากสถานีอื่นแทน

> *“ถ้าเป็นส่วนของผมนะครับ ผมคิดว่าการที่เราจะไปบังคับภาคธุรกิจเป็นไปได้ยากมันเป็นต้นทุน ถ้าให้เพิ่ม แล้วเพิ่มเท่ากับของสาธารณะยากครับ เพราะว่าอยู่ที่ 60 นาที 1 ชั่วโมงก็น่าจะโอเค หรือว่าจะเพิ่มขึ้นอาจจะเพิ่มอีก 1 ชั่วโมงก็ได้ครับ เป็น 2 ชั่วโมง”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

> *“ผมเสนอครับ เสนอเป็นขั้นบันได 2 ชั่วโมงคือให้มีการเพิ่มเป็นปีแรก 2 ชั่วโมง ปีต่อไปเพิ่มขึ้นปีละชั่วโมง เป็นเบื้องต้นแต่ข้อเสนอแนะของผม อยากให้เพิ่มเติมว่าทุกช่องควรจะมีล่ามประจำครับ”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

> *“หากว่าทางสถานีเอกชนไม่ยอมมีล่ามที่จะให้กับคนพิการ กลุ่มคนพิการเขาก็จะไม่ดูสถานีนี้ข่าวสารต่าง ๆ ก็ไปดูสาธารณะที่มีอยู่แล้ว ฉะนั้นสถานีต้องให้ความสำคัญกับคนพิการตรงนี้ด้วย สิ่งที่สถานีควรจะมีให้กับคนพิการด้วยก็น่าจะต้องเพิ่มจากตอนนี้ 60 นาทีที่ทำอยู่แล้วอาจจะเพิ่มไป 2 ชั่วโมง 2 ชั่วโมงต่อเนื่องไป 2 ปีหรือ 3 ปีแล้วค่อยเพิ่มอีก 1 ชั่วโมงใน 2 ปีหลังก็อยู่ที่สถานีจะบริการจัดการอยู่ที่บริการของสถานีตรงนี้ด้วย”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

- **360 นาที** เนื่องจากกิจการทางธุรกิจ มีประเภทรายการที่มีความหลากหลาย อาทิ รายการสำหรับเด็ก รายการสำหรับผู้สูงอายุ การมีบริการล่ามภาษามือ 6 ชั่วโมง จะทำให้มีประเภทรายการที่หลากหลาย ไม่ใช่เฉพาะรายการข่าวเพียงอย่างเดียว ในส่วนของล่ามภาษามือที่ผู้ให้ข้อมูลเป็นห่วงว่ามีไม่เพียง ซึ่งประเด็นนี้เป็นหน้าที่ของหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้องที่ต้องจัดหาล่ามภาษามือให้เพียงพอกับความต้องการ

> *“เหตุผลที่อยากให้ช่องธุรกิจมี 6 ชั่วโมง เพราะว่าช่องธุรกิจมีประเภทรายการทีวีที่มีความหลากหลายแล้วก็เข้าถึงทุกกลุ่มเพศ กลุ่มวัย ก็คือมีทั้งรายการสำหรับเด็ก รายการสำหรับผู้สูงอายุ จะได้กระจายไม่ใช่ดูเรื่องข่าวอย่างเดียว แล้วก็คิดว่าในเรื่องของล่ามภาษามือก็คือมีหลายองค์กรที่ผลิตล่ามภาษามือ ถ้ามีใครกังวลว่าล่ามภาษามือจะไม่เพียงพอคิดว่าเป็นหน้าที่ของผู้ผลิตที่จะต้องผลิตล่ามออกมาให้เพียงพอกับความต้องการของคนหูหนวก”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

จากการนำเสนอสัดส่วนที่มีความหลากหลาย กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ได้สรุปสัดส่วน กล่าวคือ ให้มีบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ ประเภทกิจการทางธุรกิจเหมือนกิจการบริการสาธารณะ คือ ปีที่ 1 จำนวน 180 นาที และเพิ่มแบบขั้นบันไดในปีที่ 3 ปีละ 60 นาที จนปีที่ 5 เป็น 360 นาที

> *“คนหูหนวกเสนอครับ จริง ๆ แล้วทั้งทีวีภาครัฐภาคเอกชนผมอยากให้เป็นการแบบเพิ่มเป็นขั้นบันไดแล้วก็เป็นเหมือนกันทุกช่องทีวี”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

> *“เชื่อว่าคนพิการก็อยากบริโภคช่องข่าวต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน เหมือนกันเพราะฉะนั้นความบริโภคมันไม่ควรมีความเหลื่อมล้ำในเรื่องข้อจำกัดถ้ามันเสมอภาคกันได้ก็น่าจะโอเค”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.31 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

2) สัดส่วนกิจการบริการสาธารณะกับกิจการทางธุรกิจ

จากการศึกษาพบว่า การกำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือของกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจนั้น ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าควรเท่ากัน มีเพียงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการเท่าที่เห็นว่าไม่ควรเท่ากัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย</u>

ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจควรเท่ากัน

“บริการสาธารณะ 1 ชั่วโมงเพียงพอค่ะ แล้วก็ทางธุรกิจ 1 ชั่วโมงเพียงพอค่ะ เหมือนเดิมค่ะ”
ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.32 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 1

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

ตารางที่ 6.33 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 2

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที

กลุ่มนักวิชาการ

แสดงความคิดเห็นว่า กิจการบริการสาธารณะควรมีสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือมากกว่ากิจการทางธุรกิจ เนื่องจาก กิจการบริการสาธารณะมีหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุน มีการประมูลโดยมีต้นทุนที่น้อยกว่า และเป็นทีวีที่ต้องให้บริการแก่ประชาชน ดังนั้นควรมีสัดส่วนที่มากกว่า

> *“อยากถามเขาว่าทำไมกิจการบริการสาธารณะถึงไม่ได้สัดส่วนชั่วโมงมากกว่าธุรกิจ เพราะว่าอย่างที่เราทราบกันว่ากิจการบริการสาธารณะเขาได้ประโยชน์จากการประมูลในราคาที่ถูกกว่า เพราะเขาใช้ในลักษณะของสาธารณะ ดังนั้นควรที่จะต้องมีต้นทุนส่วนนี้เพิ่มมากขึ้นกว่าภาคธุรกิจเป็นธรรมดาเขาควรจะได้สัดส่วนที่มันมากกว่า”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.34 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที

กลุ่มผู้สูงอายุ

แสดงความคิดเห็นว่า กิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนที่เท่ากัน

“ในประเด็นนี้ทุกท่านมีความคิดเห็นว่าก็สมควรจะเท่ากันทางด้านสาธารณะกับธุรกิจ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.35 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	225 นาที	270 นาที	315 นาที	360 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	225 นาที	270 นาที	315 นาที	360 นาที

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์

แสดงความคิดเห็นว่า กิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนที่เท่ากัน และสัดส่วนควรมีการเพิ่มแบบขั้นบันไดในแต่ละปี

“สาธารณะกับธุรกิจเท่ากันเลยครับ เท่ากันทั้ง 2 ประเภทเลยครับ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“เชื่อว่าคนพิการก็อยากบริโภคช่องข่าวต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน เหมือนกัน เพราะฉะนั้น ความบริโภคไม่ควรเหลื่อมล้ำในเรื่องของการที่จะมีข้อจำกัด ถ้าเสมอภาคกันน่าจะโอเค”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.36 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจกลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360ที

3) สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค (สทท. ภูมิภาค) ผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มแสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนการให้บริการในส่วนของ สทท. ภูมิภาค ควรจะเท่ากับกิจการบริการสาธารณะ และทีวีทุกประเภทควรมีสัดส่วนที่เท่ากัน

> *“ถ้าส่วนกลางตัวของบุคลากรเองที่จะมาค่ะ ก็มีค่อนข้างเยอะมีตัวเลือกหลากหลายอย่างช่องของอีสานเองที่ขอนแก่นเราก็มีโรงเรียนโสตศึกษาแล้วก็มีบุคคลากรทางด้านนี้อยู่ ถ้าส่วนตัวเองก็อยากให้เพิ่มเท่ากันกับส่วนกลาง เพราะว่าคนดูจริง ๆ หลัก ๆ ก็คืออยู่ในส่วนภูมิภาคไม่ได้อยู่ในส่วนกลาง แต่ว่าถ้าให้ง่ายต่อการบริหารจัดการ อาจจะเป็นสัดส่วนที่ส่วนภูมิภาคอาจจะลดจำนวนเวลาลงน้อยกว่าส่วนกลาง เห็นใจกันกับเจ้าหน้าที่ในส่วนภูมิภาคค่ะ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

> *“อยากให้เหมือนกันกับส่วนของกิจการบริการสาธารณะ ภาษามือเขาบอกว่าถ้ามีสัดส่วนนี้การใช้แผงนี้เป็นเรื่องเร่งด่วนที่ขึ้นมาที่มันเป็นเรื่องเตือนภัยคือต้องเพิ่มไปจากนี้เหมือนกันค่ะ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

ตารางที่ 6.37 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 1

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (สทท. ภูมิภาค)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

ตารางที่ 6.38 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 2

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (สทท. ภูมิภาค)	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที

ตารางที่ 6.39 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (สทท. ภูมิภาค)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

ตารางที่ 6.40 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	225 นาที	270 นาที	315 นาที	360 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	225 นาที	270 นาที	315 นาที	360 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (สทท. ภูมิภาค)	180 นาที	225 นาที	270 นาที	315 นาที	360 นาที

ตารางที่ 6.41 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (สทท. ภูมิภาค)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

จากตารางดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มส่วนใหญ่ไม่ว่าจะเป็นกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และทีวีส่วนภูมิภาคจะเท่ากัน มีเพียงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการเท่านั้นที่มีสัดส่วนของกิจการทางธุรกิจที่น้อยกว่ากิจการบริการสาธารณะและทีวีส่วนภูมิภาค

2. ด้านช่วงเวลา

ด้านช่วงเวลาที่ควรจัดให้มีบริการล่ามภาษามือนั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางท่านได้แสดงความคิดเห็นว่าต้องการให้สถานีโทรทัศน์เป็นผู้กำหนดเอง เนื่องจากจำนวนสถานีโทรทัศน์ของประเทศไทยมีหลากหลายช่อง ดังนั้นการให้บริการล่ามภาษามือจะมีหลายช่วงเวลา หลายสถานีให้สามารถเลือกเปิดรับข้อมูลได้ หรือในกรณีที่ณ เวลานั้นไม่สะดวกในการเปิดรับข้อมูล สามารถดูย้อนหลังทางออนไลน์ได้ ยกเว้นกรณีมีสถานการณ์เร่งด่วนควรมีการเพิ่มบริการล่ามภาษามือด้วย โดยผู้ให้ข้อมูลได้กำหนดช่วงเวลาในการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ

ส่วนใหญ่เห็นว่าควรเป็นช่วงเวลา 05.01-24.00 น. แต่ทั้งนี้ต้องการให้ กสทช. เป็นหน่วยงานที่ควบคุมดูแลให้มีการกระจายการให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ในหลากหลายช่วงเวลา มิควรให้ทุกสถานีมีบริการล่ามภาษามือในเวลาเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายสามารถมีรายการที่สามารถเปิดรับชมได้อย่างหลากหลาย

> *“ให้ช่องทีวีเลือกเป็นผู้กำหนดเองค่ะ เพราะว่าจริง ๆ แล้วทีวีในประเทศไทยไม่ได้มีแค่ช่องเดียวช่องนี้เขาจะให้บริการในช่วงเวลานี้ แต่ก็ยังมีช่องอื่น ๆ ที่ให้บริการในเวลาอื่นอยู่ เราก็สามารถเลือกดูรายการที่เราสนใจในช่วงเวลาอื่น ๆ ได้ เพราะว่าถ้าสมมติคุณเลือกเวลาที่จะไปออนแอร์เวลาดิฉันไม่ตื่น ไปดูย้อนหลังทางออนไลน์ได้”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

> *“ถ้ามีสถานการณ์เร่งด่วน ข่าวฉุกเฉินอยากให้เร่งด่วนมีเพิ่มในบริการสัดส่วนนี้ค่ะ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

> *“ช่วงเวลาก็คือเห็นด้วยกับตี 5 ถึงเที่ยงคืน แต่ว่าอยากจะขอกำหนดอย่างนี้ค่ะ ก็คือปัจจุบันค่ะ การให้บริการล่ามภาษามือเรามีทีวีทั้งหมดกี่ช่องนะคะอาจารย์ทั้งรัฐ ทั้งสาธารณะ ทั้งเอกชน เยอะมากค่ะ แต่ว่าทุกช่องจะบริการข่าวช่วงเช้าเหมือนกัน ช่วงเที่ยงเหมือนกัน ช่วงเย็นเหมือนกัน การที่สมมติถ้า 5 ช่องค่ะ จะบริการเวลาในช่วงเดียวกันมันหมายความว่าคนหูหนวกขาดโอกาสที่จะได้ดูช่องอื่น ๆ แล้วเพราะฉะนั้นถ้าสมมติว่าจะมีการจัดบริการ กสทช. ควรจะกำหนดว่าถ้าคุณจะใช้ล่ามตอนข่าวเช้าขอให้ลงคิวได้ไม่เกิน 3 ช่อง ข่าวเที่ยงไม่เกิน 3 ช่อง ต้องมีการจำกัดค่ะ เพราะว่าไม่งั้นถ้าทุกคนเลือกข่าวเที่ยงหมดแล้วจะทำอย่างไร แต่อย่างน้อยมันก็ไม่ควรที่จะแบบว่ามาออกันที่ข่าวเที่ยงทั้งหมดไม่ใช่ว่าฉันดูข่าวนี้อีก 2 ข่าว ฉันเปลี่ยนไปดูช่องนู้นมันควรจะมีแนวทางเลือกให้สามารถแบบดูได้หลายช่วงเวลา”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

นอกจากนั้นผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าควรมีการกำหนดช่วงเวลา โดยกำหนดให้สอดคล้องกับพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต พฤติกรรมในการเปิดรับสื่อของประชาชน เช่น กำหนดวันละ 3 ช่วงเวลา คือ เช้า กลางวัน เย็น หรือวันละ 2 ช่วงเวลา คือ เช้า และเย็น ซึ่งเป็นช่วงเวลาหลัก ๆ ที่ประชาชนส่วนใหญ่อยู่บ้าน มีความสะดวกในการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ และอีกรูปแบบคือ กำหนดช่วงเช้า หรือช่วงเย็นเป็นหลัก ทั้งนี้ในอีกกรณีที่ยกเว้นคือ กรณีที่มีเรื่องด่วน เหตุการณ์สำคัญ ควรมีล่ามภาษามือด้วยทุกครั้ง

“6 ชั่วโมงอาจจะมีการเบื่อระหว่างวันก็คือไม่ใช่แบบว่า 6 ชั่วโมงรวดแต่อาจจะเป็นช่วงเช้า 2 ช่วงบ่าย 2 ช่วงกลางคืน 2 หรือช่วงเช้า 3 ช่วงบ่าย 3 แต่ถ้าสมมติมันเป็นเหตุการณ์สำคัญ เช่น ข่าวการเมือง หรือเตือนอุบัติเหตุ หรือเตือนเรื่องที่เป็นอันตราย อยากจะให้มีล่ามภาษามือด้วย อะไรที่มันเกี่ยวข้องกับชีวิตหรือเป็นเหตุเร่งด่วนควรมี”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ตามที่เราใช้ชีวิตประจำวันพี่ตื่นเช้าขึ้นมาก็คือตอนเช้าเราอยู่บ้านอยู่แล้วก็คือดูทีวีได้หลังจาก 8 โมงเช้าไปก็ออกไปทำภารกิจหรือว่าถ้าเป็นเด็กเขาก็ไปเรียนหนังสือนะคะ ก็คิดว่าน่าจะเช้ากับเย็นประมาณซัก 6 โมงเย็นเป็นต้นไปจนถึงตอน 3 ทุ่มนอกนั้นก็เป็นการพักผ่อน”

ตัวแทนกลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“คือส่วนตัวมองว่าถ้าการที่มันมีข่าวเช้า เที่ยง เย็น พร้อมกันทุกช่องมองว่ามันเป็นความหลากหลายมากกว่าค่ะ เขาอยากเลือกดูช่องไหนแต่ละข่าว แต่ละช่อง การอ่านข่าวก็ไม่เหมือนกัน คิดว่ามันน่าจะเป็นทางเลือกให้กับเขามากกว่า”

ตัวแทนกลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

3. ด้านประเภทรายการ

รายการโทรทัศน์ที่ควรจัดให้มีบริการล่ามภาษามือนั้น ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นว่า ควรมีทุกรายการ นอกจากนั้น ควรมีในรายการข่าวพระราชสำนัก เพื่อให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์เพิ่มมากขึ้น หรือกรณีข่าวพิเศษต่าง ๆ หรือรายการประเภทบันเทิงเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลาย หรือแม้แต่รายการท่องเที่ยว เนื่องจากข้อจำกัดของคนพิการที่ทำให้ไม่สามารถเดินทางไปท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก การเปิดรับข้อมูลเกี่ยวกับรายการท่องเที่ยวทำให้เกิดความสุนทรีย์ผ่อนคลาย และได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน

“ทีวีต่าง ๆ แล้วแต่คล้ายกับคนหูดีเปิดช่องดูทีวีก็สามารถจับ CC ได้เหมือนหนังจีน ข่าวต่างประเทศ ต่าง ๆ ดูเฉพาะข่าวอยากดูให้ครอบคลุมเลยครับ อยากดูทุกรายการเลยครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“จอล่ามอยากให้อยู่ในทุก ๆ รายการถ้าเป็นไปได้นะครับ แต่ว่าถ้าอยากดูแคปชันก็เปิดแคปชัน อยากดูจอล่ามก็เปิดจอล่าม แต่ถ้าไม่อยากดูจอล่ามก็ปิดจอล่าม”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ข่าวช่องพิเศษ ข่าวพิธีการต่าง ๆ ในช่วงเย็น ข่าวในพระราชสำนักอยากให้มีล่ามครับ เพราะว่าทำให้คนหูหนวกรู้จักกับสถาบันมากขึ้นครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“เรื่องของประเภทไม่ควรที่จะจำกัดที่ประเภทของข่า สาระ อย่างเดียวเพราะว่าที่เราดูกันก็มีหลายประเภท เขาก็ต้องการประเภทอื่นก็อาจจะเป็นสาระด้วย แล้วก็บันเทิงด้วย ที่ให้เขามีประเภทที่เลือกได้มากยิ่งขึ้น”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“ตามที่เราได้ดูมาส่วนมากจะเป็นข่าว เพราะฉะนั้นอยากให้เพิ่มเกี่ยวกับช่องนันทนาการอาจจะสร้างเสริมให้เขาได้มีโอกาสฟังอะไรเบา ๆ แล้วก็ตลก เฮฮา ขบขัน ให้เขาได้มีส่วนร่วมในเรื่องที่จะได้รับฟังเป็นการผ่อนคลายนะคะ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“ท่องเที่ยว ล่าสุดมีการเก็บข้อมูลกลุ่มนักท่องเที่ยวคนพิการเพราะว่าเราส่งเสริมการท่องเที่ยว แต่เราลืมดูนักท่องเที่ยวที่เป็นคนพิการ แล้วล่าสุดเมื่อปี 2 ปีนี้ตั้งแต่โควิดมาก็คือกระแสเรื่องของการส่งเสริมนักท่องเที่ยวที่เป็นคนพิการโดยเฉพาะ เลยบอกว่ารายการที่เกี่ยวกับท่องเที่ยวของคนพิการไม่มีเลย แล้วเขาก็เปิดรับสื่อด้านนี้น้อยมาก บางครั้งเราลืมไปว่าเรื่องของการท่องเที่ยวจริงอยู่ว่ามันอ่านได้ถ้าเป็นเนื้อหาสาระบางอย่างคนพิการทางการได้ยินเขาอ่านด้วยตาได้ข่าวสารเขาเสพด้วยตาได้ แต่ในการท่องเที่ยวที่มันเป็นสุนทรีย์ค่ะ ที่เขาต้องการทราบประวัติก็คือการท่องเที่ยวบางอย่าง เราไปยัดเยียดเฉพาะสาระการเรียนรู้สาระประโยชน์ แต่ลืมในมิติของบุคคลนึงควรจะมีทั้งบันเทิง แล้วก็ในเรื่องของสุนทรีย์ในเรื่องของการท่องเที่ยวด้วย เพราะว่านอกจากสารคดีกลุ่มคนพิการสะท้อนมาว่า นอกจากในเรื่องท่องเที่ยวแล้วเขาพบว่า เมื่อไหร่ก็ตามที่เขาเป็นคนพิการการที่เขาออกไปท่องเที่ยวทำให้เขารู้สึกว่าเขามีคุณค่าและเท่าเทียมกับคนอื่น ดังนั้นถ้าเขามีโอกาสได้เปิดรับสื่อการท่องเที่ยวเขาจะรู้สึกว่าเขามีสิทธิเสรีภาพในการออกไปท่องโลกเหมือนคนอื่นมากขึ้น”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

4. ด้านการออกอากาศซ้ำ

ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำรายการที่มีบริการล่ามภาษามือมาออกอากาศซ้ำ โดยเทปที่ออกอากาศซ้ำนั้นสามารถนับเป็นบริการเพื่อคนพิการได้หรือไม่ ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ สามารถออกอากาศซ้ำได้แต่ไม่จำนวนชั่วโมงในการให้บริการล่ามภาษามือ และอีกกลุ่ม คือ กรณีออกอากาศซ้ำสามารถนับสัดส่วนบริการล่ามภาษามือได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

กรณีนำเทปรายการที่เผยแพร่ไปแล้วมาออกอากาศซ้ำ สามารถเผยแพร่ได้ แต่ไม่ให้นับจำนวนบริการล่ามภาษามือ เนื่องจาก ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า ในปัจจุบันประชาชนสามารถดูรายการย้อนหลังผ่านเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ดังนั้นหากรายการใดที่คนพิการต้องการดูย้อนหลังสามารถเลือกดูได้ด้วยตนเอง การไม่นับสัดส่วนการให้บริการจะช่วยให้มีรายการใหม่ ๆ ทำให้คนพิการได้ข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้น

> *“หูหนวกบอกว่าแล้วแต่จะรีรันเลยครับ แต่ว่าไม่นับ เหตุผลที่คนหูหนวกบอกว่าไม่นับรีรันให้เพราะว่าการที่เรารีรันในโทรทัศน์สามารถเข้าไปดูข้อมูลย้อนหลังได้ ซึ่งมีให้ดูเยอะมากไม่จำเป็นต้องเอามารีรัน แล้วก็เอามานับก็คือตัวเนื้อหาที่มันสดใหม่ดีกว่า”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

> *“ไม่ควรนับเพราะว่าเราก็อยากให้เขาได้คอนเทนต์ที่หลากหลาย เพราะถ้านับคือซ้ำคอนเทนต์ไปเลย ซึ่งเขาก็ทำอยู่แล้วเขาก็ดูอยู่แล้ว เอาคอนเทนต์เดิมเป็นตัวเลือกของผู้บริโภคที่จะดูย้อนหลังได้ แต่ว่ามันไม่ควรเป็นต้นทุนที่ผู้ผลิต”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

> *“ถ้านับประโยชน์ของเขาเป็นหลักก็คือถ้าเขาได้รายการใหม่ที่มันหลากหลาย ถามว่าอันแรกดีไหม แต่ถ้าเราเรียนด้านสื่อเราจะรู้ว่าสื่อพัฒนาไปเรื่อย ๆ ถ้าเราอยากได้อะไรที่มันทันสมัยใหม่ในเรื่องใหม่ ๆ เนื้อหาก็ต้องพัฒนา”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลบางส่วนโดยเฉพาะคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย แสดงความคิดเห็นว่า กรณีนำเทปรายการที่เผยแพร่ไปแล้วมาออกอากาศซ้ำ สามารถเผยแพร่ได้ และนับจำนวนชั่วโมงในการให้บริการล่ามภาษามือได้ โดยให้สามารถเผยแพร่ได้ รวม 2 ครั้ง

> *“ข่าวสดช่วงเช้าเป็นรีรันช่วงเย็นเพราะว่าเหมือนกับว่าประมาณ 2 ครั้งต่อ 1 วันก็เพียงพอแล้วเพราะว่าถ้าดูบ่อย ๆ ก็เหมือนดูซ้ำเกินไปก็เลยอยากแค่ 2 ครั้งก็เพียงพอครับ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

“2 ครั้งเหมือนกันเพราะว่าข่าวถ้าหากมีจอล่ามช่วงเช้าแล้วเอามาใส่ช่วงเย็นมันยังพอได้อยู่แต่ถ้าเป็นช่วงมืดอีกมันก็เหมือนเป็นข่าวที่ช้าเกินไปแล้ว”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

5. ความคิดเห็นที่มีต่อบริการเพื่อคนพิการในรายการโทรทัศน์

ความคิดเห็นของคนทั่วไปที่มีต่อบริการเพื่อคนพิการในรายการโทรทัศน์ กรณีเพิ่มสัดส่วนการให้บริการเพิ่มมากขึ้นนั้น กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ได้แสดงความคิดเห็นว่า ไม่รู้สึกรำคาญ เนื่องจากในการเปิดรับสื่อโทรทัศน์นั้น จะเน้นดูสิ่งที่อยู่ในรายการ เช่น นักแสดง ผู้ประกาศ นอกจากนั้นหากพิจารณาในเรื่องของความเสมอภาค คนพิการควรมีสิทธิในการเปิดรับรายการโทรทัศน์อย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไป

“ไม่รำคาญเลยค่ะ เพราะว่าคือปกติเวลาที่เราจ้องจอโทรทัศน์จอทีวีเราจะไม่ได้ไปมองที่มุมอยู่แล้ว เราจะมองหน้าคนพูด หน้านักแสดง ที่จะไปอยู่มุมจอได้ตามประกาศค่ะ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“เชื่อว่าคนพิการก็อยากบริโภคช่องข่าวต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน เหมือนกันเพราะฉะนั้นความบริโภคมันไม่มีควรมีความเหลื่อมล้ำในเรื่องของการที่จะมีข้อจำกัดถ้ามันเสมอภาคกันได้ก็น่าจะโอเค”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

6. ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ ที่มีต่อบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์

(1) จอล่ามมีขนาดเล็ก

ในปัจจุบันจอล่ามภาษามือในโทรทัศน์มีขนาดเล็กทำ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายมีความต้องการให้จอล่ามมีขนาดใหญ่ขึ้น นอกจากนั้นบางท่านเสนอให้จอล่ามย้ายมาอยู่บริเวณมุมบน หรือแบ่งจอล่ามครึ่งหนึ่งของโทรทัศน์ และต้องการให้มีล่ามให้ครบทุกสถานี

“ทีวีจอล่ามภาษามือเล็กมองไม่เห็น อย่างของ Thai PBS เขามีขนาดใหญ่ ดูง่าย แต่บางช่องเล็ก ดูยาก อยากให้เพิ่มขนาดของจอ เพราะว่าถ้ามีจอก็มีจอไปเลย แล้วก็เป็นคำบรรยายแทนเสียงด้านล่าง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ในส่วนของจอล่ามนะครับ จะเหมือนกันกับทุกคนที่เสนอมาผมก็อยากให้เพิ่มให้มันใหญ่ขึ้น ช่อง 9 ช่อง 7 ก็อยากจะให้มีล่ามเพิ่มมากขึ้นเพราะว่าบางช่องเปิดเข้าไปแล้วมันไม่มีล่ามก็อยากจะให้เพิ่มตรงนี้”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

(2) คำบรรยายแทนเสียงทับจอล่ามภาษามือ

กรณีมีบริการล่ามภาษามือในโทรทัศน์และคำบรรยายเสียงควบคู่กัน ไม่ควรให้คำบรรยายเสียง หรือข้อความอื่น ๆ เช่น ตัววิ่ง การส่งข้อความในรายการ มาบังทับจอล่ามภาษามือ เพราะทำให้ดูล่ามภาษามือไม่ชัดเจน

“ไม่ควรให้คำบรรยายแทนเสียงทับกับจอล่าม เพราะดูแล้วจะหงุดหงิด ตัวอย่างของช่อง Thai PBS ค่อนข้างที่จะชัด ตำแหน่งของจอล่าม และขนาดค่อนข้างที่จะชัด คนหูหนวกดูสบายมากเลยครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ให้ตัวข้างล่างสามารถเปิดปิดได้ อย่างเช่น การส่งข้อความ ไม่สำคัญเลยเอาออกไปเถอะ ส่งข้อความเข้ามาในรายการเอาออกไปเลย SMS ไม่ต้องส่งหรอก”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

(3) ดูล่ามภาษามือไม่เข้าใจ

ปัญหาอีกประการหนึ่งของบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์คือ คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายดูล่ามภาษามือแล้วไม่เข้าใจ

“เห็นซ่องอะไรไม่รู้ครับ ล่ามภาษามือผู้ชายดูไม่เข้าใจเลยครับ ดูล่ามภาษามือไม่เข้าใจครับ”

“ทำภาษามือไม่เข้าใจเหมือนกับทำซ้ำ ๆ เดิม ๆ ครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

(4) การแต่งกายของล่ามภาษามือ

ด้านการแต่งกายของล่ามภาษามือ โดยคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายต้องการให้ล่ามภาษามือใส่เสื้อโทนสีดำ และให้ฉากหลังของล่ามเป็นสีน้ำเงิน เพื่อให้เห็นภาษามือได้ชัดเจนมากขึ้น

“ก็คือในเรื่องของการใส่เสื้อผ้า อยากจะให้เป็นโทนสีดำทั้งหมดหรือว่าเป็นพื้นหลังสีน้ำเงินจะได้เห็นชัดครับ เป็นสีอื่นก็คือไม่เอา”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

(5) สามารถเปิดปิดจอล่ามได้

ต้องการให้จอล่ามภาษามือสามารถเปิดปิดได้ เนื่องจากในกรณีที่คนทั่วไปดูรายการโทรทัศน์แล้วมีจอล่ามซึ่งถ้าไม่ต้องการดูล่ามให้สามารถปิดได้

“สมมตินะครับ ตัวอย่างของคนหูดีเวลาเปิดทีวีขึ้นมาเขาก็จะเห็นว่ามีล่ามตรงนี้หูดีเขาก็ไม่อยากจะดูจอล่ามสามารถกดปิดได้ สำหรับผมเป็นคนหูหนวกผมไม่มีล่ามผมก็สามารถกดเปิดขึ้นมาตรงนี้ได้มันสามารถทำแบบนั้นได้ไหมครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

(6) เพิ่มรายการพิเศษเกี่ยวกับพระราชสำนัก

ต้องการให้เพิ่มรายการพิเศษเกี่ยวกับพระราชสำนัก เนื่องจากคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายให้ความเคารพ และต้องการเปิดรับข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์

“รายการพิเศษเกี่ยวกับพระราชสำนัก พิธีเปิดก็อยากให้มีล่ามตรงนั้นเพราะว่าคนหูหนวกให้ความเคารพเกี่ยวกับสถาบันเยอะเหมือนกันครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

(7) ทดลองเพิ่มล่ามภาษามือในรายการละคร รายการตลก

ควรทดลองให้มีล่ามภาษามือในรายการละคร หรือรายการตลก เนื่องจากละครบางเรื่องที่เป็นกระแสคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายมีความต้องการที่จะรับชมละครเรื่องนั้น ๆ เช่นเดียวกัน แต่ไม่สามารถรับชมได้เนื่องจากไม่มีบริการเพื่อคนพิการ ดังนั้นในปีแรกที่จะขยายประเภทบริการล่ามภาษามือไปยังรายการประเภทอื่น ๆ อาจทดลองละคร 1 เรื่อง รายการตลก หรือรายการที่ให้ความรู้ เพื่อดูผลตอบรับว่าคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเห็นด้วยหรือไม่ แล้วนำผลที่ได้ไปพัฒนาต่อ ๆ ไป

“อยากจะฝากไว้ซักนิดนึงค่ะ ฝากเกี่ยวกับว่าบางทีหูหนวกเขาอาจจะชอบดูละครเรื่องนี้ ละครที่เป็นเรื่องฮิต อยากจะให้มีล่ามในตรงนี้รายการตลก หรือว่าแบบที่คนเขาชอบดูกัน อยากจะให้มีละครซักเรื่องนึงก่อนไหมปีแรก รายการตลกที่น่าสนใจ หรือว่ารายการที่ให้ความรู้ให้มีซักเรื่อง 2 เรื่องก่อนในช่วงปีแรกแล้วก็ค่อยดูฟีดแบคว่าปีต่อไปได้รับการตอบรับดีไหมจากคนหูหนวกหรือว่าจากคนพิการทางการมองเห็นว่าเขาโอเคไหมสำหรับการให้บริการในส่วนนี้แล้วก็ค่อย ๆ พัฒนาขึ้นไปเรื่อย ๆ ค่ะ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

(8) การจัดระเบียบล่ามภาษามือ

กสทช. ควรจัดให้มีบริการล่ามภาษามือเพื่อให้มีความหลากหลายในด้านรายการและช่วงเวลา โดยสถานีโทรทัศน์ควรส่งผังรายการล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน เพื่อดูว่ามีรายการที่บริการล่ามภาษามือกระจายอย่างทั่วถึงหรือไม่ เพื่อมิให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเสียโอกาสในการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ หรืออีกกรณีการกำหนดช่วงเวลาในการให้บริการ แต่ละช่องจะมีรายการที่หลากหลายเพื่อให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเลือกเปิดรับได้ตามความสนใจ

“กสทช.ควรมีการจัดระเบียบการให้บริการล่ามภาษามือ เพื่อได้มีความหลากหลายของรายการและช่วงเวลา ช่องควรส่งผังรายการก่อนล่วงหน้าอย่างน้อยเดือนต่อเดือนก็ยังดี แล้วบอกเลยว่ารายการไหนมีบริการเพื่อคนพิการ แล้วดูมีการกระจายอย่างทั่วถึงหรือยัง”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“ใช่ค่ะ เห็นด้วยเหมือนกันเพราะว่าสมมติว่าเราบังคับทุกช่อง 6 ชั่วโมง แต่ว่าทุกช่องจัดเวลาเดียวกันหมดเลยคนหูหนวกก็เสียโอกาส แต่ถ้าสมมติว่าทุกช่อง 3 ชั่วโมงแต่มีการกระจายเวลาค่ะ หมายความว่าคนหูหนวกก็สามารถเข้าถึงบริการได้ตลอด 24 ชั่วโมงโดยที่จะช่องนี้จบข่าวฉันดูรายการทีวีช่องนี้ไปดูรายการวาไรตี้ช่องนี้เวลาไม่ควรจะซ้อนทับกันมากเกินไป”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“คือส่วนตัวมองว่าถ้ามีข่าวเช้า เที่ยง เย็น พร้อมกันทุกช่องมองว่ามันเป็นความหลากหลายมากกว่าค่ะ เขาอยากเลือกดูช่องไหนแต่ละข่าว แต่ละช่อง การอ่านข่าวก็ไม่เหมือนกันคิดว่ามันน่าจะเป็นทางเลือกให้กับเขามากกว่า”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

6.1.3 สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ ภาคใต้

1. ด้านสัดส่วน

1) สัดส่วนให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในภาคใต้ทั้งหมดได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนเวลาของการให้บริการล่ามภาษามือที่มีอยู่เดิมในช่วงปี 2567-2569 ไม่เพียงพอต่อการรับชม โดยมีรายละเอียดดังนี้

- **ไม่เพียงพอ**

ทั้งนี้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ในปัจจุบัน คือ 60 นาที ต่อวันนั้น ไม่เพียงพอต่อการเปิดรับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์ของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย โดยแสดงความคิดเห็นแยกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่าไม่เพียงพอ เนื่องจาก เวลา 60 นั้น บางรายการเช่น รายการข่าว รายการละครยังไม่หมดเวลา แต่จอล่ามภาษามือต้องลงแล้ว ทำให้เปิดรับข่าวสารได้ไม่ครบถ้วน ควรเพิ่มเวลาต่อวันให้มากยิ่งขึ้น โดยขยายไปยังรายการประเภทต่าง ๆ และมีหลายช่วงเวลาใน 1 วัน

> *“ไม่พอครับ อยากให้เพิ่มช่วงเช้า 1 ชั่วโมง เที่ยง 1 ชั่วโมง บ่าย 1 ชั่วโมง อย่างผมดูช่วงเที่ยงบ่อย ๆ ช่วงพักกินข้าว ต้องบอกว่าที่ไม่พอ เพราะว่าคนมันมีหลากหลายวั ยตั้งแต่วัยเด็กไปจนวัยผู้ใหญ่ทำงาน เวลาของแต่ละคนก็ไม่เหมือนกัน อยากให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายที่ให้บริการช่วงเช้า อันนี้ก็ควรมีการจัดบริการให้ครบทั่ว ตอนเที่ยงก็มีให้อีกซักช่วง 11 โมงถึงบ่ายโมง 3 ชั่วโมง แล้วก็ช่วงเย็นซักประมาณ 5 โมงเย็นจนถึง 3 ทุ่ม อยากได้แบบเป็นช่วง ๆ"*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้*
>
> *(สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)*

> *“ไม่เพียงพอ อยากให้มีทุกช่วงเหมือนกันครับ อยากให้มีในเนื้อหาข่าวสาระ บันเทิง เรื่องของดารา รวมถึงละคร อยากให้เพิ่มประเภทรายการช่วงเช้าถึงเที่ยงอยากได้ประมาณซัก 2 ชั่วโมง ช่วงบ่าย 3 4 ก็อยากให้มีล่ามภาษามือด้วย เพราะว่าคนทั่วไปรับรู้ข้อมูลข่าวสารแต่ว่าคนหูหนวกไม่มีทั้งล่ามภาษามือแล้วก็ CC เลยช่วงเย็นไม่ค่อยเห็นเลยครับ ซึ่งมันน่าเสียดายมากก็อยากจะให้มีการกระจายเวลาให้มันมีทุกช่วงเหมือนกัน ถ้าคนทั่วไปได้ดูข่าวเราก็อยากดูข่าวเหมือนกันครับ ไม่ใช่ว่ามีแค่ช่วงนี้หูหนวกเข้าไม่ถึง”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้*
>
> *(สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)*

“ไม่พอเลย เพราะตอนเช้าตื่นมาเขาก็ดู WORK POINT ค่ะ พอสาย ๆ เปลี่ยนไปดูอีกช่องแต่พอตอนกลางคืนในช่วงของละครคนทั่วไปเขาดูกันพร้อมหน้าแต่คนหูหนวกไม่สามารถดูได้จริง ๆ อยากจะให้มีตรงนี้บริการเหตุผลที่เขาเปลี่ยนช่องก็คือเขาดูภาษามือแล้วเขาดูไม่เข้าใจก็เลยต้องเปลี่ยนไปช่องอื่นเพื่อที่มีภาษามือเขาจะได้ดู”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้

(สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

อย่างไรก็ตามมีข้อมูลที่น่าสนใจว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีการเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการของล่ามภาษามือที่ควรมีการใช้ภาษามืออย่างถูกต้องเหมาะสม เพราะปัญหาของการสื่อสารของล่ามภาษามือก็เป็นอีกปัญหาในการรับชม ซึ่งในส่วนของบุคลิกภาพท่าทางหรือสีหน้าก็มีความจำเป็นที่จะต้องสื่อสารอย่างสอดคล้องเพื่อความเข้าใจของกลุ่มผู้ชมที่ไปในทิศทางเดียวกัน ยังมีข้อมูลที่น่าสนใจว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีการเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการของล่ามภาษามือที่ควรมีการใช้ภาษามืออย่างถูกต้องเหมาะสม เพราะปัญหาของการสื่อสารของล่ามภาษามือก็เป็นอีกปัญหาในการรับชม ซึ่งในส่วนของบุคลิกภาพท่าทางหรือสีหน้าก็มีความจำเป็นที่จะต้องสื่อสารอย่างสอดคล้องเพื่อความเข้าใจของกลุ่มผู้ชมที่ไปในทิศทางเดียวกัน

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u>

ทุกท่านแสดงความคิดเห็นว่าไม่เพียงพอ เนื่องจากปริมาณของสัดส่วนเวลาในการให้บริการล่ามภาษามือในบริการสาธารณะมีปริมาณที่น้อยมาก บางเหตุการณ์สำคัญทำให้กลุ่มผู้บริโภคนั้นอาจมีโอกาสในการพลาดที่รับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทั้งนี้ยังมองว่าต้องให้ความสำคัญในการเข้าถึงข้อมูลของกลุ่มผู้บริโภคด้วย เนื่องจากเป็นสิทธิ์ที่สำคัญในการที่รัฐจะต้องจัดให้ผู้คนทุกคนมีความเท่าเทียบกันในการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ยังมีกลุ่มผู้ให้ความคิดเห็นในเรื่องนี้ว่า ปริมาณของสัดส่วนเวลาในการให้บริการล่ามภาษามือในบริการสาธารณะมีปริมาณที่น้อยมาก บางเหตุการณ์สำคัญทำให้กลุ่มผู้บริโภคนั้นอาจมีโอกาสในการพลาดที่รับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทั้งนี้ยังมองว่าต้องให้ความสำคัญในการเข้าถึงข้อมูลของกลุ่มผู้บริโภคด้วยเนื่องจากเป็นสิทธิ์ที่สำคัญในการที่รัฐจะต้องจัดให้ผู้คนทุกคนมีความเท่าเทียบกันในการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ

“จากที่ได้คุยกับคนพิการทางการได้ยินเขาจะรับรู้เรื่องของรัชกาลที่ 9 รู้ข่าวทีหลัง 1 วัน หลังจากที่ท่านสวรรคตซึ่งผมก็มองว่าเมื่อเทียบเวลาตรงเหมือนรายการข่าวแต่ละช่องที่เห็นในแต่ละวันซึ่งถือว่าน้อยมากเลยครับ 60 นาทีถ้าอย่างนั้นในความเห็นผมอย่างล่ามภาษามือก็อาจจะอยู่ในช่วงของรายการข่าวทั้งวันอาจจะไม่ต้องถึง 24 ชั่วโมงก็ได้ครับ เช้า กลางวัน เย็นอย่างน้อยให้เขาได้รับรู้ข่าวสารความเป็นไปของบ้านเมือง”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“รู้สึกว่าไม่เพียงพอ เพราะคือความสำคัญของการรับรู้ข่าวสารมันต้องทัดเทียมทันเวลาทันช่วงทีละเหตุการณ์อยากให้ผลิตล่ามออกมาเยอะ ๆ ผลิตวิศวกร ผลิตครู แต่ไม่ค่อยผลิตล่ามภาษามือเลย เวลาตรงนี้ก็เห็นด้วยว่ามันควรเพิ่มจากเดิมอาจจะเพิ่มซัก 40% 30% ก็ยังดี”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“ผมมองว่าไทมไลน์การจัดผังทีวีต้องให้ความเสมอภาคสิทธิเสรีภาพเท่ากันทุกช่วงเวลา 24 ชั่วโมงอันนี้คือข้อที่ 1 อันที่ 2 มองว่าคนที่จัดทำรายการว่าช่วงไหนคนดูเยอะช่วงไหนเป็นรายการที่สำคัญช่ วงไหนคนดูน้อยก็เอาไปบวกกับค่าคุ้มทุนค่าการลงทุน อันที่ 3 หมายความว่าการจัดล่ามภาษามือ 1 ด้วยต้นทุนในการจัดสดกับอัดเทป อันที่ 2 เราจะเห็นว่าที่รายการของละครมันจะไม่ค่อยมีภาษามือแล้วมันไปตรงกับที่ท่านอาจารย์บอกว่าบางคนมันเครียดมาทั้งวันแล้วอยากจะดูรายการโจ๊ะบ้างเช่นรายการหม่ำ รายการชิงร้อยชิงล้าน เมื่อก่อนไม่มีภาษามือเป็นไงบ้างก็อาจารย์เคยไปเจอในเคสจริงเคสจริง ๆ ที่เขาพูดภาษามือกันแล้วเขาก็หัวเราะกัน อันนี้ในตัวของผมผมไม่ได้จบทางด้านภาษามือมา แต่ผมเรียนรู้จากรายการผมก็เดาออกนะทำท่าผมก็พยายามเรียนรู้กับเขาเพราะว่าผมสอนเด็กผมก็มีเด็กหูหนวกเป็นใบ้เวลาเขาจะสอบเราต้องดูแลเขาผมมองว่าล่ามจริง ๆ สำคัญอยู่แล้ว ทำไมรายการช่อง 10 ช่องรัฐสภามันมีเกือบทุกรายการ Thai PBS โอเคเพราะ 2 ช่องนี้มันเป็นช่องของรัฐส่วนเอกชนก็เป็นช่วงไทม์ไลน์ช่วงบางรายการที่ผมสังเกตุดูถึงผมจะไม่ได้เปิดทีวีแต่ผมก็ดูไลฟ์สด”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“ผมจากที่ได้คุยกับคนพิการทางการได้ยินเขาจะรับรู้เรื่องของรัชกาลที่ 9 รู้ข่าวทีหลัง 1 วันหลังจากที่ท่านสวรรคตซึ่งผมก็มองว่าเมื่อเทียบเวลาตรงเหมือนรายการข่าวแต่ละช่องที่เห็นในแต่ละวันซึ่งถือว่าน้อยมากเลยครับ 60 นาทีถ้าอย่างนั้นในความเห็นผมอย่างล่ามภาษามือก็อาจจะอยู่ในช่วงของรายการข่าวทั้งวันอาจจะไม่ต้องถึง 24 ชั่วโมงก็ได้ครับ เช้า กลางวัน เย็นอย่างน้อยให้เขาได้รับรู้ข่าวสารความเป็นไปของบ้านเมืองครับ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“คือความสำคัญของการรับรู้ข่าวสารผมมองว่ามันต้องทัดเทียมทันเวลาทันช่วงทีละเหตุการณ์อยากให้ผลิตล่ามออกมาเยอะ ๆ ผลิตวิศวกร ผลิตครู แต่ไม่ค่อยผลิตล่ามภาษามือเลยจริง ๆ เวลาตรงนี้ผมก็เห็นด้วยว่ามันควรเพิ่มจากเดิมอาจจะเพิ่มซัก 40% 30% ก็ยังดี”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

จากข้อมูลที่กลุ่มนักวิชาการและกลุ่มอื่น ๆ ได้ให้ข้อมูลไว้นั้น อาจกล่าวสรุปได้ว่าเรื่องของสัดส่วนเวลาการให้บริการล่ามภาษามือในกิจการบริการสาธารณะนั้นที่มีอยู่อาจจะไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทั้งนี้การให้

ความสำคัญเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารขั้นพื้นฐานที่ทุกคนควรได้รับรู้ก็ถือว่าเป็นประเด็นที่ต้องให้ความสนใจ เนื่องจากการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน หรือเหตุการณ์ที่ทุกคนควรทราบ บทบาทสำคัญของโทรทัศน์บริการสาธารณะอาจจะมีการรายงานข่าวสารที่ทันที ทันด่วน ซึ่งควรบริการล่ามภาษามือด้วย อาจกล่าวสรุปได้ว่าเรื่องของสัดส่วนเวลาการให้บริการล่ามภาษามือในกิจการบริการสาธารณะนั้นที่มีอยู่อาจจะไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทั้งนี้การให้ความสำคัญเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารขั้นพื้นฐานที่ทุกคนควรได้รับรู้ก็ถือว่าเป็นประเด็นที่ต้องให้ความสนใจ เนื่องจากการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน หรือเหตุการณ์ที่ทุกคนควรทราบ บทบาทสำคัญของกิจการบริการสาธารณะอาจจะมีการรายงานข่าวสารที่ทันที ทันด่วน ซึ่งควรบริการล่ามภาษามือด้วย

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u>

แสดงความคิดเห็นว่าไม่เพียงพอ ให้ข้อมูลว่าปริมาณการให้บริการล่ามภาษามือในกิจการบริการสาธารณะเดิมที่มีอยู่นั้นไม่เพียงพอต่อกลุ่มผู้บริโภค เนื่องจากหากคิดจากจำนวนของรายการในแต่ละวันแล้วการให้บริการล่ามภาษามือนั้นมีจำนวนน้อยมาก สัดส่วนการให้บริการก็เน้นไปเฉพาะในรายการข่าว ซึ่งขาดความหลากหลายในรูปแบบของการนำเสนอ ทั้งยังมีผู้ให้ข้อมูลว่าปริมาณการให้บริการล่ามภาษามือในบริการสาธารณะเดิมที่มีอยู่นั้นไม่เพียงพอต่อกลุ่มผู้บริโภค เนื่องจากหากคิดจากจำนวนของรายการในแต่ละวันแล้วการให้บริการล่ามภาษามือนั้นมีจำนวนน้อยมาก สัดส่วนการให้บริการก็เน้นไปเฉพาะในรายการข่าว ซึ่งขาดความหลากหลายในรูปแบบของการนำเสนอ

> *“เนื่องจากว่า 60 นาทีในตอนนี้ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นช่วงเวลาที่เป็นข่าวเช้า ข่าวเที่ยง อนาคตอยากจะให้เพิ่มข่าวเช้า เที่ยง เย็น เพราะคนหูหนวกจะได้เข้าใจข่าวสารยิ่งขึ้นประมาณ 2 ชั่วโมง เพราะว่าความเป็นไปได้ที่ผ่านมาผมได้แค่ 1 ชั่วโมง ความเป็นไปได้คิดว่าอาจจะเป็นช่วงเช้ากับช่วงเย็นให้เป็น 2 ชั่วโมง ในฐานะที่เราทำงานสังคมสงเคราะห์เราอยากให้คนพิการทางด้านหูหนวก ผู้สูงอายุเข้าถึงสิทธิที่เป็นประโยชน์ คิดว่าความเป็นไปได้ขอ 2 ชั่วโมง”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

> *“ไม่เพียงพอเพราะธุรกิจน่าจะลงทุนมากกว่า คือภาษามือในส่วนของสาธารณะก็คือรัฐบาล หน่วยงานราชการ เพราะฉะนั้นควรจะมีความเท่าเทียมแล้วก็ดูแลกลุ่มคนเหล่านี้ถ้าเราเน้นไปตรงหูหนวกควรจะเน้นไปในเรื่องให้เขาได้สิทธิเท่าเทียมกัน เพราะฉะนั้นจะต้องให้เวลามากเป็นพิเศษกว่าคนปกติทั่วไป ในเรื่องของธุรกิจเขาต้องมีการลงทุน แล้วคนที่ดูทีวีไม่รู้ว่าอันนี้คือธุรกิจอันนี้ของรัฐ เพราะฉะนั้นคนที่ดูแลคนเหล่านี้ก็คือหน่วยงานรัฐ ซึ่งจริง ๆ แล้วงบประมาณเยอะมาก พูดได้เต็มปากเลยว่าคนกลุ่มนี้อยู่ในหน่วยงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ งบเยอะ เพราะฉะนั้นเลยไม่อยากให้เท่าเทียมให้เขาเข้าถึงสิทธิ์และได้ประโยชน์สูงสุด ควรจะเพิ่มเวลาเหล่านี้ไป”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

“ก็ในฐานะล่าม แล้วก็เป็นครูด้วยในส่วนนี้นะครับ ก็ขอว่าสมควรที่จะไม่ต่ำจาก 180 นาที เนื่องจากว่า 60 นาทีในตอนนี้ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นช่วงเวลาที่เป็นข่าวก็คือจะเป็นข่าวเช้าข่าวเที่ยงแล้วอนาคตเราอยากจะให้เพิ่มก็คือข่าวเช้า เที่ยง เย็น ทุกข่าวเพราะคนหูหนวกจะได้เข้าใจข่าวสารยิ่งขึ้น”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือบริการล่ามภาษามือในกิจการบริการสาธารณะที่มีให้บริการอยู่ในปัจจุบันนั้นมีปริมาณที่น้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค อีกทั้งด้านของงบประมาณของกิจการบริการสาธารณะ ที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมองว่าน่าจะมีงบประมาณที่สูงกว่าและมาจากภาษีของประชาชน น่าจะมีการผลิตรายการที่บริการล่ามภาษามือที่มีจำนวนมากกว่าโทรทัศน์ช่องอื่น ๆ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือบริการล่ามภาษามือในบริการสาธารณะที่มีให้บริการอยู่ในปัจจุบันนั้นมีปริมาณที่น้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค อีกทั้งด้านของงบประมาณของกิจการบริการสาธารณะ ที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมองว่าน่าจะมีงบประมาณที่สูงกว่าและมาจากภาษีของประชาชน น่าจะมีการผลิตรายการที่บริการล่ามภาษามือที่มีจำนวนมากกว่าโทรทัศน์ช่องอื่น ๆ

2) สัดส่วนการให้บริการตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไป

ทั้งนี้ในการกำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ ในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไปนั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลภาคใต้ได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

- **กิจการบริการสาธารณะ**

กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

ได้แสดงความคิดเห็นว่า ภายหลังปี พ.ศ. 2568 ควรเพิ่มเวลาในการมีบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ ในกิจการบริการสาธารณะ

- **120 นาที** เนื่องจากอยากให้มีครบในช่วงเวลาเช้าและเย็น ก่อนทำงานและหลังเลิกงาน

“ไม่พอ ช่วงเช้าอยากได้ 2 ชั่วโมงช่วงเที่ยงก็ซักประมาณ 2 ชั่วโมงแล้วก็ช่วงเย็นอีกซักประมาณ 2 ชั่วโมง ในส่วนของละครหรือว่าการแสดงก็คือไม่ต้องการให้มีจอล่ามจริง ๆ ละครไม่ต้องมีล่ามก็ได้ดูสีหน้าท่าทางเอาเหมือนดูไปเฉย ๆ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้

(สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ไม่เพียงพอ อยากอยากให้มีทุกช่วงเหมือนกันครับ อยากให้มีในเนื้อหาข่าวสาระแล้วก็เกี่ยวกับบันเทิงเรื่องของดาราร่วมถึงละครด้วยครับ อันนี้อยากให้เพิ่มประเภทรายการช่วงเช้าถึงเที่ยงอยากได้ประมาณซัก 2 ชั่วโมงช่วงบ่าย 3 4 ก็อยากให้มีล่ามภาษามือด้วยเพราะว่าคนทั่วไปรับรู้ข้อมูลข่าวสารแต่ว่าคนหูหนวกไม่มีทั้งล่ามภาษามือแล้วก็ CC เลยช่วงเย็นไม่ค่อยเห็นเลยครับ ซึ่งมันน่าเสียดายมากก็อยากจะให้มีการกระจายเวลาให้มันมีทุกช่วงเหมือนันถ้าคนทั่วไปได้ดูข่าวเราก็อยากดูข่าวเหมือนกันครับ ไม่ใช่ว่ามีแค่ช่วงนี้หูหนวกเข้าไม่ถึง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้

(สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

- **180 นาที** เนื่องจากต้องการให้ล่ามตลอดจนจบรายการ และต้องการให้เพิ่มรายการประเภทอื่นเพิ่มมากขึ้น

“ไม่พอครับ อยากให้เพิ่มช่วงเช้า 1 ชั่วโมง เที่ยง 1 ชั่วโมง บ่าย 1 ชั่วโมงอย่างผมดูช่วงเที่ยงบ่อย ๆ ครับ ช่วงพักกินข้าวต้องบอกว่าที่ไม่พอเพราะว่าเหตุผลคนมันมีหลากหลายช่วงวัยตั้งแต่วัยเด็กไปจนวัยผู้ใหญ่ทำงานเพราะฉะนั้นค่ะ เวลาของแต่ละคนก็ไม่เหมือนกันก็อยากให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายที่ให้บริการช่วงเช้าค่ะ ก็คืออยากให้เริ่มตั้งแต่ตี 5 เลยไปจนถึง 8 โมงอันนี้ก็ควรมีการจัดบริการให้ครบทั่วเลยตอนเที่ยงก็มีให้อีกซักช่วง 11 โมงถึงบ่ายโมง 3 ชั่วโมงแล้วก็ช่วงเย็นก็อยากได้อีกตอนซักประมาณ 5 โมงเย็นจนถึง 3 ทุ่มค่ะ อยากได้แบบเป็นช่วง ๆ

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้

(สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายภาคใต้ ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.42 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u>

ทางด้านนักวิชาการนั้น ได้แสดงความที่มีความหลากหลาย และมีความแตกต่างกันภายในกลุ่ม เพราะจะมีอัตราสัดส่วนการเพิ่มขึ้นที่มี 2 รูปแบบคือแบบเท่ากันในทุกปี และแบบขั้นบันไดคือขึ้นครั้งละเท่า ๆ กันในแต่ละปี ซึ่งจำนวนสัดส่วนจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคำนึงถึงความสำคัญของการประกอบธุรกิจของกิจการทางธุรกิจเป็นหลัก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า เรื่องล่ามภาษามือนี้มันถูกกระตุ้นขึ้นมามันมีนัยยะเชิงให้ความสำคัญแต่ก็ยังเห็นว่าเรื่องของคุณภาพกับช่วงเวลาแล้วก็ประเภทรายการยังคงมีความสำคัญมากกว่าเรื่องของจำนวนเวลา คือจำนวนเวลาอาจจะเพียงพอในระดับนึง แต่การใช้ล่ามภาษามือที่มีคุณภาพและสามารถสื่อสารได้ดีก็ยังถือว่าเป็นประเด็นที่น่าสนใจมากกว่า เพราะว่าในช่วงที่ผ่านมาเราอาจจะเห็นการถกเถียงกันในเรื่องของล่ามภาษามือที่มีความหลากหลายทั้งการใช้ภาษามือที่ผิดแปลก การแต่งกายของล่ามภาษามือ หรือแม้กระทั่งกระจัดขนาดของจอล่าม ในแง่ของกิจการบริการธุรกิจนั้นแน่นอนว่าเขาก็จะต้องจ้างล่ามเพิ่มเพื่อให้มีบริการด้านนี้ ซึ่งความต้องการของผู้บริโภคก็ต้องมากตามไปด้วย แต่ก็จะเป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการผลิตให้กับกิจการบริการธุรกิจด้วยนั่นเอง

- **120 นาที** เนื่องจากต้องการให้มีจอล่ามครบทั้งรายการ

> *“ผมอยากให้ขึ้นเป็นขั้นบันไดครับ แล้วก็มองว่าอยากให้ขึ้นอีกเท่านึงในรอบ 5 ปีหน้าก็สมมติว่าเราจบที่ 60 ภายในระยะ 5 ปีหน้าก็ให้เป็น 120 นาทีแต่ว่าที่ยังมองให้ขึ้นเป็นขั้นบันไดก็เพราะว่าเรื่องความพร้อมของบุคลากรครับ เพราะเมื่อกี้พี่เอก็บอกว่าบุคคลากรที่พร้อมก็ไม่ได้มีเยอะแล้วก็เรื่องของเอกชนก็เป็นเรื่องของต้นทุนก็มองว่าเขาก็คงจะต้องปรับตัวก็เลยมองว่าเป็นขั้นบันไดน่าจะพร้อมทั้ง 2 ฝั่งทั้งของบุคลากรและฝั่งของความต้องการธุรกิจครับ น่าจะเสริมกันทั้ง 2 ด้านครับ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

- **200 นาที** เนื่องจากต้องการให้ล่ามตลอดจนจบรายการ และต้องการให้เพิ่มรายการประเภทอื่น เช่น การประกวด วาไรตี้ เป็นต้น

> *“คือความต้องการโทรทัศน์ท้องถิ่นมันก็มีศักยภาพมันก็มีเทคโนโลยี แล้วก็การจัดรายการเกี่ยวกับท้องถิ่นมันก็เป็นประเด็นสำคัญที่สร้างความภาคภูมิใจให้กับศิลปิน ทุนทางวัฒนสังคม เพียงแต่ว่าข้อจำกัดของสถานีท้องถิ่นมีข้อจำกัดเรื่องอะไรบ้าง เรื่องคนเทคโนโลยีอาจจะไม่ใช่ข้อจำกัดที่แท้จริง เพราะว่ามันสามารถสร้างซื้อขายใครก็ได้สร้างคน เพราะฉะนั้นเราต้องดูข้อจำกัดก่อนถ้าถามผมว่าต้องการต้องการต้องมีรายการพวกนี้ให้กับสังคมท้องถิ่นภาคใต้”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

ในส่วนของข้อมูลที่อยากให้เพิ่มสัดส่วนล่ามภาษามือในจำนวนที่แต่ละปีเท่าๆ กันนั้นมีดังนี้

> *“เท่ากันยืนยันตามเดิมว่ารายการประเภทของรายการสาธารณะกับภาคธุรกิจจำเป็นที่จะต้องมีสัดส่วนเท่ากัน ส่วนจะขึ้นเป็นขั้นบันไดไหม จริง ๆ แล้วทางระเบียบมันเตรียมผู้ประกอบการมาแล้วหรือผู้ผลิต 5 ปีเพราะฉะนั้นถ้าคือตู้มเดียวจริง ๆ มันก็น่าจะได้แต่ที่ยืนยันไปนะคะ ว่าสุดท้ายระเบียบควรจะรัดกุมกับประเภทรายการต่าง ๆ ที่คนพิการควรจะได้รับแล้วก็เทคโนโลยีอย่างพวก CC มันไม่ควรจำเป็นที่จะต้องมีคนมานั่งแปลแล้วควรจะเป็น AI ซึ่งตอนนี้ความแม่นยำสูงมากแม้กระทั่งดูสดมันก็สามารถขึ้นได้ทันทีเลยเพราะฉะนั้นยังมองว่าถ้าผู้รับค่ะ สำคัญไม่ว่าจะภาคธุรกิจหรือสาธารณะก็ต้องให้บริการเท่า ๆ กัน”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.43 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	240 นาที

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u>

ได้แสดงความคิดเห็นที่น่าสนใจว่าการเพิ่มขึ้นอาจจะเป็นการเพิ่มเพียง 90 นาทีจากเดิมที่มีแค่เพียงวันละ 60 นาที เนื่องจากกิจการทางธุรกิจอาจจะเป็นสิ่งที่บังคับหรือให้ช่องปฏิบัติตามได้ยาก ซึ่งทางกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทราบดีว่าเรื่องของรายได้ หรือกำไรของช่องกิจการทางธุรกิจนั้นอาจจะต้องมีผลกระทบเกิดขึ้นได้ ดังนี้

- **180 นาที**

> *“ในความรู้สึกของผู้สูงอายุคิดว่าน่าจะเพิ่มทีละ 30 30 30 30 30 ในแต่ละปีไปก่อน แล้วเดี๋ยวเขาก็ทำตรงนี้เสร็จ เขาก็คงเอาฝั่งคนพิการมาเชื่อมโยงกัน เราเป็นสเต๊ปตรงนี้ไป มาดูว่าพอเราส่งสัญญาณไปแล้วในนามของผู้สูงอายุมันก็จะไปเชื่อมโยงกับตรงนั้นนะคะ พี่ขอบคุณ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.44 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการโทรทัศน์และกระจายเสียง

ได้แสดงความคิดเห็นว่า ภายหลังปี พ.ศ. 2568 ควรเพิ่มเวลาในการมีบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ ในกิจการบริการสาธารณะ โดยอยากให้สัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือสำหรับกิจการทางธุรกิจนั้นมีจำนวนเท่ากับกิจการบริการสาธารณะ เนื่องจากการให้บริการควรมีความเท่าเทียมและที่สำคัญช่องกิจการทางธุรกิจเนื้อหามีความน่าสนใจมากกว่าเนื้อหาของกิจการบริการสาธารณะ ซึ่งกลุ่มผู้ชมต่างให้ความสำคัญกับการดูกิจการทางธุรกิจมากกว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลระบุว่าจำนวนการให้บริการยังน้อยมากสำหรับล่ามภาษามือในกิจการบริการธุรกิจ อาจจะเป็นเพราะว่าการลงทุนที่ต้องเพิ่มการจ้างล่าม ซึ่งมองว่าหากมีล่ามเพิ่มขึ้นก็อาจจะทำให้แต่ละช่องมีล่ามภาษามือเพิ่มขึ้นตามมา

- **120 นาที**

“ควรจะประมาณ 120 เพราะว่าละครจบพอดี 2 คิดว่าเขาเป็นเอกชนน่าจะมีเงินจ้างล่าม”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“สำหรับธุรกิจ คิดว่าถ้าให้คงที่น่าจะโอเคกว่าเหมือนสัดส่วนการทีวีของคนไทยมันน้อยลงอย่างที่ได้รับความเห็น เขาก็ดูทางโทรศัพท์มากขึ้นเลยคิดว่าปี 69 ถ้าเพิ่ม 120 ก็เพิ่ม 120 ไปเลยทั้ง 5 ปี”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“เรื่องบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ เรามองว่าสาธารณะกับกิจการทางธุรกิจ ก็คือว่า 120 นาทีเท่ากันทั้ง 5 ปีเท่ากันทั้งหมดทีวีธุรกิจ 120 นาทีเท่ากันไปจนกระทั่งปี 2573”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.45 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที

- **กิจการทางธุรกิจ**

กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ได้แสดงความคิดเห็นว่า ภายหลังปี พ.ศ. 2568 ควรเพิ่มเวลาในการมีบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ ประเภทกิจการทางธุรกิจ ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- **120 นาที** เนื่องจากต้องการให้มีจอล่ามครบทั้งรายการ

> *“ไม่พอค่ะ จริง ๆ ช่วงเช้าอยากได้ 2 ชั่วโมงช่วงเที่ยงก็ซักประมาณ 2 ชั่วโมงแล้วก็ช่วงเย็นอีกซักประมาณ 2 ชั่วโมงค่ะ ในส่วนของละครหรือว่าการแสดงก็คือไม่ต้องการให้มีจอล่ามค่ะ จริง ๆ ละครไม่ต้องมีล่ามก็ได้ดูสีหน้าท่าทางเอาเหมือนดูไปเฉย ๆ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้*
>
> *(สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)*

> *“ส่วนมากเขาบอกว่าเอาค่อย ๆ เพิ่มค่ะ แบบเท่า ๆ กัน ตอนนี้ทีวีสาธารณะเป็น 3 ชั่วโมงในอีก 5 ปีสุดท้ายให้เป็น 6 ชั่วโมงเริ่มต้นที่ 3 จบด้วย 6 อยากได้ที่ 3 แล้วจบที่ 6 ค่ะ เริ่มต้นที่ 3 แล้วจบที่ 6”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้*
>
> *(สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)*

- **180 นาที**

“ไม่ว่าจะเป็นทีวีอะไรทั้งสาธารณะทั้งธุรกิจทั้งภูมิภาคทั้งส่วนกลางก็คือคิดว่าในปี 69 เป็นต้นไปก็อยากให้มีบริการล่ามภาษามือวันละ 180 นาทีหรือว่า 3 ชั่วโมงคิดว่าน่าจะเหมาะสม”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้

(สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.46 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u>

- **120 นาที** เนื่องจากต้องการให้มีจอล่ามครบทั้งรายการ

“ผมอยากให้ขึ้นเป็นขั้นบันไดครับ อยากให้ขึ้นอีกเท่าในรอบ 5 ปีหน้า สมมติว่าเราจบที่ 60 ภายในระยะ 5 ปีหน้าก็ให้เป็น 120 นาที แต่ว่าที่ยังมองให้ขึ้นเป็นขั้นบันไดก็เพราะว่าเรื่องความพร้อมของบุคลากรครับ แล้วก็เรื่องของเอกชนก็เป็นเรื่องของต้นทุนก็มองว่าเขาก็คงจะต้องปรับตัวก็เลยมองว่าเป็นขั้นบันไดน่าจะพร้อมทั้ง 2 ฝั่งทั้งของบุคลากรและฝั่งของความต้องการธุรกิจครับ น่าจะเสริมกันทั้ง 2 ด้านครับ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

- **200 นาที** เนื่องจากต้องการให้ล่ามตลอดจนจบรายการ และต้องการให้เพิ่มรายการประเภทอื่น เช่น การประกวด วาไรตี้ เป็นต้น

“เท่ากันยืนยันตามเดิมนะคะ ว่ารายการประเภทของรายการสาธารณะกับภาคธุรกิจจำเป็นที่จะต้องมีสัดส่วนเท่ากันส่วนจะขึ้นเป็นขั้นบันไดไหม จริง ๆ แล้วทางระเบียบมันเตรียม

ผู้ประกอบการมาแล้วหรือผู้ผลิต 5 ปีเพราะฉะนั้นถ้าคือตู้มเดียวจริง ๆ มันก็น่าจะได้ แต่ที่ยืนยันไปนะคะ ว่าสุดท้ายระเบียบควรจะรัดกุมกับประเภทรายการต่าง ๆ ที่คนพิการควรจะได้รับแล้วก็เทคโนโลยีอย่างพวก CC มันไม่ควรจำเป็นที่จะต้องมีคนมานั่งแปลแล้วควรจะเป็น AI ซึ่งตอนนี้ความแม่นยำสูงมา กแม้กระทั่งดูสดก็สามารถขึ้นได้ทันทีเลยเพราะฉะนั้นยังมองว่าถ้าผู้รับค่ะ สำคัญไม่ว่าจะภาคธุรกิจหรือสาธารณะก็ต้องให้บริการเท่า ๆ กัน"

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

"ผมเห็นพ้องกับพี่ ๆ ทุกท่านก็คือเท่ากันแต่พอเรามาดูความเป็นจริงเราต้องยอมรับว่ารายการรัฐกับเอกชนคอนเทนต์มันก็แตกต่างกันความน่าสนใจมันก็แตกต่างกันเป้าหมายของรัฐบางเช่นบางรายการอย่างเช่น NBT ถามว่าช่อง 11 เครือของเราทำรายการเหมือนไทยรัฐทีวีไหมมันก็แตกต่างกันเกิดข้อประเด็นว่าถ้ารายการเท่ากันผมเห็นว่าเอกชนมันน่าดูกว่าอย่างเปิดช่องขึ้นมาก็เปิดช่อง 32 เลยรัฐกับเอกชนมันก็แตกต่างกัน"

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.47 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	240 นาที

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u>

- **90 นาที** เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนการให้บริการของกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจควรจะเท่ากันทั้งสองกิจการ โดยอาจจะเพิ่มขึ้นปีละ 30 นาที ทุก ๆ ปี จนครบ 5 ปี หรือ เริ่มต้นที่ 90 นาที

"พี่มีแนวคิดว่าเหมือนปีแรกเราลองดูว่า 90 ทั้ง 2 ทั้งสาธารณะแล้วก็ธุรกิจในปีที่ 2 เราลองดูว่าเราจะเพิ่มขึ้นไหมเพราะว่ามันต้องเพิ่ม"

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“ในความรู้สึกของผู้สูงอายุคิดว่าน่าจะเพิ่มอย่างไรก็คิดว่าน่าจะเพิ่มทีละ 30 30 30 30 30 ในแต่ละปีตรงนั้นไปก่อนแล้วเดี๋ยวเขาก็ทำตรงนี้เสร็จใช่ไหมคะ เขาก็คงเอาฝั่งคนพิการมาเชื่อมโยงกันก็เราเป็นสเต็ปตรงนี้ไปมาดูซิว่าพอเราส่งไปแล้วส่งสัญญาณไปแล้วในนามของผู้สูงอายุมันก็จะไปเชื่อมโยงกับตรงนั้นนะคะ พี่ขอบคุณ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.48 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการโทรทัศน์และการกระจายเสียง</u> ได้แสดงความคิดเห็นว่า ภายหลังปี พ.ศ. 2568 ควรเพิ่มเวลาในการมีบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ ประเภทกิจการทางธุรกิจ ในสัดส่วนที่เท่ากัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- **120 นาที**

“อยากได้เท่ากับทีวีสาธารณะ สนับสนุนแนวคิดนี้นะครับ เมื่อกี้เป็นของรัฐอันนี้เป็นของทีวีธุรกิจแต่ผมคิดว่าจากเมื่อก่อนทีวี 3 ช่องตอนนี้มีเป็น 100 ช่องครับ เห็นด้วยที่จะเท่ากับรัฐไม่ใช่ว่ารัฐทำน้อยแต่จะให้ธุรกิจทำเยอะคือบ้านเมืองมันควรจะเดินไปด้วยกันแล้วที่จำง่ายดีครับ ก็เสนอเหมือนกัน”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“เห็นด้วยกับบริการสาธารณะกับธุรกิจควรเท่ากัน เพราะว่าสามารถขยายกลุ่มคนดูได้มาก”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“สำหรับของธุรกิจ คิดว่าถ้าให้คงที่น่าจะโอเคกว่าเหมือนสัดส่วนการทีวีของคนไทยมันน้อยลงเหมือนอย่างที่ได้รับความเห็นจากทุกคนเขาก็ดูทางโทรศัพท์มากขึ้นเลยคิดว่าปี 69 ถ้าเพิ่ม 120 ก็เพิ่ม 120 ไปเลยทั้ง 5 ปี”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“ในส่วนของกลุ่มเราเรื่องบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์นะคะ เรามองว่าสาธารณะกับกิจการทางธุรกิจ ก็คือว่า 120 นาทีเท่ากันทั้ง 5 ปีเท่ากันทั้งหมดทีวีธุรกิจ 120 นาทีเท่ากันไปจนกระทั่งปี 2573”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.49 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที

2) สัดส่วนกิจการบริการสาธารณะกับกิจการทางธุรกิจ

จากการศึกษาพบว่า การกำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือของกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจนั้น ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าควรเท่ากัน มีเพียงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการเท่าที่เห็นว่าไม่ควรเท่ากัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย</u>

ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจควรเท่ากัน

“ส่วนมากเขาบอกว่าเอาค่อย ๆ เพิ่มค่ะ แบบเท่า ๆ กัน ตอนนี้ทีวีสาธารณะเป็น 3 ชั่วโมงในอีก 5 ปีสุดท้ายให้เป็น 6 ชั่วโมงเริ่มต้นที่ 3 จบด้วย 6 อยากได้ที่ 3 แล้วจบที่ 6 ค่ะ เริ่มต้นที่ 3 แล้วจบที่ 6”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ และกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย โทรทัศน์ ภาคใต้ ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.50 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u>

แสดงความคิดเห็นว่า กิจการบริการสาธารณะควรมีสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือที่เท่ากับกิจการบริการธุรกิจ แต่อาจจะต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น การเข้าสนับสนุนของภาครัฐ การเตรียมพร้อมของผู้ประกอบการ ระเบียบและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นต้น

> *“เท่ากันยืนยันตามเดิมนะคะ ว่ารายการประเภทของรายการสาธารณะกับภาคธุรกิจจำเป็นที่จะต้องมีสัดส่วนเท่ากันส่วนจะขึ้นเป็นขั้นบันไดไหมจริง ๆ แล้วทางระเบียบมันเตรียมผู้ประกอบการมาแล้วหรือผู้ผลิต 5 ปีเพราะฉะนั้นถ้าคือตู้มเดียวจริง ๆ มันก็น่าจะได้แต่ที่ยืนยันไปนะคะ ว่าสุดท้ายระเบียบควรจะรัดกุมกับประเภทรายการต่าง ๆ ที่คนพิการควรจะได้รับแล้วก็เทคโนโลยีอย่างพวก CC มันไม่ควรจำเป็นที่จะต้องมีคนมานั่งแปลแล้วควรจะเป็น AI ซึ่งตอนนี้ความแม่นยำสูงมากแม้กระทั่งดูสดมันก็สามารถขึ้นได้ทันทีเลยเพราะฉะนั้นยังมองว่าถ้าผู้รับค่ะ สำคัญไม่ว่าจะภาคธุรกิจหรือสาธารณะก็ต้องให้บริการเท่า ๆ กัน”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

> *“ผมเห็นพ้องกับพี่ ๆ ทุกท่านก็คือเท่ากันแต่พอเรามาดูความเป็นจริงเราต้องยอมรับว่ารายการรัฐกับเอกชนคอนเทนต์มันก็แตกต่างกันความน่าสนใจมันก็แตกต่างกันเป้าหมายของรัฐบางเช่นบางรายการอย่างเช่น NBT ถามว่าช่อง 11 เครือของเราทำรายการเหมือนไทยรัฐทีวีไหมมันก็แตกต่างกันเกิดข้อประเด็นว่าถ้ารายการเท่ากันผมเห็นว่าเอกชนมันน่าดูกว่าอย่างเปิดช่องขึ้นมาก็เปิดช่อง 32 เลยรัฐกับเอกชนมันก็แตกต่างกัน”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

> *“คือในมุมมองของผมผมเห็นด้วยกับทุกท่านนะก็คือแต่ถ้าเราบอกว่าเท่ากันระหว่างทีวีรัฐกับเอกชนผมว่าก็จะมีปัญหาอีกแน่นอนแต่ถ้าเกิดว่าเราบอกว่าเท่ากันของรัฐก็คือเท่ากันไปเลยตามโหลดไปเลยแต่ของเอกชนมันต้องขึ้นเป็นขั้นบันไดอยู่แล้วเพราะเขามองว่ารายการแต่ละ*

รายการถ้าเกิดว่าเขาลงทุนไปแล้วเกิดไม่มีคนดูล่ะมันก็จะเป็นปัญหาอีกแต่ผมเห็นด้วยกับทุกท่านว่ารายการควรเท่ากันแต่อีกประเด็นหนึ่งผมก็ฉุกคิดขึ้นมาได้ว่าในเมื่อตัวล่ามมีน้อยเราควรจะทำแอปพลิเคชันซักตัว”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สามารถสรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ และกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ ได้ดังนี้

ตารางที่ 6.51 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	240 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	240 นาที

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u>

แสดงความคิดเห็นว่า กิจการบริการสาธารณะควรมีสัดส่วนที่มากกว่ากิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนที่มากกว่ากิจการบริการสาธารณะ เนื่องจากมีเรื่องของงบประมาณในการจัดสรรเข้ามาเป็นปัจจัยหลักในการจัดสรรงบประมาณ

“ ไม่ค่ะ เพราะธุรกิจน่าจะลงทุนมากกว่า คือภาษามือในส่วนของสาธารณะก็คือรัฐบาลหน่วยงานราชการเพราะฉะนั้นควรจะมีความเท่าเทียมแล้วก็ดูแลกลุ่มคนเหล่านี้ถ้าเราเน้นไปตรงหูหนวกควรจะเน้นไปในเรื่องให้เขาได้สิทธิเท่าเทียมกันเพราะฉะนั้นจะต้องให้เวลามากเป็นพิเศษกว่าคนปกติทั่วไปในเรื่องของธุรกิจเขาต้องมีการลงทุนแล้วคนที่ดูทีวีเขาไม่รู้หรอกว่าอันนี้คือธุรกิจอันนี้ของรัฐเพราะฉะนั้นคนที่ดูแลคนเหล่านี้ก็คือหน่วยงานรัฐซึ่งจริง ๆ แล้วบอกเลยว่างบประมาณเยอะมากส่วนของคนพิการเหล่านี้พูดได้เต็มปากเลยว่าคนกลุ่มนี้อยู่ในหน่วยงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์งบเยอะแยะเพราะฉะนั้นเลยไม่อยากให้เท่าเทียมให้เขาเข้าถึงสิทธิ์และได้ประโยชน์สูงสุดควรจะเพิ่มเวลาเหล่านี้ไปนะคะ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“ในความรู้สึกของผู้สูงอายุคิดว่าน่าจะเพิ่มอย่างไรก็คิดว่าน่าจะเพิ่มทีละ 30 30 30 30 30 ในแต่ละปีตรงนั้นไปก่อนแล้วเดี๋ยวเขาก็ทำตรงนี้เสร็จใช่ไหมคะ เขาก็คงเอาฝั่งคนพิการมาเชื่อมโยงกันก็เราเป็นสเต็ปตรงนี้ไปมาดูซิว่าพอเราส่งไปแล้วส่งสัญญาณไปแล้วในนามของผู้สูงอายุมันก็จะไปเชื่อมโยงกับตรงนั้นนะคะ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สามารถสรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ได้ดังนี้

ตารางที่ 6.52 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u>

แสดงความคิดเห็นว่า กิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนที่เท่ากัน และสัดส่วนควรมีการเพิ่มแบบขั้นบันไดในแต่ละปี

“อยากได้เท่ากับทีวีสาธารณะ สนับสนุนแนวคิดนี้นะครับ เมื่อกี้เป็นของรัฐอันนี้เป็นของทีวีธุรกิจ ผมคิดว่าจากเมื่อก่อนทีวี 3 ช่องตอนนี้มีเป็น 100 ช่อง เห็นด้วยที่จะเท่ากับรัฐไม่ใช่ว่ารัฐทำน้อยแต่จะให้ธุรกิจทำเยอะ บ้านเมืองมันควรจะเดินไปด้วยกันแล้วจำง่ายดีครับ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“กลุ่มเราเรื่องบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ เรามองว่าสาธารณะกับกิจการทางธุรกิจ ก็คือว่า 120 นาทีเท่ากันทั้ง 5 ปีเท่ากันทั้งหมดทีวีธุรกิจ 120 นาทีเท่ากันไปจนกระทั่งปี 2573”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สามารถสรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ ได้ดังนี้

ตารางที่ 6.53 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที

จากข้อมูลของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดของภาคใต้สามารถสรุปเป็นตารางสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นของการให้บริการล่ามภาษามือในกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจดังตารางต่อไปนี้

3) สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค (สทท. ภูมิภาค) จะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มแสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนการให้บริการในส่วนของภูมิภาคควรจะเท่ากับกิจการบริการสาธารณะ และทีวีทุกประเภทควรมีสัดส่วนที่เท่ากัน

> *“ช่องท้องถิ่นเขาอาจจะไม่ได้มีงบมากมายเหมือนกับในเมือง ถ้าเกิดมองว่าเราให้เขาทำเท่ามันจะเป็นการผลักภาระให้เขามากเกินไปไหมอย่างเรื่องภาระค่าใช้จ่าย ให้เขาทำตามกำลังที่มีจะดีกว่า อย่างน้อยมันก็มีดีกว่าไม่มีเลย”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

> *“ผมไม่ค่อยเห็นล่ามทางภาคใต้แต่ถ้าทางภาคกลางจะเห็นเป็นล่ามซะส่วนใหญ่แต่ถ้าทางภาคใต้สุราษฎร์ธานีนาน ๆ จะเจอซักทีคืออยากให้มีตรงนี้ขึ้น”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

> *“ขอเสนอว่าเป็นล่ามทั้งภาคภาษาถิ่นเหนือภาษามือเหนือบางทีเราก็ไม่รู้ ทีนี้อยากจะเสนอในเรื่องของการใช้บริการล่ามอยากให้มีล่ามในแต่ละภาคบ้างผมเชื่อว่าทุกภาคเขาจะมีข่าวท้องถิ่นของแต่ละภาคควรมีล่ามรายการประเภทนั้นด้วย”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สามารถสรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค ภาคใต้ ได้ดังนี้

ตารางที่ 6.54 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (สทท.ภูมิภาค)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที

ตารางที่ 6.55 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	240 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	240 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (สทท.ภูมิภาค)	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	240 นาที

ตารางที่ 6.56 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (สทท.ภูมิภาค)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที

ตารางที่ 6.57 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (สทท.ภูมิภาค)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที

จากตารางดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มส่วนใหญ่ไม่ว่าจะเป็นกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และกิจการบริการสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค จะเท่ากัน มีเพียงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการเท่านั้นที่มีสัดส่วนของกิจการทางธุรกิจที่น้อยกว่ากิจการบริการสาธารณะและทีวีส่วนภูมิภาค

2. ด้านช่วงเวลา

ในด้านช่วงเวลาที่ควรจัดให้มีบริการล่ามภาษามือนั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางท่านได้แสดงความคิดว่าต้องการให้ทางสถานีโทรทัศน์เป็นผู้กำหนดเอง เนื่องจากจำนวนสถานีโทรทัศน์ของประเทศไทยมีหลากหลายช่อง ดังนั้นการให้บริการล่ามภาษามือจะมีหลายช่วงเวลา หลายสถานีให้สามารถเลือกเปิดรับข้อมูลได้ หรือใน

กรณีที่ ณ เวลานั้น สถานีนั้นไม่สะดวกในการเปิดรับข้อมูล สามารถดูย้อนหลังทางออนไลน์ได้ ยกเว้นกรณีมีสถานการณ์เร่งด่วน ควรมีการเพิ่มบริการล่ามภาษามือด้วย

> *“ต้องบอกว่าที่ไม่พอเพราะว่าเหตุผลคนมันมีหลากหลายช่วงวัยตั้งแต่วัยเด็กไปจนวัยผู้ใหญ่ทำงานเพราะฉะนั้นค่ะ เวลาของแต่ละคนก็ไม่เหมือนกันก็อยากให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายที่ให้บริการช่วงเช้าค่ะ ก็คืออยากให้เริ่มตั้งแต่ตี 5 เลยไปจนถึง 8 โมงอันนี้ก็ควรมีการจัดบริการให้ครบทั่วเลยตอนเที่ยงก็มีให้อีกชักช่วง 11 โมงถึงบ่ายโมง 3 ชั่วโมงแล้วก็ช่วงเย็นก็อยากได้อีกตอนชักประมาณ 5 โมงเย็นจนถึง 3 ทุ่มค่ะ อยากได้แบบเป็นช่วง ๆ ให้แต่ว่าอยากให้เพิ่มเวลาด้วยแล้วก็มีครบทุกช่วงด้วยครับ แล้วก็รายการหลากหลายเหมาะกับทุกช่วงวัยทุกช่องอยากให้ได้เหมือนกันหมดเลย”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้*
> *(สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

> *“ผมเสนอว่าประเด็นนี้จริง ๆ ผมหูดีไม่ควรตอบคำถามนี้ด้วยซ้ำคำถามนี้อยากให้คนหูหนวกเฉพาะด้วยซ้ำโดยเฉลี่ยว่าเขาดูทีวีช่องไหนเวลาประมาณเท่าไหร่ซึ่งมันเป็นประโยชน์ต่อเขาโดยตรงเพราะว่าถ้าผมตอบผมเป็นคนนอนดึกครับ ให้มีล่ามในช่วง 4 ทุ่มถึง 5”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

> *“ถ้าเป็นช่วงเช้ามันน่าจะดีนะครับ เป็นช่วง 7 โมงเช้าถึง 8 โมงเช้าก่อนที่เขาไปทำงานแต่บางคนเขาก็นอนดึกนะครับ คนหูหนวกแต่เวลาส่วนใหญ่เขาน่าจะนอนมากกว่าผมคิดว่าน่าจะเป็นช่วงเช้ามากกว่าก่อนเขาไปทำงานครับ งั้นเป็น 6 โมงถึง 8 โมงเช้าครับ ให้ 2 ชั่วโมง”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

> *“ดิฉันคิดว่าถ้าเป็นช่วงเช้าค่ะ อยากจะให้ประชาชนเขาเลือกเองเช้าอาจจะชั่วโมงนึงประมาณ 7 โมงถึง 8 โมงแล้วก็ช่วงเย็นช่วง 2 ทุ่มถึง 4 ทุ่มเพราะว่าอยากจะให้หูหนวกเป็นคนเลือกช่วงเวลาคิดว่าช่วงเวลานี้น่าจะเหมาะ”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

3. ด้านประเภทรายการ

ทางด้านรายการโทรทัศน์ที่ควรจัดให้มีบริการล่ามภาษามือนั้น ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นว่า ควรมีทุกรายการ นอกจากนั้น ควรมีในรายการข่าวพระราชสำนัก เพื่อให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์เพิ่มมากขึ้น หรือกรณีข่าวพิเศษต่าง ๆ หรือรายการประเภทบันเทิงเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลาย หรือแม้แต่รายการท่องเที่ยว เนื่องจากข้อจำกัดของคนพิการที่ทำให้ไม่

สามารถเดินทางไปท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก การเปิดรับข้อมูลเกี่ยวกับรายการท่องเที่ยวทำให้เกิดความสุนทรีย์ผ่อนคลาย และได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน

“พวกเกมโชว์มีไหมครับ ผมเชื่อว่าคนประเภทนี้เขาก็มีความเครียดเขาก็คลายเครียดในเรื่องของการที่เขาดูภาษามือผมคิดว่าถ้ามันอยู่ในเกมโชว์ได้ผมคิดว่ารายการเกมโชว์มันต้องอัดมาอยู่ละในกลุ่มคนประเภทนี้เขาก็มีความเครียดไม่ต่างจากคนทั่วไปนี่ ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“ผมจากที่ได้คุยกับคนพิการทางการได้ยินเขาจะรับรู้เรื่องของรัชกาลที่ 9 รู้ข่าวทีหลัง 1 วันหลังจากที่ท่านสวรรคต ซึ่งผมก็มองว่าเมื่อเทียบเวลาตรงเหมือนรายการข่าวแต่ละช่องที่เห็นในแต่ละวัน ซึ่งถือว่าน้อยมากเลยครับ 60 นาทีถ้าอย่างนั้นในความเห็นผมอย่างล่ามภาษามือก็อาจจะอยู่ในช่วงของรายการข่าวทั้งวันอาจจะไม่ต้องถึง 24 ชั่วโมงก็ได้ครับ เช้า กลางวัน เย็น อย่างน้อยให้เขาได้รับรู้ข่าวสารความเป็นไปของบ้านเมืองครับ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“ผมว่าเวลาเราก็ต้องแบ่งฉะนั้นเราจะไม่รู้ว่ากลุ่มคนพิการเขาชอบดูอะไรจะดูข่าวหรือบันเทิงหรือกีฬาเพราะฉะนั้นเราต้องไปจูนกับฝ่ายคนพิการก่อนเขาจะเน้นไปเรื่องใดและช่วงเวลาใดถ้าเราเอาเดียวกันนี้มันก็เสียเวลาสมมติว่าดูข่าว 30 นาทีพอเปลี่ยนเป็นดูกีฬาหรือฝ่ายบันเทิงอย่างละกี่นาที ๆ แบบนี้จะเหมาะกว่าครับ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“ปัจจัยอื่นก็คือต้องมีเป้าหมายแล้วก็เป้าหมายต้องชัดแล้วก็ต้องให้ความสำคัญกับคนเหล่านี้เพราะตอนนี้เราเน้นไปที่คนหูหนวกเพราะฉะนั้นต้องไปถามคนกลุ่มนี้เยอะ ๆ ตัวนี้จะเป็นตัวแปรว่ามันควรจะอยู่อย่างไรตรงนี้เขาต้องการอย่างไรในเรื่องราวเหล่านี้ที่ทุกคนเสนอพอทุกคนเสนอตรงนี้คือเราไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายของเราคือเราจะต้องถามคนพิการประเภทหูหนวกว่าคืออย่างไรเขาต้องการอะไรเขาเน้นอะไรเหมือนธุรกิจใครอยากฟังเพลงกี่เปอร์เซ็นต์ร้องเพลงละครข่าวข่าวทั่วไปข่าวกีฬาเหล่านี้จะต้องไปถามกลุ่มเป้าหมายคือคนหูหนวกว่าตัวนี้จะเป็นตัวแปรให้ว่าจะใช้เวลาเท่าไหร่ที่เขาเหมาะสมและจะต้องเป็นการให้โอกาสการให้สิทธิเท่าเทียมตรงนี้ในเรื่องของอันนี้นะคะ ก็คิดว่าตัวนี้จะต้องเป็นตัวแปรด้วย”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

4. ด้านการออกอากาศซ้ำ

จากการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำรายการที่มีบริการล่ามภาษามือมาออกอากาศซ้ำ โดยเทปที่ออกอากาศซ้ำนั้นสามารถนับเป็นบริการเพื่อคนพิการได้หรือไม่ ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลในทุกกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นตรงกันคือ ไม่นับการออกอากาศซ้ำ

“เห็นด้วยว่าไม่ควรนับครับ แต่ถ้าจะรีรันก็รีรันไปครับ แต่เราไม่นับ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

5. ความคิดเห็นที่มีต่อบริการเพื่อคนพิการในรายการโทรทัศน์

ในส่วนความคิดเห็นของคนทั่วไปที่มีต่อบริการเพื่อคนพิการ กรณีที่มีการเพิ่มสัดส่วนการให้บริการที่เพิ่มมากขึ้นนั้น กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ได้แสดงความคิดเห็นว่า ความรำคาญใจในการรับชม เนื่องจากในการเปิดรับสื่อโทรทัศน์นั้น จะเน้นดูสิ่งที่อยู่ในรายการ เช่น นักแสดง ผู้ประกาศ นอกจากนั้นหากพิจารณาในเรื่องของความเสมอภาค คนพิการควรมีสิทธิในการเปิดรับรายการโทรทัศน์อย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไป

“ขอขยายความเพิ่มนะครับ พร้อมกับประเด็นที่ว่าถ้ามีล่ามไม่เอา CC อยากให้มีบริการอย่างเดียว แต่ผมมีความคิดอย่างนี้นะครับ ว่าการมีล่ามภาษามือมันโอเคมากสำหรับคนหูหนวกที่ไม่ได้เรียนภาษาไทยหรือว่าไม่รู้หนังสือก็จะสามารถเข้าถึงได้แต่แคปชันมันจะช่วยในเรื่องของทักษะภาษาในการสื่อสารของคนทั่วไปในอนาคตเขาอาจจะเสพด้วยการดูล่ามแต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเขาจะไม่ต้องดูข้อความผมอยากให้ทุกบริการมี 2 อย่างด้วยซ้ำทั้งล่ามภาษามือแล้วก็โพสต์แคปชันครับ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้คนหูหนวกอย่างเราเกิดการเรียนรู้แล้วก็ได้รับความรู้อันนี้ทุกคนชัดเจนนะครับ จริง ๆ อยากให้มีทั้ง 2 บริการเลยครับ อันนี้ฝากไว้ครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“ สรุปคือเขาบอกว่าให้มีความหลากหลายแล้วก็ถ้ารายการไหนสามารถทำได้ก็คืออยากได้ทั้ง 2 บริการอยากได้ทั้งบริการล่ามภาษามือแล้วก็บริการล่าม CC เลย”

“ โหวตแบบที่ 1 นะอยากให้มีทั้ง 2 บริการเลยบริการล่ามภาษามือกับบริการล่าม CC คู่กันเอา 2 อย่างเลยยกมือขึ้น ไม่มีเลย บริการที่ 2 ค่ะ เลือกบริการใดบริการหนึ่งใครเอาแบบนี้ยกมือ เรียบร้อยค่ะ เอกฉันท์”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

6. ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ ที่มีต่อบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์

(1) ด้านนโยบาย

“ถ้าในมุมของตัวเองเรื่องนโยบายก็เป็นอีกอันนึงที่จะมาควบคุมค่ะ แต่ว่าอยากให้สิ่งหนึ่งที่อยากให้ออกมาพร้อมนโยบายก็คือทรัพยากรคน กำลัง เงิน วิธีการ รูปแบบ เพราะว่านโยบายจะไปได้เมื่อเพราะพวกนี้ค่ะ นอกจากมีนโยบายแล้วก็มีพวกทรัพยากรต่าง ๆ ที่มาซัพพอร์ททั้งสาธารณะแล้วก็เอกชนค่ะ”

“ล่ามภาษามือที่จะสื่อสารผมก็ยังยืนว่าอยากได้ข้อมูลนี้ด้วยเพื่อที่จะสื่อสารด้วยผมก็อยากรู้ด้วยแล้วก็เข้าเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษา เป็นวิชาเลือกเสรี ในหลักสูตรบ้างก็จะเป็นประโยชน์ต่อสังคม”

“เห็นด้วยครับ คือกสทช. จะมาผลักภาระให้กับช่องหรือรายการไม่ได้ครับ ไม่รู้ว่าทำหรือยังแต่กสทช.ควรจะเป็นหมวกให้กับแต่ละประเทศที่เขาทำสำเร็จแล้วมันจะช่วยลดต้นทุนลดปริมาณได้เยอะมาก”

(2) ด้านการให้บริการของล่ามภาษามือ เช่น ทักษะของการใช้ภาษาและความเข้าใจภาษาล่ามในชุมชน

“ขอเสนอว่าเป็นล่ามทั้งภาคภาษาถิ่นเหนือภาษามือเหนือบางทีเราก็ไม่รู้ ทีนี้อยากจะเสนอในเรื่องของการใช้บริการล่ามอยากให้มีล่ามในแต่ละภาคบ้างผมเชื่อว่าทุกภาคเขาจะมีข่าวท้องถิ่นของแต่ละภาคควรมีล่ามรายการประเภทนั้นด้วย”

“ในส่วนของล่ามภาษามือจะใช้ภาษามือมันก็จะคล้าย ๆ กันไม่ได้ต่างกันมาก แล้วถ้าเป็นภาษาในชุมชนมันจะค่อนข้างจะมีความแตกต่างกันในชุมชน แต่ละชุมชนที่คนหูหนวกเขาใช้กันมันจะต่างกันมาก อาจจะต้องแยกความเข้าใจที่แตกต่างกันออกไปให้มีความหมายของล่ามภาษามือ”

“อยากให้มีล่ามภาษามือในข่าวด่วนเอาเกี่ยวกับกฎหมายรัฐสภาที่อยากได้ก็คือเป็นพวกรายการข่าวทันเหตุการณ์ตามสถานการณ์แล้วก็กฎหมายความรู้กฎหมายการประชุมรัฐสภาเขาอยากได้หลากหลายค่ะ จริง ๆ มีหลายหัวข้อที่เขาอยากได้ล่ามภาษามือแต่ว่าไม่ใช่แบบข่าวอย่างเดียวอยากได้หัวข้ออื่น ๆ ด้วยที่มันเหมาะสม”

6.1.4 สัดส่วนให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ ภาคเหนือ

จากสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ ในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ปีที่1 - ปีที่ 5 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในภาคเหนือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนเวลาของการให้บริการล่ามภาษามือที่มีอยู่เดิมในช่วงปี 2564-2568 โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ เพียงพอ และไม่เพียงพอต่อการรับชม โดยมีรายละเอียดดังนี้

- **เพียงพอ**

จากการสอบถามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากภาคเหนือในทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็น กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ และกลุ่มผู้สูงอายุ พบว่า ทั้งหมดให้ความเห็นและข้อมูลในทำนองเดียวกันว่าไม่เพียงพอ ควรมีการเพิ่มสัดส่วนบริการสำหรับคนพิการในส่วนนี้ ส่วนในมุมมองของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการจากภาคเหนือ ไม่ได้มีการแสดงความเห็นว่าเพียงพอหรือไม่ เพียงแต่เน้นว่าควรมีการจัดสรรสัดส่วนให้เหมาะสมกับเวลา และเป็นประโยชน์ต่อคนพิการหรือประชาชนที่ใช้บริการ

- **ไม่เพียงพอ**

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ในปัจจุบัน คือ 60 นาที ต่อวันนั้น ไม่เพียงพอต่อการเปิดรับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์ของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย โดยแสดงความคิดเห็นแยกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ</u>

จากข้อมูลของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายในภาคเหนือ พบว่า ปัจจุบันมีข่าวสารมากมาย และคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายรุ่นใหม่ ๆ ต้องเข้าถึงข้อมูลได้มากขึ้น เพราะยุคนี้มีการเข้าถึงเทคโนโลยีค่อนข้างแพร่หลาย ทำให้ในบางประเทศมีบริการล่ามภาษามือหลากหลายรายการและแทบตลอดเวลา จึงต้องการให้มีตลอดเวลาบ้าง เพื่อความสอดคล้องกับความหลากหลายในการใช้ชีวิตของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ซึ่งในช่วงกลางวันบางคนต้องไปทำงาน แต่บางรายการในช่วงกลางคืนไม่มีบริการล่ามภาษามือ จึงเป็นอุปสรรคหนึ่งในการเข้าถึงข้อมูล เป็นต้น

> *“สัดส่วนที่ถามมาว่าตอนนี้ที่มีอยู่พอไหมก็คือยังไม่พอ เพราะว่าตอนนี้นะครับ เทคโนโลยีที่สามารถซัพพอร์ตการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทั่วโลกมันมีเยอะมาก ๆ แล้วคนหูหนวกก็คือเป็นวัยรุ่นนะครับ ตอนนี้มันไม่ใช่แบบว่ามีแค่ผู้สูงวัยเขาต้องเข้าถึงเทคโนโลยีหรือข้อมูลข่าวสารที่มันมากขึ้น ซึ่งในต่างประเทศอย่างประเทศสหรัฐอเมริกานะครับ เขาจะมีการให้บริการล่ามภาษามือที่หลากหลายมากในประเด็นที่หลากหลาย แล้วก็มีให้แบบเวลาเยอะมากตลอดเวลาเลยถึงเช้าเลยบริการล่ามภาษามือ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

อีกประเด็นในเรื่องของเวลา กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายหลายคนมีงานประจำ หยุดแค่เสาร์ อาทิตย์ แต่รายการที่ออกอากาศในช่วงนี้บางรายการไม่มีบริการล่ามภาษามือ ในช่วงเวลาเดียวกันบางช่องมีแต่บางช่องไม่มี การรับชมจึงค่อนข้างจำกัด เพราะอาจจะต้องเลือกดูรายการที่มีบริการล่ามภาษามือ ซึ่งอาจจะทำให้การเข้าถึงรายการต่าง ๆ ได้ไม่ครบถ้วน

> *“อย่างผมเอง ตั้งแต่วันจันทร์ถึงศุกร์เป็นเวลาที่เหมาะสมเพียงพอ สำหรับคนไม่ทำงานอาจจะรู้สึกไม่พอ แต่ผมทำงานจันทร์ถึงศุกร์ 1 ชั่วโมงของผมยังพออยู่ผมดูเวลาที่แบบอาบน้ำแต่งหน้าก่อนไปทำงานแล้วก็ชีวิตทำงานก็อุทิศให้กับการทำงาน แต่ถ้าจะถามถึงช่วงวันหยุดเสาร์อาทิตย์ไม่พอครับ เวลานี้ช่องทีวี 32 ช่องไทยรัฐครับ ช่อง 7 มีล่ามช่วงเสาร์อาทิตย์ช่อง 32 ไม่มีและล่ามมีช่อง 36 ช่วงเช้าที่ยังตรงกับไลฟ์สไตล์ชีวิตซึ่งมีตัวเลือกน้อยมากรู้สึกว่ายังไม่เพียงพอเพราะช่วงวันหยุดเป็นช่วงที่เราพักเป็นช่วงที่เราทำการเสพสื่อแต่ว่ามีช่องให้เราเลือกดูได้แค่ช่องเดียวช่องที่เราสามารถเข้าถึงได้แค่ช่องเดียวก็เลยอยากฝากให้คิดถึงครับ ในวันทำงานผมไม่เอาหรอกครับ แต่ผมแสดงความคิดเห็นว่าแต่ว่าในวันเสาร์อาทิตย์อยากให้เพิ่ม”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ*
> *(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

<u>กลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่ม พบว่า กลุ่มนักวิชาการไม่ได้มีการแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อประเด็นว่าเป็นอย่างไรบ้าง เพียงพอหรือไม่ แต่ในความเห็นของกลุ่มนักวิชาการจะมองภาพรวมและความสอดคล้องในเชิงธุรกิจของทีวีดิจิตอลช่องต่าง ๆ มากกว่า

ในมุมมองของนักวิชาการ ก็มีมุมมองในเรื่องของต้นทุนในการผลิตสื่อ โดยเฉพาะภาคธุรกิจหรือเอกชน ก่อนที่จะตอบคำถามว่าสัดส่วนสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการเพียงพอหรือไม่ ต้องไม่ลืมในปัจจัยของต้นทุน ในส่วนของกิจการบริการสาธารณะนั้นสามารถทำได้ เพราะมีงบประมาณที่จัดสรรมาเพื่อพัฒนางานส่วนนี้อยู่แล้ว ในขณะที่ภาคเอกชนจะต้องแบกรับต้นทุนต่าง ๆ เอง และความรู้ความชำนาญก็ไม่เท่ากับภาครัฐหรือ สำนักงานกสทช. จึงอาจต้องดูความต้องการในการเสพสื่อของคนพิการ แต่ในการขับเคลื่อนในธุรกิจสื่อก็ต้องขับเคลื่อนด้วยต้นทุน ต้องมองกันในเรื่องของข้อเท็จจริงในเชิงต้นทุนประกอบด้วย รวมไปถึงต้องดูแรงจูงใจต้องมากพอที่จะให้สื่อมาทำแล้วให้มันอยู่อย่างตลอดไป แล้วคนพิการก็จะได้ผลในระยะยาว และมองว่ากลุ่มคนพิการคงรับสารเพื่อที่จะให้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต ไม่ว่าจะเป็นภาคของบันเทิงหรือภาคของความเป็นอยู่ ไม่รับสารมากมายเกินความจำเป็นกว่าชีวิตเขา

> *“สัดส่วนที่มีในปัจจุบันมันแน่นอนแล้วหรือยัง ส่วนตัวแล้วก็ยังไม่รู้ว่ามันพอหรือไม่พอ แต่ว่าอย่างนึงที่อยากให้คิดก็คือถ้าจะเชื่อว่าสื่อมันเป็นอุตสาหกรรมมีต้นทุนทั้งบริการภาคสาธารณะเองหรือเอกชนเองสัดส่วนที่มีอยู่ในปัจจุบันที่ทำอยู่ 60 นาที 120 180 นาทีมันคิด*

เป็นสัดส่วนต้นทุนของคนที่จะต้องแบกรับอยู่ที่เท่าไหร่ แล้วต้นทุนตรงมันคุ้มค่าในเชิงของธุรกิจไหม คุ้มค่าของเชิงในการที่จะมีกำไรหรือว่าเพราะว่าธุรกิจสื่อมันบังด้วยตัวเงินอยู่แล้ว เป็นไปไม่ได้ที่จะบอกว่าตรงนี้น้อยไปตรงนี้มากไปโดยที่ไม่ได้ดูตัวต้นทุนที่แท้จริงว่าสื่อที่เขาต้องแบกรับอยู่ในปัจจุบันคือเท่าไหร่ แล้วถามกลับคำถามต่อไปว่าในสัดส่วนที่เราจะต้องเพิ่มขึ้นเท่าไหร่การเพิ่มขึ้นของเขามันก็คือการเพิ่มของต้นทุนนะครับ ไม่ว่าจะเป็นของบริษัทสาธารณะเองหรือว่าอาจจะเป็นของธุรกิจเองก็ตาม แต่บริการของสาธารณะอย่างที่บอกว่าทำไม Thai PBS ทำได้ รัฐสภาทำได้ ส่วนหนึ่งนอกเหนือจากเรื่องของทรัพยากรอย่าลืมว่าต้นทุนมันมาจากภาษีมันมีงบประมาณที่สามารถที่จะใช้ได้กับเรื่องพวกนี้ง่ายกว่าบริการของเอกชนอยู่แล้ว กลับไปที่บริการของเอกชนผลที่ตามมา กสทช.เองก็มีประสบการณ์เยอะว่าเวลาที่ทำงานกับเอกชน แล้วสุดท้ายเอกชนไปไม่ได้มันก็กลับมาที่ กสทช. ที่จะต้องมาแบกรับในเรื่องพวกนี้อยู่ดีและถ้ามองแบบเป็นกลางที่ว่าไม่ได้อิงในเรื่องของว่าเป็นคนพิการหรืออะไรก็แล้วแต่ ถ้าในสิทธิ์ทุกคนมีสิทธิ์เท่าเทียมกันในตามรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

“ผมเชื่อว่าทุกคนพยายามที่จะหาทางออกที่จะให้การรับรู้ข่าวสารของตัวเองเพียงพอกับการดำเนินชีวิต เฉพาะสำหรับกลุ่มคนพิการผมคิดว่าเขาคงรับเพื่อที่จะให้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตไม่ว่าจะเป็นภาคของบันเทิงหรือภาคของความเป็นอยู่”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่มเพื่อเก็บข้อมูลจากตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุภาคเหนือ พบว่า โดยภาพรวมมองว่าไม่เพียงพอ เพราะในแต่ละวันมีข่าวสารมากมาย บางวันมีรายการสดเพิ่มเติม ซึ่งคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายก็อาจไม่สามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ทั้งหมด และในบางช่วงเวลาก็ไม่มีบริการล่ามภาษามือเลย โดยเฉพาะในช่วงกลางวัน ในช่วงอื่น ๆ ก็ไม่ได้มีล่ามภาษามือปฏิบัติการตลอดเวลา รวมถึงรายการรีรันที่ไม่แน่ใจว่ามีการนับรวมชั่วโมงเข้าไปด้วยหรือไม่ ซึ่งถ้ารวมเวลาของรายการรีรันเข้าไปด้วยก็ถือเป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค

“ในมุมมองของผมคิดว่าเวลาที่ให้บริการภาษามือไม่พอแน่นอนเพราะว่าอันที่จริงกลางวันแทบจะไม่มีเลยนะ เราดูทีวีกลางวันไม่มีภาษามือ มีแต่ช่วงเย็นนิดหน่อยแล้วก็อาจจะมีรีรันอยู่บ้าง ที่เข้ามาเพราะว่าการผมไม่รู้ว่าเวลารีรันเขานับชั่วโมงหรือเปล่าเพราะว่าอาจจะไปเพิ่มตรงนั้นทำให้เอาเปรียบผู้บริโภคหรือเปล่า แล้วในส่วนของการที่ให้บริการล่ามภาษามือผู้บริโภคเขาไม่รู้เรื่องภาษามือนี้คืออะไรน้อยมากครับ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ

จากการสนทนากลุ่มเพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภคภาคเหนือ พบว่า ส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมเมองว่ายังไม่เพียงพอต่อความต้องการของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย โดยแสดงทัศนะและเสนอความคิดเห็นในมุมมองที่หลากหลาย และยังร่วมกันวิพากย์กันถึงสัดส่วนที่เหมาะสมสำหรับการมีบริการล่ามภาษามือในแต่ละวัน โดยคำตอบแรกมองว่าไม่เพียงพอ ดูจากความต้องการของเด็ก ๆ ที่มีความต้องการในการรับชมสื่อมาก อาจจะเพิ่มจาก 60 นาทีเป็น 90 นาที ต่อวัน โดยแบ่งเป็นเช้า เที่ยง เย็น เช้า 30 นาที เที่ยง 30 นาที เย็น 30 นาที คืออย่างน้อย ๆ ข่าวเช้า เที่ยง เย็น ควรมีบริการล่ามภาษามือทั้ง 3 ช่วงเวลา เป็นต้น

> *“ไม่พอค่ะ ซึ่งน้อยมากแต่จากความต้องการของเด็ก ๆ คือเยอะกว่านี้ถ้าจะให้เขยิบขึ้นจากเดิม 60 นาทีเราซอยเป็น 90 นาทีละกันใน 1 วันหมายความเขยิบขึ้นมาหน่อยเราก็แบ่งเป็นเช้า เที่ยง เย็น เช้า 30 นาที เที่ยง 30 เย็น 30 คืออย่างน้อย ๆ ข่าวเช้า เที่ยง เย็น ถ้ามีล่ามบริการทั้ง 3 ช่วงเวลาคนหนูหนวกหรือเด็กหูหนวกที่อยู่ในโรงเรียนค่ะ ก็จะได้รับข่าวสารอย่างน้อยอาจจะไม่ครบถ้วนแต่อย่างน้อย ๆ ก็ได้รับครบทั้ง 3 ช่วงเวลา”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

1. ด้านสัดส่วน

1) สัดส่วนการให้บริการตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไป

- **กิจการบริการสาธารณะ**

กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ

ในส่วนของปัจจัยใดที่ควรนำมากำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ จากการสนทนากลุ่มในมุมมองของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ พบว่า คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย มองว่า บริการล่ามภาษามือทุกวันนี้ยังไม่เพียงพอ แล้วปัจจุบันเทคโนโลยีก็มีความก้าวหน้ามากขึ้น คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายที่เสพสื่อจากทางโทรทัศน์หรือแม้แต่ทางอินเทอร์เน็ตก็ตาม ส่วนใหญ่ยังอยู่ในช่วงวัยรุ่น อายุยังไม่มาก สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้

> *“สัดส่วนที่ถามมาว่าตอนนี้ที่มีอยู่พอไหมก็คือยังไม่พอเพราะว่าตอนนี้นะครับ ก็คือเทคโนโลยีที่สามารถซัพพอร์ตการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทั่วโลกก็คือมันมีเยอะมาก ๆ แล้วคนหูหนวกก็คือเป็นวัยรุ่นนะครับ ตอนนี้มันไม่ใช่แบบว่ามีแค่ผู้สูงวัยเขาต้องเข้าถึงเทคโนโลยีหรือข้อมูลข่าวสารที่มันมากขึ้นซึ่งในต่างประเทศอย่างประเทศสหรัฐอเมริกานะครับ ก็คือเขาจะมีการให้บริการล่ามภาษามือที่หลากหลายมากในประเด็นที่หลากหลายแล้วก็มีให้แบบเวลาเยอะมากตลอดเวลาเลยถึงเช้าเลยบริการล่ามภาษามือ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.58 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

จากตาราง สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ จะเห็นได้ว่า สัดส่วนบริการล่ามภาษามือของการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนเท่ากัน และค่อย ๆ เพิ่มขึ้น โดย 2 ปีแรกเริ่มต้นที่ 180 นาทีต่อวัน และเพิ่มขึ้นอีกปีละ 60 นาที โดยในปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 240 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 300 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 360 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ</u>

โดยภาพรวมกลุ่มนี้มองว่า ในส่วนของปัจจัยใดที่ควรนำมากำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ เมื่อทำการสนทนากลุ่มจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ พบว่า ควรย้อนกลับไปดูกระบวนการก่อน โดยเริ่มจากความต้องการในการรับสื่อของกลุ่มเป้าหมายก่อน โดยคนพิการเองก็มีความแตกต่างของบริบทและพื้นที่ที่ต่างกัน ลำดับถัดมาต้องมาดูสัดส่วนคนพิการทางประเทศไทยว่ามีสถิติเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างไร จำนวนคนพิการแต่ละประเภทเป็นอย่างไร และต้องมาดูเรื่องของสัดส่วนความพิการที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมันมีข้อจำกัดความพิการอะไรบ้าง เพราะข้อจำกัดเหล่านี้ส่งผลต่อการเข้าถึงและรับได้สิทธิในการเข้าถึงสื่อ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและความเท่าเทียม ประเด็นต่อมาก็คืออุปกรณ์ที่จะเข้าถึงสื่อซึ่งหมายถึงเครื่องมือที่จะรับชมคือรับฟัง เพราะว่ามันมีผลต่อกระบวนการในการผลิตด้วย อุปกรณ์บางอย่างสามารถรับ SL ได้ แต่ไม่สามารถรับ AD หรือ CC ได้ ก็ต้องมาดูในส่วนนี้ให้ครอบคลุม นอกจากนี้ต้องมาดูความต้องการที่เกิดจากข้อจำกัดของคนพิการจริง ๆ ประกอบกัน อย่างเช่นรายการมี 16 ประเภทตามการแบ่งของ กสทช. แต่คนพิการจริง ๆ อาจต้องการรายการแค่ 2 ประเภท และเมื่อแบ่งย่อยคนพิการแต่ละกลุ่มก็มีความต้องการเนื้อหารายการต่างกัน เช่น อีกกลุ่มอาจต้องการรายการประเภทข่าว แต่อีกกลุ่มต้องการรายการประเภทบันเทิง เป็นต้น นอกจากข้อจำกัดส่วนบุคคลแล้ว คนพิการในแต่ละภูมภาคก็มีความต้องการเนื้อหาในรูปแบบรายการที่แตกต่างกันด้วย เช่นภาคตะวันออกเฉียงเหนืออาจต้องการเนื้อหารายการที่มีความเกี่ยวข้อง

กับวัฒนธรรม เพื่อแสดงอัตลักษณ์ของเขาเพราะมีความหลากหลายทางด้านของชาติพันธุ์ และอีกปัจจัยที่ต้องมองก็คือช่วงเวลาในการออกอากาศของรายการต่าง ๆ ว่ามีความเหมาะสมและตอบสนองต่อความต้องการมากน้อยเพียงใด อย่างเช่นรายการประเภทข่าวที่มักจะเปิดรับกันในช่วงเช้า ก็อาจจะขยับจากช่วงเช้ามืดมาช่วงเช้าระหว่างไปทำงาน เป็นต้น เมื่อเรากำหนดช่วงเวลาการออกอากาศแต่ละประเภทได้อย่างเหมาะสมแล้ว การกำหนดสัดส่วนก็จะมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย

> *“มีอยู่ประมาณ 6 ประเด็นก็แล้วกันนะคะ ว่าวันนึงจะต้องรู้ก่อนเพื่อที่จะเอามาดูออกแบบเวลาที่ใช้โดยส่วนตัวนะคะ เวลาการสื่อสารมักจะต้องเริ่มต้นจากการเอาความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเป็นหลัก อันนี้คืออันดับแรกเลยนั่นก็คือกลุ่มคนพิการซึ่งก็มีความแตกต่างกันในด้านบริบทหรือพื้นที่ต่าง ๆ ในประเทศไทยเราด้วยนะคะ เราเคยดูข้อมูลในภาคใหญ่ไหม อันดับที่ 1 ก็คือว่าเราต้องกลับไปดูเลยว่าความต้องการของกลุ่มคนพิการจากสภาพการที่เขาเป็นอยู่เขาต้องการอะไร เขาต้องการรายการแบบไหน สัดส่วนเวลาที่เขาพร้อมจะรับช่วงเวลา อันดับที่ 2 อาจารย์มองว่าเราก็ต้องกลับไปดูสัดส่วนความพิการในประเทศไทยส่วนใหญ่แล้วสัดส่วนคนพิการในประเทศไทยมันเพิ่มขึ้นไหมเราดูย้อนหลังซัก 10 ปีนะคะ หรือว่าเราเห็นเทรนไหมว่าเพิ่มขึ้นจากตั้งแต่เกิดหรือว่าทุกปีอุบัติขึ้นนะ แล้วความพิการแบ่งออกเป็นสัดส่วนอะไรบ้าง ประเด็นที่ 3 คือในสัดส่วนความพิการที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมันมีข้อจำกัดความพิการอะไรบ้างอันนี้น่าสนใจ ข้อจำกัดนี้มันคือข้อจำกัดที่ส่งผลต่อการเข้าถึงและรับได้สิทธิมันเกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและเท่าเทียมที่เราประกาศไว้ใช่ไหมคะ ว่ามันต้องเข้าถึงได้และเท่าเทียมกับคนทั่วไป แต่สุดท้ายมันมีข้อจำกัดความพิการนะคะ ประเด็นต่อมาก็คืออุปกรณ์ที่เขาจะรับชมคือรับฟังนะคะ เพราะว่ามันมีผลต่อกระบวนการในการผลิตด้วยหรือต้นทุนนะคะ ถ้าเราศึกษาในเรื่องพวกเราอาจจะเจออะไรที่มันเป็นเหตุเป็นผลที่เราจะมากำหนดเวลาได้บริการต่อไปโดยส่วนตัวนะคะ ก็คืออย่างค่ะ ที่อาจารย์ด็อกเตอร์ทรงเกียรติพูดก็คือประเภทของรายการกสทช. 16 ประเภท เผลอ ๆ ถ้าเราทำเซอร์เวย์ความต้องการของคนพิการออกมาเราอาจจะเห็นแค่สัดส่วนรายการแค่รายการ 2 รายการที่เราต้องการจริง ๆ แล้วประเภทของความพิการก็อาจจะมีความต้องการประเภทรายการต่างกัน”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

ตารางที่ 6.59 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	75 นาที	100 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที

จากตาราง สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ จะเห็นได้ว่า สัดส่วนบริการล่ามภาษามือของกิจการบริการสาธารณะค่อย ๆ เพิ่มขึ้นทุกปี โดยเริ่มจากปีแรกเริ่มต้นที่ 75 นาทีต่อวัน ในปีที่ 2 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 100 นาทีต่อวัน ในปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 120 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 150 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 180 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่มเพื่อเก็บข้อมูลจากตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุภาคเหนือ พบว่า โดยภาพรวมมองว่าไม่เพียงพอ เพราะในแต่ละวันมีข่าวสารมากมาย บางวันมีรายการสดเพิ่มเติม ซึ่งคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายก็อาจไม่สามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ทั้งหมด และในบางช่วงเวลาก็ไม่มีล่ามภาษามือเลย โดยเฉพาะในช่วงกลางวัน ในช่วงอื่น ๆ ก็ไม่ได้มีล่ามภาษามือปฏิบัติการตลอดเวลา รวมถึงรายการรีรันที่ไม่แน่ใจว่ามีการนับรวมชั่วโมงเข้าไปด้วยหรือไม่ ซึ่งถ้ารวมเวลาของรายการรีรันเข้าไปด้วยก็ถือเป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคด้วย

> *“ในมุมมองของผมเองยังคิดว่าเวลาที่ให้บริการภาษามือไม่พอแน่นอนเพราะว่าอันที่จริงกลางวันแทบจะไม่มีเลยนะ เราดูทีวีกลางวันไม่มีภาษามือ มีแต่ช่วงเย็นนิดหน่อยแล้วก็อาจจะมีรีรันอยู่บ้าง ที่เข้ามาเพราะว่าการผมไม่รู้ว่าเวลารีรันเขานับชั่วโมงหรือเปล่าเพราะว่าอาจจะไปเพิ่มตรงนั้นทำให้เอาเปรียบผู้บริโภคหรือเปล่าแล้วในส่วนของการที่ให้บริการล่ามภาษามือผู้บริโภคเขาไม่รู้เรื่องภาษามือนี้คืออะไรน้อยมากครับ ผมกำลังในฐานะที่ดูแลเรื่องผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่อยู่ผมกำลังทำตัวเลขอยู่ว่าในผู้สูงอายุที่อยู่กับพวกเราทุกวันนี้ที่เป็นร่างกายปกติดีไม่ได้ยินเวลาไปร่วมกิจกรรมของผู้สูงอายุได้เวลาไปโรงเรียนผู้สูงอายุได้แต่เขาทำอะไรเราก็มองเห็นในสิ่งแต่ว่าในสิ่งเหล่านี้เราจะดูว่ามันมีจำนวนเท่าไหร่ผมกำลังจะทำเรคคอร์ดอยู่ว่าเชียงใหม่มันมีเท่าไหร่บ้างคนใช้เท่าไหร่แล้วหลังจากทำตรงนี้สะท้อนไปถึงผู้รับผิดชอบในส่วนของการเพราะว่าพวกนี้ทั้ง ๆ ที่ร่างกายปกติดีทุกอย่างแต่ว่าเวลาไปร่วมกิจกรรมเขาน่าจะต้องเสียเปรียบเพราะว่าเข้าไม่ถึงจะทำยังไงมันมีที่ไหนบ้างมีจำนวนเท่าไหร่ซึ่งเพราะว่าสักวันหนึ่งคนเรากำลังเดินทางไปถึงตรงนั้นและเราจะไปถึงเมื่อไหร่”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

ตารางที่ 6.60 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที

จากตาราง สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ จะเห็นได้ว่า สัดส่วนบริการล่ามภาษามือของกิจการบริการสาธารณะค่อย ๆ เพิ่มขึ้นทุกปี โดยเริ่มจากปีแรกเริ่มต้นที่ 90 นาทีต่อวัน ในปีที่ 2 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 120 นาทีต่อวัน ในปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 150 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 180 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 210 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ</u>

มีความเห็นในเรื่องของสัดส่วนบริการล่ามภาษามือที่น่าสนใจ เช่น มีความเห็นมองว่าควรเพิ่มเป็น 120 นาทีต่อวัน โดยหลักการควรแบ่งเป็นสัดส่วนตามช่วงเวลาเช่นกัน แต่จะเน้นไปที่ช่วงเย็นมากหน่อย แบ่งเป็นช่วงเช้า 30 นาที ช่วงกลางวัน 30 นาที และช่วงเย็น 60 นาที เพราะมองว่าผู้ชมส่วนใหญ่จะเปิดรับสื่อในช่วงเย็นมากกว่าช่วงเวลาอื่น

> *“ควรจะเพิ่มเป็น 120 มากกว่า เป็นช่วงเช้าประมาณ 30 นาที ตอนเที่ยง 30 นาที แล้วก็ช่วงเย็น 60 นาที ด้วยความที่ว่าช่วงเย็นเป็นช่วงที่เด็กจะได้ดูทีวีเยอะที่สุดควรจะเพิ่มเวลาในช่วงนี้ให้เยอะขึ้น แล้วไม่ควรจะมีรายการข่าวอย่างเดียวควรจะมีเป็นรายการอื่น ๆ เพราะว่าเด็กเขาไม่ได้ดูแค่ข่าวอย่างเดียว รายการบันเทิงอื่น ๆ เด็กเขาก็ดู อยากจะให้เพิ่มในส่วนนี้ด้วย”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

ความเห็นต่อมาคือควรอยู่ที่ 180 นาทีหรือ 3 ชั่วโมง เพราะมองว่าสัดส่วนน่าจะพอดีกันทั้ง 3 ช่วงหรือ เช้า กลางวัน เย็น หรืออาจจะอยู่จยจบครบรายการ เช่นรายการข่าว รายการเต็มมี 3 ชั่วโมง แต่ล่ามอยู่แค่ 1 ชั่วโมงตามประกาศซึ่งก็ยังไม่จบรายการ ซึ่งส่วนนี้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายก็จะรับสารไม่ครบถ้วน

> *“คิดว่าน่าจะ 180 นาทีคืออย่างดูข่าวค่ะ บางทีข่าวอย่างรายการยังไม่จบแต่ล่ามไปและแล้วข่าวหลังจากนั้นหูหนวกก็ไม่รู้และบางทีอาจจะเป็นข่าวที่สำคัญคือช่วงแรก ๆ ที่ล่ามขึ้นอาจจะเป็นข่าวที่โอเคทั่วไป 60 นาทีปุ๊ปที่ตามของระเบียบนะคะ 60 นาทีไปและข่าวหลังจากนี้หูหนวกไม่รู้เรื่องแล้ว 180 นาทีน่าจะพอดีเพราะว่าทั้งวันนะคะ 3 ชั่วโมงอย่างข่าวข่าวช่วงเช้าของสรยุทธอย่าง 3 ชั่วโมงอยากจะให้เต็มเลยอยากจะให้ล่ามอยู่เต็มข่าวเต็มรายการของเขาเลยข่าวเช้าแล้วตอนเย็นอีกล่ะไม่มีและเมื่อเช้า 60 นาทีอะไรไปและก็เหลือนิดเดียว”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

สุดท้ายมีการนำเสนอสัดส่วนที่มากกว่า 3 ชั่วโมง คือควรมีสัดส่วนอย่างน้อย 4 ชั่วโมงหรือ 240 นาทีต่อวัน โดยเป็นสัดส่วนช่วงเช้า 1 ชั่วโมง กลางวัน 1 ชั่วโมง และเย็น 2 ชั่วโมง เพราะช่วงเย็นน่าจะมีผู้รับชม

รายการโทรทัศน์มากกว่าช่วงเวลาอื่น หรืออาจจะต้องมีตลอดทั้งวัน เช่น รายการข่าว ควรมีล่ามภาษามือตลอดทั้งรายการตั้งแต่ต้นจนจบรายการ

> *“อยากจะให้มีนะครับ ก็คือช่วงเช้าอยู่จนจบช่วงข่าวนั้น ๆ เลยข่าว 1 ชั่วโมงก็อยู่ 1 ชั่วโมงเปิดขึ้นมาพร้อมกันไปพร้อมกันส่วนช่วงเที่ยงนะครับ ก็เหมือนกันให้จบช่วงของข่าวตอนเย็นก็เหมือนกันไม่ว่าจะจัดช่วงล่ามไว้ตรงไหนนะครับ ล่ามจะต้องเริ่มอยู่ตั้งแต่ต้นจนจบข่าวครับช่วงเช้า 1 ชั่วโมงครับ เที่ยง 1 ชั่วโมง เย็น 2 ชั่วโมง เพราะว่าช่วงเย็นเป็นช่วงที่ทุกคนเลิกงานแล้วทุกคนเป็นช่วงเวลาที่จะได้เสพข่าวหรือดูเนื้อหาข่าวสารส่วนมากจะเป็นช่วงเย็นผมเลยคิดว่าน่าจะเป็น 4 ชั่วโมงโดยแบ่งเป็น 1 1 และ 2 ครับ”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

ตารางที่ 6.61 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	210 นาที	240 นาที	270 นาที	300 นาที

จากตาราง สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ ผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ จะเห็นได้ว่า สัดส่วนบริการล่ามภาษามือของกิจการบริการสาธารณะควรค่อย ๆ เพิ่มขึ้นทุกปี โดยเริ่มจากปีแรกเริ่มต้นที่ 180 นาทีต่อวัน ในปีที่ 2 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 210 นาทีต่อวัน ในปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 240 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 270 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 300 นาทีต่อวัน

- **กิจการทางธุรกิจ**

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ</u>

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มเกือบทุกท่านมีความเห็นไปในทางเดียวกันว่า ในช่องกิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนของล่ามภาษามือเท่ากับกิจการบริการสาธารณะ โดยเน้นในสัดส่วนที่เหมาะสมและมากขึ้น สัดส่วนบริการล่ามภาษามือของกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนเท่ากันและค่อย ๆ เพิ่มขึ้น โดย 2 ปีแรกเริ่มต้นที่ 180 นาทีต่อวัน และเพิ่มขึ้นอีกปีละ 60 นาที โดยในปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 240 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 300 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 360 นาทีต่อวัน เป็นต้น

“ผมโหวต 3 ชั่วโมงนะครับ 180 นาทีเหตุผลเพราะว่าผมเห็นว่าบางคนบอกว่าอยากได้ 4 ชั่วโมงใช่ไหม อย่าลืมนะครับ ว่าของเก่าเราคือ 1 ชั่วโมงแล้วก็ส่วนมากครับ ที่เขาให้บริการเราเป็นข่าวมื้อเที่ยงเพราะว่าเราไม่ได้กำหนดเวลา ทางช่องเขาก็จัดให้เป็นข่าวเที่ยงทั้งหมด แต่บางคนในระหว่างที่มีการให้บริการของเราเขาก็ทำงานอยู่มีภารกิจอย่างอื่นอยู่ซึ่งเราไม่สามารถรู้ได้ แต่เราก็ทำอะไรไม่ได้แล้วเพราะบริษัทหรือทางสถานีเขาทำตามกฎหมายไปแล้ว จริง ๆ เราควรจะมีการแบ่งช่วงเวลาให้สอดคล้องกับการใช้ชีวิตก็คือเช้า 1 ชั่วโมง เที่ยง 1 ชั่วโมง แล้วก็เย็น 1 ชั่วโมงเพื่อให้ทุกคนมีโอกาสได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารระหว่างวันเหมือนกัน แล้วก็ในช่วงเวลาของเนื้อหาข่าวผมเห็นว่ามันเป็นเรื่องสำคัญมากถ้าสมมติว่าช่วงไหนที่ไม่มีล่ามอยากให้มี CC เข้ามาแทนเพื่อที่คนหูหนวกจะได้เลือกเข้าถึงได้จะได้เข้าถึงได้ตลอด สิ่งสำคัญเลยนะครับ ที่เราต้องการก็คืออยากดูข่าวแต่มีบางคนบอกว่าฉันไม่ได้ดูข่าวเย็น ๆ ฉันดูข่าวกลางคืนช่วงกลางคืน ฉันดูข่าวดึกมีคนดูไหม ช่วงกลางคืนมีไหมครับ ประมาณ 3-4 ทุ่มมีไหม (มี) ผมดูแค่ 3 ช่วงผมก็เลยเหมาไปเป็น 3 ชั่วโมงครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ

(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

ตารางที่ 6.62 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

จากตาราง สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ จะเห็นได้ว่า สัดส่วนบริการล่ามภาษามือของกิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนเท่ากับกิจการบริการสาธารณะ และค่อย ๆ เพิ่มขึ้น โดย 2 ปีแรกเริ่มต้นที่ 180 นาทีต่อวัน และเพิ่มขึ้นอีกปีละ 60 นาที โดยในปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 240 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 300 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 360 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ</u>

อีกด้านหนึ่ง ในการคำนึงถึงสัดส่วนการทำสื่อเพื่อตอบสนองคนพิการ มันอาจจะมีเรื่องของต้นทุนการผลิตที่เกี่ยวข้อง ทางหนึ่งที่สามารถแก้ปัญหาได้ มีข้อเสนอแนะจากท่านหนึ่งว่าเราสามารถนำรายการต่าง ๆ ที่ผลิตแล้ว และมีสื่อช่วยสำหรับคนพิการไปลงในช่องทางออนไลน์ ก็ลดภาระการต้องผลิตใหม่ และคนพิการ

เองก็สามารถเข้าไปรับชมได้ตลอดเวลาโดยสามารถเลือกชมในช่วงเวลาที่ตนเองสะดวก ส่วนเนื้อหาสำหรับทีวีที่มีความจำเป็นจริง ๆ ก็จะเป็นจำพวกข่าว ข่าวด่วน หรือเหตุการณ์ที่ปัจจุบันทันด่วน

> *“เรามีรายการพวกแล้วทำภาษามือภาษาล่ามมาตลอด 10 กว่าปีมันมีตั้งเยอะเลยนะคะ รายการ รายการไหนที่มันไม่ 1 ไม่สำคัญและไม่ด่วนพวกเราทำรวมแล้วไปไว้ในออนไลน์ชาแนลเขาดูเปิดได้ตลอดเวลา แล้วก็คือเข้าได้ตลอด แล้วเขาอยากจะดูยังไงก็คือตอบสนองเขาหมด ก็คืออย่างเป็นอันนี้ซีรีส์นะ อันนี้มูฟวี่นะ เขาก็เหมือนช่องธรรมดาทั่วไปแต่ว่ามันจะได้ไม่ต้องไปกวนเกี่ยวกับเรื่องของเงินหรือว่าเม็ดทุนของธุรกิจบางภาคธุรกิจ เพราะว่าอันนี้เขาจะดูจนถึงแก่เดี๋ยวนี้เขาก็กลับไปดูย้อนหลังคือของพวกนี้มันอยู่ได้นาน แล้วก็อีกอย่างนึงถ้าเกิดเรารวมรายการทั้งหมดที่เรามี 10 กว่าปีมันไม่น้อยค่ะ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

ตารางที่ 6.63 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	75 นาที	100 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที

จากตาราง สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ จะเห็นได้ว่า สัดส่วนบริการล่ามภาษามือของกิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนเท่ากันกับกิจการบริการสาธารณะ และค่อย ๆ เพิ่มขึ้นทุกปีเช่นกัน โดยเริ่มจากปีแรกเริ่มต้นที่ 75 นาทีต่อวัน ในปีที่ 2 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 100 นาทีต่อวัน ในปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 120 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 150 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 180 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ</u>

มีมุมมองความเห็นที่น่าสนใจว่า ก่อนที่จะกำหนดสัดส่วนก็ต้องไปดูที่มาว่าหลักการก่อนที่จะกำหนดเป็นตัวเลขที่แน่นอนตามที่ประกาศนั้นมาจากหลักการใด สัดส่วนคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายสัดส่วนคนพิการทั้งหมดเป็นอย่างไร มันจะสะท้อนตัวเลขความต้องการของภาพรวมได้ เพราะการทำสื่อบริการเหล่านี้ย่อมมีค่าใช้จ่าย ซึ่งก็ไม่สามารถประเมินได้ว่าจะเกิดประโยชน์ครอบคลุมที่แท้จริงหรือไม่ เพราะฉะนั้นจึงไม่สามารถตอบได้ว่าตัวเลขสัดส่วนที่แน่นอนควรเป็นอย่างไร

> *“การที่กำหนดว่าจะใช้เวลาเท่าไหร่มันน่าจะมีทำที่มา เช่น ผมไม่แน่ใจว่าขณะนี้มีผู้หูหนวกในประเทศไทยมีกี่คนคิดเป็นกี่เปอร์เซนต์แล้วถ้าคนพิการที่จะต้องใช้บริการตัวนี้มากน้อยขนาด*

ไหนแล้วก็ในการดำเนินการนะครับ อย่าลืมว่าทุกอย่างมีค่าใช้จ่ายถ้าเราบอกว่าต้องทำตลอดทำเต็มที่บางทีเขาก็รับไม่ได้เพราะว่าแล้วผมก็ไม่ทราบว่าผู้ใช้บริการเขาชอบดูรายการประเภทไหนมากที่สุดในแต่ละกลุ่ม เช่น หูหนวก ตาบอด อย่างนี้นะครับ ถ้าเรามีตัวเลขอย่างนี้เราค่อยมาปรับทำไมต้องใช้ตัวเลขนี้เป็นฐานก็เพราะว่าค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ถ้าเราบังคับแล้วมันเกิดค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นแต่ว่าผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นที่ผู้ใช้บริการไม่ได้ดูเลยแล้วถ้าจะใช้ประโยชน์จากตรงนี้ผมก็ว่าเปล่าประโยชน์ เพราะฉะนั้นตัวนี้เรายังตอบตรงนี้ไม่ได้ว่าควรจะเท่าไหร่ถ้าเราไม่มีตัวเลขตัวนี้แล้วไม่ศึกษาข้อมูลจากตรงนี้”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

ตารางที่ 6.64 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที

จากตาราง สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ จะเห็นได้ว่า สัดส่วนบริการล่ามภาษามือของช่องกิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนเท่ากันกับกิจการบริการสาธารณะ และค่อย ๆ เพิ่มขึ้นทุกปีเช่นเดียวกัน โดยเริ่มจากปีแรกเริ่มต้นที่ 90 นาทีต่อวัน ในปีที่ 2 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 120 นาทีต่อวัน ในปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 150 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 180 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 210 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ</u>

มีความเห็นในประเด็นบริการล่ามภาษามือสำหรับช่องกิจการทางธุรกิจว่า ถ้าเป็นไปได้ก็ควรมีสัดส่วนที่มากกว่ากิจการบริการสาธารณะ เนื่องจากได้รับความนิยมมากกว่า มีจำนวนผู้รับชมรายการมากกว่า มีเนื้อหารายการให้เลือกชมหลากหลายกว่า นอกจากนี้ยังมองว่ากิจการทางธุรกิจน่าจะมีรายได้ที่มากพอจะจ้างล่ามภาษามือ เพราะโดยเฉลี่ยกิจการทางธุรกิจจะมีเรตติ้งสูงกว่าอยู่แล้ว

“เพราะฉะนั้นถ้าช่องเขามีผู้บริโภคเยอะเขาก็จะได้เรตติ้งเพราะฉะนั้นถ้าเขาจัดบริการล่ามเหมือนละครช่องไหนซักช่องที่มีล่ามคนหูหนวกก็จะไปดูช่องนั้นเรตติ้งกระฉูด เพราะฉะนั้นเขาก็จะได้ในทางธุรกิจเขาด้วยถ้าเขาเพิ่มเวลาตรงนี้คิดว่าข้างล่างน่าจะจัดบริการได้เยอะกว่าแล้วเขามีกำลังในการจ้างล่ามด้วยค่ะ แต่คิดว่าข้างล่าง (ช่องธุรกิจ) น่าจะมีงบมากกว่าข้างบน ช่องสาธารณะ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

อย่างไรก็ตาม ในกลุ่มนี้ก็ยังมีความเห็นที่ต่างออกไป เพราะเนื่องจากเป็นกิจการทางธุรกิจ อาจจะมีความยากลำบากในการจัดล่ามสื่อสาร ซึ่งอีกปัจจัยเป็นเพราะมีรายการหลากหลายประเภท โดยในกิจการทางธุรกิจอาจเพิ่มสัดส่วนบริการล่ามภาษามือในรายการประเภทบันเทิงมากกว่ารายการข่าวสาร เนื่องจากข่าวสารในแต่ละวันทุกช่องล้วนนำเสนอข่าวเรื่องเดียวกัน ไม่ต่างกันมากนัก คนพิการอาจจะเลือกเปิดรับรายการข่าวสารที่กิจการบริการสาธารณะที่มีข่าวมากกว่า ในส่วนของกิจการทางธุรกิจก็เน้นให้มีบริการล่ามภาษามือในรายการบันเทิง

> *“เห็นต่างนะครับ อาจจะปรับลดลงมาเพราะว่าบางส่วนที่อยู่ในธุรกิจอาจจะเป็นที่ไม่ได้นิยม อาจจะลดหรืออาจจะเท่ากันก็ได้ครับ จริง ๆ อยากให้ 120 แล้วขึ้นเป็นขั้นบันไดทีละ 30 เพราะว่าในความคิดถ้าเป็นเรื่องของข่าวก็เช้า 1 แล้วก็ตอนเย็น 1 ไรประมาณครับ คือเรามองเป็นเรื่องของข่าว แต่ทีนี้มันก็ดูส่วนของรายการประกอบไปด้วยถ้าสมมติรายการบันเทิงมีสักครึ่งชั่วโมงเขาอาจจะไม่ได้ในส่วนของข่าวอาจจะไม่นำเสนอช่องข่าวแต่อาจจะนำเสนอสัดส่วนที่เป็นภาคบันเทิงเพราะว่าข่าวก็คือส่วนมากถ้าเป็นข่าวก็เป็นข่าวพวกเดียวกันหมด แต่ถ้าเป็นข้างล่างก็จะเป็นส่วนของสารบันเทิง”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

ตารางที่ 6.65 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	210 นาที	240 นาที	270 นาที	300 นาที

จากตาราง สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ภาคเหนือ จะเห็นได้ว่า สัดส่วนบริการล่ามภาษามือของกิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนเท่ากันกับกิจการบริการสาธารณะ และค่อย ๆ เพิ่มขึ้นทุกปีเช่นเดียวกัน โดยเริ่มจากปีแรกเริ่มต้นที่ 180 นาทีต่อวัน ในปีที่ 2 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 210 นาทีต่อวัน ในปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 240 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 270 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 300 นาทีต่อวัน

3) สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค (สทท. ภูมิภาค)

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ</u>

ในอีกประเด็นหนึ่ง จากการสนทนากลุ่มเพื่อสอบถามความคิดเห็นด้านการนำเสนอบริการล่ามภาษามือในส่วนภูมิภาค ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย พบว่า กลุ่มนี้มองว่าสำหรับภูมิภาค ภาคเหนือ 1 ชั่วโมงถือว่าเพียงพอ ถ้าเป็นทีวีภูมิภาค 1 ชั่วโมงในช่วงเย็นน่าจะเพียงพอแล้วเกี่ยวกับข่าวสถานการณ์ภายในภูมิภาค ก็คือไม่ลดครับ แต่ว่าก็ไม่ต้องเพิ่มก็ได้อย่างน้อยก็คงเท่าเดิมไว้ ถ้าจัดให้เยอะเกินไปมันจะเกินความจำเป็น หรืออีกคำตอบที่เสนอคือสามารถลดสัดส่วนเวลาลงหรือตัดออกได้ เพราะผู้ชมไม่ได้เน้นเสพเนื้อหาในภูมิภาคมากนัก

> *“เราดู NBT ช่องภูมิภาคน้อยเพราะว่าระหว่างวันแต่ละคนทำงานแค่วิ่งให้ทันงานก็ลำบากแล้วนะคะ ทุกคนทำงานกันหมดเลยช่วงเช้าไม่มีเวลาส่วนมากเขาจะไปดูเวลาช่วงเย็นก็คือถ้าเป็นทีวีภูมิภาคครับ ก็คือ 1 ชั่วโมงในช่วงเย็นน่าจะเพียงพอแล้วเกี่ยวกับข่าวสถานการณ์ภายในภูมิภาคนะครับ ก็คือไม่ลดครับ แต่ว่าก็ไม่ต้องเพิ่มก็ได้อย่างน้อยก็คงเท่าเดิมไว้หรือว่ามีใครเห็นว่าควรจะเพิ่มไหมครับ ทุกคนบอกว่าไม่ได้ดูเหมือนกันไม่ค่อยดูช่องนี้ครับ ทุกคนบอกเหมือนกัน”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

ตารางที่ 6.66 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (สทท. ภูมิภาค)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

จากตารางและการสนทนากลุ่ม ได้ข้อสรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กิจการบริการสาธารณะกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ ช่องภูมิภาค จะเห็นได้ว่า สัดส่วนบริการล่ามภาษามือของช่องภูมิภาคควรมีสัดส่วนเท่ากับกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ และค่อย ๆ เพิ่มขึ้น โดย 2 ปีแรกเริ่มต้นที่ 180 นาทีต่อวัน และเพิ่มขึ้นอีกปีละ 60 นาที โดยในปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 240 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 300 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 360 นาทีต่อวัน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ

จากการสนทนากลุ่มเพื่อสอบถามความคิดเห็นด้านการนำเสนอบริการล่ามภาษามือในส่วนภูมิภาคของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ พบว่า กลุ่มผู้สนทนามีความเห็นไปทางเดียวกันว่าควรมีสัดส่วนที่เท่ากัน เนื่องจากช่องเหล่านี้อาจจะมีรายการที่เป็นประโยชน์มีสาระก็จริง แต่คนดูช่องนี้ไม่มากนัก ถ้าจะพัฒนาก็อาจเพิ่มการรายงานสถานการณ์ปัจจุบันต่าง ๆ เข้าไป

> *“คือช่องคนเหนือไม่ค่อยดูเท่าไหร่นะถ้าเท่าที่ดูนะคือมันอาจจะมีรายการอะไรที่เป็นสาระมากขึ้นเพราะฉะนั้นเท่ากันไปก่อนอาจจะเพิ่มสาระเรื่องสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มันเกิดขึ้นมาแล้วมาเผยแพร่ให้มันมากขึ้น”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

ในส่วนของปัจจัยใดที่ควรนำมากำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ จากตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ พบว่า มีการนำเสนอให้ สำนักงานกสทช. กำหนดให้แต่ละช่องสำรวจข้อมูลว่ามีคนพิการติดตามดูรายการแต่ละช่องเป็นจำนวนเท่าไร เพื่อที่จะได้นำไปพัฒนาเป็นแผนปรับปรุงบริการได้ต่อไป

> *“เป็นไปได้ไหมครับ กสทช.กำหนดให้แต่ละช่องได้สำรวจข้อมูลว่าคนพิการติดตามช่องตัวเองเท่าไหร่เขาจะใช้วิธีการไหนก็ไม่รู้ลด แลก แจก แถม จับฉลาก เพื่อให้เขาเก็บข้อมูลให้เรา”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

ตารางที่ 6.67 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค (สทท. ภูมิภาค) กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (สทท. ภูมิภาค)	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที

จากตารางและการสนทนากลุ่ม ได้สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ จะเห็นได้ว่า สัดส่วนบริการล่ามภาษามือของช่องภูมิภาคควรมีสัดส่วนเท่ากันกับกิจการบริการสาธารณะ โดยเริ่มจากปีแรกเริ่มต้นที่ 90 นาทีต่อวัน ในปีที่ 2 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 120 นาทีต่อวัน ในปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 150 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 180 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 210 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่มเพื่อสอบถามความคิดเห็นด้านการนำเสนอบริการล่ามภาษามือในส่วนภูมิภาคของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภค ภาคเหนือ พบว่า มีความเห็นจากผู้ร่วมสนทนาท่านหนึ่งว่า ช่องภูมิภาคทางภาคเหนือ ผู้รับชมส่วนใหญ่ก็จะเป็นชาวบ้าน ซึ่งเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการสื่อสาร แต่ดีไม่ได้รับความนิยมแพร่หลาย เนื่องจากส่วนใหญ่ก็จะรับชมผ่านช่องหลักจากส่วนกลางหรือช่องทางธุรกิจมากกว่า ถ้ามองตามความเป็นไปได้ ก็น่าจะมีสัดส่วนล่ามภาษามือที่น้อยกว่าส่วนกลาง แต่ก็คงไว้ในสัดส่วนเดิม

> *“อันนี้ขอเสนอความคิดเห็นช่อง NBT North ผู้รับชมส่วนใหญ่ก็จะเป็นชาวบ้านที่เป็นเหมือนช่องอีกช่องนึงที่เขาไม่ได้รับความนิยมเท่าไหร่เพราะโดยส่วนใหญ่ที่ดูกันก็จะไปดูช่องหลักกันหมดส่วน NBT North จะเป็นชาวบ้านจริง ๆ ที่จะดูข่าวภาคเหนือค่ะ ถึงจะกดเข้าไปดูถ้าเกิดมองตามความเป็นไปได้ก็คงจะต้องน้อยกว่านี้หน่อยนึงค่ะ ก็คงตัวเลขเดิมไว้ผู้บริโภคเราอย่างเชียงใหม่เรามีโรงเรียนโสต เรามีกลุ่มหูหนวกภาคเหนือเยอะอยู่ก็ควรจะคงไว้ค่ะ”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

ตารางที่ 6.68 สรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค (สทท. ภูมิภาค) กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (สทท. ภูมิภาค)	180 นาที	210 นาที	240 นาที	270 นาที	300 นาที

จากตารางและการสนทนากลุ่ม ได้ข้อสรุปสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ ผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ จะเห็นได้ว่า สัดส่วนบริการล่ามภาษามือของช่องภูมิภาคควรเท่ากับช่องกิจการบริการสาธารณะจากส่วนกลาง โดยเริ่มจากปีแรกเริ่มต้นที่ 180 นาทีต่อวัน ในปีที่ 2 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 210 นาทีต่อวัน ในปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 240 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 270 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนบริการล่ามภาษามือเป็น 300 นาทีต่อวัน

2. ด้านช่วงเวลา

ในการดำเนินการวิจัยโดยการสนทนากลุ่ม ได้มีการสอบถามความเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาในการให้บริการล่ามภาษามือ โดยมีการตั้งคำถามให้ร่วมอภิปรายกลุ่มว่า ควรมีการกำหนดช่วงเวลาออกอากาศรายการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือหรือไม่ เพราะเหตุใด ซึ่งตัวแทนของแต่ละกลุ่มตัวอย่างก็ได้มีการนำเสนอความเห็น ดังนี้

<u>กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่ม ในประเด็นของช่วงเวลาที่เหมาะสมในการให้บริการล่ามภาษามือจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ พบว่า ส่วนใหญ่มองว่า บริการล่ามภาษามือควรกำหนดเวลา แต่คำบรรยายแทนเสียงไม่ต้องกำหนดเวลา ถ้ามีเรื่องสำคัญต้องประกาศหรือมีข่าวด่วนข่าวที่ว่าสำคัญจริง ๆ ก็ควรใช้ล่ามภาษามือเลย แต่ถ้าเป็นรายการประเภทวาไรตี้ ก็เป็นคำบรรยายแทนเสียงซึ่งแล้วแต่ทางช่องจัดสรรได้เอง

> *“กำหนดเวลานะคะ แต่ CC ไม่กำหนดเวลานะคะ ก็คือแล้วแต่ถ้าสำคัญมีข่าวด่วนข่าวที่ว่าสำคัญจริง ๆ ก็เอาล่ามแต่ถ้าเป็นพวกแบบรายการวาไรตี้อะไรต่าง ๆ ก็เป็น CC ก็แล้วแต่ทางช่องจัดเองไปเลยค่ะ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

นอกจากนี้ยังมีความเห็นเพิ่มเติมในส่วนของรายการประเภทข่าว ช่องข่าวตอนเช้าน่าจะมีบริการล่ามภาษามือตั้งแต่ 6.00 น. เพราะโดยปกติจะตื่นไปทำงานไปทำกิจวัตรประมาณ 6.00 น. เริ่มตื่นแล้วก็เริ่มเปิดโทรทัศน์ถึงประมาณ 19.00 น. แล้วก็แบ่งช่วงเวลาถึง 21.00 น. ถึง 6.00 น. สรุปควรเริ่มมีบริการล่ามภาษามือตั้งแต่เวลา 6.01 น. ถึง 22.00 น. ของทุกวัน

> *“สมมติว่าข่าวนะคะ ช่องข่าวตอนเช้าน่าจะมีล่ามตั้งแต่ 6 โมงแล้วปกติจะตื่นไปทำงานไปทำกิจวัตรประมาณ 6 โมงเริ่มตื่นแล้วก็เริ่มเปิดโทรทัศน์ดูถึงทุ่มนึงนะคะ แล้วก็แบ่งช่วงเวลาถึง 3 ทุ่ม 6 โมงเช้าเริ่มมีล่ามบริการล่ามถึง 4 ทุ่ม (คิดเหมือนกันค่ะ) ตามนั้นเลยค่ะ ตั้งแต่ 6 โมงถึง 4 ทุ่มบริการ CC ก็เหมือนกันเลยค่ะ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

<u>กลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่ม ในประเด็นของช่วงเวลาที่เหมาะสมในการให้บริการล่ามภาษามือจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ พบว่า ส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่าควรต้องดูช่วงเวลาที่เหมาะสมที่ประชาชนส่วนใหญ่รับชมกันว่าอยู่ในช่วงเวลาใด อย่างของผู้สูงอายุก็อาจจะดูได้ถึงแค่ก่อน 21.00 น. เพราะส่วนใหญ่จะไม่นอนดึกกว่านั้น เนื่องจากร่างกายตอนเช้าจะตื่นไม่ไหว ก็ขึ้นอยู่กับเวลาที่คนส่วนใหญ่ดู

“ต้องดู ดูว่าคนที่ดูอยู่ทำอะไรถ้าเป็นผู้สูงอายุเองช่วงที่จะดูประมาณก่อน 3 ทุ่มทุ่มถึง 3 ทุ่ม ส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุดูแล้วถ้าเลย 3 ทุ่มไปแล้วผู้สูงอายุนอนดึกไม่ได้เดี๋ยวตื่นเช้ามาก็จะง่วงนอนอีกต้องดูช่วงเวลา”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

<u>กลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่ม ในประเด็นของช่วงเวลาที่เหมาะสมในการให้บริการล่ามภาษามือจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภค ภาคเหนือ พบว่า ความจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภค ภาคเหนือ เห็นเป็นไปในทางเดียวกันว่าควรมีการกำหนดเวลา โดยกรอบคร่าว ๆ ที่มองไว้ควรเริ่มที่ 6.01 น. จนถึง 24.00 น. ของทุกวัน เพื่อเลี่ยงการนำรายการที่ควรต้องมีบริการล่ามภาษามือไปไว้ในช่วงเวลาที่ไม่มีคนดู

3. ด้านประเภทรายการ

ในการดำเนินการวิจัยโดยการสนทนากลุ่ม ได้มีการสอบถามความเห็นเกี่ยวกับประเภทรายการโทรทัศน์ที่ควรมีการให้บริการล่ามภาษามือ โดยมีการตั้งคำถามให้ร่วมอภิปรายกลุ่มควรกำหนดสัดส่วนการจัดทำบริการล่ามภาษามือ ในรายการแต่ละประเภทหรือไม่ แตกต่างกันอย่างไร ซึ่งตัวแทนของแต่ละกลุ่มตัวอย่างก็ได้มีการนำเสนอความเห็น ดังนี้

<u>กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่ม ในประเด็นด้านประเภทรายการที่เหมาะสมในการให้บริการล่ามภาษามือจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ พบว่า บางรายการอาจจะเป็นบริการคำบรรยายแทนเสียง ได้ เช่น รายการการแสดง ละคร แต่ถ้าเป็นรายการที่มีเนื้อหาเป็นเชิงวิชาการ มีรายละเอียดมากมาย ซับซ้อน เช่น รายการที่นำเสนอเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณี รายการเกี่ยวกับสุขภาพ การออกกำลังกาย ควรจะใช้บริการล่ามภาษามือในการช่วยแปล เพราะถ้าอ่านแค่คำบรรยายแทนเสียงบางครั้งก็จะไม่ค่อยเข้าใจ สรุปความหมายไม่ได้ แล้วจะทำให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนได้

“รายการอื่นอาจจะเป็น CC ก็ได้ การแสดง ละคร เป็น CC แต่อันที่สำคัญเกี่ยวกับหลักธรรม เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณี มันเป็นความที่วิชาการ เราก็ต้องใช้ล่ามในการแปล บางทีการทำ CC อาจจะอ่านไม่ค่อยเข้าใจสรุปความหมายไม่ได้ แล้วก็เรื่องสุขภาพก็เหมือนกันอันนี้มีความสำคัญต้องใช้ล่าม รายการไหนที่ว่าการกินการออกกำลังกายการดูแลสุขภาพทั่วไปต่าง ๆ ต้องใช้ล่าม ถ้า CC เขาอาจจะอ่านเป็นอ่านแล้วสรุปความไม่ได้ไม่เข้าใจพอ ถ้าเข้าใจในภาษามือแล้วเราสามารถที่จะปฏิบัติตัวหรือเผยแพร่ได้ค่ะ เอาไปสอนต่อได้ คือรายการที่มีความสำคัญต้องมีล่ามอย่างเดียว อันไหนไม่ค่อยสำคัญเท่าไหร่อาจจะเป็น CC ได้”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ

จากการสนทนากลุ่ม ในประเด็นด้านประเภทรายการที่เหมาะสมในการให้บริการล่ามภาษามือจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ พบว่า การสนทนากลุ่มโดยภาพรวมเห็นตรงกันว่า บริการล่ามภาษามือควรต้องมีในรายการประเภทข่าว แล้วคนพิการอาจจะต้องการรับความบันเทิงบ้าง จึงควรมีบริการล่ามภาษามืออยู่ในรายการประกวดร้องเพลงบ้าง รายการกีฬา เพื่อให้คนพิการได้รู้สึกผ่อนคลายบ้าง

> *“ประกวดเพลงอะไรต่าง ๆ ประกวดร้องเพลงของครูสลาควรจะมีล่ามภาษามืออธิบายด้วย บางครั้งคนพิการเขามาประกวดร้องเพลงได้”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

4. ด้านการออกอากาศซ้ำ

ในการดำเนินการวิจัยโดยการสนทนากลุ่ม ได้มีการสอบถามความเห็นเกี่ยวกับการออกอากาศซ้ำว่าควรมีการนับช่วงเวลาให้บริการภาษามือซ้ำหรือไม่ โดยมีการตั้งคำถามให้ร่วมอภิปรายกลุ่มว่า ควรนับสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ ในรายการที่นำมาออกอากาศซ้ำหรือไม่ กี่ครั้ง ซึ่งตัวแทนของแต่ละกลุ่มตัวอย่างก็ได้มีการนำเสนอความเห็น ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ

จากการสนทนากลุ่ม ในประเด็นด้านการออกอากาศซ้ำของรายการโทรทัศน์แล้วจะให้นับรวมเวลาการให้บริการล่ามภาษามือซ้ำหรือไม่ อย่างไร จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ พบว่า โดยภาพรวมความเห็นทั้งหมดมองว่าไม่ควรนับซ้ำ ถึงแม้จะเป็นรายการข่าว ข่าวเดิมถือว่ารายงานไปแล้วไม่ควรนับอีก ควรจะนับเมื่อเป็นข่าวใหม่ นอกจากนี้ยังมีการให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า รายการที่นำเสนอไปแล้ว สามารถเข้าไปรับชมย้อนหลังได้ผ่านช่องทางออนไลน์ จึงไม่มีความจำเป็นต้องมารีรันทางทีวีอีก

> *“ถ้าสมมติว่าตัวอย่างข่าวฆ่าคนตายฆาตรกรรม เวลามีล่ามและข่าวไปและรอบนึงพอช่วงเวลาเปลี่ยนไปเอาข่าวนี้มาแพร่ซ้ำมาเผยแพร่ซ้ำล่ามก็คนเดิมแล้วก็ทั้งวันอาจจะสัก 4-5 รอบแล้วก็มารวมกัน 5 ชั่วโมง 6 ชั่วโมงตามกฎที่เขาวางไว้คิดว่าเขามานับรวมได้ไหมจะถูกไหมอยากไหมนับไหมอยากจะให้ซ้ำไหม อ่า ไม่นะคะ ไม่มีใครอยากที่ให้นับรวม ไม่เอา”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

จากความเห็นที่ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายไม่นับรวมการออกอากาศซ้ำมีความเห็นที่น่าสนใจเนื่องจากการออกอากาศของรายการ ถึงแม้จะมีการีรันหรือนำมาออกอากาศย้อนหลังในช่องโทรทัศน์ แต่รายการเหล่านั้นก็สามารถหารับชมย้อนหลังจากช่องทางออนไลน์เมื่อใดก็ได้ ดังนั้นการมีล่ามภาษาในมือในรายการรีรันจึงไม่ควรมีการนับซ้ำ ควรเริ่มนับเมื่อเป็นรายการใหม่ไปเลย

“ก็คือเหมือนกับว่าทุกวันค่ะ มันมีช่องทางออนไลน์ข่าวที่มันเผยแพร่ไปแล้วมันก็จะอยู่ในช่องทางออนไลน์ที่เราสามารถเปิดดูเมื่อไหร่ก็ได้ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเอามาฉายทางทีวีแต่สามารถอัปโหลดทางออนไลน์ได้”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ
(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

<u>กลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่ม ในประเด็นด้านการออกอากาศซ้ำของรายการโทรทัศน์แล้วจะให้นับรวมเวลาการให้บริการล่ามภาษามือซ้ำหรือไม่ อย่างไร จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ พบว่า ไม่ควรนับรวมเวลาของบริการล่ามภาษามือรวมเข้ากับช่วงเวลาออกอากาศปกติ เนื่องจากจะเป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค

“ในมุมมองของผมเองยังคิดว่าเวลาที่ให้บริการภาษามือไม่พอแน่นอนเพราะว่าอันที่จริงกลางวันแทบจะไม่มีเลยนะเราดูทีวีกลางวันไม่มีภาษามือมีแต่ช่วงเย็นนิดหน่อยแล้วก็อาจจะมีรีรันอยู่บ้างที่เข้ามาเพราะว่าการผมไม่รู้ว่าเวลารีรันเขานับชั่วโมงหรือเปล่าเพราะว่าอาจจะไปเพิ่มตรงนั้นทำให้เอาเปรียบผู้บริโภคหรือเปล่าแล้วในส่วนของการที่ให้บริการล่ามภาษามือผู้บริโภคเขาไม่รู้เรื่องภาษามือนี้คืออะไรน้อยมากครับ ผมกำลังในฐานะที่ดูแลเรื่องผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่อยู่ผมกำลังทำตัวเลขอยู่ว่าในผู้สูงอายุที่อยู่กับพวกเราทุกวันนี้ที่เป็นร่างกายปกติดีไม่ได้ยินเวลาไปร่วมกิจกรรมของผู้สูงอายุได้เวลาไปโรงเรียนผู้สูงอายุได้แต่เขาทำอะไรเราก็มองเห็นในสิ่งแต่ว่าในสิ่งเหล่านี้เราจะดูว่ามันมีจำนวนเท่าไหร่ผมกำลังจะทำเรคคอร์ดอยู่ว่าเชียงใหม่มันมีเท่าไหร่บ้างคนใช้เท่าไหร่แล้วหลังจากทำตรงนี้สะท้อนไปถึงผู้รับผิดชอบในส่วนของการเพราะว่าพวกนี้ทั้ง ๆ ที่ร่างกายปกติดีทุกอย่างแต่ว่าเวลาไปร่วมกิจกรรมเขาน่าจะต้องเสียเปรียบเพราะว่าเข้าไม่ถึงจะทำยังไงมันมีที่ไหนบ้างมีจำนวนเท่าไหร่ซึ่งเพราะว่าสักวันหนึ่งคนเรากำลังเดินทางไปถึงตรงนั้นและเราจะไปถึงเมื่อไหร่”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

<u>กลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่ม ในประเด็นด้านการออกอากาศซ้ำของรายการโทรทัศน์แล้วจะให้นับรวมเวลาการให้บริการล่ามภาษามือซ้ำหรือไม่ อย่างไร จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภค ภาคเหนือ พบว่า มีความเห็นที่สอดคล้องไปในทางเดียวกับตัวแทนกลุ่มอื่น ๆ กล่าวคือ ความเห็นกลุ่มนี้เป็นไปทางเดียวกันว่าไม่ควรนับรายการรีรัน ควรนับเวลาเฉพาะรายการที่ออกอากาศสดหรือรายการที่ออกอากาศตามผังรายการปกติ เพราะช่วงเวลาที่รายการรีรันเป็นรายการที่บันทึกเทปและเคยออกอากาศไปแล้ว ถือว่าล่ามไม่ได้ปฏิบัติงานจริง

5. ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ ที่มีต่อบริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์

ในส่วนถัดมา ในการสนทนากลุ่มได้มีการอภิปรายเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อกสทช. องค์กรคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย และผู้ประกอบการโทรทัศน์ดิจิตอล เกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ ว่าแต่ละกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีข้อแสนอแนะหรือไม่ อย่างไร โดยตัวแทนจากแต่ละกลุ่มก็มีข้อเสนอแนะที่น่าสนใจในมุมต่าง ๆ ดังนี้

จากการสนทนากลุ่ม ในประเด็นด้านข้อเสนอแนะต่อ สำนักงานกสทช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนของบริการล่ามภาษามือ จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ พบว่า

ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อ กสทช ช่องทีวี หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ ดังนี้

(1) ปรับปรุงในเรื่องของฉากหลังและจอล่ามให้มีขนาดใหญ่ ไม่เอาแบบลอย ๆ ไม่อยากให้อ่านยาก และเพิ่มขนาดจอล่ามให้ใหญ่ขึ้น ให้เท่าจอล่ามของช่องทีวีรัฐสภา อยากให้กำหนดฉากหลังของจอล่ามให้มีมาตรฐานหรือรูปแบบเดียวกัน

> *“ฉากหลังนะคะ ฉากหลังไม่เอาฉากหลังอยากให้เป็นล่ามลอย ๆ ไม่ต้องมีสีมาบังเสียวิสัยทัศน์ในการมองดึงฉากหลังไปเลยแล้วอีกอย่างก็เพิ่มให้มันมีขนาดใหญ่นะคะ จอล่าม”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

> *“ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างแรกล่ามภาษามือค่ะ อยากให้ขนาดจอล่ามใหญ่ขึ้นเพราะจริง ๆ มันค่อนข้างสำคัญอีกอันนึงก็คือ สำหรับบริการข่าวตอนเช้าส่วนใหญ่ก็เสพสื่อข่าวยามเช้าถ้ารู้ว่าจะมีภาษามือเขาก็จัดมุมกล้องให้เราเลยสิจะได้ไม่ต้องไปบังผู้จัดดำเนินรายการ ก็คือการตั้งกล้องให้เผื่อพื้นที่กับล่ามให้ใหญ่ ๆ ไว้ก่อนเลยไม่ใช่ว่าจัดให้สวยสำหรับคนทั่ว ๆ ไปแล้วพอมีล่ามมากลายเป็นว่ามันดูเกะกะมันจะดูเกะกะ เพราะเขาไม่ได้เผื่อพื้นที่ไว้ให้ไม่ได้หวังว่าจะเกิดทุกรายการแต่น่าจะเผื่อช่องล่ามไว้ให้สำหรับรายการที่สำคัญ เช่น รายการข่าวเงี้ย รายการตอนเช้าที่ทุกท่านก็เปิดรับ ดังนั้นถ้ามันเหลือพื้นที่ให้แล้วมันจะไม่เกะกะค่ะ”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

(2) ต้องการให้มีล่ามในช่วงข่าวพระราชสำนัก เพราะรู้สึกว่าไม่เท่าเทียมเนื่องจากรับสารได้ไม่เท่ากัน มีอุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูล

(3) ควบคุมคุณภาพของล่ามภาษามือที่ต้องแปลอย่างถูกต้อง สื่อสารให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเข้าใจ อยู่ในมาตรฐานเดียวกันทุกช่อง

“ในเรื่องของคุณภาพการแปลภาษาล่ามภาษามือนะครับ ล่ามที่มาแปลต้องเป็นล่ามที่มีคุณภาพในการแปลนะครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

(4) ความถูกต้องของภาษา นอกจากนี้ยังมีเรื่องของภาษา คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายบางครั้งก็ไม่เข้าใจภาษามาตรฐานที่คนทั่วไปใช้ เพราะการเรียนภาษามืออาจจะไม่ได้อิงตามไวยากรณ์ของภาษาคนปกติร้อยเปอร์เซ็นต์ก็อาจทำให้ความเข้าใจคลาดเคลื่อนได้

“บางทีเหมือนการเลือกตั้งครับ ที่การเลือกตั้งมีการนับคะแนนแต่บางทีรายละเอียดคือมีแต่คนพูดไม่มีล่ามแปลคือจริง ๆ ก็อยากรู้รายละเอียดเหมือนกันบางทีเป็นข้อความหรือเป็นแบบวิธีการทางการไปมันก็ไม่อ่านไม่เข้าใจ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

(5) การนำรายการที่เคยออกอากาศแล้ว และมีล่ามภาษามืออัปโหลดในช่องทางออนไลน์เพื่อจะได้สะดวกในการรับชมย้อนหลัง จากการสนทนากลุ่ม ในประเด็นด้านข้อเสนอแนะต่อ สำนักงานกสทช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในส่วนของบริการล่ามภาษามือ จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ พบว่าบางท่านมองว่าตลอดหลายปีที่ผ่านมี ก็มีรายการที่มีล่ามภาษามือมากมาย จึงควรที่จะนำรายการเก่า ๆ เหล่านั้นไปไว้ในช่องทางออนไลน์ เพื่อที่จะได้ง่ายต่อการรัยชมย้อนหลังและสืบค้น

“เรามีรายการทำภาษามือภาษาล่ามมาตลอด 10 กว่าปี มันมีเยอะเลย รายการไหนที่ไม่ 1 ไม่สำคัญและไม่ด่วน พวกเราทำรวมแล้วไปไว้ในออนไลน์ชาแนลเขาดูเปิดได้ตลอดเวลา แล้วเข้าได้ตลอด แล้วเขาอยากจะดูยังไงก็ตอบสนองเขาหมด อย่างเป็นอันนี้ซีรีส์นะ อันนี้มูฟวี่นะ เขาก็เหมือนช่องธรรมดาทั่วไป แต่ว่ามันจะได้ไม่ต้องไปกวนเกี่ยวกับเรื่องของเงินหรือว่าเม็ดทุนของธุรกิจบางภาคธุรกิจ เพราะอันนี้เขาจะดูจนถึงแก่เดี๋ยวนี้เขาก็กลับไปดูย้อนหลังคือของพวกนี้มันอยู่ได้นาน แล้วถ้าเกิดเรารวมรายการทั้งหมดที่เรามี 10 กว่าปีมันไม่น้อยค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

(6) สัดส่วนในการเพิ่มบริการล่ามภาษามือ ควรเพิ่มทีละ 10 เปอร์เซ็นต์ มุมมองอีกด้านหนึ่งต่อสัดส่วนการบริการล่ามภาษามือ ควรที่จะดูว่าในแต่ละวันมีการออกอากาศของล่ามภาษามือเพิ่มเท่าไหร่และควรเพิ่มทีละ 10 เปอร์เซ็นต์ โดยทั้งช่องกิจการบริการสาธารณะและช่องกิจการทางธุรกิจต้องมีความรับผิดชอบในประเด็นนี้อย่างเท่าเทียมกัน

“เสนออยู่ว่าเราลองคำนวณดูว่าใน 1 วันแต่ละสถานีใช้เวลาในการออกอากาศนานเท่าไหร่ แล้วคิดว่ามันเป็นการเพิ่มครั้งละ 10% ไหมก็เลยว่าในปี 69 เราอาจจะเริ่มที่ 75 แล้วปีต่อไปเป็น 100 แล้วก็เป็น 120 150 180 อันนี้ได้หมดเลยไม่ว่าจะเป็นสาธารณะหรือว่าธุรกิจก็น่าจะมีความรับผิดชอบเท่าเทียมกันแต่ก็แอบเสนอตัวเลขไว้ในใจว่า 75 100 120 อะไรประมาณนี้เพราะว่าจาก 60 แล้วกระเด้งไปที่ 90 30 นาทีมันอาจจะเยอะไปสำหรับเขาแต่ถ้าเกิดเพิ่มไปที่ 15 นาทีสำหรับเขยิบเป็นนิดนึงก็น่าจะเป็นสเต็ปที่น่าสนใจ 15 นาทีสำหรับรายการโทรทัศน์เยอะนะคะ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

(7) ควรมีการอบรมล่ามภาษามือให้เป็นไปตามหลักการและมีมาตรฐานเดียวกันทุกช่อง ไม่ว่าจะเป็นกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ รวมถึงช่องภูมิภาคด้วย อาจมีการอบรมการสื่อสารกับคนพิการขั้นพื้นฐานแก่คนทั่วไป เพื่อสามารถสื่อสารกับคนพิการในเบื้องต้นได้เข้าใจ

“ส่วนของผมนี่ผมคิดว่าเอาตัวเรา ปัญหาเราจะสื่อสารกับสื่อเหล่านี้ได้อย่างไรกับคนกลุ่มนี้อันนั้นสื่อสาธารณะก็ใช้การเรียนการสอนพื้นฐานมีเบื้องต้นให้กับคนที่ปกติได้ทราบเหมือนกับเราไปเจอคนหูหนวกเราไม่สามารถคุยกับเขาได้เขารู้สึกอึดอัดเราก็อึดอัด เพราะฉะนั้นมองถึงตัวเราเราจะสื่อกับเขาได้ยังไงโดยให้สื่อมาสอนเป็นสาธารณะทั่วไปในเรื่องของให้เรารับทราบเขาด้วยเพื่อจะได้สื่อกันให้รู้เข้าใจกันมากขึ้นขอมีบริการตรงนี้อีกได้ไหม เป็นข้อมูลพื้นฐานให้คนทั่วไปได้รู้ก็จะมีเป็นเพิ่มช่วงไหนก็แล้วแต่ให้พวกเราได้รู้ได้เข้าใจกับคนกลุ่มนี้บ้างไหม”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

6.2 การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียง

จากประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ (ฉบับที่ 3) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2563 ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 5 ให้กำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตจะต้องจัดให้มีคำบรรยายแทนเสียง ในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ปีที่ 1 - ปีที่ 5

ตารางที่ 6.69 แสดงสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียง ในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ปีที่1 - ปีที่ 5 (พ.ศ. 2564-2568)

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 64)	ปีที่ 2 (ปี 65)	ปีที่ 3 (ปี 66)	ปีที่ 4 (ปี 67)	ปีที่ 5 (ปี 68)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	60 นาที	60 นาที	120 นาที	120 นาที	180 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	120 นาที

6.2.1 สัดส่วนให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียง ภาคกลาง

จากข้อมูลของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในภาคกลาง พบว่า จำนวนเวลาของการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงที่มีอยู่เดิมในช่วงปี 2564 - 2568 ได้แสดงความคิดเห็นเป็นเสียงเดียวกัน คือ ไม่เพียงพอต่อการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- **ไม่เพียงพอ**

ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ได้แสดงความคิดเห็นว่าสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียงในกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ในปัจจุบันนั้น ไม่เพียงพอต่อการเปิดรับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์ ดังนี้

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย</u> ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าไม่เพียงพอ เนื่องจากบริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) มิใช่เฉพาะคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเท่านั้นที่ใช้ แต่ทว่าคนสูงอายุที่หูไม่ดียังใช้บริการด้วยเช่นกัน ดังนั้นสัดส่วนในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) ควรเพิ่มขึ้นและมีคุณภาพเช่นเดียวกันกับบริการอื่น ๆ

> *“ไม่พออย่างแน่นอน CC อย่างน้อยต้อง 3 ชั่วโมงครึ่งต่อวัน หรือจริง ๆ CC ควรจะ 24 ชั่วโมง ล่าม 2 ชั่วโมงได้ ชั่วโมงได้แต่ CC ต้องเกินมากกว่านั้น”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง*
>
> *(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)*

“จริง ๆ อยากจะให้มี CC จนละครจบเลยละครอาจจะสองชั่วโมงหรือเปล่าไม่แน่ใจจริง ๆ อยากให้มีตามช่องไปเลยสมมติละครมีชั่วโมงครึ่งคุณจะต้องทำ CC ชั่วโมงครึ่งจะมีสองชั่วโมงคุณก็ต้องทำ CC ยันจบรายการ จอล่ามมีชั่วโมงครึ่งพอจอล่ามไป CC ขึ้นแทนต่ออีกให้มันครบถ้าสมมติที่ 180 พอแล้วไม่เพิ่มแล้วสามชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ไม่พอเลยยังไม่ถึงครึ่งนึงของการใช้ชีวิตคนปกติเลยยังไม่ถึง 50% เลยรู้สึกว่ามันน้อยมากเลยจริง ๆ ชีวิตคนหูหนวกการรับข่าวสารก็ค่อนข้างช้าอยู่แล้วโดนกดขี่อยู่แล้วการที่คุณให้บริการแค่นี้มันอาจจะไม่เข้าถึงอย่างเช่นคนพิการประเภทอื่น ๆ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u>

“ใช่ค่ะ ถ้าถามว่าหนึ่งชั่วโมงพอไหม ไม่พอ ยิ่งเพิ่มขึ้นมันยิ่งดีอยู่แล้ว อาจต้องคำนวณ ไม่แน่ใจต้องเพิ่มเท่าไหร่ มันพูดยากตรงว่าคนชมจะดูยังไง คนพิการ หรือตัวเองนี่บอกเลยว่าไม่มีทีวีในบ้าน เราดู YouTube ไปแล้ว พูดเรื่องสัดส่วนก็บอกไม่ได้ว่ากี่ชั่วโมงดี”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ถ้าสัดส่วนเพิ่มขึ้นถูกต้องแล้ว กิจการสาธารณะควรมีสัดส่วนที่สูงกว่า คำบรรยายแทนเสียงคิดว่าน่าจะบริหารจัดการง่ายกว่าอย่างอื่น ถ้าเพิ่มแบบก้าวกระโดด ก็จะทำให้คนเข้าถึงได้มากขึ้นเขาจะได้มีโอกาส ถ้าเราพยามกระจายจะเป็นประโยชน์กับเขา ถ้าหนู main เรื่อง CC มันก็ช่วยสนับสนุนคนหูดีด้วยเหมือนกัน”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u>

“จริง ๆ อยากจะได้ให้ล้อเหมือนกันเลย อย่างที่บอกว่าถ้าดูล่ามแล้วจะได้หันไปดู CC ได้ต่ออีก มันควรจะมีให้เท่ากันไปเลยไม่ควรจะมีบ้างหรือไม่มีบ้าง”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“สมมุติว่าเอาตัวเลขของภาษามือกับ CC ให้มีตัวเลขเท่ากันดีไหม”

“อยากจะให้ยกมาทั้งหมดเลยเพื่อที่จะให้มันสอดคล้องกัน”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u>

“การที่มีบริการล่ามหรือมี CC เพิ่มมากขึ้นเป็นก็มองทั้งสองอย่าง เพราะว่าคนหูหนวกที่เก่งภาษาไทยเขาอยากจะดู CC ก็ได้หรือว่าบางคนไม่เก่งภาษาอ่านไม่ค่อยเข้าใจก็อาจจะดูภาษามือไป”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“กรณีที่เป็น CC เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยเพราะฉะนั้นถ้าเกิดว่าในตัวเลขตรงปัจจุบันนี้ก็รู้สึกว่ามันจะน้อยไป”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

1. ด้านสัดส่วน

1) สัดส่วนการให้บริการตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไป

การกำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตบริการคำบรรยายแทนเสียง ในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไปนั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลภาคกลาง ได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

- **กิจการบริการสาธารณะ**

กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย แสดงความคิดเห็นว่าสัดส่วนของเดิมเมื่อสิ้นสุดปี พ.ศ. 2568 นั้นยังไม่เพียงพอ นอกเหนือจากการให้บริการล่ามภาษามือแล้วนั้น ตัวคำบรรยายแทนเสียง มีผลในกับรับรู้ข้อมูล หากคุณภาพล่ามยังไม่ถึงศักยภาพในการสื่อความหมาย การใช้คำบรรยายแทนเสียงจะทำให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเข้าใจในเนื้อหาของภาพโดยรวม

- **60 นาที** มีเพียงกลุ่มนักวิชาการที่มองว่าตัวเลขอย่างน้อยควรเริ่มต้นที่ 60 นาที เนื่องจากมองว่าเวลาที่กลุ่มคนพิการส่วนใหญ่รับชม เป็นเวลาไพรม์ไทม์ เช่นเดียวกับคนปกติทั่วไป

“คือยังไงต้องไพรมไทม์ 60 นาที หรือ 420 นาทีต่อสัปดาห์ คือไม่ต้องนับเท่า ๆ กันทุกวัน ไม่งั้นจะดูละครไม่จบเรื่อง”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ควรเริ่มต้น 1 ชั่วโมง 2 ชั่วโมง 2 ชั่วโมง 3 ชั่วโมง 3 ชั่วโมง (ตามลำดับ)”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

- **120 นาที**

“ทั้งบริการสาธารณะกับธุรกิจ CC อีก 120 ประมาณนี้นะ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

- **180 นาที**

“ไม่พออย่างแน่นอน CC อย่างน้อยต้อง 3 ชั่วโมงครึ่งต่อวัน หรือจริง ๆ CC ควรจะ 24 ชั่วโมงล่าม 2 ชั่วโมงได้ ชั่วโมงได้แต่ CC ต้องเกินมากกว่านั้น”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“อยากให้เพิ่ม ให้เหมาะสมกับงบประมาณช่องด้วย 3 ชั่วโมงอย่างน้อย ถ้า CC ยังไม่ต้องกำหนด ใส่ของเดิมไปก่อน ให้ถามอาจารย์ปอมมากกว่า”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง(สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

- **240 นาที**

“ตั้งที่ 240 และ + 60 ไปเรื่อย ๆ เป็น 240 300 360 420 480 เป็น 8 ชั่วโมงครึ่ง อันนี้จะเป็นส่วนของช่องสาธารณะ เดิมสัดส่วนของสาธารณะจะจบอยู่ที่ 180 นาที และก็บวกเพิ่มเลยอีก 60 นาที และบวกเพิ่มปีละ 60 นาทีเป็นแบบขั้นบันได”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

- **1,440 นาที** ตัวเลข 24 ชั่วโมง เป็นตัวเลขที่กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายส่วนใหญ่มองว่า ควรจะให้บริการให้ครบ 24 ชั่วโมง เช่นเดียวกับคนปกติทั่วไป

> *“ คนทั่วไปยังฟังได้ตลอด ผมคนหูหนวกก็อยากดูตลอด 24 ชั่วโมงเหมือนกัน สรุปว่าปี 69 เริ่มเป็น 24 ไปตลอด”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง*
>
> *(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)*

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.70 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 1

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	1,440 นาที	1,440 นาที	1,440 นาที	1,440 นาที	1,440 นาที

ตารางที่ 6.71 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 2

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	480 นาที	480 นาที	480 นาที	480 นาที	480 นาที

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u> แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนที่ควรกำหนด มี 60 นาที 120 นาที และ 180 นาที โดยกลุ่มนักวิชาการลงความเห็นว่า บริการคำบรรยายแทนเสียงนั้นควรเริ่มต้นสัดส่วนที่ 120 นาที และคงที่ไปจนครบ 5 ปี

- **60 นาที**

“คือยังไงต้องไพรมไทม์ 60 นาที หรือ 420 นาทีต่อวีค คือไม่ต้องนับเท่า ๆ กันทุกวัน ไม่งั้นจะดูละครไม่จบเรื่อง”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

- **120 นาที**

“ทั้งบริการสาธารณะกับธุรกิจ CC อีก 120 ประมาณนี้”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

- **180 นาที**

“อยากให้เพิ่ม ให้เหมาะสมกับงบประมาณช่องด้วย 3 ชั่วโมงอย่างน้อย
ถ้า CC ยังไม่ต้องกำหนด ใส่ของเดิมไปก่อน ให้ถามอาจารย์ปอมมากกว่า”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

ทั้งนี้กลุ่มนักวิชาการได้มีการลงความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการคำบรรยายแทนเสียง คือ เริ่ม 240 นาที ปีแรกแล้วก็สาธารณะบวกขึ้นปีละ 60 แล้วจะจบที่ 6 ชั่วโมง จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการภาคกลาง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.72 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u> ได้แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในปัจจุบันนั้นน่าจะเพียงพอต่อการเปิดรับข้อมูลอยู่แล้ว ทั้งนี้กรณีที่จะเพิ่มควรเพิ่มอีก 60 นาที และเพิ่มสัดส่วนนี้จนครบ 5 ปี

- **240 นาที**

“ตั้งที่ 240 และ + 60 ไปเรื่อย ๆ เป็น 240 300 360 420 480 เป็น 8 ชั่วโมงครึ่ง อันนี้จะเป็นส่วนของช่องสาธารณะ เดิมสัดส่วนของสาธารณะจะจบอยู่ที่ 180 นาที และก็บวกเพิ่มเลยอีก 60 นาที และบวกเพิ่มปีละ 60 นาทีเป็นแบบขั้นบันได”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง สรุปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.73 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที	480 นาที

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่าสัดส่วนในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงควรมีสัดส่วนเริ่มต้น 60 นาที และ เพิ่มอีก 60 นาที ถัดไปทีละ 2 ปี

“1 ชั่วโมง 2 ชั่วโมง 2 ชั่วโมง 3 ชั่วโมง 3 ชั่วโมง (ตามลำดับ)”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.74 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	60 นาที	120 นาที	120 นาที	180 นาที	180 นาที

- **กิจการทางธุรกิจ**

<u>คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย</u>

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง ประมาณ 120 นาที เพียงพอแล้ว อีกกลุ่มหนึ่งแสดงความคิดเห็นว่า ควรเริ่มที่ 240 นาที

- **120 นาที**

“อยากได้เริ่มต้น 120 นาที เพราะเหตุผลของล่ามเวลาแสดงภาพชัดเจน แต่ปัญหาของล่ามภาษามือคือเวลาที่เจอคำศัพท์เฉพาะหรือว่าคำที่จะต้องสะกดด้วยมือคนหูหนวกเข้าไม่ถึง ล่ามทำแล้วแต่ว่าคนหูหนวกดูตามไม่ทัน คือ หูหนวกไม่ได้ อยากได้ 120 นาที อยากให้ cc เริ่ม 120 นาทีในปีที่ 1”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

- **180 นาที**

“แต่ก็ไม่ได้อยากจะให้ฟีค อยากจะให้เหมือน CHR ถ้าช่องไหนมีงบประมาณก็จัดเพิ่มขึ้นมามากกว่า 3 ชั่วโมง แต่ไม่ควรจะต่ำกว่า 3 ชั่วโมง แล้วแต่บริษัทจะอนุมัติ และอยากจะเสนอ กสทช. ให้มีรางวัล”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

- **480 นาที**

“8 ชั่วโมง (12 คน)”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

- **1,440 นาที**

“คนทั่วไปยังฟังได้ตลอด ผมคนหูหนวกก็อยากดูตลอด 24 ชั่วโมงเหมือนกัน สรุปว่าปี 69 เริ่มเป็น 24 ไปตลอด”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

จากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.75 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 1

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที

ตารางที่ 6.76 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 2

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	480 นาที	480 นาที	480 นาที	480 นาที	480 นาที

นักวิชาการ

แสดงความคิดเห็นเช่นเดียวกับการกำหนดสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในกิจการบริการสาธารณะ คือ ควรมีสัดส่วนเท่ากับบริการล่ามภาษามือ

> *“ส่วน CC อยากให้เพิ่มแต่ไม่แน่ใจต้องเกณฑ์เท่าไหร่ ตอนนี้มีเทคโนโลยี AI ไม่ต้องใช้คนพิมพ์ คนแค่พูดแล้ว AI จะจับแล้วเปลี่ยนเป็นตัวอักษรได้เลย หรือถ้าตัวหนังสือเปลี่ยนเป็นเสียงให้ AI ทำได้เหมือนกัน น่าจะลองนำมาใช้ดูเผื่อได้จำนวนชั่วโมงมากขึ้น อาจจะเพิ่มไม่ต้องเยอะ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)*

> *“นิดนึงค่ะ ธุรกิจก็ควรพอ ๆ กับสาธารณะ เพราะคนก็อยากดูรายการบันเทิงหรือรายการทั่วไป ก็คือจริง ๆ ไม่ต้องแบ่ง เพราะทุกคนอยากเข้าถึง”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)*

> *“ทั้งบริการสาธารณะกับธุรกิจ CC อีก 120 ประมาณนี้”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)*

ทั้งนี้กลุ่มนักวิชาการได้ลงความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการคำบรรยายแทนเสียง คือ เริ่ม 120 นาที ปีแรก และเท่ากันทุกปี ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.77 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u>

ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในกิจการทางธุรกิจ เช่นเดียวกับกิจการบริการสาธารณะ กล่าวคือ ควรเพิ่มอีก 60 นาที และเพิ่มสัดส่วนนี้จนครบ 5 ปี

> *“ในส่วนของช่องธุรกิจเราจะเพิ่มแค่ 30% เป็น 270 330 390 450 510 เพราะ เรามองว่าธุรกิจมีต้นทุนที่เยอะกว่า ธุรกิจจบที่ 120 แต่เราจะเพิ่มเป็น 270 เพราะเรามองว่ามันสูงกว่าสาธารณะ แล้วจะเป็นการบวกเพิ่มอีก 30% ของทุกปี”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)*

ตารางที่ 6.78 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	270 นาที	330 นาที	390 นาที	450 นาที	510 นาที

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u> ได้แสดงความคิดเห็นว่าสัดส่วนในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงของกิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนเท่ากับบริการล่ามภาษามือ เนื่องจากบริการคำบรรยายแทนเสียงจะช่วยให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายสามารถเรียนรู้ทั้งภาษาไทย และคำศัพท์ภาษามือไปพร้อม ๆ กัน

> *“ถ้าสำหรับหนู แค่คิดว่าอะไรที่เพิ่มได้มากที่สุดจะเป็นสิ่งที่ดีค่ะ อย่างที่หนูบอกก่อนหน้านี้ไม่จำเป็นต้องจำกัดว่า 60 หรือ 120”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)*

“ปีที่ 5 120 เพราะฉะนั้นรอบถัดไปก็ 120 ไปเลยค่ะ ก็คือเริ่มตั้งแต่ปีที่ 1 ไปจนถึงปีที่ 5 ค่ะ ก็ 120 ไปเลยก็ได้ค่ะ ปีที่ 5 ปรับตัวไปแล้วเดี๋ยวล็อตใหม่ก็ไม่ต้องปรับแล้วค่ะ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

จากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง สรุปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.79 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	150 นาที	150 นาที	210 นาที	210นาที

2) สัดส่วนกิจการบริการสาธารณะกับกิจการทางธุรกิจ

จากการศึกษาพบว่า การกำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือของกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจนั้น ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย และกลุ่มนักวิชาการส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าควรเท่ากัน และกลุ่มคนพิการทางการดิยินหรือความหมายบางส่วนที่เห็นว่าสัดส่วนกิจการทางธุรกิจควรมีมากกว่า เนื่องจากกิจการทางธุรกิจมีประเภทรายการที่น่าสนใจมากกว่า สนุกกว่า โดยมีรายละเอียดดังนี้

- **เท่ากัน**

“ทีวีภาครัฐเขาก็จะมีงบประมาณสนับสนุนมาจากภาครัฐ ก็ต้องเอามาผลักดันให้ประชาชนได้เท่าเทียมก็ถูกแล้ว แต่ว่าโทรทัศน์เอกชนเขาวิ่งเงินเอง บังคับให้เขาบริการ 24 ชั่วโมง เขาขาดทุนแล้วถ้าเขาปิดไปหูหน่วงจะเหลือดูแต่รัฐสภาโอเคไหม จ้างล่ามก็แพงทำ CC ก็แพง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“นิดนึงค่ะ ธุรกิจก็ควรพอ ๆ กับสาธารณะ เพราะคนก็อยากดูรายการบันเทิงหรือรายการทั่วไป ก็คือจริง ๆ ไม่ต้องแบ่ง เพราะทุกคนอยากเข้าถึง”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

- **ไม่เท่ากัน**

“ในส่วนของช่องธุรกิจเราจะเพิ่มแค่ 30% เป็น 270 330 390 450 510 เพราะ เรามองว่าธุรกิจมีต้นทุนที่เยอะกว่า ธุรกิจจบที่ 120 แต่เราจะเพิ่มเป็น 270 เพราะเรามองว่ามันสูงกว่าสาธารณะ แล้วจะเป็นการบวกเพิ่มอีก 30% ของทุกปี”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ถ้าสำหรับหนูอะหนูแค่คิดว่าอะไรที่เพิ่มได้มากที่สุดจะเป็นสิ่งที่ดีค่ะ อย่างที่หนูบอกก่อนหน้านี้ไม่จำเป็นต้องจำกัดว่า 60 หรือ 120”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“อาจจะโลภมากไปหน่อยอยากได้มากกว่านั้น”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ปีที่ 5 120 เพราะฉะนั้นรอบถัดไปก็ 120 ไปเลยค่ะ ก็คือเริ่มตั้งแต่ปีที่ 1 ไปจนถึงปีที่ 5 ค่ะ ก็ 120 ไปเลยก็ได้ค่ะ ปีที่ 5 ปรับตัวไปแล้วเดี๋ยวล็อตใหม่ก็ไม่ต้องปรับแล้วค่ะ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ แยกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 6.80 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 1

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	1,440 นาที	1,440 นาที	1,440 นาที	1,440 นาที	1,440 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที

ตารางที่ 6.81 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 2

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	480 นาที	480 นาที	480 นาที	480 นาที	480 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	480 นาที	480 นาที	480 นาที	480 นาที	480 นาที

ตารางที่ 6.82 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที

ตารางที่ 6.83 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที	480 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	270 นาที	330 นาที	390 นาที	450 นาที	510 นาที

ตารางที่ 6.84 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	60 นาที	120 นาที	120 นาที	180 นาที	180 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	150 นาที	150นาที	210นาที	210นาที

3) สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค (สทท. ภูมิภาค) ผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มแสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนการให้บริการในส่วนของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาคควรจะเท่ากับกิจการบริการสาธารณะ และทีวีทุกประเภทควรมีสัดส่วนที่เท่ากัน

“ควรจะเหมือนกันให้ความเจริญไปทั่วถึงกัน”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

ตารางที่ 6.85 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 1

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	1,440 นาที	1,440 นาที	1,440 นาที	1,440 นาที	1,440 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (สทท. ภูมิภาค)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที

ตารางที่ 6.86 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง ห้องที่ 2

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	480 นาที	480 นาที	480 นาที	480 นาที	480 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	480 นาที	480 นาที	480 นาที	480 นาที	480 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (สทท. ภูมิภาค)	480 นาที	480 นาที	480 นาที	480 นาที	480 นาที

ตารางที่ 6.87 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (สทท. ภูมิภาค)	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที

ตารางที่ 6.88 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที	480 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	270 นาที	330 นาที	390 นาที	450 นาที	510 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (สทท. ภูมิภาค)	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที	480 นาที

ตารางที่ 6.89 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	60 นาที	120 นาที	120 นาที	180 นาที	180 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	150 นาที	150 นาที	210 นาที	210 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (สทท. ภูมิภาค)	60 นาที	120 นาที	120 นาที	180ที	180 นาที

2. ด้านช่วงเวลา

ด้านช่วงเวลาที่ควรจัดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียงนั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางท่านได้แสดงความคิดว่าต้องการให้ทางสถานีโทรทัศน์เป็นผู้กำหนดเอง แต่ทว่าควรอยู่ในช่วงเวลาที่ประชาชนเปิดรับชมสื่อโทรทัศน์โดยเฉลี่ยอยู่ระหว่างช่วงเวลา Prime Time หรือช่วงเวลาที่คนกลับบ้านหลังจากเลิกงาน เหมือนกับคนปกติทั่วไป

“เหตุผลที่ผมเสนอว่าคงที่เลยนะคนหูหนวกเองก็จะได้เข้าถึงล่าม เข้าถึงข่าวนั้น ๆ ได้คือบางทีเหมือนคนหูหนวกเขาไม่ได้ดูช่วงเวลาเดียวกันเหมือนแบบเปิดมาช่วงไหนก็จะได้เจอ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“อยากจะให้มี CC จนละครจบเลยละครอาจจะสองชั่วโมงหรือเปล่าไม่แน่ใจจริง ๆ อยากให้มีตามช่องไปเลยสมมติละครมีชั่วโมงครึ่งคุณจะต้องทำ CC ชั่วโมงครึ่งจะมีสองชั่วโมงคุณก็ต้องทำ CC ยันจบรายการ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ออสเตรเลียขอให้ทำในข่าว แล้วก็รายการอื่น ๆ ที่ออกช่วงหกโมงถึงเที่ยงตรง เราว่า CC กับ AD อาจมีข้อกำหนดที่เหมือนกันก็ได้ แต่ถ้าเป็นไพรมไทม์รายการมันจะดีหน่อย คนตาบอดจะได้ดูร่วมกัน”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

3. ด้านประเภทรายการ

ทางด้านประเภทรายการโทรทัศน์ที่ควรจัดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียงนั้น ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นว่า ควรมีรายการดังต่อไปนี้

- **ข่าว** เป็นรายการที่จะทำให้ได้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นสำหรับในชีวิตประจำวัน ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นว่า ควรเพิ่มบริการในรายการข่าว โดยเฉพาะข่าวต่างประเทศ ข่าวด่วน เพื่อให้กลุ่มคนพิการได้เข้าถึงข้อมูล รวมทั้งข่าวพระราชสำนัก เพื่อให้คนดูเข้าใจพระราชกรณียกิจต่าง ๆ

“เปิดกว้างไปเลยแต่ขอย้ำได้ไหมเหมือนเวลาที่มีรายการ Talk show หรือกิจกรรมอะไรก็แล้วแต่คนพูดมีบทสนทนา จริง ๆ เราควรจะบอกด้วยว่าใครพูดไม่ใช่ว่าจู่ ๆ ก็ขึ้นมาอาจจะทำเป็นวงเล็บแถบสีก็ได้เราจะได้รู้ว่าตำแหน่งนี้ของคนนี้เราจะได้อ่านตามแล้วเข้าใจไม่ใช่จู่ ๆ ขึ้นมาเอ้า ไม่รู้รัวยาวเลยเราก็เลยไม่รู้เลยว่าใครพูด งงมากเลยค่ะ อยากจะเพิ่มให้คำวงเล็บหน่อยนะกสทช. ฝากนะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“เวลาที่มีรายการเกี่ยวกับสัมภาษณ์ ความชำนาญถามว่ากิจกรรม Talk Show ที่มันเป็นมากกว่าหนึ่งคนแขกรับเชิญสีเขียว สีชมพู สีฟ้า อยากจะให้แยก แยกอาจจะให้ดูง่าย ตัวอย่างนะอยากจะให้แทนเสื้อสีก็ได้ วงเล็บเป็นชื่อสรุปให้นะคะ เข้าใจเหตุผลของทุกคนค่ะ แต่ว่ามันก็จะมี บางคนเป็นคนเกาหลีการผลิตสื่อของต่างประเทศเขาจะมีวงเล็บแล้วก็จะมีน้ำเสียงจริง ๆ ค่ะ เขาก็ไม่ได้มีเกณฑ์บังคับนะสื่อของต่างประเทศขอแค่มีแคปชันก็พอครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“สมมติว่าทีวีที่เป็นภาษาไทยแล้วก็มีข่าวนะครับ ถ้าอยากจะเพิ่มให้เป็นช่องของจีน CNN หรือว่าข่างต่างประเทศอื่น ๆ คือเป็นข่าวที่เราสนใจของต่างประเทศอย่างเกาหลี ญี่ปุ่น ประเทศต่าง ๆ จะสามารถเอามาใส่ในทีวีได้ไหมหรือเป็นรายการที่เราสนใจเหมือนว่าเป็นสงคราม เหมือนตอนนี้มันมีแต่ช่องที่มาจากประเทศไทยใช่ไหมครับ ถ้าเอาช่องต่างประเทศมาใส่สามารถทำได้ไหมจานดาวเทียม ติดกล่อง จะสามารถดูช่องต่างประเทศแบบนี้ได้ไหม”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

- **ภาพยนตร์ และละคร** ผู้ให้ข้อมูลต้องการให้เพิ่มคำบรรยายแทนเสียงในภาพยนตร์ และละคร เนื่องจากส่วนใหญ่รายการละครหรือภาพยนตร์ไทยและต่างประเทศจะไม่มีคำบรรยายแทนเสียง ทั้งนี้กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ โดยเสนอความคิดเห็นว่า รายการประเภทดังกล่าวควรมีคำบรรยายแทนเสียงประกอบ

“ต้องบอกก่อนว่าจะทำงานทั้งในเบื้องหน้าแล้วก็เบื้องหลัง คือ มีประสบการณ์ในการเป็นโปรดิวเซอร์รายการด้วย ถ้าเราจะวัดจากฟีดแบคในตอนแรกจากคำถามแรกว่าคนอยากเข้าถึงอะไร แน่นอนทุกคนชอบดูความบันเทิงมากกว่าข่าว ข่าวจะเห็นด้วยกับทางที่บอกว่าข่าวมันเหมือนกันทั้งหมด และถ้าเกิดว่าเราสามารถที่จะกำหนดได้ว่าบริการสาธารณะมีอยู่ 6 ช่องนั่นหมายถึงว่าเรารู้ผังรายการอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นผังรายการของคนทั่วไปเรามีอยู่แล้วในการจัดสนทนาของคนหูหนวกค่ะ เราจัดสรรไปเลยค่ะ ว่าอิงตามผังรายการแต่ละช่อง สัดส่วนของข่าวมีเท่าไหร่ที่จะต้องรู้ก็มีผังรายการสำหรับคนหูหนวกไปเลย แยกออกมาแล้วก็ประชาสัมพันธ์ให้คนหูหนวกได้ติดตามว่าในหนึ่งอาทิตย์ 5-6 ช่องนี้ มีรายการอะไรบ้างให้ติดตามเราก็ไปจัดตามผังนั้นที่เป็นบริการสำหรับคนหูหนวก อย่างเช่นว่า วันนี้มีกีฬานะ วิเคราะห์บอลลิเวอร์พูล-แมนยู สปอร์ตในช่วงเวลาบ่ายโมง หรือถ้าเกิดว่ามีรายการเด็กรายการของเด็กหรือรายการพาไปเที่ยวมีช่อง 5 มีอะไรอย่างเงี้ยค่ะ ก็จัดสรรไปตามนั้นเนื้อหาอิงตามคอนเทนต์และเวลาที่คนสามารถเข้าถึงได้หาความเห็นร่วมกันค่ะ เลยคิดว่าจริง ๆ อยากได้ 1 ใน 3 ของเวลา นอกเหนือจากนั้นเขาก็สามารถที่จะเสพสื่อทางด้านออนไลน์อื่นได้อยู่แล้วแต่ว่าเราหลัก ๆ ถ้าเกิดว่าทาง กสทช. สามารถคอนโทรลได้ก็เห็นว่าควรเอาเวลาไปอยู่ตามคอนเทนต์หลากหลายประเภทให้ได้เข้าถึงมากกว่า จริง ๆ เราจะยึดถือว่า 3 ชั่วโมงนี้คุณมีเวลาขออนุญาตนะคะ คุณมีเวลาเสพสื่อมีเวลาตลกมีเวลาร้องไห้วันนึง 3 ชั่วโมงพอไหม เราต้องพูดถึงว่าในหลักการของความเป็นคน ถ้าเราจะพูดถึงว่าให้เข้าถึงอย่างเท่าเทียมแบบเข้าใจแต่ว่าเขาก็ไปหาเวลาเรียนสื่ออื่นได้เหมือนกันนะคะ แต่อันนี้คือคนในกรุงเทพคนที่มีอินเทอร์เน็ต คนที่มีมือถือ แต่ประชากรส่วนใหญ่ในประเทศไทยไม่ได้สามารถเข้าถึงสื่อที่เป็นทางเลือกอื่นได้มากขนาดนั้น ทีวียังเป็นช่องทางหลักในการเข้าถึงสื่อต่าง ๆ อยู่เพราะฉะนั้น

คิดว่าเวลาต้อง 4-5 ชั่วโมงอัพด้วยซ้ำ แต่ขั้นต่ำโอเค 3 ชั่วโมงเพื่อจะให้เป็นสแตนดาร์ดขึ้นมา ถ้าช่องไหนสามารถทำได้มากกว่าวิถีคนไทย ถ้าใครทำได้มากกว่าควรมีรางวัลไหมเพื่อจูงใจ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“อยากจะให้มีบริการล่ามภาษามือสำหรับเด็ก ๆ ด้วยในรายการเด็กรายการทุ่งแสงตะวันเป็นรายการที่เหมาะในการที่เด็ก ๆ จะเรียนรู้ได้เพราะในทุกวันนี้อย่างที่บอก น้องโอ ครูเป็ดด้วยก็ตามตื่นเช้ามามีแต่ข่าวคนหูหนวกแบบยังเบื่อข่าวเลยไปช่องไหนก็มีแต่ข่าวก็คืออยากจะบอกว่าดูแล้วแปลเท่ากันทุกอันเลยแต่ในเรื่องของคอนเทนต์ที่มันมีประโยชน์สำหรับเด็กเราก็มองอย่างนี้ค่ะ ว่าเรามองว่าเด็กเป็นเมล็ดพันธุ์ของประเทศชาติเราแล้วเด็กหูหนวกล่ะเรามองถึงคนทั่วไปหรือสื่อทุกอย่างค่ะ เรามองในมุมของคนที่เป็นคนหูดีทั้งนั้นเลยเรามองถึงคนที่อยู่บนยอดหอคอยทั้งนั้น แต่ว่าเราไม่ได้มองในครบทุกมิติอย่างเด็กจะถูกลืมเยอะ “

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

- **รายการบันเทิง** ได้แก่ รายการวาไรตี้ รายกายเกมโชว์

“สุดท้ายกีฬาฟุตบอลหรือละคร อยากให้มี 24 ชั่วโมงเลย มีสามส่วนที่อยากเสนอ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ออสเตรเลียขอให้ทำในข่าว แล้วก็รายการอื่นๆที่ออกช่วงหกโมงถึงเที่ยงตรง เราว่า CC กับ AD อาจมีข้อกำหนดที่เหมือนกันก็ได้ แต่ถ้าเป็นไพรมไทม์รายการมันจะดีหน่อย คนตาบอดจะได้ดูร่วมกัน”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

- **รายการกีฬา**

“คนหูหนวกอาจชอบดูอย่างอื่นก็มีเช่น ฟุตบอล มันไม่มีล่าม พวกเราในฐานะนักวิชาการในเรื่องของ SL ต้องแบ่งเป็น 3 แบบ เรื่องงบประมาณ ถ้า 60 นาที อยากให้แบ่ง 10 นาทีในข่าวในพระราชสำนักให้เพิ่มขึ้นมาเลยบังคับ รวมเป็น 70 นาที อีกชั่วโมงครึ่งเป็นละคร ข่าวเที่ยงข่าวเย็น ก็จะเป็น 130 นาที สุดท้ายกีฬาฟุตบอลหรือละคร อยากให้มี 24 ชั่วโมงเลย มีสามส่วนที่อยากเสนอ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

4. ด้านการออกอากาศซ้ำ

จากการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำรายการที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียงมาออกอากาศซ้ำ โดยเทปที่ออกอากาศซ้ำนั้นผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ สามารถออกอากาศซ้ำได้แต่ไม่จำนวนชั่วโมงในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง และอีกกลุ่ม คือ กรณีออกอากาศซ้ำสามารถนับเป็นบริการคำบรรยายแทนเสียงได้

“รีรันได้แต่ไม่นับ - รีรันได้แต่ไม่นับยกมือ (จำนวน 14 คน)”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“สองท่านบอกว่ารีรันได้ครั้งนึง 2 คน ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

5. ความคิดเห็นที่มีต่อบริการเพื่อคนพิการในรายการโทรทัศน์

“1 ชั่วโมงผมว่ามันน้อยไปครับ เพราะว่าเวลาผมดูผมดูด้านซ้ายตัวมันจะเล็กส่วนมากจอล่ามจะอยู่ด้านขวาซะมากกว่าทีนี้ผมดูแล้วตัวมันเล็กไปแต่ว่าผมดูผมยังแปลไม่ค่อยเป็นเพราะว่าผมยังเรียนได้น้อย ๆ อยู่คิดว่ามันน้อยไปถ้าเกิดมีรายการนี้ก็ทำให้มันจบรายการไปเลยตั้ง 2 ทุ่มถึงสองยามช่วงที่เขาว่างแล้วเขาจะดูช่วงนี้มากกว่า”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

6. ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ ที่มีต่อการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง

(1) เทคโนโลยีในการประมวลผลของระบบต่าง ๆ

“ของต่างประเทศ CC เขาดีมากเลย แต่ของไทยน้อยก็น้อยมีก็ยังไม่ถึง อยากให้มีทั้ง CC และภาษามือมันสามารถพัฒนาภาษาเขียนของคนหูหนวกได้”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“เทคโนโลยีใหม่เป็นเทคโนโลยี 3D 4D ครับ ล่ามข่าวหนึ่งชั่วโมงสมมติว่าเป็นคนจริง ๆ แล้วก็มีเหมือนเป็นแคปชันเหมือนเป็นตัวเลือกขึ้นมาเปิดก็ได้ปิดก็ได้เป็นจอล่ามก็คือดูได้ทั้งล่ามทั้ง CC เลยก็คือเลือกที่จะเปิดได้เลือกได้ ปิดได้ ขยาย CC ได้แต่ว่าภาษามือดูไม่ธรรมชาติค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคกลาง

(สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

(2) ขนาดคำบรรยายใต้ภาพ

“คำบรรยายตัวหนังสือมันเล็กเหลือเกินอ่านก็ยาก ตัวหนังสือไทยสารบัญ 17 และเป็นสีขาว เพราะฉะนั้นทั้งโลกการทำสื่อชีวิตตัวหนังสือจะเป็นสีขาวข้อความเป็น 2 บรรทัด บรรทัดตัวตั้ง ตัวเอียงก็มีการวิจัยกันมาแล้ว”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

6.2.2 สัดส่วนให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากข้อมูลของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า จำนวนสัดส่วนของการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงที่มีอยู่เดิมในช่วงปี 2564-2568 ได้แสดงความคิดเห็นเป็น 2 กลุ่ม คือ เพียงพอ และไม่เพียงพอต่อการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- **เพียงพอ**

จากการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลโดยเฉพาะคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายส่วนหนึ่ง แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียงในส่วนกิจการบริการสาธารณะในปี พ.ศ.2568 คือ 180 นาทีต่อวัน และกิจการทางธุรกิจ คือ 120 นาที ต่อวันนั้น เพียงพอต่อการเปิดรับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์ เนื่องจากคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายส่วนใหญ่จะดูล่ามภาษามือเป็นหลัก และคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายบางคนไม่สามารถอ่านภาษาไทยได้ ดังนั้น สัดส่วนที่กำหนดในปัจจุบันจึงเพียงพอแล้ว

“เนื่องจาก คนหูหนวกภูมิภาคเขาบอกว่าเขาดูล่ามเป็นหลักจะไม่ค่อยอ่าน คนหูหนวกเรียนภาษาไทยเพื่อการเรียนรู้ เอามาเพื่อเรียนรู้ภาษามือ แต่ว่าสิ่งที่เราต้องการจริง ๆ ก็คือภาษามือถ้ามีภาษาก็เอาแค่ภาษาก็พอเพราะหูหนวกบางคนที่เขาได้เรียนหนังสือก็อ่านได้แต่ส่วนใหญ่เขาอ่านไม่ได้เพราะงั้นการอ่านแคปชันมันเลยไม่ค่อยจำเป็นสำหรับเขา”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

- **ไม่เพียงพอ**

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ได้แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียงในกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ในปัจจุบันนั้น ไม่เพียงพอต่อการเปิดรับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์ ดังนี้

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u> ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าไม่เพียงพอ เนื่องจาก บริการคำบรรยายแทนเสียงนั้นมิใช่เฉพาะคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเท่านั้นที่ใช้ แต่ทว่าคนสูงอายุที่หูไม่ดียังใช้บริการด้วยเช่นกัน นอกจากนั้นในอนาคตความสนใจของบุคคลในการเปิดรับข้อมูลมีเพิ่มมากขึ้น สัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงควรเพิ่มขึ้นเช่นกัน และบางท่านได้แสดงความคิดเห็นว่าควรมีบริการดังกล่าวตลอด 24 ชั่วโมง

> *“ทุกอย่างมันก็มีการพัฒนาวันเวลาผ่านไปน่าจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ครับ คิดว่าความสนใจของคนทั่วไปก็น่าจะมีเพิ่มขึ้นควรจะเพิ่มนะ อยากให้เท่ากันเหมือนกัน 24 ชั่วโมง ถ้าเปิดมาคนปกติดูยังไงคนพิการก็ให้ดูแบบนั้นเลยตลอดเวลา”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u>

ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าไม่เพียงพอ เนื่องจาก การสื่อสารในยุคปัจจุบันนั้นมีความรวดเร็ว ส่งผลให้ความต้องการในการรับรู้ข้อมูลมีความมากขึ้นเช่นกัน ทั้งนี้การให้บริการคำบรรยายแทนเสียงนอกจากในเรื่องของการเข้าใจข้อมูลต่าง ๆ ในสื่อโทรทัศน์แล้ว ยังส่งผลต่อการเรียนรู้ของคนพิการทารการได้ยินหรือสื่อความหมายเช่นกัน เนื่องจากคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย มีทั้งคนหูหนวก คนหูตึง ในส่วนคนหูตึงที่ไม่รู้ภาษามือ บริการคำบรรยายแทนเสียงเป็นสิ่งที่จำเป็น อีกทั้งกรณีที่มีบริการล่ามภาษามือและบริการเสียงบรรยายพร้อม ๆ กันในรายการโทรทัศน์ทำให้เกิดการเรียนรู้ทั้ง ภาษามือ และ ภาษาไทย กล่าวคือ อ่านภาษาไทยและดูภาษามือ ทำให้ทราบว่าคำนี้ใช้ภาษามือแบบนี้ หรือภาษามือแบบนี้มีความหมายว่าอย่างไร เป็นต้น

> *“สัดส่วนของ CC นะครับ คืออยากให้เป็นเกณฑ์เดียวกับล่ามภาษามือเลยครับ ก็คือล่ามเพิ่มเท่าไหร่ CC ก็เพิ่มสัดส่วนเท่านั้นอ้างอิงกันครับ จริง ๆ ที่อยากได้เพิ่มครับ เพราะว่าการที่มี CC ประกอบกับจอล่ามภาษามือเป็นข้อดีทั้งกับคนหูหนวกแล้วก็คนหูดีที่จะได้เรียนรู้ ได้เรียนรู้อะไร ดูซับแล้วมาดูภาษามือจะรู้ว่าคำนี้ใช้ท่ามือแบบนี้มันเป็นทั้งเวทีของการเรียนรู้แล้วก็เป็นเวทีของการส่งเสริมให้เข้าถึงข้อมูล”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

“คนหูหนวกที่ในประเทศไทยไม่ได้มีแค่หูหนวกอย่างเดียวมีหูตึงด้วย CC เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับคนหูตึง เพราะว่าไม่ใช่ว่าคนพิการที่มีบัตรคนพิการคนหูหนวกจะรู้ภาษามือได้ บางคนต้องการที่จะรู้ภาษา บางคนต้องการภาษามือครับ เลยเป็นเกณฑ์ไม่เท่ากัน แล้วน้อง ๆ เด็ก ๆ นักเรียนเขาจะได้เรียนรู้ภาษาไปด้วย”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

1. ด้านสัดส่วน

1) สัดส่วนการให้บริการตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไป

การกำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตบริการคำบรรยายแทนเสียง ในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไปนั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

361 กิจการบริการสาธารณะ

<u>คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย</u>

แสดงความคิดเห็นว่าสัดส่วนของเดิมเมื่อสิ้นสุดปี พ.ศ. 2568 คือ 180 นาที นั้นเพียงพอแล้ว เนื่องจากส่วนใหญ่คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายไม่เน้นการอ่าน แต่จะเน้นการดูล่ามภาษามือเป็นหลัก นอกจากนั้นมีบางท่านเสนอที่ 240 นาที

“พอแล้ว ดูจากตัวเลข 180 นาที ก็เยอะแล้ว ไม่เหมือนของล่ามที่มันเป็นแค่ 1 ชั่วโมง” สาธารณะผมขอเพิ่มเป็น 240 นาทีครับ อันที่ 2 เท่ากันครับ เป็น 240 นาที ประมาณ 4 ชั่วโมง ต่อไปในสาธารณะผมขอเพิ่มเป็น 240 แล้วก็ธุรกิจเป็น 360 นาทีประมาณ 4 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.90 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 1

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	240 นาที	240 นาที

ตารางที่ 6.91 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 2

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที	480 นาที

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u>

แสดงความคิดเห็นว่า บริการคำบรรยายแทนเสียงนั้นควรมีสัดส่วนเท่ากับบริการล่ามภาษามือ ถึงแม้การให้บริการทั้ง 2 ประเภทนั้นจะมีความแตกต่างกัน คือ ล่ามภาษามือความยากอยู่ตรงการจัดเตรียมล่าม ส่วนคำบรรยายแทนเสียงนั้นต้องมีการเตรียมไว้ล่วงหน้า แต่ทว่านักวิชาการแสดงความคิดเห็นว่าไม่ควรให้ความซับซ้อนในกระบวนการผลิตมาเป็นสาเหตุหลักในการลดสัดส่วนการให้บริการ

> *“สำหรับพี่พี่มองว่าจริง ๆ แล้วทั้ง 3 ประเภทควรใช้สัดส่วนเดียวกันกับภาษามือ ด้วยเหตุผลเหมือนกัน อย่างเช่น ภาษามือถ้าเราคิดว่ามันยากเพราะต้องมีคนมานั่งอยู่แปลไปด้วย ซึ่งถ้าเทียบแล้ว CC ก็น่าจะง่ายกว่าเพราะสามารถเตรียมการได้ CC ก็น่าจะทำได้ในเวลาเท่ากัน คนพิการทางการได้ยินเขาเลือกได้ 2 สื่อ แล้วถ้าคูณแล้วน่าจะได้ดับเบิ้ลด้วยถ้าเอารายการนี้เหมาะสมกับภาษามือก็ได้ภาษามือรายการที่เหมาะสมกับ CC ก็ได้ CC รวมกันแล้วก็จะได้ดับเบิ้ลพี่ว่ามันน่าจะสัดส่วนเท่ากันทั้งหมดในทุกด้าน”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

> *“จริง ๆ แล้วเราเข้าใจความซับซ้อนของกระบวนการ แต่เราไม่ควรให้ความซับซ้อนของกระบวนการมาเป็นเหตุผลในการลดจำนวน เพราะมันไม่แฟร์กับคนกลุ่มอื่น ดังนั้นถ้าล่ามเราคิดเรทไปเท่านั้นในที่สุดมันควรจะเท่ากันเท่ากันกับล่าม”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

ทั้งนี้กลุ่มนักวิชาการได้มีการสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง คือ เริ่มที่ 240 นาที ปีแรก กิจการบริการสาธารณะเพิ่มขึ้นปีละ 60 นาที แล้วสิ้นสุดที่ 480 นาที หรือ 6 ชั่วโมง จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.92 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที	480 นาที

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในปัจจุบันนั้นน่าจะเพียงพอต่อการเปิดรับข้อมูลอยู่แล้ว ทั้งนี้กรณีที่จะเพิ่มควรเพิ่มอีก 60 นาที และเพิ่มสัดส่วนนี้แบบขั้นบันไดจนครบ 5 ปี

> *“ปัจจุบันนี้น่าจะเพียงพออยู่ แต่ถ้าบวกเวลาพี่ว่าน่าจะเพิ่มจำนวนก็จะเพิ่ม 60 เป็น 180 ไปเป็นปี ๆ ไปเพิ่มขึ้นไปเพิ่มทีละ 60 จนครบ 5 ปี”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.93 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่าสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงควรมีสัดส่วนเท่ากับบริการล่ามภาษามือ เนื่องจากบริการคำบรรยายแทนเสียงจะช่วยให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายสามารถ

เรียนรู้ทั้งภาษาไทย และคำศัพท์ภาษามือไปพร้อมๆ กัน นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลบางท่านเสนอให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียง 360 นาที ต่อวัน

> *“สัดส่วนของ CC นะครับ อยากให้เป็นเกณฑ์เดียวกับล่ามภาษามือเลยครับ ล่ามเพิ่มเท่าไหร่ CC ก็เพิ่มสัดส่วนเท่านั้นอ้างอิงกันครับ จริง ๆ ที่อยากได้เพิ่ม เพราะว่าการที่มี CC ประกอบกับจอล่ามภาษามือเป็นข้อดีทั้งกับคนหูหนวกแล้วก็คนหูดีที่จะได้เรียนรู้ได้เรียนรู้อะไรดูซับแล้วมาดูภาษามือก็จะรู้ว่าคำนี้ใช้ท่ามือแบบนี้มันเป็นทั้งเวทีของการเรียนรู้แล้วก็เป็นเวทีของการส่งเสริมให้เข้าถึงข้อมูล”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.94 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

- **กิจการทางธุรกิจ**

<u>คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย</u>

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง ในปัจจุบัน 120 นาที เพียงพอแล้ว อีกกลุ่มหนึ่งแสดงความคิดเห็นว่า ควรเริ่มที่ 240 นาที

> *“เอา 3 ชั่วโมงซัก 2 อันแล้วกันครับ แล้วข้างบนก็เหมือนกัน 240 กับ 240 ครับ 2 ปีสุดท้ายจัดหนัก ๆ ครับ โอเคครับ โอเคยอมรับตาม”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

“2569 สาธารณะผมขอเพิ่มเป็น 240 นาทีครับ อันที่ 2 เท่ากันครับ เป็น 240 นาที”
ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

จากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.95 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 1

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	120 นาที	120 นาที	180 นาที	180 นาที

ตารางที่ 6.96 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 2

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที	480 นาที

นักวิชาการ

แสดงความคิดเห็นเช่นเดียวกับการกำหนดสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในกิจการบริการสาธาณะ คือ ในส่วนกิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนเท่ากับบริการล่ามภาษามือ

“สำหรับพี่พี่มองว่าจริง ๆ แล้วทั้ง 3 ประเภทควรใช้สัดส่วนเดียวกัน ก็คือสัดส่วนเดียวกันกับภาษามือ ด้วยเหตุผลเหมือนกัน อย่างเช่น ภาษามือถ้าเราคิดว่ามันยากเพราะต้องมีคนมานั่งอยู่แปลไปด้วย ซึ่งถ้าเทียบแล้ว CC ก็น่าจะง่ายกว่าเพราะสามารถเตรียมการได้ CC ก็น่าจะทำได้ในเวลาเท่ากัน คนพิการทางการได้ยินเขาเลือกได้ 2 สื่อ แล้วถ้าคุณแล้วน่าจะได้ดับเบิ้ลด้วยถ้าเอารายการนี้เหมาะสมกับภาษามือก็ได้ภาษามือรายการที่เหมาะสมกับ CC ก็ได้ CC รวมกันแล้วก็จะได้ดับเบิ้ลพี่ว่ามันน่าจะสัดส่วนเท่ากันทั้งหมดในทุกด้าน”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

ทั้งนี้กลุ่มนักวิชาการได้ลงความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการคำบรรยายแทนเสียง คือ เริ่มที่ 240 นาที ปีแรก กิจการทางธุรกิจเพิ่มขึ้นปีละ 30 นาที แล้วจบที่ 360 นาที ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.97 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	240 นาที	270 นาที	300 นาที	330 นาที	360 นาที

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u>

แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในกิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนเช่นเดียวกับกิจการบริการสาธารณะ คือ ควรเพิ่มอีก 60 นาที และเพิ่มสัดส่วนนี้แบบขั้นบันไดจนครบ 5 ปี

> *“ปัจจุบันนี้น่าจะเพียงพออยู่แต่ถ้าบวกเวลาพี่ว่าเราต่อเขาไปน่าจะเพิ่มจำนวนก็จะเพิ่มเป็นจาก 60 เป็น 120 แล้วก็ 180 ไปเป็นปี ๆ ไปเพิ่มขึ้นไปเพิ่มทีละ 60 จนครบ 5 ปีค่ะ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

ตารางที่ 6.98 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u>

แสดงความคิดเห็นว่าสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงของกิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนเท่ากับบริการล่ามภาษามือ เนื่องจากบริการคำบรรยายแทนเสียงจะช่วยให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายสามารถเรียนรู้ทั้งภาษาไทย และคำศัพท์ภาษามือไปพร้อม ๆ กัน โดยปีแรกเริ่มที่ 120 นาที เพื่อให้สถานีโทรทัศน์ปรับตัวได้

> *“ทีวีธุรกิจค่ะ ปี 2569 ขอเป็น 2 ชั่วโมงค่ะ ให้สถานีเริ่มปรับตัวก่อน ปี 2570 เป็น 3 ชั่วโมงต่อวัน ปี 2571 เป็น 4 ชั่วโมงต่อวัน ปี 2572 เป็น 5 ชั่วโมงต่อวัน แล้วก็ปี 2573 เป็น*

6 ชั่วโมงต่อวัน หมายความว่าประกาศฉบับถัดไปพอสิ้นสุดปีที่ 5 บริการเพื่อคนพิการที่เป็นคำบรรยายแทนเสียงจะเป็น 6 ชั่วโมงต่อวัน"

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

จากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.99 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

2) สัดส่วนกิจการบริการสาธารณะกับกิจการทางธุรกิจ

- **เท่ากัน**

จากการศึกษา พบว่า การกำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือของกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจนั้น ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย และกลุ่มนักวิชาการส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าควรเท่ากัน

"จริง ๆ ทั้งรัฐบาลและเอกชนก็ควรจะเท่ากันครับ ผมไม่เข้าใจว่าทำไมตอนที่กำหนดหลักเกณฑ์ถึงไม่เท่ากัน"

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

"อยากกำหนดมาตรฐานเหมือนกันไม่ว่าทีวีอะไร"

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

- **น้อยกว่า**

นอกจากนั้นกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายบางส่วน เห็นว่าสัดส่วนกิจการทางธุรกิจควรมีมากกว่า เนื่องจากกิจการทางธุรกิจมีประเภทรายการที่น่าสนใจมากกว่า สนุกกว่า โดยมีรายละเอียดดังนี้

"ให้ช่องสาธารณะน้อยแต่ธุรกิจเยอะ เกี่ยวกับข่าวส่วนมากไม่ค่อยสนุก แต่ว่าในของธุรกิจมันน่าสนุก มันน่าสนใจมากกว่า เลยอยากจะให้เวลาในส่วนนี้มากกว่า แต่ส่วนมากคนเขาจะดูธุรกิจกันเยอะส่วนของข่าวนี่จะให้ความสนใจน้อยนิดนึงครับ"

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ แยกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 6.100 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 1

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	240 นาที	240 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	120 นาที	120 นาที	180 นาที	180 นาที

ตารางที่ 6.101 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 2

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที	480 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที	480 นาที

ตารางที่ 6.102 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที	480 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	240 นาที	270 นาที	300 นาที	330 นาที	360 นาที

ตารางที่ 6.103 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที

ตารางที่ 6.104 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360ที

3) สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค (สทท. ภูมิภาค) ผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มแสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนการให้บริการในส่วนของ สทท. ภูมิภาค ควรจะเท่ากับกิจการบริการสาธารณะ และกิจการทางธุรกิจ โดยทีวีทุกประเภทควรมีสัดส่วนที่เท่ากัน

“ขอแสดงความคิดเห็นในส่วนนี้ค่ะ ในส่วนสัดส่วนน่ะค่ะ ชอบคิดว่าอยากให้อ้างอิงตามล่าม ภาษามือสถานีโทรทัศน์ภูมิภาค ใช้หลักการหลักเกณฑ์เดียวกับของกิจการบริการสาธารณะ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

ตารางที่ 6.105 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 1

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	240 นาที	240 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	120 นาที	120 นาที	180 นาที	180 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (สทท. ส่วนภูมิภาค)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	240 นาที	240 นาที

ตารางที่ 6.106 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคะวันออกเฉียงเหนือ แบบที่ 2

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที	480 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที	480 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (สทท. ส่วนภูมิภาค)	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที	480 นาที

ตารางที่ 6.107 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที	480 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	240 นาที	270 นาที	300 นาที	330 นาที	360 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (สทท. ส่วนภูมิภาค)	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที	480 นาที

ตารางที่ 6.108 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (สทท. ส่วนภูมิภาค)	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที

ตารางที่ 6.109 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (สทท. ส่วนภูมิภาค)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	300นาที	360 นาที

2. ด้านช่วงเวลา

ช่วงเวลาที่ควรจัดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียงนั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางท่านแสดงความคิดเห็นว่าต้องการให้ทางสถานีโทรทัศน์เป็นผู้กำหนดเอง แต่ทว่าควรอยู่ในช่วงเวลาที่ประชาชนเปิดรับชมสื่อโทรทัศน์โดยเฉลี่ยควรอยู่ระหว่างช่วงเวลา 05.01 - 24.00 โดยในช่วง 24.01 - 04.59 เป็นช่วงเวลาของการพักผ่อน ดังนั้นสถานีโทรทัศน์ไม่ควรนำรายการไปออกอากาศในช่วงเวลานั้น

> *“ช่วงตี 2 3 4 ไม่เอาตี 5 มาจนถึงตี 1 บางคนไหวเวลานี้มันน่าจะโอเคครับ เพราะว่าจริง ๆ แล้วคนหูหนวกไม่ใช่แค่พนักงานการเข้ากะเราก็มีครับ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

> *“ตี 5 จนถึงตี 1 ครับ ขอเวลา 1 วันพักผ่อน 3 ชั่วโมงก็พอคนหูหนวกก็ชอบดูฟุตบอล ก็ชอบดูกีฬาอันนี้ก็อ้างอิงจากชีวิตจริงเข้าใจได้”*

> *“6 โมงเช้าถึงเที่ยงคืนเพราะว่าคิดว่า 1 ล่ามได้พักผ่อนด้วย 2 จริง ๆ การกำหนดเวลาตรงนี้ก็เป็นการลดช่องว่างลดช่องว่างที่สถานประกอบการคิดว่าช่วงเวลานี้คนน่าจะดูเยอะ”*
>
> *“ตี 5 ถึงเที่ยงคืน”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

นอกจากนั้นผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นว่าควรมีการกำหนดช่วงเวลาให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิต และพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของประชาชน เช่น กำหนดวันละ 2 ช่วงเวลา คือ เช้าและเย็น หรือช่วงเย็น เนื่องจากส่วนใหญ่รายการต่าง ๆ ในช่วงเช้าจะมีบริการล่ามภาษามืออยู่แล้ว ดังนั้นในช่วงเย็นจึงเพิ่มเป็นรายการที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียงเพิ่มมากขึ้น

อีกกลุ่มหนึ่งที่ใช้บริการคำบรรยายแทนเสียง คือ กลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งพบว่าเป็นกลุ่มที่ใช้เวลาอยู่ที่บ้านและเปิดรับสื่อโทรทัศน์ค่อนข้างมาก ดังนั้นอีกช่วงเวลาที่ควรมีคือ ช่วงบ่าย ๆ จนถึงช่วงเย็น

> *“อยากจะให้เพิ่มเวลาเป็น 2 ชั่วโมง ตอนเช้า ตอนเที่ยง ตอนเย็น วันละ 2 ชั่วโมงเป็นข่าวเป็นรายการทีวีต่าง ๆ เวลาเปิดมาก็ให้เห็นเลยให้เห็นครบทุกช่องเลย”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

> *“ประมาณ 5 โมงเย็นครับ ช่วงข่าวเย็นเขาก็จะมีการเล่าข่าวตรงนี้เพราะว่ามันไม่มี CC ตรงนี้ ให้ดูเลยเวลามีคลิปสถานการณ์แล้วล่ามจะโดนหุบจอลงอยากให้มีภาษา CC ตรงนั้น”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

> *“ช่วงประมาณทานข้าวกลางวันเสร็จแล้ว เป็นช่วงบ่ายนอนดูทีวี ดูสารคดี ดูสิ่งที่เราชอบจนถึงประมาณช่วงบ่าย 2 ถึงบ่าย 3 จะดูไปเรื่อย ๆ น่าจะเป็นช่วงนั้นนะคะ เป็นช่วงพักผ่อนของคนแก่ หลังจากนั้นอาจจะงีบด้วยก็ได้คิดถึงตัวเองในอนาคตควรจะแบบนั้นเพราะช่วงเช้าช่วงสายเราอาจจะทำอย่างอื่นดูลูกดูหลานทำภารกิจ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

3. ด้านประเภทรายการ

ประเภทรายการโทรทัศน์ที่ควรจัดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียงนั้น ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นว่า ควรมีรายการดังต่อไปนี้

- **ข่าวสารบ้านเมือง** เป็นรายการที่จะทำให้ได้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นสำหรับในชีวิตประจำวัน ความเคลื่อนไหวของสถานการณ์บ้านเมือง กลุ่มผู้สูงได้แสดงความคิดเห็นว่า การนำเสนอครั้งนี้เป็นการวางแผนสำหรับตัวเองในอนาคต เพราะเมื่ออายุมากขึ้นความสามารถในการรับฟังเสียงอาจจะน้อยลง

> *“น่าจะมีในรายการประเภทข่าวสารบ้านเมืองและรายการทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นรายการสาธารณะหรือนันทนาการ บันเทิงต่าง ๆ ที่เราได้ดูอยากให้เขาได้รับรู้ด้วยทุกเรื่องค่ะ เพราะว่าต่อไปผู้สูงอายุเราก็จะเริ่มไม่ได้ยินเหมือนกันฉะนั้นวางแผนไว้เพื่อตัวเรานี่ ค่ะ จะได้ดูค่ะ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

- **ภาพยนตร์ และละคร** กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายต้องการให้เพิ่มคำบรรยายแทนเสียงในภาพยนตร์ และละคร เนื่องจากส่วนใหญ่รายกาประเภทนี้จะไม่มีคำบรรยายแทนเสียง ทั้งนี้กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์เสนอความคิดเห็นว่า รายการประเภทดังกล่าวใช้ล่ามภาษามืออาจจะไม่เหมาะ เนื่องจากการดูล่ามภาษามืออาจไม่ได้อรรถรสเท่าการดูนักแสดง แล้วอ่านคำบรรยายแทนเสียงประกอบแทน

> *“ในช่วงของการแสดงละครหรือว่าภาพยนตร์อยากจะให้มีในส่วนของ CC ตรงนี้ครับ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

> *“ละครรายการที่มันให้ความบันเทิง อยากจะให้เป็นแบบ CC เพราะถ้าพระนางเขาจู๋จี๋กันเขาก็คงไม่อยากจะเห็นหน้าล่าม เพราะว่ามันก็คงไม่ได้อินเท่ากับการดูว่าเธอวันนี้เธอสวยเหมือนพระจันทร์เลยก็เลยอยากจะให้แบบมี CC ในรายการบันเทิงสำหรับคนหูหนวก”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

- **รายการบันเทิง** อาทิ รายการประกวดนางงาม รายการที่ให้ความสนุกสนาน โดยเฉพาะรายการตลกเป็นรายการอีกประเภทหนึ่งที่กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เสนอความคิดเห็นว่าควรเป็นบริการคำบรรยายแทนเสียง เนื่องจาก มุขตลก คำบางคำไม่มีภาษามือ ล่ามไม่สามารถแปลได้ทัน หรือในบางครั้งแปลแล้วก็อาจจะไม่ตลก

> *“ผมอยากจะฝากเพิ่มเติมเกี่ยวกับทีวีช่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการเพิ่มข่าวสารให้คนหูหนวก ตัวอย่างนะครับ การประกวดนางงามก็อยากจะให้มีภาษาหรือล่ามตรงนี้เพิ่มเข้าไปครับ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

> *“น่าจะมีในรายการประเภทข่าวสารบ้านเมืองแล้วก็รายการทั่วไปค่ะ ไม่ว่าจะเป็นรายการสาธารณะหรือนันทนาการต่าง ๆ พวกบันเทิงอะไรต่าง ๆ ที่เราได้ดูอยากให้เขาได้รับรู้ด้วยทุกเรื่องค่ะ เพราะว่าต่อไปผู้สูงอายุเราก็จะเริ่มไม่ได้ยินเหมือนกันฉะนั้นวางแผนไว้เพื่อตัวเรานี่ ค่ะจะได้ดูค่ะ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

“อยากจะให้เลือกประเภทรายการที่ไม่ใช่เนื้อหาของข่าว ถ้าสมมติว่า CC มีชั่วโมงเยอะขึ้นมาจริง ๆ อาจจะให้ไปเข้าส่งเสริมในเรื่องของความบันเทิง เพราะว่าบางอย่างรายการตลกของ Work Point ที่เขาเล่นมุขเป็นคำล่ามไม่สามารถที่จะแปลได้ทันในทันทีเพราะว่าการที่ล่ามจะแปลภาษามือในลักษณะตลกให้คนหูหนวกหัวเราะได้นี่คือยากและต้องใช้เวลานานมาก ๆ แล้วถ้าเขาเล่นมุขแล้วเขาตีตลกคำกลับมาก็คือไม่ทัน แล้วก็คือเธอเล่น 4 มุข ฉันขอมุขเดียวพอเพราะว่าฉันทำความเข้าใจอยู่”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

- **สารคดีเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ** เป็นอีกประเภทรายการที่จะให้ความรู้แก่คนพิการ เพื่อสามารถนำไปใช้ต่อยอดในการประกอบอาชีพได้

“อีกอันนึงที่อยากจะให้ก็คืออันนี้เราพูดถึงคนพิการนะคะ คือเราเห็นคนพิการเดี๋ยวนี้มีอาชีพอย่างนวด เอารายการนี้เข้าไปเขาจะได้ดูเขาจะได้เรียนรู้เขาจะได้รู้ว่าจุดลมอยู่ตรงไหนบ้างจะได้ขยายเครือข่ายกันค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

- **สุขภาพ** รายการสุขภาพเป็นรายการสำคัญ และเป็นเรื่องใกล้ตัวที่ทุกคนควรมีความรู้ไว้ดูแลตัวเอง

“นอกจากที่จะจัดในช่องรายการข่าวสารต่าง ๆ แล้วก็อยากจะเสนอให้เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพซึ่งเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวของเขาด้วยเรื่องนันทนาการสุขภาพนี้ควรจะมีในช่องต่าง ๆ เหล่านี้ค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

- **ธรรมเนียมประเพณีเรื่องชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์** เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ไม่หลงเชื่อไปตามข่าวที่ถูกส่งต่อ ๆ กันมา อีกทั้งยังช่วยปลูกฝังให้มีความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

“ในปัจจุบันนี้คนไทยเราไม่ค่อยจะยึดเรื่องชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีข่าวไรมาก็โลเลหมดเลย เชื่อไปตามข่าวไม่ยึดมั่นในเรื่องของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นหลัก เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเรื่องปลูกฝังให้รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

4. ด้านการออกอากาศซ้ำ

จากการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำรายการที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียงมาออกอากาศซ้ำ โดยเทปที่ออกอากาศซ้ำนั้นผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ สามารถออกอากาศซ้ำได้แต่ไม่จำนวนชั่วโมงในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง และอีกกลุ่ม คือ กรณีออกอากาศซ้ำสามารถนับเป็นบริการคำบรรยายแทนเสียงได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้
กรณีนำเทปรายการที่เผยแพร่ไปแล้วมาออกอากาศซ้ำ สามารถเผยแพร่ได้ แต่ไม่ให้นับจำนวนบริการคำบรรยายแทนเสียง เพื่อให้คนพิการ และประชาชนมีรายการใหม่ ๆ ได้ข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้น

“เขาเสนอมาก็คือเหมือนกันกับล่ามภาษามือก็คือรีรันได้แต่ไม่นับให้ คือยึดตามนั้นเลยค่ะ เหมือนกันกับล่ามทุกอย่างเลยค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“การรีรันนับไหมคะ ไม่นับจบเลย คำบรรยายแทนเสียง จะรีรันได้กี่ครั้งไม่ว่าแต่ไม่นับ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

ผู้ให้ข้อมูลบางส่วนได้แสดงความคิดเห็นว่ากรณีนำเทปรายการที่เผยแพร่ไปแล้วมาออกอากาศซ้ำสามารถเผยแพร่ได้ และนับจำนวนชั่วโมงในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงได้ เนื่องจากแต่ละคนมีเวลาในการเปิดรับสื่อแตกต่างกัน บางคนสะดวกเช้า บางคนสะดวกสาย บางคนสะดวกดึก ดังนั้นจึงควรมีการออกอากาศซ้ำ

“2 ครั้ง ควร เพราะว่าบางคนต้องบอกว่าบางคนที่ไม่เหมือนเราเขาอาจจะมีเวลาช่วงเช้าช่วงเวลาซัก 8-9 โมง 9 โมงถึง 10 โมงช่วงนี้ช่วงที่เห็นอีกก็มีช่วงดึก”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“เห็นสมควรว่าควรมีการออกอากาศซ้ำค่ะ เวลาไหนบ้างก็คือปกติการออกอากาศก็คือตี 5 ถึง 7 โมงเช้าแล้วก็เย็น 18-20 รีรันอาจจะเป็นช่วงบ่ายหรือว่าช่วงดึกแล้วแต่ค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

5. ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ ที่มีต่อการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง

(1) ต้องการให้มีล่ามภาษามือและคำบรรยายใต้ภาพประกอบกัน เนื่องจากจะทำให้เกิดการเรียนรู้ทั้งภาษาไทย และคำศัพท์ภาษามือ ประกอบกับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย มีทั้งคนหูหนวก และหู

ตึง ดังนั้นบางคนไม่เข้าใจภาษามือ บางคนอ่านหนังสือไม่ได้ การมีบริการทั้ง 2 ประเภทอยู่ด้วยกันจะทำให้การเปิดรับข้อมูลได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

> *“ผมก็อยากจะดูทั้ง 2 อย่างครับ แล้วก็อยากจะดูภาษาดูทั้ง 2 เลยอ่านทั้งภาษาแล้วก็ล่ามไปด้วยเพราะว่าเขาก็จะได้แบบเรียนรู้ภาษาในตรงนี้ไปด้วยก็จะได้ความรู้ตรงนี้ ผมว่าช่องล่ามหรือว่า CC ตรงนี้ก็ดีอยู่แล้ว อยากให้ทุกช่องหรือว่าอื่น ๆ มีครบเหมือนกัน”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

(2) ตำแหน่งของคำบรรยายใต้ภาพ ต้องการให้มีมาตรฐานเดียวกัน กล่าวคือ ไม่ว่าเปิดรับข้อมูลจากโทรทัศน์แบบใด เช่น จอแบน จอนูน ควรให้มีตำแหน่งที่ใกล้เคียงกัน และเป็นตำแหน่งที่เห็นได้อย่างชัดเจน

> *“ปัญหาของการจัดบริการครับ พอมันเป็นทีวีจอแบนคือเขาบอกว่าตำแหน่งของการที่จะวางเกี่ยวกับ CC คืออยากให้มีมาตรฐานไม่ว่าจะดูแบบทีวีจอแบน ทีวีจอนูน อะไรก็แล้วแต่มันจะต้องเห็นชัดทุกทีวีไม่ใช่วางเพื่ออนาคตอย่างเดียว เพราะบางคนก็ไม่มีเงินซื้อทีวีใหม่ อยากให้กำหนดตำแหน่งซับให้มันสามารถมองเห็นได้ว่าดูจากทีวีตู้ปลาหรือจะดูแบบทีวีจอแบนก็อยากจะเห็นซับให้ชัดเจน”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

(3) ขนาดของคำบรรยายใต้ภาพ คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายต้องการให้เพิ่มขนาดของคำบรรยายใต้ภาพให้ใหญ่ขึ้น เพื่อให้อ่านได้ง่าย ชัดเจน

> *“แล้วก็จะได้ชัดเจนขึ้นด้วยครับ เพราะว่าคนแก่เขาสายตาไม่ดีถ้าตัวเล็กเกินไปจะอ่านไม่เห็น เพราะว่าหูหนวกบางที 60 ปีขึ้นไปใส่แว่นบางทีก็ยังดูไม่ชัดเท่าไหร่”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

> *“ในส่วนของทีวีนะครับ ผมว่าในส่วนของที่มี CC หรือว่าจอล่ามนะครับ ก็ดีอยู่แล้วนะครับ แต่ว่าผมอยากจะให้เพิ่มขยายให้มันใหญ่ขึ้นเพราะว่าหูหนวกจะได้มองเห็นชัดเจนครับ ไม่ต้องเอาแว่นมาใส่”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

(4) สีของคำบรรยายใต้ภาพ ควรเป็นสีพื้นและสีของตัวอักษรที่ตัดกัน เช่น พื้นดำตัวอักษรสีขาว หรือพื้นสีอ่อนแล้วตัวอักษรสีดำ เพื่อให้อ่านได้ชัดเจน

> *“พื้นขาวตัวอักษรดำหรือพื้นดำตัวอักษรขาวที่มันอ่านง่ายของช่อง 29 สีดำขาวก็จะชัดเจนเหมือนกันครับ ผมคิดว่าถ้าเป็นแบบนี้ก็จะสวยเหมือนในตัวอย่างสไลด์”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

> *“ไม่ต้องเอาเข้มขนาดดำเข้มนะครับ เอาแบบตัดต่อแบบกราฟฟิกพื้นดำแต่เจาะให้มันสีใสไม่ต้องดำมากไม่เอาขนาดเล็กบ้างใหญ่บ้างเอาให้เท่า ๆ กันแล้วก็ไม่เอาข้อความที่มันยาวมากเอาข้อความที่มันสามารถอ่านได้ทัน”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

6.2.3 สัดส่วนให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีคำบรรยายแทนเสียง ภาคใต้

จากข้อมูลของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในภาคกลางพบว่า จำนวนเวลาของการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงที่มีอยู่เดิมในช่วงปี 2567 - 2569

- **ไม่เพียงพอ**

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย</u> ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าไม่เพียงพอ เนื่องจาก

> *“เห็นเช่นเดียวกับบริการของล่ามภาษามือที่มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้*
>
> *(สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)*

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u> ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าไม่เพียงพอ เนื่องจาก

> *“เราลองถามตัวเองก่อนไหมเวลาดูทีวีเราดูรายการนึง บางทีมันยาวมากกว่าชั่วโมง แต่วันนึงขอแค่ 60 นาทีเองถ้าดูละคร 1 เรื่องก็ว่าเกือบได้เลย แต่เขาก็จะไม่มีโอกาสได้ดูรายการอื่นเลย พอละครจบเท่ากับว่าหมดเวลาให้บริการแล้ว รายการอื่นๆ ข่าวสาร หนัง การ์ตูนสำหรับเด็ก หรือสารคดีต่างๆ ก็ไม่ได้ดูหมดเลย แบบนี้ก็แสดงว่าไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มคนดูทุกคน มีการกำหนดแบบนี้ คำถามคือคิดว่า 5 ปีแรกกับ 60 นาทีเพียงพอก็ต้องตอบว่าไม่พอต่อความต้องการหรอก แต่ถ้าอยากให้เสนอไป 24 ชั่วโมงก็เกินไปเท่านั้นเอง”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

อย่างไรก็ตามเนื้อหาต่าง ๆ ที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลให้ข้อเสนอนั้นในปัจจุบันไม่เพียงพอต่อความต้องการ การปรับขึ้นน่าจะเป็นแนวทางที่จะช่วยให้กลุ่มผู้รับชมนั้นสามารถรับชมรายการได้ดีมากขึ้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลยังระบุว่าในชีวิตประจำวันนั้นมักจะเปิดรับข้อมูลข่าวสารและเปิดรับชมกิจการบริการธุรกิจมากกว่า โทรทัศน์สาธารณะ เนื่องจากกิจการบริการธุรกิจมีความน่าสนใจของเนื้อหามากกว่า มีเนื้อหาที่ครบถ้วยทั้งวาไรตี้ ความบันเทิง ข่าวสาร เรื่องราวทันสมัย และการใช้เวลากับการดูรายการกิจการบริการธุรกิจมักจะสร้างความสุขความสนุกให้กับผู้ชมมากกว่า เมื่อกล่าวถึงการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในกิจการบริการธุรกิจจึงอยากให้เพิ่มจำนวนขึ้น เพราะที่มีอยู่นั้นไม่เพียงพอ อยากให้ขยายไปยังรูปแบบรายการอื่น ๆ ที่ไม่ใช่แค่รายการข่าวเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ไม่อยากให้เฉพาะเจาะจงแต่รูปแบบรายการเดิม ๆ แต่อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนารูปแบบรายการที่มีความหมากหลายมากขึ้น ทำให้กลุ่มผู้บริโภคนั้นได้เปิดรับรายการที่มีความหลากหลายช่วยให้มีความเข้าใจโลกมากขึ้น ไม่อยากให่รูปแบบรายการซ้ำเดิม

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u> ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าไม่เพียงพอ เนื่องจาก

> *“ในมุมมองผมคิดว่าในช่วงตี 4 ก็มีคนดูนะเพราะว่าพอเรามองถึงคนที่มีอายุมาก ๆ เขาจะไม่ค่อยหลับเขาจะมาเปิดทีวีดูผมมองว่าตี 4 มันก็สำคัญผู้สูงอายุบางคนก็นอนตั้งแต่หัวค่ำแล้วตื่นมาตี 4 แทนที่จะไปออกกำลังกายเขาก็มาเปิดทีวีดู”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

> *“ถ้าโดยส่วนตัวแล้วไม่จำเป็นที่จะต้องเพิ่มเวลาเนื่องจากว่าเราเองไม่ได้ดูไม่ได้เปิดทีวีเลยแต่เราก็รู้เรื่องทั้งหมดรับข่าวสารรับความบันเทิงได้อะไรที่มันเป็นออนไลน์ซึ่งทุกช่องทำอยู่แล้วและอีกอย่างมีความเข้าใจในเรื่องของต้นทุกที่จะต้องมีการเพิ่มต้นทุนในการผลิตสูงกว่ารายการปกติ เพราะกว่าจะทำได้ ผลิตได้ ใช้ทั้งเวลา ใช้ทั้งเงินในการเสียค่าผลิตเพิ่มด้วยเข้าใจว่าแบบนั้น”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้</u> ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าไม่เพียงพอ เนื่องจาก

> *“ไม่เพียงพอต่อความต้องการ บางครั้งมาผิดเวลาด้วยเพราะจะมาช่วงที่คนไม่ค่อยได้ดู หรือจะมีก็มีน้อย มีแบบไม่รู้ว่ามีหรือไม่มีช่วงเวลาไหนมีก็ไม่มีการแจ้งบอก บางครั้งการแจ้งบอกก็จะทำให้เรารู้จะเราจะได้ดู แต่พอมีน้อยแล้วไม่บอกเวลาว่ามีช่วงไหน อันนี้เราเองก็จะไม่ได้ดูด้วยซึ่งก็จะพลาดการดูรายการ”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

1. ด้านสัดส่วน

1) สัดส่วนการให้บริการตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไป

- **กิจการบริการสาธารณะ**

กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย แสดงความคิดเห็นว่า

> *“เขาอยากได้ 3 ชั่วโมง ปีสุดท้ายก็ยัง 3 ชั่วโมงอยู่ เพิ่มขึ้นแบบเท่ากันไปเลยดีกว่า”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้*
>
> *(สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)*

> *“สรุปนะปี 69 ใครคิดว่า 4 ชั่วโมงยกมือ 7 คน ใครคิดว่าปี 69 เริ่ม 3 ชั่วโมงสุดท้ายปี 73 เอา 5 ชั่วโมง 3-5 ยกมือ 14”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้*
>
> *(สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)*

> *“คุณแมวขอเสนอครับ ปีที่ 1 3 ชั่วโมง ปีที่ 2 3 ชั่วโมง ปีที่ 3 3 ชั่วโมง ปีที่ 4 4 ชั่วโมง ปีที่ 5 5 ชั่วโมงครับ คุณแมนผมขอเสนอเพิ่มครับ ในปีที่ 3 ก็ขอเปลี่ยนเป็น 240 เหมือนกันครับ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้*
>
> *(สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)*

ตารางที่ 6.110 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	240 นาที	300 นาที

กลุ่มนักวิชาการ แสดงความคิดเห็นว่า

> *“คิดว่าควรจะเท่ากันค่ะ แล้วก็ควรจะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยยะก็คือถ้าสมมติว่าตัวเลขมันเท่าเดิมแสดงว่าความสำคัญหรือนโยบายนี้มันเหมือนเท่าเดิมแต่ถ้าสมมติว่าตัวเลขมันอาจจะขยับขึ้นหรือมากหรือน้อยจะให้มุมมองในด้านผู้ผลิตน่ะค่ะ โอเคเรื่องนี้มันถูกกระตุ้นขึ้นมามันมีนัยยะเชิงให้ความสำคัญแต่ก็ยังเห็นว่าเรื่องของคุณภาพกับช่วงเวลาแล้วก็ประเภทรายการยังคงมีความสำคัญมากกว่าเรื่องของจำนวนเวลาค่ะ แต่ถามว่าควรชยับขึ้นไหมควรขยับขึ้นถามว่า*

ควรจะเท่ากันไหมควรจะเท่ากันเพราะว่าเราไม่ได้เอื้อว่าเราอยากดูสาธารณะหรือว่าธุรกิจในมุมมองของคนดูค่ะ แต่ว่าในมุมมองก็ควรจะเท่ากันก็คือคนดูมีสิทธิ์เลือกว่าอยากจะดูอะไร”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“เห็นด้วยกับทุกท่านเลยครับ แต่อยากให้มองเรื่องสัดส่วนเวลาอย่าง CC มัน 480 มันก็ 8 ชั่วโมงแล้วก็ให้บังคับเวลาในคนที่ใช้ชีวิตไปเลยครับ เพราะฉะนั้นให้มันอยู่ในช่วงที่คนใช้ชีวิตปกติแต่ถ้าเป็นอีก 2 เครื่องมือซึ่งเวลาก็ไม่ได้ครอบคลุม 8 ชั่วโมงก็อยากจะให้เลือกให้เหมาะกับประเภทรายการ ขอเสริมเรื่องรีรันเลยได้ไหมครับ จะรีรันหรือไม่รีรันก็แล้วแต่คุณแต่เราไม่ให้นับรีรันครับ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“มันสมควรจะต้องเพิ่มขึ้น เพราะว่าหากเราเอาความต้องการของคนดูเป็นหลักมันก็ต้องเพิ่มขึ้น อีกอย่างมันก็เหมือนดูหนังแบบมีซับไตเติ้ล แต่แบบนี้มีคำบรรยาย บางทีเราเองก็เกิดประโยชน์ เพราะบางคำฟังไม่ทัน หรืออยากเข้าใจมากกว่านั้นเราเองก็สามารถที่จะอ่านข้อความที่เป็นคำบรรยายแทนเสียงได้ เป็นประโยชน์มากนะ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่ากลุ่มนักวิชาการภาคใต้ได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นของปริมาณสัดส่วนของการจัดให้มีคำบรรยายแทนเสียงที่ควรปรับเพิ่มขึ้นในปริมาณที่ช่วยให้คนสามารถเข้าถึงบริการได้มากขึ้น ทั้งยังเอื้อประโยชน์ต่อคนดูปกติ ที่สามารถหาข้อมูลได้เพิ่มเติม อย่างไรก็ตามการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนคำบรรยายแทนเสียงนั้นอาจจะเพิ่มขึ้นในปริมาณที่เท่า ๆ กันในทุกปี

ตารางที่ 6.111 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	240 นาที	240 นาที	360 นาที	360 นาที	480 นาที

กลุ่มผู้สูงอายุ แสดงความคิดเห็นว่า

“ก็คือปี 1 2 90 นาทีก็คือ 1 ชั่วโมงครึ่งปีที่ 3 คือ 2 ชั่วโมงแล้วก็ปีที่ 4 จะเป็น 2 ชั่วโมงครึ่งแล้วก็จบปีที่ 5 3 ชั่วโมงเท่ากัน”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“อยากให้เพิ่มแบบเท่าๆ กันกับล่ามภาษามือ เพราะสามารถช่วยให้คนเข้าถึงมากขึ้น อีกอย่างอนาคนเราเองอาจจะต้องได้ใช้ อ่านบ้างฟังแล้วอาจจะเกิดอาการหูตึงต่างๆ มันก็เกิดขึ้นได้ แก่ไปตามอายุ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“อยากให้เพิ่มขึ้นกว่าเดิมจะเพิ่มเท่าไรไม่รู้ แต่อยากให้เพิ่ม อยากให้เกิดความเท่าเทียมคนอื่นดูได้ คนพิการก็ต้องได้ดูด้วย เราควรทำให้เท่ากัน ภาษีเราจ่ายไป ทีวีสาธารณะก็ควรจะต้องเพิ่มมากขึ้นเลย”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

กลุ่มผู้สูงอายุให้ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความต้องการของการเข้าถึงเนื้อหาต่าง ๆ ในกิจการบริการสาธารณะ ทั้งนี้การเข้าถึงหมายรวมถึงการแสดงถึงความเท่าเทียมในการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้กลุ่มผู้สูงอายุเองยังเห็นถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับตนเองในอนาคตด้วย

ตารางที่ 6.112 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	210 นาที	210 นาที	240 นาที

กลุ่มผู้บริโภค แสดงความคิดเห็นว่า

“ตอนเช้าก็ประมาณ 8 โมงถึง 10 โมงแล้วก็ตอนเย็น 2 ทุ่มถึง 4 ทุ่ม ผมมองว่าไม่สมควรล็อคเวลาเพราะว่าแต่ละช่องแต่ละรายการเขาเรียกเรตติ้งไม่เหมือนกันมันไม่สมควรอยู่แล้วแต่สิ่งที่ควรมีคือสมควรที่จะมีผังผังรายการที่เขามีอยู่แล้ว”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“คิดว่าคงเท่าเดิมค่ะ คำบรรยายแทนเสียงก็บางทีเราไปดูซีรีส์บางทีเราก็อ่านมากกว่าคิดว่าก็คงประมาณเท่าเดิม 180 ยาวเลย”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“ก็น่าจะ 180 ทุกปีก็ได้เพราะว่าอยากให้ขึ้นแบบว่าเท่า ๆ กันในทุกๆ ปีนับจากนี้”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“คิดว่า 180 เท่าเดิมค่ะ เพราะว่าการอ่านข้อความมันต้องใช้สมาธิในการดูการอ่านซึ่งการใช้ภาษามือมันจะใช้ประโยชน์ได้มากกว่าคิดว่าไม่ควรจเพิ่มเท่านี้ก็ได้พอแล้ว”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“ผมว่าแบบนี้ครับ ในเมื่อมันปิดได้แล้วก็ต้นทุนไม่สูงเท่าล่ามงั้นก็เพิ่มเยอะ ๆ ไปเลยครับ ใครที่คิดว่าเกะกะก็ปิดอย่าไปเปิดมันสำหรับคนหูหนวกที่อ่านหนังสือออกเผื่อเขาสนใจรายการที่ไม่มีจอล่ามเพราะบางทีรายการมันไม่อันเดียวกันยกตัวอย่างเช่นข่าวมันเป็นรายการสดซึ่งอาจจะไม่มีข้อความแต่ว่ารายการอื่นที่เป็นหนังเป็นละครสมมติเขาอยากดูก็เปิดดูก็ดีก็ไม่มีจอล่ามอยู่แล้วมีซับไตเติ้ลเพราะผมก็ชอบดูหนังซาวนด์แท็กไปอ่านเอาผมฟังไม่รู้เรื่องแต่ผมชอบอย่างนั้นจริง ๆ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“แต่ว่าถ้าคนหูหนวกเขาอยากดูละครแล้วดันมีรายการมีบรรยายขึ้นมาแล้วก็เปิดได้ส่วนเราได้ยินเราก็ปิดมันเพราะงั้นขอเพิ่มเยอะ ๆ เลยครับ ถ้าถามผมก็วันนึงซัก 6 ชั่วโมงเลยครับ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“ความคิดผมนะถ้าเป็นช่วงเช้ามันน่าจะดีนะครับ ซึ่งเป็นช่วง 7 โมงเช้าถึง 8 โมงเช้าก่อนที่เขาไปทำงานแต่บางคนเขาก็นอนดึกนะครับ คนหูหนวกแต่เวลาส่วนใหญ่เขาน่าจะนอนมากกว่าผมคิดว่าน่าจะเป็นช่วงเช้ามากกว่าก่อนเขาไปทำงานครับ งั้นเป็น 6 โมงถึง 8 โมงเช้าครับ ให้ 2 ชั่วโมง”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าในช่วง 2 ปีแรก คงไว้ซึ่ง 180 นาทีเท่าเดิม แต่เพิ่มขึ้นในช่วงปีที่ 3 4 5 ตามลำดับ โดยสามารถสรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ได้ดังนี้

ตารางที่ 6.113 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

- **กิจการทางธุรกิจ**

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายภาคใต้</u>

ได้เสนอแนะแนวคิดที่ว่าอยากให้กิจการทางธุรกิจนั้นมีการปรับให้เท่ากับจำนวนของกิจการบริการสาธารณะ เนื่องมาจากเนื้อหาที่น่าสนใจและกลุ่มผู้ชมให้การติดตามนั้นจะอยู่ที่กิจการทางธุรกิจ แน่นอนว่าเมื่อมีความต้องการรับชมมากก็อยากให้ทางสถานีผลิตเนื้อหาที่มีคำบรรยายแทนเสียงมากตามมาด้วย

> *“อยากได้แบบเดียวกับโทรทัศน์สาธารณะ คือมีการปรับมาตรฐานต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องและตรงกัน เพราะเชื่อว่าหากเราดูทีวีได้เราก็จะสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ นา ๆ ได้”*
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)*

> *“อยากให้ปรับขึ้นแบบขั้นๆ ขึ้นไป เริ่มต้นจาก 180 นาที 180 นาที ต่อด้วย 240 นาที และ 240 นาที และอาจจบด้วย 300 นาที อยากได้แบบนี้ สามารถเป็นไปได้ เพราะเชื่อว่าทำได้”*
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)*

> *“เห็นด้วยกับความคิดที่ว่าจะเพิ่ม ช่องทางธุรกิจ ทีวีหลายช่องน่าดูมากๆ เพิ่มขึ้นแบบนั้นเลย 180 นาที 180 นาที ต่อด้วย 240 นาที และ 240 นาที และอาจจบด้วย 300 นาที”*
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)*

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าในช่วง 2 ปีแรก ให้คงไว้ซึ่ง 180 นาทีเท่าเดิม แต่เพิ่มขึ้นในช่วงปีที่ 3 และ 4 เท่ากัน ส่วนในปีที่ 5 เพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยสามารถสรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ ได้ดังนี้

ตารางที่ 6.114 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	240 นาที	300 นาที

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u> แสดงความคิดเห็นว่า

“แทรกคือใน 1 วันมี 24 ชั่วโมงเขาก็ไปแทรกในเวลาและรายการที่ทำตอนไหนก็ได้และนับให้ครบวันนี้เราบอกเขาว่าเราต้องการ 200 นาทีเขาก็ทำให้เรา 200 นาทีได้แต่ก็เป็นรายการที่ไม่ได้ดูอยู่ดีอยากรู้หลาย ๆ เรื่องก็ไม่ได้รู้อยู่ดีเพราะไม่ได้ตามในรายการนั้นก็เลยรู้สึกว่าเวลามันไม่ได้จำเป็นแล้ว”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“ก็ลักษณะเดียวกันก็คือควรจะเท่ากันเพราะว่าความน่าสนใจของรายการสาธารณะกับธุรกิจซึ่งแน่นอนอยู่แล้วว่าของเอกชนน่าสนใจกว่าคนพิการเขาก็อยากดูรายการของเอกชนด้วยรายการบันเทิงก็คืออาจจะต้องมาพูดคุยถึงเรื่องประเภทรายการด้วยไม่ใช่แค่รายการข่าวอย่างเดียวแต่เห็นด้วยว่าต้องเท่ากันครับ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“เห็นด้วยที่อาจจะต้องปรับแต่ความเป็นจริงเราต้องยอมรับว่ารายการรัฐกับเอกชนคอนเทนต์มันก็แตกต่างกันความน่าสนใจมันก็แตกต่างกันเป้าหมาย”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“คือถ้าจะเสนอเรื่องสัดส่วนก็พูดไปหลายครั้งว่าเราไม่รู้ข้อมูลหรือปัจจัยอื่น ๆ ณ ขณะนี้อีกอันนึงที่จะเพิ่มเติมก็คืออาจจะต้องฝากทางกสทช.ด้วยว่าในการที่จะผลักดันวาระนอกจากการศึกษาวิจัยบทบาทนึงที่จะต้องชัดคือเขาต้องสื่อสารกับผู้ประกอบการแล้วก็สนับสนุนให้เกิดทุกประจำรายล้อมถ้ามองว่ามันคือวาระที่จะต้องผลักดันค่ะ เพื่อสุดท้ายมันไม่ได้แค่มีให้ครบตามระเบียบแต่มันต้องมีแล้วต้องได้คุณภาพแล้วมันต้องเข้าถึงผู้ใช้ได้ด้วย”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

ทั้งนี้ยังมีกลุ่มนักวิชาการ ที่มองว่าควรขึ้นในรูปแบบของการขึ้นเป็นขั้นบันได เพื่อที่จะสามารถทำให้สถานีนั้นมีการปรับตัว และเรื่องของเวลาที่ควรกำหนดให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ชมนั้นอาจจะเป็นการทำให้การผลิตเนื้อหาที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียงนั้นเกิดประโยชน์สูงสุด

> *“เห็นควรขึ้นแบบขั้นบันได เพราะว่าสังคมไทยบังคับว่าต้องเท่านั้นเท่านี้มันก็ให้เห็นว่า 1 เขาก็ได้เตรียมตัว 2 คนพิการก็ได้เห็นว่าเราตระหนักถึงเขาเห็นถึงความสำคัญของคนพิการในห้องนี้ทุกคนบอกว่าไม่ดูทีวีกันเลยแต่ผมไม่มีข้อมูลว่ากลุ่มคนพิการเขาทำอะไร 1 ทำงานประจำไหม 2 เขาขายล็อตเตอรี่อย่างเดียวหรือเปล่า เราไม่เห็นภาพเหล่านั้นแต่ว่าถ้าคนอยู่กับบ้านส่วนใหญ่เขาก็อยู่หน้าจอทีวีเยอะนะแต่พวกเราต่างหากปกติทำแต่งานอย่างเดียว”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

อย่างไรก็ตามนักวิชาการ มองว่าช่อง NBT ประจำภูมิภาคนั้นก็น่าจะมีการปรับอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อที่จะสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในแต่ละภูมิภาคได้ เพราะถือว่าช่องนี้มีความสำคัญในการถ่ายทอดเรื่องรางที่เป็นอัตลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น ซึ่งอาจจทำให้เกิดการรับรู้ที่เพิ่มมากขึ้นตามมา

> *“ช่องท้องถิ่นเขาอาจจะไม่ได้มีงบอะไรมากมายเหมือนกับในเมืองถ้าเกิดมองว่าเรามองว่าให้เขาทำเท่ามันจะเป็นการผลักภาระให้เขามากเกินไปไหมอย่างเรื่องภาระค่าใช้จ่าย ให้เขาทำตามกำลังที่มีจะดีกว่า อย่างน้อยมันก็มีดีกว่าไม่มีเลย”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

> *“มองว่ามันคือสัดส่วนที่ท้องถิ่นผลิตเองไหมว่าอย่าง NBT เองก็รับรายการจากศูนย์กลางซึ่งเขาไม่ได้ทำคอนเทนต์เอง 12 ชั่วโมง 8 ชั่วโมงเพราะฉะนั้นสัดส่วนเท่าไม่เท่ามันขึ้นอยู่กับเราจะบอกว่าคอนเทนต์ที่เขาผลิตเองเขาจะต้องใส่พวกนี้ไปกี่เปอร์เซ็นต์หรือว่าไปนับรวมที่เขามาจากส่วนกลางด้วยคิดว่าควรค่ะ จริง ๆ มันก็เป็นหน้าที่บริการสาธารณะแล้วก็ภูมิภาคเขายิ่งต้องเข้าใจทุกคนดูเขาด้วย”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

> *“ทีนี้ถ้าเกิดเราให้ทางโทรทัศน์ชุมชนรับตรงนี้ก็อาจจะลำบากหน่อยเพราะว่าเขาไม่มีเงินสนับสนุนไม่มีค่าโฆษณาทีนี้ก็อาจจะต้องเตรียมตรงนั้นไว้ด้วยครับ ว่าวันนึงที่โทรทัศน์ชุมชนกลับมาเกิดอีกเราจะสนับสนุนเขายังไง”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

“คือความต้องการโทรทัศน์ท้องถิ่นมันก็มีศักยภาพมันก็มีเทคโนโลยีแล้วก็การจัดรายการเกี่ยวกับท้องถิ่นมันก็เป็นประเด็นสำคัญที่สร้างความภาคภูมิใจให้กับศิลปินทุนทางวัฒนสังคม เพียงแต่ว่าข้อจำกัดของสถานีท้องถิ่นมีข้อจำกัดเรื่องอะไรบ้างเรื่องคนเทคโนโลยีอาจจะไม่ใช่ข้อจำกัดที่แท้จริงเพราะว่ามันสามารถสร้างซื้อขายใครก็ได้สร้างคนเพราะฉะนั้นเราต้องดูข้อจำกัดก่อนถ้าถามผมว่าต้องการต้องการต้องมีรายการพวกนี้ให้กับสังคมท้องถิ่นภาคใต้”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าในช่วง 2 ปีแรกอยากให้คงไว้ซึ่ง 240 นาทีเท่าเดิม แต่เพิ่มขึ้นในช่วงปีที่ 3 และ 4 เท่ากัน ส่วนในปีที่ 5 เพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยสามารถสรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ ได้ดังนี้

ตารางที่ 6.115 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	240 นาที	240 นาที	360 นาที	360 นาที	480 นาที

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u> แสดงความคิดเห็นว่า

“เหมือนกันเพราะว่าคนมันจะได้ดูเหมือนกันเท่าเทียมกัน ก็ความคิดเห็นเหมือนกับคนอื่นที่เขาอยากดูเพราะว่าคนดูเรามีธุรกิจกับสาธารณะพี่ก็เลยบอกว่ามันก็เท่า ๆ กันเหมือนกันอยากให้เหมือนกันสำหรับช่วงเวลาที่เป็นการออกอากาศในคนดูเท่าเทียมกัน”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

ในส่วนของกลุ่มผู้สูงอายุ ที่อยากให้มีการปรับขึ้นในรูปแบบการขึ้นเป็นขั้นบันได มองว่าการขึ้นจะช่วยให้ผู้ประกอบการนั้นสามารถที่จะปรับตัวและสามารถที่จะทำให้เกิดคุณภาพตามมาได้

“ขึ้นแบบขึ้นบันไดไปเลย แต่จะปีก็ควรจะมีพัฒนาการการขึ้นทำให้คนได้ดูมากขึ้นเพราะว่าเวลาของการมีความต้องการดูทีวีอาจจมีมากขึ้นในอนาคต เราคิดว่าน่าจะเพิ่มไปเลย ขึ้นมาแบบเพิ่มขึ้นก็จะเป็นประโยชน์ต่อคนดูกลุ่มอื่นๆ ด้วย”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

<u>กลุ่มผู้บริโภค</u> แสดงความคิดเห็นว่า

> *“ว่าคิดว่าควรเป็น 180 หรือ 360 นะคะ ใครว่า 180 ดีคะ 12 ท่านคิดว่าเป็น 180 นะคะ แล้วก็ที่เหลือจะเป็น 360 งั้นก็จะเป็น 180 นาที 5 ปี เท่ากันเท่าเดิม เพราะมองว่ามันก็เพียงพอแล้ว 3 ชั่วโมงต่อวันมันก็เยอะแล้วทีนี้ในส่วนของทีวีธุรกิจล่ะคะ ทีวีธุรกิจมันจะจบที่ 120 นาทีแต่ละท่านคิดว่าพอปี 2569”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

> *“อยากจะให้ประชาชนเขาเลือกเองเช้าอาจจะชั่วโมงนึงประมาณ 7 โมงถึง 8 โมงแล้วก็ช่วงเย็นช่วง 2 ทุ่มถึง 4 ทุ่มเพราะว่าอยากจะให้หูหนวกเป็นคนเลือกช่วงเวลาคิดว่าช่วงเวลานี้น่าจะเหมาะ”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าในช่วง 2 ปีแรกอยากให้คงไว้ซึ่ง 120 นาทีเท่าเดิม แต่เพิ่มขึ้นในช่วงปีที่ 3 และ 4 ในสัดส่วนที่ 150 เท่ากัน ส่วนในปีที่ 5 เพิ่มขึ้นมาเป็น 180 นาที โดยสามารถสรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ ได้ดังนี้

ตารางที่ 6.116 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	120 นาที	150 นาที	150 นาที	180 นาที

<u>สถานีโทรทัศน์ในส่วนภูมิภาค</u> ให้มีเหมือนกับกิจการบริการสาธารณะกับกิจการทางธุรกิจหรือไม่ กลุ่มนักวิชาการบางส่วนมองว่าสัดส่วนอาจไม่เท่ากันได้ เนื่องจาก งบประมาณที่แตกต่างกัน ศักยภาพหรือเทคโนโลยีในส่วนภูมิภาคอาจมีข้อจำกัด

> *“ช่องท้องถิ่นเขาอาจจะไม่ได้มีงบอะไรมากมายเหมือนกับในเมืองถ้าเกิดมองว่าเรามองว่าให้เขาทำเท่ามันจะเป็นการผลักภาระให้เขามากเกินไปไหมอย่างเรื่องภาระค่าใช้จ่าย ให้เขาทำตามกำลังที่มีจะดีกว่า อย่างน้อยมันก็มีดีกว่าไม่มีเลย”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

“มองว่ามันคือสัดส่วนที่ท้องถิ่นผลิตเองไหมว่าอย่าง NBT เองก็รับรายการจากศูนย์กลางซึ่งเขาไม่ได้ทำคอนเทนต์เอง 12 ชั่วโมง 8 ชั่วโมงเพราะฉะนั้นสัดส่วนเท่าไม่เท่ามันขึ้นอยู่กับเราจะบอกว่าคอนเทนต์ที่เขาผลิตเองเขาจะต้องใส่พวกนี้ไปกี่เปอร์เซ็นต์หรือว่าไปนับรวมที่เขามาจากส่วนกลางด้วยคิดว่าควรค่ะ จริง ๆ มันก็เป็นหน้าที่บริการสาธารณะแล้วก็ภูมิภาคเขายิ่งต้องเข้าใจทุกคนดูเขาด้วย”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“คือความต้องการโทรทัศน์ท้องถิ่นมันก็มีศักยภาพมันก็มีเทคโนโลยีแล้วก็การจัดรายการเกี่ยวกับท้องถิ่นมันก็เป็นประเด็นสำคัญที่สร้างความภาคภูมิใจให้กับศิลปินทุนทางวัฒนสังคมเพียงแต่ว่าข้อจำกัดของสถานีท้องถิ่นมีข้อจำกัดเรื่องอะไรบ้างเรื่องคนเทคโนโลยีอาจจะไม่ใช่ข้อจำกัดที่แท้จริงเพราะว่ามันสามารถสร้างซื้อขายใครก็ได้สร้างคนเพราะฉะนั้นเราต้องดูข้อจำกัดก่อนถ้าถามผมว่าต้องการต้องการต้องมีรายการพวกนี้ให้กับสังคมท้องถิ่นภาคใต้”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

2) สัดส่วนกิจการบริการสาธารณะกับกิจการทางธุรกิจ

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย</u>

ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจควรเท่ากัน

“อยากได้แบบเดียวกับโทรทัศน์สาธารณะ มีการปรับมาตรฐานต่าง ๆ ให้สอดคล้องและตรงกัน เพราะเชื่อว่าหากเราสามารถดูทีวีได้เราก็จะสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

ตารางที่ 6.117 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	240 นาที	300 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	240 นาที	300 นาที

กลุ่มนักวิชาการ แสดงความคิดเห็นว่า กิจการบริการสาธารณะควรมีสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือมากกว่ากิจการทางธุรกิจ เนื่องจาก กิจการบริการสาธารณะมีหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุน มีการประมูลโดยมีต้นทุนที่น้อยกว่า และเป็นโทรทัศน์ที่ต้องให้บริการแก่ประชาชน ดังนั้นควรมีสัดส่วนที่มากกว่า

“เห็นด้วยที่อาจจะต้องปรับแต่ความเป็นจริงเราต้องยอมรับว่ารายการรัฐกับเอกชนคอนเทนต์มันก็แตกต่างกันความน่าสนใจมันก็แตกต่างกันเป้าหมาย”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ ได้ดังนี้

ตารางที่ 6.118 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	240 นาที	240 นาที	360 นาที	360 นาที	480 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการธุรกิจ)	240 นาที	240 นาที	360 นาที	360 นาที	480 นาที

กลุ่มผู้สูงอายุ แสดงความคิดเห็นว่า กิจการบริการสาธารณะควรมีสัดส่วนที่มากกว่ากิจการทางธุรกิจ ควรมีสัดส่วนที่เท่ากัน เนื่องจากมีเรื่องของงบประมาณในการจัดสรรเข้ามาเป็นปัจจัยหลักในการจัดสรรงบประมาณ

“เหมือนกันเพราะว่าคนมันจะได้ดูเหมือนกันเท่าเทียมกัน ก็ความคิดเห็นเหมือนกับคนอื่นที่เขาอยากดูเพราะว่าคนดูเรามีธุรกิจกับสาธารณะพี่ก็เลยบอกว่ามันก็เท่า ๆ กันเหมือนกันอยากให้เหมือนกันสำหรับช่วงเวลาที่เป็นการออกอากาศในคนดูเท่าเทียมกัน”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ได้ดังนี้

ตารางที่ 6.119 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	210 นาที	210 นาที	240 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการธุรกิจ)	120 นาที	120 นาที	150 นาที	150 นาที	180 นาที

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ แสดงความคิดเห็นว่า กิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนที่เท่ากัน

> *“ในส่วนของทางธุรกิจค่ะ คิดว่าน่าจะเพิ่มไปประมาณเท่า ๆ กันกับสาธารณะนะคะ เท่ากันตลอดไป”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

ตารางที่ 6.120 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	210 นาที	210 นาที	240 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	120 นาที	150 นาที	150 นาที	180 นาที

3) สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค (สทท. ภูมิภาค) ผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มแสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนการให้บริการในส่วนของ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (สทท. ภูมิภาค) ควรจะเท่ากับกิจการบริการสาธารณะ และโทรทัศน์ทุกประเภทควรมีสัดส่วนที่เท่ากัน

ตารางที่ 6.121 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	240 นาที	300 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	240 นาที	300 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (สทท. ภูมิภาค)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	240 นาที	300 นาที

ตารางที่ 6.122 สรุปสัดส่วนการห้บริการคำบรรยายแทนกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	240 นาที	240 นาที	360 นาที	360 นาที	480 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	240 นาที	240 นาที	360 นาที	360 นาที	480 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (สทท. ภูมิภาค)	240 นาที	240 นาที	360 นาที	360 นาที	480 นาที

ตารางที่ 6.123 สรุปสัดส่วนการห้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	210 นาที	210 นาที	240 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	120 นาที	150 นาที	150 นาที	180 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (สทท. ภูมิภาค)	- นาที	- นาที	- นาที	- นาที	- นาที

ตารางที่ 6.124 สรุปสัดส่วนการห้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (สทท. ภูมิภาค)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที

จากตารางดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มส่วนใหญ่ไม่ว่าจะเป็นกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และกิจการบริการทีวีส่วนภูมิภาคจะเท่ากัน มีเพียงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการเท่านั้นที่มีสัดส่วนของกิจการทางธุรกิจที่น้อยกว่ากิจการบริการสาธารณะและสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยส่วนภูมิภาค (สทท. ภูมิภาค)

2. ด้านช่วงเวลา

ในด้านช่วงเวลาที่ควรจัดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียงนั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางท่านได้แสดงความคิดว่า ต้องการให้ทางสถานีโทรทัศน์เป็นผู้กำหนดเอง เนื่องจากจำนวนสถานีโทรทัศน์ของประเทศไทยมีหลากหลายช่อง ดังนั้นการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงจะมีหลายช่วงเวลา หลายสถานีให้สามารถเลือกเปิดรับข้อมูลได้ หรือในกรณีที่ ณ เวลานั้น สถานีนั้นไม่สะดวกในการเปิดรับข้อมูล สามารถดูย้อนหลังทางออนไลน์ได้

> *“อยากให้กำกับเวลาครับ ก็คือตามเวลาเช้า เที่ยง เย็นครับ เช้า เที่ยง แล้วก็บ่ายก็คือให้กำกับเวลาแค่ 3 ช่วงนี้พอเพราะว่าช่วงเวลาอื่นเราไม่ค่อยได้ดูครับ”*

> *“ให้จำกัดช่วงเวลาครับ จำกัดช่วงเวลาที่ต้องมีล่ามครับ ในช่วงกลางวันครับ เช้า เที่ยง เย็น ช่วงตั้งแต่ 6 โมงเช้าจนถึง 6 โมงเย็นครับ ให้อยู่ช่วงนี้”*

> *“6 โมงเช้าถึง 4 ทุ่มกลับจากทำงานแล้วก็นอนน่าจะเป็นเวลาที่เหมาะสม เวลาให้เขาเลือกเองเลยเพราะว่าตอนนี้ไม่ได้มีแค่คนพิการมีผู้สูงวัยด้วยให้เขาเลือกเองเลย”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

3. ด้านประเภทรายการ

ทางด้านรายการโทรทัศน์ที่ควรจัดให้มีบริการล่ามภาษามือนั้น ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นว่า ควรมีทุกรายการ นอกเหนือจากข่าว เพื่อให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายได้รับข้อมูลในด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วน เช่น รายการประเภทบันเทิง เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลาย โดยบางส่วนมีความเห็นว่าให้สอบถามทางกลุ่มคนพิการเป็นหลัก เพื่อให้ครอบคลุมทุกประเภทรายการ

- **รายการวาไรตี้ ประเภทด้านศิลปวัฒนธรรม**

“จริง ๆ แล้วผมอยู่กับศิลปะวัฒนธรรมเลยมองว่าช่องศิลปะวัฒนธรรมมันมีน้อยมากและเราก็ตระหนักว่าเด็กไทยไม่มีความรู้เรื่องศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นเลยเคยจัดทำรายการบันทึกเทปของกระทรวงวัฒนธรรมก็ไปเปิด CC ก็ไม่มีคนดูเด็กก็ไม่ได้ดูถ้าเป็นไปได้ช่องศิลปะวัฒนธรรมก็อยู่ในช่องที่ว่าเด็กได้มีโอกาสได้ดูด้วยรายการข่าวเดี๋ยวนี้มันซ้ำไปซ้ำมาเยอะดูบ่อยก็เลี่ยน”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

- **รายการกีฬา**

“อยากให้แบ่งชัดเจนไปเลยว่ามันควรจะมีประเภทไหนกี่เปอร์เซ็นต์อันนี้ขอเสนอก็คือมันมีความต้องการพื้นฐานเท่ากันหมดครับ ตั้งแต่ต้องกินอิ่มนอนหลับต้องมีความปลอดภัยจะมีความรักเพราะงั้นคิดว่าคนพิการเขาก็ต้องอยากดูกีฬาอยากดูรายการบันเทิงอยากดูตลกอย่างที่ท่านอาจารย์แนะนำไปตั้งแต่เบื้องต้นแค่อยากให้มีสัดส่วนคือมีทุกรายการเพียงแต่ว่าเครื่องมือสื่อสาร 3 อันนี้มันไม่ได้เหมาะกับทุกรายการครับ ก็ให้มันเหมาะสมกับรายการแต่ละประเภทด้วยครับ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

- **ละครและภาพยนตร์**

“อยากให้มีข่าวเป็นล่ามภาษามือทุกข่าวควรมีล่ามภาษามือแต่ถ้าเป็นพวกหนัง ละครต่าง ๆ ค่อยให้เป็นซับ เป็น CC เอา”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

- **รายการข่าว**

“ก็ลักษณะเดียวกันก็คือควรจะเท่ากันเพราะว่าความน่าสนใจของรายการสาธารณะกับธุรกิจซึ่งแน่นอนอยู่แล้วว่าของเอกชนน่าสนใจกว่าคนพิการเขาก็อยากดูรายการของเอกชนด้วย

รายการบันเทิงก็คืออาจจะต้องมาพูดคุยถึงเรื่องประเภทรายการด้วยไม่ใช่แค่รายการข่าวอย่างเดียวแต่เห็นด้วยว่าต้องเท่ากันครับ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

4. ด้านการออกอากาศซ้ำ

จากการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำรายการที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียงมาออกอากาศซ้ำ โดยเทปที่ออกอากาศซ้ำนั้นสามารถนับเป็นบริการเพื่อคนพิการได้หรือไม่ ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ สามารถออกอากาศซ้ำได้แต่ไม่จำนวนชั่วโมงในการให้บริการ และอีกกลุ่ม คือ กรณีออกอากาศซ้ำสามารถนับเป็นบริการคำบรรยายแทนเสียงได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

กรณีนำเทปรายการที่เผยแพร่ไปแล้วมาออกอากาศซ้ำ สามารถเผยแพร่ได้ แต่ไม่ให้นับจำนวนบริการคำบรรยายแทนเสียง

“ไม่เอาไม่นับไม่ชอบซ้ำ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

5. ความคิดเห็นที่มีต่อบริการเพื่อคนพิการในรายการโทรทัศน์

ในส่วนความคิดเห็นของคนทั่วไปที่มีต่อบริการเพื่อคนพิการ กรณีที่มีการเพิ่มสัดส่วนการให้บริการที่เพิ่มมากขึ้นนั้น กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ บางส่วนอยากให้มีทั้ง 2 บริการพร้อมกันแต่บางส่วนมีความเห็นว่าอยากให้ทั้ง 2 บริการแยกออกจากกัน เนื่องจากในการเปิดรับสื่อโทรทัศน์นั้นเพื่อให้ไม่มีความสับสนและวุ่นวายทางด้านเทคนิค

“อยากให้มีข่าวเป็นล่ามภาษามือทุกข่าวควรมีล่ามภาษามือแต่ถ้าเป็นพวกหนัง ละครต่าง ๆ ค่อยให้เป็นซับ เป็น CC เอา”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ดิฉันก็ไม่อยากให้มีบริการล่ามภาษามือเพราะว่าคนที่จะดูค่ะ เขาก็จะรู้ว่าตัวเองอยากดูข้อความหรือว่าล่ามภาษามือเพราะว่าถ้าจัดให้ทั้ง 2 บริการพร้อมกันมันจะทำให้เกิดความสับสนเดี๋ยวดูล่ามตรงนู้นไม่ครบมาดู CC อีกก็เลยอยากให้แยกค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“คืออยากจะให้ใช้ระเบียบให้เคร่งครัดแล้วก็ให้กำหนดกติกาที่แน่นอนทั้งผู้รับแล้วก็ผู้ใช้บริการแล้วก็ให้ใช้อย่างทั่วหน้าให้ใช้อย่างสม่ำเสมอแล้วก็อยากเสนอนิดนึงรายการทีวีอยากให้เป็นเรื่องราวดี ๆ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“ตอนเช้าเชิดชูคนที่ทำความดีตื่นเช้าไม่ใช่ว่าคนนั้นฆ่าใครคนนี้ฆ่าใครมาเราอยากรับสิ่งดี ๆ คือเอาเรื่องราวดี ๆ มาเล่าอยากเปลี่ยนบริบทตรงนี้บ้างให้คนดูแล้วมันสดใสคือทุกอย่างถ้ามุมมองว่าถ้าใช้กฎระเบียบและรักษากฎมันก็ได้ถ้าไปตรงนี้ไม่ใช่คืออย่าไปหลีกเลี่ยงเหมือนกับว่าเรามีพรบ. กำหนดอยู่แล้วเราก็ต้องบังคับใช้ตามพรบ.เลยตรงนี้นะคะ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

6. ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ ที่มีต่อบริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการโทรทัศน์

“มีเพิ่มเกี่ยวกับซีรีส์ครับ คือถ้าอยากให้คนหูหนวกเข้าถึงบันเทิงต้องจัดแคปชันให้ครบครับ”
ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“โพสต์แคปชันค่ะ ขอตัวใหญ่กว่านี้อีกนิดเพราะว่าสายตาของแต่ละคนไซส์มันไม่ได้มาตรฐาน”
ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน2566)

6.2.4 สัดส่วนให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียง ภาคเหนือ

จากตารางจะเห็นได้ว่า ในช่วงปีแรกและปีที่ 2 บริการคำบรรยายแทนเสียงทั้งกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจมีการกำหนดสัดส่วนคำบรรยายแทนเสียงเท่ากันที่ 60 นาทีต่อวัน ถัดมาในปีที่ 3 ซึ่งเป็นช่วงปัจจุบัน และในปีที่ 4 สัดส่วนของคำบรรยายแทนเสียงระหว่างกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจมีสัดส่วนไม่เท่ากัน กล่าวคือ ในกิจการบริการสาธารณะกำหนดสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงที่ 120 นาทีต่อวัน ในขณะที่กิจการทางธุรกิจมีการกำหนดสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงที่ 60 นาทีต่อวัน และในปีสุดท้ายของข้อกำหนดชุดนี้คือปีที่ 5 จะมีการเพิ่มสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงสำหรับกิจการบริการสาธารณะที่ 180 นาทีต่อวัน และกำหนดสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงในกิจการทางธุรกิจ 120 นาทีต่อวัน

- **เพียงพอ**

<u>ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย</u>

บางคนมองว่าสัดส่วนเท่าเดิมตอนนี้เพียงพอแล้ว เพราะไม่ใช่ทุกคนจะเข้าใจภาษามือ

“เขาบอกว่าเท่ากันอยากได้เท่ากันอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมแล้วก็เหมือนกับคุณหนุ่มบอกว่าบางทีคนที่ไม่ได้ยินเสียงแล้วไม่ใช่ทุกคนจะรู้ภาษามือเขาก็อยากได้คู่กันเท่ากัน”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ

บางคนมองว่าสัดส่วนเท่าเดิมตอนนี้ก็อาจเพียงพอแล้ว เพราะโดยทั่วไปทุกคนมักจะเปิดรับสื่อเพียงเรื่องราวเฉพาะที่สนใจเท่านั้น

“ผมเชื่อว่าทุกคนพยายามที่จะหาทางออกที่จะให้การรับรู้ข่าวสารของตัวเองเพียงพอกับการดำเนินชีวิต เฉพาะสำหรับกลุ่มคนพิการผมคิดว่าเขาคงรับเพื่อที่จะให้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตไม่ว่าจะเป็นภาคของบันเทิงหรือภาคของความเป็นอยู่”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

- **ไม่เพียงพอ**

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

ส่วนใหญ่ยังมองว่าไม่เพียงพอ และเป็นบริการที่สามารถจัดทำขึ้นได้ง่ายพร้อมกับที่รายการออกอากาศได้เลย ไม่ได้มีความซับซ้อนเหมือนบริการล่ามภาษามือ อย่างไรก็ตาม ถ้าเป็นรายการสดหรือช่วงข่าวด่วนอาจจะยังยากเพราะอาจยังทำบทบรรยายไม่ทัน แต่ถ้าเป็นไปได้ก็อยากให้พัฒนาในส่วนนี้ด้วย และด้วยปัจจุบันเทคโนโลยีก็มีความก้าวหน้ามากขึ้น คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายที่เสพสื่อจากทางโทรทัศน์หรือแม้แต่ทางอินเทอร์เน็ตก็ตาม ส่วนใหญ่ยังอยู่ในช่วงวัยรุ่น อายุยังไม่มาก สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้

“ก็คือไม่พอค่ะ ยังน้อยไปทุกวันนี้ ก็คืออยากให้เพิ่มแล้วก็เพิ่มในช่วงของข่าวการเมืองหรือว่าข่าวที่มันเป็นเรื่องที่เฉพาะกิจขึ้นมาอาจจะเช่นช่วงการเลือกตั้ง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“สัดส่วนที่ถามมาว่าตอนนี้ที่มีอยู่พอไหมก็คือยังไม่พอเพราะว่าตอนนี้นะครับ ก็คือเทคโนโลยีที่สามารถซัพพอร์ตการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทั่วโลกก็คือมันมีเยอะมาก ๆ แล้วคนหูหนวกก็คือเป็นวัยรุ่นนะครับ ตอนนี้มันไม่ใช่แบบว่ามีแค่ผู้สูงวัยเขาต้องเข้าถึงเทคโนโลยีหรือข้อมูลข่าวสารที่มันมากขึ้นซึ่งในต่างประเทศ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“ผมอยากเสนอ 300 เพราะว่ารายการข่าวสดเขามีล่ามภาษามืออยู่แล้วรายการวาไรตี้สารคดีท่องเที่ยวแล้วก็หัวข้ออื่น ๆ ครับ ก็คืออยากให้มันมี CC รายการตลก เกมโชว์ เอา CC ผมว่าประมาณทั้งหมดต่อวันน่าจะได้ประมาณสัก 5 ชั่วโมงก็เหมือนเมื่อสักครู่ ที่ทางคุณตรีได้มาชี้แจงว่าเราไม่สามารถที่จะทำ CC รายการข่าวไปพร้อมกับที่มีบริการล่ามภาษามือได้เราก็โอเคแต่ว่าเราก็เอาไปจัดสรรรายการประเภทอื่นก็เลยประมาณนี้ครับ 5 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

<u>กลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่มในส่วนของสัดส่วนคำบรรยายแทนเสียงในรายการโทรทัศน์ เมื่อทำการอภิปรายร่วมกันในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ พบว่า ความคิดเห็นโดยส่วนใหญ่ยังมองว่าปัจจุบันคำบรรยายแทนเสียงก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการรับสื่อของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย โดยมองว่าบริการคำบรรยายแทนเสียงก็ไม่ได้มีสำหรับทุกรายการ

“ไม่พอข้อมูลข่าวสาร 1 วันมี 24 ชั่วโมงแล้วก็ถ้าเกิดบริการด้านคนที่เขาดูไม่ออกฟังไม่ได้เขาก็ต้องการต้องการมากกว่าข้อมูลข่าวสารที่มันเป็นประจำวัน”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u>

จากการสนทนากลุ่มในส่วนของสัดส่วน คำบรรยายแทนเสียงในรายการโทรทัศน์ เมื่อทำการอภิปรายร่วมกันในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภค ภาคเหนือ พบว่า กลุ่มนี้ยังมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันว่าสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนสียงในปัจจุบันยังไม่เพียงพอต่อความต้องการรับสื่อของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ซึ่งหมายรวมถึงทั้งบริการล่ามภาษามือและบริการคำบรรยายแทนเสียง ซึ่งควรมีการเพิ่มสัดส่วนต่อวันมากขึ้นทั้ง 2 บริการ

“ไม่เพียงพอครับ ควรปรับเพิ่ม ก็ควรเริ่มตั้งแต่ปี 69 เลยเพราะ 68 ก็ 180 แล้วแล้วก็เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ปีละชั่วโมง”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

“คืออันเดิมแค่ 180 นาทีมันยังน้อยไปค่ะ ควรจะเพิ่มตั้งแต่ปี 69 ค่ะ เป็น 240 69 70 เป็น 240 พอ 71 72 เป็น 300 แล้วก็ปีสุดท้ายเป็น 360 รู้สึกว่าการทำ CC มันไม่ได้ยากขนาดนั้นมันง่ายกว่าการทำ AD คิดว่าถ้าเพิ่มเป็นแบบนี้น่าจะได้มันต้องใช้เวลาในการทำนานแต่ก็รู้สึกว่าขั้นตอนการทำก็ไม่ได้ยาก”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

1. ด้านสัดส่วน

1) สัดส่วนการให้บริการตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไป

- **กิจการบริการสาธารณะ**

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ</u>

บริการเพื่อช่วยให้คนพิการได้เข้าถึงสื่ออย่างเท่าเทียมนั่นคือ บริการคำบรรยายแทนเสียง ซึ่งมีลักษะเป็นคำบรรยายปรากฏอยู่ที่หน้าจอโทรทัศน์ ซึ่งบริการนี้ก็มักปรากฏให้เห็นบ่อยครั้งในแอปพลิเคชันสตรีมมิ่งบนอินเทอร์เน็ต

สำหรับมุมมองของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ก็ยังมองว่า ถึงแม้ทุกวันนี้จะมีคำบรรยายแทนเสียงปรากฏมากมาย แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการที่จะเข้าถึงสื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพนัก

นอกจากนี้ส่วนใหญ่มองว่าควรเป็นสัดส่วนที่เท่ากันกับบริการล่ามภาษามือ อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมเหมือนกัน รวมทั้งช่วงข่าวด่วนก็อยากให้ขึ้นเป็นตัวหนังสือมาพร้อมกันไปเลย

> *“อยากจะให้มีจอล่ามกับ CC พร้อมกัน ทั้งคนหูหนวกและหูตึง บางทีคนหูตึงที่ไม่ได้เรียนภาษามือจะดูภาษามือไม่รู้เรื่อง ต้องอ่านแคปชันในตัว CC ตัวหนังสือกับล่ามต้องเป็นคู่กันตลอด เป็นเสียงเดียวกันว่าให้ขึ้นมาพร้อมกันเป็นตัวหนังสือ เป็นการพัฒนาทักษะของคนพิการด้วย”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

บางความเห็นมองว่าควรที่จะมากกว่าบริการล่ามภาษามือ จากการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย บางคนเสนอที่ 5 ชั่วโมง หรือ 300 นาทีต่อวัน เพราะรายการข่าวสดมีบริการล่ามภาษามืออยู่แล้ว อาจจะเพิ่มในรายการประเภทอื่น ๆ เช่น รายการวาไรตี้ รายการสารคดีท่องเที่ยว ฯลฯ

> *“อยากจะให้มีจอล่ามกับ CC พร้อมกัน คือ ทั้งคนหูหนวกและหูตึงบางทีคนหูตึงที่เขาไม่ได้เรียนภาษามือเขาจะไม่ดูภาษามือไม่รู้เรื่องแล้วก็ไม่ได้ยินในโทรทัศน์ด้วย บางทีเขาต้องอ่านแคปชันในตัว CC ตัวหนังสือนี้ พี่หนุ่มบอกว่าเวลาเท่ากับจอล่ามครับ ตัวหนังสือกับตัวล่ามเวลาเท่ากันต้องเป็นคู่กันตลอดทุกคนส่วนใหญ่ก็จะเป็นเสียงเดียวกันครับ ว่าให้ขึ้นมาพร้อมกันเป็นตัวหนังสือก็ดีครับ เป็นการพัฒนาทักษะของคนพิการด้วยครับ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

“ผมโหวต 3 ชั่วโมงนะครับ 180 นาทีเหตุผลเพราะว่าผมเห็นว่าบางคนบอกว่าอยากได้ 4 ชั่วโมงใช่ไหมแต่เราก็ไม่ได้ดูตลอดเราอย่าลืมนะครับ ว่าของเก่าเราคือ 1 ชั่วโมงแล้วก็ส่วนมากครับ ที่เขาให้บริการเราเป็นข่าวมื้อเที่ยงเพราะว่าเราไม่ได้กำหนดเวลา ทางช่องเขาก็จัดให้เป็นข่าวเที่ยงทั้งหมดเลยแต่บางคนในรหว่างที่ที่มีการให้บริการของเราเขาก็ทำงานอยู่มีภารกิจอย่างอื่นอยู่ซึ่งเราไม่สามารถรู้ได้แต่เราก็ทำอะไรไม่ได้แล้วเพราะบริษัทหรือทางสถานีเขาทำตามกฎหมายไปแล้วจริง ๆ เราควรจะมีการแบ่งช่วงเวลาให้สอดคล้องกับการใช้ชีวิตก็คือเช้า 1 ชั่วโมง เที่ยง 1 ชั่วโมง แล้วก็เย็น 1 ชั่วโมงเพื่อให้ทุกคนมีโอกาสได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารระหว่างวันเหมือนกันแล้วก็ในช่วงเวลาของเนื้อหาข่าวผมเห็นว่ามันเป็นเรื่องสำคัญมากถ้าสมมติว่าช่วงไหนที่ไม่มีล่ามอยากให้มี CC เข้ามาแทนเพื่อที่คนหูหนวกจะได้เลือกเข้าถึงได้จะได้เข้าถึงได้ตลอดอย่างเช่นในกรณีที่เป็นข่าวด่วน 5 นาทีข่าวทันเหตุการณ์อะไรอย่างครับ ช่วงที่เป็นแบบนี้มาก็คืออยากจะให้มี CC เลยด้วยถ้าในกรณีที่ไม่มีล่ามช่วงประมาณ 5 โมงเย็นถึง 1 ทุ่มอันนี้เป็นเหตุผลของผมครับ สิ่งสำคัญเลยนะครับ ที่เราต้องการก็คืออยากดูข่าวแต่มีบางคนบอกว่าฉันไม่ได้ดูข่าวเย็น ๆ ฉันดูข่าวกลางคืนช่วงกลางคืนฉันดูข่าวดึกตอนกลางมีคนดูไหมมีคนดูข่าวไหมช่วงกลางคืนมีไหมครับ ประมาณ 3-4 ทุ่มมีไหม (มี) ผมดูแค่ 3 ช่วงผมก็เลยเหมาไปเป็น 3 ชั่วโมงโอเคครับ ก็เดี๋ยวให้คนที่เขาจะเอา 4 ช่วงมาเสนอแล้วกันครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ

(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

ตารางที่ 6.125 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

จากตาราง จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ มองว่ากิจการบริการสาธารณะควรมีสัดส่วนคำบรรยายแทนเสียงเท่ากับกิจการทางธุรกิจ กล่าวคือ ในปีแรกและปีที่ 2 จะเริ่มต้นที่ 180 นาทีต่อวัน ปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 240 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 300 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนคำบรรยายแทนเสียง 360 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่ม พบว่า กลุ่มนักวิชาการไม่ได้มีการแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อประเด็นว่าเป็นอย่างไรบ้าง เพียงพอหรือไม่ แต่ในความเห็นของกลุ่มนักวิชาการจะมองภาพรวมและความสอดคล้องในเชิงธุรกิจของทีวีดิจิตอลช่องต่าง ๆ มากกว่า

ในมุมมองของนักวิชาการ ก็มีมุมมองในเรื่องของต้นทุนในการผลิตสื่อ โดยเฉพาะภาคธุรกิจหรือเอกชน ก่อนที่จะตอบคำถามว่าสัดส่วนสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการเพียงพอหรือไม่ ต้องไม่ลืมในปัจจัยของต้นทุน ในส่วนของกิจการบริการสาธารณะหรือช่องของรัฐบาลนั้นสามารถทำได้ เพราะมีงบประมาณที่จัดสรรมาเพื่อพัฒนางานส่วนนี้อยู่แล้ว ในขณะที่ภาคเอกชนจะต้องแบกรับต้นทุนต่าง ๆ เอง และความรู้ความชำนาญก็ไม่เท่ากับภาครัฐหรือ สำนักงานกสทช อาจต้องดูความต้องการในการเสพสื่อของคนพิการ ในการขับเคลื่อนในธุรกิจสื่อก็มันขับเคลื่อนด้วยต้นทุน ต้องมองกันในเรื่องของข้อเท็จจริงในเชิงต้นทุนประกอบด้วย รวมไปถึงต้องดูแรงจูงใจมันก็ต้องมากที่จะให้เขาลงมาทำแล้วให้มันอยู่อย่างตลอดไป แล้วคนพิการก็จะได้ผลในระยะยาว และมองว่ากลุ่มคนพิการคงรับสารเพื่อที่จะให้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต ไม่ว่าจะเป็นภาคของบันเทิงหรือภาคของความเป็นอยู่ ไม่รับสารมากมายเกินความจำเป็นกว่าชีวิตเขา

> *“สัดส่วนที่มีในปัจจุบันมันแน่นอนแล้วหรือยัง ส่วนตัวแล้วก็ยังไม่รู้ว่ามันพอหรือไม่พอแต่ว่าอย่างนึงที่อยากให้คิดก็คือว่าถ้าจะเชื่อว่าสื่อมันเป็นอุตสาหกรรมมันมีต้นทุนทั้งบริการภาคสาธารณะเองหรือเอกชนเองสัดส่วนที่มีอยู่ในปัจจุบันที่ทำอยู่ 60 นาที 120 180 นาทีมันคิดเป็นสัดส่วนต้นทุนของคนที่จะต้องแบกรับอยู่ที่เท่าไหร่แล้วต้นทุนตรงมันคุ้มค่าในเชิงของธุรกิจไหม คุ้มค่าของเชิงในการที่จะมีกำไรหรือว่าเพราะว่าธุรกิจสื่อมันบังด้วยตัวเงินอยู่แล้วมันเป็นไปไม่ได้ที่จะบอกว่าตรงนี้น้อยไปตรงนี้มากไปโดยที่ไม่ได้ดูตัวต้นทุนที่แท้จริงว่าสื่อที่เขาต้องแบกรับอยู่ในปัจจุบันคือเท่าไหร่ แล้วถามกลับคำถามต่อไปว่าในสัดส่วนที่เราจะต้องเพิ่มขึ้นเท่าไหร่การเพิ่มขึ้นของเขามันก็คือการเพิ่มของต้นทุนนะครับ ไม่ว่าจะเป็นของบริษัทสาธารณะเองหรือว่าอาจจะเป็นของธุรกิจเองก็ตาม แต่บริการของสาธารณะอย่างที่บอกว่าทำไม Thai PBS ทำได้ รัฐสภาทำได้ ส่วนหนึ่งนอกเหนือจากเรื่องของทรัพยากรอย่าลืมว่าต้นทุนมันมาจากภาษีมันมีงบประมาณที่สามารถที่จะใช้ได้กับเรื่องพวกนี้ง่ายกว่าบริการของเอกชนอยู่แล้ว กลับไปที่บริการของเอกชนผลที่ตามมา กสทช.เองก็มีประสบการณ์เยอะว่าเวลาที่ทำงานกับเอกชน แล้วสุดท้ายเอกชนไปไม่ได้มันก็กลับมาที่ กสทช. ที่จะต้องมาแบกรับในเรื่องพวกนี้อยู่ดีและถ้ามองแบบเป็นกลางที่ว่าไม่ได้อิงในเรื่องของว่าเป็นคนพิการหรืออะไรก็แล้วแต่ ถ้าในสิทธิ์ทุกคนมีสิทธิ์เท่าเทียมกันในตามรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

ในส่วนของปัจจัยใดที่ควรนำมากำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ เมื่อทำการสนทนากลุ่มจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ พบว่า ควรย้อนกลับไปดูกระบวนการก่อน โดยเริ่ม

จากความต้องการในการรับสื่อของกลุ่มเป้าหมายก่อน โดยคนพิการเองก็มีความแตกต่างของบริบทและพื้นที่ที่ต่างกัน ลำดับถัดมาต้องมาดูสัดส่วนคนพิการทางประเทศไทยว่ามีสถิติเพิ่มขันหรือลดลงอย่างไร เทรนด์จำนวนคนพิการแต่ละประเภทเป็นอย่างไร และต้องมาดูเรื่องของสัดส่วนความพิการที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมันมีข้อจำกัดความพิการอะไรบ้าง เพราะข้อจำกัดเหล่านี้ส่งผลต่อการเข้าถึงและรับได้สิทธิในการเข้าถึงสื่อ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและความเท่าเทียม ประเด็นต่อมาก็คืออุปกรณ์ที่จะเข้าถึงสื่อ ซึ่งหมายถึงเครื่องมือที่จะรับชมคือรับฟัง เพราะว่ามันมีผลต่อกระบวนการในการผลิตด้วย อุปกรณ์บางอย่างสามารถรับ SL ได้ แต่ไม่สามารถรับ AD หรือ CC ได้ ก็ต้องมาดูในส่วนนี้ให้ครอบคลุม นอกจากนี้ต้องมาดูความต้องการที่เกิดจากข้อจำกัดของคนพิการจริงๆ ประกอบกัน อย่างเช่นรายการมี 16 ประเภทตามการแบ่งของ กสทช. แต่คนพิการจริง อาจต้องการรายการแค่ 2 ประเภท และเมื่อแบ่งย่อยคนพิการแต่ละกลุ่มก็มีความต้องการเนื้อหารายการต่างกัน เช่น อีกกลุ่มอาจต้องการรายการประเภทข่าว แต่อีกกลุ่มต้องการรายการประเภทบันเทิง เป็นต้น นอกจากข้อจำกัดส่วนบุคคลแล้ว คนพิการในแต่ละภูมภาคก็มีความต้องการเนื้อหาในรูปแบบรายการที่แตกต่างกันด้วย เช่นภาคตะวันออกเฉียงเหนืออาจต้องการเนื้อหารายการที่มีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม เพื่อแสดงอัตลักษณ์ของเขาเพราะมีความหลากหลายทางด้านของชาติพันธุ์ และอีกปัจจัยที่ต้องมองก็คือช่วงเวลาในการออกอากาศของรายการต่าง ๆ ว่ามีความเหมาะสมและตอบสนองต่อความต้องการมากน้อยเพียงใด อย่างเช่นรายการประเภทข่าวที่มักจะเปิดรับกันในช่วงเช้า ก็อาจจะขยับจากช่วงเช้ามืดมาช่วงเช้าระหว่างไปทำงาน เป็นต้น เมื่อเรากำหนดช่วงเวลาการออกอากาศแต่ละประเภทได้อย่างเหมาะสมแล้ว การกำหนดสัดส่วนก็จะมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย

> *“มีอยู่ประมาณ 6 ประเด็นก็แล้วกันนะคะ ว่าวันนึงจะต้องรู้ก่อนเพื่อที่จะเอามาดูออกแบบเวลาที่ใช้โดยส่วนตัว เวลาการสื่อสารมักจะต้องเริ่มต้นจากการเอาความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเป็นหลักก่อน อันนี้คืออันดับแรกเลยนั่นก็คือกลุ่มคนพิการซึ่งก็มีความแตกต่างกันในด้านบริบทหรือพื้นที่ต่าง ๆ ในประเทศไทยเราด้วยนะคะ เราเคยดูข้อมูลในภาคใหญ่ไหม อันดับที่ 1 ก็คือว่าเราต้องกลับไปดูเลยว่าความต้องการของกลุ่มคนพิการจากสภาพการที่เขาเป็นอยู่เขาต้องการอะไรเขาต้องการรายการแบบไหนสัดส่วนเวลาที่เขาพร้อมจะรับช่วงเวลาอย่างที่อาจารย์ได้บอกว่าเราคุยกันว่าเวลาเท่าที่ดูไม่พอหรอกสัดส่วนรายการที่เราจะเสริชน์นำร่องนะ ไม่ว่าจะเป็นสาธารณะ ธุรกิจ หรือแม้กระทั่งองค์กรการกุศลที่จะเข้ามาในอนาคตนะคะ ทีวีคือบทบาททีวีของภูมิภาคหรือดิจิตอลช่วงเวลาที่เขาพร้อมจะรับอันนี้ยังแอบเถียงด้วยนะคะ ว่าช่วงเวลาที่เขาพร้อมรับถ้าเรานึกถึงคนพิการหลากหลายอื่นไม่ว่าจะเป็นจากโรงเรียนสถาบัน หน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ การออกอากาศซ้ำเหล่าสุดท้ายเราก็ต้องกลับไปดูความต้องการของกลุ่มนี้เป็นหลักก่อนแล้วความต้องการของอันดับที่ 2 อาจารย์มองว่าเราก็ต้องกลับไปดูสัดส่วนความพิการในประเทศไทยส่วนใหญ่แล้วสัดส่วนคนพิการในประเทศไทยมันเพิ่มขึ้นไหมเราดูย้อนหลังซัก 10 ปี หรือว่าเราเห็นเทรนไหมว่าเพิ่มขึ้นจากตั้งแต่เกิดหรือว่าทุกปีอุบัติขึ้นนะ แล้วความพิการแบ่งออกเป็นสัดส่วนอะไรบ้าง พิการทางหู พิการทางตา พิการ*

ทางใจ อันนี้อันดับที่ 2 ประเด็นที่ 3 คือในสัดส่วนความพิการที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมันมีข้อจำกัดความพิการอะไรบ้างอันนี้น่าสนใจ ข้อจำกัดนี้มันคือข้อจำกัดที่ส่งผลต่อการเข้าถึงและรับได้สิทธิมันเกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและเท่าเทียมที่เราประกาศไว้ใช่ไหมคะ ว่ามันต้องเข้าถึงได้และเท่าเทียมกับคนทั่วไปสิ แต่สุดท้ายมันมีข้อจำกัดความพิการนะคะ ประเด็นต่อมาก็คือดิไวท์ ดิไวท์ที่เขาจะรับชมคือรับฟัง เพราะว่ามันมีผลต่อกระบวนการในการผลิตด้วยหรือต้นทุน ถ้าเราศึกษาในเรื่องพวกเราอาจจะเจออะไรที่มันเป็นเหตุเป็นผลที่เราจะมากำหนดเวลาได้บริการต่อไปโดยส่วนตัวนะคะ ก็คืออย่างค่ะ ที่อาจารย์ด็อกเตอร์ทรงเกียรติพูดก็คือประเภทของรายการกสทช. 16 ประเภท เผลอ ๆ ถ้าเราทำเซอร์เวย์ความต้องการของคนพิการออกมาเราอาจจะเห็นแค่สัดส่วนรายการแค่รายการ 2 รายการที่เราต้องการจริง ๆ แล้วประเภทของความพิการก็อาจจะมีความต้องการประเภทรายการต่างกัน”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะว่า หากจะคำนวนสัดส่วนของบริการคำบรรยายแทนเสียง ต้องดูความเหมาะสมใน 1 วัน ว่าแต่ละสถานีมีการออกรายการเป็นจำนวนเท่าไหร่ แล้วค่อยนำมาหาสัดส่วนอีกขั้นหนึ่ง

“เสนออยู่ว่าเราลองคำนวณดูว่าใน 1 วันแต่ละสถานีใช้เวลาในการออกอากาศนานเท่าไหร่แล้วคิดว่ามันเป็นการเพิ่มครั้งละ 10% ไหมก็เลยว่าในปี 69 เราอาจจะเริ่มที่ 75 แล้วปีต่อไปเป็น 100 แล้วก็เป็น 120 150 180 อันนี้ได้หมดเลยไม่ว่าจะเป็นสาธารณะหรือว่าธุรกิจก็น่าจะมีความรับผิดชอบเท่าเทียมกันแต่ก็แอบเสนอตัวเลขไว้ในใจว่า 75 100 120 อะไรประมาณนี้เพราะว่าจาก 60 แล้วกระเด้งไปที่ 90 30 นาทีมันอาจจะเยอะไปสำหรับเขาแต่ถ้าเกิดเพิ่มไปที่ 15 นาทีสำหรับเขยิบเป็นนิดนึงก็น่าจะเป็นสเต็ปที่น่าสนใจ 15 นาทีสำหรับรายการโทรทัศน์เยอะนะคะ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

ตารางที่ 6.126 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	75 นาที	100 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที

จากตารางและการสนทนากลุ่ม พบว่า ในความคิดเห็นของกลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ มองว่าทั้งกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงเท่ากัน โดยในปีแรก

จะเริ่มต้นที่ 75 นาทีต่อวัน ปีที่ 2 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 100 นาทีต่อวัน ปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 120 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 150 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนคำบรรยายแทนเสียง 180 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่มในส่วนของสัดส่วนคำบรรยายแทนเสียงในรายการโทรทัศน์ เมื่อทำการอภิปรายร่วมกันในกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ พบว่า ในช่วงเวลาของรายการก็สำคัญ ถึงแม้ในแต่ละวันจะมีรายการโทรทัศน์มากมาในหลายช่วงเวลา แต่บางช่วงก็ไม่มีทั้งบริการล่ามภาษามือและบริการคำบรรยายแทนเสียงด้วยซ้ำ ซึ่งตัวของคำบรรยายแทนเสียงนอกจากจะช่วยคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายแล้ว ยังมีส่วนช่วยผู้สูงอายุที่ประสิทธิภาพทางร่างกาย เช่น ศักยภาพการได้ยิน ลดลง ก็ยังสามารถอ่านคำบรรยายแทนเสียงได้ เพื่อรับสารได้อย่างถูกต้องมากขึ้น

> *“ในมุมมองของผมไม่พอแน่นอน เพราะว่าอันที่จริงกลางวันแทบจะไม่มีเลยนะ เราดูทีวีกลางวันไม่มีภาษามือ มีแต่ช่วงเย็นนิดหน่อยแล้วก็อาจจะมีรีรันอยู่บ้าง ที่เข้ามาเพราะว่าการผมไม่รู้ว่าเวลารีรันเขานับชั่วโมงหรือเปล่า เพราะว่าอาจจะไปเพิ่มตรงนั้นทำให้เอาเปรียบผู้บริโภคหรือเปล่า แล้วในส่วนของการที่ให้บริการล่ามภาษามือผู้บริโภคเขาไม่รู้เรื่องภาษามือนี้คืออะไรน้อยมากครับ ผมกำลังในฐานะที่ดูแลเรื่องผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่อยู่ ผมกำลังทำตัวเลขอยู่ว่าในผู้สูงอายุที่อยู่กับพวกเราทุกวันนี้ที่เป็นร่างกายปกติดีไม่ได้ยินเวลาไปร่วมกิจกรรมของผู้สูงอายุได้ เวลาไปโรงเรียนผู้สูงอายุได้ แต่เขาทำอะไรเราก็มองเห็นในสิ่งแต่ว่าในสิ่งเหล่านี้เราจะดูว่ามันมีจำนวนเท่าไหร่ ผมกำลังจะทำเรคคอร์ดอยู่ว่าเชียงใหม่มันมีเท่าไหร่บ้าง คนใช้เท่าไหร่ แล้วหลังจากทำตรงนี้สะท้อนไปถึงผู้รับผิดชอบ เพราะว่าพวกนี้ ทั้ง ๆ ที่ร่างกายปกติดีทุกอย่างแต่ว่าเวลาไปร่วมกิจกรรมเขาน่าจะต้องเสียเปรียบ เพราะว่าเข้าไม่ถึงจะทำยังไงมันมีที่ไหนบ้างมีจำนวนเท่าไหร่ ซึ่งเพราะว่าสักวันหนึ่งคนเรากำลังเดินทางไปถึงตรงนั้นและเราจะไปถึงเมื่อไหร่”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

ตารางที่ 6.127 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที

จากตารางและการสนทนากลุ่ม พบว่า ในความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ มองว่าทั้งกิจการบริการสาธารณะควรมีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงเท่ากับกิจการทางธุรกิจ โดยในปีแรกจะเริ่มต้นที่ 90 นาทีต่อวัน ปีที่ 2 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 120 นาทีต่อวัน ปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 150 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 180 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนคำบรรยายแทนเสียง 210 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u>

นอกจากในเรื่องเพิ่มสัดส่วนควบคู่ไปทั้ง 1 บริการ คือบริการล่ามภาษามือ และบริการคำบรรยายแทนเสียงแล้ว ถ้าจะให้ดียิ่งขึ้น สัดส่วนของคำบรรยายแทนเสียงควรที่จะมากกว่า เพราะขั้นตอนการผลิตง่ายกว่าบริการล่ามภาษามือ สามารถขึ้นคำบรรยายแทนเสียงได้ตลอดเวลา ในขณะที่บริการล่ามภาษามือมีข้อจำกัด และกระบวนการทำงานที่ยุ่งยากกว่า ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มบางส่วนจึงต้องการให้มีคำบรรยายแทนเสียงในสัดส่วนและความถี่ที่มากกว่าบริการล่ามภาษามือ

> *“180 นาทีน้อยไปค่ะ ควรจะเพิ่มตั้งแต่ปี 69 ค่ะ เป็น 240 69 70 เป็น 240 พอ 71 72 เป็น 300 แล้วก็ปีสุดท้ายเป็น 360 รู้สึกว่าการทำ CC มันไม่ได้ยากขนาดนั้นมันง่ายกว่าการทำ AD คิดว่าถ้าเพิ่มเป็นแบบนี้น่าจะได้”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

ตารางที่ 6.128 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	240 นาที	240 นาที	300 นาที	300 นาที	360 นาที

จากตารางและการสนทนากลุ่ม จะเห็นได้ว่าในความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภค ภาคเหนือ มองว่า กิจการบริการสาธารณะควรมีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงเท่ากันในช่วง 3 ปีแรก และในปีที่ 4 และปีที่ 5 สัดส่วนคำบรรยายแทนเสียงของกิจการทางธุรกิจควรมากกว่ากิจการบริการสาธารณะ โดยในปีแรกและปีที่ 2 จะเริ่มต้นที่ 240 นาทีต่อวัน ปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 300 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ 300 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ 360 นาทีต่อวัน

- **กิจการทางธุรกิจ**

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ</u>

จากการศึกษาโดยการสนทนากลุ่ม กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ พบว่า ยังมีความคิดเห็นที่น่าสนใจจากลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ในเรื่องของสัดส่วนคำบรรยายแทนเสียงในกิจการทางธุรกิจ ที่มองว่าควรต้องมีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้นเพราะมีผู้รับชมรายการกิจการทางธุรกิจจำนวนมากและมีเนื้อหารายการที่หลากหลาย จึงควรต้องมีสัดส่วนคำบรรยายแทนเสียงในกิจการทางธุรกิจให้มากขึ้นกว่าที่มีอยู่

> *“ผมอยากเสนอ 300 เพราะว่ารายการข่าวสดมีล่ามภาษามืออยู่แล้ว รายการวาไรตี้ สารคดี ท่องเที่ยว แล้วก็หัวข้ออื่น ๆ ครับ อยากให้มี CC รายการตลก เกมโชว์ เอา CC ผมว่าประมาณทั้งหมดต่อวันน่าจะได้ประมาณสัก 5 ชั่วโมง ที่ทางคุณตรีได้มาชี้แจงว่าเราไม่สามารถที่จะทำ CC รายการข่าวไปพร้อมกับที่มีบริการล่ามภาษามือได้เราก็โอเค แต่ว่าเราก็เอาไปจัดสรรรายการประเภทอื่นก็เลยประมาณนี้ครับ 5 ชั่วโมง”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

ในด้านของปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดสัดส่วนของคำบรรยายแทนเสียง ในการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ มองว่า ขึ้นอยู่กับประเภทและเนื้อหาของรายการว่าเป็นรายการประเภทใด เช่น รายการบันเทิงที่มีผู้รับชมมากมาย ก็อาจเพิ่มบริการในส่วนนี้เข้าไป โดยเฉพาะในรายการประเภทบันเทิงที่อาจจะเน้นที่บริการคำบรรยายแทนเสียง ในขณะที่รายการที่ต้องใช้ความคิดวิเคราะห์ข้อมูล หรือรายการข่าวก็อาจจะเน้นที่บริการจอล่ามภาษามือ

> *“เขาบอกว่ารายการอื่นอาจจะเป็น CC ได้นะคะ การแสดง ละคร เป็น CC แต่อันที่สำคัญที่เกี่ยวกับหลักธรรม เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณี มันเป็นความที่วิชาการหรือว่าไรเงี้ยเราก็ต้องใช้ล่ามในการแปลนะคะ บางทีการทำ CC ก็อาจจะอ่านไม่ค่อยเข้าใจสรุปความหมายไม่ได้แล้วก็เรื่องสุขภาพก็เหมือนกันอันนี้มีความสำคัญต้องใช้ล่าม รายการไหนที่ว่าการกินการออกกำลังกายการดูแลสุขภาพทั่วไปต่าง ๆ ต้องใช้ล่ามนะคะ พอดีถ้า CC เขาอาจจะอ่านเป็นอ่านแล้วสรุปความไม่ได้ไม่เข้าใจพอถ้าสมมติเข้าใจในภาษามือแล้วเราก็สามารถที่จะปฏิบัติตัวหรือเผยแพร่ได้ค่ะ เอาไปสอนต่อได้นะคะ คือรายการที่มีความสำคัญต้องมีล่ามอย่างเดียวค่ะ อันไหนที่ว่าไม่ค่อยสำคัญเท่าไหร่อาจจะเป็นตัว CC ก็ได้”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

ตารางที่ 6.129 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

จากตาราง จะเห็นได้ว่าในความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ มองว่า ทั้งกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงเท่ากัน โดยในปีแรกและปีที่ 2 จะเริ่มต้นที่ 180 นาทีต่อวัน ปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 240 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 300 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนคำบรรยายแทนเสียง 360 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ</u>

จากการศึกษาโดยการสนทนากลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ มีความคิดเห็นว่าในส่วนของกิจการทางธุรกิจนั้นต้องมองในมุมธุรกิจด้วยว่าแต่ละช่องต้องมีต้นทุน ซึ่งจริง ๆ แล้วสำนักงานกสทช. อาจเข้ามามีบทบาทหน้าที่เข้ามาทำในส่วนนี้เพราะมีความเชี่ยวชาญมากกว่า สามารถจัดหาทรัพยากรบุคคลหรือทางเทคโนโลยีมาสนับสนุนได้ดีกว่า และในเรื่องของสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงแล้ว ก็ควรต้องดูด้วยว่ากลุ่มผู้รับสารมีการรับข้อมูลข่าวสารมากน้อยเพียงใด ปริมาณแค่ไหนจะเพียงพอต่อความต้องการรับสื่อจริง ๆ และถ้าหากไม่ได้รับสื่อผ่านทางโทรทัศน์ กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จะสามารถรับชมหรือรับข่าวสารได้จากช่องทางอื่น เช่น อินเทอร์เน็ต ได้หรือไม่ ซึ่งก็ควรมองให้รอบด้านมิติของผู้รับสารทั่วไป คนพิการทางการได้ยินและการสื่อสาร รวมทั้งสถานีโทรทัศน์และผู้ผลิตรายการด้วย

> *“บริการของเอกชนผลที่ตามมา กสทช. เองก็มีประสบการณ์เยอะว่าเวลาที่ทำงานกับเอกชนแล้วสุดท้ายเอกชนไปไม่ได้มันก็กลับมาที่กสทช. ที่จะต้องมาแบกรับในเรื่องพวกนี้อยู่ดี และถ้ามองแบบเป็นกลางที่ว่าไม่ได้อิงในเรื่องของว่าเป็นคนพิการหรืออะไรก็แล้วแต่ ถ้าในสิทธิ์ทุกคนมีสิทธิ์เท่าเทียมกันในตามรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว ทีนี้สิทธิ์ตรงนี้พอเราเซกต์เมนต์ว่าเป็นคนพิการ เราจะไม่มาคิดต้นทุนเรื่องของการประกอบการเลยมันก็เป็นไปไม่ได้ เราไม่ใช่องค์กรสาธารณะกุศล แม้แต่องค์กรสาธารณะกุศลก็ต้องมีการระดมทุนเพื่อที่จะเอาเงินมาใช้ในการรัน เพราะฉะนั้นในการขับเคลื่อนในธุรกิจสื่อก็เช่นเดียวกันมันขับเคลื่อนด้วยต้นทุนเราต้องมองกันในเรื่องของข้อเท็จจริงในเชิงต้นทุนแล้วยิ่งถ้าบอกว่าจะให้มันตัวทั้ง 3 ตัวจะให้มันอยู่ยาวแบบคงเส้นคงวาด้วยตัวมันเองต่อไป อย่างอื่นที่มันจะต้องเข้ามาชดเชยก็คือว่าแล้วคนที่*

เขาทำที่เพิ่มขึ้น อย่างที่บอกไปว่ามันได้ไรชดเชยไม่ใช่แค่เรื่องภาษี ไม่ใช่แค่เรื่องมาขอทุนแน่ แต่แรงจูงใจมันก็ต้องมากที่จะให้เขาลงมาทำแล้วให้มันอยู่อย่างตลอดไป แล้วคนพิการก็จะได้ผลในระยะยาว ในขณะเดียวกันเราก็ไม่รู้ว่าต้นทุนต่อหัวของคนพิการที่เราทำอยู่เรื่องพวกนี้ปัจจุบันต้นทุนมันอยู่ที่เท่าไหร่ มันสูงกว่าคนดูปกติมากน้อยแค่ไหน แล้วสัดส่วนของคนที่สนใจต่อรายการต่าง ๆ มันลดลงมันเพิ่มขึ้นมากน้อยแค่ไหนยังไ งเพราะอย่างที่บอกว่าพอบริบทในเรื่องของภูมิทัศน์ของสื่อมันเปลี่ยนไป แล้วถ้าเขาไม่ดูรายการพวกเขารับสื่อจากช่องทางอื่น ๆ ยังไงเขารับสื่อจากแอปพลิเคชันยังไง มันมีทางออก ผมเชื่อว่าคงไม่มีใครปิดกั้นตัวเองด้วยสภาพร่างกายปกติแล้วที่จะปิดกั้นโดยที่ไม่รับไรมันต้องมีทางออกของมันแล้วทางออกตรงนั้นมันคืออะไรนะครับ เพราะฉะนั้นบางทีเรามัวแต่นึกถึงจากประกาศจากกฎหมายอะไรเดิม ๆ ของเรามาโดยที่เราก็ลืมคิดไปบ้างในความเป็นจริงแล้วไม่ใช่แค่พิการทางการได้ยินหรือว่าการมองเห็นที่มันเกี่ยวข้องกับสื่อ ผมเชื่อว่าทุกคนพยายามที่จะหาทางออกที่จะให้การรับรู้ข่าวสารของตัวเองเพียงพอกับการดำเนินชีวิตเฉพาะสำหรับกลุ่มคนพิการ ผมคิดว่าเขาคงรับเพื่อที่จะให้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต ไม่ว่าจะเป็นภาคของบันเทิงหรือภาคของความเป็นอยู่ธุรกิจข่าวสารอะไรก็แล้วแต่นะครับ มันคงไม่มีใครที่จะคอนโซลสิ่งเหล่านี้จนโอเวอร์กับความต้องการของชีวิตในชีวิตประจำวันจนเกินไป”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

ตารางที่ 6.130 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	75 นาที	100 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที

จากตาราง จะเห็นได้ว่าในความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ มองว่า กิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงเท่ากับกิจการบริการสาธารณะ กล่าวคือ ในปีแรกจะเริ่มต้นที่ 75 นาทีต่อวัน ปีที่ 2 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 100 นาทีต่อวัน ปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 120 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 150 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนคำบรรยายแทนเสียง 180 นาทีต่อวัน

กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ

อย่างไรก็ตาม ในประเด็นนี้ได้มีการศึกษาที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สุงอายุเช่นกัน พบว่าในกลุ่มนี้ก็ยังมีความเห็นเพิ่มเติมในส่วนของกิจการทางธุรกิจจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ มองว่าสำหรับกิจการทางธุรกิจเอง ก็สามารถจัดสรรบริการคำบรรยายแทนเสียงได้ตามความเหมาะสมและทางสถานีโทรทัศน์เห็นสมควรว่าควรลงในรายการใด แต่ควรจะมีการบังคับหรือข้อกำหนดสำหรับรายการบางประเภท เช่น รายการข่าวสำคัญ ประกาศจากรัฐบาล เป็นต้น ว่าต้องมีคำบรรยายแทนเสียงปรากฏบนจอเพื่อให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายได้มีโอกาสรับข่าวสารได้อย่างครบถ้วน รอบด้าน และทันท่วงทีพร้อมกับประชาชนทั่วไปด้วย

> *“ผมไม่ได้ห่วงเรื่องของธุรกิจนะครับ เพราะเขาจะแยกแยะว่าอันไหนที่เขาลงทุนแล้วคุ้มค่าเรากำหนดชั่วโมงไปแล้วเขาจะไปแบ่งยังไงก็เรื่องของเขาแต่สิ่งที่เราควรบังคับมีไหมครับ เช่น ข่าวบ้านการเมือง ประกาศเลือกตั้งคณะรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการมันจะต้องมีอันนี้ทุกคนต้องรู้หรือเปล่าผมไม่รู้อย่างเช่นโทรทัศน์วงการเฉพาะกิจอย่างเช่นมีเรื่องด่วนทุกช่องจะมาทีเดียวกันให้เขานับ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

ตารางที่ 6.131 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที

จากตารางและการสนทนากลุ่ม พบว่า ในความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ มองว่ากิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงเท่ากับกิจการบริการสาธารณะ กล่าวคือ ในปีแรกจะเริ่มต้นที่ 90 นาทีต่อวัน ปีที่ 2 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 120 นาทีต่อวัน ปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 150 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 180 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนคำบรรยายแทนเสียง 210 นาทีต่อวัน

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ

จากการสนทนากลุ่ม ในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ พบว่าในกลุ่มนี้ไม่ได้มีความเห็นเฉพาะเจาะจงสำหรับบริการคำบรรยายแทนเสียงในกิจการทางธุรกิจ แต่มีการอภิปรายรวมกับช่องกิจการบริการสาธารณะ โดยสรุปแล้วทั้งหมดมองว่าควรใช้มาตรฐานเดียวกับทีวีกิจการ

บริการสาธารณะ แต่สำหรับกิจการทางธุรกิจจะมีสัดส่วนคำบรรยาแทนเสียงมากกว่าในช่วงปีที่ 4 และปีที่ 5 ตามตารางสรุป ดังนี้

ตารางที่ 6.132 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	240 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที

จากตาราง จะเห็นได้ว่าในความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภค ภาคเหนือ มองว่า ทั้งกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงเท่ากันในช่วง 3 ปีแรก และในปีที่ 4 และปีที่ 5 สัดส่วนคำบรรยายแทนเสียงของกิจการทางธุรกิจควรมากกว่ากิจการบริการสาธารณะ โดยในปีแรก และปีที่ 2 จะเริ่มต้นที่ 240 นาทีต่อวัน ปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 300 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ 300 นาทีต่อวัน สัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ 360 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนคำบรรยายแทนเสียงกิจการบริการสาธารณะ 360 นาทีต่อวัน และมีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจ 420 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ</u>

ในอีกประเด็นหนึ่ง จากการสนทนากลุ่มเพื่อสอบถามความคิดเห็นด้านการนำเสนอบริการคำบรรยายแทนเสียงในส่วนภูมิภาค ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ มองว่าสำหรับภูมิภาค ภาคเหนือ กลุ่มประชาชนไม่ค่อยรับชมช่องภูมิภาคมากนัก ส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดรับชมรายการจากส่วนกลางมากกว่าโดยเฉพาะรายการจากกิจการทางธุรกิจ แต่ก็มีการรับชมจากกิจการบริการสาธารณะบ้าง และรายการในช่องภูมิภาคส่วนมากก็มีในช่วงกลางวันซึ่งส่วนใหญ่ก็ไม่ค่อยได้รับชมเนื่องจากเป็นเวลาทำงาน สัดส่วนคำบรรยายแทนเสียงวันละ 1 ชั่วโมงก็น่าจะเพียงพอ

> *“จริง ๆ เราดู NBT ช่องภูมิภาคน้อย เพราะว่าแต่ละคนทำงาน ช่วงเช้าไม่มีเวลา ส่วนมากเขาจะไปดูเวลาช่วงเย็น คือถ้าเป็นทีวีภูมิภาค ก็คือ 1 ชั่วโมงในช่วงเย็นน่าจะเพียงพอแล้ว เกี่ยวกับข่าวสถานการณ์ภายในภูมิภาค ไม่ลดครับ แต่ว่าก็ไม่ต้องเพิ่มก็ได้อย่างน้อยก็คงเท่าเดิมไว้ หรือว่ามีใครเห็นว่าควรจะเพิ่มไหมครับ ทุกคนบอกไม่ได้ดูเหมือนกันไม่ค่อยดูช่องนี้”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

ตารางที่ 6.133 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (สทท. ภูมิภาค)	180 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

จากตารางและการสนทนากลุ่ม จะเห็นได้ว่าในความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ มองว่า กิจการทางธุรกิจควรมีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงเท่ากับกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ โดยในปีแรกและปีที่ 2 จะเริ่มต้นที่ 180 นาทีต่อวัน ปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 240 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 300 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนคำบรรยายแทนเสียง 360 นาทีต่อวัน ซึ่งถึงแม้ว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จะให้ความเห็นว่าช่องภูมิภาคมีการเปิดรับน้อยกว่าช่องอื่น ๆ แต่ก็อยากให้มาตรฐานการให้บริการเทียบเท่ากับส่วนกลาง

<u>กลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ</u>

ในอีกประเด็นหนึ่ง จากการสนทนากลุ่มเพื่อสอบถามความคิดเห็นด้านการนำเสนอบริการคำบรรยายแทนเสียงในส่วนภูมิภาค ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ มองว่า ต้องดูว่าอยู่ในช่วงเวลาไหน ทางกลุ่มนักวิชาการไม่ได้กล่าวว่าประชาชนในพื้นที่มีการรับชมช่องภูมิภาคมากหรือน้อยเพียงใด แต่ให้ความเห็นในช่วงเวลาที่ออกอากาศ ถ้าหากต้องการที่จะให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียงก็ไม่ควรตรงกับช่วงเวลาที่คนส่วนใหญ่ออกไปทำงาน เพราะจะไม่ได้รับชมรายการ

> *“การกำหนดเวลาในการออกอากาศว่าจะเป็น 60 นาทีหรือว่า 120 นาทีตรงนี้จะสามารถเพิ่มแล้วก็ลดได้ตามประเภทของรายการแต่อยากให้มันคอนเซิลกับรูปแบบและวิถีชีวิตของคนในภูมิภาคหรือพื้นที่เหล่านั้นจริง ๆ เช่น ตอนที่ไปสัมภาษณ์มาจะเห็นได้ว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความรู้สึกว่าต้องการคอนเทนต์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมซึ่งรายการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมก็โดยมากจะอยู่ในช่วงของช่วงบ่าย ช่วงเย็น หรือว่าช่วงค่ำ ก็จะเป็นการเหมือนกับคอยเหมือนกระจายเวลาได้และก็ตรงกับรูปแบบวิถีชีวิตที่เขามาเสพสื่อในตอนนั้น ๆ ด้วยหรือในขณะที่ภาคกลางอย่างเช่นจังหวัดจันทบุรีจะเสพข่าวกันหรือดูรายการต่าง ๆ ในช่วง 7 โมงเช้าดังนั้นที่ DPU เคยทำเหมือนว่าออกอากาศตอนตี 4 อาจจะเลื่อนเวลามาแล้วมันเป็นรูปแบบมันตรงกับระยะเวลาดำเนินของวิถีชีวิตของคนในจังหวัดนั้นแล้วก็ภูมิภาคเหล่านั้นได้อย่างสอดคล้องจริง ๆ ส่วนและสัดส่วนของในแต่ละช่วงเวลาจะเป็นยังไงเหมือนกับต้องลงไปทำการบ้านอีกทีนึ*

งว่าอย่างเช่น 7 โมงเช้าของจันทบุรีเขาอยู่ในช่วงของแบบกำลังขับรถออกไปทำงานหรือไปส่งลูกหลานเข้าโรงเรียน”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

ตารางที่ 6.134 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (สทท. ภูมิภาค)	75 นาที	100 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที

จากตาราง จะเห็นได้ว่าในความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ มองว่า ช่องภูมิภาคควรมีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงเท่ากับกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ โดยปรับเป็นมาตรฐานเดียวกัน กล่าวคือ ในปีแรกจะเริ่มต้นที่ 75 นาทีต่อวัน ปีที่ 2 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 100 นาทีต่อวัน ปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 120 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 150 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนคำบรรยายแทนเสียง 180 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ</u>

ในอีกประเด็นหนึ่ง จากการสนทนากลุ่มเพื่อสอบถามความคิดเห็นด้านการนำเสนอบริการคำบรรยายแทนเสียงในส่วนภูมิภาค ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือมองว่า ควรใช้ข้อกำหนดเดียวกับของส่วนกลางไปเลย ไม่ต้องมีการแยก เพราะในมุมมองของผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มที่รับสื่อโทรทัศน์ในช่วงกลางวันมากที่สุด ก็มองว่าสามารถมีบริการคำบรรยายทนเสียงในช่วงใดก็ได้ แต่ควรเท่ากับช่องของส่วนกลาง โดยกลุ่มสนทนานี้มีความเห็นไปในทางเดียวกันว่าควรเท่ากัน ใช้มาตรฐานเดียวกัน

“ก็น่าจะได้เพราะว่าค่าใช้จ่ายมันไม่สูง เอามาตรฐานเดียวกับส่วนกลางและทีวีช่องธุรกิจเลย”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

ตารางที่ 6.135 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (สทท. ภูมิภาค)	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที

จากตารางและการสนทนากลุ่ม พบว่า ในความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ มองว่าช่องภูมิภาคควรมีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงเท่ากับกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กล่าวคือ ในปีแรกจะเริ่มต้นที่ 90 นาทีต่อวัน ปีที่ 2 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 120 นาทีต่อวัน ปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 150 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 180 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนคำบรรยายแทนเสียง 210 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u>

ในอีกประเด็นหนึ่ง จากการสนทนากลุ่มเพื่อสอบถามความคิดเห็นด้านการนำเสนอบริการคำบรรยายแทนเสียงในส่วนภูมิภาค ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภค ภาคเหนือ พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภค ภาคเหนือ เห็นว่าผู้ที่รับชมช่องภูมิภาคนั้นเป็นชาวบ้านในท้องถิ่นจริง ๆ ซึ่งก็ไม่ได้มีจำนวนที่มากนัก เพราะประชาชนในพื้นที่ภาคเหนือส่วนใหญ่ก็ยังรับชมรายการจากช่องหลักหรือช่องจากส่วนกลางและธุรกิจมากกว่า ดังนั้นสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงสำหรับช่องภูมิภาคก็อาจจะน้อยกว่าช่องหลัก แต่ก็ควรยังคงไว้อยู่เพื่อสนับสนุนคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายในพื้นที่ ไม่ควรยกเลิกบริการคำบรรยายแทนเสียงในช่องภูมิภาค

> *“NBT North ผู้รับชมส่วนใหญ่ก็จะเป็นชาวบ้านที่เป็นเหมือนช่องอีกช่องนึงที่เขาไม่ได้รับความนิยมเท่าไหร่เพราะโดยส่วนใหญ่ที่ดูกันก็จะไปดูช่องหลักกันหมดส่วน NBT North จะเป็นชาวบ้านจริง ๆ ที่จะดูข่าวภาคเหนือค่ะ ถึงจะกดเข้าไปดูถ้าเกิดมองตามความเป็นไปได้ ก็คงจะต้องน้อยกว่านี้หน่อยนึงค่ะ ก็คงตัวเลขเดิมไว้ผู้บริโภคเราอย่างเชียงใหม่เรามีโรงเรียนโสต เรามีกลุ่มหูหนวกภาคเหนือเยอะอยู่ก็ควรจะคงไว้ค่ะ”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

ตารางที่ 6.136 สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (สทท. ภูมิภาค)	240 นาที	240 นาที	300 นาที	300 นาที	360 นาที

จากตารางและการสนทนากลุ่ม จะเห็นได้ว่าในความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ เห็นว่าช่องภูมิภาคควรมีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงเท่ากับกิจการบริการสาธารณะ โดยในปีแรก และปีที่ 2 จะเริ่มต้นที่ 240 นาทีต่อวัน ปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 300 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง 300 นาทีต่อวัน และปีที่ 5 มีสัดส่วนคำบรรยายแทนเสียง 360 นาทีต่อวัน

2. ด้านช่วงเวลา

ในการสนทนากลุ่มเพื่อดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนกันในประเด็นของการกำหนดช่วงเวลาว่า ควรมีการกำหนดช่วงเวลาออกอากาศรายการโทรทัศน์ที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียงหรือไม่ เพราะเหตุใด เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้ไปเป็นข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาการปรับปรุงบริการคำบรรยายแทนเสียงในราชการต่าง ๆ ของสถานีโทรทัศน์ในแต่ละช่องได้

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ</u>

ในการสนทนากลุ่ม ได้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนกันในประเด็นของการกำหนดช่วงเวลาว่า ควรมีการกำหนดช่วงเวลาออกอากาศรายการโทรทัศน์ที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียงหรือไม่ เพราะเหตุใด ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ ได้มีการแสดงความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวาง โดยสรุปว่าในการจัดช่วงเวลาให้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของสถานว่าจะจัดการอย่างไรก็ได้ตามความเหมาะสม โดยสามารถสรุปได้พอสังเขป ดังนี้

ตารางที่ 6.137 แสดงความเห็นของการจัดสรรคำบรรยายแทนเสียงโดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

การจัดสรร CC ของช่องทีวี	ผู้ตอบ
ให้ช่องทีวีจัดเองได้เลย	10 คน
ให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายมีส่วนร่วมว่าสนใจรายการประเภทไหน เน้นที่ประเภทนั้น	20 คน
รวมทั้งสิ้น	**30 คน**

จากตาราง จะเห็นได้ว่า โดยรวมยังมองว่าสถานีโทรทัศน์สามารถจัดสรรเองได้ แต่ต้องให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายได้เข้ามามีส่วนร่วมด้วย โดยการเลือกช่วงเวลาและรายการที่พวกเขาสนใจ ซึ่งในแต่ละช่องอาจจะเป็นคนละช่วงเวลากัน

> *“อันนี้ก็เป็นประเด็นที่ 3 ถ้า CC ให้ช่องเลือกเองแต่ถ้าเป็นจอล่ามจะเป็นเขากำหนดค่ะ จะให้เป็นคนหูหนวกกำหนดเรื่องรายการ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

> *“บริการคำบรรยายแทนเสียงให้ช่องเลือกเอง แต่ถ้าเป็นจอล่าม อยากให้คนหูหนวกมีส่วนร่วมในการกำหนดประเภทรายการว่าควรอยู่ในรายการประเภทใดบ้าง”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มส่วนใหญ่มองว่า ล่ามควรกำหนดเวลา แต่บริการคำบรรยายแทนเสียงไม่ต้องกำหนดเวลา ถ้ามีเรื่องสำคัญต้องประกาศหรือมีข่าวด่วนข่าวที่ว่าสำคัญจริง ๆ ก็ควรใช้ล่ามภาษามือเลย แต่ถ้าเป็นรายการประเภทวาไรตี้ ก็ควรมีบริการคำบรรยายแทนเสียง ซึ่งแล้วแต่ทางช่องจัดสรรเองไปเลย

> *“กำหนดเวลา แต่ CC ไม่กำหนดเวลา คือแล้วแต่ถ้าสำคัญมีข่าวด่วนที่ว่าสำคัญจริง ๆ ก็เอาล่าม แต่ถ้าเป็นพวกแบบรายการวาไรตี้ ก็เป็น CC ก็แล้วแต่ทางช่องจัดเองไปเลยค่ะ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

ยิ่งไปกว่านั้น ยังมีความเห็นเพิ่มเติมในส่วนของรายการประเภทข่าว ช่องข่าวตอนเช้าน่าจะมีบริการล่ามภาษามือตั้งแต่ 6 โมงแล้วปกติจะตื่นไปทำงานไปทำกิจวัตรประมาณ 6 โมงเริ่มตื่นแล้วก็เริ่มเปิดโทรทัศน์ถึงประมาณ 1 ทุ่ม แล้วก็แบ่งช่วงเวลาถึง 3 ทุ่ม 6 โมงเช้า สรุปควรเริ่มมีล่ามตั้งแต่ 6 เช้าโมงถึง 4 ทุ่ม

> *“สมมติว่าข่าวนะคะ ช่องข่าวตอนเช้าน่าจะมีล่ามตั้งแต่ 6 โมงแล้วปกติจะตื่นไปทำงานไปทำกิจวัตรประมาณ 6 โมงเริ่มตื่นแล้วก็เริ่มเปิดโทรทัศน์ดูถึงทุ่มนึงนะคะ แล้วก็แบ่งช่วงเวลาถึง 3 ทุ่ม 6 โมงเช้าเริ่มมีล่ามบริการล่ามถึง 4 ทุ่ม (คิดเหมือนกันค่ะ) ตามนั้นเลยค่ะ ตั้งแต่ 6 โมงถึง 4 ทุ่มบริการ CC ก็เหมือนกันเลยค่ะ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

<u>กลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ</u>

ในการสนทนากลุ่ม ได้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนกันในประเด็นของการกำหนดช่วงเวลาว่า ควรมีการกำหนดช่วงเวลาออกอากาศรายการโทรทัศน์ที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียงหรือไม่ เพราะเหตุใด ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ ได้มีการแสดงความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวาง โดยมีคำถามในเรื่องของสล็อตรายการ โดยทั่วไปรายการทีวีจะมีสล็อตลงเช่น 30 นาที 60 นาที ถ้าเวลาเป็นเศษ ๆ แบบนี้จะเป็นปัญหาหรือไม่ และอย่างคนพิการเช่น คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเองก็ต้องการให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียง สัก 3 ชั่วโมง หรือ 2 ชั่วโมงเพราะอยากดูละครให้จบเรื่อง แบบนี้จะมีปัญหาหรือไม่ ซึ่งทางตัวแทนนักวิชาการก็ได้อธิบายว่า ตัวบริการคำบรรยายแทนเสียง ไม่ได้คิดเป็นเศษบริการคำบรรยายแทนเสียง มองว่ามันน่าจะมี 100% เพราะว่ามันมีเทคโนโลยีที่ทำให้ง่ายขึ้น กระตุ้นให้เขามีมากขึ้น แต่บริการเสียงบรรยายภาพนี่อาจจะน้อยลง เดี๋ยวก็รอสเต็ปไปที่บริการคำบรรยายแทนเสียง อาจจะ 100 เปอร์เซ็นต์

> *“แต่ว่าถ้าเป็นตัว CC เราไม่ได้คิดเป็นเศษค่ะ เพราะว่าโดยส่วนตัวแล้ว CC มองว่ามันน่าจะมี 100% เพราะว่ามันมีเทคโนโลยีที่ทำให้แบบง่ายขึ้นกระตุ้นให้เขามีมากขึ้นแต่ AD นี่อาจจะแบบน้อยลงเดี๋ยวก็รอสเต็ปไปที่ CC เดี๋ยวจะ 100% อะไรอย่าง”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการยังมองว่าควรมีบริการคำบรรยายแทนเสียงทั้งหมด 100 เปอร์เซ็นต์ของทั้งรายการ เนื่องจากเทคโนโลยีสมัยนี้สามารถสร้างคำบรรยายแทนเสียงได้ไม่ยากและใช้เวลาไม่นาน

> *“มองว่า CC ควรเป็น 100% ของเนื้อหา เพราะเทคโนโลยีสมัยนี้ในแพลตฟอร์มต่างๆ สามารถทำได้”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ ได้มีการอภิปรายกันถึงช่วงเวลาที่เหมาะสมในการกำหนดช่วงเวลาการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง ซึ่งทั้งหมดนั้นมีการแสดงทัศนะไปในทางเดียวกันว่าควรเท่ากันกับบริการล่ามภาษามือ โดยใช้มาตรฐานเดียวกันทั้งกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ โดยช่วงเวลาที่กำหนดไม่ควรเกิน 3 ทุ่มเหมือนกับบริการล่ามภาษามือ

3. ด้านประเภทรายการ

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้มีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในด้านของประเภทรายการโทรทัศน์ว่าบริการคำบรรยายแทนเสียงควรปรากฏอยู่ในรายการโทรทัศน์ประเภทใดบ้าง โดยได้มีการสอบถามจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งได้มีการเสนอความคิดเห็นที่หลากหลาย

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ</u>

ในการสนทนากลุ่ม ได้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนกันในประเด็นของประเภทรายการว่า ควรกำหนดสัดส่วนการจัดทำบริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการแต่ละประเภทหรือไม่ แตกต่างกันอย่างไร ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ ได้มีการอภิปรายและแสดงความเห็นว่า รายการที่อาจจะเป็นคำบรรยายแทนเสียงได้ เช่น การแสดง ละคร แต่รายการที่มีเนื้อหาเป็นเชิงวิชาการ มีรายละเอียดเยอะ เช่น รายการที่นำเสนอเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณี รายการเกี่ยวกับสุขภาพ การออกกำลังกาย ควรจะใช้ล่ามในการช่วยแปล เพราะถ้าอ่านแค่บริการคำบรรยายแทนเสียงบางครั้งก็จะไม่ค่อยเข้าใจ สรุปความหมายไม่ได้ แล้วจะทำให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนได้

> *“เขาบอกว่ารายการอื่นอาจจะเป็น CC ก็ได้นะคะ การแสดง ละคร เป็น CC แต่อันที่สำคัญที่เกี่ยวกับหลักธรรม เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณี มันเป็นความวิชาการเราก็ต้องใช้ล่ามในการแปลนะคะ บางทีการทำ CC ก็อาจจะอ่านไม่ค่อยเข้าใจสรุปความหมายไม่ได้แล้วก็เรื่องสุขภาพก็เหมือนกันอันนี้มีความสำคัญต้องใช้ล่าม รายการไหนที่ว่าการกินการออกกำลังกายการดูแลสุขภาพทั่วไปต่าง ๆ ต้องใช้ล่ามนะคะ พอดีถ้า CC เขาอาจจะอ่านเป็นอ่านแล้วสรุปความไม่ได้ไม่เข้าใจพอถ้าสมมติเข้าใจในภาษามือแล้วเราก็สามารถที่จะปฏิบัติตัวหรือเผยแพร่ได้ค่ะ เอาไปสอนต่อได้นะคะ ก็คือรายการที่มีความสำคัญต้องมีล่ามอย่างเดียวค่ะ อันไหนที่ไม่ค่อยสำคัญเท่าไหร่อาจจะเป็นตัว CC ได้”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

มีคำตอบเพิ่มเติมว่ารายการประเภทเพลงอาจจะไม่ต้องเน้นมาก เพราะคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายไม่ได้เข้าถึงอารมณ์เพลงได้มากนัก

> *“ก็คืออยากให้ยกเลิกเกี่ยวกับเพลงคือเวลาอารมณ์เราดูภาษามือเพลงเรายังไม่เข้าใจครับ เราไม่ได้ตามอารมณ์ได้ขนาดนั้นก็คือขอแค่ 15 ประเภทรายการจัดอะไรมาก็ได้แต่เพลงไม่เอา”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

<u>กลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ มีความเห็นว่าการจะลงในรายการประเภทใดอาจขึ้นกับวิจารณญาณของแต่ละช่อง แต่สิ่งที่จำเป็นที่มันควรจะมีคือ รายการข่าวสารต่าง ๆ ถ้าเป็นไปได้อาจจะมีการกำหนดเป็นข้อบังคับว่ารายการข่าว รายงานสถานการณ์ข่าวด่วน ประกาศพระบรมราชโองการ

ต่างๆ หรือการนำเสนอข้อมูลที่ประชาชนทุกคนจำเป็นต้องทราบก็ควรกำหนดให้รายการเหล่านั้นมีคำบรรยายแทนเสียงกำกับในรายการด้วย

> *“ผมไม่ได้ห่วงเรื่องของธุรกิจนะครับ เพราะเขาจะแยกแยะว่าอันไหนที่เขาลงทุนแล้วคุ้มค่าเรากำหนดชั่วโมงไปแล้วเขาจะไปแบ่งยังไงก็เรื่องของเขา แต่สิ่งที่เราควรบังคับมีไหมครับ เช่น ข่าวบ้านการเมือง ประกาศเลือกตั้งคณะรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการ มันจะต้องมีอันนี้ทุกคนต้องรู้หรือเปล่าผมไม่รู้ อย่างเช่นโทรทัศน์วงการเฉพาะกิจ อย่างเช่นมีเรื่องด่วนทุกช่องจะมาทีเดียวกันให้เขานับ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

4. ด้านการออกอากาศซ้ำ

อีกประเด็นหนึ่งที่มีการสอบถามกลุ่มตัวอย่างในช่วงระหว่างที่มีการสนทนากลุ่มนั้น ได้มีเรื่องของการออกอากาศซ้ำหรือรายการรีรันมาขอความเห็นด้วยว่า ควรจะนับสัดส่วนบริการคำบรรยาแทนเสียงที่อยู่มนรายการควรนับรวมกับโควต้าเวลาด้วยหรือไม่ ซึ่งคำตอบที่ได้ค่อนข้างเอกฉันท์เมื่อทุกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมองตรงกันว่ารายการรีรันไม่ครนับรวมเข้ากับรายการปกติ

<u>กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ</u>

ในการสนทนากลุ่ม ได้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนกันในประเด็นของการออกอากาศซ้ำว่า ควรนับสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการที่นำมาออกอากาศซ้ำหรือไม่ กี่ครั้ง ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ ได้มีการแสดงความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวาง โดยสรุปว่าผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทั้งหมดมีความเห็นโดยเอกฉันท์ว่าไม่ควรนับซ้ำ ถึงแม้จะเป็นรายการข่าว ข่าวเดิมถือว่ารายงานไปแล้วไม่ควรนับอีก ควรจะนับเมื่อเป็นข่าวใหม่

นอกจากนี้ยังมีการให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า รายการที่นำเสนอไปแล้ว สามารถเข้าไปรับชมย้อนหลังได้ผ่านช่องทางออนไลน์ จึงไม่มีความจำเป็นต้องมารีรันทางทีวีอีก

> *“ถ้าสมมติว่าตัวอย่างข่าวฆ่าคนตายฆาตรกรรมเวลามีล่ามและข่าวไปและรอบนึงพอช่วงเวลาเปลี่ยนไปเอาข่าวนี้มาแพร่ซ้ำมาเผยแพร่ซ้ำล่ามก็คนเดิมแล้วก็ทั้งวันอาจจะสัก 4-5 รอบแล้วก็มารวมกัน 5 ชั่วโมง 6 ชั่วโมงตามกฎที่เขาวางไว้คิดว่าเขามานับรวมได้ไหมจะถูกไหมอยากไหมนับไหมอยากจะให้ซ้ำไหม อ่า ไม่นะคะ ไม่มีใครอยากที่ให้นับรวม ไม่เอานะคะ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ พบว่า ไม่ควรนับรวมเวลาของบริการคำบรรยายแทนเสียงรวมเข้ากับช่วงเวลาออกอากาศปกติ เนื่องจากจะเป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค

> *“ในมุมมองของผมเองยังคิดว่าเวลาที่ให้บริการภาษามือไม่พอแน่นอนเพราะว่าอันที่จริงกลางวันแทบจะไม่มีเลยนะเราดูทีวีกลางวันไม่มีภาษามือมีแต่ช่วงเย็นนิดหน่อยแล้วก็อาจจะมีรีรันอยู่บ้างที่เข้ามาเพราะว่าการผมไม่รู้ว่าเวลารีรันเขานับชั่วโมงหรือเปล่าเพราะว่าอาจจะไปเพิ่มตรงนั้นทำให้เอาเปรียบผู้บริโภคหรือเปล่าแล้วในส่วนของการที่ให้บริการล่ามภาษามือผู้บริโภคเขาไม่รู้เรื่องภาษามือนี้คืออะไรน้อยมากครับ ผมกำลังในฐานะที่ดูแลเรื่องผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่อยู่ผมกำลังทำตัวเลขอยู่ว่าในผู้สูงอายุที่อยู่กับพวกเราทุกวันนี้ที่เป็นร่างกายปกติดีไม่ได้ยินเวลาไปร่วมกิจกรรมของผู้สูงอายุได้เวลาไปโรงเรียนผู้สูงอายุได้แต่เขาทำอะไรเราก็มองเห็นในสิ่งแต่ว่าในสิ่งเหล่านี้เราจะดูว่ามันมีจำนวนเท่าไหร่ผมกำลังจะทำเรคคอร์ดอยู่ว่าเชียงใหม่มันมีเท่าไหร่บ้างคนใช้เท่าไหร่แล้วหลังจากทำตรงนี้สะท้อนไปถึงผู้รับผิดชอบในส่วนของการเพราะว่าพวกนี้ทั้ง ๆ ที่ร่างกายปกติดีทุกอย่างแต่ว่าเวลาไปร่วมกิจกรรมเขาน่าจะต้องเสียเปรียบเพราะว่าเข้าไม่ถึงจะทำยังไงมันมีที่ไหนบ้างมีจำนวนเท่าไหร่ซึ่งเพราะว่าสักวันหนึ่งคนเรากำลังเดินทางไปถึงตรงนั้นและเราจะไปถึงเมื่อไหร่”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์

จากการสนทนากลุ่ม ในประเด็นด้านการออกอากาศซ้ำของรายการโทรทัศน์แล้วจะให้นับรวมเวลาการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงซ้ำหรือไม่ อย่างไร จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภค ภาคเหนือ พบว่ามีความเห็นที่สอดคล้องไปในทางเดียวกับตัวแทนกลุ่มอื่น ๆ กล่าวคือ ความเห็นกลุ่มนี้เป็นไปทางเดียวกันว่าไม่ควรนับรายการรีรัน ควรนับเวลาเฉพาะรายการที่ออกอากาศสดหรือรายการที่ออกอากาศตามผังรายการปกติ เพราะช่วงเวลาที่รายการรีรันเป็นรายการที่บันทึกเทปและเคยออกอากาศไปแล้ว

5. ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ

นอกจากประเด็นในเรื่องของสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง และคำถามด้านอื่น ๆ ดังที่ได้มีการนำเสนอผ่านมาแล้วนั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกท่านก็มีข้อเสนอแนะต่อสำนักงานกสทช. และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสถานโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ ด้วย

กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

ในส่วนของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ในฐานะผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงจากการบริการคำบรรยายแทนเสียง โดยสามารถสรุปข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ดังนี้

“อยากจะขอกล่องให้กสทช.เนี่ยแจกให้กับคนพิการให้กับคนหูหนวกได้ไหมที่ว่ากล่องที่รับสัญญาณ CC ไรพวกนั้นได้ด้วยอ่ะค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ภาคเหนือ
(สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

<u>กลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ มีความเห็นว่าควรมีบริการคำบรรยายแทนเสียงทั้งหมด 100 เปอร์เซ็นต์ของทั้งรายการ เนื่องจากเทคโนโลยีสมัยนี้สามารถสร้างคำบรรยายแทนเสียงได้ไม่ยากและใช้เวลาไม่นาน

“มองว่า CC ควรเป็น 100% ของเนื้อหา เพราะเทคโนโลยีสมัยนี้ในแพลตฟอร์มต่างๆ สามารถทำได้”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

6.3 การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพ

จากประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ (ฉบับที่ 3) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2563 ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 5 ให้กำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตจะต้องจัดให้มีบริการเสียงบรรยายภาพ ในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ปีที่1 - ปีที่ 5 ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.138 สัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการเสียงบรรยายภาพในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ปีที่1 - ปีที่ 5 (ปี พ.ศ. 2564 - พ.ศ. 2568)

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 64)	ปีที่ 2 (ปี 65)	ปีที่ 3 (ปี 66)	ปีที่ 4 (ปี 67)	ปีที่ 5 (ปี 68)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	30 นาที	30 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	30 นาที	30 นาที	30 นาที	60 นาที	60 นาที

6.3.1 สัดส่วนให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพ ภาคกลาง

จากข้อมูลของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในภาคกลางพบว่า สัดส่วนของการให้บริการเสียงบรรยายภาพ ที่มีอยู่เดิมในช่วงปี 2564-2568 ได้แสดงความคิดเห็นตรงกัน คือ ไม่เพียงพอต่อการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ของคนพิการทางการเห็น เนื่องจากใน 1 วันมีเวลา 24 ชั่วโมง แต่ทว่าบริการเสียงบรรยายภาพกำหนดไว้เพียง 1 ชม หรือ 60 นาทีเท่านั้น แต่ทว่าใน 1 วัน มีรายการหลากหลายประเภท ไม่ว่าจะรายการข่าว ภาพยนตร์ ละคร ดังนั้นสัดส่วนดังกล่าวจึงไม่เพียงพอต่อการเปิดรับสื่อของคนพิการทางการเห็น

“ 60 นาทีนับจากอะไร รายการ 60 นาที มี AD 2 นาที ผมนำเสนอ กสทช. เมื่อเวทีที่ผ่านมา เรื่องการเข้าถึงคนตาบอด เอาเริ่มต้นเลยคือเปิดกันไม่เป็น ผมเลยเสนอให้เปิดคีย์ลัดไว้ที่เครื่องสักปุ่มนึง หรือให้บริษัทเปิดตัวนี้มาตั้งแต่ผลิตเลย เท่าทีผมคุยมาเรื่อง AD ไม่มีใครเปิดเป็น”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“น่าจะทำตัวเลือกให้ผู้ให้บริการ ถ้าออกอากาศ 6 โมงเช้าถึง 3 ทุ่ม อาจจะให้ 2 ชั่วโมงต่อวัน หรือ 3 แล้วแต่ แต่ถ้าหลัง 3 ทุ่มไปแล้วควรเพิ่มขึ้นมาเท่านึง เพราะผู้ประกอบการมักเลือกอะไรง่าย ๆ ไปอัดทีหลัง อะไรง่าย ๆ ถึงจะอัด คนปกติดูช่องปกติเขาไม่ได้เปิด AD ฟัง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ขอเสริม อยากให้กำหนดเป็นสล็อต ไพรมไทม์ ให้เป็นสล็อต ให้แยกเลยว่ามีกี่นาที สุดท้ายต้องมี 100 เปอร์เซ็นต์ ช่วงแรกอาจทำเป็นขั้นบันได 20 เปอร์เซ็นต์ ไปเรื่อย ๆ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“4 ชั่วโมงพอทำได้ เพราะเป็นช่วงแคบ ๆ รายการข่าวครึ่งนึง ถ้าทีเหลือร้อยเปอร์เซ็นต์พอทำได้ แต่จริง ๆ อาจจะไม่ร้อยเปอร์เซ็นต์ของทั้งรายการเสมอไป ที่เขามานั่งคุยกันเฉย ๆ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ถ้าเป็นไปได้ควรจะจัดบริการ AD ให้ครบทุกช่วง เพื่อให้การรับรู้ข่าวสารของคนตาบอดเทียบเท่ากับคนปกติ โดยบริการพวกนี้ ที่ช่องเป็นบริการของรัฐอยู่แล้วก็ไม่ควรจะทิ้งคนพิการไว้ข้างหลัง เป็นไปได้ควรจะมีบริการ 24 ชั่วโมง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“AD อยากให้เพิ่มแต่ไม่แน่ใจต้องเกณฑ์เท่าไหร่ ตอนนี้มีเทคโนโลยี AI ไม่ต้องใช้คนพิมพ์ คนแค่พูดแล้ว AI จะจับแล้วเปลี่ยนเป็นตัวอักษรได้เลย หรือถ้าตัวหนังสือเปลี่ยนเป็นเสียงให้ AI

ทำได้เหมือนกัน น่าจะลองนำมาใช้ดูเผื่อได้จำนวนชั่วโมงมากขึ้น อาจจะเพิ่มไม่ต้องเยอะ ให้ดูว่าคนตาบอดดูช่วงไหน ที่สำคัญเห็นด้วยกับทั้งสามท่านที่จะต้องเก็บข้อมูลมาก่อน”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง(สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ยังไงก็ต้องเพิ่มอย่างแรกเลยคือมันไม่พอสำหรับการผลิตรายการถ้าเพิ่มก็ควรต้องเพิ่มให้มันทุกรายการแล้วก็รับชมได้ทุกรายการ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

1. ด้านสัดส่วน

1) สัดส่วนการให้บริการตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไป

ทั้งนี้ในการกำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการเสียงบรรยายภาพในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไปนั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลภาคกลาง ได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

- **กิจการบริการสาธารณะ**

<u>กลุ่มคนพิการทางการเห็น</u> ได้แสดงความคิดเห็นว่า ภายหลังปี พ.ศ. 2568 ควรเพิ่มเวลาในการมีบริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ ในส่วนกิจการบริการสาธารณะ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- **180 นาที**

“เหมือนที่พี่ท่านหนึ่งพูดถ้าเราให้ภาคธุรกิจมากกว่ามันคงยาก ก็เลยอยากให้สาธารณะเทียบเท่ากับธุรกิจก็คือ 180 นาที”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“สาธารณะและธุรกิจ ไหน ๆ จะทำแล้วก็อยากจะให้ทำเท่า ๆ กัน ส่วนทุกช่วงเวลาเป็นไปไม่ได้แน่นอนถึงแม้จะอยากได้ก็เป็นไปไม่ได้ ก็เลยอยากให้มีเป็นช่วงเวลาอาจจะเป็นซัก 3-4 ชั่วโมงช่วงเช้าและช่วงเย็น”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“อยากจะให้จาก 60 นาที เป็น 90 นาที และอาจจะเป็น 2 ปีเพิ่ม 1 ครั้งก็ได้ เป็น 90 นาที 2 ปีแรก และ 2 ปีถัดมาก็จะเป็น 120 นาที และปีสุดท้ายก็จะเป็น 150 นาที”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพ กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.139 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง ห้องที่ 1

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	144 นาที	173 นาที	208 นาที	250นาที

ตารางที่ 6.140 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง ห้องที่ 2

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u>

ทางด้านนักวิชาการนั้น ได้แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนของคำบรรยายแทนเสียงควรเท่ากับสัดส่วนของล่ามภาษามือ โดยไม่ควรให้ความยากในการผลิตคำบรรยายแทนเสียงเป็นอุปสรรคต่อการกำหนดเวลาที่เพิ่มมากขึ้น

- **120 นาที**

“บริการสาธารณะควรดับเบิลเลยเมื่อเทียบกับธุรกิจ เวลาก็ควรเพิ่ม เพราะ 5 ปีมาแล้ว”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“AD ยังไม่ต้องกำหนด ใส่ของเดิมไปก่อน”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

ทั้งนี้กลุ่มนักวิชาการได้มีการลงความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการเสียงบรรยายภาพ คือ เริ่ม 120 นาที ปีแล้วคงที่ไปตลอด 5 ปี

ตารางที่ 6.141 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 ปี73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที

กลุ่มผู้สูงอายุ ได้แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพ ในปัจจุบันนั้นน้อยเกินไป ทั้งนี้ควรจะเพิ่มอีก 60 นาที และเพิ่มสัดส่วนนี้จนครบ 5 ปี

- **120 นาที ขึ้นไป**

“เริ่มต้นที่ 120 เพิ่มขึ้น 60 ต่อปีเป็นขั้นบันได เป็น 120 180 240 300 360”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตกลาง สรุปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.142 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ได้แสดงความคิดเห็นว่าสัดส่วนในการให้บริการควรมีสัดส่วนเท่ากับบริการล่ามภาษามือ โดยผู้ให้ข้อมูลได้เสนอให้มีบริการเสียงบรรยายภาพเพิ่มจากเดิม 60 นาที ต่อวัน และเพิ่มเป็นขั้นบันไดจนครบ 5 ปี

- **120 นาที**

“เรื่องของสิทธิ์ก็ควรจะมีครอบคลุมตลอด 24 ชั่วโมงหรือจะกี่ชั่วโมงก็ตามเท่าที่รายการนั้นมี”
กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ความคิดเห็นมันก็จะอยู่ในทิศทางเดียวกันค่ะ ทั้งธุรกิจและสาธารณะ คือถ้าในเมื่อมันจะเริ่มแล้วเราก็อยากให้มัน 120 แล้วก็เรื่องของเวลาเช่นกันอยากให้อยู่ในช่วงก่อนทำงาน”
กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.143 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที

- **กิจการทางธุรกิจ**

<u>คนพิการทางการเห็น</u>

ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง ปีที่ 5 (พ.ศ. 2568) นั้น สิ้นสุดที่ 60 นาทีต่อวัน ควรจะค่อย ๆ ปรับขึ้นไป เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถปรับตัวได้ โดยกลุ่มคนพิการทางการเห็นเสนอให้ปรับขึ้นจากเดิม 30 นาที เป็น 90 นาทีในปีแรก และปรับเป็นขั้นบันไดในแต่ละปี เพื่อให้เกิดการพัฒนาในการผลิตรายยการ การเลือกรายการ ซึ่งผู้ประกอบการอาจใช้วิธีการสอบถามคนพิการทางการเห็นถึงประเภทรายการที่มีความสนใจ เพื่อให้ตรงกับความต้องการอย่างแท้จริง

- **180 นาที**

“ช่องพวกนี้มีคน approve quality มั้ย ถ้าคิดเป็นรายการจะมีความแตกต่างสูง บางรายการถ้าเป็นทอล์คโชว์ ลอยมาจบแล้ว แต่สารคดีภาพสัตว์เดิน ดูไม่เท่ากัน”
ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“สาธารณะและธุรกิจ ไหน ๆ จะทำแล้วก็อยากจะให้ทำเท่าๆ กัน ส่วนทุกช่วงเวลาเป็นไปไม่ได้แน่นอนถึงแม้จะอยากได้ก็เป็นไปไม่ได้ ก็เลยอยากให้มีเป็นช่วงเวลาอาจจะเป็นซัก 3-4 ชั่วโมงช่วงเช้าและช่วงเย็น”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“ผมไม่แน่ใจว่าคนตาบอดจะดูของสาธารณะเยอะหรือเปล่าแต่คิดว่าน่าจะเป็นของเอกชนที่เยอะกว่าสาธารณะ เพราะเท่าที่ฟังมาก็จะเป็นของเอกชนที่คนดูเยอะกว่า”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.144 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง ห้องที่ 1

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที

ตารางที่ 6.145 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง ห้องที่ 2

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u>

ทางด้านนักวิชาการนั้น ได้แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนของคำบรรยายแทนเสียงของกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจควรเท่ากัน และควรเท่ากับล่ามภาษามือ

“ธุรกิจก็ควรพอ ๆ กับสาธารณะ เพราะคนก็อยากดูรายการบันเทิงหรือรายการทั่วไป ก็คือจริง ๆ ไม่ต้องแบ่ง เพราะทุกคนอยากเข้าถึง”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“ไม่เท่ากัน อยากให้เอกชนมากกว่า เพราะในความคิดผมส่วนมากก็จะดูเป็นช่องของธุรกิจเยอะกว่า แต่ว่าของรัฐก็อาจจะมีบ้าง แต่ที่ดู ๆ กันก็ส่วนใหญ่จะเป็นของธุรกิจ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

ทั้งนี้กลุ่มนักวิชาการได้มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ คือ เริ่มที่ 120 นาที ปีแรกเท่ากิจการบริการสาธารณะ แต่คงที่ไปจนครบ 5 ปี เช่นเดียวกันกิจการบริการสาธารณะ

ตารางที่ 6.146 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 ปี73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที

กลุ่มผู้สูงอายุ ได้แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพ ในกิจการทางธุรกิจเท่ากับกิจการบริการสาธารณะ กล่าวคือ ควรจะเพิ่มอีก 60 นาที และเพิ่มสัดส่วนนี้จนครบ 5 ปี

- **180 นาที เพิ่มทีละ 60 นาทีเป็นขั้นบันได**

“เริ่มจาก 180 เพิ่มขึ้นปีละ 60 เพราะเราอยากให้เขาเสมอภาคเขาจะได้มีความสุข แล้วมันก็เป็นช่องทางเดียวที่เขาจะได้”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง สรุปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.147 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u> ได้แสดงความคิดเห็นว่าสัดส่วนในการให้บริการเสียงบรรยายภาพของกิจการทางธุรกิจ โดยเริ่มต้นที่ 120 นาทีและเพิ่มขึ้นทีละ 30 นาทีตามขั้นบันได

- **120 นาที**

> *“ความคิดเห็นมันก็จะอยู่ในทิศทางเดียวกันค่ะ ทั้งธุรกิจและสาธารณะ คือถ้าในเมื่อมันจะเริ่มแล้วเราก็อยากให้มัน 120 แล้วก็เรื่องของเวลาเช่นกันอยากให้อยู่ในช่วงก่อนทำงาน”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)*

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.148 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที

2) สัดส่วนกิจการบริการสาธารณะกับกิจการทางธุรกิจ

จากการศึกษาพบว่า การกำหนดสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงของกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจนั้น ผู้ให้ข้อมูลมีทั้งแสดงความคิดเห็นว่าควรเท่ากัน ดังนี้

- **เท่ากัน** มีเพียงผู้ให้ข้อมูลกลุ่มผู้สูงอายุ ที่เห็นว่าสัดส่วนการให้คำบรรยายแทนเสียงของกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจควรจะเท่ากัน

> *“ถ้าเหมือนกันได้ก็ควรจะเหมือนกันเพราะว่าคนตาบอดไม่ได้มีแค่ในกรุงเทพฯ คนตาบอดมีอยู่ทั่วประเทศก็ควรที่จะได้รับข้อมูลข่าวสารที่เท่าเทียมกันทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)*

“เท่ากันเพราะจะได้เข้าถึงได้กันหมด เราไม่รู้ว่าคนที่ดูเขาดูผ่านช่องทางไหน หรือดูจากจังหวัดไหนบ้างเพราะฉะนั้นถ้าเราทำให้เท่ากันคนที่เขาอยู่ต่างจังหวัดเขาก็จะได้เข้าถึงได้”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

“เรื่องของเนื้อหาน่าจะใช้เหมือนกัน เรื่องของเสียงบรรยายภาพน่าสนใจ แม่ผมเป็นผู้สูงอายุอยู่บ้าน ดูทีวีอาศัยฟังไปก็มีความสุข คนสูงอายุอยู่กับทีวีเยอะ ตัวช่วยพวกนี้ช่วยให้ผู้ชม AD ปัจจุบันโอเคมากขึ้น แต่ไม่แน่ใจว่าในมุมผู้ผลิตจะหละหลวมแค่ไหน แต่มุมของผู้รับโอเค”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.149 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการเห็น กลุ่มที่ 1 ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	144 นาที	173 นาที	208 นาที	250 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที

ตารางที่ 6.150 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการเห็น กลุ่มที่ 2 ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที

ตารางที่ 6.151 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที

ตารางที่ 6.152 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 ปี73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที

ตารางที่ 6.153 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที

3) สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค (สทท. ภูมิภาค) จะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มแสดงความคิดเห็นและได้สรุปร่วมกันว่า สัดส่วนการให้บริการในส่วนของภูมิภาคควรจะเท่ากับกิจการบริการสาธารณะ

> *“ช่องรัฐสภาก็ควรใส่ AD ไปด้วย (กำลังนอนหลับอยู่ เก็บของอยู่ คนกำลังเดินออกจากสภา) เราก็อยากรู้ว่าเขาทำอะไรอยู่”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)*

ทั้งนี้สามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.154 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง ห้องที่ 1

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	144 นาที	173 นาที	208 นาที	250 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (ส่วนภูมิภาค)	120 นาที	144 นาที	173 นาที	208 นาที	250 นาที

ตารางที่ 6.155 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง ห้องที่ 2

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (ส่วนภูมิภาค)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที

ตารางที่ 6.156 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 ปี73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (สทท. ภูมิภาค)	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที

ตารางที่ 6.157 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (สทท. ภูมิภาค)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

ตารางที่ 6.158 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (สทท. ภูมิภาค)	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที

2. ด้านช่วงเวลา

ด้านช่วงเวลาที่ควรจัดให้มีบริการเสียงบรรยายภาพนั้น ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นว่าควรมีการจัดผังรายการที่มีบริการเสียงบรรยายภาพ 1 วัน กระจายในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน

3. ด้านประเภทรายการ

ด้านประเภทรายการโทรทัศน์ที่ควรจัดให้มีบริการเสียงบรรยายภาพนั้น ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นโดยแยกตามประเภทรายการ ดังนี้

- **รายการข่าวสาร** รายการข่าวจะมีผู้ประกาศข่าวทำหน้าที่ให้ข้อมูลอยู่แล้ว แต่ในกรณีที่มีสกู๊ปข่าวหรือเป็นภาพ หรือข้อความที่ปรากฏในหน้าจอโทรทัศน์โดยที่ผู้ประกาศข่าวไม่ได้อ่าน คนพิการทางการเห็นจะไม่สามารถทราบข้อมูลได้ ดังนั้นในกรณีรายการข่าวเป็นรายการที่ผู้ประกาศสามารถทำเสียงบรรยายภาพได้โดยอ่านสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนหน้าจอโทรทัศน์ นอกจากนั้นคนพิการทางการเห็นได้เสนอให้มีการเพิ่มข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์บ้านเมืองที่สำคัญ ๆ ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิของคนพิการ เพื่อที่จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับคนพิการต่อไป

> *“ควรใส่ในรายการประเภท ข่าว ละคร แต่ความยากของ AD คือการหาคำศัพท์ที่เหมาะสม ต้องมีความสามารถด้านภาษา เป็นศิลปะอย่างหนึ่ง ยากกว่า CC แต่จะทำยังไงให้รายการโทรทัศน์สนใจ มีไอเดียคือให้บอกเขาว่ามันเป็นสื่อการสอน สื่อการเรียนเรียนรู้ไม่ใช่แค่ทำเพื่อเฉพาะกลุ่ม แต่เป็นของเด็กเล็ก ชาวต่างชาติด้วย อาจจะเป็นแรงจูงใจให้เขาอยากทำมากขึ้น เพราะทำเพื่อ หลายอย่าง เราก็เอาคอนเซ็ปต์ไปใช้ได้ ฟัง AD เพื่อฝึกสำเนียง ไม่ใช่เพื่อคนพิการเท่านั้น”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)*

- **รายการละคร และรายการภาพยนตร์** มีความคล้ายกันคือนำเสนอด้วยภาพและเสียง เพื่อสื่อสารเรื่องราวของละครหรือภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ซึ่งรายการประเภทดังกล่าวบางฉากนำเสนอด้วยภาพแต่ไม่นำเสนอด้วยเสียง บางฉากใช้ความเงียบ การแสดงออกทางสีหน้าในการเล่าเรื่อง ซึ่งถ้าไม่มีเสียงบรรยายจะทำให้ไม่เข้าใจเรื่องราว ไม่ได้รับอรรถรสในการรับชม

> *“ควรใส่ในรายการประเภท ข่าว ละคร แต่ความยากของ AD คือการหาคำศัพท์ที่เหมาะสม ต้องมีความสามารถด้านภาษา เป็นศิลปะอย่างหนึ่ง ยากกว่า CC แต่จะทำยังไงให้รายการโทรทัศน์สนใจ มีไอเดียคือให้บอกเขาว่ามันเป็นสื่อการสอน สื่อการเรียนเรียนรู้ไม่ใช่แค่ทำเพื่อเฉพาะกลุ่ม แต่เป็นของเด็กเล็ก ชาวต่างชาติด้วย อาจจะเป็นแรงจูงใจให้อยากทำมากขึ้น เพราะทำเพื่อหลายอย่าง ไม่ใช่เพื่อคนพิการเท่านั้น”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)*

4. ด้านการออกอากาศซ้ำ

จากการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำรายการที่มีบริการเสียงบรรยายภาพมาออกอากาศซ้ำ ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นว่า ไม่นับการออกอากาศซ้ำ

กรณีนำเทปรายการที่เผยแพร่ไปแล้วมาออกอากาศซ้ำ สามารถเผยแพร่ได้ แต่ไม่ให้นับจำนวนบริการ เนื่องจาก ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า รายการที่นำมาออกอากาศซ้ำนั้นเป็นรายการเดิม คนพิการทางการเห็นควรได้เปิดรับรายการใหม่ ๆ

“ไม่นับรีรัน ไม่นับโฆษณา”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

5. ความคิดเห็นที่มีต่อบริการเพื่อคนพิการในรายการโทรทัศน์

ในส่วนความคิดเห็นของคนทั่วไปที่มีต่อบริการเพื่อคนพิการ ทุกกลุ่มมีความคิดเห็นตรงกันในแง่ของการเพิ่มสัดส่วนการให้บริการที่เพิ่มมากขึ้นนั้น โดยสามารถพิจารณาในเรื่องของความเสมอภาค คนพิการควรมีสิทธิในการเปิดรับรายการโทรทัศน์อย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไป นอกเหนือไปจากงบประมาณและต้นทุนของแต่ละกิจการบริการ

“จริง ๆ แล้วนายกก็พูดบางส่วนหมดแล้ว แต่ว่าในชุดที่กำลังดูครึ่งชั่วโมงที่มันเป็น AD บางทีมันก็ฟังอะไรไม่ทันนะมันก็ควรจะเท่ากันเราไม่ได้บอกว่าหูหนวกจะต้องได้เท่านี้แล้วตาบอดจะต้องได้เท่านี้เหมือนอย่างที่ท่านนายกบอกสิทธิการเท่าเทียมหรือสิทธิที่จะให้พวกเราเข้าถึงมันก็ควรจะเริ่มพอเราจะเปิดทีวีมันก็หมดเวลาแล้ว 30 ถ้าเป็นไปได้ก็ 120 นาทีเลยแล้วค่อย ๆ เลื่อนเป็นขั้นบันไดไป”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง
(สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

6. ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ เกี่ยวกับบริการเสียงบรรยายภาพ

(1) กระบวนการการผลิตและจัดทำระบบเสียงบรรยายภาพ

“แต่ AD มันต้องเอาไปผลิต มันต้องใช้เวลา เป็นข้อสังเกตที่เขาไม่ให้เปอร์เซ็นต์สิ่งนี้มากเพราะช่องทำเองได้อยู่แล้ว ขณะไปกำหนดซับไตเติ้ล 80 เปอร์เซ็นต์”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง(สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“แต่จะทำยังไงให้รายการโทรทัศน์สนใจ มีไอเดียคือให้บอกเขาว่ามันเป็นสื่อการสอน สื่อการเรียนเรียนรู้ไม่ใช่แค่ทำเพื่อเฉพาะกลุ่ม แต่เป็นของเด็กเล็ก ชาวต่างชาติด้วย อาจจะเป็น

แรงจูงใจให้เขาอยากทำมากขึ้นเพราะทำเพื่อ หลายอย่าง เราก็เอา Concept ไปใช้ได้ ฟัง AD เพื่อฝึกสำเนียง ไม่ใช่เพื่อคนพิการเท่านั้น แต่ขณะเดียวกันจะมีปัญหาเรื่องกำลังการผลิตตามมา เรามีกำลังพลพอไหม ก็ต้องพัฒนาให้มีคนทำได้มากขึ้น หลักสูตรมีแค่กี่มหาลัยที่สอนแล้วก็อาจมีกำลังในการทำรายการมากขึ้น ต้องถามกลับไปเหมือนงูกินหาง ถามภาครัฐว่าจะช่วยได้อย่างไร มองแค่สัดส่วนไม่ได้ ต้องมองปัญหาที่จะกระทบชิ่งทั้งหมดเวลาคุย"

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

(2) ปัจจัยที่ควรนำมาพิจารณาการกำหนดสัดส่วน

จากศึกษาผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่ควรนำมาพิจารณาการกำหนดสัดส่วนการให้บริการคนพิการในสื่อโทรทัศน์ ดังนี้

- ช่วงอายุและวัย

"โดยสัดส่วนก็อยากจะให้มันเท่ากัน คนดูมันก็แตกต่างกันตามช่วงวัยอยู่แล้ว คนวัยไหนอยากดูอะไรในช่วงไหนก็ดูได้เปิดไปก็จะได้เจอ"

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

- ต้นทุนการผลิต

"ต้นทุน มีแน่นอน เพราะว่าเราก็ถือว่าเป็นชนกลุ่มน้อย เราจะไปเรียกร้องให้เขาทำเต็มเวลาก็ไม่ได้"

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 5 สิงหาคม 2566)

"เข้าใจว่า AD แพงมาก ตอน GDH เขาพูดเลยว่าเขาเลือกเรื่องที่กำไรเยอะก็เลยได้ทำ แต่อาจจะมีตัวสนับสนุนมาช่วยในการทำเลยทำได้ ตรงนี้เลยมองว่า คือ AD เขาบอกแพง"

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง(สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

"ช่วงเวลาที่คนส่วนใหญ่ดู ไม่ควรเป็นหลังเที่ยงคืนก็ไม่เข้าใจว่าคิดยังไง แล้วก็รายการเมื่อก่อนแรกเริ่มเรียกว่ารายการสาระ รายการข่าว พูดเยอะ คนตาบอดบอกว่าไม่ต้องดู AD เราก็ผ่านจุดนั้นมาแล้ว อันนี้ควรทำวิจัยว่าคนอยากดูอะไร"

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคกลาง(สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“เสียงบรรยายภาพแตกต่างก็คือกลุ่มปัญญาต้นทุนไม่ว่าจะเป็นสาธารณะหรือว่าจะเป็นของธุรกิจที่เขาจะสามารถตอบรับได้สองคือจัดการผลิตเสียงบรรยายภาพอาจจะผลิตยากนิดนึงมีใครที่ผลิตได้บ้างหรือว่ามีใครที่มีกำลังการผลิตมากน้อยแค่ไหนก็อาจจะต้องหาจุดสมดุลตรงนี้”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

“อุปสรรคต่าง ๆ ที่คนตาบอดเผชิญแน่นอนล่ะรายการข่าวอาจจะมีอุปสรรคน้อยในการเข้าถึงเนื่องจากว่าทุกอย่างหลาย ๆ ส่วนเขาก็จะมีพื้นฐานออกมาหรือไม่ก็พูดอยู่แล้วถ้าเป็นรายการละคร รายการสารคดี รายการเรียลลิตี้ เกมโชว์ต่าง ๆ อันนี้อุปสรรคจะค่อนข้างเยอะนิดหน่อย”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคกลาง (สัมภาษณ์ 4 สิงหาคม 2566)

6.3.2 สัดส่วนให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากข้อมูลของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า สัดส่วนของการให้บริการเสียงบรรยายภาพ ที่มีอยู่เดิมในช่วงปี 2564-2568 ได้แสดงความคิดเห็นตรงกัน คือ ไม่เพียงพอต่อการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ของคนพิการทางการเห็น เนื่องจากใน 1 วันมีเวลา 24 ชั่วโมง แต่ทว่าบริการเสียงบรรยายภาพกำหนดไว้เพียง 1 ชม หรือ 60 นาทีเท่านั้น แต่ทว่าใน 1 วัน มีรายการหลากหลายประเภท ไม่ว่าจะรายการข่าว ภาพยนตร์ ละคร ดังนั้นสัดส่วนดังกล่าวจึงไม่เพียงพอต่อการเปิดรับสื่อของคนพิการทางการเห็น

นอกจากนั้นหากพิจารณาถึงพฤติกรรมในการเปิดรับข้อมูล จะเห็นได้ว่าแต่ละคนมีช่วงเวลาเปิดรับสื่อมีประเภทรายการที่ชอบดูแตกต่างกัน กรณีที่บริการเสียงบรรยายภาพไปอยู่ในรายการข่าวเพียงอย่างเดียว บุคคลที่ต้องการดูรายการประเภทอื่นก็ไม่สามารถดูได้ หรือกรณีที่บริการเสียงบรรยายภาพอยู่ในช่วงเช้า 60 นาที แต่ทว่าไม่สะดวกในการเปิดรับข้อมูล ทำให้ไม่ได้เปิดรับข้อมูลที่มีบริการเสียงบรรยายภาพเช่นกัน

“วันหนึ่งก็ 24 ชั่วโมง เฉลี่ยแล้วก็ชั่วโมงหนึ่งก็ไม่กี่นาที เพราะว่าชั่วโมงนี้ก็มีข่าว ชั่วโมงนี้ก็มีภาพยนตร์ ชั่วโมงนี้ก็มีละคร 60 นาทีก็ไม่พอ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“วันหนึ่งมี 24 ชั่วโมง แต่ละคนมีกิจกรรมที่แตกต่างและไม่ตรงกัน ดังนั้น 1 ชั่วโมง น้อยไป”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ในสัดส่วนที่ให้มาก็ยังน้อยค่ะ รายการที่มีในทุกวันนี้แล้วก็คนแต่ละคนมีเวลาที่แตกต่างกันรายการที่เราอยากดูก็คงจะไม่ตรงกับเวลาที่เราอยากจะดูสัดส่วนเลยดูน้อยค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“คิดว่าไม่พอครับ คนที่เป็นหมอนวดต้องฟังอยู่ตลอดฟังอยู่เรื่อย ๆ ถ้าเกิดว่าเราฟังแล้วไม่มีเสียงพวกนี้แล้วเราก็ไม่ได้ความรู้อะไร”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“มันน้อยไปครับ 60 นาที สมมติเราอยากดูละครแต่ช่องสาธารณะเลือกจะใช้ 60 นาทีกับข่าวหรือกับสารคดีที่เขาทำง่าย ๆ ซึ่งมันก็ไม่ได้ตอบโจทย์กับเรา แต่ถ้ามันมากขึ้น 2-3 เท่า แล้วถ้าเพิ่มเติมกฎหมาย คืออาจจะสัดส่วนนี้ 60 นาที อาจจะข่าว 20 นาที วาไรตี้ 20 นาที ละคร 20 นาที เฉลี่ยให้ได้หลาย ๆ แบบ เพราะว่าความต้องการของคนเราไม่เหมือนกัน อย่างพี่อาจจะชอบดูวาไรตี้อีกคนอาจจะชอบดูซีรีส์ ซึ่งถ้าเขาไปบรรยายซีรีส์จีนแล้วเราไม่ใช่คนตาบอดเหรอเลยบรรยายให้แต่คนที่อยากดูซีรีส์จีน เราอยากดูวาไรตี้ ข่าวบันเทิง ก็ไม่ได้ตอบโจทย์เรา ถ้าเพิ่มได้อาจจะให้กำหนดเป็นสัดส่วนให้มันเฉลี่ย ๆ ไปหลาย ๆ อย่างครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“น้อยแน่นอนค่ะ มีเล็กน้อยบ้างในการเปิดโอกาสดูแลคนพิการโดยเฉพาะพิการทางด้านสายตาเพราะฉะนั้นในส่วนที่จะดูแลเขาต่ำที่สุดน่าจะ 60 นาทีเป็นพื้นฐานแล้วก็เพิ่มขึ้นไปค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

1. ด้านสัดส่วน

1) สัดส่วนการให้บริการตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไป

ทั้งนี้ในการกำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการเสียงบรรยายภาพ_ในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไปนั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

- **กิจการบริการสาธารณะ**

<u>กลุ่มคนพิการทางการเห็น</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่า ภายหลังปี พ.ศ. 2568 ควรเพิ่มเวลาในการมีบริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ ในส่วนกิจการบริการสาธารณะ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

“ก็มองว่าเป็นการกำหนดสัดส่วนไตรมาสที่ 2 อย่าง 5 ปีแรก เห็นด้วยกับการที่เลื่อนสัดส่วนให้เป็นขั้นบันได คือ 90 นาที ใน 2 ปีแรก ส่วนของสาธารณะ แล้วก็ 120 นาที ใน 3 ปีหลัง”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ดูตามโมเดลเดิมครับ มันจะขึ้นในปีที่ 3 ที่จะต่างกัน น่าจะอ้างอิงกับสิ่งที่เคยเกิดขึ้นแล้วก็คือ 5 ปีที่แล้วปีที่ 3 เขาต่างกัน เราก็เลยมาต่างในปีที่ 3 แต่จบเท่ากันครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพ กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.159 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u>

ทางด้านนักวิชาการนั้น ได้แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนของคำบรรยายแทนเสียงควรเท่ากับสัดส่วนของล่ามภาษามือ โดยไม่ควรให้ความยากในการผลิตคำบรรยายแทนเสียงเป็นอุปสรรคต่อการกำหนดเวลาที่เพิ่มมากขึ้น

“สำหรับพี่พี่มองว่าจริง ๆ แล้วทั้ง 3 ประเภท ใช้สัดส่วนเดียวกันยังได้เลย คือสัดส่วนเดียวกันกับภาษามือ ด้วยเหตุผลเหมือนกัน อย่างเช่นภาษามือถ้าเราคิดว่ามันยากเพราะต้องมีคนมานั่งอยู่แปลไปด้วยซึ่ งถ้าเทียบแล้ว CC ก็น่าจะง่ายกว่าเพราะสามารถเตรียมการได้ แล้วถ้า AD ทำยากกว่า แต่ว่าให้เวลา AD มันน้อยกว่าพี่ว่าไม่ยุติธรรมกับคนพิการทางสายตา ททำไมเขาจะต้องได้ชั่วโมงน้อยกว่าเพียงเพราะว่าสื่อที่ซัพพอร์ตเขามันยากกว่า”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“กระบวนการคิดมันคล้าย ๆ กัน เพราะว่าถ้าล่ามเป็นคนพิการทางการได้ยิน แต่ถ้าอีกตัวนึงก็เป็นคนพิการทางสายตาเพราะฉะนั้นถ้าเราคิดตามรูปแบบเดียวกันก็คือมันเท่ากันค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

ทั้งนี้กลุ่มนักวิชาการได้มีการลงความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการเสียงบรรยายภาพ คือ เริ่ม 120 นาที ปีแรกแล้วก็สาธารณะบวกขึ้นปีละ 60 แล้วจะจบที่ 6 ชั่วโมง จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุป

ในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพ กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.160 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 ปี73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพ ในปัจจุบันนั้นน้อยเกินไป ทั้งนี้ควรจะเพิ่มอีก 60 นาที และเพิ่มสัดส่วนนี้จนครบ 5 ปี

“น้อยแน่นอนค่ะ โดยเฉพาะพิการทางด้านสายตาในส่วนที่ต่ำสุดน่าจะ 60 นาทีเป็นพื้นฐานแล้วก็เพิ่มขึ้นไปค่ะ แล้วก็ในทางสาธารณะกับธุรกิจน่าจะเท่าเทียมกันค่ะ ในเรื่องของเวลาเพิ่มขึ้นก็ไม่น่าจะต่ำกว่า 60 นาทีในแต่ละปีก็เพิ่ม 60 นาที เป็นขั้นบันไดคือเปิดโอกาสให้เขาได้มีส่วนร่วมกับคนปกติ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“สำหรับการบริการคนตาบอดก็น่าจะเพิ่มครับ เพิ่มจากเดิมเพราะว่าเดิมมันไม่เพียงพอครับ ก็เลยต้องเพิ่มทุกปีปีละ 60 นาทีเห็นด้วยกับท่านเมื่อสักครู่ครับ มันน่าจะไปพร้อม ๆ กันนะครับทั้ง 2 ครับ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“ผมคิดแบบนี้นะครับ ว่าโรงเรียนคนตาบอดในประเทศไทยเยอะแยะปริมาณเป้าหมายในประเทศไทยมีโรงเรียนคนตาบอดกี่แห่งจำนวนเท่าไหร่เราควรจะวางเป็น 180 นาทีเท่ากันหมดเลยทั้งสาธารณะทั้งธุรกิจควรจะวางเท่ากันเลยเพราะว่าดูปริมาณแล้วโรงเรียนคนตาบอดประเทศไทยมีกี่โรง ๆ แต่ละโรงมีเท่าไหร่ควรจะกำหนดตายตัวเลย 180 นาทีทุกปีไม่ให้ต่ำกว่านี้นะครับ ในความคิดผม”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.161 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่าสัดส่วนการให้บริการควรมีสัดส่วนเท่ากับบริการล่ามภาษามือ โดยผู้ให้ข้อมูลได้เสนอให้มีบริการเสียงบรรยายภาพเพิ่มจากเดิม 60 นาที ต่อวัน และเพิ่มเป็นขั้นบันไดจนครบ 5 ปี

> *“60 นาทีคงไม่พอ คือบางทีคนเปิดละครไว้เฉย ๆ แล้วตัวเองไปนั่งทำกับข้าวหรือไปทำอย่างอื่นเขาก็ได้รับเหมือนคนตาบอดเรานี่ครับ เอามาตรฐานเดียวกับคนหูหนวกไหมครับ เป็นขั้นบันได 2 ชั่วโมง”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

> *“การที่จะกำหนดชั่วโมงอันนี้ผมว่าถ้าได้เป็นชั่วโมง 2 ชั่วโมงก็โอเคครับ ก็ได้อยู่ถ้าเพิ่มสคริปต์ข่าวถ้านักข่าวอธิยายเพิ่มว่าดูตรงนั้นดูตรงนี้ก็อาจจะบอกว่ารายละเอียดของสีทำให้เข้าใจง่ายมันก็ดีไม่ต้องบรรยายก็ได้ครับ”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
>
> *(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.162 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

- **กิจการทางธุรกิจ**

<u>คนพิการทางการเห็น</u>

ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงเดิม ปีที่ 5 (พ.ศ. 2568) สิ้นสุดที่ 60 นาทีต่อวัน ควรจะค่อย ๆ ปรับขึ้นไป เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถปรับตัวได้ โดยกลุ่มคนพิการทางการเห็นเสนอให้ปรับขึ้นจากเดิม 30 นาที เป็น 90 นาทีในปีแรก และปรับเป็นขั้นบันไดในแต่ละปี เพื่อให้เกิดการพัฒนาในการผลิตรายการ การเลือกรายการ ซึ่งผู้ประกอบการอาจใช้วิธีการสอบถามคนพิการทางการเห็นถึงประเภทรายการที่มีความสนใจ เพื่อให้ตรงกับความต้องการอย่างแท้จริง

> *“มองว่าเป็นการกำหนดสัดส่วนไตรมาสที่ 2 อย่าง 5 ปี ส่วนของธุรกิจแล้วก็ 120 2 ปีหลังแล้วก็มองว่าสัดส่วนที่พวกเราทุกคนเห็นด้วยก็โอเคแล้วก็อยากให้ลองดูนะคะ ถ้าคนตาบอดเขาได้ฟังได้มารับชมแล้วเขาก็อาจจะสนใจมากขึ้นดูเพิ่มขึ้นให้ความสนใจเพิ่มมากขึ้นแล้วในไตรมาถัดไปเราก็อาจจะเพิ่มสเต็ปขึ้นมาอีกก็ได้*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

> *“ทุกปีต้องไม่เท่ากันครับ เป็นขั้นบันไดเพราะผู้ประกอบการไม่สามารถทำทีเดียวขึ้นได้หรอกครับ มันต้องค่อย ๆ ขยับไป 2 คือถ้าค่อย ๆ ขยับไปจริง ๆ แล้วก่อนที่เขาจะทำ AD มันเจาะกลุ่มโดยเฉพาะคือคนตาบอด 100% จริง ๆ เขาน่าจะทำแบบสอบถามที่คุณต้องการอะไรเสียงส่วนใหญ่ต้องการรายการข่าวคุณก็เจาะใส่ข่าวมาเลยคุณต้องการละครก็ละครมาเลยน่าจะตอบโจทย์คนที่ดูทีวีจริง ๆ เพราะเดี๋ยวนี้คนดูทีวีลดลงเรื่อย ๆ แต่ใครที่เขาดูก็ให้เขาทำแบบสอบถาม”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

> *“คือทำไมถึงให้เท่ากันนะเพราะว่าเรามีบทเรียนมาแล้วปี 2562 2563 2564 2565 2566 2567 แล้วเราเตรียมความพร้อมมาเยอะแล้ว ให้โอกาสถึง 4-5 ปีแล้ว ต่อไปทำไมทำไม่ได้ถ้าอย่างนั้นเราก็ปีสุดท้ายนี้ไปเลย เพราะว่าเตรียมความพร้อมมาหลายปีแล้ว”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

“สำหรับบางรายการความพร้อมที่จะทำเสียงบรรยายภาพออกมาก็คงอาจจะยังไม่พร้อมแล้วก็บางรายการมันซับซ้อนในการบรรยายออกมาแล้วก็แตกต่างกันค่ะ ต้องให้เวลาเขา”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ถ้าในมุมมองจิตวิทยานะคะ ถ้าเพิ่มมาเป็น 90 ถ้าในความรู้สึกคนทำก็เยอะอยู่ แต่ถ้าคนนอกวงการก็จะรู้สึกว่าน้อยอยู่ เพราะฉะนั้นก็ให้ตัวเลขค่อย ๆ ปรับไปเรื่อย ๆ แล้วก็ให้คนทำรู้สึกว่าเราไม่ได้บังคับค่ะ เพราะว่าเขาทำโดยที่เราไม่ได้บังคับก็จะเกิดประโยชน์มากกว่า”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.163 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	90 นาที	90 นาที	120 นาที	120 นาที

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนของคำบรรยายแทนเสียงของกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจควรเท่ากัน และควรเท่ากับล่ามภาษามือ

“สำหรับพี่พี่มองว่าจริง ๆ แล้วทั้ง 3 ประเภท ใช้สัดส่วนเดียวกันยังได้เลย คือสัดส่วนเดียวกันกับภาษามือ ด้วยเหตุผลเหมือนกัน อย่างเช่นภาษามือถ้าเราคิดว่ามันยากเพราะต้องมีคนมานั่งอยู่แปลไปด้วยซึ่งถ้าเทียบแล้ว CC ก็น่าจะง่ายกว่าเพราะสามารถเตรียมการได้ แล้วถ้ามองว่า AD ทำยากกว่า แต่ว่าให้เวลา AD มันน้อยกว่าพี่ว่าไม่ยุติธรรมกับคนพิการทางสายตา ที่ทำไมเขาจะต้องได้ชั่วโมงน้อยกว่าเพียงเพราะว่าสื่อที่ซัพพอร์ตเขามันยากกว่า”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“จริง ๆ แล้วเราเข้าใจความซับซ้อนของกระบวนการแต่เราไม่ควรให้ความซับซ้อนของกระบวนการมาเป็นเหตุผลในการลดจำนวนเพราะมันไม่แฟร์กับคนกลุ่มอื่นดังนั้นถ้าล่ามเราคิดเรทไปเท่านั้นในที่สุดมันควรจะเท่ากันเท่ากันกับล่าม”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“กระบวนการคิดมันคล้าย ๆ กันเพราะว่าถ้าล่ามเป็นคนพิการทางการได้ยิน แต่ถ้าอีกตัวนึงก็เป็นคนพิการทางสายตาเพราะฉะนั้นถ้าเราคิดตามรูปแบบเดียวกันก็คือมันเท่ากันค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

ทั้งนี้กลุ่มนักวิชาการได้มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ คือ เริ่มที่ 120 นาที ปีแรกเท่ากิจการบริการสาธารณะ แต่บวกขึ้นปีละ 30 นาที และจะจบที่ 240 นาที สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพ กิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตารางต่อไปนี้

“เท่ากันจะเป็นอย่างนี้นะครับ ก็คือเริ่มปี 2568 ที่เราจะหมดมันจบที่ 1 ชั่วโมงพอเริ่มปีฟ้าใหม่เราก็บวกไป 2 ชั่วโมงเลยแล้วกระเถิบปีละ 60 นาที ในสาธารณะนะครับ ธุรกิจปีละ 30 นาที”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

ตารางที่ 6.164 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 ปี73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u>

แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพ ในกิจการทางธุรกิจเท่ากับกิจการบริการสาธารณะ กล่าวคือ ควรจะเพิ่มอีก 60 นาที และเพิ่มสัดส่วนนี้จนครบ 5 ปี

“น้อยแน่นอนค่ะ โดยเฉพาะพิการทางด้านสายตาในส่วนที่ต่ำสุดน่าจะ 60 นาทีเป็นพื้นฐานแล้วก็เพิ่มขึ้นไปค่ะ แล้วก็ในทางสาธารณะกับธุรกิจน่าจะเท่าเทียมกันค่ะ ในเรื่องของเวลาเพิ่มขึ้นก็ไม่น่าจะต่ำกว่า 60 นาทีในแต่ละปีก็เพิ่ม 60 นาที เป็นขั้นบันได”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“ผมคิดแบบนี้นะครับ เราควรจะวางเป็น 180 นาที เท่ากันหมดเลยทั้งสาธารณะทั้งธุรกิจควรจะวางเท่ากันเลย เพราะว่าดูปริมาณแล้วโรงเรียนคนตาบอดประเทศไทยมีกี่โรง ๆ แต่ละโรงมีเท่าไหร่ควรจะกำหนดตายตัวเลย 180 นาทีทุกปีไม่ให้ต่ำกว่านี้นะครับ ในความคิดผม”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.165 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่าสัดส่วนในการให้บริการเสียงบรรยายภาพของกิจการทางธุรกิจอาจให้เท่ากับล่ามภาษามือ แต่ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลบางท่านเสนอว่า ในส่วนของกิจการทางธุรกิจ มีเรื่องต้นทุน รายได้ รายได้ ดังนั้นเสนอให้เริ่มที่ 2 ชั่วโมง ก่อน และเพิ่มเป็นขั้นบันไดแบบ 2-2-3-3-4 ชั่วโมง

“มองภาพธุรกิจนะคะ อาจจะทดสอบก่อนว่า 2 2 3 3 แล้วค่อยเป็น 4 ชั่วโมงในปีถัดไป เพราะว่าเขาต้องดูต้นทุนการผลิตค่ะ รายได้ รายจ่าย ผลได้ ผลเสียด้วย บางช่องอาจจะไม่มองขั้นบันไดขึ้นเลยปีนี้กำหนด 2 ชั่วโมงก่อน ปีหน้าเราเห็นผลเป็นไงค่อยเปลี่ยนขั้นบันไดฐานต่อเนื่องน่าจะมองเป็น 2 2 3 3 ค่อย 4 ค่ะ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“ถ้าเป็นไปได้ถ้า 6 ชั่วโมงเหมือนของล่ามก็ดีเพราะว่าคนตาบอดก็ยังต้องการใช้ในการฟังตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นทางอินเทอร์เน็ต ทางทีวี อะไรต่าง ๆ ก็จะเสนอเท่ากับล่ามก็ยิ่งดีครับ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“จริง ๆ ก็เห็นด้วยกับที่สรุปกันแล้วนะคะ เพราะว่าจริง ๆ แล้วอย่างคนตาบอดสามารถเข้าถึงเนื้อหาสื่อที่มีลักษณะของเสียงได้ แต่ว่า AD จะมาช่วยประกอบให้สามารถเข้าถึงข้อมูลที่หลากหลายยิ่งขึ้นค่ะ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และจากการหาข้อสรุปในการสนทนากลุ่ม สรุปสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง กิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.166 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	120 นาที	180 นาที	180 นาที	240 นาที

2) สัดส่วนกิจการบริการสาธารณะกับกิจการทางธุรกิจ

การกำหนดสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงของกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจนั้น ผู้ให้ข้อมูลมีทั้งแสดงความคิดเห็นว่าควรเท่ากัน และไม่เท่ากัน ดังนี้

- **เท่ากัน** มีเพียงผู้ให้ข้อมูลกลุ่มผู้สูงอายุ ที่เห็นว่าสัดส่วนการให้คำบรรยายแทนเสียงของกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจควรจะเท่ากัน

“ในส่วนที่จะดูแลเขาต่ำที่สุดน่าจะ 60 นาทีเป็นพื้นฐานแล้วก็เพิ่มขึ้นไปค่ะ แล้วก็ในทางสาธารณะกับธุรกิจน่าจะเท่าเทียมกันค่ะ ในเรื่องของเวลาเพิ่มขึ้นก็ไม่น่าจะต่ำกว่า 60 นาทีในแต่ละปีก็เพิ่ม 60 60 เป็นขั้นบันไดคือเปิดโอกาสให้เขาได้มีส่วนร่วมกับคนปกติ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“สำหรับการบริการคนตาบอดก็น่าจะเพิ่มครับ เพิ่มจากเดิมเพราะว่าเดิมมันไม่เพียงพอครับ ก็เลยต้องเพิ่มทุกปีปีละ 60 นาทีเห็นด้วยกับท่านเมื่อสักครู่ครับ มันน่าจะไปพร้อม ๆ กันนะครับทั้ง 2 ครับ”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

โดยสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.167 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

- **ไม่เท่ากัน** โดยผู้ให้ข้อมูลกลุ่มคนพิการทางการเห็น กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เห็นว่าสัดส่วนการให้คำบรรยายแทนเสียงของกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจไม่ควรจะเท่ากัน โดยทุกกลุ่มให้บริการสาธารระมีสัดส่วนที่มากกว่า เนื่องจากกิจการบริการสาธารณะนั้นได้งบสนับสนุนจากองค์กร หน่วยงานภาครัฐ ภาษีสุราและยาสูบ เป็นต้น แต่กิจการทางธุรกิจผู้ประกอบการต้องจัดหาเอง

> *“อาจจะไม่เท่ากันทุกอย่างก็ได้แต่ว่าให้ลดหลั่นกันไปถ้าเกิดธุรกิจมากกว่าเพราะว่าต้องยอมรับว่าสาธารณะมีงบแตกต่างสนับสนุนแต่ว่าธุรกิจเขาต้องหางบสนับสนุนเองหาสื่อโฆษณาเองสิ่งที่เขาจะได้เงินมาเพื่อที่จะมาทำสื่อเสียงบรรยายภาพเขาต้องดำเนินการเองทั้งหมดมันก็เลยจะเอื้อประโยชน์ให้ธุรกิจบ้างธุรกิจมากกว่า เพราะว่าถ้าเกิดว่าไปให้สาธารณะมากกว่าสาธารณะก็มีอะไรสนับสนุนอยู่แล้ว แต่ธุรกิจมันไม่ได้มีอะไรสนับสนุนแล้วธุรกิจมันกำไรเยอะกว่ามีผลประกอบการที่มากกว่า”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

> *“ก็เห็นด้วยกับน้องคนเมื่อกี้นะคะ เพราะว่าเรื่องธุรกิจเราต้องลงทุนเอง”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

> *“คือถ้าความคิดของผมนะครับ สาธารณะเงินภาษีนะครับ ต้องให้ตัวนี้มากกว่า ถ้าเป็นของนักลงทุนเขาหาเองเขาไม่ได้เดือดร้อนกับเงินงบประมาณของเรา สาธารณะเขาเดือดร้อนเราเขาเอาเงินภาษีเราไปใช้ให้เขาทำมากกว่า”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.168 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	90 นาที	90 นาที	120 นาที	120 นาที

ตารางที่ 6.169 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 ปี73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที

ตารางที่ 6.170 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	120 นาที	180 นาที	180 นาที	240 นาที

3) สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค (สทท. ภูมิภาค) ผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มแสดงความคิดเห็นและได้สรุปร่วมกันว่า สัดส่วนการให้บริการในส่วนของ สสท. ภูมิภาค ควรจะเท่ากับกิจการบริการสาธารณะ

“อยากจะให้เท่ากันไปเลยค่ะ เพราะว่าจะได้ไม่ต้องมาจัดสรรเวลาให้มันยุ่งยากอีก”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ทีวีส่วนภูมิภาค ช่อง NBT ภาคอีสาน ควรจะมีสัดส่วน AD เหมือนกับส่วนกลาง”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

สามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6.171 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	90 นาที	90 นาที	120 นาที	120 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (สทท. ภูมิภาค)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที

ตารางที่ 6.172 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะกิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 ปี73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (สทท. ภูมิภาค)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

ตารางที่ 6.173 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะกิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้สูงอายุภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (สทท. ภูมิภาค)	-	-	-	-	-

ตารางที่ 6.174 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะกิจการทางธุรกิจ และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	120 นาที	180 นาที	180 นาที	240 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (*สทท.* ภูมิภาค)	120 นาที	180 นาที	240ที	300 นาที	360 นาที

2. ด้านช่วงเวลา

ช่วงเวลาที่ควรจัดให้มีบริการเสียงบรรยายภาพนั้น ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นว่าควรมีการจัดผังรายการที่มีบริการเสียงบรรยายภาพ 1 วัน กระจายในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

คนพิการทางการเห็นส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าช่วงเวลาเช้าและเย็น เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ และภารกิจในแต่ละวัน กล่าวคือ ตื่นเช้ามาเปิดรับสื่อโทรทัศน์ จากนั้นไปทำงาน และกลับถึงบ้านในช่วงเย็น และเปิดรับสื่อโทรทัศน์อีกครั้งหนึ่ง โดยเวลาเฉลี่ยพบว่าช่วงเช้า 06.00-08.00 น. ส่วนช่วงเย็น คือ 18.00-21.00

“กรอบแรกก็คือตอนเช้าเวลา 05.00-07.00 กรอบที่สองก็คือ 19.00-20.00 น. เพราะช่วงเวลาเรากลับจากทำงานแล้ว ก็ช่วงจากจะไปทำงานเราก็ดูข่าวแล้วก็ดูสาระอื่น ๆ แล้วก็ไปทำงานพอเย็นมาเราก็กินข้าวด้วยฟังข่าวด้วย”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ช่วงแรกดูประจำนะครับ ดู 6 โมงถึง 7 โมงเช้าช่วงที่ 2 ดู 18 นาฬิกาถึง 20 นาฬิกาปกติทุกวันหลังจากนั้นก็ขออยู่กับโทรศัพท์ครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

รองลงมากลุ่มคนพิการทางการเห็นแสดงความคิดเห็นว่าควรเป็นช่วงเวลา เช้า กลางวัน และเย็น เนื่องจากเป็นช่วงเวลาผู้ให้ข้อมูลว่าง กล่าวคือ ตื่นเช้ามาเปิดรับสื่อโทรทัศน์ก่อนไปทำงาน กลางวันเป็นช่วงเวลาพักกลางวัน และช่วงเย็นกลับถึงที่พักเรียบร้อยแล้ว โดยเวลาเฉลี่ยพบว่าช่วงเช้า 06.00-08.00 น. ช่วงเที่ยง 12.00-13.00 ส่วนช่วงเย็น คือ 18.00-21.00

“ช่วง 05.00-07.00 น. ค่ะ แล้วก็ช่วง 11.00-13.00 น. แล้วก็ช่วง 18.00-21.30 น. ช่วงนี้มันจะว่างกันมากค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ช่วงเช้าผมอยากให้ตี 5 ถึง 8 โมงแล้วก็กลางวันก็จะเป็นเที่ยงถึงบ่ายโมงแล้วก็ตอนเย็นก็จะเป็น 6 โมงถึง 2 ทุ่มครับ เพราะว่าส่วนใหญ่ไม่ว่าจะเป็นคนตาบอดหรือสายตาปกติก็จะมีเวลาดูช่วงนี้แล้วก็สังเกตจากรายการทั่วไปเรตติ้งจะพุ่งช่วงนี้”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“เห็นด้วยกับพี่น้องทุกท่านนะคะ เพราะว่าปกติแล้วสแตนดาร์ดพวกเราก็จะว่างเช้ากลางวันเย็นค่ะ เช้าก่อนที่จะไปทำงานก็จะฟังข่าวแล้วก็จะดูรายการทีวีไปด้วยพักกลางวันเบรคเราอาจจะมีเวลาดูบ้างชมบ้างแล้วก็ช่วงเย็นกลับมาถึงบ้านก็เป็นสแตนดาร์ดของทุกคนอยู่แล้วที่ต้องมีเวลาว่างช่วงนั้นไม่ใช่แค่ตาบอดจะสะดวกดูช่วงนี้กันก็เห็นด้วยกับพี่น้องทุกท่าน”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ตี 5 ถึง 7 โมงเช้าค่ะ แล้วก็จะมีอีกช่วงนึงก็จะเป็นช่วงเที่ยงถึงบ่ายโมงซักชั่วโมงนึงคงจะได้นะคะ แล้วก็ช่วงเย็นก็จะเป็นประมาณซัก 6 โมงครึ่งถึง 2 ทุ่มครึ่งค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

อีกช่วงเวลาหนึ่งที่กลุ่มคนพิการทางการเห็นแสดงความคิดเห็นว่าควรเป็นช่วงเวลา กลางวันและเย็น เนื่องจากเป็นช่วงเวลาผู้ให้ข้อมูลว่าง กล่าวคือ กลางวันเป็นช่วงเวลาพักกลางวัน และช่วงเย็นกลับถึงที่พักเรียบร้อยแล้ว โดยเวลาเฉลี่ยพบว่าช่วงเช้า 06.00-08.00 น. ช่วงเที่ยง 12.00-13.00 ส่วนช่วงเย็น คือ 18.00-20.00 น.

> *“ผมว่าประมาณ 12 นาฬิกาตรง เพราะว่าช่วงนี้ทุกคนจะต้องหยุดงานมีข่าวมีอะไรฟังไปด้วยแล้วก็ตอน 6 โมงเย็นทุกคนก็จะต้องเตรียมตัวกลับบ้านพอไปถึงบ้านก็จะได้รับข่าวนั้นพอดี ๆ ครับ เอาเที่ยงแล้วก็ 6 โมงเย็นครับ ถึง 2 ทุ่มครับ เพราะว่าเราต้องเตรียมตัวเข้านอนนะครับ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

3. ด้านประเภทรายการ

ประเภทรายการโทรทัศน์ที่ควรจัดให้มีบริการเสียงบรรยายภาพนั้น ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นโดยแยกตามประเภทรายการ ดังนี้

- **รายการข่าวสาร** รายการข่าวจะมีผู้ประกาศข่าวทำหน้าที่ให้ข้อมูลอยู่แล้ว แต่ในกรณีที่มีสกู๊ปข่าวหรือเป็นภาพ หรือข้อความที่ปรากฏในหน้าจอโทรทัศน์โดยที่ผู้ประกาศข่าวไม่ได้อ่าน คนพิการทางการเห็นจะไม่สามารถทราบข้อมูลได้ ดังนั้นในกรณีรายการข่าวเป็นรายการที่ผู้ประกาศสามารถทำเสียงบรรยายภาพได้โดยอ่านสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนหน้าจอโทรทัศน์ นอกจากนั้นคนพิการทางการเห็นได้เสนอให้มีการเพิ่มข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์บ้านเมืองที่สำคัญ ๆ ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิของคนพิการ เพื่อที่จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับคนพิการต่อไป

> *“รายการสดเราก็สามารถใช้หน้าจอหรือว่าถ้าเป็นไฟล์เสียงนี่ก็ถ้าเปิดไฟล์เสียงแล้วก็จบอันนี้คือระหว่างสดกับไม่สดครับ ก็ถ้าคนคิดเหมือนผม ผมก็อยากให้ข่าวมาที่ 1 เพราะว่าเวลาเขาทำข่าวคนอยู่ซ้ายมือไม่รู้ว่าคนอยู่ซ้ายมือเป็นใคร ถ้าคนอยู่ขวามือผมผมสัมภาษณ์คุณใครเป็นโจรใครเป็นตำรวจผมไม่รู้นะก็คือข่าวครับ ตัวสำคัญ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

> *“อันนี้โดยส่วนตัวแล้วไม่ได้เสียงบรรยาย เพราะบางทีกำลังฟังแล้วอินกับละครอยู่แล้วมีเสียงมาแทรก แต่ถ้ามีในรายการที่น่าจะมี เช่น ข่าว ตัดฉากมาที่ตัวข่าวเลย ว่ากำลังทำอะไรกันอยู่เราก็ได้ยินแค่เสียงแต่เราไม่รู้ว่าจอกำลังทำอะไร ผู้ร้ายกำลังทำอะไรอยู่ทำกิริยาอาการแบบไหนเราก็ไม่ทราบแต่ถ้ามีในรายการที่มันเหมาะสมมันก็ดีแต่โดยส่วนตัวแล้วไม่ทราบด้วยซ้ำว่ามันมี 1 ปี 2 ปี 30 นาทีแล้วก็ปีที่ 3 4 5 มี 60 นาทีไม่ทราบยังน้อยอยู่ค่ะ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

“อยากให้ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิทธิ์ความคุ้มครองคนพิการซักช่วงเช้าก็ได้ครับ ซัก 6 โมง เพราะว่าคนพิการจะได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารขององค์กรด้วยครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“อยากเพิ่มให้ข่าวที่สำคัญเหตุการณ์บ้านเมืองที่คนดูกันเพิ่ม แต่ว่าให้เนื้อหาที่เข้าถึงคนพิการให้เข้าใจได้มากขึ้นสำหรับข่าวสำคัญที่ควรรู้”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

- **รายการสารคดี** เป็นรายการภาพยนตร์ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นข้อเท็จจริง ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา ศิลปะวัฒนธรรม ดังนั้นจะเห็นว่าด้วยลักษณะประเภทรายการภาพยนตร์ จะมีช่วงที่สื่อสารด้วยภาพ เพื่อเล่าเรื่อง เพื่อสื่อความหมาย ซึ่งในช่วงเวลานี้ถ้าไม่มีเสียงบรรยายคนพิการทางการเห็นจะไม่เข้าใจเรื่องราวที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้นรายการประเภทสารคดีจึงเป็นรายการประเภทหนึ่งที่คนพิการทางการได้ยินส่วนใหญ่ต้องการให้มีเสียงบรรยายภาพ

“แตกต่างครับ เพราะว่าอย่างสารคดีถ้าอย่างประเทศไทยอย่างคนป่าเวลาทำนู่นทำนี่มันจะไม่มีเสียงพูดใช่ไหมครับ เพราะฉะนั้นก็จะบรรยายภาพตรงนั้นให้คนตาบอดได้ฟังครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“หนูคิดว่าน่าจะมีการกำหนดสัดส่วนให้แตกต่างกัน อย่างข่าวอาจจะน้อย เพราะว่ามีพิธีกรรูปแบบรายการข่าวอยู่แล้ว แต่ถ้าจะไปหนูว่าน่าจะเป็นละครแล้วก็สารคดีมากกว่าค่ะ หนูจะชอบดูสารคดีใต้น้ำ เราก็ไม่รู้ว่าเขาทำอะไร อย่างเช่นเขาเจอม้าน้ำ เขาเจออะไรก็ช่างเขาก็ไม่ได้พูดให้เราฟังว่าเป็นอะไรเวลาที่เขาไปถ่ายทำเขาก็ไม่ได้บอก”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

- **รายการบันเทิง** รายการที่มีวัตถุประสงค์พื่อให้ความสนุกสนานแก่ผู้รับชม แต่ทั้งนี้จะเห็นว่าลักษณะของรายการบันเทิง เช่น เกมโชว์ จะมีบางช่วงเช่นปฏิบัติภารกิจ ทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งอาจไม่มีเสียง ดังนั้นช่วงเวลาดังกล่าวคนพิการทางการเห็นจะไม่ทราบว่าขณะนี้กำลังเกิดเหตุการณ์อะไร ดังนั้นจึงควรมีคำบรรยายแทนเสียงเพิ่ม

“แตกต่างครับ อย่างพวกเกมโชว์เวลาเขาทำนู่นทำนี่อย่างคนตาบอดมองไม่เห็นใช่ไหมครับ เสียงเขาจะเงียบแล้วตัดมาเป็นบรรยายภาพว่าคนนี้กำลังทำอันนี้อยู่”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

- **รายการละคร และรายการภาพยนตร์** มีความคล้ายกันคือนำเสนอด้วยภาพและเสียง เพื่อสื่อสารเรื่องราวของละครหรือภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ซึ่งรายการประเภทดังกล่าวบางฉากนำเสนอด้วยภาพแต่ไม่นำเสนอด้วยเสียง บางฉากใช้ความเงียบ การแสดงออกทางสีหน้าในการเล่าเรื่อง ซึ่งถ้าไม่มีเสียงบรรยายจะทำให้ไม่เข้าใจเรื่องราว ไม่ได้รับอรรถรสในการรับชม

> *“เป็นละครหรือภาพยนตร์ครับ รายการข่าวจริง ๆ อยากให้มีครับ แต่ว่าไม่แน่ใจว่าเขาอาจจะทำได้หรือเปล่า”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)*

> *“คนพิการทางการมองเห็น เขาไม่มีปัญหากับการดูข่าวเพราะข่าวบรรยายด้วยเสียงแต่เขามีปัญหาในการรับชมสื่อที่เป็นสื่อแบบนิยมนำเสนอด้วยภาพพวก ละคร ภาพยนตร์ สารคดี เพราะว่าเขาไม่มี เขามองไม่เห็น ซึ่งสื่อพวกนั้นมักจะนำเสนอด้วยภาพแต่ไม่นำเสนอด้วยเสียง ถ้าในพาร์ทของ AD คนพิการทางการมองเห็นน่าจะต้องเพิ่มสื่อในเรื่องของละคร บันเทิง สารคดี รวมไปถึงเรื่องของการท่องเที่ยว เพราะว่าสาระประโยชน์ส่วนใหญ่เป็นรายการที่จัดด้วยเสียงที่เน้นการบรรยายอยู่แล้วโดยเฉพาะข่าว เรื่องการปรุงอาหารแม้กระทั่งการปรุงอาหารวัตถุดิบ ลงไปผัดอย่างมันถูกบรรยายด้วยเสียง แต่ในขณะที่สื่อที่ส่วนใหญ่นำเสนอด้วยภาพเน้นสุนทรียมันจะเป็นพวกละคร สารคดี แล้วก็ท่องเที่ยว พวกนี้ต่างหากที่คนพิการทางการมองเห็นเขาไม่มีโอกาสได้มอง”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

- **รายการวิทยาศาสตร์และสุขภาพ** เป็นประเภทรายการที่ควรเพิ่มให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียง เนื่องจากด้านสุขภาพเป็นสิ่งที่สำคัญที่ทุกคนควรได้รับข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำไปใช้ดูแลตัวเองในชีวิตประจำวัน

> *“ที่เห็นอยู่ประจำก็คือข่าวเขามีอยู่แล้วนะคะ แต่วิทยาศาสตร์สุขภาพยังไม่ค่อยเห็นเท่าไหร่นะคะ อยากให้เพิ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพค่ะ เพราะว่าการดูแลเกี่ยวกับสุขภาพก็สำคัญถ้าเขาสามารถดูแลสุขภาพเขาให้ดีเขาก็จะมีชีวิตที่ดีมาตรฐานที่ดี”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

> *“จะเน้นเกี่ยวกับเรื่องการส่งเสริมคุณภาพชีวิต อย่างเช่น การดูแลสุขภาพ เรื่องการออกกำลังกาย แล้วก็บันเทิง”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

- **รายการท้องถิ่น** เป็นอีกประเภทรายการที่ผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นว่าควรมีคำบรรยายแทนเสียง เนื่องจากทำให้ทราบวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น การประกอบอาชีพ เป็นต้น

> *“ในเรื่องของวัฒนธรรมท้องถิ่นวัฒนธรรมทั่วไปในประเทศไทย สร้างอาชีพของแต่ละท้องที่ที่มีการสอนทำไปสัมภาษณ์น่าจะมี อย่างพี่ก็ได้เปิดทีวีทิ้งไว้แล้วเราก็ฟัง”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

- **รายการพิเศษ** ควรมีรายการที่เกี่ยวข้องกับกับค่านิยมรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และควรมีคำบรรยายแทนเสียงเช่นกัน

> *“ผมยังยืนยันนะครับว่าเรื่องปลูกฝังค่านิยมในเรื่องของค่านิยมรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ก็ควรจะมีคำบรรยาย”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

4. ด้านการออกอากาศซ้ำ

ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำรายการที่มีบริการเสียงบรรยายภาพมาออกอากาศซ้ำ ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ สามารถออกอากาศซ้ำได้แต่ไม่จำนวนชั่วโมงในการให้บริการ และอีกกลุ่ม คือ กรณีออกอากาศซ้ำสามารถนับเป็นบริการเสียงบรรยายภาพได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้ กรณีนำเทปรายการที่เผยแพร่ไปแล้วมาออกอากาศซ้ำ สามารถเผยแพร่ได้ แต่ไม่ให้นับจำนวนบริการ เนื่องจาก ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า รายการที่นำมาออกอากาศซ้ำนั้นเป็นรายการเดิม คนพิการทางการเห็นควรได้เปิดรับรายการใหม่ ๆ

> *“ไม่ควรมันเป็นรายการเดิมแล้วก็เป็นตัวเดิมเพราะถ้าอย่างนั้น 90 นาทีเขาทำสารคดีมา 1 ตัว เขาฉายตอนบ่ายโมงบ่าย 3 และตี 2 เขาก็ไม่ต้องทำเพิ่มแล้วถ้างั้นเขาก็เรียกกฎหมายเฉลี่ยเวลาที่คนไม่ดูแล้วก็เอามาลงเฉลี่ยไปแต่ในทางปฏิบัติแล้วเขาทำ AD แค่ 30 นาที”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)*

แต่ผู้ให้ข้อมูลบางส่วน ได้แสดงความคิดเห็นว่ากรณีนำเทปรายการที่เผยแพร่ไปแล้วมาออกอากาศซ้ำสามารถเผยแพร่ได้ เนื่องจากช่วงระยะเวลาในการออกอากาศครั้งแรก บางคนไม่สะดวกในเปิดรับสื่อโทรทัศน์ การนำมาออกอากาศซ้ำทำให้ผู้ที่ไม่ได้ดูในครั้งแรกสามารถดูอีกครั้งได้ โดยให้ออกอากาศได้รวม 2 รอบ

“ผมคิดต่างนะครับ ก็คือถ้าเขาเอาไปจริง ๆ ฉายตอนตี 2 3 ผมก็อยากให้มารอบเช้าบ้าง เพราะว่าช่วงคนกำลังสนใจ สามารถเอามา 2 รอบได้เพราะว่ารอบแรกไม่เคยดูไม่เคยฟัง สามารถเอามาใส่ช่วงเช้าได้ เพราะว่ามันคิดแตกต่างต่างคนต่างความคิด”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

5. ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ เกี่ยวกับบริการเสียงบรรยายภาพ

(1) ผลิตสื่อ Born Accessible ในรายการโทรทัศน์เพื่อคนพิการทางการเห็น

ลักษณะของเสียงบรรยายภาพ คือ การบรรยายสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในหน้าจอโทรทัศน์ในช่วงที่ไม่มีเสียง เพื่อให้คนพิการทางการเห็นสามารถรับรู้ได้ ทั้งนี้หากมีการปรับเปลี่ยนวิธีการสื่อสาร โดยให้ทุกคนสื่อสารกันพูดกัน มากกว่าการใช้อวัจนภาษา หรือท่าทาง เช่นเดียวกับละครทางวิทยุสมัยก่อน ที่ตัวละครจะมีการพูดแม้กระทั่งช่วงเวลาที่คิดก็จะพูด หรือกรณีผู้ประกาศข่าวที่จะพูดรายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่บนหน้าจอโทรทัศน์ให้มากขึ้น

“ที่จริงแล้วการใช้เสียงบรรยายภาพผมว่าเราน่าจะใช้วิธีการทางธรรมชาติหรือเปล่า ปรับเปลี่ยนลักษณะที่ให้ทุกคนมีการสื่อสารกันเพิ่มมากขึ้นมากกว่าที่จะใช้อวัจนภาษาคือตั้งใจฟังเสียงสื่อสารมากขึ้น การพูดมากขึ้น มันก็จะทำให้เราเข้าใจสเต็ปไม่ต้องไปใช้ท่าทางอะไรประกอบมาก็จะเป็นอุปสรรค คือสมัยก่อนลักษณะธรรมชาติของการทำละครผมก็เรียนรู้จากการฟังนิยายสมัยก่อนทางวิทยุที่เขามีคณะนู้นคณะนี้เยอะแยะไปหมดมันก็จะเป็นลักษณะของการพูดในขณะที่เขาคิดนิ่งคิดเขาก็จะบอกเขาก็จะมีทิศทางในการคิดว่าเขากำลังคิดอะไรเขาก็พูดไปตามทำเสียงให้เป็นเสียงก้อง ๆ นี่กำลังคิดนะไม่ใช่การสนทนาปกตินี่คือระบบสมัยก่อนที่เขาใช้ผมว่าถ้าเราเอารูปแบบเดิม ๆ ที่เราใช้กันในรูปลักษณ์ของการพากย์ในบทนิยาย ผมว่ามันก็จะมีทางที่จะเพิ่มอรรถรสโดยการบางทีคนที่เปิดละครไว้เฉย ๆ แล้วตัวเองไปนั่งทำกับข้าวหรือไปทำอย่างอื่นเขาก็ได้รับเหมือนคนตาบอดเรานี่ล่ะครับ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

“ถ้าบรรยายแล้วเกิดรายละเอียด AD ก็ไม่จำเป็นเพราะว่าการที่จะกำหนดชั่วโมงอันนี้ผมว่าถ้าได้เป็นชั่วโมง 2 ชั่วโมงก็โอเคครับ ก็ได้อยู่ถ้าเพิ่มสคริปต์ข่าวถ้านักข่าวอธิยายเพิ่มว่าดูตรงนั้นดูตรงนี้ก็อาจจะบอกว่ารายละเอียดของสีทำให้เข้าใจง่ายมันก็ดีไม่ต้องบรรยายก็ได้ครับ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 27 สิงหาคม 2566)

(2) ประชาสัมพันธ์ให้ทราบเกี่ยวกับผังรายการที่มีบริการเพื่อคนพิการ

ปัญหาอีกประการหนึ่งคือ คนพิการทางการเห็น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ทราบว่ามีรายการใดบ้างที่มีบริการเสียงบรรยายภาพ ดังนั้นอีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญ คือ เมื่อมีรายการที่มีบริการเสียงบรรยายภาพแล้วควรมีการประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ คนพิการทางการเห็น องค์กร โรงเรียน ได้รับทราบ ว่ามีรายการใด สถานีอะไร ช่วงเวลาใด เพื่อที่จะสามารถเปิดรับสื่อ และเข้าถึงรายการนั้น ๆ ได้เพิ่มมากขึ้น

“ในส่วนตัวของผมนะครับ อยากเสนอให้มีการประชาสัมพันธ์บังคับให้กับทางคนได้รับทราบส่วนตัวผมอยู่ในองค์กรของตาบอดอยู่แล้ว ในองค์กรผมก็ไม่รู้ว่ามีโครงการแบบนี้อยากให้ประชาสัมพันธ์ครับ เพื่อกลุ่มเป้าหมายพวกเราเองให้รับทราบโดยทั่วไปแล้วก็มีความชัดเจนครับ ว่าเวลาไหนออกเวลาไหนบ้างครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องภาพและเสียงครับ เป็นส่วนที่เรามาคุยกันวันนี้นะครับ ผมต้องการอยากให้มีข่าวสารอยากให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบทุกระยะ ๆ ไปนะครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“อยากเสนอให้นำเสนอเรื่องของคนพิการต่าง ๆ ให้มีเข้ามาในโทรทัศน์ทุก ๆ ช่องให้มากขึ้นกว่านี้เผื่อเราเข้าถึงส่วนของเนื้อหาและบริการ เผื่อว่าคนพิการทั้งหมดเลยเขาอยากรู้เรื่องราวต่าง ๆ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“อันดับแรกนะคะ ก็อยากจะฝากถึงทางช่องนะคะ ในการที่ว่ามีเสียง AD แต่ว่าคนตาบอดบางที่ที่ส่วนใหญ่เลยเขาจะไม่รู้ว่ามันมีเวลาไหนอย่างยกตัวอย่างช่องสาธารณะ Thai PBS เขาจะบอกเลยว่าทีวีมีเสียงบรรยายภาพ แล้วเขาก็จะอธิบายขั้นตอนว่าให้ไปเปิดตรงนู้นตรงนี้ แล้วจะมีเสียงบรรยายภาพขึ้นมา บางทีถ้าเกิดไม่อธิบายเลยชาวบ้านที่เป็นผู้สูงอายุหรือว่าที่เป็นคนตาบอดเขาก็จะไม่รู้เลยว่าต้องเปิดตรงไหนค่ะ แล้วก็อันที่ 2 ค่ะ อยากฝากถึงกสทช. ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับว่ามีบริการเกี่ยวกับเสียงบรรยายภาพว่ามีเกี่ยวกับบริการต่าง ๆ ที่สามารถให้คนพิการเข้าถึงได้ อยากให้กสทช. มีช่องทางในการประชาสัมพันธ์ไม่ต้องใช้เวลามากแค่สลับรายการซักไม่เกิน 3 นาที การประชาสัมพันธ์แล้วคนตาบอดหรือว่าล่ามภาษามือเขาก็สามารถเข้าถึงรายการต่าง ๆ ได้แล้วค่ะ

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

(3) พัฒนาการทำรายการที่มีเสียงบรรยายภาพต่อไป

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มคนพิการทางการเห็นมีความต้องการให้พัฒนาเกี่ยวกับการทำรายการที่มีเสียงบรรยายภาพต่อไป และให้ทำให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป เนื่องจาก “เสียง” คือสิ่งที่จะช่วยให้คนพิการทางการเห็นเข้าใจข้อมูลข่าวสาร มีอรรสสในการเปิดรับสื่อประเภท ละคร ภาพยนตร์ สารคดี หรือรายการบันเทิงต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น

“ในมุมของคนพิการทางการมองเห็นครับ เรามีแค่สื่อเดียวคือ AD สังเกตว่าช่องอื่นจะมีล่ามภาษามือแทบทุกรายการแต่คนตาบอดแทบไม่มีเลยสมมติเต็ม 100% อาจจะแบ่งมาให้คนตาบอดซัก 25% ก็ยังดีแล้วก็โครงการนี้อยากขยายโครงการให้มากกว่านี้ด้วยครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“ส่วนตัวผมนะครับ อยากให้ทำมาก ๆ นะครับ เพื่อที่จะดูได้หลายๆ เวลา เวลาว่างมันไม่เท่ากันนะครับ ถ้าเป็นไปได้ก็อยากให้มีเรื่อย ๆ ขึ้นไปนะครับ แล้วก็เวลาไหนที่เหมาะสมที่ควรจะเพิ่มขึ้นมาก็เพิ่มได้นะครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

“โดยส่วนตัวก็ชอบคำบรรยายที่มีเสียงอยู่แล้วส่วนมากจะฟังเป็นละครเป็นภาพยนตร์ก็อยากฝากถึงองค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาช่วยกันพัฒนาทำสื่อต่าง ๆ ที่มีเสียงบรรยายภาพเพิ่มมากขึ้นเพื่อจะให้คนพิการทางสายตามีโอกาสได้รับชมรับฟังได้”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สัมภาษณ์ 26 สิงหาคม 2566)

6.3.3 สัดส่วนให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีเสียงบรรยายภาพ ภาคใต้

- **ไม่เพียงพอ**

<u>กลุ่มคนพิการทางการเห็น</u>

มองว่าบริการเสียงบรรยายภาพในบริการสาธารณะในปัจจุบันที่มีให้บริการอยู่นั้นไม่เพียงพอต่อความต้องการ เพราะเมื่อคำนวณจากการออกอากาศในแต่ละวันแล้ว จำนวนเวลาการให้บริการเสียงบรรยายภาพในบริการสาธารณะมีจำนวนน้อยมาก อีกทั้งมองว่าบริการสาธารณะมาจากเงินภาษีประชาชนน่าจะมีการเพิ่มสัดส่วนล่ามภาษามือในบริการสาธารณะให้มากขึ้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลระบุว่าจำนวนการให้บริการเสียงบรรยายภาพน้อยมาก เนื่องจากบางรายการมีเสียงของพิธีกร ผู้ดำเนินรายการพูดอยู่แล้ว การมีเสียงบรรยายภาพก็จะมีแค่บางช่วงเท่านั้น ซึ่งก็จะมีปริมาณในช่วงรายการไม่มากนัก ทั้งนี้จากความต้องการของกลุ่มคนพิการทางการมองเห็นอยากที่จะเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ แต่ปัญหาก็จะขาดตอนในช่วงของการเล่าเรื่องด้วยภาพซึ่งคนพิการทางการเห็นไม่สามารถทราบได้ถึงภาพที่ปรากฏอยู่ในจอโทรทัศน์จึงทำให้ไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาได้อย่างต่อเนื่อง เช่นมีการเปลี่ยนฉากเปลี่ยนสถานที่ไปมาพอไม่มีเสียงบรรยายภาพก็ไม่สามารถรู้ได้เลยว่าเหตุการณ์

ต่าง ๆ เกิดขึ้นที่ไหนยังไง คนคนพิการทางการมองเห็นชอบดูรายการโทรทัศน์โดยเฉพาะรายการช่องวาไรตี้ เพราะอยากได้รับความบันเทิงไม่ต่างจากคนปกติ แต่ก็ไม่สามารถเปิดรับได้ในทุกรายการ

“ผมมองว่าถ้ามาปีที่ 5 สัดส่วนเท่ากันผมมองว่ามันถามว่าพอไหมไม่พอในส่วนของผู้ชมอย่างเราไม่พอแต่ถามว่าสมควรไปเพิ่มที่ไหนมันต้องไปเพิ่มในส่วนของสาธารณะเพราะว่าอย่างน้อย ๆ ภาษีของพวกเรามันจะได้คุ้มค่ามากยิ่งขึ้นครับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ถ้าพูดถึงทุกวันนี้ 60 นาทีผมว่ามันน้อยไปเพราะว่ารายการเหมือนรายการที่บางคนคนตาบอดเราจะชอบฟังหรือจะชอบดูจะเป็นละคร ข่าว ผมอยากให้เพิ่มเวลาจาก 60 นาทีอาจจะเป็น 3 ชั่วโมง 180 นาทีเหตุผลเพราะว่าเหมือนละครเขาฉายเปิดทีวีประมาณ 1 ชั่วโมงถึง 1 ชั่วโมงครึ่ง 2 ชั่วโมงอันนี้เกิด 60 นาทีมันน้อยไปเหมือนข่าวบางข่าวเอาภาพมาโชว์เป็นข่าวแต่เราไม่รู้ว่าเป็นข่าวอะไรไม่มีเสียงไม่มีภาพอยากให้บรรยายตรงนี้ขึ้นมาด้วยแล้วถ้าเกิด 60 นาทีมันน้อยไป”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ทีวีสาธารณะแต่ว่าพอมาดูสัดส่วนออกสู่สังคมมีแค่ 60 นาทีผมมองว่ามันน้อยไปมองแล้ววันละชั่วโมง 365 วันก็วันละ 365 ชั่วโมงซึ่งทีวีสาธารณะต้องมองว่ามันอาจจะมีเรื่องของภาษีที่เราต้องไปลดให้เขาอีกหรือเปล่า อันนี้เราต้องมากรองอีกทีเพราะว่าฝั่งสาธารณะมันจะเป็นฝั่งที่ได้เงินมาเต็ม ๆ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ผมมองว่าโดยสัดส่วนปีที่ 5 มันเท่ากันถามว่าพอไหมไม่พอครับ เพราะเฉลี่ยแล้วแต่ละรายการการเสนอในรายการต่าง ๆ ของแต่ละอันมันจะตกประมาณวันละ 16 ชั่วโมง 16 ชั่วโมงมันไม่พอแน่นอนเพราะเฉลี่ยโดยทั่วกันแล้วรายการนึงน่าจะได้ไม่เกิน 5-10 นาทีด้วยซ้ำนะหรืออาจจะไม่ถึง 2-3 นาทีด้วยซ้ำไปใน 16 ชั่วโมงที่จริงในปีที่ 5 ในสัดส่วนของสาธารณะมันต้องสูงขึ้นไปอีกมันต้องสูงขึ้นไปอย่างน้อย ๆ ก็เท่าตัวเพราะเรามองว่าในแต่ละปีที่เขาให้งบประมาณไปปีละเป็นพัน ๆ ล้านที่เอาไปทำรายการเอาไปสร้างรายการต่าง ๆ ของทีวีสาธารณะแต่ว่าพอมาดูสัดส่วนออกสู่สังคมมีแค่ 60 นาทีผมมองว่ามันน้อยไปมองแล้ววันละชั่วโมง 365 วันก็วันละ 365 ชั่วโมงซึ่งทีวีสาธารณะมันต้องอีกเท่าตัวคืออย่างน้อยต้องเป็น 120 นาทีต่อวันแต่ถามว่าภาคธุรกิจสมควรที่จะเพิ่มไหมมันก็สมควรที่จะเพิ่มแต่เมื่อเพิ่มเราก็ต้องมองว่ามันอาจจะมีเรื่องของภาษีที่เราต้องไปลดให้เขาอีกหรือเปล่าอันนี้เราต้องมากรองอีกทีเพราะว่าฝั่งสาธารณะมันจะเป็นฝั่งที่ได้เงินมาเต็ม ๆ แต่ฝั่งที่เขาต้องหาเงินมาเองบางครั้งก็อาจจะขาดทุนบางครั้งก็อาจจะกำไรซึ่งถ้ายืนอยู่ที่ 60 ก็ถือว่าโอเคแต่ผมมองว่าถ้ามาปีที่ 5

สัดส่วนเท่ากันผมมองว่ามันถามว่าพอไหมไม่พอในส่วนของผู้ชมอย่างเราไม่พอแต่ถามว่าสมควรไปเพิ่มที่ไหนมันต้องไปเพิ่มในส่วนของสาธารณะเพราะว่าอย่างน้อย ๆ ภาษีของพวกเรามันจะได้คุ้มค่ามากยิ่งขึ้น”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ผมมองว่าทั้งทีวีสาธารณะและก็ธุรกิจทำ AD กันเองธุรกิจทำแล้วก็ได้ประโยชน์แต่ว่าถ้าแทรกสาธารณะประโยชน์เข้าไปด้วยคนจะคิดบวกขึ้นกว่านี้นะครับ อยู่ที่งบประมาณต่าง ๆ เข้ามาบริหารจัดการแต่ว่าของฟากธุรกิจถ้าสาธารณะเข้าไปอยู่ด้วยผมคิดว่าคนตาบอดอย่างเราน่าจะแยกแยะได้”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ในลักษณะของการที่ดูทีวีไม่ว่าจะเป็นช่องสาธารณะหรือว่าช่องธุรกิจผมว่าอัตราส่วนมันอยู่ที่คนตาบอดมีความสนใจอะไรเหมือนในกรณีที่สาธารณะส่วนใหญ่จะเป็นรายการข่าวก็คือส่วนใหญ่พวกสารคดีผมว่ามันก็จากการที่ฟังเมื่อกี้ก็เห็นว่ามันมีอยู่ 2 ช่วงที่พวกเราสนใจกันมากคือช่วงเช้าและช่วงค่ำในเมื่อถ้าเกิดว่ารายการข่าวและรายการสารคดีมันจะมีทั้ง 2 ช่วงถ้าเกิดเราชั่วโมงเดียวมันก็จะได้มีคนทำ AD แค่ช่วงเดียวรายการเดียวฉะนั้นผมคิดว่ามันต้องสาธารณะมันต้องจัดทั้งช่วงเช้าและช่วงบ่ายช่วงเย็นผมว่าน่าจะ 2 ชั่วโมงเช้าชั่วโมงเย็นชั่วโมงส่วนของพวกที่เป็นธุรกิจนะครับ ตรงนี้มันต้องยืนที่ 2 ชั่วโมงเหมือนกันเพราะว่าในเมื่อเขาทำธุรกิจจะมาบอกว่าเขาทำธุรกิจเองไม่ได้หาเงินมาเองไม่ได้เพราะว่าเราเป็นผู้บริโภคแล้วก็เราจ่ายสิ่งเหล่านี้ผ่านการโฆษณาไม่ว่าเงินจะเข้าไปทางรัฐบาลจ่ายตรงหรือทางบริษัททำธุรกิจรับเงินจากพวกที่เป็นโฆษณาทั่วไปสิ่งเหล่านี้มันก็จะเป็นเงินจากประชาชนทั้งนั้นฉะนั้นผมเห็นว่าการเพิ่มจาก 1 ชั่วโมงให้เป็น 2 ชั่วโมงทั้ง 2 ธุรกิจทั้ง 2 บริการ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ทั้งภาคธุรกิจและภาครัฐผมคิดว่าน้อยไปครับ เราสามารถทำเป็นสถิติช่องหรือช่วงเวลาที่เขาสนใจ เราสามารถทำ AD เพื่อที่จะทำในรายการที่เขาสนใจในช่วงนั้นเวลานั้นให้พอสำหรับเขาเราจะเอา 60 นาทีนั้นมาสานต่อในโอกาสข้างหน้าถ้าเราได้ชั่วโมงมาเพิ่มเราก็สามารถทำมาได้ทุกรายการเพราะแค่ 1 รายการมันก็หมดแล้วครับ 60 นาทีต่อ 1 รายการ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ถ้าพูดถึงทุกวันนี้ 60 นาทีผมว่ามันน้อยไปครับ เพราะว่ารายการเหมือนรายการที่บางคนคนตาบอดเราจะชอบฟังหรือจะชอบดูจะเป็นละคร ข่าว ผมอยากให้เพิ่มเวลาจาก 60 นาทีอาจจะเป็น 3 ชั่วโมง 180 นาทีเหตุผลเพราะว่าเหมือนละครเขาฉายเปิดทีวีประมาณ 1 ชั่วโมง

ถึง 1 ชั่วโมงครึ่ง 2 ชั่วโมงอันนี้เกิด 60 นาทีมันน้อยไปเหมือนข่าวบางข่าวเอาภาพมาโชว์เป็นข่าวแต่เราไม่รู้ว่าเป็นข่าวอะไรไม่มีเสียงไม่มีภาพอยากให้บรรยายตรงนี้ขึ้นมาด้วยแล้วถ้าเกิด 60 นาทีมันน้อยไปแล้ว 3 ชั่วโมง 180 นาทีผมว่ามันน้อยไปอยู่เลยนะผมอยากให้มีคล้าย ๆ กับทุกช่วงเวลาในมุมมองผมนะครับ ผมเป็นเจ้าของกิจการอาจจะต้องค่อย ๆ เพิ่มเพราะถ้าเพิ่มไปเลยเราเป็นเจ้าของกิจการค่าใช้จ่ายหรือในการทำเสียงบรรยายภาพตรงนี้ผมอาจจะต้องเพิ่มเป็นขั้นบันไดก่อนก็ได้ครับ 90 120 150 180 240 เป็นขั้นบันไดไปให้ทางสถานีโทรทัศน์เขาได้ปรับตัวไปด้วย”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ในกรณีนี้ผมว่า 60 นาทีมันคงจะน้อยไปเพราะว่าบางทีผมชอบการเมืองบางทีคนตาบอดสนใจบางทีสมมติทีวีรัฐสภาได้ชั่วโมงเดียวกำลังมันส์อยู่พอดีเลยกำลังอภิปรายแต่ว่าหมดเวลาอยากจะเพิ่มเป็นสเต็ปเหมือนที่พี่โอมว่า อยากจะให้เพิ่มเป็นสเต็ปวันละชั่วโมง 2 ชั่วโมง 3 ชั่วโมงก็ได้แล้วแต่เพราะว่าความสนใจแต่ละท่านไม่เหมือนกันระยะเวลาในการชมมันไม่เหมือนกันนะครับ ถ้าเราเพิ่มเราต้องเพิ่มอีกสเต็ปเพราะว่าบางคนเขาไม่ค่อยมีเวลาแต่ว่าเราต้องประเมินด้วยว่าคนพิการเรายังมีเวลาเท่าไหร่ในการใช้ชีวิตประจำวันในการดูโทรทัศน์ดูทีวีแต่ว่าสรุปภาพรวมอยากให้เพิ่มนะครับ เพิ่มเป็น 60 หรือว่า 90 เหมือนที่พี่โอมว่า”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“มันต้องเพิ่มอยู่แล้วเพราะแค่ 60 นาทีมันแค่แป๊บเดียวเอง 60 นาทีกำลังมันส์อยู่กำลังฟังยังไม่จบยังไม่รู้เรื่องหมดเวลาแล้วก็ถ้าเพิ่มอีกประมาณ 1 ชั่วโมงก็ได้ 120 นาทีก็แล้วแต่ว่าแต่ละคนมีความสนใจในรูปแบบรายการประเภทไหนด้วย”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ปกติมันก็ไม่พอค่ะ เพราะว่า 68 2 ชั่วโมง 3 ชั่วโมงขึ้นทีเดียวเลยเพราะเราอายุมากแล้ว 3 ชั่วโมง 180 นาทีอยากให้เท่ากันหมดเลยถ้าทำได้เพราะอยากให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“มันไม่เพียงพออยู่แล้วครับ เพราะว่าหลาย ๆ ท่านผู้บริโภคส่วนมากจะดูละครถ้าหากว่าเป็นช่องธุรกิจช่องเพลงแต่ส่วนมากจะละครมันบรรยายได้เต็มรูปแบบดีเพราะว่าเหมือนรายการข่าวมันเราฟังรู้เรื่องแต่ถ้าหากเป็นละครมันฟังไม่ค่อยรู้เรื่องแล้วก็บรรยายภูมิทัศน์อย่างไรมันก็ไม่เข้าใจอยู่แล้วแต่ว่าผมอยากให้เพิ่มเป็นสเต็ป ๆ ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

1. ด้านสัดส่วน

1) สัดส่วนการให้บริการตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไป

ทั้งนี้ในการกำหนดสัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีเสียงบรรยายภาพในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไปนั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลภาคใต้ได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

- **กิจการบริการสาธารณะ**

<u>กลุ่มคนพิการทางการเห็น</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่า ภายหลังปี พ.ศ. 2568 ควรเพิ่มเวลาในการมีบริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ ในกิจการบริการสาธารณะ

> *“ผมว่า 5 ปีต่อไปขั้นสูงสุดมันต้องขึ้นไปที่ 3 ชั่วโมงต่อวัน เราต้องมองสัดส่วนว่าปี 69 จะเพิ่มขึ้นเท่าไหร่ ปี 70 เพิ่มขึ้นเท่าไหร่จนถึงปี 73 อย่างน้อย ๆ ปี 73 จะต้องเป็นประมาณ 3 ชั่วโมงคือ 180 นาทีต่อวันแล้วแต่ละช่วงของประกาศ 5 ปี ขึ้นไปผมว่าต่อไปเศรษฐกิจทั่วโลกก็คงดีขึ้นและตัวมันก็จะเพิ่มขึ้นมองว่าพัฒนามากขึ้นต้นทุนการผลิตมันก็อาจจะลดต่อไปในภายภาคหน้าผมมองว่าทุก ๆ ประกาศในแต่ละครั้งมันจะต้องขึ้นไปถึงครั้งละ 3 ชั่วโมงทุกครั้งที่ประกาศไปมันถึงจะเหมาะแล้วก็แต่ส่วนใน 5 ปีจะจัดสรรกันอย่างไรให้ไปคุยกันอีกทีแต่ผมมองว่าภายใน 5 ปีต้องขึ้นจากปีแรกขึ้นไปชั่วโมงเดียวต้องขึ้น 5 ปีต่อไปมันต้องขึ้นเป็น 3 ชั่วโมงอีก 5 ปีต่อไปก็เพิ่มอีก 3 ชั่วโมงเป็น 9 ชั่วโมงเป็น 12 ชั่วโมงก็ว่ากันไป”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)*

> *“ผมมีความเห็นอย่างนี้นะครับ ว่าในกรณีที่เราเป็นผู้บริโภคเราต้องมองในมุมของผู้บริโภคเราไปมองในมุมของผู้ประกอบการไม่ได้นะครับ ไม่เช่นนั้นล่ะก็เราจะไปเข้าข้างเขาฉะนั้นเราเป็นคนพิการเราจะต้องมองปัจจุบันนี้นะเราจะต้องมองในมุมของคนพิการว่าเราต้องได้รับผลประโยชน์สูงสุดอย่างไรนะครับ ฉะนั้นผมในกรณีที่อุ้มเสนอไปเมื่อกี้ว่าให้มันเป็นไปถึง 3 ชั่วโมงก็เราก็ทำบันไดลงมาอย่างที่ว่าก็คือว่าลงมา”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)*

> *“มองว่ามันเป็นการสร้างความกดดันให้แก่ผู้พัฒนาครับ ทางที่เรากำหนดด้วยสภาวะเศรษฐกิจหรือสิ่งต่าง ๆ อยากให้จบที่ประมาณชั่วโมงหรือ 2 ชั่วโมงครับ เพราะว่าของแบบนี้มันต้องพัฒนาไม่ใช่พัฒนาแค่ AD อย่างเดียวในส่วนนี้ทางผู้จัดทำเองก็ควรที่จะได้รับไปพัฒนาในด้านอื่นที่เกี่ยวกับคนพิการทางในสังคมด้วยครับ มันต้องอยู่ในความพร้อมของข้อมูลที่ทางสาธารณะกับธุรกิจ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)*

“เรามองในมุมนักธุรกิจ อย่างที่อาจารย์พูดมาเมื่อสักครู่เราอาจจะต้องใช้ทุนเยอะเพราะเราต้องจ้างคนมาอัดเสียงต้องนั่งเสียเวลาเขาผมขอเพิ่มปีเริ่มแรกเลยปี 69 เป็น 90 นาทีพอหลังจากนั้นเพิ่มเป็นปีละ 30 นาทีก็คือเป็น 90 120 150 180 210 ถ้าเราไปบังคับเขาเยอะเราต้องค่อยเป็นค่อย ๆ ไปค่อย ๆ ปรับ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ทีวีสาธารณะมันเป็นกลุ่มที่ร่วมทุกสัดส่วนอยู่แล้วแต่ธุรกิจมันจะแยกเป็นบางกลุ่มบางส่วนอยู่ก็เลยคิดว่าของสาธารณะถ้ามัน 120 นาทีมันก็โอเคอยู่เพราะว่ามันอย่างน้อยที่เคยฟังนิยายอยู่อย่างน้อยก็ 2 ชั่วโมงครึ่งไม่งั้นมันก็ไม่จบ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“ขอเป็นวันละ 60 นาทีเพราะเวลาบรรยายมันการแห่งานชักพระเขาจะแห่กันวันนึงยังไม่จบเลยค่ะ ชั่วโมงนึงมันก็ไม่พอแต่ขอแค่ชั่วโมงนึงก็พอ 60 นาทีอาจจะได้บรรยายว่าเขาแห่ไปทางไหนแล้วก็เรือมีกี่ลำแบ่งเรือแบบไหนนางรำใส่ชุดยังไงใส่สีอะไรแล้วเวลาเขาแข่งเรือยาวค่ะโฆษกที่เขาเชียร์มันมันส์ขนาดไหนเราก็นึกภาพไม่ออกเวลาโฆษกเขาเชียร์เราไม่รู้ว่าลำไหนเป็นแบบไหนอยากให้พากย์ว่าลำนี้ฝีพายเขาเป็นอย่างนี้”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าในช่วง 2 ปีแรกอยากให้คงไว้ซึ่ง 360 นาที แต่เพิ่มขึ้นในช่วงปีที่ 3 และ 4 ในสัดส่วนที่ 420 เท่ากัน ส่วนในปีที่ 5 เพิ่มขึ้นมาเป็น 540 นาที โดยสามารถสรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการเห็นภาคใต้ได้ดังนี้

ตารางที่ 6.175 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการเห็นภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการเสียงบรรยายแทนเสียง (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	360 นาที	360 นาที	420 นาที	420 นาที	540 นาที

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่า ภายหลังปี พ.ศ. 2568 ควรเพิ่มเวลาในการมีบริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ ในกิจการบริการสาธารณะ เห็นว่าการเพิ่มขึ้นของจำนวนสัดส่วนการจัดให้มีบริการเสียง

บรรยายภาพนั้นควรจะเพิ่มขึ้นอย่างแน่นอน แต่ควรเพิ่มขึ้นในอัตราที่สามารถเป็นไปได้จริงด้วย สืบเนื่องมาจากประเทศไทยเรานั้นยังขาดบุคคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจ และความเชี่ยวชาญในด้านนี้ อาจจะยังมีความสามารถ กำลังการผลิตที่ไม่มากพอ แต่อย่างไรก็ตามการปรับขึ้นก็ควรจะเกิดขึ้นเนื่องจากว่าการขยายตัวของข้อมูลข่าวสารในยุคปัจจุบัน รวมทั้งแพลตฟอร์มต่างๆ เข้ามามีบทบาทกับการใช้ชีวิตของเรามากขึ้น การเพิ่มขึ้นจะช่วยให้เกิดกลุ่มผู้ชมที่อยากรับชมนั้นได้รับชมอย่างครบถ้วน ทั้งนี้สื่อโทรทัศน์ยังถือว่าเป็นสื่อที่มีอิทธิพล มีความน่าเชื่อถือของเนื้อหา และสามารถเข้าถึงกลุ่มคนส่วนใหญ่ของประเทศได้

> *“งบประมาณแผ่นดินในการบริหารกิจการค่ะ เพราะฉะนั้นประโยชน์สาธารณะถ้าธุรกิจทำคุณก็ต้องทำเพราะว่ามันน่าจะผลักดันไปได้แล้วก็เป็นหน้าที่ของ กสทช.เวลาที่คุณออกระเบียบคุณต้องสนับสนุนให้เกิดไม่ใช่โยนตูมไปถ้าท้องถิ่นไม่พร้อมจะเตรียมความพร้อมกันยังไง”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

> *“การเข้าถึงคือมันเหมือนกับเปิดโอกาสให้แบบให้มี 60 นาทีครบ 120 นาทีครบ 180 นาทีครบแต่มันไม่ได้เอื้อต่อสิทธิ์ในการรับรู้แล้วคืออย่างเช่นบริการสาธารณะทำไมต้อง 180 นาทีภาคธุรกิจทำไมต้อง 120 ทั้ง ๆ ที่มีงบประมาณจากการซื้อโฆษณาคือมองว่าจริง ๆ แล้วมันไม่ใช่แค่สัดส่วนมันกำหนดแค่ระยะเวลาแต่มันจะต้องไปทั้งกระบวนการเข้าถึงทำคอนเทนต์ที่มันหลากหลายครอบคลุมแล้วไม่ได้จำเป็นว่าคนดูน้อยหรือเยอะแต่มันต้องมีถ้ามันต้องมีคือมันต้องมี”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

> *“อยากให้ 90 นาที 2 ปีแรก และ 120 นาที อีก 3 ปีก็พอแล้ว แค่นี้ก็อาจจะเพิ่มขึ้นของการเผยแพร่แล้ว เพราะอย่างที่บอกบ้านเรายังไม่แพร่หลายในการให้บริการก็สามารถมีได้ประมาณนี้ก่อนจะดีกว่า”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าในช่วง 2 ปีแรกอยากให้คงไว้ที่ 90 นาที แต่เพิ่มขึ้นในช่วงปีที่ 3 ปีที่ 4 และปีที่ 5 ในสัดส่วน 120 นาที เท่ากัน โดยสามารถสรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ ได้ดังนี้

ตารางที่ 6.176 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	90 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่า ภายหลังปี พ.ศ. 2568 ควรเพิ่มเวลาในการมีบริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ ในกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่มีความเฉพาะเจาะจงในเรื่องขงอการเพิ่มขึ้นจำนวนเวลาที่เพิ่มขึ้นครั้งละ 30 นาทีเป็นขั้นบันได ซึ่งจากข้อมูลพบว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลอยากให้ผู้ผลิตนั้นมีความใส่ใจในการจัดทำเนื้อหาที่มีบริการเสียงบรรยายภาพ ส่วนหนึ่งการมีอยู่มีจำนวนน้อย และเข้าใจดีว่าขั้นตอนการผลิตนั้นอาจจะมีความซับซ้อนพอสมควร

> *“เหมือนกันเพราะว่าคนมันจะได้ดูเหมือนกันเท่าเทียมกันก็ความคิดเห็นเหมือนกับจินดาเขาเพราะว่าคนดูเพราะว่าเรามีธุรกิจกับสาธารณะพี่ก็เลยบอกว่ามันก็เท่า ๆ กันเหมือนกัน”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

> *“ให้เพิ่มขึ้นมาที่ 90 เราก็เลยเอามันมาเริ่มนะครับ แล้วให้เหมือน 2 ปีต่อมา 120 แล้วก็เริ่มเพิ่มปีละ 30 นาทีนะครับ 30 30 30 เท่ากันแล้วก็ไปจบที่ มันจบที่ 180 180 ตรงนี้ 1 ปีละนะตรงนี้ 2 ปีตรงนี้ 3 ปีตรงนี้ 120 120 จำนวน 2 ปี เพราะฉะนั้น 3 ปีที่เป็นช่วงคาบต่อครับ มันจะเท่ากัน 3 ปีเลยนะ”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

> *“ไม่แน่ว่าอนาคตเราอาจจะได้ใช้ประโยชน์ก็ได้ เพราะว่าอย่าลืมว่าเราเองสายตาก็เลือนลางหากมีเสียงบรรยายก็อาจจะช่วยให้เราสามารถดูทีวีได้ อย่างที่เคยดูได้ วันนี้เราไม่ได้ใช้วันหน้าอาจจะได้ใช้ก็ได้ใครจะไปรู้”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ ดังนี้

ตารางที่ 6.177 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	120 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์

ได้แสดงความคิดเห็นว่า ภายหลังปี พ.ศ. 2568 ควรเพิ่มเวลาในการมีบริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ ในกิจการบริการสาธารณะ เห็นว่าการเพิ่มขึ้นของจำนวนเวลาที่เรียกว่าสัดส่วนของการให้บริการเสียงบรรยายภาพนั้น อาจจะเพิ่มขึ้นในลักษณะขั้นบันได เพื่อต้องการให้ผู้ผลิตนั้นสามารถอยู่ได้ เนื่องจากมีความเข้าใจดีว่าการผลิตเนื้อหาแบบนี้จะเป็นการเพิ่มภาระของผู้ประกอบการ ทำให้เกิดการสร้างรายจ่ายเพิ่ม ทั้งนี้มองว่าการเพิ่มขึ้นน่าจะเป็นลักษณะของการค่อยเป็นค่อยไป ครั้งละ 30 นาที เพื่อที่จะดูแนวโน้มในอนาคตว่าเป็นอย่างไร ทั้งนี้ได้เสนอตัวเลขที่คิดว่าเหมาะสมไว้แล้ว

> *“จากการที่ได้รับบริการในการชมภาพยนตร์มีเสียงบรรยายแทนก็คิดว่าน่าจะเพิ่มขึ้นมาอีกซักเป็น 90 นาทีเพราะว่าในสภาพของคนตาบอดค่ะ สมมติว่าเราดูสารคดีมันก็จะมีเสียงนกเราก็จะจินตนาการขึ้นจินตนาการได้ว่านี่คือนกกำลังบินเราก็คิดได้แล้วก็ในส่วนของละครบางครั้งมันไม่จำเป็นที่ว่าเราจะต้องบรรยายในส่วนของสมมติเขากำลังซึ้งกันอยู่แล้วก็มีเสียงคนกำลังกอดกันอยู่ที่สะพานคือไม่จำเป็นต้องมีเสียงนั้นมาก็ได้มันอาจจะจำเป็นแต่ว่ามันต้องดูช่วงสมควรที่จะบรรยายด้วยเพิ่มเป็น 90 นาที”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

> *“เห็นด้วยนะคะ การขึ้นมามากเกินไปก็อาจจะไม่ดีต่อผู้ผลิต เราในฐานะคนดูดูได้ตลอด แต่ผู้ผลิตอาจจะต้องเสียเงินจ้างคน จ้างผลิตเพิ่มหรือเปล่า”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)*

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าในช่วงปีแรกที่ 90 นาที แต่เพิ่มขึ้นในช่วงปีที่ 2-3 อยู่ที่ 120 นาที ส่วนปีที่ 4 ในสัดส่วน 150 นาที และปีที่ 5 สัดส่วน 180 นาที โดยสามารถสรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายแทนภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ ได้ดังนี้

ตารางที่ 6.178 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	90 นาที	120 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที

- **กิจการทางธุรกิจ**

<u>กลุ่มคนพิการทางการเห็น</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่า ภายหลังปี พ.ศ. 2568 ควรเพิ่มเวลาในการมีบริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ ในกิจการทางธุรกิจ โดยเพิ่มขึ้นจากเดิมในช่วงปี 2564-2568 ที่มีการให้บริการช่วง 2 ปีแรก ปี 2564-2565 วันละ 30 นาที ต่อมาช่วงปี 2566-2568 วันละ 60 นาที โดยเสนอให้ในช่วงปี 2569 วันละ 90 นาที และเพิ่มในปีถัดไปตั้งแต่ปี 2570-2573 เป็นขั้นบันไดปีละ 30 นาที เป็น 120, 150, 180 และ 210 นาที ตามลำดับ

> *“ผมมองถึงเรื่องเวลาการขึ้นปีละประมาณ 30 นาทีมันไม่เป็นการบีบในการทำงานของแต่ละช่องมากนักรวมถึงการพัฒนารวมถึงการที่จะหาวิธีในการลดต้นทุนการผลิตตัวนี้ลงได้มากขึ้นแล้วก็อาจจะหาวิธีการเช่นอาจจะบรรยายด้วย AI ที่มันถูกลงในลักษณะแบบนี้นะครับ ผมมองว่า 1 ก็คือการขึ้นในระยะเวลาเป็นขั้นบันไดแล้วก็ขึ้นประมาณ 30 นาที 1 จะไม่บีบเวลาการพัฒนาของเขามากนัก”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)*

> *“ในเชิงของกิจการทางธุรกิจอาจจะไม่เห็นถึงความสำคัญของกลุ่มนี้นะครับ เพราะว่าเขาไม่แน่ใจว่ากลุ่มคนตาบอดนี้ได้ดูทีวีของเขาหรือเปล่าเวลาที่เสนอไปเขาอาจจะไม่เห็นค่าเลยแต่ในส่วนของกิจการสาธารณะคือมันเป็นหน้าที่ที่เขาต้องนำเสนอสื่อในกลุ่มของคนตาบอดอยู่แล้วครับ ก็เลยจัดสรรหรือว่าอาจจะดูตามเรตติ้งรายการก็ได้ว่าจะใช้เวลาเท่าไหร่บางรายการนี้เรตติ้งดีมากก็อาจจะปลี้มเวลาที่มีอยู่แล้วก็บางรายการไม่มีคนดูเลยในกลุ่มคนพิการก็อาจจะตัดส่วนนี้ไปก็ได้แต่ว่าในแง่ของธุรกิจผมว่าเหตุผลเหล่านี้มันน่าจะมีผลด้วยคือเขาไม่ได้เล็งเห็นถึงความสนใจของกลุ่มคนตาบอดก็เลยคิดว่ากลุ่มคนตาบอดดูทีวีไม่ได้อยากให้ย้อนถึงอดีตที่แต่ก่อนมีละครวิทยุจะมีภาพบรรยายแล้วฟังแต่เสียงของละครแล้วก็จะรู้หมดเลยว่าเสียงม้าบรรยากาศข้าง ๆ เขาบรรยายคือเหมือนเรามาย้อนนึกถึงสภาพที่ว่าเป็นบรรยายแบบนั้นผมว่าน่าจะดี”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)*

“ทีวีธุรกิจเป็นสเต็ปปีละครึ่งชั่วโมงคือหลังจากประกาศนี้จบ 60 นาทีปี 69 เราจะใช้ที่ 90 120 150 180 แล้ว 210 นะครับ สำหรับทีวีสาธารณะครับ ถามพี่นิดนึงครับ ว่าทำไมถึงให้ทีวีสาธารณะกับทีวีธุรกิจไม่เท่ากันครับ ทีวีสาธารณะ 300 นาทีเพิ่มปีละ 60 นาที”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

“เรากำลังจะทำกันอยู่ก็คือเรามีหลายส่วนที่เกี่ยวข้องวันนี้สิ่งที่ทุกท่านเสนอจะจบที่ 3 ชั่วโมง ไม่รู้ว่าเป็นไปได้มากน้อยแค่ไหนแต่ว่าเราก็พยายามอิงจากสัดส่วนที่มันควรจะเป็นเพราะว่าถ้า 3 ชั่วโมง

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 2 กันยายน 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าในช่วงปีแรกที่ 90 นาที แต่เพิ่มขึ้นในช่วงปีที่ 2 อยู่ที่ 120 นาทีส่วนปีที่ 3 ในสัดส่วน 150 นาที และปีที่ 4 สัดส่วน 180 นาที ส่วนปีที่ 5 สัดส่วนที่ 210 นาที โดยสามารถสรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้ ได้ดังนี้

ตารางที่ 6.179 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการเสียงบรรยายแทนเสียง (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที

<u>กลุ่มนักวิชาการ</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่า ภายหลังปี พ.ศ. 2568 ควรเพิ่มเวลาในการมีบริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ ในกิจการทางธุรกิจ มองว่าการสร้างเวลาที่เป็นสัดส่วนให้กับผู้ประกอบการกิจการทางธุรกิจนั้นอาจจะทำได้ยาก เพราะอาจจเกี่ยวข้องกับนโยบายระดับประเทศ เกี่ยวข้องกับผู้บริหารประเทศที่จะเป็นผู้สนับสนุนและออกมาเป็นข้อกำหนดที่เป็นแบบแผนและสามารถปฏิบัติร่วมกันได้ ทั้งยังมองว่าการกำหนดขอบเขตจำนวนระยะเวลานั้นจะเป็นการประมาณการเท่านั้น เพียงแต่ความยากง่ายอยู่ที่การนำไปบังคับใช้หรือถูกทำไปปฏิบัติจริง อย่างไรก็ตามมีหลายปัจจัยที่จะสามารถกำหนดได้ทั้งด้านของผู้ผลิตรายการเอง ผู้บริหารสถานีกิจการทางธุรกิจ ผู้บริโภคหรือกลุ่มผู้ชมที่มีความต้องการ แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้นำเสนอสัดส่วนไว้ดังนี้

“คงต้องกลับไปทำอะไรอีกเยอะ เพราะตอนนี้เป็นแค่ตุ๊กตาเราไม่รู้ว่าที่พูดไปจะได้ถูกเอาไปใช้มากน้อยแค่ไหน ถือว่าให้เป็นไกด์คืออย่างของท้องถิ่นค่ะ เราจะรู้ข้อจำกัดเรื่องของการที่คน

ไม่เยอะไม่มีคนทำ ถ้าเราอยากให้ทำก็ต้องกลับไปที่ตั้งต้นว่ามันมายังไง ถ้าเราให้เขารับรู้ด้านเดียวว่าเพิ่มเวลา แต่ไม่ได้เพิ่มทุกอย่างให้เขาทำได้มันก็จะยาก เรามอง ครม. ทุกกระบวนเวลาเราตอบอะไรเราจะรู้สึกเหมือนมันไม่ได้ แต่ถ้ามองภาพรวมตรงนี้จะเพิ่มอะไรพัฒนาศักยภาพเขาได้ยังไง เช่น คนที่ทำภาษามือได้ แต่ยังมาเป็นภาษามือในนี้ไม่ได้ มันก็เพิ่มที่เขา"

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

"ควรจะขึ้นแบบขั้นบันได 60% ของ 24 ชั่วโมงก็ประมาณ 4% อาจจะมีการวัดแต่ทีนี้ต้องถามจำนวนความต้องการของคนพิการในแต่ละปีมันเพิ่มขึ้นไหม ถ้ามันขึ้นมากี่เปอร์เซ็นต์เราอาจจะเอาข้อมูลมาวิเคราะห์เห็นว่าเราควรจะมีรายการพวกนี้ขึ้นมากี่เปอร์เซ็นต์ ซึ่งตอนนี้เรามีอยู่ประมาณ 4% โดยเฉลี่ยก็คือ 60 นาทีแต่ว่าเราไม่มีข้อมูลด้านคนพิการขึ้นมาจากเดิมคนพิการเกี่ยวกับด้านไหนมากที่สุด"

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

"อาจจะต้องรับตามนี้ ทุกท่านเห็นว่าไงบ้าง คือปีแรก 90 นาที ปีสอง 90 นาที ปีสาม 120 นาที ปีสี่120 นาที และปีห้า 120 นาที เพราะเราสามารถที่จะนำไปใช้ได้จริง อีกทั้งเห็นว่าเป็นระยะที่เป็นขั้นบันได สามารถปรับตัวได้ของผู้ประกอบการ"

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าในช่วงปี 2 ปีแรกที่สัดส่วน 240 นาที แต่เพิ่มขึ้นในช่วงปีที่ 3 และ 4 อยู่ที่สัดส่วน 360 นาที ส่วนปีที่ 5 ในสัดส่วน 480 นาที โดยสามารถสรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ ได้ดังนี้

ตารางที่ 6.180 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการเสียงบรรยายแทนเสียง (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	240 นาที	240 นาที	360 นาที	360 นาที	480 นาที

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ</u>ได้แสดงความคิดเห็นว่า ภายหลังปี พ.ศ. 2568 ควรเพิ่มเวลาในการมีบริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ ในกิจการทางธุรกิจจะต้องเป็นลักษณะของขั้นบันไดที่มีการขึ้นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นระดับขั้นบันได เพราะจะทำให้เกิดสภาวะของการปรับตัว ทั้งนี้มองว่าการขึ้นแบบขั้นบันไดจะสามารถทำได้จริง และมีโอกาสที่ผู้ประกอบการนั้นจะสามารถใช้เวลาในการปรับปรุงการผลิตนำไปสู่การผลิตที่มีคุณภาพต่อไปได้

“เลื่อนขั้นเป็นขั้นบันได สาธารณะจะมากกว่าที่ 3 ชั่วโมงนะครับ ไล่ไปแบบนี้นะธุรกิจก็จะไล่ไปแล้วไปจบที่ 2 ชั่วโมงครึ่ง”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“ขอเสนอค่ะ คือ 90 นาที 120 นาที 120 นาที 150 นาที 150 นาที ขึ้นให้มีความเป็นไปได้ขึ้นแบบขั้นบันได จะสามารถทำได้จริง”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้ ได้ดังนี้

ตารางที่ 6.181 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการเสียงบรรยายแทนเสียง (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	120 นาที	120 นาที	150 นาที	150 นาที

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์</u>

ได้แสดงความคิดเห็นว่า ภายหลังปี พ.ศ. 2568 ควรเพิ่มเวลาในการมีบริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ ในกิจการทางธุรกิจ การที่จะปรับขึ้นนั้นควรที่จะต้องปรับขึ้นเป็นลักษณะของขั้นบันได เพื่อที่จะสามารถมองว่าเป็นการพัฒนาช่วงเวลาที่ลงในรายละเอียดของการให้บริการก็มีส่วนสำคัญเพราะว่าหากรายการที่ให้บริการนั้นไปอยู่ในช่วงเวลาที่ไม่เหมาะสมก็อาจจะไม่ได้ส่งผลดีต่อกลุ่มผู้ชม ทั้งนี้มีข้อมูลที่น่าสนใจว่ากลุ่มผู้บริโภคอยากให้รายการที่มีความหลากหลายมากขึ้นเพื่อที่จะทำให้กลุ่มผู้ชมได้มีโอกาสเลือกรายการที่มีความหลากหลายด้วยเช่นกัน

“ปีถัดไปก็น่าจะ 90 นาทีค่ะ เพราะว่ามันไม่ได้บรรยายทั้งเรื่องมันบรรยายแค่เป็นเศษเสี้ยว”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“คิดเห็นว่าควรจะขึ้นแบบ 90 นาที120 นาที 120 นาที 150 นาที 180 นาที เพื่อที่จะสามารถทำให้ผู้ประกอบการทำได้”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“เห็นด้วยนะคะ เห็นด้วยที่ควรเพิ่มจากเดิม และเพิ่มปีละ 30 นาทีแบบนั้น เพราะเราเองก็คิดในมุมกลับว่าสามารถทำได้จริงนะคะ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“การปรับขึ้นไม่น่าจะเป็นเรื่องยากนะ เพราะว่าเจ้าของช่องน่าจะมีรายได้อยู่แล้วในจุดนนี้ การที่ขายโฆษณานั้นสามารถที่จะแบ่งบางส่วนเพื่อที่จะไปผลิตเรื่องของเสียงบรรยายภาพได้บ้าง เราแค่มองว่าบางทีอาจจะเป็นการช่วยเหลือสังคมในอีกทาง ทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในสังคมบ้าง”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“เห็นด้วยกับการขึ้นแบบขั้นบันไดแบบนั้นครับ แต่อยากให้อยู่ในรายการที่หลากหลาย อยากให้มีในช่วงที่มีคุณดูไม่ใช่มีในช่วงเวลาที่คนหลับกันหมดแล้ว”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าในช่วงปีแรกที่สัดส่วน 90 นาที แต่เพิ่มขึ้นในช่วงปีที่ 2 และ 3 อยู่ที่สัดส่วน 120 นาที ส่วนปีที่ 4 ในสัดส่วน 150 นาที และปีที่ 5 ในสัดส่วน 180 นาที โดยสามารถสรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ ได้ดังนี้

ตารางที่ 6.182 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการเสียงบรรยายแทนเสียง (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	90 นาที	120 นาที	120 นาที	150 นาที	180นาที

2) กิจการบริการสาธารณะกับกิจการกิจการทางธุรกิจ

- **เท่ากัน**

“อยากให้แบ่งชัดเจนไปเลยว่ามันควรจะมีประเภทไหนกี่เปอร์เซ็นต์อันนี้ขอเสนอก็คือมันมีความต้องการพื้นฐานเท่ากันหมดครับ ตั้งแต่ต้องกินอิ่มนอนหลับต้องมีความปลอดภัยจะมีความรักเพราะงั้นคิดว่าคนพิการเขาก็ต้องอยากดูกีฬาอยากดูรายการบันเทิงอยากดูตลกอย่าง

ที่ท่านอาจารย์แนะนำไปตั้งแต่เบื้องต้นแค่อยากให้มีสัดส่วนคือมีทุกรายการเพียงแต่ว่าเครื่องมือสื่อสาร 3 อันนี้มันไม่ได้เหมาะกับทุกรายการครับ ก็ให้มันเหมาะสมกับรายการแต่ละประเภทด้วยครับ"

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

3) สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค (สทท. ภูมิภาค) ให้มีเหมือนกับกิจการบริการสาธารณะกับกิจการทางธุรกิจหรือไม่ กลุ่มนักวิชาการบางส่วนมองว่าสัดส่วนอาจไม่เท่ากันได้ เนื่องจากงบประมาณที่แตกต่างกัน ศักยภาพหรือเทคโนโลยีในส่วนภูมิภาคอาจมีข้อจำกัด

"มองว่ามันคือสัดส่วนที่ท้องถิ่นผลิตเองไหมว่าอย่าง NBT เองก็รับรายการจากศูนย์กลางซึ่งเขาไม่ได้ทำคอนเทนต์เอง 12 ชั่วโมง 8 ชั่วโมงเพราะฉะนั้นสัดส่วนเท่าไม่เท่ามันขึ้นอยู่กับเราจะบอกว่าคอนเทนต์ที่เขาผลิตเองเขาจะต้องใส่พวกนี้ไปกี่เปอร์เซ็นต์หรือว่าไปนับรวมที่เขามาจากส่วนกลางด้วยคิดว่าควรค่ะ จริง ๆ มันก็เป็นหน้าที่บริการสาธารณะแล้วก็ภูมิภาคเขายิ่งต้องเข้าใจทุกคนดูเขาด้วยค่ะ แล้วก็ได้รับงบประมาณแผ่นดินในการบริหารกิจการค่ะเพราะฉะนั้นประโยชน์สาธารณะถ้าธุรกิจทำคุณก็ต้องทำเพราะว่ามันน่าจะผลักดันไปได้แล้วก็เป็นหน้าที่ของกสทช. เวลาที่คุณออกระเบียบคุณต้องสนับสนุนให้เกิดไม่ใช่โยนตูมไปถ้าท้องถิ่นไม่พร้อมจะเตรียมความพร้อมกันยังไง"

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

"ทีนี้ถ้าเกิดเราให้ทางโทรทัศน์ชุมชนรับตรงนี้ก็อาจจะลำบากหน่อยเพราะว่าเขาไม่มีเงินสนับสนุนไม่มีค่าโฆษณาทีนี้ก็อาจจะต้องเตรียมตรงนั้นไว้ด้วยครับ ว่าวันนึงที่โทรทัศน์ชุมชนกลับมาเกิดอีกเราจะสนับสนุนเขายังไง"

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

"คือความต้องการโทรทัศน์ท้องถิ่นมันก็มีศักยภาพมันก็มีเทคโนโลยีแล้วก็การจัดรายการเกี่ยวกับท้องถิ่นมันก็เป็นประเด็นสำคัญที่สร้างความภาคภูมิใจให้กับศิลปินทุนทางวัฒนสังคมเพียงแต่ว่าข้อจำกัดของสถานีท้องถิ่นมีข้อจำกัดเรื่องอะไรบ้างเรื่องคนเทคโนโลยีอาจจะไม่ใช่ข้อจำกัดที่แท้จริงเพราะว่ามันสามารถสร้างซื้อขายใครก็ได้สร้างคนเพราะฉะนั้นเราต้องดูข้อจำกัดก่อนถ้าถามผมว่าต้องการต้องการต้องมีรายการพวกนี้ให้กับสังคมท้องถิ่นภาคใต้"

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

"ขออนุญาตนะคะ ในทำนองเดียวกันก็เหมือนกับภาษามือค่ะ คนที่อยู่ในส่วนภูมิภาคที่คือในส่วนของผลิต AD มันยากมากที่เราควรจะต้องมีทักษะในหลาย ๆ ทักษะดังนั้นคนที่อยู่ในส่วน

ภูมิภาคอยากที่จะทำในตรงนี้มันค่อนข้างที่จะยากก็เลยว่าถ้าหากเป็นไปได้ก็อยากให้เท่ากันกับของปีที่ผ่านมาก็ให้มีไว้เผื่อว่าจะมีในส่วนที่คนตาบอดเข้าถึงได้ค่ะ”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

2. ด้านช่วงเวลา

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่อยากให้บริการนั้นอยู่ในช่วงเวลาที่มีผู้บริโภคได้ดูมากที่สุด จึงเสนอช่วงเวลาที่มีความสอดคล้องกับลักษณะของพฤติกรรม ซึ่งส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการให้บริการใน 3 ช่วงเวลาคือเช้า เที่ยง และเย็น เพื่อต้องการให้กลุ่มผู้บริโภคนั้นได้มีโอกาสเปิดรับข้อมูลข่าวสารที่มีความครบถ้วน หลากหลาย จะเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างชัดเจน

“ผมเป็นคนนอนดึก บางครั้งดูสารคดีตอนดึกจะเห็นขึ้นคำบรรยายขึ้นมา เราไม่ได้เรียนทางด้านนี้เราเลยไม่รู้ AD CC เพิ่งมาได้ความรู้ การสนใจล่ามภาษามือก็น่าสนใจอยู่มันน่าสนใจ มันสื่อความหมาย”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

3. ด้านประเภทรายการ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้เสนอประเภทรายการที่ควรมีบริการให้บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพไว้อย่างน่าสนใจว่าอยากให้มีการให้บริการในรายการประเภทละคร ภาพยนตร์ รายการพิเศษ และสารคดี เพราะว่าส่วนใหญ่ในแต่ละสถานีมักจะมีบริการเฉพาะรายการข่าว ซึ่งก้จะมีความซ้ำๆ กันในหลาย ๆ สถานีโทรทัศน์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจึงระบุความสนใจเกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นของการให้บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพไว้ในรูปแบบรายการอื่น ๆ เพื่อต้องการตอบสนองความต้องการที่เท่าเทียมกันในการบริโภคสื่อ

- **รายการอื่น ๆ**

“โดยส่วนตัวก็ลองเปิดดู AD รายการของช่อง Thai PBS ซักช่วงอาทิตย์บ่าย ๆ 3 โมงถึง 5 โมงเย็นก็ลองหลับตาแล้วก็ฟังดูมันก็ได้อรรถรสอีกแบบนึงเหมือนกัน”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

- **รายการบันเทิง เช่น เกมโชว์**

“พวกเกมโชว์มีไหมครับ ผมเชื่อว่าคนประเภทนี้เขาก็มีความเครียดเขาก็คลายเครียดในเรื่องของการที่เขาดูภาษามือผมคิดว่าถ้ามันอยู่ในเกมโชว์ได้ผมคิดว่ารายการเกมโชว์มันต้องอัดมาอยู่ละในกลุ่มคนประเภทนี้เขาก็มีความเครียดไม่ต่างจากคนทั่วไปนี่ ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

“เราจะเห็นว่าที่ทางท่านประธานบอกว่าถ้าเป็นรายการของละครมันจะไม่ค่อยมีภาษามือแล้ว มันไปตรงกับที่ท่านอาจารย์บอกว่าบางคนมันเครียดมาทั้งวันแล้วอยากจะดูรายการโจ๊ะบ้าง เช่น รายการหม่ำ รายการชิงร้อยชิงล้าน เมื่อก่อนมันไม่มีภาษามือเป็นไงบ้างก็อาจารย์เคยไปเจอในเคสจริงเคสจริง ๆ ที่เขาพูดภาษามือกันแล้วเขาก็หัวเราะกันอันนี้ในตัวของผมผมไม่ได้จบทางด้านภาษามือมาแต่ผมเรียนรู้จากรายการผมก็เดาออกนะทำท่าผมก็พยายามเรียนรู้กับเขาเพราะว่าผมสอนเด็กผมก็มีเด็กหูหนวกเป็นใบ้เวลาเขาจะสอบเราต้องดูแลเขาผมมองว่าล่ามจริง ๆ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

4. ด้านการออกอากาศซ้ำ

“คิดว่าไม่ควรนับ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคใต้ (สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2566)

5. ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเห็นร่วมกันว่าควรจะมีการเพิ่มขึ้นของปริมาณการให้บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพทั้งนี้เกิดจากหลายปัจจัย ด้านสิทธิมนุษยชนคนทุกคนต้องมีสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูลอันเป็นข้อมูลพื้นฐานของทุกคนที่ควรจะได้รับรู้ ทั้งนี้บางเหตุการณ์สำคัญอาจจะต้องได้รับข้อมูลแบบทันท่วงที เพื่อการปรับตัวของกลุ่มผู้บริโภค ทั้งนี้ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพิ่มเติมถึงช่วงเวลาของการให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ เพื่อที่จะสามารถทำให้กลุ่มผู้บริโภคนั้นทราบข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการทั้ง 3 ประเภทนี้ อย่างไรก็ตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความเข้าใจดีว่าในกระบวนการผลิตในบางบริการมีต้นทุนที่สูง และจำนวนผู้ผลิจอาจจะมีน้อยราย เป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายให้กับเจ้าของสถานีแต่การให้บริการสำหรับรายการโทรทัศน์ที่มีความหลากหลายก็จะเป็นความต้องการอีกอย่างที่กลุ่มผู้บริโภคเสนอไว้

6.3.4 สัดส่วนให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพ ภาคเหนือ

จากข้อกำหนดในปัจจุบัน ได้มีการกำหนดสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจเท่ากัน โดยในปีแรกและปีที่ 2 จะเริ่มต้นที่สัดส่วน 30 นาทีต่อวัน และตั้งแต่ปีที่ 3 จนถึงปีที่ 5 จะมีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 60 นาทีต่อวัน ซึ่งในปัจจุบัน สัดส่วนของบริการเสียงบรรยายภาพอยู่ที่ 60 นาทีต่อวัน

จากการดำเนินการวิจัยโดยการสนทนากลุ่ม ได้มีการอภิปรายอย่างกว้างขวางต่อประเด็นว่าสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพนั้นเพียงพอหรือไม่ ก็มีการแสดงทัศนะที่หลากหลาย โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ นั้นก็มีความคิดเห็นที่ค่อนข้างหลากหลาย ทั้งเพียงพอและยังไม่เพียงพอ

- **เพียงพอ**

สำหรับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการเห็นบางส่วนมองว่าเพียงพอแล้ว ผู้ที่ตอบว่าเพียงพอส่วนใหญ่จะไม่ค่อยรับชมรายการทางโทรทัศน์ หรือบางท่านก็ไม่ได้มีเวลาในการรับสื่อโทรทัศน์มากนัก

“คิดว่าเพียงพอแล้วค่ะ ก็บางครั้งเราไม่ค่อยจะมีเวลาค่ะ มีเวลาก็จะไปนั่งฟังนั่งดู”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการเห็นที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางท่านมองว่าแล้วแต่ประเภทรายการ เช่น รายการข่าวอาจไม่มีความจำเป็นมากเท่ารายการอื่น ๆ เพราะพิธีกรหรือนักอ่านข่าวก็จะบรรยายเนื้อหาอยู่แล้ว แต่รายการหรือสื่อบันเทิงประเภทอื่น ๆ ก็อาจจำเป็นต้องมีคำบรรยายมากขึ้น ควรจะโฟกัสในเรื่องของสื่อบันเทิงหรือว่าสารคดี เป็นต้น

“ผมว่ามันแล้วแต่รายการครับ เพราะส่วนใหญ่ถ้าเป็นข่าวหรือว่าเล่าข่าวไม่จำเป็นต้องมี AD เพราะว่าตัวพิธีกรหรือตัวผู้ประกาศข่าวก็พอเล่าให้พอรู้เรื่องอยู่แล้ วแต่ถ้าเป็นรายการประเภทสื่อบันเทิงหรือว่าหนังน่าจะมีความจำเป็นที่จะต้องบรรยายมากขึ้น เพราะว่าหลาย ๆ ในช่วงระยะที่ฉายหนังบางทีมันจะมีเพลงมีอะไรที่ไม่สามารถเข้าถึงได้ของคนพิการทางสายตา ในส่วนตัวของผมมองว่ามันควรจะโฟกัสในเรื่องของสื่อบันเทิงหรือสารคดี”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

- **ไม่เพียงพอ**

แต่ในทางกลับกัน คนพิการทางการเห็นส่วนใหญ่เห็นว่า สัดส่วนในปัจจุบันน้อยมากเกินไป ไม่เพียงพอ เนื่องจากกลุ่มนี้จะใช้เวลาดูโทรทัศน์เฉลี่ยต่อวันค่อนข้างนาน และเนื้อหาที่รับชมจะใช้เวลานาน เช่น รายการสารคดี ละคร ภาพยนตร์

นอกจากนี้ยังมีเหตุผลเสริม คนพิการทางการเห็นจะได้ยินแต่เสียง ในส่วนของภาพบางทีถ้าไม่มีคนตาดีนั่งอยู่ด้วยก็จะไม่ทราบว่าบางอย่างเขาแสดงสีหน้าท่าทางอย่างไร หรือภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร

“คิดว่ามันน้อยมากเลยค่ะ ไม่พอค่ะ อย่างเรามองไม่ค่อยเห็นบางทีเราดูละคร เราจะได้ยินแต่เสียงของตัวละครในส่วนของภาพบางทีถ้าไม่มีคนตาดีนั่งอยู่กับเราเราก็จะไม่รู้หรอกว่าบางอย่างเขาแสดงสีหน้าทางภาพอย่างเราไม่เห็นเราก็จะไม่รู้เราก็จะสัมผัสได้แต่เวลาตัวละครพูดแต่ว่าอย่างอื่นเราก็จะไม่เห็นถ้าสมมติเรานั่งดูคนเดียวไม่ได้มีคนตาดีมานั่งดูกับเราบางทีเราถามได้ไงว่ารูปเขาทำไรกันแต่ถ้าเราอยู่คนเดียวเราก็จะไม่รู้”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

จากการสนทนากลุ่มตัวแทนผู้บริโภค ภาคเหนือ ในเรื่องของสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ พบว่าส่วนใหญ่ยังมองว่าสัดส่วนที่มีอยู่น้อยเกินไป ยังไม่เพียงพอที่จะช่วยให้คนพิการทางการเห็นสามารถรับสารได้อย่างครอบคลุมครบถ้วน เพราะในวันหนึ่ง ๆ มีข่าวสารมากมายในทุกช่วงเวลาของวัน คนตาบอดก็ควรมีโอกาสที่จะได้รับรู้ข่าวสารตลอดวัน

> *“ไม่พอค่ะ ซึ่งน้อยมากแต่จากความต้องการของเด็ก ๆ คือเยอะกว่านี้ถ้าจะให้เขยิบขึ้นจากเดิม 60 นาทีเราซอยเป็น 90 นาทีละกันใน 1 วันหมายความเขยิบขึ้นมาหน่อยเราก็แบ่งเป็นเช้า เที่ยง เย็น เช้า 30 นาที เที่ยง 30 เย็น 30 คืออย่างน้อย ๆ ข่าวเช้า เที่ยง เย็น ถ้ามีล่ามบริการทั้ง 3 ช่วงเวลา”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

1. ด้านสัดส่วน

1) สัดส่วนการให้บริการตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไป

- **กิจการบริการสาธารณะ**

<u>กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ</u>

หลังจากนั้นจึงมีการตั้งคำถามต่อไปว่า ถ้าสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพยังไม่เพียงพอ ควรมีสัดส่วนกี่นาทีต่อวัน ที่น่าจะเป็นไปได้ที่ทางสถานีสามารถผลิตได้ ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะมองว่า ประมาณ 90-120 นาทีต่อวัน และบางท่านเห็นว่าอาจจะค่อย ๆ เพิ่ม ตามความเป็นไปได้ แต่ถ้าจะให้ดีก็อยากให้มีตลอด เพราะรายการโทรทัศน์เน้นภาพมากกว่าเสียงอยู่แล้ว

นอกจากนี้ยังมีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของกลุ่มคนพิการทางการเห็น โดยสามารถสรุปพอสังเขปได้ ดังนี้

1. สัดส่วนเวลา 60 นาทียังไงก็ไม่เพียงพอ เพราะบางรายการ เช่น รายการประเภทละคร มีเวลาฉายทางโทรทัศน์มากกว่า 1 ชั่วโมง หรือประมาณ 150-180 นาทีต่อวัน เพราะในแต่ละวันมีรายการมากมาย เฉลี่ยมาแต่ละรายการอาจจะทำให้ช่วงเวลาในการที่เราได้รับชมหรือรับฟังมีโอกาสที่จะครอบคลุมมากกว่า

2. อาจจะมองในมุมของผู้บริโภคว่าส่วนใหญ่รับสารหรือรับชมเนื้อหารายการจากประเภทกิจการทางธุรกิจมากกว่าช่องบริการสาธารณะ ควรปรับในส่วนนี้ให้เหมาะสมกับความต้องการเสพสื่อของคนพิการทางการเห็นด้วย

3. บางครั้งก็ไม่สามารถระบุได้อย่างเจาะจงว่าจะเพิ่มสัดส่วนเป็นกี่นาที เพราะในแต่ละวันมีหลายรายการ และแต่ละรายการก็มีระยะเวลาการออกอากาศที่ไม่เท่ากัน

> *“มันมีแค่ 60 นาทีแล้วสมมติถ้ามันไม่พอเพราะว่าสมมติผมอยากดูรายการหนึ่งขึ้นมาแล้วถ้ามันไม่มีเสียงบรรยายภาพนี่ต้องทำไงครับ ก็คือมันมีแค่ 60 นาทีมันจะเป็นทุกรายการมันเป็นไปไม่ได้ครับ ก็อยากให้เพิ่มคือปัญหาผมก็ไม่รู้ว่าอยากจะให้เพิ่มกี่นาทีเพราะว่าบาง*

รายการเขาก็มี 30 บางรายการเขาก็มี 60 แล้วถ้าปัญหาตรงนี้พอเพิ่มปุ๊ปมันก็จะไม่ครบทุกรายการที่เราอยากดูมันก็จะถ้าเพิ่ม 120 ผมอยากดู 2 รายการแล้วจะเพิ่มยังไงจะให้รายการละ 10 นาทีเหรอมันก็เป็นไปไม่ได้คือผมไม่รู้จะบอกให้เพิ่มยังไงว่ากี่นาทีเพราะว่าหลายรายการเวลามันก็ไม่เท่ากัน”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

“อยากให้มองที่อุปสงค์ก็คือมองที่ความต้องการของผู้บริโภคค่ะ ว่าส่วนใหญ่เขาเสพสื่อในด้านไหนมากเป็นพิเศษก็ให้มุ้งเน้นไปที่ตรงนั้นหนูคิดว่ามันน่าจะตอบโจทย์มากที่สุดแล้วก็ส่วนที่บอกว่าไม่พอเพราะว่าในระยะเวลาแค่ 60 นาทีแค่ละครเรื่องเดียวก็ยังไม่จบเลยคิดว่าถ้ามองที่ความต้องการของผู้เสพสื่อเป็นหลักแล้วก็ขยายเวลาในการมี AD เลยคิดว่าน่าจะเพียงพอต่อความต้องการมากกว่าถ้าเป็นสาธารณะก็คือซักประมาณชั่วโมงครึ่งแต่ว่าส่วนใหญ่แล้วคนเขาจะเสพสื่อทางด้านธุรกิจมากกว่าก็เลยคิดว่าน่าจะในเมื่อเสพมากกว่าก็น่าจะมีระยะเวลาในการมี AD มากกว่าค่ะ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

สำหรับสัดส่วนการเพิ่มขึ้นของกิจการทางธุรกิจมีความเห็นโดยสรุปว่า ควรเพิ่มมากกว่ากิจการบริการสาธารณะ โดยเบื้องต้นอาจจะเพิ่มปีละ 30 นาที ปีแรกเพิ่มเป็น 90 นาที ปีที่ 2 เพิ่มเป็น 120 นาที ไล่ไปจนถึง 210 นาทีในอีก 5 ปีถัดไป (พ.ศ. 2573) ตามลำดับ

ตารางที่ 6.183 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (สาธารณะ)	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที

จากตาราง จะเห็นได้ว่า สัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพจากความเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ ของช่องกิจการบริการสาธารณะ ในปีแรก จะเริ่มต้นที่สัดส่วน 120 นาทีต่อวัน ในปีที่ 2 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพสำหรับกิจการบริการสาธารณะ 150 นาทีต่อวัน ในปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพสำหรับกิจการบริการสาธารณะ 180 นาทีต่อวัน ในปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพสำหรับกิจการบริการสาธารณะ 210 นาทีต่อวัน และสุดท้ายในปีที่ 5 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพสำหรับกิจการบริการสาธารณะ 240 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ พบว่า ยังมีการอภิปรายถกกันถึงเรื่องความแน่นอนของสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพว่าตอนนี้เป็นสัดส่วนที่แน่นอนหรือไม่ อย่างไรก็ตาม ในมุมของผู้ผลิต การจัดทำบริการเสียงบรรยายภาพเป็นการเพิ่มต้นทุนการผลิตที่ค่อนข้างสูงพอสมควร อีกทั้งยังมีความยุ่งยากในกระบวนผลิตมากกว่าบริการเพื่อคนพิการในรูปแบบอื่น ๆ หากจะมีการเริ่มทำอย่างจริงจังอาจต้องเริ่มจากกิจการบริการสาธารณะก่อนเพราะมีความพร้อมในเรื่องของทุนที่มาจากภาษีและทรัพยากร ในขณะที่กิจการทางธุรกิจอาจจะต้องจัดทำกันเอง

> *“สัดส่วนที่มีในปัจจุบันมันแน่นอนแล้วหรือยัง ส่วนตัวแล้วก็ยังไม่รู้ว่ามันพอหรือไม่พอแต่ว่าอย่างนึงที่อยากให้คิดก็คือว่าถ้าจะเชื่อว่าสื่อมันเป็นอุตสาหกรรมมันมีต้นทุนทั้งบริการภาคสาธารณะเองหรือเอกชนเองสัดส่วนที่มีอยู่ในปัจจุบันที่ทำอยู่ 60 นาที 120 180 นาทีมันคิดเป็นสัดส่วนต้นทุนของคนที่จะต้องแบกรับอยู่ที่เท่าไหร่แล้วต้นทุนตรงมันคุ้มค่าในเชิงของธุรกิจไหม คุ้มค่าของเชิงในการที่จะมีกำไรหรือว่าเพราะว่าธุรกิจสื่อมันบังด้วยตัวเงินอยู่แล้วมันเป็นไปไม่ได้ที่จะบอกว่าตรงนี้น้อยไปตรงนี้มากไปโดยที่ไม่ได้ดูตัวต้นทุนที่แท้จริงว่าสื่อที่เขาต้องแบกรับอยู่ในปัจจุบันคือเท่าไหร่ แล้วถามกลับคำถามต่อไปว่าในสัดส่วนที่เราจะต้องเพิ่มขึ้นเท่าไหร่การเพิ่มขึ้นของเขามันก็คือการเพิ่มของต้นทุนนะครับ ไม่ว่าจะเป็นของบริษัทสาธารณะเองหรือว่าอาจจะเป็นของธุรกิจเองก็ตาม แต่บริการของสาธารณะอย่างที่บอกว่าทำไม Thai PBS ทำได้ รัฐสภาทำได้ ส่วนหนึ่งนอกเหนือจากเรื่องของทรัพยากรอย่าลืมว่าต้นทุนมันมาจากภาษีมันมีงบประมาณที่สามารถที่จะใช้ได้กับเรื่องพวกนี้ง่ายกว่าบริการของเอกชนอยู่แล้ว กลับไปที่บริการของเอกชนผลที่ตามมา กสทช.เองก็มีประสบการณ์เยอะว่าเวลาที่ทำงานกับเอกชน แล้วสุดท้ายเอกชนไปไม่ได้มันก็กลับมาที่ กสทช. ที่จะต้องมาแบกรับในเรื่องพวกนี้อยู่ดีและถ้ามองแบบเป็นกลางที่ว่าไม่ได้อิงในเรื่องของว่าเป็นคนพิการหรืออะไรก็แล้วแต่ ถ้าในสิทธิ์ทุกคนมีสิทธิ์เท่าเทียมกันในตามรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

ในส่วนของสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพของกิจการบริการสาธารณะ ในมุมมองของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ มองว่า ต้องคำนวณว่าใน 1 วันแต่ละสถานีใช้เวลาออกอากาศรายการต่าง ๆ นานเท่าใดและค่อย ๆ เพิ่มสัดส่วนของบริการเสียงบรรยายภาพในปีต่อ ๆ ไปประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์

> *“เสนออยู่ว่าเราลองคำนวณดูว่าใน 1 วันแต่ละสถานีใช้เวลาในการออกอากาศนานเท่าไหร่แล้วคิดว่ามันเป็นการเพิ่มครั้งละ 10% ไหมก็เลยว่าในปี 69 เราอาจจะเริ่มที่ 75 แล้วปีต่อไปเป็น 100 แล้วก็เป็น 120 150 180 อันนี้ได้หมดเลยไม่ว่าจะเป็นสาธารณะหรือว่าธุรกิจก็น่าจะมีความรับผิดชอบเท่าเทียมกันแต่ก็แอบเสนอตัวเลขไว้ในใจว่า 75 100 120 อะไร*

ประมาณนี้เพราะว่าจาก 60 แล้วกระเด้งไปที่ 90 30 นาทีมันอาจจะเยอะไปสำหรับเขาแต่ถ้าเกิดเพิ่มไปที่ 15 นาทีสำหรับเขยิบเป็นนิดนึงก็น่าจะเป็นสเต็ปที่น่าสนใจ 15 นาทีสำหรับรายการโทรทัศน์เยอะนะคะ”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

ตารางที่ 6.184 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มนักวิชาการภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที

จากตาราง จะเห็นได้ว่า สัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพในมุมมองของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการภาคเหนือ พบว่า มีสัดส่วนของบริการเสียงบรรยายภาพเท่ากันทั้งกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ยิ่งไปกว่านั้น สัดส่วนของ 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2569 ถึง พ.ศ. 2573 ยังมีสัดส่วนเท่ากันทุกปีที่ 180 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ พบว่า ก่อนที่จะกำหนดสัดส่วน การทำบริการเสียงบรรยายภาพค่อนข้างยาก มีความเห็นว่าบริการเสียงบรรยายภาพเหมือนบทละครวิทยุ คนพิการทางการเห็นจะเน้นใช้ฟังเสียง แต่ความยากคือไม่สามารถเขียนบทเตรียมไว้ล่วงหน้าได้ โดยเฉพาะรายการข่าวที่ต้องมีการบรรยายในขณะนั้นเลยว่าบุคคลในข่าวกำลังทำอะไรอยู่ ความยากและความซับซ้อนเหล่านี้นำมาซึ่งค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากต้องมาสำรวจว่าก่อนที่จะกำหนดสัดส่วน มีความต้องการใช้งานในส่วนนี้มากน้อยขนาดไหน มีความจำเป็นเพียงใด

“AD มันเป็นเรื่องของละครวิทยุครับ คนตาบอดมาดูทีวีก็จะฟังเสียงเหมือนกับว่ามาดูละคร เพราะฉะนั้นเขาต้องไปเขียนบทให้มันตรงกับเรื่อง เช่น นายกรัฐมนตรีออกไปตรงนั้นตรงนี้ให้เขามองเห็นภาพ เพราะฉะนั้นต้องเขียนบท แล้วบทนั้นจะเขียนล่วงหน้าก็ไม่ได้เพราะมันเป็นข่าว ไม่เหมือนกับวิทยุ วิทยุเอาไปอัดเสียงแล้วมันก็เอามาออก เพราะฉะนั้น มีความจำเป็นมากน้อยแค่ไหนถ้าเราจะให้บริการถึงขั้นนี้ ค่าใช้จ่ายมากนะครับ ยิ่งกว่าล่ามมือ เพราะฉะนั้นผมก็ไม่แน่ใจว่ามันจะได้ประโยชน์มากน้อยแค่ไหน แล้วมันมีเปอร์เซนต์ที่จะคุ้มค่าใช้จ่ายขนาดไหน หรือว่าออกเป็นละครวิทยุไปเลย ดูทีวีให้มองภาพให้มองเห็นมันยาก”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

อย่างไรก็ตามโดยรวมก็ยังเห็นว่าควรเพิ่มสัดส่วนให้มากกว่าปัจจุบัน เพราะมันมีเรื่องราวมากมายเหตุการณ์ สถานการณ์ปัจจุบันต่าง ๆ ที่คนพิการทางการเห็นเองก็จำเป็นต้องรู้ จึงเห็นว่าควรเพิ่มสัดส่วนตรงนี้

“ถ้าเพิ่มได้ก็ดีครับ เพราะว่าไม่ได้เหมือนกับละครวิทยุเพราะมันมีหลากหลายเดี๋ยวมีข่าวเรื่องของการเมืองเดี๋ยวมีข่าวเรื่องของสุขภาพเดี๋ยวมีหนังเดี๋ยวมีกีฬาเกษตรมีทั้งหมูมีทั้งไก่เขาก็อยากจะรู้ให้มันมากขึ้นเท่าไหร่ก็ยิ่งดีกับเขาอยู่ที่ว่าเราจะให้เขาพอดีขนาดไหนลองดูก่อน”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

ตารางที่ 6.185 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (สาธารณะ)	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที

จากตาราง จะเห็นได้ว่า สัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพในมุมมองของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ ทั้งของกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจมีสัดส่วนที่เท่ากันทุกปี ในปีแรกจะเริ่มที่ 120 นาทีต่อวัน ในปีที่ 2 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 150 นาทีต่อวัน ในปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 180 นาทีต่อวัน ในปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 210 นาทีต่อวัน และในปีสุดท้าย ปีที่ 5 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 240 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภค ภาคเหนือ ในเรื่องของสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ พบว่าส่วนใหญ่ยังมองว่าสัดส่วนที่มีอยู่น้อยเกินไป ยังไม่เพียงพอที่จะช่วยให้คนตาบอดสามารถรับสารได้อย่างครอบคลุมครบถ้วน เพราะในวันหนึ่ง ๆ มีข่าวสารมากมายในทุกช่วงเวลาของวัน คนพิการทางการเห็นก็ควรมีโอกาสที่จะได้รับรู้ข่าวสารตลอดวัน

“คืออันเดิมแค่ 180 นาทีมันยังน้อยไปค่ะ ควรจะเพิ่มตั้งแต่ปี 69 ค่ะ เป็น 240 69 70 เป็น 240 พอ 71 72 เป็น 300 แล้วก็ปีสุดท้ายเป็น 360 รู้สึกว่าการทำ CC มันไม่ได้ยากขนาดนั้น มันง่ายกว่าการทำ AD คิดว่าถ้าเพิ่มเป็นแบบนี้น่าจะได้มันต้องใช้เวลาในการทำนานแต่ก็รู้สึกว่าขั้นตอนการทำก็ไม่ได้ยาก”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

ตารางที่ 6.186 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการบริการสาธารณะ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที

จากตาราง จะเห็นได้ว่า สัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพตามความเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภค ภาคเหนือ จะมีสัดส่วนเท่ากันทั้งช่องสาธรณะและกิจการทางธุรกิจ โดยจะขยับเพดานเพิ่มขึ้นทุกปี โดยปีแรกจะเริ่มต้นที่ 180 นาทีต่อวัน ปีที่ 2 จะมีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 240 นาทีต่อวัน ปีที่ 3 จะมีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 300 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 จะมีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 360 นาทีต่อวัน และสุดท้ายปีที่ 5 จะมีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 420 นาทีต่อวัน

- **กิจการทางธุรกิจ**

<u>กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ</u>

ในส่วนของกิจการทางธุรกิจ ในปัจจุบันช่องกิจการทางธุรกิจกำหนดให้มีบริการเสียงบรรยายภาพ 30 นาทีต่อวัน น้อยกว่าช่องบริการสาธารณะครึ่งหนึ่ง คิดว่าสัดส่วนเท่านี้เพียงพอหรือไม่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ มองว่า กิจการทางธุรกิจนั้นมีรายการที่หลากหลายประเภทมากกว่า ดังนั้นสำหรับกิจการทางธุรกิจ บริการเสียงบรรยายภาพก็ยังไม่เพียงพอ เนื่องจากยังไม่สามารถช่วยให้คนพิการทางการเห็นเข้าใจหรือรับข้อมูลข่าวสารในรายการบางประเภทได้นั่นเอง โดยกลุ่มคนพิการทางการเห็นได้มีการอภิปรายโดยสรุปได้ว่าส่วนใหญ่มีความเห็นว่าไม่เพียงพอ เพราะรายการทางกิจการทางธุรกิจมีความหลากหลายกว่า ประเภทรายการมีหลายประเภทมากกว่า ควรจะมีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพมากกว่าช่องบริการสาธาณะด้วย โดยจากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างมองว่าควรอยู่ที่สัดส่วนประมาณ 180 นาทีต่อวัน

> *“ในมุมมองของผมผมว่าช่องของทางรัฐกับของทางธุรกิจครับ ช่องของทางธุรกิจมีสื่อบันเทิงที่น่าสนใจและหลายด้านมากกว่าครับ น่าจะให้เวลาสักประมาณ 3-5 ชั่วโมงในการมีช่องทางเสียงบรรยายภาพให้มากกว่าของสื่อรัฐครับ อยากให้เพิ่มเป็น 180 นาที”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

> *“ในส่วนกิจการทางธุรกิจครับ ผมว่าต้องทำให้มากกว่ากิจการบริการสาธารณะเพราะว่าการบริหารจัดการกำไรมันมีโอกาสและมีช่องทางมากกว่ากิจการบริการสาธารณะที่ได้สนับสนุนจากรัฐอย่างเดียว รู้สึกว่าเขาเป็นธุรกิจ สิ่งที่เขาทำมันสามารถสร้างกำไรและสร้างผลกระทบให้กับสังคมมากกว่า เพราะอย่างที่เห็นในภาพรวมคือคนส่วนใหญ่ดูกิจการทางธุรกิจอยู่แล้ว”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดว่าสัดส่วนของบริการเสียงบรรยายภาพ สำหรับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการเห็นภาคเหนือ มองว่าอยู่ที่การบริหารจัดการของแต่ละช่อง โดย สำนักงานกสทช. อาจต้องมีบทบาทเข้ามาดูแล นอกจากนี้ยังเป็นเรื่องของเนื้อหาและประเภทของรายการด้วย รายการบางประเภท เช่น ละคร รายการบันเทิงต่าง ๆ ก็เหมาะหรือควรที่จะมีบริการเสียงบรรยายภาพ เพื่อให้คนพิการทางการเห็นได้เข้าใจเนื้อหาในรายการและทันเหตุการณ์ในรายการมากขึ้น และโดยเฉพาะกิจการทางธุรกิจที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนตาบอด ภาคเหนือมองว่าหากมีบริการเสียงบรรยายภาพ แต่ละช่องก็จะมีกำไรมากขึ้นด้วย เพราะมีบริการที่ครอบคลุม เข้าถึงผู้รับสารได้มากขึ้นนั่นเอง

> *“ในส่วนกิจการทางธุรกิจครับ ผมว่าเขาต้องทำให้มากกว่ากิจการบริการสาธารณะเพราะว่าการบริหารจัดการกำไรของเขามันมีโอกาสแล้วก็มีช่องทางที่มากกว่ากิจการบริการสาธารณะที่ได้สนับสนุนจากรัฐอย่างเดียวก็รู้สึกว่าคือเขาเป็นธุรกิจอยู่แล้วสิ่งที่เขาทำมันสามารถสร้างกำไรแล้วก็สร้างผลกระทบให้กับสังคมมากกว่าเพราะอย่างที่เราเห็นในภาพรวมก็คือคนส่วนใหญ่ก็ดูกิจการทางธุรกิจอยู่แล้ว”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

> *“สามารถที่จะทำกำไรได้อยู่แล้วแล้วถ้าเขาทำกำไรได้มากยิ่งทำให้ประชาชนเข้าถึงสื่อของเขาได้มากเท่าไหร่บางทีผลประกอบการของเขาอาจจะได้มากขึ้นก็ได้คิดว่าในเชิงธุรกิจควรจะทำ AD ให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อที่จะทำให้เข้าถึงข้อมูลได้ยิ่งขึ้น”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

> *“คือถ้าเป็นไปได้การใช้อุปกรณ์ก็มีส่วนนะคะ เพราะว่าบางอย่างบางคนไม่รู้เลยว่าเราต้องใช้อุปกรณ์ตัวไหนที่เราจะเข้าถึง AD ตรงนี้ได้แล้วก็คือถ้ามีการประชาสัมพันธ์ให้มากแบบถ้าเราจะดู AD นะเราต้องใช้อุปกรณ์ตัวนี้นะต้องกดตรงนี้นะก็จะเข้าถึงได้มากกว่านี้มากเลยคือรู้ว่ามีแต่ไม่เคยรับชมของจริงเลยมันออกตอนไหนแล้วเราต้องใช้อุปกรณ์อะไร”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็นบางส่วนมองว่าขึ้นปีละ 60 นาที เพราะมองว่ากิจการทางธุรกิจมีรายการที่หลากหลายกว่าช่องรัฐบาล อาจจะตั้งต้นที่ 180 นาทีต่อวัน แล้วเพิ่มขึ้นปีละ 60 นาที ปีแรกเริ่มที่ 180 นาที เพิ่มเป็น 240 นาที 300 นาที 360 นาที และ 420 นาทีต่อวันในอีก 5 ปีถัดไป (พ.ศ. 2573) ตามลำดับ

ตารางที่ 6.187 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที

จากตาราง จะเห็นได้ว่า สัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพจากความเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ จะมีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจมากกว่ากิจการบริการสาธารณะ โดยในปีแรก จะเริ่มต้นที่สัดส่วน 180 นาทีต่อวันสำหรับกิจการทางธุรกิจ ในปีที่ 2 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพสำหรับกิจการทางธุรกิจ 240 นาทีต่อวัน ในปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพสำหรับกิจการทางธุรกิจ 300 นาทีต่อวัน ในปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพสำหรับกิจการทางธุรกิจ 360 นาทีต่อวัน และสุดท้ายในปีที่ 5 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพสำหรับกิจการทางธุรกิจ 420 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ</u>

อีกมุมมองคือในส่วนของช่องกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ มองว่า กสทช. ควรเข้าไปมีบทบาทดูแลช่องเอกชนต่าง ๆ ในเรื่องของการผลิตบริการเสียงบรรยายภาพ เนื่องจากสำนักงาน กสทช. มีประสบการณ์มากกว่า มีทีมงานที่ดูแลในส่วนนี้ เพราะปฏิเสธไม่ได้ว่าทุกอย่างที่เกิดขึ้นเป็นต้นทุนของช่องเอกชนที่จะต้องแบกรับ สุดท้ายแล้วหากกิจการทางธุรกิจไม่สนองนโยบาย ก็ต้องกลับมาที่ สำนักงาน กสทช. ที่จะต้องทำสิ่งเหล่านี้ให้เกิดขึ้นตามที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้

> *“บริการของเอกชนผลที่ตามมา กสทช. เองก็มีประสบการณ์เยอะว่าเวลาที่ทำงานกับเอกชนแล้วสุดท้ายเอกชนไปไม่ได้ก็กลับมาที่ กสทช. ที่จะต้องมาแบกรับในเรื่องพวกนี้อยู่ดี และถ้ามองแบบเป็นกลางที่ว่าไม่ได้อิงในเรื่องของว่าเป็นคนพิการหรืออะไรก็แล้วแต่ ถ้าในสิทธิ์ทุกคนมีสิทธิ์เท่าเทียมกันในตามรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว ทีนี้สิทธิ์ตรงนี้พอเป็นคนพิการเราจะไม่มาคิดต้นทุนเรื่องของการประกอบการเลยมันก็เป็นไปไม่ได้ เราไม่ใช่องค์กรสาธารณะกุศลแม้แต่องค์กรสาธารณะกุศลก็ต้องมีการระดมทุนเพื่อที่จะเอาเงินมาใช้ในการรัน เพราะฉะนั้นในการขับเคลื่อนในธุรกิจสื่อก็เช่นเดียวกันมันขับเคลื่อนด้วยต้นทุนเราต้องมองกันในเรื่องของข้อเท็จจริงในเชิงต้นทุนแล้วยิ่งถ้าบอกว่าจะให้มันตัวทั้ง 3 ตัวจะให้มันอยู่ยาวแบบคงเส้นคงวาด้วยตัวมันเองต่อไปอย่างอื่นที่มันจะต้องเข้ามาชดเชยก็คือว่าแล้วคนที่เขาทำที่เพิ่มขึ้นอย่างที่บอกไปว่ามันได้ไรชดเชยไม่ใช่แค่เรื่องภาษีแน่ไม่ใช่แค่เรื่องมาขอทุนแน่แต่แรงจูงใจมันก็ต้องมากที่จะให้เขาลงมาทำแล้วให้มันอยู่อย่างตลอดไปแล้วคนพิการก็จะได้ผลในระยะยาวใน*

ขณะเดียวกันเราก็ไม่รู้ว่าต้นทุนต่อหัวของคนพิการที่เราทำอยู่เรื่องพวกนี้ปัจจุบันต้นทุนมันอยู่ที่เท่าไหร่มันสูงกว่าคนดูปกติมากน้อยแค่ไหนแล้วสัดส่วนของคนที่สนใจต่อรายการต่าง ๆ มันลดลงมันเพิ่มขึ้นมากน้อยแค่ไหนยังไงเพราะอย่างที่บอกว่าพอบริบทในเรื่องของภูมิทัศน์ของสื่อมันเปลี่ยนไปแล้วถ้าเขาไม่ดูรายการพวกเขารับสื่อจากช่องทางอื่น ๆ ยังไงเขารับสื่อจากแอปพลิเคชันยังไงมันมีทางออกผมเชื่อว่าคงไม่มีใครปิดกั้นตัวเองด้วยสภาพร่างกายปกติแล้วที่จะปิดกั้นโดยที่ไม่รับไรมันต้องมีทางออกของมันแล้วทางออกตรงนั้นมันคืออะไรนะครับเพราะฉะนั้นบางทีเรามัวแต่นึกถึงจากประกาศจากกฎหมายอะไรเดิม ๆ ของเรามาโดยที่เราก็ลืมคิดไปบ้างในความเป็นจริงแล้วไม่ใช่แค่พิการทางการได้ยินหรือว่าการมองเห็นที่มันเกี่ยวข้องกับสื่อ ผมเชื่อว่าทุกคนพยายามที่จะหาทางออกที่จะให้การรับรู้ข่าวสารของตัวเองเพียงพอกับการดำเนินชีวิตเฉพาะสำหรับกลุ่มคนพิการผมคิดว่าเขาคงรับเพื่อที่จะให้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตไม่ว่าจะเป็นภาคของบันเทิงหรือภาคของความเป็นอยู่ธุรกิจข่าวสารอะไรก็แล้วแต่นะครับ มันคงไม่มีใครที่จะคอนโซลสิ่งเหล่านี้จนโอเวอร์กับความต้องการของชีวิตในชีวิตประจำวันจนเกินไป”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

ในด้านของปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดสัดส่วนของบริการเสียงบรรยายภาพ ในการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ มองว่า ต้องพิจารณาให้รอบด้าน ตั้งแต่ความต้องการการรับชมและการรับบริการของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งก็คือ คนพิการทางการเห็นเป็นหลัก รวมไปถึงสัดส่วนคนพิการในประเทศไทยว่ามีจำนวนเท่าใด แล้วเฉพาะที่เป็นคนพิการทางการเห็นเป็นสัดส่วนเท่าใด รวมทั้งปัจจัยต่าง ๆ อื่นๆ อีก เช่น ช่วงเวลาในการรับชมรายการ นอกจากนี้อาจต้องพิจารณาถึงสถานีโทรทัศน์ด้วยว่าสามารถจัดทำบริการคำบรรยายแทนเสียงได้ในรายการแบบใดบ้าง เพื่อไม่ให้มีผลกระทบโดยรวมต่อการผลิต และคุ้มทุนในการจัดทำ โดยเฉพาะกิจการทางธุรกิจที่จะต้องมองในมุมของธุรกิจควบคู่กันไปด้วย

“จะต้องรู้ก่อนเพื่อที่จะเอามาดูออกแบบเวลาที่ใช้โดยส่วนตัวนะคะ เวลาการสื่อสารมักจะต้องเริ่มต้นจากการเอาความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเป็นหลักก่อนน่ะค่ะ อันนี้คืออันดับแรกเลยนั่นก็คือกลุ่มคนพิการซึ่งก็มีความแตกต่างกันในด้านบริบทหรือพื้นที่ต่าง ๆ ในประเทศไทยเราด้วยนะคะ เราเคยดูข้อมูลในภาคใหญ่ไหมอันดับที่ 1 ก็คือว่าเราต้องกลับไปดูเลยว่าความต้องการของกลุ่มคนพิการจากสภาพการที่เขาเป็นอยู่เขาต้องการอะไรเขาต้องการรายการแบบไหนสัดส่วนเวลาที่เขาพร้อมจะรับช่วงเวลาอย่างที่อาจารย์ได้บอกว่าเราคุยกันว่าเวลาเท่าที่ดูไม่พอหรอกสัดส่วนรายการที่เราจะเสริชน์นำร่องนะ ไม่ว่าจะเป็นสาธารณะ ธุรกิจ หรือแม้กระทั่งองค์กรการกุศลที่จะเข้ามาในอนาคตนะคะ ทีวีคือบทบาททีวีของภูมิภาคหรือดิจิตอล ช่วงเวลาที่เขาพร้อมจะรับอันนี้ยังแอบเถียงด้วยนะคะ ว่าช่วงเวลาที่เขาพร้อมรับถ้าเรานึกถึงคนพิการหลากหลายอื่นไม่ว่าจะเป็นจากโรงเรียน สถาบัน หน่วยงานนะคะ หรือ

องค์กรต่าง ๆ การออกอากาศซ้ำเหล่าสุดท้ายเราก็ต้องกลับไปดูความต้องการของกลุ่มนี้เป็นหลักก่อนแล้วความต้องการของอันดับที่ 2 อาจารย์มองว่าเราก็ต้องกลับไปดูสัดส่วนความพิการในประเทศไทยส่วนใหญ่แล้วสัดส่วนคนพิการในประเทศไทยมันเพิ่มขึ้นไหมเราดูย้อนหลังซัก 10 ปีนะคะ หรือว่าเราเห็นเทรนไหมว่าเพิ่มขึ้นจากตั้งแต่เกิดหรือว่าทุกปีอุบัติขึ้นนะ แล้วความพิการแบ่งออกเป็นสัดส่วนอะไรบ้าง พิการทางหู พิการทางตา พิการทางใจ อันนี้อันดับที่ 2 ประเด็นที่ 3 คือในสัดส่วนความพิการที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมันมีข้อจำกัดความพิการอะไรบ้างอันนี้น่าสนใจ ข้อจำกัดนี้มันคือข้อจำกัดที่ส่งผลต่อการเข้าถึงและรับได้สิทธิมันเกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและเท่าเทียมที่เราประกาศไว้ใช่ไหมคะ ว่ามันต้องเข้าถึงได้และเท่าเทียมกับคนทั่วไปสิ แต่สุดท้ายมันมีข้อจำกัดความพิการนะคะ ประเด็นต่อมาก็คือดิไวท์ ดิไวท์ที่เขาจะรับชมคือรับฟังนะคะ เพราะว่ามันมีผลต่อกระบวนการในการผลิตด้วยหรือต้นทุนนะคะ ถ้าเราศึกษาในเรื่องพวกเราอาจจะเจออะไรที่มันเป็นเหตุเป็นผลที่เราจะมากำหนดเวลาได้บริการต่อไปโดยส่วนตัวนะคะ ก็คืออย่างค่ะ ที่อาจารย์ด็อกเตอร์ทรงเกียรติพูดก็คือประเภทของรายการ กสทช. 16 ประเภท เผลอ ๆ ถ้าเราทำเซอร์เวย์ความต้องการของคนพิการออกมาเราอาจจะเห็นแค่สัดส่วนรายการแค่รายการ 2 รายการที่เราต้องการจริง ๆ แล้วประเภทของความพิการก็อาจจะมีความต้องการประเภทรายการต่างกัน”

ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

ตารางที่ 6.188 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที

จากตาราง จะเห็นได้ว่า สัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพในมุมมองของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการภาคเหนือ พบว่า มีสัดส่วนของบริการเสียงบรรยายภาพเท่ากันทั้งกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ยิ่งไปกว่านั้น สัดส่วนของ 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2569 ถึง พ.ศ. 2573 ยังมีสัดส่วนเท่ากันทุกปีที่ 180 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ</u>

สำหรับสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพของกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจอาจมีความแตกต่างกัน เนื่องจากกิจการบริการสาธารณะถึงจะงบน้อยแต่ก็ยังได้งบจากรัฐบาล จากภาษี แต่ของกิจการทางธุรกิจก็อาจจะไม่ได้มีงบมาเพื่อทำในส่วนนี้ ก็อาจจะเน้นเรื่องสำคัญแทนที่จะทำกับทุกรายการ

“สาธารณะงบประมาณน้อยธุรกิจงบประมาณเขาเยอะแล้วก็คนดูเยอะแต่ยังไงก็ตาม สาธารณะก็อยู่ภายใต้การควบคุมของ กสทช. เราจะกำหนดให้เขามากขึ้นเขาก็ไม่น่าจะเดือดร้อนแต่ว่าถ้าคนดูของสาธารณะน้อยเราก็กำหนดให้อาจจะน้อยกว่า แต่ว่าเน้นเรื่องสำคัญนะ เน้นเรื่องประเด็นสำคัญ บันเทิงเราไม่ต้องไปเน้นและเราก็ให้ทางโน้นไปมากขึ้นแต่เรากำหนดให้เขาด้านนึง”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดว่าสัดส่วนของบริการเสียงบรรยายภาพควรมากน้อยเพียงใดนั้น ก็ต้องดูที่ความเหมาะสมของแต่ละกลุ่มเป็นหลัก รวมทั้งพฤติกรรมในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารของแต่ละกลุ่ม นำมาเป็นข้อมูลเพื่อวิเคราะห์อีกครั้งว่าจะเพิ่มบริการเสียงบรรยายภาพในรายการประเภทใด ช่วงเวลาใดบ้าง

“ต้องดูว่าคนที่ดูอยู่ทำอะไรถ้าเป็นผู้สูงอายุเองช่วงที่จะดูประมาณก่อน 3 ทุ่มถึง 3 ทุ่มส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุดูแล้วถ้าเลย 3 ทุ่มไปแล้วผู้สูงอายุนอนดึกไม่ได้เดี๋ยวตื่นเช้ามาก็จะง่วงนอนอีกต้องดูช่วงเวลา”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

ตารางที่ 6.189 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที

จากตาราง จะเห็นได้ว่า สัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพในมุมมองของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ ทั้งของกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจมีสัดส่วนที่เท่ากันทุกปี ในปีแรกจะเริ่มที่ 120 นาทีต่อวัน ในปีที่ 2 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 150 นาทีต่อวัน ในปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 180 นาทีต่อวัน ในปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 210 นาทีต่อวัน และในปีสุดท้าย ปีที่ 5 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 240 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ</u>

ในส่วนของกิจการทางธุรกิจนั้น อาจจะมีการเพิ่มสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ เพราะเนื้อหารายการในกิจการทางธุรกิจนั้นมีความหลากหลายมากกว่า คนตาบอดจะได้ไม่พลาดในเรื่องของการเปิดรับสื่อบันเทิงด้วย

“จริง ๆ อาจจะเพิ่มสมมติรายการละคร 2 ชั่วโมง คือ AD เข้าไปนิดนึงก็ถือว่า 2 ชั่วโมงไปและก็เข้าไปนิดเดียวครับ ละคร 2 ชั่วโมงเข้าไป 5 นาที ก็ถือว่า 2 ชั่วโมงแล้ว”

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

ตารางที่ 6.190 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพกิจการทางธุรกิจ กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที

จากตาราง จะเห็นได้ว่า สัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพตามความเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภค ภาคเหนือ จะมีสัดส่วนเท่ากันทั้งช่องสาธรณะและกิจการทางธุรกิจ โดยจะขยับเพดานเพิ่มขึ้นทุกปี โดยปีแรกจะเริ่มต้นที่ 180 นาทีต่อวัน ปีที่ 2 จะมีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 240 นาทีต่อวัน ปีที่ 3 จะมีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 300 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 จะมีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 360 นาทีต่อวัน และสุดท้ายปีที่ 5 จะมีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 420 นาทีต่อวัน

3) สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค

<u>กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการเห็นภาคเหนือ มองว่า สัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพของช่องภูมภาคควรมีมาตรฐานและเป็นรูปแบบเดียวกับช่องอื่น ๆ

“ช่อง 11 ก็จะมีการถ่ายทอดสดในภูมิภาคควรจะมีบริการ AD เท่ากันกับที่กำหนดการบริการช่องสาธารณะและช่องธุรกิจ”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

ตารางที่ 6.191 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (สทท. ภูมิภาค)	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที

จากตาราง จะเห็นได้ว่า สัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพจากความเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ ของช่องภูมิภาค จะใช้มาตรฐานเดียวกับช่องกิจการบริการสาธารณะ ในปีแรกจะเริ่มต้นที่สัดส่วน 120 นาทีต่อวัน ในปีที่ 2 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 150 นาทีต่อวัน ในปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 180 นาทีต่อวัน ในปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 210 นาทีต่อวัน และสุดท้ายในปีที่ 5 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 240 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ</u>

ในอีกประเด็นหนึ่ง จากการสนทนากลุ่มเพื่อสอบถามความคิดเห็นด้านการนำเสนอบริการเสียงบรรยายภาพในส่วนภูมิภาค ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ พบว่า ต้องดูว่าอยู่ในช่วงเวลาไหน ทางกลุ่มนักวิชาการไม่ได้กล่าวว่าประชาชนในพื้นที่มีการรับชมช่องภูมิภาคมากหรือน้อยเพียงใด แต่ให้ความเห็นในช่วงเวลาที่ออกอากาศ ถ้าหากต้องการที่จะให้มีบริการเสียงบรรยายภาพก็ไม่ควรตรงกับช่วงเวลาที่คนส่วนใหญ่ออกไปทำงาน เพราะจะไม่ได้รับชมรายการ

> *“ในเรื่องของการจัดรายการโทรทัศน์แล้วก็รายการข่าวค่ะ มันมีความรู้สึกว่าประเด็นนึงที่น่าสนใจและสามารถนำมาแชร์ตรงนี้ได้นั่นก็คือการกำหนดเวลาในการออกอากาศว่าจะเป็น 60 นาทีหรือว่า 120 นาทีตรงนี้จะสามารถเพิ่มแล้วก็ลดได้ตามประเภทของรายการแต่อย่างนึงที่อยากให้มันคอนเซิลกับรูปแบบและวิถีชีวิตของคนในภูมิภาคหรือพื้นที่เหล่านั้นจริง ๆ เช่น ตอนที่ไปสัมภาษณ์มาจะเห็นได้ว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความรู้สึกว่าต้องการคอนเทนต์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมซึ่งรายการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมก็โดยมากจะอยู่ในช่วงของช่วงบ่าย ช่วงเย็น หรือว่าช่วงค่ำ จะเป็นการเหมือนกับคอยเหมือนกระจายเวลาได้และก็ตรงกับรูปแบบวิถีชีวิตที่เขามาเสพสื่อในตอนนั้น ๆ ด้วยหรือในขณะที่ภาคกลางอย่างเช่นจังหวัดจันทบุรีจะเสพข่าวกันหรือดูรายการต่าง ๆ ในช่วง 7 โมงเช้าดังนั้นที่ DPU เคยทำเหมือนว่าออกอากาศตอนตี 4 อาจจะเลื่อนเวลามาแล้วมันเป็นรูปแบบมันตรงกับระยะเวลาดำเนินของวิถีชีวิตของคนในจังหวัดนั้นแล้วก็ภูมิภาคเหล่านั้นได้อย่างสอดคล้องจริง ๆ ส่วนและสัดส่วนของในแต่ละช่วงเวลาจะเป็นยังไงเหมือนกับต้องลงไปทำการบ้านอีกทีนึงว่าอย่างเช่น 7 โมงเช้าของจันทบุรีเขาอยู่ในช่วงของแบบกำลังขับรถออกไปทำงานหรือไปส่งลูกหลานเข้าโรงเรียน”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

ตารางที่ 6.192 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มนักวิชาการ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (สทท. ภูมิภาค)	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที

จากตาราง จะเห็นได้ว่า สัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพในมุมมองของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนักวิชาการ ภาคเหนือ พบว่า มีสัดส่วนของบริการเสียงบรรยายภาพเท่ากันทั้งกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และช่องภูมิภาค ยิ่งไปกว่านั้น สัดส่วนของ 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2569 ถึง พ.ศ. 2573 ยังมีสัดส่วนเท่ากันทุกปีที่ 180 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ ให้ความเห็นในทางเดียวกันว่า ช่องภูมิภาคนั้นไม่เป็นที่นิยมของคนในพื้นที่เท่าไรนัก เพราะส่วนมากก็รับชมรายการจากช่องทั่ว ๆ ไปมากกว่า จึงมองว่าสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพควรเท่ากันกับกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจไปก่อน แล้วเพิ่มรายการที่มีสาระมากขึ้น

> *“คือช่องคนเหนือไม่ค่อยดูเท่าไหร่นะ ถ้าเท่าที่ดูนะ คือมันอาจจะมีรายการอะไรที่เป็นสาระมากขึ้น เพราะฉะนั้นเท่ากันไปก่อน อาจจะเพิ่มสาระเรื่องสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มันเกิดขึ้นมาแล้วมาเผยแพร่ให้มันมากขึ้น”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

ตารางที่ 6.193 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (สทท. ภูมิภาค)	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที

จากตาราง จะเห็นได้ว่า สัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพในมุมมองของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ ทั้งของช่องภูมิภาคมีสัดส่วนเท่ากับทั้งกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจทุกปี ในปีแรกจะเริ่มที่ 120 นาทีต่อวัน ในปีที่ 2 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 150 นาทีต่อวัน ในปีที่ 3 มีสัดส่วนบริการ

เสียงบรรยายภาพ 180 นาทีต่อวัน ในปีที่ 4 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 210 นาทีต่อวัน และในปีสุดท้าย ปีที่ 5 มีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 240 นาทีต่อวัน

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ</u>

ในอีกประเด็นหนึ่ง จากการสนทนากลุ่มเพื่อสอบถามความคิดเห็นด้านการนำเสนอบริการเสียงบรรยายภาพในส่วนภูมิภาค ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภค ภาคเหนือ พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภค ภาคเหนือ เห็นว่าผู้ที่รับชมช่องภูมิภาคนั้นเป็นชาวบ้านในท้องถิ่นจริง ๆ ซึ่งก็ไม่ได้มีจำนวนที่มากนัก เพราะประชาชนในพื้นที่ภาคเหนือส่วนใหญ่ก็ยังรับชมรายการจากช่องหลักหรือช่องจากส่วนกลางและธุรกิจมากกว่า ดังนั้นสัดส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียงสำหรับช่องภูมิภาคก็อาจจะน้อยกว่าช่องหลัก แต่ก็ควรยังคงไว้อยู่เพื่อสนับสนุนคนพิการในพื้นที่ ไม่ควรยกเลิกบริการคำบรรยายแทนเสียงในช่องภูมิภาค

> *“NBT North ผู้รับชมส่วนใหญ่จะเป็นชาวบ้านที่เป็นเหมือนช่องอีกช่องนึงที่เขาไม่ได้รับความนิยมเท่าไหร่ เพราะโดยส่วนใหญ่ที่ดูกันก็จะไปดูช่องหลักกันหมดส่วน NBT North จะเป็นชาวบ้านจริง ๆ ที่จะดูข่าวภาคเหนือค่ะ ถึงจะกดเข้าไปดูถ้าเกิดมองตามความเป็นไปได้ คงจะต้องน้อยกว่านี้หน่อยนึงค่ะ ก็คงตัวเลขเดิมไว้ผู้บริโภคเราอย่างเชียงใหม่เรามีโรงเรียนโสตเรามีกลุ่มหูหนวกภาคเหนือเยอะอยู่ก็ควรจะคงไว้ค่ะ”*
>
> *กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)*

ตารางที่ 6.194 สรุปสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ส่วนภูมิภาค กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (สทท. ภูมิภาค)	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที	420 นาที

จากตาราง จะเห็นได้ว่า สัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพตามความเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้บริโภค ภาคเหนือ จะมีสัดส่วนเท่ากันทั้งกิจการบริการสาธารณะ กิจการทางธุรกิจ และช่องภูมิภาค โดยจะขยับเพดานเพิ่มขึ้นทุกปี โดยปีแรกจะเริ่มต้นที่ 180 นาทีต่อวัน ปีที่ 2 จะมีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 240 นาทีต่อวัน ปีที่ 3 จะมีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 300 นาทีต่อวัน ปีที่ 4 จะมีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 360 นาทีต่อวัน และสุดท้ายปีที่ 5 จะมีสัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ 420 นาทีต่อวัน ซึ่งถึงแม้ว่าหลายคนจะมีความเห็นว่าสัดส่วนอาจจะน้อยกว่าแต่สุดท้ายก็มองว่าควรเท่ากันโดยยึดเกณฑ์ของกิจการบริการสาธารณะเป็นหลัก

2. ด้านช่วงเวลา

ในการสนทนากลุ่มเพื่อดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนกันในประเด็นของการกำหนดช่วงเวลาว่า ควรมีการกำหนดช่วงเวลาออกอากาศรายการโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพหรือไม่ เพราะเหตุใด เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้ไปเป็นข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาการปรับปรุงบริการเสียงบรรยายภาพในรายการต่าง ๆ ของสถานีโทรทัศน์ในแต่ละช่องได้

จากการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ ไม่ได้มีประเด็นในเรื่องของช่วงเวลาของบริการเสียงบรรยายภาพว่าควรอยู่ในช่วงเวลาไหน แต่ขึ้นอยู่กับรายการมากกว่าว่ามีรูปแบบหรือเนื้อหาแบบไหนที่ควรเพิ่มบริการเสียงบรรยายภาพเข้าไป

3. ด้านประเภทรายการ

จากการสอบถามประเด็นประเภทรายการว่า ควรกำหนดสัดส่วนการจัดทำบริการเสียงบรรยายภาพในรายการแต่ละประเภทหรือไม่ แตกต่างกันอย่างไร ซึ่งในกลุ่มคนพิการทางการเห็นก็ได้มีการอภิปรายในส่วนนี้ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในช่วงสนทนากลุ่มด้วย

<u>กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ</u>

นอกจากจะเพิ่มในสัดส่วนของระยะเวลาต่อวันแล้ว ควรมองในเรื่องของเนื้อหาหรือรูปแบบรายการด้วย คนพิการทางการเห็นเองก็ต้องการบริการที่จะเข้าถึงสื่อประเภทอื่นนอกเหนือจากข่าวสาร เช่น สื่อบันเทิงต่างๆ เพื่อจะได้เข้าใจในสิ่งที่สื่อนำเสนอมากขึ้นด้วย

- เพิ่มสัดส่วนในรายการประเภทละคร เพราะละครมักไม่ค่อยเห็นภาพ
- บางส่วนมองว่าเพิ่มในรายการประเภทข่าว
- บางท่านเห็นว่าควรเพิ่มในรายการวาไรตี้ บันเทิง เช่น รายการทำอาหาร คนตาบอดก็ไม่ทราบว่าตอนนี้อยู่ในขั้นตอนการทำขั้นไหนแล้ว
- เพิ่มในรายการสารคดี เช่น รายการเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยว เพื่อการบรรยายลักษณะสถานที่ สถาปัตยกรรมต่างๆ ละเอียดยิ่งขึ้น

> *“อยากให้เพิ่มในส่วนของละครเหมือนกันค่ะ เพราะว่าในส่วนตัวมองว่าเวลาเราดูละครค่ะ เราจะเวลาเขาคุยกันเราก็รู้ว่าคุยเรื่องอะไรแต่ว่าเขามีออกท่าทางต้องทำอะไรมีซาวนด์ประกอบเราไม่สามารถที่จะรู้ได้ก็เลยอยากให้เพิ่มในส่วนตรงนี้เยอะหน่อย”*
>
> *ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)*

<u>กลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้สูงอายุ ภาคเหนือ มีความเห็นเสนอว่า น่าจะมีข้อมูลเป็นตัวชี้นำไม่ใช่เรากำหนดข้อมูลอื่นจากผู้ใช้บริการ คือภาครัฐอาจเข้ามากำหนดในบางส่วนเป็นพื้นฐาน

“ในความคิดของผมน่าจะมีข้อมูลเป็นตัวชี้นำไม่ใช่เรากำหนดข้อมูลอื่นจากผู้ใช้บริการแล้วก็สัดส่วนที่เราต้องการคือภาครัฐบางทีมันมีสิ่งที่เราเรียกว่าวิชาภาคบังคับบางทีมันก็มีเพราะเพื่อความเป็นมนุษย์อันนี้ผมไม่รู้แต่ว่าน่าจะมี”

ตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 15 กันยายน 2566)

4. ด้านการออกอากาศซ้ำ

ในส่วนของประเด็นเรื่องของการออกอากาศซ้ำหรือรายการรีรันนั้น ควรนับสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพในรายการที่นำมาออกอากาศซ้ำหรือไม่ กี่ครั้ง ซึ่งประเด็นนี้ก็ได้มีการอภิปรายกันในการสนทนากลุ่มเช่นเดียวกัน

<u>กลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ</u>

จากการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ พบว่า ทั้งหมดให้ความเห็นไปในทางเดียวกันว่า สัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพเหล่านี้ไม่รวมการออกอากาศรายการที่ออกอากาศย้อนหลังหรือรายการรีรัน

“ไม่นับค่ะ เพราะว่าจะได้เปิดโอกาศให้รายการอื่นด้วยก็คือเอาแค่ครั้งแรกค่ะ ครั้งรีรันก็ไม่นับเพราะว่าถ้านับรายการอื่นก็ไม่ได้จะได้เฉลี่ยกันไปให้รายการอื่นด้วย”

ตัวแทนกลุ่มคนพิการทางการเห็น ภาคเหนือ (สัมภาษณ์ 16 กันยายน 2566)

<u>กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ภาคเหนือ</u>

ความเห็นกลุ่มนี้เป็นไปทางเดียวกันว่าไม่ควรนับรายการรีรัน ควรนับเวลาเฉพาะรายการที่ออกอากาศสดหรือรายการที่ออกอากาศตามผังรายการปกติ เพราะช่วงเวลาที่รายการรีรันเป็นรายการที่บันทึกเทปและเคยออกอากาศไปแล้ว ถือว่าล่ามไม่ได้ปฏิบัติงานจริง

5. ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ

เมื่อสอบถามเรื่องของข้อเสนอแนะต่าง ๆ ทุกกลุ่มตัวอย่างต่างมีความคิดเห็นที่มาอภิปรายกันค่อนข้างน่าสนใจ โดยเฉพาะกลุ่มคนพิการทางการเห็นที่มีส่วนในการรับประโยชน์โดยตรงจากบริการเสียงบรรยายภาพนี้

บทที่ 7
ความคิดเห็นของกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล ที่มีต่อหลักเกณฑ์ สัดส่วน ของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ได้มีการเก็บข้อมูลประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ จำนวน 13 คน ประกอบด้วยตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ ได้แก่

1. สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย จำนวน 3 คน
2. Thai PBS และ ALTV จำนวน 3 คน
3. สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ช่อง 5) จำนวน 3 คน
4. สถานีโทรทัศน์รัฐสภา จำนวน 2 คน
5. สมาคมโทรทัศน์ระบบดิจิตอล (ประเทศไทย) จำนวน 2 คน

ทั้งนี้ผลการสนทนากลุ่มมีรายละเอียด ดังนี้

7.1 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากการสนทนากลุ่มกับตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

7.1.1 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

จากการการสนทนากลุ่มกับตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ มีรายละเอียดดังนี้

1. ปัญหาด้านงบประมาณในการจัดทำบริการ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ให้ความเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคสำคัญเกี่ยวกับการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ Sign Language (SL) บริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) ของรายการโทรทัศน์ประการหนึ่ง คือ ด้านงบประมาณ เนื่องจากแต่ละช่องสถานีโทรทัศน์ไม่ได้มีงบประมาณเพียงพอที่จะทำรายการได้อย่างหลากหลาย อย่างคนพิการอยากได้รายการประเภทละคร รายการเกมโชว์ งบประมาณของช่องก็ไม่เพียงพอที่จะมาทำละคร หรือรายการเกมโชว์ได้ กว่าจะได้หนึ่งรายการโทรทัศน์ต้องใช้งบประมาณสูงมากในการผลิตเพื่อออกอากาศ ถ้าไปซื้อรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ มา

งบประมาณก็จะเพิ่มขึ้นไปอีก หรือหากช่องต้องการประหยัดงบประมาณก็จะต้องเป็นรายการที่ผลิตเอง ซึ่งผู้ประกอบกิจการบริการสาธารณะมองว่า เป็นงานที่เพิ่มขึ้น จะต้องมีความพร้อมทั้งงบประมาณ และบุคลากร

“ปัญหาคืองบประมาณเราก็ไม่มีมากมายที่จะทำรายการได้หลากหลายขนาดนั้น และถ้าจะไปเหมือน มันก็เลยต้องเป็นรายการที่เราผลิตเอง ถ้าไปซื้อรายการงบประมาณเพิ่มไปอีก ทำบริการงบประมาณเพิ่มขึ้นไปอีก”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“ถ้าไปถามคนพิการ คนพิการก็จะบอกว่าอยากดูละคร งบประมาณเราไม่เพียงพอที่จะมาทำละคร เกมโชว์ได้ ต้องเข้าใจผู้ประกอบการด้วย เอาที่ความถนัด ความเหมาะสมของแต่ละช่องดีกว่า”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“รายการกว่าจะได้ 1 รายการ ใช้งบประมาณสูงมากในการผลิตรายการเพื่อออกอากาศทั้งปี ในการจัดทำบริการใช้งบสูง เราอยากทำ แต่เงินมันไม่เพียงพอ ก็เลยต้องทำเท่าที่ได้”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“ปัญหาเรื่องงบประมาณ และบุคลากรด้วย ช่องมีไม่เพียงพอ”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สนทนากลุ่ม 25 กันยายน 2566)

“ถ้าเป็นรายการจ้าง ก็มีปัญหาเรื่องงบประมาณ เพราะต้องใช้ในการจ้างเยอะ”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สนทนากลุ่ม 25 กันยายน 2566)

“เราอยากทำให้รายการสดใหม่ อยากให้ทุกคนรับชมได้หมด เพียงแต่ว่ามันมีข้อจำกัดอย่างที่ว่าทรัพยากรทุกอย่างเลย คน อุปกรณ์ ทุกอย่างต้องใช้เงินหมด แต่เรามีไม้เพียงพอ”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

ในการผลิตรายการโทรทัศน์หนึ่งจะต้องใช้เงินทุน เนื่องจากมีปัจจัยหลายประการที่มีผลต่อต้นทุนการผลิต เช่น ประเภทของรายการโทรทัศน์ ค่าจ้างนักแสดง ค่าเช่าสถานที่ ค่าเช่าอุปกรณ์ ค่าจ้างบุคลากรในทุกระดับ ตั้งแต่ผู้สร้างสรรค์รายการ คนเขียนบท ช่างกล้อง ช่างแสง คนจัดเสื้อผ้า เจ้าหน้าที่ยกของ เป็นต้น รายการโทรทัศน์สำหรับคนพิการ ที่ต้องมีการจัดทำบริการ อาจมีต้นทุนที่สูงกว่ารายการโทรทัศน์สำหรับคนทั่วไปด้วยซ้ำ เพราะจะต้องอาศัยความเข้าใจ ความชำนาญ

“รายการต้องใช้เงินทุน มันไม่เพียงพอ มีปัจจัยหลายอย่าง เช่น ประเภทของรายการโทรทัศน์ ค่าจ้างนักแสดง ค่าเช่าสถานที่ ค่าเช่าอุปกรณ์ ค่าจ้างคน ตั้งแต่ผู้สร้างสรรค์รายการ คนเขียนบท ช่างกล้อง ช่างแสง คอสตูม แบกหาม”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“ปัญหาเรื่องเงิน รายการโทรทัศน์สำหรับคนพิการ ที่ต้องมีการจัดทำบริการ อาจมีต้นทุนที่สูงกว่ารายการทั่วไปด้วยซ้ำ ต้องอาศัยความเข้าใจ ความชำนาญ”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

การผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับคนพิการที่ต้องมีการจัดทำบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ที่มีคุณภาพ ต้องอาศัยความละเอียดอ่อนและมีขั้นตอนต่างๆ ที่จะต้องดำเนินการ งบประมาณจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อต้นทุนการผลิตรายการอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และด้วยรายการโทรทัศน์สำหรับคนพิการเป็นเฉพาะกลุ่ม รายรับของการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับคนพิการที่มีการจัดทำบริการสวนทางกับค่าใช้จ่าย กล่าวคือ ในขณะที่ต้นทุนการผลิตสูงแต่รายได้กลับน้อย เพราะรายการโทรทัศน์จะอยู่ได้ต้องอาศัยเงินจากผู้สนับสนุนรายการ แต่รายการโทรทัศน์สำหรับคนพิการไม่มีใครอยากสนับสนุน เนื่องจากเป็นกลุ่มคนดูที่เฉพาะ ดังนั้น สถานีโทรทัศน์บางช่องจึงต้องลดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งก็อาจจะส่งผลต่อคุณภาพไปด้วย รายการโทรทัศน์ก็อาจขาดความน่าสนใจไป

“การผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับคนพิการ ต้องอาศัยความละเอียดอ่อนและมีขั้นตอนต่าง ๆ งบประมาณเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตรายการ ด้วยรายการสำหรับคนพิการเป็นเฉพาะกลุ่ม รายรับสวนทางกับค่าใช้จ่าย ต้นทุนการผลิตสูงแต่รายได้กลับน้อย”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

นอกจากนี้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล กล่าวเพิ่มเติมว่า แม้ในการผลิตรายการโทรทัศน์จะมีงบประมาณจากทางภาครัฐ แต่ก็ยังไม่เพียงพอสำหรับการจัดทำบริการ ในแต่ละปีจะต้องดูว่าภาครัฐจะจัดสัดส่วนงบประมาณให้เท่าไหร่ สถานีโทรทัศน์จะต้องคำนวณการผลิตในส่วนของการจัดทำบริการ ซึ่งอาจทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ของสถานีโทรทัศน์ได้ทั้งหมด

> *“เรื่องการผลิตต้องใช้คนและใช้เงิน เรื่องงบประมาณต้องรอดูว่า ผู้ใหญ่เขาจะจัดสัดส่วนงบประมาณให้ตรงที่เรารับผิดชอบต่อปีเท่าไหร่ ต้องมาคำนวณสัดส่วนของการผลิตด้วย”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

ปัญหาและอุปสรรคที่ตัวแทนผู้ประกอบการ ประเภทกิจการสาธารณะได้ให้ความเห็นไว้ ส่วนใหญ่มักสะท้อนปัญหาเรื่องของ**งบประมาณ**ในการจัดทำบริการล่ามภาษามือ Sign Language (SL) บริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) แม้จะมีเงินทุนสนับสนุนบางส่วนจากภาครัฐยังพบว่าไม่เพียงพอต่อการจัดทำบริการต่าง ๆ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการช่องกิจการสาธารณะก็ได้ดำเนินการตามกฎหมายการจัดให้มีบริการเพื่อคนพิการอย่างครบถ้วนตามที่ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้กำหนด

2. ปัญหาด้านคุณภาพของการจัดทำบริการ

จากการสนทนากลุ่มผู้ประกอบกิจการสาธารณะ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคอีกประการ ได้แก่ เรื่องของคุณภาพของการจัดทำบริการล่ามภาษามือ Sign Language (SL) บริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) โดยเฉพาะการจัดทำบริการคำบรรยายแทนเสียง เนื่องจากขั้นตอนการจัดทำมีความซับซ้อน หลากหลายขั้นตอน ต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องของคำบรรยายแทนเสียงโดยละเอียด การใช้ภาษาเขียนต้องถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ตรงกับบทสนทนามากที่สุด มีการบรรยายเสียงครบถ้วน ทั้งเสียงพูดและเสียงบรรยายอื่น ๆ ต้องรักษาสาระเดิมของเนื้อหาของรายการไว้อย่างถูกต้อง ไม่บิดเบือน เนื่องจากผู้ประกอบการช่องกิจการสาธารณะมองว่า เรื่องของคุณภาพเป็นเรื่องสำคัญสูงสุด เช่น การทำคำบรรยายแทนเสียงในการประชุมรัฐสภา ต้องถูกต้อง ไม่สามารถผิดได้ ขั้นตอนการตรวจสอบต่าง ๆ คือภาระงานที่ผู้ประกอบการต้องเจอ จึงมองว่าหากมีการเพิ่มเติมสัดส่วนมากขึ้น ย่อมส่งผลต่อเรื่องของคุณภาพการจัดทำบริการต่าง ๆ

> *“CC ก็เป็นปัญหาหนึ่ง คือการทำซับซ้อน หลายขั้นตอน บางอย่างต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องโดยละเอียด คือภาระงานที่ผู้ประกอบการต้องเจอ หากมีการเพิ่มเติมสัดส่วนมากขึ้นส่งผลต่อเรื่องของคุณภาพแน่ ๆ”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

“การทำ CC มี ต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องโดยละเอียด ภาษาเขียนต้องตามหลักไวยากรณ์ ตรงกับบทสนทนามากที่สุด มีการบรรยายเสียงครบถ้วน ทั้งเสียงพูดและเสียงบรรยายอื่น ๆ ต้องรักษาสาระเดิมของเนื้อหาของรายการไว้อย่างถูกต้อง ไม่บิดเบือนรายละเอียดเยอะ ไม่ควรมีการเพิ่มสัดส่วนแล้ว”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“ทีวีสภาก็คุยกันเรื่องทำ CC สดการประชุม มันก็จะมีปัญหาเรื่องของคนที่จะมานั่งทำ CC สดถอดคำ ซึ่งเราก็เคยทำในการประชุม สว. สว.ประชุมเรื่อย ๆ คนแก่ ถอดง่าย แต่ถ้า สส. เขาเถียงกันทะเลาะกัน ทำค่อนข้างยาก และก็จะมีเรื่องของการขึ้นคำผิด ขึ้นชื่อผิด ถ้อยคำ คือต้องระวังตรงนี้ แต่ถ้าถามเราว่าเราอยากทำไหม เราอยากทำ เพราะมันก็จะได้ในส่วนของสัดส่วนเพิ่มได้เยอะเลยก็ต้องลองพูดคุยกันต่อไป”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“กระบวนการจัดทำบริการมีขั้นตอนมันต้องใช้เวลา อย่างเทปเราผลิตวันนี้ แล้วเราจะออกอากาศวันหน้า มันต้องมีระยะเวลาในการทำ ถ้าผลิตไปออกอากาศไป บางครั้งมันออกอากาศไม่ทัน ส่วนใหญ่ที่จะใช้จะมี stock ไว้แล้ว ทำซับ CC หากรีบๆ คุณภาพอาจก็ไม่ได้ทำซับเป็นอาทิตย์เลยนะคะ กว่าจะ prove ส่งตรวจก็มีแก้ไขส่งกลับมาอีก”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“เราไม่ควรเพิ่มสัดส่วน เพราะว่าแค่นี้เราก็หนักแล้ว มันมีกระบวนการทั้งหลาย อย่างน้องทำ CC ก็ว่าอยากแล้ว AD ค่อนข้างยาก และก็ปัญหาที่ผ่านมาเรื่องของการ censor ซึ่งคิดว่าแต่ละช่องกระบวนการ censor ก็ไม่เหมือนกัน อย่างช่องเราจะมีข้อกำหนดว่า ต้อง 3 วัน รายการนี้ 7 วันนะ แต่พอถึงเวลาจริง ๆ ผู้ผลิตเขาก็ไม่ได้ส่งมาตามนั้น หรือผู้ผลิตก็ลักไก่ส่งแล้วนะ 7 วันแน่นอน แต่ผิดเพียบเลย ไม่ได้คุณภาพ พอผิดแล้วคุณก็ต้องย้อนกลับไปใหม่”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

7.1.2 การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

ผลการสนทนากลุ่มเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะเกี่ยวกับการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านสัดส่วน

สัดส่วนที่สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ประกาศให้สถานีโทรทัศน์ต้องมีบริการล่ามภาษามือ Sign Language (SL) บริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) ณ ปัจจุบัน และมีกำหนดใช้จนถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2568 ระยะเวลาที่กำหนด จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล พบว่า ตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ มองว่า ประกาศ ณ ปัจจุบันเพียงพอแล้ว ไม่ควรเพิ่มสัดส่วนมากไปกว่านี้ ทั้งนี้ สัดส่วนของคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) ควรจะหยุดอยู่ที่ 120 นาที เหมือนปีที่ 4 โดยปีที่ 5 กำหนดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) อยู่ที่ 180 นาที โดยผู้ประกอบการมองว่าเป็นสัดส่วนที่มากเกินไป หากมีการปรับสัดส่วนให้ลดลงได้ก็ดี

> *“จริง ๆ ปัจจุบัน ผมว่าน่าจะเพียงพอแล้ว เพราะว่าถ้า CC เพิ่มเป็น 180 นาที อาจจะมากเกินไป”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“ถ้าจะให้ดีจะลดลงก็ได้ ถ้าเป็น SL มันใช้ในช่วงข่าวอยู่แล้ว ไม่ค่อยมีปัญหา ส่วน AD บังคับ 60 นาที ก็พอประมาณ แต่พอเป็น CC อันนี้กำลังความสามารถในการผลิตของเราก็คือทำได้ 2 ชั่วโมง ถ้าขึ้นเป็น 180 มันน่าจะมากไปหน่อย ก็ไม่อยากจะเพิ่มไปอีกถึง 180 นาที”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“ในปีที่ 4 คิดว่าน่าจะเพียงพอเหมาะสมแล้ว ด้วยช่วงเวลาที่จะเผยแพร่ออกอากาศด้วย การเข้าถึงของคนชม”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า หากปรับสัดส่วนคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) ไปที่ 180 นาที ยิ่งเพิ่มจำนวนชั่วโมงมากขึ้น ในการออกอากาศรายการจะต้องไปออกในช่วงเวลาดึกหรือเช้ามืด ซึ่งส่งผลต่อผู้ชมน้อยลง

> *“1 ชั่วโมง 2 ชั่วโมง เพียงพอแล้ว ถ้า 3 ชั่วโมงก็จะทำให้ไปคาบเกี่ยวช่วงเวลาในการออกอากาศอีก มันก็จะต้องไปออกอากาศในห้วงเวลาดึกหรือเช้ามืด คือมันส่งผลต่อผู้ชมที่จะชมได้น้อยกว่าด้วยซ้ำ”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“ควรอยู่ที่ 120 เพื่อให้เวลาในช่วง prime time หรือช่วงข่าว คือ ผู้ชมจะรับชมได้มากกว่าไม่ต้องไปเป็นตอนดึก”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

ด้านสัดส่วนในอนาคต ปี พ.ศ. 2569 - 2573 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ มีความเห็นว่า ไม่ควรเพิ่มสัดส่วนเป็นขั้นบันได แต่ควรกำหนดสัดส่วนเท่ากัน ได้แก่ บริการล่ามภาษามือ Sign Language (SL) 60 นาที บริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) 120 นาที และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) 60 นาที

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล กล่าวว่า ในอนาคตไม่ควรจะเพิ่มมากไปกว่านี้ เพราะด้วยอุตสาหกรรมสื่อที่มีทุกช่อง มีช่องจำนวนมาก และผู้ประกอบการน่าจะไม่สามารถทำได้ทันกับการให้บริการที่เพิ่มมากขึ้น สำหรับบริการล่ามภาษามือ Sign Language (SL) 60 นาที ไม่มีปัญหาเพราะทุกช่องจะให้เวลาในส่วนของข่าวสารเป็นเรื่องสำคัญ

> *“ปีที่ 6 มันไม่ควรจะเพิ่มมากไปกว่านี้แล้ว เพราะว่าด้วยอุตสาหกรรมสื่อที่มันมีทุกช่อง คิดว่าตอนนี้ TV มันมีช่องเยอะมาก และผู้ประกอบการน่าจะไม่สามารถทำได้ทันกับการให้บริการที่เพิ่มมาก ขึ้นแบบ overload ถ้าสำหรับ SL คิดว่าไม่มีปัญหา เพราะทุกช่องให้เวลาข่าวสารเป็นเรื่องสำคัญ”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

สำหรับเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล กล่าวว่า ในอนาคตอยากให้คงไว้ให้เท่ากับปีที่ 4 คือ 60 นาที เพราะเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ปัจจุบัน สถานีโทรทัศน์จะสามารถทำเสียงบรรยายภาพได้ทัน และมีคุณภาพ ผู้ชมก็ได้รับชมแบบมีคุณภาพ และเข้าถึงได้จริง

“อยากให้คงไว้ให้เท่ากับปีที่ 4 เหมาะกับทรัพยากรที่มีอยู่ปัจจุบัน ทำทันและมีคุณภาพ”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“ประกาศใช้ในครั้งต่อไป อยากให้คงไว้เท่ากับปีที่ 4 รวมถึงการที่ผู้ชมจะได้รับชมแบบมีคุณภาพ การเข้าถึงจริง ๆ ไม่ใช่ต้องกระจายไปห้วงเวลาต่าง ๆ ซึ่งบางส่วนก็ต้องไปอยู่ดึก ๆ เนื่องจากผังเราก็จะต้องแบ่งสัดส่วนไปให้กับรายการประเภทอื่น ๆ ด้วย”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

ด้านสัดส่วนที่กำหนด กลุ่มผู้ให้ข้อมูลแสดงความเห็นเพิ่มเติมว่า ไม่ควรมีการแยกสัดส่วนตามประเภทสถานีโทรทัศน์ เช่น กิจการทางธุรกิจ ช่องกิจการสาธารณะ ควรที่จะใช้สัดส่วนเดียวกัน การผลิตแต่ละรายการโทรทัศน์ก็ต้องใช้กำลังคนเหมือนกัน และมีค่าใช้จ่ายเหมือนกัน มีการใช้งบประมาณในการจัดทำที่เหมือนกัน ทั้งนี้ ใบอนุญาตจะหมดในปี พ.ศ. 2573 สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) อาจพิจารณาเรื่องนี้ใหม่อีกครั้งได้ โดยพิจารณาจากพฤติกรรมของผู้ชมว่าควรจะกำหนดสัดส่วนแยกตามสถานีหรือไม่ แต่ ณ ตอนนี้ ไม่ควรแยกสถานี ในมุมของคนทำงาน ผู้ประกอบการเหมือนกัน ควรเหมือนกันอยู่ในจุดที่พอดี

“ความคิดเห็นส่วนตัวคิดว่าไม่ควรแยก คือ ไหนๆ ก็เป็นผู้ประกอบการแล้วก็ควรที่จะใช้สัดส่วนเดียวกัน ในเรื่องของการผลิตคือเราก็ต้องใช้คนเหมือนกัน และใช้เงินเหมือนกัน”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“เคยถามเหมือนกันว่าทำไมของเราต้องมากกว่า เขาบอกว่า ก็เป็นบริการสาธารณะก็เลยต้องมากกว่าภาคธุรกิจ แต่ในมุมของคนทำงาน ผู้ประกอบการเหมือนกัน มันควรเหมือนกันอยู่ในจุดที่พอดี ทั้งเราและเขาก็เดินด้วยกันได้”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

ด้านสัดส่วนสถานีโทรทัศน์ในส่วนภูมิภาค จากการสัมภาษณ์ พบว่า ตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ มีความเห็นว่าสถานีโทรทัศน์ในส่วนภูมิภาค ควรถูกกำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ เหมือนกับสถานีในส่วนกลาง ควรกำหนดเหมือนกันและเท่ากันในทุกสถานี รวมถึงสถานีในส่วนของภูมิภาค

“ในนี้มี NBT ทีเดียวที่มีภูมิภาค ตอนนี้ก็เท่ากัน ก็คือถึงจะเพิ่งได้รับใบอนุญาตแต่ก็จำนวนนาทีเท่ากับสิ่งที่เราทำอยู่ ถึงมาทีหลังก็ต้องเท่ากัน คือเท่ากับกิจการสาธารณะเลย”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

นอกจากนี้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล แสดงความเห็นว่า ในการกำหนดสัดส่วนควรคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ ทั้งพฤติกรรมของผู้ชม กลุ่มเป้าหมาย ช่วงเวลาออกอากาศ จำนวนเวลาออกอากาศ สถานีโทรทัศน์จะได้จัดสัดส่วนในเวลาที่คนพิการดู รวมถึงปัจจัยด้านช่วงวัย เพื่อใช้ในการกำหนดประเภทรายการได้สอดคล้องเหมาะสม รวมถึงช่วงเวลาในการรับชมรายการของผู้ชม ดังนั้น เมื่อทราบพฤติกรรมของผู้ชมชัดเจนแล้วจึงนำมากำหนดประเด็นอื่น ๆ เช่น สารประโยชน์ที่ผู้ชมจะได้รับจากการจัดสรรบริการเพื่อง่ายต่อการจัดผังรายการ นอกจากนี้ งบประมาณก็ควรเป็นปัจจัยหนึ่งที่ต้องใช้ในการกำหนดสัดส่วนด้วยเช่นกัน

“จริง ๆ ต้องมองพฤติกรรมของผู้ชมเป็นหลักว่า คนดูเราเป็นใคร เราต้องรู้ว่าคนดูของเราเป็นคนพิการ และเขาดูกี่โมงถึงกี่โมง ดูวันละกี่ชั่วโมง เราจะได้จัดสัดส่วนในเวลาที่เขาดู เพราะว่าถ้าเราไม่รู้ว่าเขาดูเวลาไหน หรือเขาดูหรือไม่ เราก็จัดไปตามที่อยากจัด”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“ช่วงวัยก็น่าจะมีส่วนช่วยด้วย เนื่องจากว่าประเภทเกณฑ์การจัดผังก็จะมีสถานการณ์ตามช่วงวัยใด ควรจะอยู่ตรงไหน”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

จากการสนทนากลุ่มสามารถสรุปได้ว่า ประกาศ ณ ปัจจุบันเพียงพอแล้ว ไม่ควรเพิ่มสัดส่วนมากไปกว่านี้ ทั้งนี้ สัดส่วนของคำบรรยายแทนเสียง (CC) ควรจะหยุดอยู่ที่ 120 นาที เหมือนปีที่ 4 (โดยปีที่ 5 กำหนดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) อยู่ที่ 180 นาที โดยผู้ประกอบการมองว่ามากเกินไป) ทั้งนี้ ในปี 2569 – 2573 ตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ มีความเห็นว่า สำหรับกิจการสาธารณะไม่ควรเพิ่มสัดส่วนเป็นขั้นบันได แต่ควรกำหนดสัดส่วนเท่ากัน (Flat) ได้แก่ CC 120 นาที AD 60 นาที และ SL 60 นาที ทั้งนี้ สามารถสรุปข้อเสนอแนะจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะในการกำหนดสัดส่วนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ ในส่วนกิจการบริการสาธารณะ ปี พ.ศ. 2569 – 2573 ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7.1 ข้อเสนอแนะในการกำหนดสัดส่วนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพในกิจการบริการสาธารณะ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการล่ามภาษามือ (SL)	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC)	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD)	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที

2. ด้านช่วงเวลา

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ มีความเห็นว่า ไม่ควรกำหนดช่วงเวลาของการออกอากาศออกอากาศรายการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ Sign Language (SL) บริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) ควรให้แต่ละสถานีโทรทัศน์พิจารณาเอง ให้สิทธิ์ในการตัดสินใจ เนื่องจากมีผลต่อการจัดผังรายการเป็นอย่างยิ่ง และแต่ละสถานีโทรทัศน์จะมีการบริหารงานที่แตกต่างกัน ทั้งด้านทรัพยากรบุคคล ด้านรายการที่ผลิต

> *“ขึ้นอยู่กับช่องดีกว่า เพราะว่าแต่ละช่องเขาก็มีลูกค้าเป็นของตัวเอง ถ้าเราจะ fix สัดส่วนสำหรับคนพิการ ถ้าเขาอยากได้เวลา prime time ที่ช่องสามารถทำประโยชน์ได้ มันก็หายไปเลยตรง นั้น คือให้สิทธิ์แต่ละช่องเป็นคนจัดสรรดีกว่า ว่าจะจัดในช่วงเวลาไหน”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“ควรให้สิทธิแต่ละช่อง เพราะแต่ละช่องมีการบริหารงานที่แตกต่างกัน ด้วยทรัพยากรบุคคล รายการ อะไรก็แล้วแต่ ไม่เหมือนกัน ฉะนั้นจะเอาบรรทัดฐานของแต่ละช่องให้เหมือนกันหมดไม่ได้”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“ให้สิทธิ์ช่องไปเลย การผลิตเราก็ต้องใช้บุคลากร เงิน การจัดซื้อจัดจ้างผลิตทั้งหมด กว่าจะได้มา 1 รายการ ครึ่งชั่วโมง หนึ่งชั่วโมง ต้องใช้เวลานานมาก”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

“ไม่ควรกำหนดช่วงเวลาเลย ควรให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานีและช่อง ช่องได้จัดสรรออกอากาศโดยเลือกช่วงเวลาตามความเหมาะสมแล้ว”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

จากการสนทนากลุ่มสามารถสรุปได้ว่า ในการกำหนดสัดส่วนการให้บริการด้านการเข้าถึงเนื้อหาสำหรับคนพิการ กสทช. ไม่ควรกำหนดสัดส่วนโดยยึดตามช่วงเวลาของการออกอากาศ ทั้งนี้ควรให้แต่ละสถานีพิจารณาเอง เนื่องจากมีผลต่อการจัดผังรายการเป็นอย่างยิ่ง

3. ด้านประเภทรายการ

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ มีความเห็นว่า รายการโทรทัศน์ที่ต้องมีบริการล่ามภาษามือ Sign Language (SL) บริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) สำหรับคนพิการ ได้แก่ รายการข่าวสาร รายการสารประโยชน์ และละคร ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ควรมีการวิเคราะห์ผู้ชมถึงประเภทรายการต่าง ๆ เพื่อให้การจัดทำบริการเพื่อคนพิการสามารถเข้าถึงคนพิการได้อย่างแท้จริง และไม่ควรกำหนดประเภทรายการ มีการกำหนดสัดส่วนเป็นนาทีก็เพียงพอแล้ว

นอกจากนี้ ตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ บางช่อง กล่าวเพิ่มเติมว่า เนื่องจากใบอนุญาตของแต่ละสถานีโทรทัศน์ได้มีการกำหนดประเภทไว้แล้ว ประเภทของรายการโทรทัศน์จึงต้องเป็นไปตามที่กำหนด

“อย่างที่ Thai PBS มีรายการข่าวสาร และก็จะเป็นสารประโยชน์ และค่อยเป็นบันเทิง ละครมันก็ไม่ได้ทั้งหมด ต้องเลือกเรื่อง AD ได้ไหม มีช่วงให้เคาะไหม CC ได้ไหม มันมีรายละเอียดปลีกย่อย ถ้าถามตอนนี้มันอาจตอบไม่ได้ทันทีว่ามันควร หรือมันไม่ควร มันอาจจะต้องหารือรวมกันอีกรอบ”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“ใบอนุญาตเรา กำหนดที่ข่าวสารและสารประโยชน์ไม่น้อยกว่า 70% จะไม่มีอะไรที่นอกเหนือจากตรงนี้ มันต้องดูที่วัตถุประสงค์ใบอนุญาตของเราด้วย ของเราเป็นสาธารณะ ใบอนุญาตเขียนไว้เป็นแบบนี้ ส่วนภาคธุรกิจเขาเขียนอีกอย่างหนึ่ง”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“ทุกช่องก็ปฏิบัติตามที่กำหนดมาอยู่แล้ว ควรต้องให้สิทธิ์ช่องในการบริหารวางผังรายการ ในเรื่องของการหา Content มาผลิตด้วย มันกำหนดยากนิดหนึ่ง”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“ถ้าไปถามคนพิการ คนพิการจะบอกว่าอยากดูละคร งบประมาณเราไม่เพียงพอที่จะทำละครเกมโชว์ได้ ต้องเข้าใจผู้ประกอบการด้วย เราก็เข้าใจภาคธุรกิจ ถึงอยากให้มาอยู่ที่จุดกึ่งกลางกัน เอาที่ความถนัด ความเหมาะสมของแต่ละช่องดีกว่า เราก็อยากทำให้หลากหลาย เรามีทั้งรายการสารคดี รายการสุขภาพ รายการข่าว มีรายการเพื่อคนพิการด้วยเฉพาะก็มี เราก็พยายามทำ”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“ทุกช่องที่อยู่ในนี้ อยากทำให้ดีที่สุดอยู่แล้ว เราไม่เคยซ้ำประเภทรายการเลย มีหลากหลายประเภทมากเลย อยู่ที่ว่าดูหรือเปล่า”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

กล่าวโดยสรุป การกำหนดสัดส่วนไม่ควรแยกสัดส่วนตามประเภทสถานี เนื่องจากมีการใช้งบประมาณในการจัดทำที่เหมือนกัน ทั้งนี้ ใบอนุญาตจะหมดในปี 2573 กสทช. อาจจะพิจารณาเรื่องนี้ใหม่อีกครั้งได้โดยพิจารณาจากพฤติกรรมของผู้ชมว่าควรจะกำหนดสัดส่วนแยกตามสถานีหรือไม่ แต่ ณ ตอนนี้ไม่ควรแยกสถานี

4. ด้านการออกอากาศซ้ำ

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ มีความเห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ควรให้การออกอากาศซ้ำ สามารถนับสัดส่วนได้เกิน 3 ครั้ง ออกอากาศ 1 ครั้ง สามารถนำมาออกอากาศซ้ำได้อีก 2-3 ครั้ง เนื่องจากรายการโทรทัศน์ที่เลือกจัดทำบริการล่ามภาษามือ Sign Language (SL) บริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) เพื่อคนพิการ เป็นรายการที่มีคุณภาพ เช่น รายการสารประโยชน์ ดังนั้น หากออกอากาศครั้งเดียว อาจทำให้เสียทรัพยากรที่ได้จัดทำไป อีกทั้ง ผู้ชมที่พลาดชมยังสามารถดูซ้ำได้อีก ทำให้เกิดความทั่วถึงในมุมมองของผู้ชม และมีความคุ้มค่าในมุมมองของผู้ประกอบการ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการได้มีการจัดสรรวางผังรายการที่ออกอากาศซ้ำ ไม่ให้ใกล้กับวันออกอากาศครั้งก่อนหน้าจนเกินไป เพื่อเป็นการกระจายการรับชม กลุ่มผู้ให้ข้อมูล กล่าวเพิ่มเติมว่า ควรมีการ

เพิ่มจำนวนการออกอากาศซ้ำ โดยเฉพาะรายการสารประโยชน์ เนื้อหาอยู่ในกระแส มองว่าไม่ได้เป็นการยัดเยียดผู้ชม ผู้ชมสามารถเลือกรับชมตามความต้องการ และช่วงเวลาที่ตนเองสามารถรับชมได้

> *“ในความคิดเห็นส่วนตัว คือนับก็ถูกแล้ว ในเรื่องของความคุณค่า แต่ละรายการที่ทำ AD CC ลงทุนไปเยอะ โดยมากเป็นรายการสารประโยชน์ มันไม่ได้ out มันไม่ได้เป็น current content สด มันสามารถนำกลับมาใช้ มันควรต้องรีรัน แต่ตอนนี้มันรีรันได้แค่ 3 ครั้ง เสียดายของ ทำไมผู้ชมไม่มีโอกาสที่จะได้ดูอีก บริหารให้ได้อย่างคุ้มค่า ทั่วถึงกับการรับชม คุ้มค่าเงิน คุ้มค่าสรรพกำลังเรา และคุ้มค่าสำหรับผู้ชม โดยมากเข้าใจว่าแต่ละช่องที่ทำ คือ เป็นรายการที่มีสาระเป็นประโยชน์อยู่แล้ว”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“ทุกวันนี้ทำรายการที่เป็น Content ของเราแต่ละช่องยังต้องใช้เวลาตั้งเยอะ มันก็น่าจะออกอากาศซ้ำได้อีกมากกว่านั้นไหม มันน่าจะเกิน 3 ครั้งไหม เพราะมันเป็น Content ที่มีประโยชน์ หรือกระทั่งละครก็แล้วแต่ ละครที่มันเป็นความบันเทิง คือถ้าเนื้อหามันไม่ได้ out มันก็ควรจะออนได้ เพราะทุกวันนี้ หลาย ๆ ช่องก็เอาละครมารีรัน รอบที่ 3 ก็ยังดูกันอยู่ คิดว่ามันเป็นประโยชน์กับผู้ชมกับการออกอากาศซ้ำในห้วงเวลาที่ห่างออกไป”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“จริง ๆ แล้วทุกช่องทำตามคำสั่ง กสทช.อยู่แล้ว รีรัน 2 ครั้ง เราก็ทำได้แค่นั้น ของดีด้วย แต่ก็รีรันได้ แค่ 2 ครั้ง เพราะเราทำได้แค่นั้น เสียดายของ”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“การรีรัน เราไม่ได้เป็นการยัดเยียดผู้ชม ไม่ใช่คุณดูแล้วดูอีก ในเวลาเดียวกัน อาจจะไตรมาสหนึ่งถึงจะได้ดู หรือ 6 เดือนได้ดู คือถ้าสมมติว่า เหมือนละคร จะรีรันยังไง ก็ยังมีคนดู”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

นอกจากนี้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลกล่าวเพิ่มเติมว่า บางสถานีโทรทัศน์มีข้อจำกัด พบปัญหาการผลิตรายการไม่ทัน ออกอากาศรายการใหม่ไม่ได้ จึงต้องมีการออกอากาศซ้ำไปเรื่อยๆ แต่ก็ได้มีการดูช่วงเวลา การวางระยะห่างในการออกอากาศซ้ำ มีการวางแผนการทำงาน

“บางทีก็ต้องยอมรับว่ามันผลิตไม่ทัน ของใหม่ถ่ายไม่ทันก็ต้องยอมรับว่ามีปัญหา คือ ของใหม่ยังถ่ายไม่ทัน ออกอากาศไม่ได้ก็ต้องรีรันของเก่า ไปเรื่อย ๆ เพราะฉะนั้นเลยแค่จะพูดว่ารายการที่ทำ AD CC พวกนี้มันก็มีประโยชน์ทั้งนั้น และก็ไม่ได้วางผังโหดไม่ใช่ดูวันนี้ และอาทิตย์ก็รีรันซ้ำอีก คุณก็ต้องมี sense ในการวางแผนงาน มันก็ต้องถัดไปอีก 2 ไตรมาส 3 ไตรมาส”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

ในเรื่องของเวลาในการออกอากาศซ้ำ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า ควรเป็นสิทธิ์การบริหารของสถานีโทรทัศน์ เพราะถ้ามีการกำหนดเลยว่า รายการนี้ออกอากาศไปแล้ว อีก 3 เดือน ค่อยออกอากาศซ้ำ มันไม่เหมาะสม และสถานีโทรทัศน์ก็พยายามที่ทำรายการใหม่ ๆ อยู่แล้ว ซึ่งกระบวนการคงไม่มีออกอากาศซ้ำบ่อย ๆ แต่การจะมากำหนด เลยว่าเทปนี้อีก 3 เดือนค่อยออก ไม่สามารถกำหนดได้

“ควรเป็นสิทธิ์การบริหารของช่องดีกว่า เพราะถ้าคุณจะมา fix เลยว่า 3 เดือนคุณค่อยรีรันมันตลกในแง่ของการทำงาน มันคงไม่เหมาะ และช่องก็พยายามที่ทำรายการใหม่ ๆ ซึ่งกระบวนการคงไม่มีออกอากาศซ้ำบ่อย ๆ อยู่แล้ว แต่การจะมากำหนดแบบ fix เลยว่าเทปนี้อีก 3 เดือนค่อยออก กำหนดยังไง เอาอะไรมากำหนดก่อน”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

สรุปได้ว่า กสทช. ควรกำหนดให้มีการออกอากาศซ้ำ สามารถนับสัดส่วนได้เกิน 3 ครั้ง (ออกอากาศ 1 ครั้ง ออกอากาศซ้ำอีก 2-3 ครั้ง) เนื่องจากรายการที่เลือกจัดทำบริการเพื่อคนพิการเป็นรายการที่มีคุณภาพ เช่น รายการสาระประโยชน์ ดังนั้น หากออกอากาศครั้งเดียวทำให้เสียทรัพยากรที่ได้จัดทำไป อีกทั้ง ผู้ชมที่พลาดชมยังสามารถดูซ้ำได้ ทำให้เกิดความทั่วถึงในมุมของผู้ชม และคุ้มค่าในมุมของผู้ประกอบการ ทั้งนี้ผู้ประกอบการได้จัดสรรวางผังรายการที่ออกอากาศซ้ำไม่ให้ใกล้กับวันออกอากาศครั้งก่อนหน้าจนเกินไปอยู่แล้วเพื่อกระจายการรับชม

5. ด้านอื่น ๆ

จากการสัมภาษณ์ตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ควรมีการเปิดช่องโทรทัศน์พิเศษขึ้นมาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะและจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ Sign Language (SL) บริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio

Description (AD) อย่างครบถ้วนทุกประเภทรายการ เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงได้ โดยแต่ละสถานีโทรทัศน์พร้อมสนับสนุนเรื่องของเนื้อหา และร่วมผลิตรายการต่าง ๆ

> *“การจัดทำช่องพิเศษขึ้นมา ตรงนี้เป็นข้อเสนอที่เราเสนอขึ้นมานานมากแล้ว นานมากจนตอนนี้เราเข้าปีที่ 4 แล้วจะเข้าปีที่ 5 แล้วยังไม่ได้คำตอบเลยว่าคุณคิดยังไงกับการทำช่องพิเศษ”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“อยากให้จัดทำช่องพิเศษสำหรับคนพิการเลย เขาจะได้เลือกรับชมได้ตลอดเวลา ช่องเราก็พร้อมจะช่วยคิด Content ผลิตรายการให้”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“หากมีช่องพิเศษ คนพิการเขาก็จะได้ดูได้ตลอดทั้งวัน ไม่ต้องมาค่อยดูจากช่องปกติ ที่เวลาออกเช้ามืด หรือดึก สนับสนุนให้มีช่องพิเศษ เราพร้อมจะช่วยทำรายการ”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

ข้อเสนอแนะในด้านการจัดทำคำบรรยายแทนเสียงแบบสด Live Captions พบว่า เกิดข้อผิดพลาดจำนวนมาก เช่น คำผิด ความหมายเปลี่ยน ดังนั้น จึงไม่อยากให้ทางสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) กำหนดสัดส่วนจากการจัดทำคำบรรยายแทนเสียงแบบสด Live Captions

> *“ในเรื่อง Live CC มีข้อผิดพลาดเยอะมาก คำผิด ความเหมายเปลี่ยน จึงไม่อยากให้ทาง กสทช. กำหนดสัดส่วนการทำ”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

ข้อเสนอแนะด้านสัดส่วนที่สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ควรกำหนดมาจากพฤติกรรมผู้ชม และควรมีการจัดทำรายงานชี้แจงตัวเลขการรับชมในทุกปีประกอบการกำหนดสัดส่วน

“สัดส่วนของคนพิการที่ดู SL CC AD ที่เราทำมาคุณดูผ่านช่องทางไหน ทีวีดิจิตอล ที่ไม่มีกล่อง หรือคุณดูผ่านกล่องต่าง ๆ พวก AIS TRUE หรือว่าคุณดูผ่านทาง YouTube คุณดูกันผ่านช่องทาง ไหน แล้วที่เราทำกันผ่านช่องทางดิจิตอล คุณได้ดูผ่านช่องรายการของเราผ่านทางนี้หรือเปล่า คุ้มค่ากับสิ่งที่เราทำไหม แรงกายที่เราทำ”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“มันคุ้มค่าไหม กสทช. น่าจะประเมินให้สอดคล้องกับคนพิการที่เขาอยากได้ ตรงส่วนที่เราไปรับฟังข้อคิดเห็น คนพิการมีเยอะ ผู้ประกอบการพยายามรับฟัง ทำให้ปรับสัดส่วน SL ช่องใหญ่ พยายามทำ แต่ถามว่า กสทช. ต้องมองว่าผู้ประกอบการเขามีความคุ้มค่าไหม คนพิการเรียกร้องมา และเขาใช้สิ่งที่เรามาเสนออย่างคุ้มค่าที่เราเสนอไปหรือเปล่า”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

ข้อเสนอแนะด้านการออกอากาศซ้ำ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ควรมองในมุมของผู้ประกอบการในเรื่องของความคุ้มค่าในการจัดทำและงบประมาณที่ใช้ในการจัดทำ เช่น ควรอนุญาตให้นับสัดส่วนในรายการที่ออกอากาศซ้ำได้ ออกอากาศซ้ำได้มากกว่า 3 ครั้ง โดยอาจกำหนดระยะเวลาการออกอากาศครั้งต่อไป เป็นต้น

“อยากให้ กสทช. มองในมุมผู้ประกอบการ ในเรื่องความคุ้มค่างบประมาณ จึง อยากให้นับสัดส่วนการรีรัน รีรันควรมากกว่า 2 โดยอาจกำหนดระยะเวลา มีการเว้นช่วงการรีรัน”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“รีรันให้มากกว่า 3 ครั้ง แต่จะให้ไป fix ที่เท่าไหร่ก็ไม่แน่ใจ ต้องดูความคุ้มค่าของคนทำงานและความคุ้มค่าของผู้ชมด้วย ไม่ควรกำหนดเวลาให้ช่องบริหารเองจะดีกว่า”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“เรื่องรีรันซ้ำ อยากให้ กสทช. พิจารณาอีกทีหนึ่ง อาจจะเป็น 4-5 ครั้ง ควรจะเกิน 3 ครั้งเพื่อความคุ้มค่าของทุกภาคส่วน ไม่ใช่ต้องมีรายการใหม่ทุกเวลา”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

ด้านนวัตกรรม หากในอนาคต สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) สามารถจัดสรรนวัตกรรมต่าง ๆ ในการจัดทำบริการล่ามภาษามือ Sign Language (SL) บริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) เพื่อการเข้าถึงสื่อของคนพิการ ผู้ประกอบการจะสามารถลดต้นทุนการผลิตรายการได้และอาจสามารถเพิ่มสัดส่วนรายการได้

> *“ถ้าอนาคต มีการทำโปรแกรมให้ทุกช่องเลย และ กสทช.เอาไปแจก โปรแกรมที่ใช้ทำ AD CC SL อาจจะเป็นอนิเมะให้มันลดต้นทุนในเรื่องของผลิต ทั้งต้นทุนเรื่องเงิน เรื่องคน แล้วแจกจ่ายไปโปรแกรมฟรี หรืออาจเป็น freeware ให้คนทั่วไปที่เขาอยากเรียนรู้ในเรื่องของการทำ AD CC ตรงนี้มันก็สามารถที่จะพอลดต้นทุน และเพิ่มกำลังในการผลิตได้”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“ในอนาคตข้างหน้าอาจเป็นไปได้ โปรแกรมที่สามารถ Support ได้จริง ต้องลองใช้งาน อีกอย่างหนึ่ง ถ้าสมมติว่าคนพิการรับได้ในเรื่องของการทำ AD ด้วยเสียง AI แล้วทุกช่องเอาไปใช้ เขา โอเคไหมกับการทนเสียง AI อ่าน นวัตกรรมน่าจะช่วยลดต้นทุนตรงนี้ได้ ก็อยากให้ กสทช. สนับสนุน”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

จากการสนทนากลุ่มกับตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ สามารถสรุปได้ว่า กสทช. ควรเปิดช่องพิเศษขึ้นมาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะและจัดให้มีบริการการเข้าถึงเนื้อหาอย่างครบถ้วนทุกประเภทรายการเพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงได้ โดยแต่ละสถานีพร้อมสนับสนุนเรื่องของเนื้อหารายการต่าง ๆ ให้ได้ อย่างไรก็ดี กำหนดสัดส่วนจากการจัดทำคำบรรยายแทนเสียงแบบสด (Live CC) ไม่ควรนำมานับในการกำหนดสัดส่วน เนื่องจากยังคงมีข้อผิดพลาดเยอะมาก เช่น คำผิด ความหมายเปลี่ยน ทั้งนี้ สัดส่วนที่กสทช.กำหนดควรมาจากพฤติกรรมผู้ชม และควรมีการจัดทำรายงานชี้แจงตัวเลขการรับชมในทุกปีประกอบการกำหนดสัดส่วน

นอกจากนั้น กสทช. ควรมองในมุมของผู้ประกอบการในเรื่องของความคุ้มค่าในการจัดทำและงบประมาณที่ใช้ในการจัดทำ เช่น ควรอนุญาตให้นับสัดส่วนในรายการที่ออกอากาศซ้ำได้ เป็นต้น ทั้งนี้ หากในอนาคต กสทช. สามารถจัดสรรนวัตกรรมต่าง ๆ ในการจัดทำบริการเพื่อการเข้าถึงสื่อของคนพิการและผู้ประกอบการสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ อาจสามารถเพิ่มสัดส่วนดังกล่าวได้

7.2 ผลการวิจัยจากการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ได้มีการเก็บข้อมูลประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ จาก 15 สถานี รวมทั้งสิ้น จำนวน 29 คน ได้แก่

1. ประเภทรายการข่าวสารและสาระ

(1) บริษัท ไทยนิวส์เน็ตเวิร์ก จำกัด จำนวน 1 คน

(2) บริษัท เจเคเอ็น เบสท์ ไลฟ์ (ช่อง เจเคเอ็น18 JKN18) จำนวน 1 คน

(3) บริษัท เนชั่น ทีวี จำกัด (ช่อง Nation TV) จำนวน 1 คน

2. ประเภทรายการทั่วไป ภาพคมชัดมาตรฐาน (Standard Definition - SD) (576i)

(1) บริษัท ไทย บรอดคาสติ้ง จำกัด (ช่อง เวิร์คพอยท์ ทีวี) จำนวน 1 คน

(2) บริษัท ทรูโฟร์ยู สเตชัน จำกัด จำนวน 1 คน

(3) บริษัท จีเอ็มเอ็ม แชนแนล จำกัด (ช่อง GMM Channel) จำนวน 3 คน

(4) บริษัท อาร์เอส มัลติมีเดีย จำกัด (ช่อง 8) จำนวน 2 คน

(5) บริษัท โมโน บรอดคาซท์ จำกัด (ช่อง Mono 29) จำนวน 1 คน

3. ประเภทรายการทั่วไป ภาพคมชัดสูง (High Definition - HD) (1080i)

1) บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) (ช่อง 9 MCOT HD) จำนวน 3 คน

2) บริษัท วัน สามสิบเอ็ด จำกัด (ช่อง One) จำนวน 2 คน

3) บริษัท ทริปเปิล วี บรอดคาสท์ จำกัด (ช่อง ไทยรัฐทีวี) จำนวน 2 คน

4) บริษัท บีอีซี-มัลติมีเดีย จำกัด (ช่อง 3 HD) จำนวน 3 คน

5) บริษัท อมรินทร์ เทเลวิชั่น จำกัด (ช่อง Amarin TV HD) จำนวน 2 คน

6) บริษัท กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด (ช่อง 7 HD) จำนวน 3 คน

7) บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด (ช่อง PPTV) จำนวน 3 คน

โดยได้มีการจัดสนทนากลุ่ม เมื่อวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2566 ณ ห้องประชุม สนม สุทธิพิทักษ์อนุสรณ์ 1-1 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ทั้งนี้ผลการสนทนากลุ่มมีรายละเอียด ดังนี้

7.2.1 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

จากการการสนทนากลุ่มกับตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ มีรายละเอียดดังนี้

1. ปัญหาด้านงบประมาณในการจัดทำบริการ

ปัญหาและอุปสรรคที่ตัวแทนประกอบกิจการทางธุรกิจได้ให้ความเห็นไว้ ส่วนใหญ่มักสะท้อนปัญหาเรื่องของงบประมาณในการจัดทำบริการล่ามภาษามือ Sign Language (SL) บริการคำบรรยายแทนเสียง

Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) แม้จะมีเงินทุนสนับสนุนบางส่วนจากภาครัฐยังพบว่าไม่เพียงพอต่อการจัดทำบริการต่าง ๆ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการช่องกิจการธุรกิจก็ได้ดำเนินการตามกฎหมายการจัดให้มีบริการเพื่อคนพิการอย่างครบถ้วนตามที่ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้กำหนด

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า งบประมาณในการจัดทำบริการต่าง ๆ เป็นหนึ่งปัญหา ยกตัวอย่าง เช่น บางช่องเป็นช่องสถานีโทรทัศน์ประเภทข่าว ผลิตรายการข่าวสด ๆ ถ้าจะต้องไปเอารายการประเภทอื่นมาออกอากาศในสถานี จะต้องมีงบประมาณในการไปซื้อสารคดี หรือซื้อละคร ซึ่งมันเป็นไปไม่ได้กับช่องข่าวที่รายได้ไม่น่าจะสูงเท่ากับช่องอื่น ๆ หรือช่องอื่น ๆ ก็ไม่สูง กลายเป็นว่า พอต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้น สถานีโทรทัศน์ที่ไม่ไหว ก็ต้องทำการปิดตัวลงไปเอง

> *“90% เราคือการผลิตรายการสดรายการข่าว ถ้าเราจะต้องเอารายการอื่นมา เราคงจะต้องมีงบประมาณในการไปซื้อสารคดี หรือซื้อละคร หรือซื้ออะไร ซึ่งมันเป็นไปไม่ได้กับช่องข่าวที่รายได้ก็ไม่น่าจะสูงเท่ากับช่องอื่น ๆ ช่องช่องอื่นก็ไม่สูง มันก็กลายเป็นว่า พองบประมาณอะไรมันเพิ่มขึ้น มันไม่พอคนที่ไปไม่ไหวก็คือต้องล้มตายไปจากอุตสาหกรรมนี้ไง”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“กระบวนการจัดทำบริการต่าง ๆ มันค่อนข้างใช้เวลา แล้วมันก็ใช้งบประมาณสูง ซึ่งมันไม่เพียงพอ ช่องต้องแบกรับค่าใช้จ่าย”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

2. ปัญหาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการรับชมของผู้ชม

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล กล่าวว่า ในปัจจุบันเทคโนโลยีมีความเจริญกาวหน้าไปอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะเทคโนโลยีการสื่อสาร และเทคโนโลยีสื่อดิจิตอล จึงส่งผลให้สื่อมีรูปแบบที่หลากหลาย ทำให้ปฏิเสธไม่ได้ว่าสื่อดิจิตอลเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน จากความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี ส่งผลต่อพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ของผู้ชมที่เป็นคนพิการในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป โดยคนพิการสนใจที่รับชมรายการต่าง ๆ หรือเนื้อหาอื่น ๆ ในช่องทางออนไลน์ และสื่อสังคมออนไลน์มากกว่าการรับชมผ่านโทรทัศน์ ทำให้แม้สถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ จะมีการจัดให้มีการบริการล่ามภาษามือ Sign Language (SL) บริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) แล้ว แต่ก็ยังคงเข้าถึงผู้ชมในจำนวนน้อยอยู่ โดยจุดเด่นของสื่อออนไลน์คือ ให้ความรู้และข้อมูลข่าวสาร ที่รวดเร็ว หลากหลาย รอบด้าน เลือกได้ตามความชอบ ความสนใจ พร้อมทั้งการนำเสนอมีความสมบูรณ์แบบ ทั้งภาพ เสียง เข้าใจได้ง่ายในการใช้งาน สามารถรับชมที่ไหนก็ได้ผ่านโทรศัพท์มือถือ Smartphone แต่ก็มีจุดด้อย คือไม่ได้มีการสนับสนุน

รายการที่เน้นต่อกลุ่มคนพิการ รวมถึงความเหลื่อมล้ำทางเทคโนโลยีด้านการเข้าถึงและการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มคนที่มีข้อจำกัดด้านการเห็น หรือการได้ยิน เนื่องจากความผิดปกติทางด้านร่างกาย

> *“ปัจจุบันคนพิการ หันไปดูออนไลน์กันซะส่วนใหญ่ เลือกที่ชอบ ที่สนใจ รายการที่เราจัดทำบริการก็เลยมีผู้ชมในจำนวนน้อยอยู่”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“พฤติกรรมของคนพิการที่เปลี่ยนแพลตฟอร์มในการดูเนื้อหา แม้เราจะจัดทำบริการ ก็ยังเข้าถึงกลุ่มคนพิการน้อย เพราะเขาไปดูทางออนไลน์แทน”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“เทคโนโลยีมันเปลี่ยนไปแล้วค่ะ พฤติกรรมของคนดูก็เปลี่ยนไป ไม่ว่าจะเป็นคนทั่วไป หรือกลุ่มคนพิการก็เปลี่ยนไปเหมือนกัน ไปดูทางออนไลน์กัน”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

3. ปัญหาด้านความยืดหยุ่นในการกำกับดูแลให้เหมาะกับบริบทการให้บริการ

จากการสนทนากลุ่มผู้ประกอบการประเภทธุรกิจ กล่าวถึง ปัญหาด้านความยืดหยุ่นในการกำกับดูแลโดย สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ยังมีความเข้มงวดและยังไม่ยืดหยุ่นต่อการจัดทำการบริการในบางบริบท เช่น การบังคับให้มีเสียงบรรยายภาพการออกอากาศซ้ำ เวลาในการออกอากาศ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล มองว่า กสทช. ต้องส่งเสริม มีความยืดหยุ่นในการกำกับดูแลให้เหมาะกับบริบทการให้บริการล่ามภาษามือ Sign Language (SL) บริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD)

> *“เรื่องการรีรันได้แค่สองครั้ง แทนที่กลุ่มแทนที่เราจะสามารถยืดหยุ่น เอาตัวที่มันครบบริการแล้วจำนวนสองครั้งแล้วมาหยอดช่วงเวลาอื่น เพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มคนอื่น ๆ เขาสามารถได้ดูได้ แต่เราไม่สามารถเอามาได้”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

“ถ้าเปิดโอกาสให้ว่า โอเค รายการหนึ่ง เว้นว่างไว้สองปีสามปีแล้ว สามารถเอาคอนเทนต์ที่เคยทำมาหยอดได้อีก นับให้อีกก็ได้ มันก็น่าจะยืดหยุ่นอีกสเต็ปหนึ่ง แต่ตอนนี้คือทำไม่ได้”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“มันเป็นหน้าที่ของรัฐ ไม่ใช่หน้าที่ของเอกชน ที่จะต้องลงมาทำงานทั้งหมดให้กับคนพิการนะครับ สัดส่วนที่คุณบังคับให้เอกชนทำมันมีโทษ หากภาคเอกชนทำไม่ได้ โดนปรับ คุณออกกฎหมายมาให้เอกชนโดนปรับได้ยังไง ผมไม่ได้ทำผิดอะไรนะ มันควรยืดหยุ่นบ้าง”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“กสทช. จะเป็นอะไรก็แล้วแต่ ต้องส่งเสริม คุณทำรายการมาให้เราสิ แล้วบอกว่า ขอซื้อเวลาออกอากาศ เพื่อคนพิการ ผมยินดีทำรายการให้ฟรีเอามั้ย เพื่อที่จะเอาไปออกได้ มันพิจารณากัน แต่ปัจจุบันมีแต่บังคับ ไม่มีส่งเสริมอันนี้เลยเป็นปัญหาต่อเนื่อง แล้วที่เราคุยกันอยู่ตรงนี้เราคุยกันมาตั้งแต่ปี 59 วันนี้ก็ยังเหมือนเดิม”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“ในมุมของจำนวนรีรัน เราบอกเลยว่าถ้ามันเป็นคอนเทนต์ที่ถูกต้อง ที่ผู้ชมอยากชมแล้วมันก็คือคอนเทนต์ที่ใช่สำหรับ service นี้ ไม่ควรมีจำกัดจำนวนรีรันเลย คือคิดว่าไม่ควรจะมี การจำกัดการรีรันมันทำให้เราต้องดิ้นรนมากขึ้น เพราะว่ายิ่งบังคับเยอะขึ้น เราก็ยิ่งต้องหาทางออก”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“ประกาศของ กสทช. ที่บังคับให้เราจะต้องมีบริการทุกบริการ ทุกวันตามกำหนดเวลาที่เขากำหนด มันถือเป็นตัวล็อกให้เราที่จะต้องเลือกช่วงเวลาที่ปลอดภัยที่สุดสำหรับทุกช่อง ฉะนั้นมันก็เลยกลายเป็นว่า ทำไมถึงกองกันอยู่ช่วงนี้นะ เที่ยงคืนถึงตีสี่ หกโมงเช้า ซึ่งไม่เหมาะกับบริบทการให้บริการเลย”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“ช่องรายการทุกช่องต้องการหารายได้ ทุกคนต้องการวางแผน เรามีทีมขาย มีทีมผู้บริหาร เพื่อให้มันยืดหยุ่นที่สุดในการหารายได้เข้าสู่ช่อง คิดว่าถ้าเป็นการกำหนด มันอาจจะเป็นการบังคับมากเกินไป แค่คุณบอกว่าเราต้องมีบริการทุกวัน มันก็ค่อนข้างที่จะหนักสำหรับเราอยู่แล้ว ไม่จำเป็นจะต้องมีทุกวันได้ไหม อาจจะแบบกำหนดว่าสี่วัน ห้าวัน เจ็ดวันต่อสัปดาห์ แล้วก็จะเอารายการที่มีบริการ มาหยอดตรงไหนก็ได้ ก็น่าจะยืดหยุ่นอยู่สำหรับในแง่ของคนจัดทำบริการ”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

7.2.2 การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

ผลการสนทนากลุ่มเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจเกี่ยวกับการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านสัดส่วน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางคน แสดงความคิดเห็นว่า ในเรื่องของสัดส่วนไม่ควรจะมีการจำกัดจำนวน และด้วยตอนนี้เปิดกว้างในด้านเนื้อหา สัดส่วนจึงควรจะเป็นไปตามความเชี่ยวชาญของแต่ละสถานีโทรทัศน์ เพราะแต่ละช่องจะเลือกเนื้อหาที่ดีที่สุดสำหรับผู้ชม

“ก็ไม่ควรจะจำกัดจำนวนสัดส่วนค่ะ แล้วก็ตอนนี้ Content open อยู่แล้วนะคะ ก็ควรจะเป็นไปตามความเชี่ยวชาญของแต่ละสถานี เราเลือกคอนเทนต์ที่ดีที่สุดสำหรับผู้ชมอยู่แล้ว”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านสัดส่วนที่กำหนด กล่าวว่า ล่ามภาษามือ Sign Language (SL) น่าจะยืดหยุ่นกับทุกสถานีโทรทัศน์ ปัจจุบันปรับไปเป็น 120 นาที ทุกช่อง ก็ต้องจ่ายเงินเพิ่ม หรือควรทำให้เป็นปลายเปิดทั้งหมด คือ ทุกอย่าง 60 นาที ทั้งล่ามภาษามือ Sign Language (SL) บริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) ถ้าช่องไหนทำบริการอันหนึ่งต่อวันไม่ได้ จะต้องมีการทดแทน อันนี้น่าจะเป็นการยืดหยุ่น เพราะว่าโจทย์ของแต่ละช่องไม่เหมือนกันตั้งแต่ตอนประมูล และด้วยข้อจำกัดของแต่ละสถานีโทรทัศน์ไม่เหมือนกัน ถ้ากังวลว่าทางผู้ชมจะได้รับชมน้อยลง แต่ว่าสามารถทำให้สมดุลได้ เช่น ถ้าเสียงบรรยายภาพ ไม่สามารถทำที่ 60 นาที ก็อาจจะให้สถานีโทรทัศน์นั้น สามารถเสนอได้ว่า มีสัดส่วนเพิ่มเติมที่

ช่องจะทำให้ในบริการอื่น สัดส่วนตั้งต้นที่เหมาะสมสำหรับล่ามภาษา 60 นาที คำบรรยายแทนเสียง 60 นาที และเสียงบรรยายภาพ แต่ละสถานีโทรทัศน์สามารถเสนอได้ตามความเหมาะสมของแต่ละผู้ประกอบการ เช่น ช่อง Workpoint ที่มีปัญหาตอนแรกที่เป็นรายการข่าวสาร สาระ วาไรตี้ พอเป็นช่วงวาไรตี้ ตอบโจทย์บริการไม่ได้หมด แต่พอสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) กำหนดว่ารายการอะไรก็ได้ ในทุกหมวด ช่องก็ได้เอารายการ วาไรตี้ ละคร ผลปรากฏว่ารายการที่เป็นกลางที่สุดคือ ละคร ส่วนรายการวาไรตี้ เกมโชว์ หรือทอล์คโชว์ การทำคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) ทำได้ยาก คนพิมพ์ไม่ไหว เพราะมีการพูดตลอดเวลา ถ้าให้ช่องสามารถจัดการเองได้จะดีมาก หาสิ่งที่ไปทดแทน มองว่าเวลาที่เหมาะสมควรจะเป็น 60 นาที

“ล่ามมือน่าจะ Flexible กับทุกทีม ล่าสุดปรับไปเป็น120 ทุกช่องก็น่าจะแค่จ่ายเงินเพิ่ม อาจเป็นปลายเปิดให้หมดเลย 60 60 60 ถ้าช่องไหนทำบริการอันหนึ่งต่อวันไม่ได้ ก็ต้องทดแทนอันหนึ่ง อันนี้น่าจะ flexible เพราะว่าโจทย์ของแต่ละช่องไม่เหมือนกันตั้งแต่ตอนประมูล ถ้าช่องจัดเองได้ดีมากเลยค่ะ แล้วก็ไปทดแทนเอาตรงนั้น เวลาที่เหมาะสมควรจะเป็น60”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“60 นาที น่าจะพอเหมาะค่ะ ส่วนประเภทก็น่าจะปลายเปิดไว้ค่ะ”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“ไม่ควรเกิน 60 นาทีต่อวันนะครับ ส่วนรีรันก็เป็นตามลักษณะของแต่ละช่อง”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“ในส่วนของสัดส่วนก็คือ 60 สำหรับแต่ละเซอร์วิส อันนี้ก็เห็นด้วย แต่ว่าข้อจำกัดของแต่ละสถานีไม่เหมือนกัน เราสามารถบาลานซ์ตรงนั้นได้ ถ้า AD ไม่สามารถทำที่ 60 ก็อาจจะให้แต่ละสถานี สามารถเสนอได้ว่าสัดส่วนเพิ่มเติมที่เราจะทำให้ในเซอร์วิสอื่นควรจะเป็นอะไร คิดว่าสัดส่วนตั้งต้น 60 ทุกเซอร์วิส แต่ให้สถานีสามารถเสนอได้ตามความเหมาะสมของแต่ละผู้ประกอบการ”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“ถ้าบางรายการที่มันผลิตไม่ได้จริงๆ อาจจะไปชดเชยในส่วนอื่น สมมุตินะครับว่า CC 30 นาที เดี๋ยวผมไปชดเชยเป็น AD ให้เป็น 90 หรือ SL เพื่อให้สัดส่วนในภาพรวมทั้งหมดที่กำหนดในหนึ่งชั่วโมง ตรงตามกำหนดที่ให้มา”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“เรื่องของสัดส่วน อยากจะให้เป็นอย่างละ 60 ไว้ค่ะ แต่ว่าอาจจะขึ้นอยู่กับสถานีด้วยค่ะ เพราะคิดว่าทุกวันนี้บางช่อง พวก SL น่าจะทำเกินกันอยู่แล้ว ก็อาจจะต้องลองปรับดู”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“เรื่องของสัดส่วนนี้ขอให้เป็น 60 นาที ในทุกบริการ หรือถ้าไม่ถึงให้มีการชดเชยได้ ถ้าสมมุติว่า AD เราทำไม่ได้ CC เราก็ทำไม่ได้ แต่เราสามารถทำ SL ให้ครบตามกำหนดได้”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล กล่าวว่า สัดส่วนในการออกอากาศของสถานีโทรทัศน์บางแห่ง อาจใช้เป็นล่ามภาษามือ Sign Language (SL) มากกว่า แต่อาจไปลดสัดส่วนของบริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) หรืออาจมีการทำมากกว่าที่สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) กำหนด อยากให้มองถึงความตั้งใจของสถานีโทรทัศน์ว่าตั้งใจผลิตรายการเกินกว่าที่กำหนด แต่กลับโดนจำกัดว่าจะต้องเป็นสัดส่วนนี้ ช่วงเวลานี้เท่านั้น ซึ่งก็รู้สึกว่าบางครั้งไม่ยุติธรรมสำหรับสถานีโทรทัศน์เหมือนกัน

“อมรินทร์อาจจะใช้เป็น SL มากกว่าสถานีอื่นก็ได้ แต่อาจจะลดสัดส่วนของ CC AD หรือ ณ ปัจจุบัน เราก็ทำบริการโอเวอร์จากที่ กสทช. กำหนด เราก็ตั้งใจที่จะทำอยู่แล้วให้มันเกินกว่า ก็อยากให้รัฐมองถึงความตั้งใจของเราว่าตั้งใจทำ เราทำเกินกว่าที่คุณกำหนด แต่คุณดันมากำหนดว่าต้องมีสัดส่วน เป็นช่วงเวลานี้เท่านั้น ซึ่งก็รู้สึกว่าบางครั้งมันก็ไม่แฟร์สำหรับผู้ที่ทำ”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล กล่าวถึงสัดส่วนปีที่ 5 ของบริการคำบรรยายแทนเสียง ที่มีการกำหนดที่ 120 นาที ส่วนล่ามภาษามือ อยู่ที่ 60 นาที กลุ่มผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า ในวันรับฟังความคิดเห็นในปีแรก มีการสรุปเรื่องสัดส่วนของคนพิการทางการได้ยินที่อ่านหนังสือได้คือ 30% ส่วนคนพิการทางการได้ยินที่อ่านได้แค่ภาษามือคือ

70% แต่สถานีโทรทัศน์กำลังทำคำบรรยายแทนเสียง 120 นาที เพื่อ 30% จาก 200,000 คน ปัญหาที่มันเกิดขึ้น เกิดจากมาตรา 36 ระบุว่า ให้เป็นมาตรการเบื้องต้น โดยพอเหมาะ แล้วนอกเหนือจากนั้นเป็นส่งเสริม จึงเสนอไปที่ 60 นาทีทุกบริการ

> *“สัดส่วนปีที่ 5 CC 120 นาที SL 60 นาที ผมถามไปที่ประชุมของคนพิการ วันรับฟังความคิดเห็นปีแรก ถามไปว่า สัดส่วนของคนที่อ่านหนังสือออก มีเท่าไรคนพิการหูหนวกที่อ่านหนังสือออกมี 30% และ 70% ผมก็ถาม แล้วทำ CC ไปเยอะ เพื่ออะไร เขาบอกว่าเพื่อการศึกษา แล้วทุกวันนี้ที่ ปรับไปเป็น 120 นาที ก็ให้คำตอบผมไม่ได้ เรากำลังทำ 2 ชั่วโมง เพื่อ 30% จาก 200,000 คน”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

ด้านสัดส่วนในอนาคต กลุ่มผู้ให้ข้อมูล กล่าวว่า หากมีการกำหนดให้ทำบริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) สำหรับสถานีโทรทัศน์ 120 นาที อาจค่อนข้างที่จะหนักไปสำหรับสถานีโทรทัศน์ เหตุผลมีทั้งในเรื่อง ของต้นทุน เรื่องระยะเวลาในการจัดทำ เรื่องทรัพยากรบุคคล ซึ่งแนวทางการหาทางออกก็คือ ถ้าเป็นไปได้ ควรมีการป้องกันสิทธิของกลุ่มคนพิการด้วย จึงเห็นด้วยว่าควรคงไว้ที่ 60 นาที ทุกบริการ รวมถึงมีการเปิดตัวเลือกให้กับช่องที่อาจมีบริการที่กำหนดไม่พอ สามารถจัดทำบริการอื่น ๆ ชดเชย

> *“CC 120 นาทีสำหรับช่องธุรกิจ รู้สึกว่าค่อนข้างที่จะหนักไปสำหรับพวกเราทุกช่อง เหตุผลเรื่องต้นทุน เรื่องระยะเวลาในการจัดทำ ทรัพยากรบุคคล ซึ่งแนวทางการหาทางออก ถ้าเป็นไปได้ ป้องกันสิทธิของกลุ่มคนพิการด้วย การยืนไว้ที่ 60 นาทีทุกบริการ รวมถึงการเปิด choice ให้กับช่องอื่นที่อาจมี content ไม่พอ เพื่อจัดทำบริการชดเชย เป็นทางออกที่ดีอีกอันหนึ่ง”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

แม้ว่าสถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ จะยินดี และพร้อมที่จะบริการ ทำรายการเพื่อให้คนพิการ แต่ก็ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ฟังเสียงสะท้อนจากคนที่ได้พยายามและในเรื่องของการที่จะตอบสนองความต้องการ ไม่ใช่เพิ่มสัดส่วนเวลาขึ้นเรื่อย ๆ

“พวกเรายินดีแล้วก็พร้อมที่จะบริการให้คนพิการ แต่ว่าขอให้ฟังเสียงสะท้อนจากคนที่พยายามและตอบสนองความต้องการของ กสทช. แต่ว่าขอให้มีข้อจำกัดบ้างไม่ใช่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แต่พวกเราก็แบบไม่ไหวแล้วจริง ๆ”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

จากการสนทนากลุ่มสามารถสรุปได้ว่า ประกาศ ณ ปัจจุบันมีสัดส่วนที่เพียงพอ แต่ กสทช. ควรสนับสนุนด้านทรัพยากรในการผลิต เนื่องจากมีต้นทุนที่สูง โดยในปี 2569 – 2573 ตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ มีความเห็นว่า สำหรับกิจการธุรกิจ ไม่ควรเพิ่มสัดส่วนเป็นขั้นบันได แต่ควรกำหนดสัดส่วนเท่ากัน (Flat) ได้แก่ CC 60 นาที AD 60 นาที และ SL 60 นาที สามารถปรับสัดส่วนได้ตามความเหมาะสมของประเภทกิจการทางธุรกิจโดยเพิ่มบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง หรือเสียงบรรยายภาพทดแทน

ทั้งนี้ สามารถสรุปข้อเสนอแนะจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจในการกำหนดสัดส่วนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ ในส่วนกิจการทางธุรกิจ ปี พ.ศ. (68)69 – 73 ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7.2 ข้อเสนอแนะในการกำหนดสัดส่วนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพในกิจการทางธุรกิจ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการล่ามภาษามือ (SL)	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC)	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD)	60 นาที*	60 นาที*	60 นาที*	60 นาที*	60 นาที*

* สามารถปรับสัดส่วนได้ตามความเหมาะสมของประเภทกิจการทางธุรกิจโดยเพิ่มบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียงทดแทน

2. ด้านช่วงเวลา

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล กล่าวว่า ไม่ควรมีการกำหนดช่วงเวลาออกอากาศ เพราะต้องเข้าใจวิธีการออกอากาศ เช่น การทำซีรีส์ที่มี 50 ตอน จะต้องผลิตให้จบ 50 ตอนก่อน แล้วถึงจะไปเริ่มออกอากาศ และในขณะที่เริ่มออกอากาศ ก็จะต้องผลิตอีกอันหนึ่งไว้ พออันแรกออกอากาศครบ ถึงจะเอารายการใหม่มาออกอากาศ วิธีการผลิตคือต้องทำให้หมดมาเลย ส่วนรายการโทรทัศน์ที่จบในตอนจะทำได้ง่ายกว่า

“ไม่ควรกำหนดช่วงเวลาครับ ต้องเข้าใจวิธีการออกอากาศ เช่น ซีรีส์หนึ่งเรื่อง สมมุติมีอยู่ 50 ต้องผลิตไปที่ 50 ตอนก่อนนะครับ ให้จบก่อน แล้วถึงจะไปเริ่มรัน ในขณะที่มันเริ่มนี้ก็ต้องผลิตอีกตัวพอหมดปุ๊บ เราจะเอาอีก 50 ที่เป็นรายการใหม่มาออก มันจะได้ไม่พันกัน คือไม่ใช่ว่าจะทำ 5 อันแล้วไปออกแล้ววนอยู่ 5 อัน ต้องทำให้หมดมาเลย มันยากตรงนี้ ส่วนที่มันเป็นรายการจบตอนมันง่าย”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล กล่าวเพิ่มเติมว่า ไม่ควรจำกัดช่วงเวลา ให้สถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ เลือกตามความเหมาะสมของเนื้อหา เลือกช่วงเวลาที่เหมาะกับผู้ชม และเหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย มีทั้งกลุ่มเป้าหมายที่รับชมตั้งแต่ออกอากาศครั้งแรก กลุ่มเป้าหมายที่รับชมตอนออกอากาศซ้ำ ซึ่งเป็นคนละเวลากัน เหมือนว่าสถานีโทรทัศน์จะมีทั้งกลุ่มเป้าหมายหลัก ที่รับชมตั้งแต่ครั้งแรก และกลุ่มเป้าหมายรอง ที่ไม่ได้รับชม หรือว่าไม่สะดวกในเวลาที่กลุ่มเป้าหมายหลักรับชม จึงมารับชมในการออกอากาศซ้ำอีกครั้งหนึ่งในเวลาอื่น

“ทำรายการก็ไม่ควรจะจำกัดช่วงเวลา เราจะเลือกที่เหมาะกับผู้ชม แล้วก็เหมาะกับ Target Target ของ First run Target ของรีรันเวลาการออกอากาศ มันเป็นคนละเวลา เหมือนกับว่าเรามี First audience แล้ว แต่ว่า Second audience ไม่ได้ว่าง หรือว่าสะดวกในเวลาที่ First ฟudience รับชม การออกอากาศอีกครั้งหนึ่งในเวลาอื่น ไม่ได้เป็นเรื่องแย่เสมอไป”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

นอกจากนี้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมถึงเหตุผลที่รายการโทรทัศน์สำหรับคนพิการอยู่ในช่วงเวลาที่ค่อนข้างดึก เนื่องจากประเทศไทยมักมีรายการพิเศษ เหตุด่วน เหตุปัจจุบันทันด่วน โทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย (ทรท.) จำนวนมาก ความเสี่ยงในการถูกงดออกอากาศในช่วงระยะเวลาช่วงกลางวันมีสูงกว่า แต่ด้วยประกาศของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ที่บังคับให้สถานีโทรทัศน์จะต้องมีบริการล่ามภาษามือ Sign Language (SL) คำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) ทุกวันตามสัดส่วนที่กำหนด จึงต้องเลือกช่วงเวลาที่ปลอดภัยสุด กลายเป็นว่า สถานีโทรทัศน์จึงนำรายการสำหรับคนพิการไปอยู่ช่วงเวลาหลังเที่ยงคืนเป็นต้นไปจนถึง 06.00 น.

“เรื่องช่วงเวลาการออกอากาศรายการ ตัวเองดูผังรายการก็จะเห็นว่า ที่หลายช่องวางไว้อาจจะอยู่ในช่วงเวลาที่ค่อนข้างที่ดึก เหตุผลก็คือประเทศของเรามันมีรายการพิเศษเยอะ เหตุ

ด่วน เหตุปัจจุบันทันด่วน ทรท. เยอะ การถูกงดออกอากาศในช่วงระยะเวลาช่วงกลางวันมันสูงกว่า และ กสทช. บังคับให้เราต้องมีบริการทุกบริการทุกวันตามกำหนดเวลา เราจะต้องเลือกช่วงเวลาที่ปลอดภัยที่สุดสำหรับทุกช่อง มันก็เลยกลายเป็นว่า ทำไมถึงกอง ๆ กันอยู่หลังเที่ยงคืนถึง 6 โมงเช้า"

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็นว่า หากมีข้อมูลความต้องการของคนพิการ จะช่วยได้ว่าควรเอารายการแต่ละประเภทไปไว้ในช่วงเวลาไหน หากทางสมาคมคนพิการ หรือสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ทำรายการเอง และมาซื้อเวลากับสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ ก็สามารถระบุวัน และช่วงเวลาที่จะออกอากาศได้ ต้องเข้าใจธรรมชาติของการออกอากาศ และวิธีการออกอากาศของรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ

"เราอยากได้ข้อมูลความต้องการของคนพิการ เพื่อที่จะมาดูด้วยว่าควรทำยังไงถึงบอกได้ว่าแล้วจะเอาไปใส่ตรงไหน กี่โมง ถ้าทางสมาคมคนพิการ หรือว่า กสทช. ทำรายการแล้วมาซื้อเวลากับเรา คุณระบุเวลาได้เลยว่าจะมาซื้อเวลาแล้วออกกี่โมง ต้องเข้าใจธรรมชาติและวิธีการออกอากาศ"

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

นอกจากนี้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวถึง การกำหนดช่วงเวลาที่คนพิการต้องการ ซึ่งมองว่าเป็นไปได้ยากมาก เพราะมีเรื่องของเรตติ้งเข้ามาเกี่ยวข้อง เพราะสถานีโทรทัศน์ที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ เรตติ้งจะมีความสัมพันธ์กับเงินรายได้

"การจะให้ไปอยู่ในช่วงเวลาที่คนพิการต้องการ อันนี้เป็นไปได้ยากมาก ใครจะรับผิดชอบเรตติ้งให้เรา อย่าลืมว่าเราเป็นช่องธุรกิจ เรตติ้งมันสัมพันธ์กับเงินรายได้นะคะ"

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

3. ด้านประเภทรายการ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวผู้ประกอบการธุรกิจ ที่ช่องสถานีโทรทัศน์มีแต่รายการประเภทข่าว ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องประเภทของรายการว่า การทำรายการโทรทัศน์ของช่องคือ การเอารายการข่าวมาทำ เรื่องล่ามภาษามือไม่มีปัญหา เพราะว่ามีการจ้างล่ามภาษามือเหมือนกัน แต่การทำคำบรรยายแทนเสียง Closed

Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) สำหรับรายการโทรทัศน์ประเภทข่าว จะไม่มีช่องว่างที่จะบรรยายออกมาเป็นบทให้คนพิการทางสายตาได้จินตนาการได้เลย ช่องได้มีการสอบถามจากคนพิการ ได้คำตอบเรื่องประเภทรายการว่า เขาอยากดูถ้าเป็นในเรื่องของข่าวสารและความรู้ อยากที่จะดูรายการที่เป็นเชิงวิเคราะห์เชิงลึก เป็นข่าวเข้มข้น (Hard Talk) ซึ่งพอเป็นรายการประเภทนี้ คนพิการทางสายตาสามารถได้ยิน และก็ไม่ได้ต้องการการบรรยายภาพมาก ช่องจึงก็เลือกรายการตามความต้องการของคนพิการอย่างเดียว แต่รูปแบบในการทำเสียงบรรยายภาพ ไม่เอื้อสำหรับรายการโทรทัศน์ประเภทข่าว ส่วนการทำคำบรรยายแทนเสียง ช่องยังพอทำได้ และถ้าถามว่าทำไมช่องถึงไม่เอาเนื้อหา หรือรายการประเภทอื่น เพราะ 90% ของช่องคือการผลิตรายการสด รายการข่าว ถ้าต้องเอารายการประเภทอื่นมา จะต้องมีงบประมาณในการไปซื้อรายการสารคดี หรือละคร ซึ่งเป็นไปไม่ได้ เพราะช่องข่าวมีรายได้ไม่สูงเท่ากับช่องอื่น ๆ พองบประมาณเพิ่มขึ้น ช่องที่ไปต่อไม่ไหวก็ต้องปิดตัวลง

> *“อยากจะเล่าเรื่องเศร้าของคนทำข่าว การทำรายการของช่องก็คือ รายการข่าว ล่ามภาษามือ ไม่มีปัญหา แต่การทำ CC และ AD ในรายการคือข่าวมันไม่มีช่องว่างที่จะบรรยายออกมาเป็นบทให้คนพิการทางสายตาได้จินตนาการได้เลย มันทำไม่ได้ ก็ได้มีโอกาสเจอกับคนพิการในหลายๆ ครั้ง เขาอยากดูเรื่องของข่าวสารและความรู้ รายการที่เป็นเชิงวิเคราะห์เชิงลึก เป็น Hard Talk เขาได้ยินอยู่แล้ว แล้วมันก็ไม่ได้ต้องการการบรรยายภาพอะไรเลย คือช่องก็เลือกรายการตามความต้องการ แต่รูปแบบมันไม่เอื้อให้เราทำบริการ AD นะคะ ส่วนรายการ CC เราก็อันนี้พอทำได้”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต*
> *ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“ทำไมเราไม่เอาคอนเทนต์อื่น เราไม่มีเพราะ 90% คือการผลิตรายการสด ข่าว ถ้าจะเอารายการอื่นมา ต้องมีงบประมาณในการไปซื้อสารคดี หรือซื้อละคร ซึ่งมันเป็นไปไม่ได้ ช่องข่าวที่รายได้ไม่สูงเท่ากับช่องอื่น ๆ มันก็กลายเป็นว่า พองบประมาณอะไรมันเพิ่มขึ้น คนที่ไปไม่ไหวก็คือต้องล้มตายไปจากอุตสาหกรรมนี้ค่ะ”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต*
> *ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

แม้รายการโทรทัศน์ประเภทข่าว สถานีโทรทัศน์ทุกช่องจะมี แต่ทุกช่องก็คงไม่อยากเลือกทำข่าวเพียงอย่างเดียว เพราะทำไม่ทัน ทำไม่ได้ แต่ช่องของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ส่วนใหญ่เป็นรายการข่าว จำเป็นต้องทำ ในมุมมองของผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า อาจจะการแบ่งประเภทรายการ รูปแบบที่จะสามารถส่งเสริม สนับสนุนคนพิการได้ ควรมีสัดส่วนเท่าไหร่ สมมติว่า ช่องข่าวให้ไปเพิ่มส่วนที่คนพิการทางการได้ยิน สามารถรับสารได้ คือส่วนของล่ามภาษามือ จึงควรเพิ่มชั่วโมงของล่ามภาษามือ ซึ่งเป็นประโยชน์ในเรื่องของข่าวสาร คนพิการทางการได้

ยิน จะได้ดู รับชมได้ ควรมีการจัดประเภทของรายการ และสัดส่วนของการให้บริการ ให้เหมาะสมกับคนดู ให้ใช้มาตรฐานเดียวกัน

> *“ทุกช่องมีข่าว แต่ทุกช่องก็คงไม่เลือกทำข่าวหรอก มันทำไม่ทัน ทำไม่ได้ แต่ช่องพี่มันไม่มีทางออก ในมุมมองนะคะ อาจแบ่งเป็นประเภทของรายการที่ทำกับรูปแบบที่จะสามารถเซอร์วิสคนพิการได้นี้มันควรจะเป็นสัดส่วนที่เท่าไหร่ สมมุติว่า คุณไปเพิ่มส่วนที่คนพิการ คือส่วนของล่าม เพิ่มชั่วโมง เป็นประโยชน์ในเรื่องของข่าวสาร ดู รับชมได้ น่าจะแบบมีการจัดประเภทของรายการ แล้วก็สัดส่วนของการให้บริการ ให้มันเหมาะกับคนดู”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

4. ด้านการออกอากาศซ้ำ

ในเรื่องการออกอากาศซ้ำ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า จะมีเรื่องการวิเคราะห์ผู้ชมอยู่ หากมีการออกอากาศซ้ำ ออกบ่อย คนเบื่อ ไม่ดู ทำให้สถานีโทรทัศน์ไม่ได้รับความนิยม ขายโฆษณาไม่ได้ ทำเงินไม่ได้ ก็อยู่ไม่ได้ มีคำตอบมาในตัวอยู่แล้ว ดังนั้น จึงอยากให้เชื่อในความสามารถของผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในแวดวงสื่อ โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ พวกเขามีวิจารณญาณเพียงพอ มีหลักการและเหตุผลที่เลือก พิจารณาว่าออกอากาศซ้ำอย่างไรจึงเหมาะสม เพราะว่าแต่ละช่องโอกาสในการออกอากาศซ้ำไม่เหมือนกัน กระแสความนิยมในแต่ละประเภทรายการ เนื้อหาไม่เหมือนกัน บางช่องเป็นรายการประเภทข่าว บางช่องเป็นซีรีส์ บางช่องกระแสนิยมดีมาก ออกหนึ่งครั้งมีการเรียกร้องขอให้ออกอากาศซ้ำอีกหลายครั้ง จึงไม่ควรมีคำตอบที่ตายตัวในเรื่องการออกอากาศซ้ำ

> *“มีเรื่อง Audience Analysis อยู่แล้ว เมื่อไรออกซ้ำ ออกบ่อย คนมันเบื่อไม่ดู ทำไงครับช่องไม่ได้รับความนิยม ขายโฆษณาไม่ได้ เงินไม่มี เจ๊งครับ มันมีคำตอบมาในตัวอยู่แล้ว โปรดให้เครดิตและเชื่อในเครดิตของผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในแวดวงสื่อ โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ เขามีวิจารณญาณเพียงพอ มีหลักการและเหตุผลที่เลือก พิจารณาว่ากี่รันจึงเหมาะสม”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“แต่ละช่องโอกาสในการรีรันไม่เหมือนกัน กระแสความนิยมในแต่ละคอนเทนท์ไม่เหมือนกัน บอกจะเอาหนึ่งข่าวมารีรันมากสุดหนึ่งครั้ง บางช่องบอกซีรีส์เป็นกระแสที่นิยมดีมาก ออกหนึ่งครั้ง แฟนๆ เรียกร้องด้วยซ้ำ ขอรันอีกครั้งได้ไหม เพราะฉะนั้น มันไม่มีคำตอบที่ตายตัว”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

นอกจากนี้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางคน กล่าวเพิ่มเติมว่า สถานีโทรทัศน์ได้มีการขอการออกอากาศซ้ำไปเพิ่มจากเดิมที่เคยมีการกำหนดจำนวนครั้งในการออกอากาศซ้ำ ไม่ต้องมีการกำหนดการออกอากาศซ้ำ ควรเป็นสิทธิ์ของช่องในการออกอากาศ เนื้อหาเป็นของช่อง เป็นผู้ผลิตทั้งหมด จึงไม่ควรจำกัดการออกอากาศซ้ำ

“เราขอรันไปเพิ่ม จากเดิมตอนนี้ที่เรามีอยู่นะครับ ไม่ต้องกำหนดรัน เพราะว่ามันเป็นสิทธิของเราในการออกอากาศ คอนเทนต์เป็นของผม ผมเป็นคนผลิตทั้งหมด แล้วทำไมผมออกอากาศได้แค่สองครั้ง มันต้องไม่จำกัด”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“ในส่วนของรีรัน ผมขอในเรื่องของไม่กำหนดรีรันอีกหนึ่งเสียง เพื่อให้การทำงานเพื่อคนพิการมันสามารถทำงานได้โดยที่ไม่ต้องมากดดัน”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“จำนวนรัน ก็คิดว่าไม่ควรจำกัดค่ะ เพราะว่ารายการที่ทำเองก็จะเริ่มหมดแล้วเหมือนกันค่ะ หาเริ่มยาก รายการเก่า ๆ ก็มีเรื่องลิขสิทธิ์ เราก็เอามาออกไม่ได้เหมือนกันค่ะ”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวผู้ประกอบการธุรกิจบางคน กล่าวเพิ่มเติมว่า ด้วยช่องสถานีโทรทัศน์ที่ทำมีแต่รายการประเภทข่าว จึงไม่สามารถที่จะมีการออกอากาศซ้ำเกินหนึ่งครั้งได้ เพราะว่าธรรมชาติของความเป็นข่าวจะมีการอับเดตอยู่ตลอดเวลา หากให้มีการออกอากาศซ้ำ ก็จะทำได้แค่หนึ่งครั้ง แต่ก็เข้าใจรายการประเภทอื่น อยากให้มีการขอออกอากาศซ้ำ เนื่องจากกระบวนการผลิตรายการหนึ่งค่อนข้างใช้เวลาและใช้งบประมาณสูง ในการออกอากาศซ้ำ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล กล่าวว่า ทำโดยการเอารายการสดที่ออกอากาศตอน 16.00 น. 17.00 น. พอจบรายการก็จะเข้าสู่กระบวนการถอดเทป วางเทป จะเอารายการนี้มาออกอากาศซ้ำอีกทีตอน 22.00 น. มีเวลาในการที่จะทำคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) ในวันนั้น เพื่อให้ครบ ช่องทำเพื่อให้ทัน แต่ประเมินคุณภาพยังไม่ผ่าน เพราะต้องแข่งกับเวลา เพื่อให้ทันการออกอากาศซ้ำ รวมถึงมีการออกอากาศซ้ำ อีกครั้งหนึ่งตอน 02.00 น. ช่องถึงจะได้ครบตามจำนวนเวลาที่กำหนด

“คอนเทนต์ของเรา มันไม่สามารถที่จะรันเกินหนึ่งครั้งได้เลย เพราะว่าข่าวมันมีการอับเดตอยู่ตลอดเวลา เราทำได้แค่หนึ่งรีรัน เราเอาท์แล้ว แต่ว่าเราก็เข้าใจนะคะ เนื่องจากว่า

กระบวนการมัน ค่อนข้างใช้เวลาแล้วมันใช้งบประมาณสูง การขอรีรันที่มากกว่าสองครั้ง จะเป็นห้าครั้ง อันนี้เห็นด้วย”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“เรื่องลิขสิทธิ์ น่าจะมีหลายสถานีโทรทัศน์พบปัญหา เรื่องของเวลาออกอากาศซ้ำ ถ้าหากว่าตามที่ร้องขอ 5 การออกอากาศซ้ำ คิดว่าเหมาะสม พอจะช่วยให้เกิดการผลิตอื่น ๆ ได้”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“คุยกันตั้งแต่ต้นแล้วว่าไม่ควรจะจำกัดรัน แต่ก็ออกมาเป็นหนึ่งรัน สองรัน แล้วก็มีปัญหาในการผลิตอยู่ดี เราขอไปเป็น 5 รัน ตั้งแต่ต้นปี ก็เงียบ”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“รายการสดตอน 4 โมง 5 โมงเย็น พอจบรายการเราก็ถอดเทป วางเทป เอารายการนี้มารีรันอีกทีตอน 4 ทุ่ม เพราะฉะนั้นเรามีเวลาในการที่จะทำ AD CC ในวันนั้นเพื่อให้มันครบประมาณสามชั่วโมงในการผลิต ถามว่าช่องไหนสามารถทำได้บ้างรายการหนึ่งชั่วโมง ผลิต CC ภายใน 3 ชั่วโมง เราทำเพื่อให้มันทัน แต่พอประเมินคุณภาพแล้วเราไม่ผ่าน เพราะว่าต้องแข่งกับเวลาเพื่อให้มันทันเฟิสรัน แล้วเอาไปรีรันอีกครั้งตอนตี 2 ถึงได้ครบตามจำนวนเวลา”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

5. ด้านอื่น ๆ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำล่ามภาษามือ Sign Language (SL) คำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) ว่าไม่จำเป็นต้องมีทุกวัน อาจจะกำหนดว่า 4 วัน 5 วันต่อสัปดาห์ และสามารถเอารายการที่มีบริการอยู่มาใส่ในช่วงเวลาไหนก็ได้ตามความเหมาะสม สามารถยืดหยุ่นได้

“เสนอเพิ่มว่าไม่จำเป็นต้องมีทุกวันได้ไหม อาจจะแบบกำหนดว่า 4 วันต่อสัปดาห์ 5 วันต่อสัปดาห์ แล้วเอารายการที่มีบริการมาหยอดตรงไหนก็ได้ น่าจะยืดหยุ่นสำหรับคนทำฝั่ง”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

นอกจากนี้ มีการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในเรื่องประเภทของรายการ ที่กล่าวว่ากลุ่มคนพิการอยากดูรายการบันเทิง สถานีโทรทัศน์ก็พยายามทำให้ นำเนื้อหามาทำล่ามภาษามือ Sign Language (SL) คำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) แต่พอมีการกำหนดเรื่องจำนวนการออกอากาศซ้ำ และสัดส่วนเวลาที่เพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้ช่องรู้สึกไม่คุ้มค่า เช่น บางช่องจะได้ลิขสิทธิ์จากต่างประเทศมาเพื่อจัดทำบริการ พวกซีรีส์จีน แต่จะมีการกำหนดระยะเวลา จำนวนการออกอากาศซ้ำ ซึ่งต้นทุนในการผลิตรายการก็จะมีทั้งค่าเนื้อหา ค่าจัดทำบริการ พอถูกจำกัด จะต้องคิดว่าจะทำยังไงให้เกิดประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด พอมีการออกอากาศซ้ำได้แค่สองครั้ง แต่อายุลิขสิทธิ์จากต่างประเทศมายังเหลือแทนที่จะสามารถยืดหยุ่นเอาตัวที่ครบบริการแล้วจำนวนสองครั้งมาใส่ในช่อง เพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มคนอื่น ๆ สามารถดูได้ แต่กลับไม่สามารถเอามาออกอากาศซ้ำอีกได้ หรือถ้าเอามาได้ ช่องก็ไม่ถูกนับเรตติ้ง แล้วต้นทุนที่เสียไป รู้สึกว่ามันมีคุณค่าด้านเนื้อหา

> *“ด้านประเภทรายการที่จัดให้มีบริการ กลุ่มคนพิการเขาอยากดูรายการบันเทิง น่าจะยืดหยุ่นให้เราสามารถหยิบคอนเทนต์ นั่นโน่นนี่มาใช้ทำบริการได้ แต่พอมันมีการกำหนดเรื่องจำนวนรีรัน และระยะเวลาที่มันเพิ่มขึ้นทุกปีๆ มันก็จะทำให้เราแบบรู้สึกไม่คุ้มค่า”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“บางช่องได้ลิขสิทธิ์จากต่างประเทศมาเพื่อจัดทำบริการ พวกซีรี่ส์จีน มันจะมีกำหนดระยะเวลาจำนวนรัน ต้นทุนก็คือค่าคอนเทนต์ ค่าจัดทำบริการของเรา แล้วก็พอมันถูกจำกัดแล้วเรา จะทำยังไงให้มันเกิดประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุดพอบอกว่าคุณรีรันได้แค่สองครั้งแล้วอายุมันยังเหลือ แทนที่เราจะสามารถยืดหยุ่นเอาตัวที่มันครบบริการแล้วจำนวนสองครั้งแล้วมาหยอดช่วงเวลาอื่น เพื่อให้กลุ่มคนอื่น ๆ ได้ดูได้ แต่เราไม่สามารถเอามาได้ ถึงเอามาได้ก็ไม่ถูกนับแล้วต้นทุนที่เราเสีย มันก็เลยรู้สึกว่ามันไม่คุ้มค่า”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

นอกจากนั้น ควรมีความยืดหยุ่นในการบริการ โดยให้เป็นเป็นตามดุลยพินิจและประเภทของสถานี และให้ปรับลด หรือเพิ่มสัดส่วนได้โดยรวมทั้ง 3 ประเภทการจัดให้มีการบริการแล้วให้อยู่ในจำนวนที่ กสทช. กำหนด หรือควรสนับสนุนการส่งเสริมการเข้าถึงด้วยการผลิตรายการที่มี CC SL AD ให้แก่สถานี สถานีได้จัดให้มีการบริการภายใต้จริยธรรมสื่อ และปฏิบัติตามประกาศของ กสทช. อย่างเคร่งครัด ดังนั้น ในประกาศฉบับใหม่ควรพิจารณาการตีความเนื้อหาในประกาศ “การจัดให้มีบริการที่เหมาะสม” และสื่อสารให้ผู้ประกอบการเข้าใจตรงกัน

“สมมุติว่า ช่องข่าวนี้อาจจะไม่ต้องทำ AD เลย แต่คุณไปเพิ่มส่วนที่เอ่อ พี่คนพิการเขาจะสามารถรับได้ คือส่วนของล่าม เพิ่มชั่วโมง ล่างภาษามือไปเลย ซึ่งมันจะเป็นประโยชน์นะ ในเรื่องของข่าวสารนะ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“ฝากถึง กสทช. ค่ะ ตัวหนังสือในประกาศนี้มันทำให้พวกเราไปต่อกันในเชิงสร้างสรรค์ไม่ได้เลย แล้วก็มันอาจจะเป็นเรื่องที่ ถ้าเผื่อพูดว่าการสนับสนุนโดยการหางบมาให้พวกเรา มันยากลำบากนักหรือว่ามันจะต้องเข้าที่ประชุมหลายที่ประชุมเหลือเกิน เม็ดเงินมันไม่มี ก็สนับสนุนเราโดยที่ลดข้อจำกัดให้พวกเราได้สร้างสรรค์ให้กับผู้ชมของเรา อันนี้ก็ช่วยสนับสนุนแล้ว แต่ถ้าเผื่อว่าเงินทุนสนับสนุนมาเพื่อที่เราจะทำได้มากกว่านี้ มันก็จะดีขึ้น แต่ว่า ณ วันนี้ ถ้าเผื่อว่าเงินทุนยังไม่มา หรือว่าอื่นๆ ยังไม่มีก็อยากจำกัดเราเลย ลดข้อจำกัดเถอะ แล้วก็ให้พวกเราได้ทำหน้าที่ตรงนี้ ได้อย่างเต็มที่นะคะ”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการทางธุรกิจ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

จากการสนทนากลุ่มกับตัวแทนผู้รับใบอนุญาต*ประกอบกิจการทางธุรกิจ* สามารถสรุปได้ว่า ในการกำหนดสัดส่วนควรมีการสำรวจความต้องการที่แท้จริงของผู้ชมที่เป็นคนพิการก่อนออกประกาศในฉบับถัดไป รวมทั้งควรมีความยืดหยุ่นในการให้บริการ โดยให้เป็นเป็นตามดุลยพินิจและประเภทของสถานี และให้ปรับลดหรือเพิ่มสัดส่วนได้โดยรวมทั้ง 3 ประเภทการจัดให้มีการบริการแล้วให้อยู่ในจำนวนที่ กสทช. กำหนด

นอกจากนั้น กสทช. ควรสนับสนุนการส่งเสริมการเข้าถึงด้วยการผลิตรายการที่มี CC SL AD ให้แก่สถานีหรือ การให้ Incentive ในการจัดให้มีการบริการในสัดส่วนที่หมาะสม และเป็นไปได้จริงกว่านี้ เนื่องจากในการจัดให้มีการบริการมีต้นทุนที่สูงซึ่งมีผลกระทบต่อผลประกอบการของสถานี และ เนื่องจากปัจจุบัน สถานีได้จัดให้มีการบริการภายใต้จริยธรรมสื่อ และปฏิบัติตามประกาศของ กสทช. อย่างเคร่งครัด ดังนั้น ในประกาศฉบับใหม่ควรพิจารณาการตีความเนื้อหาในประกาศ “การจัดให้มีบริการที่เหมาะสม” และสื่อสารให้ผู้ประกอบการเข้าใจตรงกัน

7.3 ผลการวิจัยจากการสนทนากลุ่มกับนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ได้มีการเก็บข้อมูลประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ จำนวน 21 คน โดยได้มีการจัดสนทนากลุ่ม เมื่อวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2566 ณ ห้องประชุม สนม สุทธิพิทักษ์อนุสรณ์ 1-1 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ทั้งนี้ผลการสนทนากลุ่มมีรายละเอียดดังนี้

7.3.1 การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในกิจการบริการสาธารณะ

ผลการสนทนากลุ่มเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระเกี่ยวกับการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในกิจการบริการสาธารณะ มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านสัดส่วน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ แสดงความคิดเห็นในเรื่องสัดส่วนของล่ามภาษามือ โดยมองว่า ล่ามภาษามือมักจะอยู่ในรายการโทรทัศน์ประเภทข่าว โดยทางสมาคมคนพิการอยากให้เข้าไปอยู่ในรายการบันเทิงอื่น ๆ แต่ด้วยค่าใช้จ่ายในการที่รายการโทรทัศน์จะต้องมีล่ามภาษามือ Sign Language (SL) คือการบรรยายด้วยภาษามือในช่วงเวลาที่รายการมีเสียงพูด หรือเสียงประกอบ Closed Captions (CC) คือบริการคำบรรยายแทนเสียง จะเป็นตัวอักษร สัญลักษณ์ ภาพ ที่แสดงขึ้นในลักษณะที่รายการมีเสียงพูด หรือเสียงประกอบ ทั้งสองเหมาะสำหรับคนพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย ส่วน Audio Description (AD) คือบริการเสียงบรรยายภาพ คำบรรยายภาพด้วยเสียง เพิ่มเติมเป็นพิเศษในบางช่วงเวลา เสียงบรรยายที่เพิ่มเติมเข้าไปเพื่อบรรยายรายละเอียดที่สำคัญของภาพ ที่อาจไม่เข้าใจได้ด้วยบทบรรยายเดิมเท่านั้น โดยจะเพิ่มการบรรยายด้วยเสียงในช่วงที่ไม่มีการสนทนา ในช่วงว่างของวีดีโอนั้น ๆ เช่น การแสดงออกเกี่ยวกับหน้า การเคลื่อนย้ายวัตถุ ลักษณะบรรยากาศล้อมรอบ ช่วยทำให้ผู้ชมที่เป็นคนพิการทางการเห็น ได้เข้าใจสาระที่สำคัญของเนื้อเรื่องนั้น

การบรรยายด้วยภาษามือ บริการคำบรรยายแทนเสียง และบริการเสียงบรรยายภาพ ผู้ประกอบการสถานีโทรทัศน์บางช่องมองว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่มากขึ้น หากมีการบังคับให้จัดทำ บางสถานีโทรทัศน์อาจไม่ต่อสัญญา และเปลี่ยนไปทำช่องทางออนไลน์ อื่น ๆ แทน

> *“ที่มีมักจะไปอยู่ในรายการข่าว เคยร่วมเวทีกับสมาคมคนพิการ เขาอยากให้เข้าไปอยู่ในรายการบันเทิงอื่น ๆ แต่ก็ไม่เข้าไป”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“มีช่องหนึ่งเขาพูดว่าค่าใช้จ่ายล่ามภาษามือเป็นค่าใช้จ่ายที่มากขึ้น ถ้าเพิ่มเวลาในปัจจุบันเขาโอเค แต่ถ้าเพิ่มอย่างที่ต้องการ เขาไม่ค่อยแฮปปี้”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“ผู้ประกอบการไม่แฮปปี้ที่จะต้องเพิ่มเวลาในการทำ CC AD หรือ SL เพราะมันคือค่าใช้จ่าย แล้วเขาขอให้ทาง กสทช.ช่วยสนับสนุน เพราะงบโปรดักชันปัจจุบันมันแพง และถ้าเพิ่มตรงนั้นเข้าไปมันจะกลายเป็นเงินก้อนนึงที่เขาต้องทำ”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

แม้การบรรยายด้วยภาษามือ และการบรรยายแทนเสียง เหมาะสำหรับคนพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย แต่เหตุผลที่รายการข่าวมักใช้การบรรยายด้วยภาษามือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้ให้ความคิดเห็นว่า เพราะว่าตัวหนังสือในช่องในจอของโทรทัศน์ มีองค์ประกอบจำนวนมาก จึงไม่ควรมีการใช้คำบรรยายแทนเสียง ในรายการข่าวจึงนิยมใช้ล่ามภาษามือ และควรใช้ล่ามภาษามือในปีแรกและปีที่สอง 60 นาที จากนั้นให้ขยายสัดส่วนการให้บริการเป็น 120 นาที ในปีที่ 3 – 5

> *“SL กับ CC เขาทำมาเพื่อคนพิการหูหนวก ทีนี้ SL ที่เลือกทำข่าวล่ามภาษามือเยอะ เพราะว่าตัวหนังสือในจอองค์ประกอบมันเยอะมากอยู่แล้ว ก็เลยจะไม่มี CC ในรายการข่าวใช้ล่ามภาษามือแทน แล้ว 2 ปีแรกก็ 60 นาทีก่อน แต่ในปีที่ 3 เป็นต้นไปก็ลองสำรวจความต้องการของผู้ชมก่อนและอาจขยายเป็นซัก 120 นาทีก็ดี”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า คนพิการจะมีทั้งคนพิการทางสายตา คนพิการทางการได้ยิน โดยมีความต้องการต่างกัน คนพิการทางสายตาได้ยินแค่เสียง รายการโทรทัศน์จึงต้องมีเสียงที่น่าสนใจ ชัดเจน ให้คนพิการทางสายตาเข้าใจ ส่วนรายการโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการได้ยิน ก็คือต้องมีล่ามภาษามือ คำบรรยาย ซึ่งทั้งเสียง และการบรรยายด้วยภาษามือ ล้วนเป็นค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น ทางสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) จึงควรเพิ่มงบประมาณให้กับสถานีโทรทัศน์

> *“คนพิการทางสายตาเขาต้องการรีโมททีวีที่เป็นปุ่มของเขา กดไปก็คือเป็นเสียงอย่างเดียว ซึ่งการบรรยายในรายการต่าง ๆ มันต้องโอเวอร์ จะต้องเผื่อคนมองไม่เห็น บางช่องเขาไม่โอเค เพราะมีค่าใช้จ่ายขึ้น ถ้าจะให้มีก็ขอให้เป็นภาระของ กสทช. เพิ่มงบประมาณให้เขาด้วย”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

หากมองในเชิงสังคม กลุ่มผู้ให้ข้อมูล กล่าวว่า สิ่งที่จำเป็นต้องมี อีกหนึ่งสิ่งคือเรื่องของการมีส่วนร่วมในการทำงานของคนพิการ อยากให้มีการส่งเสริมเป็นนาที เป็นวินาที ส่งเสริมในเชิงระบบการบริหารจัดการการทำงานแล้วก็ให้กลุ่มคนพิการได้ผลิตรายการ

> *“มองในเชิงสังคมว่าเราจำเป็นต้องมีแล้ว โดยเฉพาะเรื่องของการมีส่วนร่วมในการทำงานของคนกลุ่มนี้ อยากให้ส่งเสริมเป็นนาทีเป็นวินาที แล้วก็ให้พวกเขาได้ผลิตรายการ”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

“ประเด็นเรื่องรายการ เปลี่ยนมาโฟกัสเรื่องนาที แต่เราอยากจะให้มองในเรื่องของการมีส่วนร่วมขอคนพิการ”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

สัดส่วนในเรื่องของบริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) เป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์สำหรับคนพิการทางการได้ยิน เพราะคนพิการทางการได้ยิน จะมีลักษณะการใช้ไวยากรณ์ในการอ่านไม่เหมือนกับคนปกติทั่วไป การมีคำบรรยายแทนเสียงจะเป็นการช่วยให้เขาได้ฝึกการอ่าน เป็นสิ่งที่ทำได้ง่ายมากกว่าการทำเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) ซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูง และไม่สามารถทำเป็นรายการสด ต้องเป็นรายการย้อนหลัง ในการบริการเสียงบรรยายภาพ หากเป็นรายการโทรทัศน์ประเภทละคร อาจจะสามารถเพิ่มเวลาได้ เพราะเป็นรายการโทรทัศน์ที่ได้รับความนิยม และสถานีโทรทัศน์ก็จะได้ประโยชน์ จากการที่มีผู้ชมมากขึ้น

“เรื่องของ CC มีประโยชน์สำหรับคนพิการทางการได้ยิน เขาจะมีไวทยากรณ์การอ่านไม่เหมือนเรา เขาจะได้ฝึกตรงนี้ไปด้วย คิดว่าการทำมันน่าจะทำง่ายกว่าถ้าเทียบกับการทำ AD ซึ่งมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างเยอะ ทำสดไม่ได้ต้องเป็นรายการย้อนหลัง ในการบรรยาย AD อาจเพิ่มได้ อีกนิดนึง เพราะว่าบางทีถ้าเป็นละคร เขาก็อาจจะได้ประโยชน์ เวลาอาจจะได้เพิ่มบ้าง”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางคน ได้มีการเปรียบเทียบและกล่าวถึง ซีรีส์ของประเทศเกาหลีใต้ที่นำมาฉายในประเทศไทย ซึ่งจะมีการใช้คำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) ซึ่งทำได้ง่ายมากขึ้น เพราะมีโปรแกรมช่วยในการทำคำบรรยายแทนเสียง จึงอยากให้สนับสนุน เพราะมีประโยชน์กับคนพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย สามารถบรรยายได้ทุกอย่าง หากปิดเสียง และยังเข้าใจได้จากการอ่านที่มีการบรรยาย โดยมีสิ่งต้องระมัดระวังคือ การสะกดคำ เมื่อใช้โปรแกรมแล้ว จึงควรต้องมีการตรวจภาษาอีกครั้ง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่าเป็นสิ่งที่ควรสนับสนุน เพราะมีค่าใช้จ่ายน้อยกว่าการบรรยายด้วยภาษามือ Sign Language (SL) และมีรายละเอียดในการทำน้อยกว่าการทำเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) โดยให้ CC มีสัดส่วนการให้บริการ 180 นาที ในลักษณะคงที่ตลอด 5 ปี

“แฟนซีรีส์เกาหลี จะคุ้นเคยกับการดู CC ทำได้ง่ายกว่าค่ะ โดยที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเยอะ แล้วก็เดี๋ยวนี้มีโปรแกรมด้วย เพราะฉะนั้นอยากให้สนับสนุนด้าน CC มากกว่า ได้ฝึกอ่านบรรยายได้ทุกอย่างไม่อยากใช้เสียง ปิดเสียงไปมันก็ยังอ่านแล้วเข้าใจ CC นี่น่าจะซัก 180 นาทีไปเลยเพราะใช้โปรแกรมช่วยก็ทำสะดวกขึ้น”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“ต้องระวังเรื่องของการสะกดคำค่ะ วงการสื่อสารมวลชนมันมีการสะกดคำผิดเยอะในรายการวัยรุ่น ในการใช้โปรแกรมแปลก็ต้องมานั่งตรวจภาษา อันนี้ก็คือสนับสนุนจริง ๆ แบบถ้า SL มีค่าใช้จ่ายมาก หรือถ้า AD จะมีเรื่องของความจุกจิกนะคะ ก็ตัดไปที่ CC น่าจะได้เยอะกว่า”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) ว่าอยากให้มีมากขึ้น เพราะเป็นสิ่งที่คนพิการทางการเห็นต้องการ จึงควรให้มีสัดส่วน 60 นาทีในสองปีแรก และปรับเป็น 120 นาที ในปีต่อ ๆ มา โดยควรจะสำรวจความต้องการของผู้ชมก่อน และ อาจต้องมีการกำหนดว่ารายการโทรทัศน์ประเภทข่าว ควรมีการบรรยายด้วยภาษามือ Sign Language (SL) กี่นาทีต่อวัน ส่วนการใช้คำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) สามารถเพิ่มเติมได้อีกในรายการโทรทัศน์ประเภทต่าง ๆ เช่น ละคร สารคดี รายการที่ไม่ได้มีองค์ประกอบตัวอักษรมาก เพราะคนพิการทางการได้ยิน มีสายตาดี อ่านเร็วเหมาะกับรายการโทรทัศน์ประเภทนี้

“AD อยากให้เพิ่มมากขึ้นเพราะว่าคนตาบอดเขาอยากรับมากกว่านี้ 2 ปีแรกก็ลองซัก 60 นาทีก่อน เพราะ AD ทำยาก แล้วถ้าสำรวจการรับชมแล้วเค้ายังดูทีวีอยู่ก็ลองปรับเป็น 120 นาทีต่อไป อย่างที่อาจารย์บอกว่ามีละครน้ำดีจะมาในประเทศไทยเขาก็อยากจะดูให้เหมือนกับเพื่อนเขา”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“เรื่องของสัดส่วน อาจจะกำหนดไปเลยว่ารายการข่าว อาจจะมี SL เท่านี้ ถ้าเป็นนาทีต่อวันโอเค แต่ว่าถ้า CC สามารถเพิ่มได้อีกในรายการละคร สารคดี รายการที่มันไม่ได้มีองค์ประกอบภาพจอที่วิ่งเยอะ เพราะว่าคนหูหนวกสายตาเขาดี อ่านเร็วมากเลย”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

นอกจากนี้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางคน กล่าวว่า อยากให้มีการเพิ่มในอัตราเรื่องของสัดส่วนต่าง ๆ เพื่อให้มีการเข้าถึงมากขึ้น โดยอาจจะแยกตามเรื่องราว อยากให้ทางสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) มีกลไก มีมาตรการในการสนับสนุน อาจเป็นการพัฒนาช่องทางหรือรูปแบบเฉพาะทาง หรืออาจพัฒนาในเรื่องของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ Artificial intelligence (AI) ที่น่าจะมาช่วยสนับสนุนในเรื่องของภาษามือได้

“อยากให้มีการเพิ่มในอัตราเรื่องของส่วนต่าง ๆ เพื่อเข้าถึงมากขึ้น ทาง กสทช.มีกลไกมาตรการในการซัพพอร์ต แบบพัฒนาชาแนลหรือว่าแพลตฟอร์มเฉพาะทาง อาจจะพัฒนาใน

เรื่องของทุกวันนี้มันมีเทคโนโลยี AI เข้ามาแล้ว แม้กระทั่งภาษามือเองก็ตาม ผมเชื่อว่า AI จะช่วยตรงนี้ได้”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

การวางแผนเรื่องของอนาคต ที่จะนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ มีความเป็นไปได้ที่จะเอามาทดลองใช้จริง เช่น การใช้คำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) ที่ปัจจุบันสามารถแปลภาษาไทยได้มากกว่า 80% แปลจากภาษาพูดมาเป็นข้อความตัวอักษร หรือการทำเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) มีบางส่วนที่มีการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ Artificial intelligence (AI) มาช่วย ในสื่อของต่างประเทศก็มีการนำไปใช้ โดยนอกจากสามารถแปลงข้อความเป็นเสียงพูด เวลามีการเปลี่ยนตัวละครจะมีเสียงเฉพาะที่ทำให้คนพิการทางการได้ยินฟังแล้วเข้าใจ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจึงอยากให้มีการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีหรือว่านวัตกรรมที่จะนำมาใช้ ไม่ใช่แค่มีการกำหนดเวลาเท่าไหร่ แต่อาจต้องมีการกำหนดให้มีความหลากหลายของเนื้อหา

“CC แปลภาษาไทยได้เกิน 80% แล้วนะครับ เอาภาษาพูดมาเป็นข้อความ การที่ให้ออกมาเป็นตัวหนังสือหรือว่าการทำ AD เห็นว่าบางส่วนก็มีการเอา AI มาช่วยในสื่อบันเทิงต่างประเทศก็มีแปลงข้อความเป็นเสียงคนพูด เวลาเปลี่ยนตัวละครมันจะมีเสียงกริ่ง ผมว่าถ้าจะ Support อาจไม่เน้นเป็นเงิน เน้นเทคโนโลยีหรือว่านวัตกรรม เห็นด้วยกับหลายท่านที่บอกว่าไม่ใช่แค่กำหนดว่าต้องมีเวลาเท่าไหร่ แต่จะต้องมีความหลากหลายของตัวเนื้อหาด้วย”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

แม้ว่าการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ Artificial intelligence (AI) มาช่วยแปลงข้อความเป็นเสียงพูดได้ผลดี แต่ก็อาจมีปัญหาในเรื่องของเสียงคนอื่น เสียงสภาพแวดล้อม ที่จะส่งผลให้คุณภาพเสียงลดลง คนพิการทางการเห็นอาจตีความหรือเข้าใจความหมายต่างจากที่รายการโทรทัศน์ต้องการสื่อ ส่วนเรื่องของการบรรยายด้วยภาษามือ Sign Language (SL) ที่มีความซับซ้อนเรื่องภาษา ก็อาจส่งผลให้คนพิการทางการได้ยินเข้าใจไม่ถูกต้องทั้งหมด

“มันจะมีเรื่องว่าเสียงคน สภาพแวดล้อม ทำให้คุณภาพมันดรอปลง เราไม่รู้ว่าภาพมันจะไปออกตรงความหมายอย่างไร หรือการแสดงผลหน้าจอมันอาจไม่ได้ 99% เรื่องของ CC ส่วนอีกเรื่องคือภาษามือมันความซับซ้อน ล่ามเองสื่อสารบางครั้งก็ไม่ 100% มันจะเป็นปัญหาว่าเราจะอ้างอิงอะไร”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

ทั้งนี้ สามารถสรุปข้อเสนอแนะจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจาก*กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ* ในการกำหนดสัดส่วนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ ในส่วนในกิจการบริการสาธารณะ ปี พ.ศ. 2569 – 2573 ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7.3 ข้อเสนอแนะในการกำหนดสัดส่วนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพในกิจการทางธุรกิจ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	60 นาที	60 นาที	120 นาที*	120 นาที	120 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที*	180 นาที	180 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	60 นาที	60 นาที	120 นาที*	120 นาที	120 นาที

* ควรศึกษาทบทวนความต้องการ และความเป็นไปได้ในการเพิ่มสัดส่วนอีกครั้งก่อนปรับเพิ่ม

2. ด้านช่วงเวลา

สัดส่วนที่ประกาศ ณ ปัจจุบัน และใช้จนถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2568 ระยะเวลาที่สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) กำหนดในการให้บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ ประเภทกิจการสาธารณะ และกิจการธุรกิจ อาจไม่พอหากไม่มีการกระจายตามช่วงเวลาหรือประเภทของรายการ ในมุมมองของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ควรมีการแบ่งสัดส่วนให้มีทั้งสาระความรู้ ความบันเทิง มีความหลากหลาย รายการโทรทัศน์ประเภทอะไรที่ควรมี

> *“60 นาที ส่วนมากเป็นข่าวแต่ประเด็นคือคนพิการจริง ๆ มันควรจะแบ่งสัดส่วน 60 นาที 180 น้อยไปแล้ว ถ้าเขาจะทำให้มันได้ มันควรจะมีหลายแบบ สาระความรู้ความบันเทิง ไม่ใช่บอกแค่นาที ควรจะบอกประเภทอะไรควรจะมี”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

เรื่องช่วงเวลาที่ออกอากาศ ที่เป็นช่วง 03.00 หรือ 04.00 น. และมีประเภทรายการธรรมมะ รายการสารคดี ท่องเที่ยว รายการความรู้ ส่วนมากจะเป็นรายการประเภทนี้ มีรายการเพลงบ้าง แต่ก็น้อย ซึ่งมักไปอยู่กลางคืน เข้าใจว่ามีค่าใช้จ่ายมากในเรื่องของล่ามภาษามือ ทางสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ควรมีรูปแบบการแลกเปลี่ยนหรือการสนับสนุนโดยตรงหรือควรมีการจัดรายการแลกเปลี่ยนช่วงเวลาเหล่านี้เพิ่มขึ้น

> *“เรื่องช่วงเวลาฉายตี 3 ตี 4 รายการธรรมมะ สารคดี ท่องเที่ยว ความรู้ มีเพลงบ้าง แต่ไม่เยอะมาก อยู่กลางคืนหมดเลย เข้าใจว่ามันมีค่าใช้จ่ายเยอะในเรื่องของล่ามภาษามือ ทาง*

กสทช.ควรมีรูปแบบการแลกเปลี่ยนหรือการซัพพอร์ต หรือเป็นไปได้ไหมที่จัดรายการแลกเปลี่ยน”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

3. ด้านประเภทรายการ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเภทรายการว่า บางรายการโทรทัศน์ที่ดี ๆ อย่างเช่น ละครมาตาลดา เป็นละครที่คนพิการทางการเห็นอยากดูมากแต่ไม่สามารถดูได้ ถ้าเป็นไปได้อยากให้มีการบรรยายภาพ จึงอยากให้รายการโทรทัศน์ต่าง ๆ แยกออกมา ทำให้กับคนพิการที่มีความบกพร่องทั้งในด้านการได้ยินและในด้านการเห็น เป็นช่องพิเศษ

“เรื่องของรายการโทรทัศน์ที่ดี ๆ เมื่อที่ผ่านมามาตาลดาเป็นรายการที่คนตาบอดอยากดูมาก แต่เขาดูไม่ได้ เขาก็เลยมองว่าถ้าเป็นไปได้มีบรรยายภาพให้เขาได้ไหมว่ามาตาลดาทำอะไร ละครดี ๆ หรือรายการดี ๆ อยากให้แยกออกมาทำให้กับคนที่เขามีความบกพร่องทั้งการได้ยินและการเห็นเป็นช่องพิเศษ”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

4. ด้านการออกอากาศซ้ำ

การออกอากาศ หรือฉายซ้ำ ส่งผลให้จากที่รายการโทรทัศน์จะมีหลายรายการมากขึ้น การออกอากาศซ้ำก็มีผลทำให้รายการโทรทัศน์น้อยลงกว่าเดิม

“ควรยึดหลักว่า 60 นาทีสำหรับคนพิการน้อยไหม เรื่องของฉายซ้ำอีก ทำให้มีรายการน้อยลง”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

5. ด้านอื่น ๆ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคของการเข้าถึงของคนพิการทางการได้ยินและคนพิการทางการเห็น โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเสนอว่า อยากจะให้เพิ่มการประชาสัมพันธ์ว่าแต่ละรายการโทรทัศน์แต่ละรายการออกอากาศช่วงเวลาไหน ซึ่งส่วนใหญ่พบว่ารายการจะไปออกอากาศหลังเที่ยงคืนเป็นต้นไป อยากให้ปรับเวลาออกอากาศควรจะเป็นเวลาที่อยู่ก่อนเที่ยงคืน

“อยากจะให้เพิ่มการ Pr มากกว่าว่าออนแอร์ช่วงเวลาไหนบ้าง แต่ว่าก็อย่างที่หลายท่านพูด ส่วนใหญ่ก็คือจะไปเริ่มตั้งแต่หลังเที่ยงคืนเป็นต้นไป เลยรู้สึกว่าอยากให้เป็นเวลาที่ไม่ใช่หลังเที่ยงคืน”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

7.3.2 การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในกิจการทางธุรกิจ

ผลการสนทนากลุ่มเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระเกี่ยวกับการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในกิจการทางธุรกิจ มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านสัดส่วน

สัดส่วนที่สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ประกาศ ณ ปัจจุบัน และใช้จนถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2568 ระยะเวลาที่กำหนดในการให้บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ประเภทกิจการธุรกิจ ถ้าเป็นการบรรยายด้วยภาษามือ Sign Language (SL) จะอยู่ที่ 60 นาที ตลอดระยะเวลา 5 ปี ส่วนบริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) ใน 4 ปีแรก อยู่ที่ 60 นาที ปีสุดท้ายจะเป็น 120 นาที และบริการเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) ใน 3 ปีแรก อยู่ที่ 30 นาที 2 ปีถัดมาคือ 60 นาที

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็นว่า สัดส่วนที่กำหนดไว้มีความเหมาะสม แต่ก็ต้องขึ้นอยู่กับทางสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ว่าต่อไปจะมีการเพิ่มเวลาหรือไม่ การบริการเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) อาจเพิ่มเป็น 120 นาที ซึ่งอาจส่งผลกระทบกับบางช่องสถานีโทรทัศน์ที่ไม่ได้เตรียมพร้อมเรื่องการเพิ่มเวลา

> *“ถ้าตอนนี้คิดว่าสัดส่วนก็โอเคนะคะ เพราะว่าก็มีหลายช่อง ที่เขาเหมือนเดาใจทาง กสทช. ต่อไปว่าอย่าง AD จะเพิ่มเป็น 120 นาทีไหม ซึ่งบางช่องก็คือวางแผนไว้แล้ว แต่ว่าบางช่องก็คือจะคิดหนัก ถ้าสมมติเพิ่มไป 120 นาที”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้ผลิตอิสระ แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า หากการบริการเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) เพิ่มเป็น 120 นาที เป็นสิ่งที่ดี ผู้ผลิตอิสระจะได้งานเพิ่มจากที่สถานีโทรทัศน์จ้างมาเป็นผู้ผลิต แต่ถ้ามองในมุมกลับกัน ในส่วนที่สถานีโทรทัศน์ที่ทำรายการเอง จะมีงานเพิ่มขึ้น อาจทำไม่ไหว สัดส่วนที่กำหนดไว้ในปัจจุบันจึงอาจเหมาะสมอยู่แล้ว และในอนาคต ก็อาจจะเป็นสัดส่วนนี้ต่อไปได้

> *“ในฐานะผู้ผลิตอิสระมันดีอยู่แล้วก็คือเราได้งานเพิ่มในช่องที่จ้างมา แต่ว่าถ้าในช่องที่ทำเองก็เลยมองว่า ถ้าสมมติเขาทำเองแล้วเขาทำไม่ไหว ตรงนั้นอาจจะเหมาะสมอยู่แล้ว ถ้าก้าวไปสู่ปีที่ 6 ก็อาจจะยังเป็นเวลานี้ สัดส่วนนี้ค่ะ”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

สถานีโทรทัศน์ประเภทกิจการธุรกิจนั้น จะมีเรื่องงบประมาณทุนเข้ามา ซึ่งแตกต่างจากประเภทกิจการสาธารณะ ที่มาจากภาษีของประชาชน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้ผลิตอิสระ กล่าวว่า สถานีโทรทัศน์ประเภทกิจการธุรกิจ จะไม่ค่อยจ้างคนนอกมาเป็นผู้ผลิตอิสระ จะทำกันเอง เนื่องจากกังวลเรื่องของลิขสิทธิ์รายการที่อาจหลุดออกไป คนในองค์กรจึงมีภาระงานที่มากขึ้น เพราะบางช่องสถานีโทรทัศน์ หนึ่งคนต้องทำทั้งคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และบริการเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) และบางช่องต้องทำการบรรยายด้วยภาษามือ Sign Language (SL) ด้วย จำนวนนาทีจึงอาจมีผลกับช่องรายการโทรทัศน์ประเภทกิจการธุรกิจ แต่หากเปรียบเทียบกับสถานีโทรทัศน์ประเภทกิจการสาธารณะ เช่น องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (Thai PBS) สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) สัดส่วนสามารถเพิ่มได้ เพราะสามารถจ้างผู้ผลิตมาช่วยได้ และมองว่าสถานีโทรทัศน์ประเภทกิจการสาธารณะยังสามารถเพิ่มสัดส่วนได้อีกในเรื่องของคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และบริการเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) เป็นความแตกต่างระหว่างสถานีโทรทัศน์ประเภทกิจการธุรกิจ และกิจการสาธารณะ

> *“ช่องธุรกิจก็จะมีเรื่องงบประมาณทุนเข้ามา ช่องสาธารณะเขาเป็นภาษีประชาชนอยู่แล้ว ซึ่งถ้าในนามผู้ผลิตอิสระ ช่องธุรกิจเขาจะไม่ค่อยจ้างคนนอก เขาต้องทำเอง เพราะว่ากังวลเรื่องของลิขสิทธิ์รายการที่จะรั่วไหล แล้วพนักงานเขาก็จะโหลด บางช่องคนหนึ่งทำทุกอย่าง CC AD บางช่องทำ SL ด้วยวิ่ง 3 อย่าง ก็คือจำนวนนาที อาจจะมีผลกับช่องที่เป็นธุรกิจ แต่สื่อสาธารณะอย่าง Thai PBS หรือว่า NBT เพิ่มได้เพราะว่าเขาจ้างผู้ผลิตช่วยได้ และยังเพิ่มได้อีกในเรื่องของ AD และ CC”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

มุมมองของผู้ผลิตอิสระ มองว่าถ้าเกิดเป็นสถานีโทรทัศน์ประเภทกิจการธุรกิจ จะให้ความสำคัญกับธุรกิจเป็นหลัก คืออาจทำเพราะว่าเป็นข้อกำหนดของทางสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) อาจมองแค่ในแง่ของธุรกิจ ในเรื่องบริการเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) สถานีโทรทัศน์ประเภทกิจการธุรกิจ จะเน้นเป็นรายการวาไรตี้ รายการบันเทิง ในการทำเสียงบรรยายภาพ เป็นสิ่งที่ทำยาก รวมถึงในเรื่องของลิขสิทธิ์ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สถานีโทรทัศน์ประเภทกิจการธุรกิจ ทำได้ยากกว่าสถานีโทรทัศน์ประเภทกิจการสาธารณะในส่วนของการทำบริการต่าง ๆ เป็นที่มาว่าทำไมกิจการธุรกิจสัดส่วนเพิ่มขึ้นมีน้อยกว่ากิจการสาธารณะ

> *“มองว่าถ้าเกิดเป็นช่องทางธุรกิจ ชื่อมันก็บอกว่าเขาโฟกัสธุรกิจเป็นหลัก เขาอาจจะทำเพราะว่าเป็นข้อกำหนดของทาง กสทช. เขาก็จะเน้นเป็นวาไรตี้ บันเทิง AD มันทำค่อนข้างยากมาก เรื่องของลิขสิทธิ์ต่าง ๆ ที่มันอาจรั่วไหล ก็เลยมองว่ามันก็เป็นปัจจัยนึงเหมือนกันที่*

ทำให้ช่องธุรกิจยากกว่าช่องสาธารณะ เป็นที่มาว่าทำไมสัดส่วนถึงเพิ่มขึ้นน้อยกว่าเมื่อเทียบกับช่องที่เป็นสาธารณะ”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

ด้านสัดส่วนในอนาคต กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนผู้ผลิตอิสระ ให้ข้อมูลว่า สถานีโทรทัศน์ช่องใหญ่ ๆ มีการคาดเดาว่า ในปี 2569 สัดส่วนบริการเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) อาจมีการปรับเพิ่มสัดส่วนไปที่ 120 นาที ส่วนคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) คิดว่ายังเท่าเดิมที่ 180 นาที และการบรรยายด้วยภาษามือ Sign Language (SL) อาจมีการปรับเพิ่มสัดส่วนไปที่ 180 นาที การที่มีการปรับเพิ่มสัดส่วน ถ้าไม่นับเรื่องค่าใช้จ่าย และเป็นเรื่องที่ดี ที่มีรายการสำหรับคนพิการมากขึ้น

“ช่องใหญ่ที่เดาใจไว้ ว่าปี 69 AD อาจจะเพิ่มไปเป็น 120 แต่ CC คิดว่ายังเท่าเดิมคือ 180 แล้วล่ามภาษามือโดยส่วนตัวนะคะ ถ้าเพิ่มเป็น 2 ชั่วโมง ไม่ได้นับเรื่องค่าใช้จ่าย อาจจะดี”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า หากมีการปรับสัดส่วน ควรมีการหาข้อตกลงร่วมกัน แต่ว่าไม่ใช่ทุกคนที่พร้อม บางสถานีโทรทัศน์ที่มีความพร้อม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลอยากเสนอบางหัวข้อที่เป็นอุปสรรคในการเข้าถึงของคนพิการ รวมถึงการออกอากาศซ้ำ บางคนไม่ได้ดูที่จอโทรทัศน์ จึงอาจมีทางเลือกอื่น ๆ

“ถ้าปรับสัดส่วน ควรหาข้อตกลงไม่ใช่ทุกคนที่พร้อมค่ะ บางสื่อพร้อมมาก อยากเสนอบางหัวข้อที่ไม่ได้เสนอ บางหัวข้อที่มันเป็นอุปสรรคในการเข้าถึง รวมถึงของการรีรันบางคนไม่ได้ดูที่จอทีวี”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

ทั้งนี้ สามารถสรุปข้อเสนอแนะจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจาก*กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ* ในการกำหนดสัดส่วนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ ในส่วนในกิจการทางธุรกิจ ปี พ.ศ. (68)69 – 73 ได้ดังตารางที่ 7.4

ตารางที่ 7.4 ข้อเสนอแนะในการกำหนดสัดส่วนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพในกิจการทางธุรกิจ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการล่ามภาษามือ (SL)	60 นาที	60 นาที	120 นาที*	120 นาที	120 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC)	120 นาที	120 นาที	180 นาที*	180 นาที	180 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD)	60 นาที	60 นาที	120 นาที*	120 นาที	120 นาที

*ควรศึกษาทบทวนความต้องการ และความเป็นไปได้ในการเพิ่มสัดส่วนอีกครั้งก่อนปรับเพิ่ม

2. ด้านช่วงเวลา

ด้านสัดส่วนช่วงเวลา ปัจจุบันอยู่ที่ปีที่ 4 จะสิ้นสุดวันที่ 4 สิงหาคม 2568 และปีที่ 5 จะเริ่มตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568 ซึ่งก่อนจะเริ่มนำไปใช้สามารถประเมินปัจจัยที่สำคัญล่วงหน้าได้ อย่างเช่น ในอีก 5 ปีข้างหน้า การแปลเสียงเป็นข้อความ มีแนวโน้มว่าจะดีขึ้น เมื่อทำได้ดีขึ้น ต้นทุนในการที่ต้องใช้การผสมกันระหว่างคนกับการใช้เทคนิคปัญญาประดิษฐ์ Artificial intelligence (AI) ต้นทุนในการผลิตอาจลดลง ส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในสถานีโทรทัศน์ประเภทกิจการธุรกิจ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นว่า ให้ยึดเวลาตามเดิมก่อน แต่มีการจัดประเภทรายการให้ชัดเจน กำหนดจำนวนการออกอากาศซ้ำ

> *“เอาเวลาเดิมไปก่อน ที่ต้องดูคือรายการประเภทไหน แล้วก็จำนวนการซ้ำ ควรคุมตรงนั่น”*
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“ผมว่ามันเป็นปัจจัยที่เราสามารถประเมินล่วงหน้าได้ ในอีก 5 ปี การแปลเสียงเป็นข้อความแนวโน้มแน่นอนอยู่แล้วว่าต้องทำได้ดีขึ้น เมื่อทำได้ดีขึ้นต้นทุนในการที่ต้องใช้การผสมกันระหว่างใช้เทคนิค AI แล้วก็ใช้คนมาช่วย ต้นทุนมันอาจจะลดลง”*
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางคน ได้แสดงความคิดเห็น ด้านช่วงเวลาของรายการโทรทัศน์ที่มีการบรรยายด้วยภาษามือ Sign Language (SL) บริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และบริการเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) นอกจากมีกลุ่มเป้าหมายที่เป็นคนพิการทางการเห็น และการได้ยินแล้ว กลุ่มเป้าหมายอีกกลุ่มหนึ่งคือ กลุ่มผู้สูงอายุที่อาจมองเห็นไม่ชัด สิ่งที่กลุ่มเป้าหมายนี้ต้องการคือบริการเสียงบรรยายภาพ

“อยากให้คำนึกถึงกลุ่มผู้สูงอายุด้วย ล่ามภาษามือเขาก็ไม่เข้าใจ เพราะไม่ได้เป็นคนหูหนวก CC ตาไม่ดีอ่านไม่ค่อยทัน สิ่งที่เขาต้องการที่สุดก็คือ AD ค่ะ เสียงบรรยายภาพ”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

ด้านคนพิการทางสายตา หรือคนพิการทางการได้ยิน จากการที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้สัมผัส พบว่า พวกเขาใช้ชีวิตเหมือนคนปกติทั่วไป บางคนเป็นนักศึกษาไปเรียน บางคนไปทำงานในหน่วยงานราชการ เป็นผู้จัดรายการวิทยุ หมอนวด จะเห็นว่ามีหลายช่วงอายุ หลากหลายประเภท รายการโทรทัศน์ก็ควรจะเหมือนกับคนปกติทั่วไป เหมือนกับที่มีการคิดมาแล้วว่าช่วงเวลานี้ควรมีรายการโทรทัศน์ประเภทใด ช่วงที่คนทำงานอาจเป็นละครที่นำมาออกอากาศซ้ำ รายการข่าวตอนเย็น ช่วงเวลายอดนิยม (Prime time) เป็นละครใหม่ รายการวาไรตี้เป็นช่วงกลางคืน อิงตามคนปกติทั่วไปได้ ช่วงเวลาอาจไม่จำเป็นต้องแบ่ง ซึ่งปัจจุบันไม่ได้มีการสนับสนุนรายการโทรทัศน์สำหรับพวกเขา จึงต้องไปทำอย่างอื่นแทน

“หลาย ๆ คนที่ได้ไปสัมผัส เขาใช้ชีวิตเหมือนเราเลย นักศึกษาเขาก็ไปเรียนตามเวลา คนที่ทำงาน มีทำงานในหน่วยราชการ เป็นดีเจจัดรายการก็มี หรือว่าหมอนวดที่เป็นคนตาบอด เขาก็แบ่งมีหลายช่วงอายุแล้วก็มีหลากหลายประเภทเหมือนกัน รู้สึกว่ารายการควรจะเหมือนกับคนทั่วไป เวลานี้คือช่วงที่คนทำงานละครรีรันได้ ไพรม์ไทม์เป็นละครใหม่ หรือว่าเป็นข่าวเย็น หรือว่ารายการวาไรตี้ก็จะเป็นช่วงกลางคืนรู้สึกว่ามันอิงตามทั่วไปได้”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“เห็นด้วยนะคะ เขาก็เหมือนกับเราค่ะ เขาก็คงต้องการรับข้อมูลข่าวสาร แต่เผอิญทุกวันนี้มันไม่มีให้เขาเลยแบบนั้น เขาก็เลยต้องไปเลือกดูเป็นอย่างอื่น”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

“เท่าที่ ได้มีโอกาสได้ไปลงพื้นที่คุยกับคนตาบอด เราอาจมองเขาว่าเป็นคนอีกกลุ่มหนึ่ง แต่ว่าเขาสามารถใช้ชีวิตประจำวันกับเราได้เลย แบบใช้โทรศัพท์ได้ แต่เขาไม่สามารถเข้าถึงช่องทางธุรกิจได้เลย ช่วงเวลาไม่ได้เลยในกลุ่มคนคนพิการ”

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)

3. ด้านประเภทรายการ

ด้านประเภทรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ประเภทกิจการธุรกิจ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นว่า ควรมีการคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายที่ไม่เหมือนกัน คนพิการทางได้ยิน ไม่ได้ยินแต่จะเห็นภาพว่าเกิดอะไรขึ้น ส่วนคนพิการทางการเห็น มองไม่เห็นแต่ได้ยิน ซึ่งส่วนมากการรายงานข่าวหรือรายการโทรทัศน์เสียงจะมีความหลากหลาย เนื้อหาจะอยู่ในเสียง คนพิการทางการเห็นก็จะได้รับข่าวสารจากการได้ยินเสียง

แต่สำหรับคนพิการทางการได้ยินเห็นภาพเหตุการณ์จริง แต่อาจไม่รู้ว่าเกิดอะไรขึ้น เพราะไม่ได้ยินเสียง จึงควรมีการกำหนดสัดส่วนชั่วโมงให้เกิดประโยชน์สูงสุด ควรแยกคนพิการทางการเห็น และคนพิการทางการได้ยิน เพราะมีความต้องการที่ไม่เหมือนกัน

> *“ความต้องการกลุ่มไม่เหมือนกันคือหูไม่ได้ยินแต่ก็เห็นภาพ คนตาบอดมองไม่เห็นแต่ได้ยิน ซึ่งการรายงานข่าวหรือว่ารายการทีวีส่วนมากเสียงมันมีหลากหลายเนื้อหามันอยู่ในเสียงเยอะ เขาก็ได้ข่าวสารอยู่และได้ฟังก็รู้เรื่อง และกับคนหูหนวก เห็นแต่ภาพไม่รู้ว่าพูดอะไร เห็นภาพเหตุการณ์จริงแต่เขาไม่รู้ว่าเกิดอะไรขึ้น”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“ความต้องการของคนตาบอดและหูหนวก จะไม่เหมือนกัน ประเภทรายการกับตัวสัดส่วนว่าชั่วโมงนี้ควรมีการไปใช้ประโยชน์สูงสุด อยากได้สัดส่วนรายการแบบไหน เท่าไหร่ แยกเป็น 2 กลุ่ม”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

4. ด้านการออกอากาศซ้ำ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตัวแทนนักวิชาการ กล่าวว่า ด้านการออกอากาศซ้ำ ไม่ควรจะซ้ำมากเกินไป ในต่างประเทศก็มีการออกอากาศซ้ำเหมือนกัน แต่จะซ้ำเฉพาะบางรายการ เช่น รายการข่าวเพราะบางคนเปิดข่าวเช้า บางคนฟังไม่ทัน ก็จะมีการนำมาออกอากาศซ้ำ แต่อยู่ภายใต้เงื่อนไข มีการกำหนดว่าอะไรซ้ำได้ รายการไหน หรือช่วงเวลาไหน

> *“ไม่ควรจะซ้ำเยอะเกินไปครับ ต่างประเทศเขาก็มีซ้ำเหมือนกัน แต่เขาซ้ำเฉพาะบางรายการ เช่น ข่าว บางคนเปิดเช้า บางคนฟังไม่ทัน เขาก็เอามาซ้ำ แต่มันก็มีเงื่อนไข ซ้ำอะไรก็ได้ คือซ้ำรายการอะไร ช่วงเวลาไหน”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล กล่าวเพิ่มเติมว่า นอกจากประเภทรายการโทรทัศน์ที่มีการนำมาออกอากาศซ้ำ ต้องขึ้นอยู่กับประเภทการทำบริการ การบรรยายด้วยภาษามือ Sign Language (SL) หรือบริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) สามารถทำได้ในระยะเวลาสั้น ๆ หลังจากออกอากาศรอบแรก แต่สำหรับบริการเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) จะเป็นรายการที่ออกอากาศอย่างน้อย 3 ปีที่แล้ว เป็นหลัก ส่วนใหญ่จะเป็นรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดี ซิทคอม หรือละคร จะเป็นรายการที่ค่อนข้างเก่า ถ้าเป็นการออกอากาศซ้ำ สำหรับบริการเสียงบรรยายภาพ อาจต้องใช้ระยะเวลาในการทำค่อนข้างนาน แต่ในอนาคตว่าถ้าเกิดว่าสามารถเอาบริการคำบรรยายแทนเสียงเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งได้ตั้งแต่กระบวนการผลิต เพราะปัจจุบัน

จะต้องมีรายการโทรทัศน์ออกมาก่อนแล้วจึงนำไปสู่กระบวนการทำบริการคำบรรยายแทนเสียง คือต้องมีรายการออกมาก่อน ทำทุกอย่างเสร็จสมบูรณ์แล้ว บริการคำบรรยายแทนเสียงคือการเอามาทำทีหลังเติมเข้าไป ในอนาคตหากสามารถกำหนดได้ว่าจะมีการทำบริการคำบรรยายแทนเสียง ในรายการประเภทละคร ก็อยากให้มีการกำหนดไปว่ารอบนี้จะออกอากาศซ้ำครั้งที่ 1 ออกอากาศซ้ำครั้งที่ 2 เพื่อที่จะได้ตอบโจทย์คนพิการ

> *“SL กับ CC อาจสามารถมาทำในระยะเวลาสั้น ๆ ตอนหลังการรีรันรอบแรก แต่อย่าง AD จะเป็นรายการที่รีรันอย่างน้อย 3 ปีที่แล้วเป็นหลักเลย รายการสารคดี ถ้าซิทคอม ละคร ก็คือเก่ามาก ที่เคยก็เลยมองว่าถ้าเกิดเป็นการรีรัน อย่าง AD อาจจะต้องใช้ระยะเวลาในการทำค่อนข้างนาน”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“ในอนาคตว่าถ้าสามารถเอา AD เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งได้ตั้งแต่กระบวนการผลิต ไม่รู้ว่า มั น จะทำได้มากน้อยแค่ไหนคือทุกวันนี้มันต้องมีรายการออกมาก่อน ทำอะไรทุกอย่างเสร็จแล้ว AD คือการเอามาทำทีหลังเติมเข้าไป แต่ถ้าเราวางไว้เลยว่าเราจะมีการทำ AD ในละครก็อยากให้กำหนดไปเลยว่ารอบนี้จะรีรันครั้งที่ 1 รีรันครั้งที่ 2 เพื่อที่จะได้ตอบโจทย์คนพิการ”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

5. ด้านอื่น ๆ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้ให้ข้อเสนอแนะ โดยยกตัวอย่าง องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (Thai PBS) จะมีบริการให้ดูย้อนหลัง อยากดูเมื่อไหร่ สะดวกเมื่อไหร่ สามารถดูได้ และมีประเภทรายการให้เลือกมีทั้งการบรรยายด้วยภาษามือ Sign Language (SL) บริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และบริการเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) ให้เลือกได้ในแต่ละรายการ รวมถึงมีการทำแอพพลิเคชั่น VIPA ซึ่งเป็นต้นแบบที่ดี คนพิการทางการเห็นสามารถเข้าถึงและดูย้อนหลังได้ เป็นเนื้อหาสารประโยชน์ ซึ่งถ้าสามารถรวมของทั้งสถานีโทรทัศน์ประเภทกิจการสาธารณะ และธุรกิจได้ จะดีมาก ช่องทางในการดูย้อนหลังได้ในที่เดียว จะง่ายต่อการโปรโมต ประชาสัมพันธ์ให้คนพิการทางการได้ยิน และคนพิการทางสายตาให้เข้าถึงตรงนี้ได้

> *“Thai PBS เขามีบริการให้ดูย้อนหลัง อยากดู ว่างเมื่อไหร่ดูเอง มีให้เลือกทั้ง SL CC และ AD อีกอย่างเขาทำเป็นแอปวิภา ซึ่งเป็นโมเดลที่ดี คนตาบอดเข้าถึงแล้วก็ดูย้อนหลังได้ เป็นเนื้อหา สารประโยชน์ ซึ่งมีแค่ Thai PBS ที่เป็นสื่อสาธารณะ ถ้ารวมของทั้งสื่อสาธารณะและธุรกิจได้จะดีมาก หากมีช่องทางในการดูย้อนหลังได้ในที่เดียวคือมันจะง่ายต่อการโปรโมต Pr ให้คนพิการทั้งตาบอดและหูหนวกให้เข้าถึง”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ในอนาคตอีก 5 ปีข้างหน้า ถ้ามีช่องทางที่ให้ดูย้อนหลังได้ เนื้อหารายการที่สำคัญที่วางมาแล้วว่าดี แล้วค่อนข้างมีแนวโน้มที่จะให้ผู้บริการเข้าถึงได้ง่าย ก็อยากให้ทาง สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ทำเป็นเว็บไซต์หรือแอพพลิเคชั่นเหมือน VIPA ที่สามารถเข้าถึงทั้งแพลตฟอร์ม คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก หรือว่าทางมือถือสมาร์ทโฟนต่าง ๆ ให้คนพิการทางสายตาสามารถเข้าไปเลือกใช้บริการได้ ส่วนในเรื่องรายการที่มีลิขสิทธิ์ เช่น ซีรีส์ที่ซื้อมาหรือสารคดีบางประเภทที่จะมีกำหนดว่าให้ย้อนหลังได้เท่าไหร่ ซึ่ง กสทช.ต้องถอนออก อาจทำเป็นรูปแบบที่ให้เป็นศูนย์กลางแล้วก็เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างเท่าเทียม ซึ่งอาจจะช่วยลดภาระของสถานีโทรทัศน์ช่องอื่น ๆ ที่ต้องไปทำรูปแบบเอง

> *“ถ้าเป็นช่องทางที่ให้ดูย้อนหลังได้แบบว่าเนื้อหารายการที่สำคัญที่วางมาแล้วว่ามันดีแล้ว ค่อนข้างมีแนวโน้มที่จะให้ผู้บริการเข้าถึงได้ง่าย ก็อยากให้ กสทช.ทำเป็นเว็บหรือแอพเหมือน VIPA ที่ สามารถเข้าถึงทั้งแพลตฟอร์ม Pc หรือว่าทางมือถือสมารท์โฟนต่าง ๆ คนตาบอดเลือกใช้บริการได้”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“เรื่องของรายการลิขสิทธิ์ เช่น ซีรีส์ที่ซื้อมาหรือสารคดีที่จะมีกำหนดว่าให้ย้อนหลังได้แค่ไหน หมดเวลา กสทช.ต้องถอนออก อันนี้พูดถึงจากในอนาคตอีก 5 ปีข้างหน้า กสทช.อาจทำเป็นแพลตฟอร์มที่ให้เป็นศูนย์กลาง ซึ่งมันก็อาจจะลดภาระของสื่อช่องอื่น ๆ ที่ต้องไปทำแพลตฟอร์มเอง”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ถ้าภาครัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความจริงจังที่ต้องการจะเพิ่มสัดส่วนรายการโทรทัศน์สำหรับคนพิการ ควรจะต้องมีการสนับสนุนสถานีโทรทัศน์ประเภทกิจการธุรกิจ ถ้ามีการกำหนดสัดส่วนที่ 120 นาที จะเป็นการทำงานของสถานีโทรทัศน์ประเภทกิจการธุรกิจ 60 นาที และภาครัฐ 60 นาที จะเพิ่มโอกาสให้สัดส่วนมันเพิ่มขึ้นได้

> *“มีโอกาสไหม ถ้ามองเป็นภาพรวมแบบภาครัฐครับ ถ้าจริงจังและจริงใจที่จะเพิ่มพื้นที่ตรงนี้ให้กับคนพิการ บางส่วนก็ต้องถูกสนับสนุนผู้ประกอบการใช่ไหมครับ สมมติถ้าเวลาเราเพิ่มขึ้นเป็น 120 นาทีผู้ประกอบการลงครึ่งหนึ่ง รัฐลงครึ่งหนึ่ง จะเพิ่มโอกาสตรงนี้ให้มันเพิ่มขึ้นได้”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

นอกจากนี้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะถึงสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ในเรื่องการจัดสรรงบประมาณ อยากให้ผู้ผลิตรายการกับคนพิการมีส่วนร่วมระหว่างกันมากขึ้น อาจมีการให้งบที่ขึ้นอยู่กับการมีส่วนร่วมของคนพิการทางสายตาและคนพิการทางการได้ยิน ว่ามีส่วนร่วมกับการผลิตรายการมากน้อยแค่ไหน และการบรรยายด้วยภาษามือ Sign Language (SL) บริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และบริการเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) ควรเป็นเรื่องปกติที่ควรทำ ควรสร้างโอกาสให้กับคนพิการ น่าจะเป็นสังคมการผลิตรายการร่วมกันให้กับคนพิการได้ดีขึ้น

> *“อยากเสนอ กสทช. ในเรื่องงบประมาณ ถ้าเกิดอยากให้มีส่วนร่วมระหว่างผู้ผลิตกับคนพิการมากขึ้นครับ อาจจะมีการให้งบที่ขึ้นอยู่กับการมีส่วนร่วมระหว่างคนพิการทางสายตาและก็คนพิการทางการได้ยิน ว่ามีส่วนร่วมกับการผลิต และเราควรสนับสนุนงบในการผลิตให้มากน้อยแค่ไหน”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

> *“การทำ CC การทำ AD การทำ SL มันควรเป็นเรื่องปกติที่ควรทำ ควรสร้างโอกาสให้กับคนพิการ ผมว่ามันน่าจะเป็นสังคมการผลิตร่วมกันให้กับคนพิการเหล่านี้ได้ดีขึ้นครับ”*
>
> *กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ (สัมภาษณ์ 25 กันยายน 2566)*

กล่าวโดยสรุป การสนทนากลุ่มเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระเกี่ยวกับการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในกิจการบริการสาธารณะ และกิจการธุรกิจ มองว่า ล่ามภาษามือมักจะอยู่ในรายการโทรทัศน์ประเภทข่าว โดยทางสมาคมคนพิการอยากให้เข้าไปอยู่ในรายการบันเทิงอื่น ๆ การบรรยายด้วยภาษามือ บริการคำบรรยายแทนเสียง และบริการเสียงบรรยายภาพ ผู้ประกอบการสถานีโทรทัศน์บางช่องมองว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่มากขึ้น หากมีการบังคับให้จัดทำ บางสถานีโทรทัศน์อาจไม่ต่อสัญญา และเปลี่ยนไปทำช่องทางออนไลน์ อื่น ๆ แทน นอกจากนั้นทางสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) จึงควรเพิ่มงบประมาณให้กับสถานีโทรทัศน์ ซึ่งการเพิ่มในอัตราเรื่องของสัดส่วนต่าง ๆ จะทำให้มีการเข้าถึงมากขึ้น

ในขณะเดียวกัน สัดส่วนที่ประกาศ ณ ปัจจุบัน และใช้จนถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2568 ระยะเวลาที่สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) กำหนดในการให้บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ ประเภทกิจการสาธารณะ และกิจการธุรกิจ อาจไม่พอหากไม่มีการกระจายตามช่วงเวลาหรือประเภทของรายการ ในมุมมองของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ควรมีการแบ่งสัดส่วนให้มีทั้งสาระความรู้ ความบันเทิง มีความหลากหลาย

รายการโทรทัศน์ประเภทอะไรที่ควรมี นอกจากนั้น ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ช่วงเวลาการออกอากาศของรายการโทรทัศน์แต่ละรายการที่มีการจัดทำบริการ

บทที่ 8
สรุปผลการศึกษา ร่างผลการศึกษา และร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย

การศึกษา “โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ” ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผ่านกระบวนการศึกษาข้อมูลทั้ง 2 ส่วน ประกอบด้วย

1. ศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาจากงานวิจัย หนังสือ บทความจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือก คือ ประเทศที่มีกฎหมาย ข้อกำหนด และข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเข้าถึงสื่อของคนพิการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเข้าถึงสื่อของคนพิการ ทั้งในเรื่องการให้บริการทั้งคำบรรยายแทนเสียง ล่ามภาษามือ และเสียงบรรยายภาพ ซึ่งจะศึกษาเฉพาะข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการเอื้อให้คนพิการทางการเห็นสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากกิจการวิทยุโทรทัศน์ โดยได้คัดเลือกมา จำนวน 4 ประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย และญี่ปุ่น

2. จัดประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 ภูมิภาค โดยแต่ละภาคจะมีตัวแทนของกลุ่มคนพิการ ได้แก่ คนพิการทางการเห็น คนพิการทางการได้ยิน กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ กลุ่มนักวิชาการและกลุ่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล ตามหลักเกณฑ์ที่วางไว้ คณะผู้วิจัยขอรายงานความก้าวหน้าของข้อมูล โดยจะแสดงรายละเอียดความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ ตามประเภทบริการเพื่อคนพิการ ซึ่งจะนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนี้

8.1 สรุปผลการศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research)

จากการศึกษาเอกสารจาก งานวิจัย หนังสือ บทความ จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ สามารถสรุปผลการศึกษาการจัดให้มีการบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในต่างประเทศ เมื่อนำข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาเอกสารมาสังเคราะห์ร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการจัดให้มีการบริการโทรทัศน์ที่มีบริการ ล่ามภาษามือคำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ประกอบกับการวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญบางประการที่ควรนำมาประกอบการพิจารณาข้อกำหนดต่าง ๆ ได้แก่ การกำกับดูผ่านกฎหมายต่าง ๆ ร่วมถึงการกำกับดูแล Over The top platform (OTT) เพื่อส่งเสริมให้มีบริการที่เข้าถึงและครอบคลุมกับพฤติกรรมการรับชมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งการหมดอายุใบอนุญาตในการประกอบกิจการโทรทัศน์ในปี พ.ศ. 2572 ด้วยเพื่อนำมาวิเคราะห์ เป็นข้อเสนอแนะไปใช้ประกอบการกำหนดนโยบายของ กสทช. ในการจัดทำหลักเกณฑ์สัดส่วนของการให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ผลการศึกษาเอกสารของข้อกำหนดต่าง ๆ ในต่างประเทศร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับประเทศไทย โดยสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 8.1

ตารางที่ 8.1 การสังเคราะห์ผลการศึกษาเอกสารร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการบริการในประเทศไทย

ประเภทการบริการ	ประเทศ			
	สหรัฐอเมริกา	**สหราชอาณาจักร**	**ออสเตรเลีย**	**ญี่ปุ่น**
ประเด็นในการศึกษา : แนวทางหรือเกณฑ์ในการกำหนดสัดส่วน				
บริการล่ามภาษามือ (SL)	- กำหนดโดยดูจากผู้ที่เข้าใจภาษามือเพียงแค่ร้อยละ 10 จากคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายทั้งหมดเท่านั้น	- การกำหนดสัดส่วนการให้บริการจากสัดส่วนของผู้ชม (มีการสำรวจจำนวนกลุ่มผู้ชมโดย OFCOM ทุกปี) - การกำหนดสัดส่วนจากรายได้และรายจ่ายของผู้ประกอบทีวีต้องไม่เกิน 1 % - ปี 2023 ช่องทีวีที่มีสัดส่วนผู้ชมน้อยลง (มีสัดส่วนผู้ชมระหว่างเกณฑ์สัดส่วนผู้ชมและการแปลภาษามือตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย) ได้รับการยกเว้นในการจัดสรรบริการล่ามภาษามือ (Signing) แต่ต้องจ่ายเงินทดแทนตามอัตราส่วนที่กำหนด	ไม่มีการกำหนดสัดส่วน แต่มีการเรียกร้องให้มีการรายงานเกี่ยวกับเหตุการณ์ฉุกเฉินภัยพิบัติหรือการประกาศใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย	- พระราชบัญญัติส่งเสริมผู้พิการทางการสื่อสาร (Communication Disability Promotion Act) แผนปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการในญี่ปุ่น (Disability Equality Promotion Plan) และ Japanese Sign Language Act ซึ่งออกโดย The Ministry of Internal Affairs and Communications (MIC) ภายใต้การกำกับดูแลโดย Broadcasting Ethics Committee (BPO) ซึ่งก่อตั้งโดย public broadcaster

ประเภทการบริการ	ประเทศ			
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น
				(NHK), the national commercial broadcasters' association (JBA) - จำนวนผู้ชมคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย - ความสำคัญและความจำเป็นของเนื้อหา รายการโทรทัศน์บางรายการมีความสำคัญและจำเป็นต่อผู้ชม เช่น รายการข่าวและรายการกีฬา - เทคโนโลยีและงบประมาณในการจัดทำ
คำบรรยายแทนเสียง (CC)	- การกำหนดสัดส่วนและกฎหมายจากการเปิดช่องทางให้กลุ่มคนพิการสามารถส่งข้อร้องเรียนถึงการเข้าถึงบริการ	- การกำหนดสัดส่วนการให้บริการจากสัดส่วนของผู้ชม (มีการสำรวจจำนวนกลุ่มผู้ชมโดย OFCOM ทุกปี)	Broadcasting Services (Television Captioning) Standard 2023 มีหน่วยงานควบคุม คุณภาพ	- พระราชบัญญัติส่งเสริมผู้พิการทางการสื่อสาร(Communication Disability Promotion Act), และแผนปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการในญี่ปุ่น

ประเภทการบริการ	ประเทศ			
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น
	ต่าง ๆ ทางโทรทัศน์เพื่อนำมาใช้ในการออกกฎหมายเพิ่มเติม - FCC ได้มีการนำข้อร้องเรียนต่าง ๆ มาสรุปและสังเคราะห์เพื่อนำมาประกาศเป็นกฎหมายเพิ่มเติม อาทิ เรื่องของคุณภาพของคำบรรยายเสียง (CC) ผู้ชมส่งข้อร้องเรียนเรื่องของคุณภาพการจัดทำคำบรรยายเสียงว่าอยากให้ผู้ประกอบการโทรทัศน์เพิ่มเติมเรื่องของคุณภาพ FCC จึงมีประกาศเพิ่มเติมเรื่องของการจัดทำคุณภาพของ CC - กำหนดจากสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น สถานการณ์โควิด 19 โดยกำหนดให้มีการใช้เสียงบรรยายภาพ (AD) และการใส่	- การกำหนดสัดส่วนจากรายได้และรายจ่ายของผู้ประกอบทีวีต้องไม่เกิน 1 % - การกำหนดระดับของบริการเข้าถึง (Access Services) ที่ช่องทีวีต่าง ๆ ต้องจัดสรรบริการ โดยนำค่าใช้จ่ายในการให้บริการการเข้าถึง (Access Services) มาคำนวณเพื่อกำหนดระดับนั้น ๆ แบ่งเป็น 3 ระดับ ระดับที่ 1 ต้องจัดให้มี CC 80% ระดับที่ 2 จัดให้มี CC 66% ระดับที่ 3 จัดให้มี CC 33%	The Australian Communications and Media Authority (ADWG) และเพื่อกำหนด แนวทางในการให้บริการคำบรรยายเสียง	(Disability Equality Promotion Plan), The Ministry of Internal Affairs and Communications (MIC) ภายใต้การกำกับดูแลโดย Broadcasting Ethics Committee (BPO) ซึ่งก่อตั้งโดย public broadcaster (NHK), the national commercial broadcasters' association (JBA) - จำนวนผู้ชมคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย - ความสำคัญและความจำเป็นของเนื้อหา รายการโทรทัศน์บางรายการมีความสำคัญและจำเป็น

ประเภทการบริการ	ประเทศ			
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น
	คำบรรยายเสียง (CC) ในข่าวสารข้อมูลฉุกเฉินทั้งที่ออกอากาศตามเวลาปกติ (ทุกประเภทรายการที่มีการให้ข้อมูลฉุกเฉิน)			ต่อผู้ชม เช่น รายการข่าวและรายการกีฬา - เทคโนโลยีและงบประมาณในการจัดทำ
เสียงบรรยายภาพ (AD)	- มีการกำหนดการให้บริการตามพื้นที่ตลาด เรียกว่า Designated Market Areas (DMAs) ซึ่งการกำหนดพื้นที่ดังกล่าวอ้างอิงถึงการรับชมโทรทัศน์และพื้นที่ครอบคลุมของสถานีโทรทัศน์ในพื้นที่นั้น ๆ เพื่อตัดสินใจว่าสถานีไหนควรถูกรวมอยู่ในพื้นที่ แต่ละ DMA ช่วยให้นักการตลาดและผู้ค้าโฆษณาวางแผนการโฆษณาสำหรับกลุ่มผู้ชมโทรทัศน์ให้มี	- การกำหนดสัดส่วนการให้บริการจากสัดส่วนของผู้ชม (มีการสำรวจจำนวนกลุ่มผู้ชมโดย OFCOM ทุกปี) - การกำหนดสัดส่วนจากรายได้และรายจ่ายของผู้ประกอบทีวีต้องไม่เกิน 1 %	มีหน่วยงาน The Australian Communications and Media Authority (ADWG) และเพื่อกำหนดแนวทางควบคุม คุณภาพ และกำกับดูแลในการให้บริการคำบรรยายเสียง	- พระราชบัญญัติส่งเสริมผู้พิการทางการสื่อสาร(Communication Disability Promotion Act) และ แผนปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมของคนพิการในญี่ปุ่น (Disability Equality Promotion Plan), The Ministry of Internal Affairs and Communications (MIC) ภายใต้การกำกับดูแลโดย Broadcasting Ethics Committee (BPO) ซึ่งก่อตั้ง

ประเภทการบริการ	ประเทศ			
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น
	ประสิทธิภาพมากที่สุด โดยอ้างอิงข้อมูลผู้ชมทีวีของแต่ละพื้นที่ เช่น สถิติการดูชม และข้อมูลด้านประชากรเป็นต้น ส่งผลให้การกำหนดการให้บริการเสียงบรรยายภาพถูกกำหนดตามพื้นที่ DMA - กำหนดจากสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น สถานการณ์โควิด 19 โดยกำหนดให้มีการใช้เสียงบรรยายภาพ (AD) และการใส่คำบรรยายเสียง (CC) ในข่าวสารข้อมูลฉุกเฉินทั้งที่ออกอากาศตามเวลาปกติ (ทุกประเภทรายการที่มีการให้ข้อมูลฉุกเฉิน)			โดย public broadcaster (NHK), the national commercial broadcasters' association (JBA) - จำนวนผู้ชมคนพิการทางการเห็น - ความสำคัญและความจำเป็นของเนื้อหารายการโทรทัศน์บางรายการมีความสำคัญและจำเป็นต่อผู้ชม เช่น รายการข่าวและรายการกีฬา - เทคโนโลยีและงบประมาณในการจัดทำ

ประเภทการบริการ	ประเทศ			
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น
ประเด็นในการศึกษา : การกำหนดสัดส่วนการบริการ				
บริการล่ามภาษามือ (SL)	- การให้บริการล่ามภาษามือจะต้องมีความครอบคลุมทั้งเนื้อหาที่เป็นบทสนทนาและไม่ใช่บทสนทนา สามารถมีได้ทั้งแบบเปิดและปิด ซึ่งการใช้งานล่ามภาษามืออาจไม่มีความเป็นสากลมากนัก เมื่อเทียบกับคำบรรยายแทนเสียง จึงไม่พบข้อมูลเรื่องการกำหนดสัดส่วน	5% ของรายการทีวีในสถานี	ยังไม่มีการกำหนดเป็นทางการ แต่มีการเรียกร้องจากองค์กรผู้พิการ ทางการได้ยิน (Deafaustralia) เพื่อให้จัดผู้ประกอบการโทรทัศน์จัดให้มีล่ามภาษามือ เนื่องจากการจัดให้มีคำบรรยายแทนเสียง (captions) เพียงอย่างเดียวนั้นไม่สามารถให้ความรู้สึกหรือการแสดงทางอารมณ์ได้เท่ากับการจัดให้มีล่ามภาษามือ	ไม่พบข้อมูลการกำหนดจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้
คำบรรยายแทนเสียง (CC)	- รายการทีวีที่ผลิตก่อนการกำหนดกฎเกณฑ์ นั่นคือ ก่อนวันที่ 1 มกราคม 1998 ต้องจัดให้มีบริการบรรยายเสียง (CC)	80% ของรายการทีวีในสถานี ช่องที่ต้องปฏิบัติมากกว่าช่องอื่น คือ Channel 3 (ได้แก่ ITV, STV และ UTV) และ Channel 4 เนื่องจากมีการตั้งค่าเป้าหมายสำหรับ	กำหนดให้รายการทุกประเภท รวมถึงการโฆษณา ที่ออกอากาศในกิจการบริการสาธารณะและ Free-to-airตั้งแต่ 6.00 –	ไม่พบข้อมูลการกำหนดจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

ประเภทการบริการ	ประเทศ			
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น
	75% ของรายการที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาสเปน - รายการทีวีที่ผลิตหลังการกำหนดกฎเกณฑ์ นั่นคือหลังวันที่ 1 มกราคม 1998 ต้องจัดให้มีบริการบรรยายเสียง (CC) 100% ของรายการที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาสเปน	คำบรรยาย (Subtiling) ไว้ที่ 90% และสำหรับช่อง BBC คือ 100%	24.00 ต้องมีการจัดทำคำบรรยายเสียง 100%	
เสียงบรรยายภาพ (AD)	- 87.5 ชั่วโมงต่อไตรมาส (ประมาณ 7 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) โดยจากนั้น 50 ชั่วโมงต้องเป็นโปรแกรมที่ออกอากาศในช่วงเวลาชมทีวีสูงสุด (ไพรม์ไทม์) และ/หรือโปรแกรมสำหรับเด็ก และ 37.5 ชั่วโมงเป็นรายการประเภทใดก็ได้ที่มีการ	10% ของรายการทีวีในสถานี	ยังไม่มีการกำหนด เชิงปริมาณอย่างเป็นรูปธรรม แต่มีการทดลองผลิต และออกอากาศไปแล้วมากกว่า 1,000 ชั่วโมง	ไม่พบข้อมูลการกำหนดจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

ประเภทการบริการ	ประเทศ			
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น
	ออกอากาศระหว่างเวลา 6:00 น. ถึงเที่ยงคืน - Subscription TV หรือระบบทีวีแบบสมัครสมาชิก (ที่ให้บริการผ่านทางเคเบิล ดาวเทียม หรือเครือข่ายโทรศัพท์) ที่มีสมาชิก 50,000 คนขึ้นไปต้องให้บริการเสียงบรรยายภาพ 87.5 ชั่วโมงต่อไตรมาส (ประมาณ 7 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) บน 5 เครือข่ายที่มีผู้ชมมากที่สุด โดยกำหนดให้มีบริการ 50 ชั่วโมงต้องเป็นโปรแกรมในเวลาไพรม์ไทม์ และ/หรือโปรแกรมสำหรับเด็ก และ 37.5 ชั่วโมงเป็นรายการประเภทใดก็			

ประเภทการบริการ	ประเทศ			
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น
	ได้ที่มีการออกอากาศระหว่างเวลา 6:00 น. ถึงเที่ยงคืน			
ประเด็นในการศึกษา : ความท้าทายในการจัดให้มีการบริการ				
บริการล่ามภาษามือ (SL)	- ประเทศสหรัฐอเมริกามีผู้เข้าใจภาษามือเพียงแค่ร้อยละ 10 จากคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายทั้งหมดเท่านั้น - ภาษามือยังไม่มีความเป็นความสากล (Universal) ดังนั้นสหรัฐอเมริกาจึงมุ่งเน้นให้ความสำคัญ กับการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) มากกว่า - ล่ามภาษามือไม่เพียงพอต่อความต้องการในสหรัฐอเมริกา	- ต้นทุนสูงในการจัดทำจัดทำ SL - ล่ามภาษามือไม่เพียงพอต่อความต้องการในสหราชอาณาจักร	- มีการเรียกร้องจากองค์กรผู้พิการทางการได้ยิน (Deafaustralia) เพื่อให้จัดผู้ประกอบการโทรทัศน์จัดให้มีล่ามภาษามือ เนื่องจากการจัดให้มีคำบรรยายแทนเสียง (captions) เพียงอย่างเดียวนั้นไม่สามารถให้ความรู้สึกหรือการแสดงทาง อารมณ์ได้เท่ากับการจัดให้มีล่ามภาษามือ	- ต้นทุนสูงในการจัดทำ - ล่ามภาษามือไม่เพียงพอต่อความต้องการ - ความซับซ้อนของภาษาภาษามือญี่ปุ่นมีความแตกต่างกับภาษาพูดอย่างมาก

ประเภทการบริการ	ประเทศ			
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น
คำบรรยายแทนเสียง (CC)	- ต้นทุนสูงในการจัดทำ - มีข้อร้องเรียนเรื่องคุณภาพของ CC ทำให้ OFCOM ออกแนวทางการจัดทำ CC ที่มีคุณภาพประกอบด้วย 1) ถูกต้อง (Accurate) 2) การทำให้คำบรรยายเสียงเกิดขึ้นพร้อมกับเสียงหรือภาพที่กำลังถูกนำเสนอบนหน้าจอ (Synchronous) 3) ครบถ้วน (Complete) 4) การจัดวางอย่างถูกต้อง (Properly Placed)	- ต้นทุนสูงในการจัดทำ CC เนื่องจาก OFCOM ระบุไว้ให้มีบริการถึง 80% (OFCOM จึงระบุว่าให้ทำไม่เกิน 1% ของรายได้) - คุณภาพของ CC เมื่อมีการจัด CC แบบสด (Live)	- ขาดแคลนผู้จัดทำ - ขาดแคลนเทคโทนโลยีที่ทันสมัยในการจัดทำ	- ใช้ต้นทุนในการจัดทำ
เสียงบรรยายภาพ (AD)	- ต้นทุนสูงในการจัดทำจัดทำ AD	- ต้นทุนสูงในการจัดทำจัดทำ AD	- ส่วนใหญ่มีการจัดให้มีการบริการในรายการที่เผยแพร่เพื่อการค้าในต่างประเทศ ทำให้เกิด	- ต้นทุนสูงในการจัดทำ - ยังมีคนที่ไม่รู้จักหรือเข้าใจและไม่ทราบถึงสิทธิในการเข้าถึงบริการนี้

ประเภทการบริการ	ประเทศ			
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น
			ข้อจำกัดเข้าถึงรายการอื่น ๆ ในท้องถิ่น - สื่อโทรทัศน์ได้รับความนิยมจากผู้ชมที่มีความพิการทางการเห็นลดลง - ผู้ผลิตมองว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้ชมเพียงส่วนน้อยเท่านั้น และด้วยเหตุนี้จึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรเพื่อการให้บริการ	

ประเภทการบริการ	ประเทศ			
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น
ประเด็นในการศึกษา : ข้อค้นพบอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์				
บริการล่ามภาษามือ (SL)	ในสหรัฐอมเริกา คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายหรือผู้ที่มีปัญหาทางการได้ยิน เมื่อมีการกำหนดสัดส่วนต่าง ๆ มักจะกำหนดด้วยการให้มี CC และ AD โดยไม่ได้กำหนดในเรื่องของ SL เช่นเรื่องของข้อมูลฉุกเฉินในสถานการณ์ฉุกเฉินที่นำเสนอในส่วนเสียงของการออกอากาศ ต้องเข้าถึงได้สำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายด้วยวิธีการนำเสนอภาพที่เห็นได้	ช่องทีวีที่มีสัดส่วนผู้ชมน้อยลง ได้รับการยกเว้นในการจัดสรรบริการล่ามภาษามือ (Signing) ภายใต้เงื่อนไขดังนี้ 1) ให้บริการล่ามภาษามือ (Signing) อย่างน้อยตามเป้าหมายที่แสดงในตาราง (30 – 75 นาที) ระหว่างเวลา 7.00 - 23.00 น. ทุกเดือน หรือ 2) จ่ายเงินสนับสนุนเป็นจำนวนเงินที่กำหนดไว้ต่อปี เพื่อสนับสนุนการจัดทำบริการแปลภาษามืออื่น ๆ ที่ได้รับการอนุมัติจาก OFCOM	- Auslan คือภาษามือของออสเตรเลีย ซึ่งใช้โดยชุมชนคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ส่วนใหญ่ของออสเตรเลีย คำว่า Auslan เป็นคำพ้องเสียงของ "ภาษามือออสเตรเลีย" - ไม่ได้มีข้อกำหนดที่บังคับใช้กับ OTT โดยเฉพาะ แต่ยังคงเป็นไปตาม Disability Discrimination Act 1992 - ในปี ค.ศ. 2010 คณะกรรมการปฏิรูปโทรทัศน์ออสเตรเลีย (Australian Television Reform Committee)	- อยู่ระหว่างการทดลองใช้ Sign language CG Animation

ประเภทการบริการ	ประเทศ			
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น
	เช่น คำบรรยายแทนเสียง closed captioning) หรือวิธีการนำเสนอภาพอื่น ๆ รวมถึงคำบรรยายเปิด (Open Captioning) ข้อความเลื่อน (Crawls) ที่ปรากฏบนหน้าจอ		มีการเสนอการปฏิรูปกฎหมายที่ใช้กำกับดูและ OTT ในรูปแบบที่ลดความเข้มงวดของกฎเพื่อนำมาใช้กับกิจการโทรทัศน์ที่โดยเป็นรูปแบบที่รัฐบาลและอุตสาหกรรมโทรทัศน์จะทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาแผนปฏิรูป ซึ่งช่วยให้มั่นใจได้ว่าแผนปฏิรูปได้รับจะการสนับสนุนจากทั้งรัฐบาลและอุตสาหกรรมโทรทัศน์ อย่างไรก็ตาม โมเดลนี้อาจใช้เวลานานและอาจยากในการบรรลุข้อตกลงร่วมกัน	

ประเภทการบริการ	ประเทศ			
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น
บรรยายแทนเสียง (CC)	- มีข้อยกเว้นบางประการสำหรับการทำ CC ได้แก่ ประกาศสาธารณะ (Public Service Annoucement) ที่มีระยะเวลาสั้นกว่า 10 นาที และไม่ได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณของรัฐบาล รายการที่ถูกออกอากาศระหว่างเวลาตี 2 ถึง 6 โมงเช้า รายการที่มีข้อความเป็นส่วนใหญ่ และรายการท้องถิ่นที่ผลิตขึ้นที่ไม่ใช่ข่าวและไม่มีแนวโน้มจะฉายซ้ำ	เรื่องคุณภาพการจัดสรรบริการโดยเฉพาะบริการคำบรรยายแบบสด (Live Subtitling) OFCOM จึงจัดทำแนวทางการทำคำบรรยายแบบสด (Live Subtitling) เพื่อคงคุณภาพของบริการ โดยจัดข้อเสนอแนะ เช่น - การทำให้การถ่ายทอดสดล่าช้าสักเล็กน้อยเพื่อคงคุณภาพของคำบรรยาย - ลักษณะของการขึ้นคำบรรยายแบบสดว่าควรจะเป็นแบบบล็อก (Block Subtitles) จากผลการสำรวจผู้ชมมองว่าการขึ้นคำบรรยายสดแบบบล็อกง่ายต่อการอ่านและมีคุณภาพมากกว่า - OFCOM ได้แนะนำเพื่อเติมว่าจะมีประโยชน์อย่างมาก	- ไม่ได้มีข้อกำหนดที่บังคับใช้กับ OTT โดยเฉพาะ แต่ยังคงเป็นไปตาม Disability Discrimination Act 1992 - ในปี ค.ศ. 2010 คณะกรรมการปฏิรูปโทรทัศน์ออสเตรเลีย (Australian Television Reform Committee) มีการเสนอการปฏิรูปกฎหมายที่ใช้กำกับดูและ OTT ในรูปแบบที่ลดความเข้มงวดของกฎ เพื่อนำมาใช้กับกิจการโทรทัศน์ที่ โดยเป็นรูปแบบที่รัฐบาลและอุตสาหกรรมโทรทัศน์จะทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาแผนปฏิรูป ซึ่งช่วยให้มั่นใจได้ว่า	การใช้คำบรรยายใต้ภาพแบบเรียลไทม์สำหรับรายการสด ตามประเภทของรายการ มีวิธีการดังนี้: **- วิธีการป้อนข้อมูลแบบประสานงาน:** ผู้ป้อนข้อมูลหลายคนจะสลับกันป้อนข้อความเพียงระยะเวลาสั้น ๆ โดยใช้คีย์บอร์ดมาตรฐาน **- วิธีการใช้คีย์บอร์ดชวเลข:** ผู้ป้อนข้อมูลใช้คีย์บอร์ดชวเลขความเร็วสูงพิเศษเพื่อป้อนข้อความ **- วิธีการโดยตรง:** ใช้ซอฟต์แวร์รับรู้เสียงเพื่อแปลงคำพูดของโปรแกรมเป็นข้อความโดยตรง **- วิธีการพูดซ้ำ:** ผู้ประกาศที่เชี่ยวชาญในการพูดคำพูดของ

ประเภทการบริการ	ประเทศ			
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น
		หากผู้ประกอบการออกอากาศทดลองใช้คำบรรยายแบบบล็อค (BlockSubtitles) สำหรับรายการบางประการ (เช่น รายการช่วงดึกบนช่องข่าวที่มีการออกอากาศตลอดเวลา เป็นต้น)	แผนปฏิรูปได้รับจะการสนับสนุนจากทั้งรัฐบาลและอุตสาหกรรมโทรทัศน์ อย่างไรก็ตาม โมเดลนี้อาจใช้เวลานานและอาจยากในการบรรลุข้อตกลงร่วมกัน	โปรแกรมต้นฉบับให้เป็นคำบรรยายใต้ภาพจะพูดข้อความจากนั้นจะแปลงข้อความเป็นข้อความโดยใช้ซอฟต์แวร์รับรู้เสียง
เสียงบรรยายภาพ (AD)	การกำหนดสัดส่วนด้วย Designated Market Areas (DMAs) อ้างอิงถึงการรับชมโทรทัศน์และพื้นที่ครอบคลุมของสถานีโทรทัศน์ในพื้นที่นั้น ๆ เพื่อตัดสินใจว่าสถานีไหนควรถูกรวมอยู่ในพื้นที่ ส่งผลให้การกำหนดการให้บริการเสียงบรรยายภาพถูกกำหนดตามพื้นที่ DMA กล่าวคือ FCC ได้ประกาศขยายข้อกำหนด	- RNIB (สถาบันผู้บกพร่องทางการมองเห็นแห่งสหราชอาณาจักร) ได้ทำการเสนอเพื่อเพิ่มเปอร์เซ็นต์เป้าหมายของการให้บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) บนทีวีดิจิตอลจาก 10 % ขึ้นเป็น 20 %	- มีการเผยแพร่ตารางการออกอากาศรายการที่มีเสียงบรรยายภาพให้กับผู้ชม	กำหนดให้สถานีโทรทัศน์สามารถจัดบริการ Audio Description ได้หลายวิธี เช่น การบรรยายสด การบันทึกเสียงบรรยายล่วงหน้า และการแปลงข้อความเป็นเสียงบรรยาย

ประเภทการบริการ	ประเทศ			
	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย	ญี่ปุ่น
	เกี่ยวกับการบริการเสียงบรรยายภาพ (AD) เพิ่มเติม โดยจะต้องมีการให้บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) ใน 10 พื้นที่ที่กำหนดเพิ่มขึ้นทุกปีใน 4 ปีถัดไป นั่นคือ ข้อกำหนดการให้บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) จะขยายไปยังพื้นที่ที่กำหนด 61 ถึง 70 พื้นที่ ในวันที่ 1 มกราคม 2021 และขยายจาก 71 ถึง 80 พื้นที่ในวันที่ 1 มกราคม 2022 ต่อมาจะขยายไปยังพื้นที่ที่กำหนด 81 ถึง 90 พื้นที่ ในวันที่ 1 มกราคม 2023 และกำหนด 91 ถึง 100 พื้นที่ในวันที่ 1 มกราคม 2024			

จากตารางที่ 8.1 คณะผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมและพบว่า ในการกำกับดูแล OTT แพลตฟอร์มนั้น กสทช. อยู่ระหว่างการศึกษาแนวทางในการแก้ปัญหาและเสนอทางออก อย่างไรก็ตามต้องมีการแก้ไขกฎหมาย และต้องได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ภาคส่วนด้วยกัน โดยหลักการตามพันธกิจของ กสทช. คือการส่งเสริมอุตสาหกรรมและศักยภาพของผู้ประกอบกิจการและผู้เล่นในภูมิทัศน์/เทคโนโลยีสื่อที่ปรับเปลี่ยน พร้อม ๆ กับการส่งเสริมความเท่าเทียมและเป็นธรรม ทั้งเชิงโครงสร้างการดำเนินการและเนื้อหาสื่อ เพื่อความยั่งยืนอย่างเหมาะสมในทางเศรษฐศาสตร์ด้วย

นอกจากนั้น เมื่อถึงปี พ.ศ.2572 ใบอนุญาตผู้ประกอบการโทรทัศน์หมดอายุลง การเปิดประมูลใหม่อาจไม่มีผู้ประกอบการสนใจ เพราะปัจจุบันผู้ประกอบการมีช่องทางออนไลน์ที่ออกอากาศคู่ขนานอยู่แล้ว ขณะเดียวกันการให้บริการโอทีทีกำลังเข้ามาได้รับความนิยมมากขึ้น พฤติกรรมการรับชมทีวีลดลง กสทช. จึงต้องหาช่องทางให้ผู้ประกอบการโทรทัศน์อยู่ได้ รวมถึงต้องวางแผนสำหรับอุตสาหกรรมทีวีในอนาคตด้วย เมื่ออุตสาหกรรมสื่อและโทรคมนาคมในอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ซึ่งจะส่งผลต่อทั้งระบบ รวมถึงผู้ประกอบการและผู้บริโภคด้วย ดังที่ พิรงรอง รามสูต (posttoday.com, 2566) กรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (บอร์ดกสทช.) ด้านกิจการโทรทัศน์ ได้เปิดเผยว่าอุตสาหกรรมสื่อและโทรคมนาคมในอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ซึ่งจะส่งผลต่อทั้งระบบ รวมถึงผู้ประกอบการและผู้บริโภคด้วย กสทช. จึงได้วางนโยบาย ด้านกิจการโทรทัศน์ไว้ 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. การส่งเสริมอุตสาหกรรมโทรทัศน์ในช่วงเปลี่ยนผ่านสู่การกำหนดแนวทางทีวีดิจิตอล หลังหมดอายุใบอนุญาตในปี 2572 โดยมีแผนจะทำ เนชั่นแนล สตรีมมิ่ง แพลตฟอร์ม เพื่อเป็นแพลตฟอร์มกลางที่รวมวีดีโอสตรีมมิ่ง โดยเบื้องต้นได้มีการหารือกับทางผู้ประกอบการทีวีดิจิตอลและสมาคมโฆษณาแล้วต่างเห็นด้วย ซึ่งแพลตฟอร์มดังกล่าวจะมีการรวมคอนเทนต์ต่าง ๆ ให้ง่ายต่อการดูแล และจะมีข้อมูลการใช้งานของผู้บริโภคเพื่อใช้วางแผนในการซื้อโฆษณาได้ ที่สำคัญเม็ดเงินโฆษณาที่อยู่ในระบบจะไหลเวียนอยู่ในประเทศ แทนที่จะออกไปนอกประเทศเหมือนกับแพลตฟอร์มของต่างชาติ

2. การกำกับผู้ให้บริการเนื้อหารายการโทรทัศน์ ภาพยนตร์ วิดีโอ ผ่านโครงข่ายอินเทอร์เน็ต หรือ โอทีที (OTT) ซึ่งอยู่ในช่วงดำเนินการนำโอทีทีเข้าสู่ระบบกำกับดูแล โดยมีการทำงานร่วมกับ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ ETDA โดยแนวทางจะเป็นการกำกับดูแลแบบหลอมรวม เน้นเรื่องเนื้อหาคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและผู้บริโภค รวมถึงศึกษาเรื่องการออกใบอนุญาตว่ามีความจำเป็นหรือไม่

3. การส่งเสริมคอนเทนต์คุณภาพและความหลากหลายสำหรับคนทุกกลุ่ม ด้วยการออกประกาศฯ ตามมาตรา 52 แห่ง พ.ร.บ. การประกอบกิจการกระจายเสียงฯ โดยจะใช้งบของกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) มาสนับสนุนผู้ประกอบการผลิตเนื้อหา เพื่อพัฒนาซอฟต์พาวเวอร์ไทยไปสู่ตลาดโลก

4. การกำกับเนื้อหาและส่งเสริมรายการคุณภาพ โดยนำปัญญาประดิษฐ์ หรือ AI มามอนิเตอร์ และตั้งคณะกรรมในการตรวจสอบ และประเมินคุณภาพรายการ รวมถึงการให้เรตติ้งสกอร์ กับผู้ประกอบการเพื่อมาลดค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

5. ดำเนินการส่งเสริมสื่อท้องถิ่นและชุมชน ในการผลิตสื่อในภูมิภาค และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และทำโครงการสื่อท้องถิ่นด้วยงบยูโซ่ รวมถึงผลักดันให้เกิดโทรทัศน์ชุมชนในแพลตฟอร์ม ต่าง ๆ

กสทช. ควรนำประเด็นเกี่ยวกับการกำกับดูแล OTT และ การเปิดประมูลใบอนุญาต พ.ศ.2572 มาร่วมพิจารณาด้วยเพื่อให้ได้แนวปฏิบัติที่เหมาะสมกับผู้ประกอบการ อันจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจัดให้มีการบริการ**โทรทัศน์ที่มีบริการ ล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ**สนองต่อภูมิทัศน์สื่อที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งสามารถตอบสนองความต้องการของคนพิการเพื่อการเข้าถึงเนื้อหาได้อย่างเท่าเทียม

8.2 สรุปผลการศึกษาจากการจัดประชุมกลุ่มจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 ภูมิภาค (Focus Group)

จากการจัดประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 ภูมิภาค โดยแต่ละภาคจะมีตัวแทนของกลุ่มคนพิการ ได้แก่ คนพิการทางการเห็นหรือสื่อความหมาย คนพิการทางการได้ยิน กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ กลุ่มนักวิชาการและกลุ่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล ตามหลักเกณฑ์ที่วางไว้ สามารถสรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

8.2.1 การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ

จากการจัดประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 ภูมิภาค สามารถสรุปผลการศึกษาการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ ได้ดังนี้

1. ด้านสัดส่วน

ผลการศึกษา พบว่า สัดส่วนจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือตามประกาศเดิมนั้น ไม่เพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ของกลุ่มผู้บริโภค ส่วนช่วงเวลาที่ควรจัดให้มีบริการล่ามภาษามือนั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางท่านได้แสดงความคิดเห็นว่า ต้องการให้สถานีโทรทัศน์เป็นผู้กำหนดเอง เนื่องจากจำนวนสถานีโทรทัศน์ของประเทศไทยมีหลากหลายช่อง ดังนั้นการให้บริการล่ามภาษามือจะมีหลายช่วงเวลา หลายสถานีให้สามารถเลือกเปิดรับข้อมูลได้ หรือในกรณีที่ ณ เวลานั้นไม่สะดวกในการเปิดรับข้อมูล สามารถดูย้อนหลังทางออนไลน์ได้ ยกเว้นกรณีมีสถานการณ์เร่งด่วน ควรมีการเพิ่มบริการล่ามภาษามือด้วย โดยผู้ให้ข้อมูลได้กำหนดช่วงเวลาในการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ ส่วนใหญ่เห็นว่าควรเป็นช่วงเวลา 05.00-24.00 น. แต่ทั้งนี้ต้องการให้สำนักงานกสทช. เป็นหน่วยงานที่ควบคุมดูแลให้มีการกระจายการให้บริการล่ามภาษามือใน

รายการโทรทัศน์ในหลากหลายช่วงเวลา มิควรให้ทุกสถานีมีบริการล่ามภาษามือในเวลาเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายสามารถมีรายการที่สามารถเปิดรับชมได้อย่างหลากหลาย

ทั้งนี้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเข้าใจดีว่ากิจการทางธุรกิจนั้นมีเป้าหมายเพื่อทางธุรกิจ แต่รูปแบบรายการที่มีความน่าสนใจโดยเฉพาะรายการประเภทวาไรตี้ส่วนใหญ่จะอยู่ในช่องกิจการทางธุรกิจ ซึ่งถือว่าเป็นรายการที่มีความนิยมของกลุ่มผู้บริโภค ดังนั้นจำนวนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือในกิจการทางธุรกิจจึงต้องการให้มีเพิ่มขึ้น เพื่อที่จะเปิดโอกาสในกับกลุ่มผู้บริโภคได้รับชมรายการที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

นอกจากนั้นผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าควรมีการกำหนดช่วงเวลา โดยกำหนดให้สอดคล้องกับพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต พฤติกรรมในการเปิดรับสื่อของประชาชน เช่น กำหนดวันละ 3 ช่วงเวลา คือ เช้า กลางวัน เย็น หรือวันละ 2 ช่วงเวลา คือ เช้า และเย็น ซึ่งเป็นช่วงเวลาหลัก ๆ ที่ประชาชนส่วนใหญ่อยู่บ้าน มีความสะดวกในการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ และอีกรูปแบบคือ กำหนดช่วงเช้า หรือช่วงเย็นเป็นหลัก ทั้งนี้ในอีกกรณีที่ยกเว้นคือ กรณีที่มีเรื่องด่วน เหตุการณ์สำคัญ ควรมีการจัดทำบริการล่ามภาษามือด้วยทุกครั้ง โดยสามารถแสดงสัดส่วนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือในกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ปีที่ 1 – ปีที่ 5 (พ.ศ. 2569 – 2573) ตามภูมิภาค ดังตารางที่ 8.2

ตารางที่ 8.2 แสดงสัดส่วนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือในกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ปีที่ 1 – ปีที่ 5 (พ.ศ. 2569 – 2573) ตามภูมิภาค

ภาค	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	ปีที่ 1 (69)		ปีที่ 2 (70)		ปีที่ 3 (71)		ปีที่ 4 (72)		ปีที่ 5 (73)	
		สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ
กลาง	กลุ่มคนพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย กลุ่มที่ 1	120	60	180	120	180	120	180	120	180	120
	กลุ่มคนพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย กลุ่มที่ 2	90	90	120	120	150	150	180	180	210	210
	กลุ่มนักวิชาการ	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180
	กลุ่มผู้สูงอายุ	120	180	120	180	150	210	180	240	210	270
	กลุ่มผู้บริโภคในกิจการโทรทัศน์และกระจายเสียง	120	120	180	180	180	180	180	180	180	180
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	กลุ่มคนพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย กลุ่มที่ 1	120	120	180	180	240	180	300	300	360	360
	กลุ่มคนพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย กลุ่มที่ 2	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
	กลุ่มนักวิชาการ	120	120	180	150	240	180	300	210	360	240
	กลุ่มผู้สูงอายุ	180	180	225	225	270	270	315	315	360	360
	กลุ่มผู้บริโภคในกิจการโทรทัศน์และกระจายเสียง	180	120	180	180	240	240	300	300	360	360

ภาค	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	ปีที่ 1 (69)		ปีที่ 2 (70)		ปีที่ 3 (71)		ปีที่ 4 (72)		ปีที่ 5 (73)	
		สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ
ภาคใต้	กลุ่มคนพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180
	กลุ่มนักวิชาการ	90	90	120	120	150	150	180	180	240	240
	กลุ่มผู้สูงอายุ	90	90	90	90	120	120	150	150	180	180
	กลุ่มผู้บริโภคในกิจการโทรทัศน์และกระจายเสียง	90	90	90	90	120	120	150	150	180	180
ภาคเหนือ	กลุ่มคนพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย	180	180	180	180	240	240	240	240	360	360
	กลุ่มนักวิชาการ	90	90	90	90	120	120	150	150	180	180
	กลุ่มผู้สูงอายุ	90	90	120	120	150	150	180	180	210	210
	กลุ่มผู้บริโภคในกิจการโทรทัศน์และกระจายเสียง	180	180	210	210	240	240	270	270	300	300

หน่วย: นาที

2. ด้านช่วงเวลา

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นว่า ด้านช่วงเวลาควรกำหนดให้สอดคล้องกับพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต พฤติกรรมในการเปิดรับสื่อของประชาชน เช่น กำหนดวันละ 3 ช่วงเวลา คือ เช้า กลางวัน เย็น หรือวันละ 2 ช่วงเวลา คือ เช้า และเย็น ซึ่งเป็นช่วงเวลาหลัก ๆ ที่ประชาชนส่วนใหญ่อยู่บ้าน มีความสะดวกในการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ และอีกรูปแบบคือ กำหนดช่วงเช้า หรือช่วงเย็นเป็นหลัก ทั้งนี้ในอีกกรณีที่ยกเว้นคือ กรณีที่มีเรื่องด่วน เหตุการณ์ฉุกเฉินและวิกฤติ เหตุการณ์สำคัญ ควรมีล่ามภาษามือด้วยทุกครั้ง

3. ด้านประเภทรายการ

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นว่า ควรมีทุกรายการ นอกจากนั้น ควรมีในรายการข่าวพระราชสำนัก เพื่อให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์เพิ่มมากขึ้น หรือกรณีข่าวพิเศษต่าง ๆ หรือรายการประเภทบันเทิง เพื่อให้เกิดความสนุกสนานผ่อนคลาย หรือแม้แต่รายการท่องเที่ยว เนื่องจากข้อจำกัดของคนพิการที่ทำให้ไม่สามารถเดินทางไปท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก การเปิดรับข้อมูลเกี่ยวกับรายการท่องเที่ยวทำให้เกิดความสุนทรีย์ ผ่อนคลาย และได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน

ทั้งนี้จำนวนที่มีอยู่มักจะไปอยู่ในรายการสด รายการอ่านข่าว ซึ่งก็ถือว่าเป็นเรื่องที่ดี แต่การนำเสนอในรูปแบบรายการอื่น ๆ ก็จะทำให้ผู้บริโภคสามารถเปิดรับข้อมูลข่าวสารที่มากขึ้น รายการโทรทัศน์ในกิจการทางธุรกิจส่วนใหญ่จะมีความน่าสนใจ เช่น รายการแข่งขันร้องเพลง รายการสนทนาประเด็นทางสังคม รายการวาไรตี้ต่าง ๆ ซึ่งต้องการให้มีบริการล่ามภาษามือในรายการประเภทเหล่านี้

แต่อย่างไรก็ดี ในกิจการทางธุรกิจอาจจะมีความยากลำบากในการจัดล่ามภาษามือในการสื่อสาร ซึ่งอาจเป็นอีกปัจจัย เพราะมีรายการหลากหลายประเภท โดยกิจการทางธุรกิจอาจเพิ่มสัดส่วนบริการล่ามภาษามือในรายการประเภทบันเทิงมากกว่ารายการข่าวสาร เนื่องจากข่าวสารในแต่ละวันทุกช่องล้วนนำเสนอข่าวเรื่องเดียวกัน ไม่ต่างกันมากนัก คนพิการอาจจะเลือกเปิดรับรายการข่าวสารที่กิจการบริการสาธารณะที่มีข่าวมากกว่า ในส่วนของกิจการทางธุรกิจเน้นให้มีบริการล่ามภาษามือในรายการบันเทิง

4. ด้านการออกอากาศซ้ำ

จากการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำรายการที่มีบริการล่ามภาษามือมาออกอากาศซ้ำ โดยเทปที่ออกอากาศซ้ำนั้นสามารถนับเป็นบริการเพื่อคนพิการได้หรือไม่ ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ สามารถออกอากาศซ้ำได้แต่ไม่จำนวนชั่วโมงในการให้บริการล่ามภาษามือ และอีกกลุ่ม คือ กรณีออกอากาศซ้ำสามารถนับสัดส่วนบริการล่ามภาษามือได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

กรณีนำเทปรายการที่เผยแพร่ไปแล้วมาออกอากาศซ้ำ สามารถเผยแพร่ได้ แต่ไม่ให้นับจำนวนบริการล่ามภาษามือ เนื่องจาก ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า ในปัจจุบันประชาชนสามารถดูรายการย้อนหลังผ่านเครื่องมือสื่อสาร

ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ดังนั้นหากรายการใดที่คนพิการต้องการดูย้อนหลังสามารถเลือกดูได้ด้วยตนเอง การไม่นับสัดส่วนการให้บริการจะช่วยให้มีรายการใหม่ ๆ ทำให้คนพิการได้ข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้น

ส่วนอีกกลุ่มมองว่า ไม่ควรนับจำนวนการออกอากาศซ้ำเนื่องจากจะเป็นการนับจำนวนเวลาในการออกอากาศของทางสถานี แต่หากการออกอากาศซ้ำเกิดขึ้นก็สามารถออกอากาศได้ แต่ไม่นับจำนวนเวลาให้กลายเป็นสัดส่วน ทั้งนี้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลยังเสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็นนี้ว่า หากการออกอากาศซ้ำจะเกิดประโยชน์ อาจจะมีหลายช่วงเวลา เพื่อเปิดโอกาสให้กับกลุ่มผู้บริโภคได้มีโอกาสเปิดรับชมได้เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้รูปแบบที่ไม่ควรออกอากาศซ้ำในวันรุ่งขึ้นก็คือรูปแบบรายการข่าว ซึ่งอาจทำให้ไม่ทันต่อสถานการณ์และมีความล่าช้ากว่าปกติ

โดยภาพรวมความเห็นทั้งหมดมองว่าไม่ควรนับซ้ำ ถึงแม้จะเป็นรายการข่าว ข่าวเดิมถือว่ารายงานไปแล้วไม่ควรนับอีก ควรจะนับเมื่อเป็นข่าวใหม่ นอกจากนี้ยังมีการให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า รายการที่นำเสนอ ไปแล้ว สามารถเข้าไปรับชมย้อนหลังได้ผ่านช่องทางออนไลน์ จึงไม่มีความจำเป็นต้องมารีรันอีก

5. ข้อเสนอแนะต่อการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ

จากการศึกษา พบว่า

1) ปัจจุบันจอล่ามภาษามือในโทรทัศน์มีขนาดเล็ก กลุ่มคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายต้องการให้บริการล่ามภาษามือที่อยู่มุมจอควรมีขนาดที่ใหญ่ขึ้น และควรกำหนดขนาดให้มีความเท่ากันในทุกสถานีโทรทัศน์ ตำแหน่งการจัดวางควรอยู่ในทิศทางเดียวกัน และสำหรับคนทั่วไปแล้วการมีล่ามภาษามือที่มุมจอไม่ได้สร้างความรำคาญให้กับการรับชม

2) บางส่วนเสนอให้จอล่ามภาษามือควรย้ายมาอยู่บริเวณมุมบน หรือแบ่งจอล่ามครึ่งหนึ่งของโทรทัศน์ และต้องการให้มีล่ามภาษามือให้ครบทุกสถานี

3) คำบรรยายแทนเสียงทับจอล่ามภาษามือ กรณีมีบริการล่ามภาษามือในโทรทัศน์และคำบรรยายเสียงควบคู่กัน ไม่ควรให้คำบรรยายเสียง หรือข้อความอื่น ๆ เช่น ตัววิ่ง การส่งข้อความในรายการ มาบังทับจอล่ามภาษามือ เพราะทำให้ดูล่ามภาษามือไม่ชัดเจนหรือดูล่ามภาษามือไม่เข้าใจ

4) คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายดูล่ามภาษามือแล้วไม่เข้าใจ

5) การแต่งกายของล่ามภาษามือ ด้านการแต่งกายของล่ามภาษามือ โดยคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายต้องการให้ล่ามภาษามือใส่เสื้อโทนสีดำ และให้ฉากหลังของล่ามเป็นสีน้ำเงิน เพื่อให้เห็นภาษามือได้ชัดเจนมากขึ้น

6) ต้องการให้มีล่ามภาษามือในช่วงข่าวพระราชสำนัก เพราะรู้สึกว่าไม่เท่าเทียมเนื่องจากรับสาร ได้ไม่เท่ากัน มีอุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลควบคุมคุณภาพของล่ามภาษามือที่ต้องแปลอย่างถูกต้อง สื่อสารให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเข้าใจ อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน ทุกช่อง รวมถึงความถูกต้องของภาษา

7) ควรนำรายการที่เคยออกอากาศแล้ว และมีล่ามภาษามืออัปโหลดในช่องทางออนไลน์เพื่อจะได้สะดวกในการรับชมย้อนหลัง

8.2.2 การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียง

จากการจัดประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียง จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 ภูมิภาค สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ด้านสัดส่วน

ผลการศึกษา พบว่า สัดส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียง ไม่เพียงพอต่อการเปิดรับข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์ เพราะการสื่อสารในยุคปัจจุบันนั้นมีความรวดเร็ว ส่งผลให้ความต้องการในการรับรู้ข้อมูลมีมากขึ้นเช่นกัน ทั้งนี้การให้บริการคำบรรยายแทนเสียงนอกจากในเรื่องของการเข้าใจข้อมูลต่าง ๆ ในสื่อโทรทัศน์แล้ว ยังส่งผลต่อการเรียนรู้ของคนพิการทารการได้ยินหรือสื่อความหมายเช่นกัน เนื่องจากคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย มีทั้งคนหูหนวก คนหูตึง ในส่วนคนหูตึงที่ไม่รู้ภาษามือบริการคำบรรยายแทนเสียงเป็นสิ่งที่จำเป็น อีกทั้งกรณีที่มีบริการล่ามภาษามือและบริการเสียงบรรยายพร้อม ๆ กันในรายการโทรทัศน์ทำให้เกิดการเรียนรู้ทั้ง ภาษามือ และ ภาษาไทย กล่าวคือ อ่านภาษาไทยและดูภาษามือ ทำให้ทราบว่าคำนี้ใช้ภาษามือแบบนี้ หรือภาษามือแบบนี้มีความหมายว่าอย่างไร เป็นต้น และควรมีแนวโน้มของการปรับขึ้นเรื่องของสัดส่วนการจัดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียงกิจการทางธุรกิจที่เท่ากับกิจการบริการสาธารณะ เหตุผลส่วนใหญ่มองว่าการปรับขึ้นในปริมาณที่เท่ากันจะเกิดความเท่าเทียมกันในด้านการให้ข้อมูลสำคัญแก่กลุ่มผู้ชม ทั้งยังมองว่ากิจการทางธุรกิจนั้นเป็นช่องสำคัญที่กลุ่มผู้ชมจะมีโอกาสที่จะเปิดรับข้อมูลข่าวสารที่มากกว่า มีเนื้อหาประเภทวาไรตี้ ประเภทละคร ภาพยนตร์ต่าง ๆ มากกว่าในกิจการบริการสาธารณะ ซึ่งโอกาสในการรับชมของกลุ่มผู้ชมที่ต้องการความบันเทิงนั้น จะเกิดขึ้นในบริการธุรกิจมากกว่า ทั้งนี้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลยังมองว่าการให้บริการที่ดีควรได้รับการเลือกจากกลุ่มผู้ชม ที่สามารถเลือกที่จะเปิดรับข้อมูลข่าวสารในช่องทางต่าง ๆ ด้วย

ตารางที่ 8.3 แสดงสัดส่วนการจัดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียง ในกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ปีที่ 1 – ปีที่ 5 (พ.ศ. 2569 – 2573) ตามภูมิภาค

ภาค	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	ปีที่ 1 (69)		ปีที่ 2 (70)		ปีที่ 3 (71)		ปีที่ 4 (72)		ปีที่ 5 (73)	
		สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ
กลาง	กลุ่มคนพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย กลุ่มที่ 1	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180
	กลุ่มคนพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย กลุ่มที่ 2	480	480	480	480	480	480	480	480	480	480
	กลุ่มนักวิชาการ	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
	กลุ่มผู้สูงอายุ	240	270	300	330	360	390	420	450	480	510
	กลุ่มผู้บริโภคในกิจการโทรทัศน์และกระจายเสียง	60	90	120	150	120	150	180	210	180	210
ตะวันออกเฉียงเหนือ	กลุ่มคนพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย	180	120	180	120	180	120	240	180	240	180
	กลุ่มนักวิชาการ	240	240	300	270	360	300	420	330	480	360
	กลุ่มผู้สูงอายุ	180	180	240	240	300	300	360	360	420	420
	กลุ่มผู้บริโภคในกิจการโทรทัศน์และกระจายเสียง	180	120	180	180	240	240	300	300	360	360

ภาค	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	ปีที่ 1 (69)		ปีที่ 2 (70)		ปีที่ 3 (71)		ปีที่ 4 (72)		ปีที่ 5 (73)	
		สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ
ภาคใต้	กลุ่มคนพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย	180	180	180	180	240	240	240	240	300	300
	กลุ่มนักวิชาการ	240	240	240	240	360	360	360	360	480	480
	กลุ่มผู้สูงอายุ	180	120	180	120	210	150	210	150	240	180
	กลุ่มผู้บริโภคในกิจการโทรทัศน์และกระจายเสียง	180	120	180	120	210	150	210	150	240	180
ภาคเหนือ	กลุ่มคนพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย	180	180	180	180	240	240	300	300	360	360
	กลุ่มนักวิชาการ	180	150	240	180	300	240	360	300	420	360
	กลุ่มผู้สูงอายุ	180	180	210	210	240	240	270	270	300	300
	กลุ่มผู้บริโภคในกิจการโทรทัศน์และกระจายเสียง	240	240	240	240	300	300	300	360	360	420

2. ด้านช่วงเวลา

ผลการศึกษา พบว่า ด้านช่วงเวลาที่ควรจัดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียงนั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางท่านแสดงความคิดว่า ต้องการให้ทางสถานีโทรทัศน์เป็นผู้กำหนดเอง แต่ทว่าควรอยู่ในช่วงเวลาที่ประชาชนเปิดรับชมสื่อโทรทัศน์ โดยเฉลี่ยอยู่ระหว่างช่วงเวลา Prime Time หรือช่วงเวลาที่คนกลับบ้านหลังจากเลิกงาน เหมือนกับคนทั่วไป และควรมีการกำหนดช่วงเวลาให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิต และพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของประชาชน เช่น กำหนดวันละ 2 ช่วงเวลา คือ เช้าและเย็น หรือช่วงเย็น เนื่องจากส่วนใหญ่รายการต่าง ๆ ในช่วงเช้าจะมีบริการล่ามภาษามืออยู่แล้ว ดังนั้นในช่วงเย็นจึงเพิ่มเป็นรายการที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียงเพิ่มมากขึ้น

ทั้งนี้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลอีกส่วนหนึ่งยังได้เสนอช่วงเวลาที่มีความสอดคล้องกับลักษณะของพฤติกรรม ซึ่งส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการให้บริการใน 3 ช่วงเวลาคือเช้า เที่ยง และเย็น เพื่อต้องการให้กลุ่มผู้บริโภคนั้นได้มีโอกาสเปิดรับข้อมูลข่าวสารที่มีความครบถ้วน หลากหลาย จะเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างชัดเจน

3. ด้านประเภทรายการ

ผลการศึกษา พบว่า ควรมีบริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการประเภท ละคร ภาพยนตร์ รายการพิเศษ สารคดี หรือรายการบันเทิง อาทิ รายการประกวดนางงาม รายการที่ให้ความสนุกสนาน โดยเฉพาะรายการตลกเป็นรายการอีกประเภทหนึ่งที่กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เสนอความคิดเห็นว่าควรเป็นบริการคำบรรยายแทนเสียง เนื่องจาก มุขตลก คำบางคำไม่มีภาษามือ ล่ามไม่สามารถแปลได้ทัน หรือในบางครั้งแปลแล้วก็อาจจะไม่ตลก เพราะว่าส่วนใหญ่ในแต่ละสถานีมักจะมีบริการเฉพาะรายการข่าว ซึ่งจะมีความซ้ำ ๆ กันในหลายสถานีโทรทัศน์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจึงระบุความสนใจเกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นของการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงไว้ในรูปแบบรายการอื่น ๆ เพื่อต้องการตอบสนองความต้องการที่เท่าเทียมกันในการบริโภคสื่อ

4. ด้านการออกอากาศซ้ำ

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำรายการที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียงมาออกอากาศซ้ำ โดยเทปที่ออกอากาศซ้ำนั้นผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) สามารถออกอากาศซ้ำได้แต่ไม่นับจำนวนชั่วโมงในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียง และ 2) กรณีออกอากาศซ้ำสามารถนับเป็นบริการคำบรรยายแทนเสียงได้

กรณีนำเทปรายการที่เผยแพร่ไปแล้วมาออกอากาศซ้ำ สามารถเผยแพร่ได้ แต่ไม่ให้นับจำนวนบริการคำบรรยายแทนเสียง เพื่อให้คนพิการ และประชาชนมีรายการใหม่ ๆ ได้ข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้น

ทั้งนี้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลยังเสนอแนะให้ประเด็นนี้ไว้อีกว่า หากการออกอากาศซ้ำจะเกิดประโยชน์ อาจจะมีหลายช่วงเวลา เพื่อเปิดโอกาสให้กับกลุ่มผู้บริโภคได้มีโอกาสเปิดรับชมได้เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้รูปแบบที่ไม่ควรออกอากาศซ้ำในวันรุ่งขึ้นก็คือรูปแบบรายการข่าว ซึ่งก็อาจจะทำให้เกิดความไม่ทันต่อสถานการณ์และมีความล่าช้ากว่าปกติ

5. ข้อเสนอแนะต่อการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียง

ผลการศึกษา พบว่า ข้อเสนอแนะต่อการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการคำบรรยายเสียงสามารถแยกเป็นรายประเด็นได้ ดังนี้

1) ต้องการให้มีบริการล่ามภาษามือและบริการคำบรรยายแทนเสียงประกอบกัน เนื่องจากจะทำให้เกิดการเรียนรู้ทั้งภาษาไทย และคำศัพท์ภาษามือ ประกอบกับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย มีทั้งคนหูหนวกและหูตึง ดังนั้นบางคนไม่เข้าใจภาษามือ บางคนอ่านหนังสือไม่ได้ การมีบริการทั้ง 2 ประเภทอยู่ด้วยกันจะทำให้การเปิดรับข้อมูลได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

2) ตำแหน่งของบริการคำบรรยายแทนเสียงต้องการให้มีมาตรฐานเดียวกัน กล่าวคือ ไม่ว่าเปิดรับข้อมูลจากโทรทัศน์แบบใด เช่น จอแบน จอนูน ควรให้มีตำแหน่งที่ใกล้เคียงกัน และเป็นตำแหน่งที่เห็นได้อย่างชัดเจน

3) ขนาดบริการคำบรรยายแทนเสียง คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายต้องการให้เพิ่มขนาดของคำบรรยายใต้ภาพให้ใหญ่ขึ้น เพื่อให้อ่านได้ง่าย ชัดเจน และสีของคำบรรยายใต้ภาพ ควรเป็นสีพื้นและสีของตัวอักษรที่ตัดกัน เช่น พื้นดำตัวอักษรสีขาว หรือพื้นสีอ่อนแล้วตัวอักษรสีดำ เพื่อให้อ่านได้ชัดเจน

8.2.3 การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพ

จากการจัดประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพ จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 ภูมิภาค สามารถสรุปผลการศึกษาการได้ดังนี้

1. ด้านสัดส่วน

ผลการศึกษา พบว่า สัดส่วนของการให้บริการเสียงบรรยายภาพตามประกาศเดิมนั้นไม่เพียงพอต่อการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ เนื่องจากใน 1 วันมีเวลา 24 ชั่วโมง แต่ทว่าบริการเสียงบรรยายภาพกำหนดไว้เพียง 1 ชม หรือ 60 นาทีเท่านั้น แต่ทว่าใน 1 วัน มีรายการหลากหลายประเภท ไม่ว่าจะรายการข่าว ภาพยนตร์ ละคร ดังนั้นสัดส่วนดังกล่าวจึงไม่เพียงพอต่อการเปิดรับสื่อของคนพิการทางการเห็น การนำเสนอของเนื้อหาบางครั้งมีการนำเสนอด้านมุมภาพ หรือภาพที่ไม่มีเสียงจึงทำให้ความเข้าใจที่เกิดขึ้นได้ยาก ทั้งนี้รายการประเภทที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลชื่นชอบมักจะเป็นข่าว สารคดี ละคร ภาพยนตร์ ซึ่งอรรถรสของการรับชมในบางครั้งอาจจะไม่ครบหรือขาดหายไป เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของเนื้อหารายการแต่ไม่ได้บรรยายบอกถึงรายละเอียด ด้วยความเข้าใจที่คาดเคลื่อนก็อาจจะส่งผลต่อเนื้อหาที่เข้าใจได้ในลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปจากเนื้อหาเดิม ทั้งนี้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลยังมีข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับขั้นตอนการผลิตที่มีการใช้งบประมาณจำนวนเพิ่มขึ้น แต่ทว่าอาจจะเกิดประโยชน์ในหลายด้านประกอบกันซึ่งเป็นการลงผลิตเพียงครั้งเดียว ผู้ให้ข้อมูลมองว่าการจัดให้มีบริการเสียงบรรยายภาพบางรายการนั้นมีจำนวนน้อย และจำกัดอยู่เฉพาะบางประเภทรายการ ซึ่งทำให้มีโอกาสที่จะรับชมรายการหลากหลายน้อย ทั้งนี้การผลิตรายการประเภทเสียงบรรยายภาพบางครั้งก็ไม่ได้มีเนื้อหาที่ต้องบรรยายด้วยเสียงมาก เป็นเพียงแค่บางส่วนของเนื้อหารายการอยู่แล้ว โดยเฉพาะรายการ ที่มีพิธีกรนำเสนอหรือรายการ

พูดคุย แต่รายการประเภทละคร ภาพยนตร์ จะมีการให้เสียงบรรยายภาพที่น้อยมาก ทั้งนี้อยากให้มีการจัดสรรเพิ่มเติมจากเดิม

การเพิ่มขึ้นของจำนวนสัดส่วนที่มีการให้บริการเสียงบรรยายภาพนั้น อาจจะขึ้นอยู่กับขีดความสามารถของกลุ่มผู้ผลิตเนื้อหารายการเช่นกัน เพราะกระบวนการผลิตมีความยุ่งยาก มีหลากหลายขั้นตอน อีกทั้งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมองว่าเป็นเรื่องที่จะต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมอีกหลายประเด็น ทั้งในแง่ของกระบวนการผลิตที่มีจำนวนน้อยราย ขั้นตอนการผลิตที่ต้องใช้เวลานาน และงบประมาณของการผลิตที่มีราคาสูง ทั้งนี้การเกิดขึ้นของเทคโนโลยีอาจมีส่วนเข้ามาให้เกิดการพัฒนาการจัดทำบริการเสียงบรรยายภาพ เช่น การใช้ AI เข้ามามีส่วนในการช่วยให้เกิดเสียงบรรยายภาพ หรือแม้กระทั่งกระบวนการใช้เครื่องมือต่าง ๆ อาจจะเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกให้กับการผลิตที่รวดเร็ว ครอบคลุม และตอบโจทย์มากขึ้น

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลให้ข้อมูลว่าบริการทางธุรกิจนั้นอาจจะต้องเพิ่มสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพ เนื่องจากรายการที่มีความบันเทิง ความสนุนสนานและรายการที่มีความน่าสนใจนั้นอยู่ในที่กิจการทางธุรกิจทั้งหมด การที่กลุ่มผู้ชมจะได้รับชมรายการประเภทนี้ก็อาจจะต้องอาศัยกลุ่มผู้ผลิตทางกิจการทางธุรกิจที่จะต้องจัดสรรเวลาเพื่อให้รายการหลากหลายประเภทนั้นมีบริการเสียงบรรยายภาพ ทั้งนี้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมองว่าไม่ได้อยากให้ย้อนกลับไปสู่อดีตที่จะมีละครวิทยุเพียงอย่างเดียวแต่โอกาสใหม่ ๆ ของกลุ่มผู้ชมนั้นน่าจะได้มีโอกาสในการรับชมรายการประเภทที่มีความทันสมัย ทันต่อสถานการณ์และเป็นประเด็นที่สังคมให้ความสนใจบ้างโดยสามารถแสดงสัดส่วนการจัดให้มีบริการเสียงบรรยายภาพในกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ปีที่ 1 – ปีที่ 5 (พ.ศ. 2569 – 2573) ตามภูมิภาค ได้ดังนี้

ตารางที่ 8.4 แสดงสัดส่วนการจัดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียง ในกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ปีที่ 1 – ปีที่ 5 (พ.ศ. 2569 – 2573) ตามภูมิภาค

ภาค	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	ปีที่ 1 (69)		ปีที่ 2 (70)		ปีที่ 3 (71)		ปีที่ 4 (72)		ปีที่ 5 (73)	
		สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ
กลาง	กลุ่มคนพิการทางการเห็น (1)	120	180	144	180	173	180	208	180	250	180
	กลุ่มคนพิการทางการเห็น (2)	90	90	90	90	120	120	150	150	180	180
	กลุ่มนักวิชาการ	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
	กลุ่มผู้สูงอายุ	120	180	180	240	240	300	300	360	360	420
	กลุ่มผู้บริโภคในกิจการโทรทัศน์และกระจายเสียง	120	120	150	150	180	180	210	210	240	240
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	กลุ่มคนพิการทางการเห็น	90	90	90	90	120	90	120	120	120	120
	กลุ่มนักวิชาการ	120	120	180	150	240	180	300	210	360	240
	กลุ่มผู้สูงอายุ	120	120	180	180	240	240	300	300	360	360
	กลุ่มผู้บริโภคในกิจการโทรทัศน์และกระจายเสียง	120	120	180	120	240	180	300	180	360	240
ภาคใต้	กลุ่มคนพิการทางการเห็น	360	90	360	120	420	150	420	180	540	210
	กลุ่มนักวิชาการ	90	90	90	90	120	120	120	120	120	120
	กลุ่มผู้สูงอายุ	90	90	120	120	120	120	150	150	180	150

ภาค	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	ปีที่ 1 (69)		ปีที่ 2 (70)		ปีที่ 3 (71)		ปีที่ 4 (72)		ปีที่ 5 (73)	
		สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ
	กลุ่มผู้บริโภคในกิจการโทรทัศน์และกระจายเสียง	90	90	120	120	120	120	150	150	180	180
ภาคเหนือ	กลุ่มคนพิการทางการเห็น	90	90	90	120	120	150	120	180	150	210
	กลุ่มคนพิการทางการเห็น	180	180	210	240	240	300	270	360	300	420
	กลุ่มนักวิชาการ	90	90	120	120	150	150	150	150	180	180
	กลุ่มผู้สูงอายุ	120	120	150	150	180	180	210	210	240	240
	กลุ่มผู้บริโภคในกิจการโทรทัศน์และกระจายเสียง	180	180	240	240	300	300	360	360	420	420

หน่วย: นาที

2. ด้านช่วงเวลา

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มมีช่วงเวลาเปิดรับสื่อ มีประเภทรายการที่ชอบดูแตกต่างกัน กรณีที่บริการเสียงบรรยายภาพไปอยู่ในรายการข่าวเพียงอย่างเดียว บุคคลที่ต้องการดูรายการประเภทอื่นก็ไม่สามารถดูได้ หรือกรณีที่บริการเสียงบรรยายภาพอยู่ในช่วงเช้า 60 นาที แต่ทว่าไม่สะดวกในการเปิดรับข้อมูล ทำให้ไม่ได้เปิดรับข้อมูลที่มีบริการเสียงบรรยายภาพเช่นกัน

ช่วงเวลาที่ควรจัดให้มีบริการเสียงบรรยายภาพนั้น ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นว่าควรมีการจัดผังรายการที่มีบริการเสียงบรรยายภาพ 1 วัน กระจายในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน โดยคนพิการทางการเห็นส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าช่วงเวลาเช้าและเย็น เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและภารกิจในแต่ละวันคือ ตื่นเช้ามาเปิดรับสื่อโทรทัศน์ จากนั้นไปทำงาน และกลับถึงบ้านในช่วงเย็น และเปิดรับสื่อโทรทัศน์อีกครั้งหนึ่ง โดยเวลาเฉลี่ยพบว่าช่วงเช้า 06.00-08.00 น. ส่วนช่วงเย็น คือ 18.00-21.00

กลุ่มคนพิการทางการเห็นแสดงความคิดเห็นว่าควรเป็นช่วงเวลา เช้า กลางวัน และเย็น เนื่องจากเป็นช่วงเวลาผู้ให้ข้อมูลว่าง กล่าวคือ ตื่นเช้ามาเปิดรับสื่อโทรทัศน์ก่อนไปทำงาน กลางวันเป็นช่วงเวลาพักกลางวัน และช่วงเย็นกลับถึงที่พักเรียบร้อยแล้ว โดยเวลาเฉลี่ยพบว่าช่วงเช้า 06.00-08.00 น. ช่วงเที่ยง 12.00-13.00 ส่วนช่วงเย็น คือ 18.00-21.00

ข้อมูลส่วนใหญ่อยากให้บริการนั้นอยู่ในช่วงเวลาที่มีผู้บริโภคได้ดูมากที่สุด จึงเสนอช่วงเวลาที่มีความสอดคล้องกับลักษณะของพฤติกรรม ซึ่งส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการให้บริการใน 3 ช่วงเวลาคือเช้า เที่ยง และเย็น เพื่อต้องการให้กลุ่มผู้บริโภคนั้นได้มีโอกาสเปิดรับข้อมูลข่าวสารที่มีความครบถ้วน หลากหลาย จะเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างชัดเจน

3. ด้านประเภทรายการ

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเสนอว่าควรมีบริการเสียงบรรยายภาพในรายการประเภทที่หลากหลาย เนื่องจากเหตุผลในการนำเสนอที่แตกต่างกัน เช่น

รายการข่าวสาร รายการข่าวจะมีผู้ประกาศข่าวทำหน้าที่ให้ข้อมูลอยู่แล้ว แต่ในกรณีที่มีสกู๊ปข่าวหรือเป็นภาพ หรือข้อความที่ปรากฏในหน้าจอโทรทัศน์โดยที่ผู้ประกาศข่าวไม่ได้อ่าน คนพิการทางการเห็นจะไม่สามารถทราบข้อมูลได้ ดังนั้นในกรณีรายการข่าวเป็นรายการที่ผู้ประกาศสามารถทำเสียงบรรยายภาพได้โดยอ่านสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนหน้าจอโทรทัศน์ นอกจากนั้นคนพิการทางการเห็นได้เสนอให้มีการเพิ่มข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์บ้านเมืองที่สำคัญ ๆ ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิของคนพิการ เพื่อที่จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับคนพิการต่อไป

รายการละคร และรายการภาพยนตร์ มีความคล้ายกันคือนำเสนอด้วยภาพและเสียง เพื่อสื่อสารเรื่องราวของละครหรือภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ซึ่งรายการประเภทดังกล่าวบางฉากนำเสนอด้วยภาพแต่ไม่นำเสนอด้วยเสียง บางฉากใช้ความเงียบ การแสดงออกทางสีหน้าในการเล่าเรื่อง ซึ่งถ้าไม่มีเสียงบรรยายจะทำให้ไม่เข้าใจเรื่องราว ไม่ได้รับอรรถรสในการรับชม

รายการสารคดี เป็นรายการภาพยนตร์ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นข้อเท็จจริง ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา ศิลปะวัฒนธรรม ดังนั้นจะเห็นว่าด้วยลักษณะประเภทรายการภาพยนตร์ จะมีช่วงที่สื่อสารด้วยภาพ เพื่อเล่าเรื่อง เพื่อสื่อความหมาย ซึ่งในช่วงเวลานี้ถ้าไม่มีเสียงบรรยายคนพิการทางการเห็นจะไม่เข้าใจเรื่องราวที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้นรายการประเภทสารคดีจึงเป็นรายการประเภทหนึ่งที่คนพิการทางการเห็นส่วนใหญ่ต้องการให้มีเสียงบรรยายภาพ

รายการบันเทิง รายการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความสนุกสนานแก่ผู้รับชม แต่ทั้งนี้จะเห็นว่าลักษณะของรายการบันเทิง เช่น เกมโชว์ จะมีบางช่วงเช่นปฏิบัติภารกิจ ทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งอาจไม่มีเสียง ดังนั้นช่วงเวลาดังกล่าวคนพิการทางการเห็นจะไม่ทราบว่าขณะนี้กำลังเกิดเหตุการณ์อะไร ดังนั้นจึงควรมีคำบรรยายแทนเสียงเพิ่ม

รายการท้องถิ่น เป็นอีกประเภทรายการที่ผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นว่าควรมีคำบรรยายแทนเสียง เนื่องจากทำให้ทราบวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น การประกอบอาชีพ เป็นต้น

รายการพิเศษ ควรมีรายการที่เกี่ยวข้องกับกับค่านิยมรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และควรมีคำบรรยายแทนเสียงเช่นกัน

4. ด้านการออกอากาศซ้ำ

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็น 2 กลุ่มใหญ่คือ 1) ไม่นับการออกอากาศซ้ำ กรณีนำเทปรายการที่เผยแพร่ไปแล้วมาออกอากาศซ้ำ สามารถเผยแพร่ได้ แต่ไม่ให้นับจำนวนสัดส่วน เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า รายการที่นำมาออกอากาศซ้ำนั้นเป็นรายการเดิม คนพิการทางการเห็นควรได้เปิดรับรายการใหม่ ๆ 2) ผู้ให้ข้อมูลบางส่วน ได้แสดงความคิดเห็นว่ากรณีนำเทปรายการที่เผยแพร่ไปแล้วมาออกอากาศซ้ำสามารถเผยแพร่ได้ เนื่องจากช่วงระยะเวลาในการออกอากาศครั้งแรก บางคนไม่สะดวกในเปิดรับสื่อโทรทัศน์ การนำมาออกอากาศซ้ำทำให้ผู้ที่ไม่ได้ดูในครั้งแรกสามารถดูอีกครั้งได้ โดยให้ออกอากาศได้รวม 2 รอบ

5. ข้อเสนอแนะต่อการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพ

ผลการศึกษา พบว่า

1) ผลิตสื่อ Born Accessible ในรายการโทรทัศน์เพื่อคนพิการทางการเห็น ลักษณะของเสียงบรรยายภาพ คือ การบรรยายสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในหน้าจอโทรทัศน์ในช่วงที่ไม่มีเสียงเพื่อให้คนพิการทางการเห็นสามารถรับรู้ได้ ทั้งนี้หากมีการปรับเปลี่ยนวิธีการสื่อสาร โดยให้ทุกคนสื่อสารกัน พูดกัน มากกว่าการใช้อวัจนภาษา หรือท่าทาง เช่นเดียวกับละครทางวิทยุสมัยก่อน ที่ตัวละครจะมีการพูดแม้กระทั่งช่วงเวลาที่คิดก็จะพูด หรือกรณีผู้ประกาศข่าวที่จะพูดรายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่บนหน้าจอโทรทัศน์ให้มากขึ้น

2) ประชาสัมพันธ์ให้ทราบเกี่ยวกับผังรายการที่มีบริการเสียงบรรยายภาพ ปัญหาอีกประการหนึ่งคือ คนพิการทางการเห็น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ทราบว่ามีรายการใดบ้างที่มีบริการเสียงบรรยายภาพ ดังนั้นอีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญ คือ เมื่อมีรายการที่มีบริการเสียงบรรยายภาพแล้วควรมีการประชาสัมพันธ์ให้กับ

ผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ คนพิการทางการเห็น องค์กร โรงเรียน ได้รับทราบ ว่ามีรายการใด สถานีอะไร ช่วงเวลาใด เพื่อที่จะสามารถเปิดรับสื่อ และเข้าถึงรายการนั้น ๆ ได้เพิ่มมากขึ้น

3) การพัฒนาการทำรายการที่มีเสียงบรรยายภาพ ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มคนพิการทางการเห็น มีความต้องการให้พัฒนาเกี่ยวกับการทำรายการที่มีเสียงบรรยายภาพต่อไป และให้ทำให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป เนื่องจาก “เสียง” คือสิ่งที่จะช่วยให้คนพิการทางการเห็นเข้าใจข้อมูลข่าวสาร มีอรรถรสในการเปิดรับสื่อประเภท ละคร ภาพยนตร์ สารคดี หรือรายการบันเทิงต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น

8.3 สรุปผลการศึกษาจากการสนทนากลุ่มตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ ผู้ผลิต และนักวิชาการ

จากการสนทนากลุ่มกับตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ ผู้ผลิต และนักวิชาการ สามารถสรุปได้ดังนี้

8.3.1 สรุปผลการวิจัยจากการสนทนากลุ่มกับตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ได้มีการเก็บข้อมูลประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ จำนวน 13 คน ทั้งนี้ผลการสนทนากลุ่มสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านสัดส่วนการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

ตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ มีความเห็นว่า ประกาศ ณ ปัจจุบันเพียงพอแล้ว ไม่ควรเพิ่มสัดส่วนมากไปกว่านี้ ทั้งนี้ สัดส่วนของคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) ควรจะหยุดอยู่ที่ 120 นาที เหมือนปีที่ 4 โดยปีที่ 5 กำหนดให้มีบริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) อยู่ที่ 180 นาที โดยผู้ประกอบการมองว่าเป็นสัดส่วนที่มากเกินไป หากมีการปรับสัดส่วนให้ลดลงได้ก็ดี และไม่ควรมีการแยกสัดส่วนตามประเภทสถานีโทรทัศน์ เช่น กิจการทางธุรกิจ ช่องกิจการบริการสาธารณะ ควรที่จะใช้สัดส่วนเดียวกัน ในการกำหนดสัดส่วนควรคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ ทั้งพฤติกรรมของผู้ชม กลุ่มเป้าหมาย ช่วงเวลาออกอากาศ จำนวนเวลาออกอากาศ สถานีโทรทัศน์จะได้จัดสัดส่วนในเวลาที่คนพิการดู รวมถึงปัจจัยด้านช่วงวัย เพื่อใช้ในการกำหนดประเภทรายการได้สอดคล้องเหมาะสม รวมถึงช่วงเวลาในการรับชมรายการของผู้ชม ดังนั้น เมื่อทราบพฤติกรรมของผู้ชมชัดเจนแล้ว จึงนำมากำหนดประเด็นอื่น ๆ เช่น สาระประโยชน์ที่ผู้ชมจะได้รับจากการจัดสรรบริการเพื่อง่ายต่อการจัดผังรายการ นอกจากนี้ งบประมาณก็ควรเป็นปัจจัยหนึ่งที่ต้องใช้ในการกำหนดสัดส่วนด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้น กสทช. ควรกำหนดให้มีการออกอากาศซ้ำ สามารถนับสัดส่วนได้เกิน 3 ครั้ง (ออกอากาศ 1 ครั้ง ออกอากาศซ้ำอีก 2-3 ครั้ง) เนื่องจากรายการที่เลือกจัดทำบริการเพื่อคนพิการเป็นรายการที่มีคุณภาพ

เช่น รายการสาระประโยชน์ ดังนั้น หากออกอากาศครั้งเดียวทำให้เสียทรัพยากรที่ได้จัดทำไป อีกทั้ง ผู้ชมที่พลาดชมยังสามารถดูซ้ำได้

2. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

ปัญหาและอุปสรรคสำคัญเกี่ยวกับการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ Sign Language (SL) บริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) ของรายการโทรทัศน์ประการหนึ่ง คือ ด้านงบประมาณ เนื่องจากแต่ละสถานีโทรทัศน์ไม่ได้มีงบประมาณเพียงพอที่จะทำรายการได้อย่างหลากหลาย การผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับคนพิการที่ต้องมีการจัดทำบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ที่มีคุณภาพ ต้องอาศัยความละเอียดอ่อนและมีขั้นตอนต่าง ๆ ที่จะต้องดำเนินการ งบประมาณจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อต้นทุนการผลิตรายการอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และด้วยรายการโทรทัศน์สำหรับคนพิการเป็นเฉพาะกลุ่ม รายรับของการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับคนพิการที่มีการจัดทำบริการสวนทางกับค่าใช้จ่าย อีกทั้ง ขั้นตอนการจัดทำมีความซับซ้อน หลากหลายขั้นตอน ต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องของคำบรรยายแทนเสียงโดยละเอียด จึงต้องใช้เวลาในการจัดทำซึ่งอาจทำให้ไม่ทันต่อเหตุการณ์ในรายการบางประเภท

8.3.2 สรุปผลการศึกษาจากการสนทนากลุ่มตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ได้มีการเก็บข้อมูลประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากตัวแทนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ จาก 15 สถานี รวมทั้งสิ้น จำนวน 29 คน ทั้งนี้ผลการสนทนากลุ่มสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านสัดส่วน การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

ในการกำหนดสัดส่วนควรจะเป็นไปตามความเชี่ยวชาญของแต่ละสถานีโทรทัศน์ เพราะแต่ละช่องจะเลือกเนื้อหาที่ดีที่สุดสำหรับผู้ชม การกำหนดสัดส่วนในปัจจุบันส่งผลให้ทุกช่องต้องจ่ายเงินเพิ่ม ดังนั้นควรทำให้เป็นปลายเปิดทั้งหมด คือ ทุกอย่าง 60 นาที ทั้งล่ามภาษามือ Sign Language (SL) บริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) ถ้าช่องใดทำบริการอันหนึ่งต่อวันไม่ได้ จะต้องมีการทดแทน ตรงนี้น่าจะเป็นการยืดหยุ่น เพราะว่าโจทย์ของแต่ละสถานีไม่เหมือนกันตั้งแต่ตอนประมูล และด้วยข้อจำกัดของแต่ละสถานีโทรทัศน์ไม่เหมือนกัน

ในส่วนของการออกอากาศซ้ำ กสทช. ควรเชื่อมั่นในผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในแวดวงสื่อ โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ ว่ามีวิจารณญาณเพียงพอ มีหลักการและเหตุผลที่เลือก พิจารณาว่าออกอากาศซ้ำอย่างไรจึงเหมาะสม เพราะว่าแต่ละช่องโอกาสในการออกอากาศซ้ำไม่เหมือนกัน กระแสความนิยมในแต่ละประเภทรายการ เนื้อหาไม่เหมือนกัน

อย่างไรก็ดี ในการกำหนดสัดส่วนควรมีการสำรวจความต้องการที่แท้จริงของผู้ชมที่เป็นคนพิการก่อนออกประกาศในฉบับถัดไป รวมทั้งควรมีความยืดหยุ่นในการให้บริการ โดยให้เป็นเป็นตามดุลยพินิจและประเภทของสถานี และให้ปรับลด หรือเพิ่มสัดส่วนได้โดยรวมทั้ง 3 ประเภทการจัดให้มีการบริการแล้วให้อยู่ในจำนวนที่ กสทช. กำหนด

นอกจากนั้น กสทช. ควรสนับสนุนและส่งเสริมการเข้าถึงด้วยการผลิตรายการที่มี CC SL AD ให้แก่สถานีหรือ การให้ Incentive (แรงจูงใจ) ในการจัดให้มีการบริการในสัดส่วนที่หมาะสม และเป็นไปได้จริงกว่านี้ เนื่องจากในการจัดให้มีการบริการมีต้นทุนที่สูงซึ่งมีผลกระทบต่อผลประกอบการของสถานี และ เนื่องจากปัจจุบัน สถานีได้จัดให้มีการบริการภายใต้จริยธรรมสื่อ และปฏิบัติตามประกาศของ กสทช. อย่างเคร่งครัด ดังนั้นในประกาศฉบับใหม่ควรพิจารณาการตีความเนื้อหาในประกาศ “การจัดให้มีบริการที่เหมาะสม” และสื่อสารให้ผู้ประกอบการเข้าใจตรงกัน ทั้งนี้สามารถสรุปข้อเสนอแนะจากผู้ประกอบการประเภทกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ในการกำหนดสัดส่วนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ ในส่วนกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ ปีพ.ศ. 2569 – 2573 ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8.5 ข้อเสนอแนะในการกำหนดสัดส่วนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพในกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	60 นาที*	60 นาที*	60 นาที*	60 นาที*	60 นาที*

หมายเหตุ : 1) การนับรอบปี โดยปีที่ 1 เริ่ม 1 มกราคม พ.ศ. 2569– 31 ธันวาคม พ.ศ. 2569 เรื่อยไปจนครบปีที่ 5

2) * *สามารถปรับสัดส่วนได้ตามความเหมาะสมของประเภทกิจการทางธุรกิจโดยเพิ่มบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียงทดแทน*

2. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

แม้จะมีเงินทุนสนับสนุนบางส่วนจากภาครัฐแต่ยังพบว่า ไม่เพียงพอต่อการจัดทำบริการต่าง ๆ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการช่องกิจการธุรกิจก็ได้ดำเนินการตามกฎหมายการจัดให้มีบริการเพื่อคนพิการอย่างครบถ้วน ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้กำหนด อีกทั้ง ในปัจจุบันเทคโนโลยีมีความเจริญกาวหน้าไปอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะเทคโนโลยีการสื่อสาร และเทคโนโลยีสื่อดิจิตอล จึงส่งผลให้สื่อมีรูปแบบที่หลากหลายส่งผลต่อพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ของผู้ชมที่เป็นคนพิการในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป โดยคนพิการสนใจที่รับชมรายการต่าง ๆ หรือเนื้อหาอื่น ๆ ในช่องทางออนไลน์ และสื่อสังคมออนไลน์มากกว่าการรับชมผ่านโทรทัศน์ ทำให้แม้สถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ จะมีการจัดให้มีการบริการล่ามภาษามือ Sign Language (SL) บริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) แล้ว แต่ก็ยังคงเข้าถึงผู้ชมในจำนวนน้อยอยู่

นอกจากนั้น กสทช. ควรส่งเสริม โดยให้มีความยืดหยุ่นในการกำกับดูแลให้เหมาะกับบริบทการให้บริการล่ามภาษามือ Sign Language (SL) บริการคำบรรยายแทนเสียง Closed Captions (CC) และเสียงบรรยายภาพ Audio Description (AD) ทั้งในเรื่องการออกอากาศซ้ำ และเวลาในการออกอากาศ

8.3.3 สรุปผลการวิจัยจากการสนทนากลุ่มกับนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ได้มีการประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ จำนวน 21 คน ทั้งนี้ผลการสนทนากลุ่มสามารถสรุปได้ว่า

บริการล่ามภาษามือ บริการคำบรรยายแทนเสียง และบริการเสียงบรรยายภาพ ผู้ประกอบการสถานีโทรทัศน์บางช่องมองว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่มากขึ้น หากมีการบังคับให้จัดทำ บางสถานีโทรทัศน์อาจไม่ต่อสัญญา และเปลี่ยนไปทำช่องทางออนไลน์อื่น ๆ แทน และควรกำหนดสัดส่วนให้เท่ากันทั้งกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจ เนื่องจากมีต้นทุนในการผลิตเท่ากัน

ล่ามภาษามือมักจะอยู่ในรายการโทรทัศน์ประเภทข่าว โดยทางสมาคมคนพิการอยากให้เข้าไปอยู่ในรายการบันเทิงอื่น ๆ บริการล่ามภาษามือ บริการคำบรรยายแทนเสียง และบริการเสียงบรรยายภาพ ผู้ประกอบการสถานีโทรทัศน์บางช่องมองว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่มากขึ้น หากมีการบังคับให้จัดทำ บางสถานีโทรทัศน์อาจไม่ต่อสัญญา และเปลี่ยนไปทำช่องทางออนไลน์ อื่น ๆ แทน นอกจากนั้น ทางสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) จึงควรเพิ่มงบประมาณให้กับสถานีโทรทัศน์ ซึ่งการเพิ่มในอัตราเรื่องของสัดส่วนต่าง ๆ จะทำให้มีการเข้าถึงมากขึ้น

ในขณะเดียวกัน สัดส่วนที่ประกาศ ณ ปัจจุบัน และใช้จนถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2568 ระยะเวลาที่สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) กำหนดในการให้บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ ประเภท

กิจการสาธารณะ และกิจการธุรกิจ อาจไม่พอหากไม่มีการกระจายตามช่วงเวลาหรือประเภทของรายการ ในมุมมองของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ควรมีการแบ่งสัดส่วนให้มีทั้งสาระความรู้ ความบันเทิง มีความหลากหลายรายการโทรทัศน์ประเภทอะไรที่ควรมี นอกจากนั้น ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ช่วงเวลาการออกอากาศของรายการโทรทัศน์แต่ละรายการที่มีการจัดทำบริการ

ทั้งนี้ สามารถสรุปข้อเสนอแนะจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักวิชาการและผู้ผลิตสื่ออิสระ ในการกำหนดสัดส่วนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพ ในส่วนกิจการบริการสาธารณะ และกิจการทางธุรกิจ ปีพ.ศ. 2569 – 2573 ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8.6 ข้อเสนอแนะในการกำหนดสัดส่วนการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง เสียงบรรยายภาพในกิจการบริการสาธารณะ และกิจการทางธุรกิจ

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี70)	ปีที่ 3 (ปี71)	ปีที่ 4 (ปี72)	ปีที่ 5 (ปี73)
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการบริการสาธารณะ)	60 นาที	60 นาที	120 นาที*	120 นาที	120 นาที
บริการล่ามภาษามือ (SL) (กิจการทางธุรกิจ)	60 นาที	60 นาที	120 นาที*	120 นาที	120 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการบริการสาธารณะ)	180 นาที	180 นาที	180 นาที*	180 นาที	180 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง (CC) (กิจการทางธุรกิจ)	120 นาที	120 นาที	180 นาที*	180 นาที	180 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการบริการสาธารณะ)	60 นาที	60 นาที	120 นาที*	120 นาที	120 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ (AD) (กิจการทางธุรกิจ)	60 นาที	60 นาที	120 นาที*	120 นาที	120 นาที

หมายเหตุ : 1) การนับรอบปี โดยปีที่ 1 เริ่ม 1 มกราคม พ.ศ. 2569– 31 ธันวาคม พ.ศ. 2569 เรื่อยไปจนครบปีที่ 5

2) ควรศึกษาทบทวนความต้องการ และความเป็นไปได้ในการเพิ่มสัดส่วนอีกครั้งก่อนปรับเพิ่ม

8.4 ร่างผลการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือคำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การศึกษาเอกสารกรณีศึกษาจากต่างประเทศ รวมทั้งการสนทนากลุ่มกับกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง คณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาสังเคราะห์ร่วมกันเพื่อจัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียง

บรรยายภาพ สำหรับคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สามารถสรุปเป็นข้อเสนอเป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่

1. หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

2. หลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับ สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

โดยมีรายละเอียดดังนี้

8.4.1 หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

ในการกำหนดหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ได้นำเสนอไว้ 3 รูปแบบ ได้แก่

1. หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพที่พัฒนาจากความต้องการของกลุ่มคนพิการเป็นฐาน

2. หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพที่พัฒนาจากข้อเสนอแนะจากกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอลเป็นฐาน

3. หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพที่พัฒนาจากแนวโน้มการเปลี่ยนผ่านของเทคโนโลยีการรับชม

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

รูปแบบที่ 1: หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพที่พัฒนาจากข้อเสนอแนะจากกลุ่มคนพิการเป็นฐาน

คณะผู้วิจัยได้นำข้อเสนอด้านสัดส่วนที่ได้จากการสนทนากับกลุ่มคนพิการ ได้แก่ คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย คนพิการทางการเห็น กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จาก 4 ภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร มาสังเคราะห์ร่วมกัน และจัดเรียงข้อมูลจากน้อยไปมาก จากนั้นจึงหาค่ากลางที่เป็นค่ามัธยฐาน (Median) ของข้อเสนอแนะด้านจำนวนเวลาในการจัดให้มีการบริการ (รายละเอียดข้อมูล ภาคผนวก ก) และได้นำมาเสนอเป็นหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ร่างหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ

ในการกำหนดหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ กำหนดให้ทั้งกิจการบริการสาธารณะ และกิจการทางธุรกิจ ใช้สัดส่วนที่เท่ากัน โดยเริ่มตั้ง แต่ 120 นาที เพื่อการทดลองใช้และการเตรียมความพร้อมในการอบรมและให้อนุญาตล่ามภาษามือ เพื่อให้มีทรัพยากรบุคคลที่เพียงพอ

และมีคุณภาพ และมีการปรับขึ้นเป็น 180 นาที อยู่ในอัตราคงที่ 3 ปี จากนั้นในปีที่ 5 ปรับขึ้นเป็น 210 นาที เพื่อทบทวน และขยายศักยภาพในการรองรับการขยายสัดส่วนกำหนดสัดส่วนเพื่อประกาศในปีต่อไป ทั้งนี้สามารถสรุปหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8.7 หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ ปีพ.ศ. 2569 – 2573 ที่พัฒนาจากข้อเสนอแนะจากกลุ่มคนพิการเป็นฐาน

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
กิจการบริการสาธารณะ	120 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	210 นาที
กิจการทางธุรกิจ	120 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	210 นาที

หมายเหตุ : การนับรอบปี โดยปีที่ 1 เริ่ม 1 มกราคม พ.ศ. 2569– 31 ธันวาคม พ.ศ. 2569 เรื่อยไปจนครบปีที่ 5

2. ร่างหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีคำบรรยายแทนเสียง

ด้วยเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าในการผลิตบริการคำบรรยายแทนเสียง ส่งผลให้เพิ่มสัดส่วนแบบขั้นบันไดได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งกิจการบริการสาธารณะ และกิจการทางธุรกิจ ใช้สัดส่วนที่เท่ากัน ดังนั้นในการกำหนดหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียง เริ่มตั้ง แต่ 180 นาที เพื่อการทดลองใช้ เป็นเวลา 2 ปี จากนั้นในปีที่ 3-5 มีการปรับขึ้นในรูปแบบขั้นบันไดเป็น 240 นาที 300 นาที 360 นาที ตามลำดับ และมีการทบทวนการดำเนินงาน เพื่อประเมินการขยายศักยภาพในการรองรับการขยายสัดส่วนกำหนดสัดส่วนเพื่อประกาศในปีต่อไป ทั้งนี้สามารถสรุปหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8.8 หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียง ปีพ.ศ. 2569 – 2573 ที่พัฒนาจากข้อเสนอแนะจากกลุ่มคนพิการเป็นฐาน

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
กิจการบริการสาธารณะ	180 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที
กิจการทางธุรกิจ	180 นาที	180 นาที	240 นาที	300 นาที	360 นาที

หมายเหตุ : การนับรอบปี โดยปีที่ 1 เริ่ม 1 มกราคม พ.ศ. 2569– 31 ธันวาคม พ.ศ. 2569 เรื่อยไปจนครบปีที่ 5

3. ร่างหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีเสียงบรรยายภาพ

ในการกำหนดหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพในกิจการบริการสาธารณะ เริ่มตั้ง แต่ 120 นาที เพื่อการทดลองใช้ มีการปรับขึ้นในรูปแบบขั้นบันไดเป็น 150

นาที 180 นาที 210 นาที และ 240 นาที ตามลำดับ ในขณะที่กิจการทางธุรกิจ ใช้สัดส่วนที 120 นาที ใน 2 ปีแรก เนื่องจากอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านของการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกับงบประมาณในการจัดทำสูง จากนั้นปรับขึ้นเป็นขั้นบันไดในปีที่ 3 – 5 เป็น 150 นาที 180 นาที 210 นาที ตามลำดับ และมีการทบทวนการดำเนินงาน เพื่อประเมินการขยายศักยภาพในการรองรับการขยายสัดส่วนกำหนดสัดส่วนเพื่อประกาศในปีต่อไป ทั้งนี้สามารถสรุปหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8.9 หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพ ปีพ.ศ. 2569 – 2573 ที่พัฒนาจากข้อเสนอแนะจากกลุ่มคนพิการเป็นฐาน

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
กิจการบริการสาธารณะ	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที	240 นาที
กิจการทางธุรกิจ	120 นาที	120 นาที	150 นาที	180 นาที	210 นาที

หมายเหตุ : การนับรอบปี โดยปีที่ 1 เริ่ม 1 มกราคม พ.ศ. 2569– 31 ธันวาคม พ.ศ. 2569 เรื่อยไปจนครบปีที่ 5

รูปแบบที่ 2 : หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพที่พัฒนาจากข้อเสนอแนะจากกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอลเป็นฐาน

คณะผู้วิจัยได้นำข้อเสนอด้านสัดส่วนที่ได้จากการสนทนากับกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอลทั้งกิจการบริการสาธารณะ และกิจการทางธุรกิจ พบว่า ข้อจำกัดในการผลิตการบริการในเรื่องความคุ้มค่า และรูปแบบการรับชมที่เปลี่ยนแปลงไป ที่หันไปรับชมผ่านช่องทางออนไลน์ จึงควรสำรวจความต้องการของผู้ชมด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบในการวิเคราะห์แนวโน้มการรับชมรายการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล อย่างไรก็ดี เนื่องจากใบอนุญาตในการประกอบกิจการในแต่ละประเภทจะหมดอายุลงในช่วงการประกาศใช้ข้อกำหนดใหม่นี้ อีกทั้งยังหมดอายุพร้อมกัน จึงควรกำหนดสัดส่วนในลักษณะ Flat rate ทั้งกิจการทั้ง 2 ประเภท ในสัดส่วนที่ไม่เท่ากัน เนื่องจากกิจการทางธุรกิจต้องคำนึงถึงความคุ้มการในการลงทุนในการผลิตเป็นหลัก ดังนั้น ในกิจการบริการสาธารณะจึงกำหนดสัดส่วนบริการล่ามภาษามือ 60 นาที คำบรรยายแทนเสียง 120 นาที และเสียงบรรยายภาพ 60 นาที ทั้งนี้สามารถสรุปหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในกิจการบริการสาธารณะได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8.10 สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในกิจการบริการสาธารณะ ปีพ.ศ. 2569 – 2573 ที่พัฒนาจากข้อเสนอแนะจากกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอลเป็นฐาน

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที

หมายเหตุ : การนับรอบปี โดยปีที่ 1 เริ่ม 1 มกราคม พ.ศ. 2569– 31 ธันวาคม พ.ศ. 2569 เรื่อยไปจนครบปีที่ 5

ในขณะเดียวกัน ในกิจการทางธุรกิจกำหนดสัดส่วนบริการล่ามภาษามือ 60 นาที คำบรรยายแทนเสียง 60 นาที และ เสียงบรรยายภาพ 60 นาที ทั้งนี้สามารถสรุปหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ในกิจการทางธุรกิจได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8.11 สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในกิจการทางธุรกิจ ปีพ.ศ. 2569 – 2573 ที่พัฒนาจากข้อเสนอแนะจากกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอลเป็นฐาน

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที

หมายเหตุ : การนับรอบปี โดยปีที่ 1 เริ่ม 1 มกราคม พ.ศ. 2569– 31 ธันวาคม พ.ศ. 2569 เรื่อยไปจนครบปีที่ 5

รูปแบบที่ 3: หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพที่พัฒนาจากแนวโน้มการเปลี่ยนผ่านของเทคโนโลยีและพฤติกรรมการรับชม

การให้บริการ OTT กำลังเข้ามาได้รับความนิยมมากขึ้น ทำให้พฤติกรรมการรับชมเปลี่ยนแปลงไป กสทช. กำลังอยู่ระหว่างการศึกษาแนวทางในการกำกับดูแล รวมถึงการกำหนดหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ในการให้บริการรูปแบบ OTT นอกจากนั้น เมื่อถึงปี พ.ศ.2572 ใบอนุญาตหมดลงหมดอายุลง การส่งเสริมอุตสาหกรรมโทรทัศน์ในช่วงเปลี่ยนผ่านสู่การกำหนดแนวทางทีวีดิจิตอลหลังหมดอายุ ต้องมีการแก้ไขกฎหมายและต้อง

ได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ภาคส่วนด้วยกัน โดยหลักการตามพันธกิจของ กสทช. คือการส่งเสริมอุตสาหกรรมและศักยภาพของผู้ประกอบกิจการและผู้เล่นในภูมิทัศน์/เทคโนโลยีสื่อที่ปรับเปลี่ยน พร้อม ๆ กับการส่งเสริมความเท่าเทียมและเป็นธรรม ทั้งเชิงโครงสร้างการดำเนินการและเนื้อหาสื่อ เพื่อความยั่งยืนอย่างเหมาะสมในทางเศรษฐศาสตร์ด้วย ดังนั้น หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพควรคงที่ไว้ ณ ปีที่ 5 ของรอบปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2568) ซึ่งเป็นปีสุดท้ายตามข้อกำหนดฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ทั้งนี้สามารถสรุปหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในกิจการบริการสาธารณะและกิจการทางธุรกิจได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8.12 สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในส่วนกิจการบริการสาธารณะ ปีพ.ศ. 2569 – 2573 ที่พัฒนาจากแนวโน้มการเปลี่ยนผ่านของเทคโนโลยีและพฤติกรรมการรับชม

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที	180 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที

หมายเหตุ : การนับรอบปี โดยปีที่ 1 เริ่ม 1 มกราคม พ.ศ. 2569– 31 ธันวาคม พ.ศ. 2569 เรื่อยไปจนครบปีที่ 5

ตารางที่ 8.13 สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในส่วนกิจการทางธุรกิจ ปีพ.ศ. 2569 – 2573 ที่พัฒนาจากแนวโน้มการเปลี่ยนผ่านของเทคโนโลยีและพฤติกรรมการรับชม

ประเภทบริการ	ปีที่ 1 (ปี 69)	ปีที่ 2 (ปี 70)	ปีที่ 3 (ปี 71)	ปีที่ 4 (ปี 72)	ปีที่ 5 (ปี 73)
บริการล่ามภาษามือ	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที
บริการคำบรรยายแทนเสียง	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที	120 นาที
บริการเสียงบรรยายภาพ	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที	60 นาที

หมายเหตุ : การนับรอบปี โดยปีที่ 1 เริ่ม 1 มกราคม พ.ศ. 2569– 31 ธันวาคม พ.ศ. 2569 เรื่อยไปจนครบปีที่ 5

2. หลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับสัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มี บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

ประเด็นที่ 1: การกำหนดช่วงเวลาออกอากาศรายการที่มีการบริการ

ปัจจุบัน บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ส่วนใหญ่จัดทำในรายการโทรทัศน์ในช่วงนอกไพร์มไทม์ เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่มีผู้ชมน้อย ดังนั้น กสทช. ควรกำหนดให้ผู้ประกอบการโทรทัศน์จัดให้มีบริการเหล่านี้ในช่วงไพร์มไทม์ (18.00-22.00 น.) เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ได้อย่างทั่วถึงและ เท่าเทียมมากขึ้น

ประเด็นที่ 2: การออกอากาศซ้ำ (Rerun) รายการที่มีบริการเพื่อคนพิการ

ผู้ประกอบการโทรทัศน์สามารถออกอากาศซ้ำรายการที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้โดยต้องมีคุณภาพและมาตรฐานเช่นเดียวกับรายการที่ออกอากาศครั้งแรกและครบถ้วนตามข้อกำหนดในประกาศของกสทช. โดยอ้างอิงจากการประกาศกสทช. เรื่องการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ (ฉบับที่ 3) นั้น สามารถออกอากาศซ้ำ ได้ 2 ครั้ง

ประเด็นที่ 3: การบังคับใช้หลักเกณฑ์ควรใช้ให้เหมือนกันทั้งสถานีโทรทัศน์ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

กสทช. ควรกำหนดให้บังคับใช้หลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์กับสถานีโทรทัศน์ส่วนภูมิภาคด้วย การกำหนดให้บังคับใช้หลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์กับสถานีโทรทัศน์ส่วนภูมิภาคด้วย จะช่วยให้คนพิการในภูมิภาคสามารถเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมมากขึ้น และยังเป็นการส่งเสริมการเข้าถึงเนื้อหารายการที่มีควรเป็นพหุวัฒนธรรมอีกด้วย

ประเด็นที่ 4: ระยะเวลาของการจัดทำประกาศว่าด้วยการกำหนดเป็น 5 ปี หรือในปี พ.ศ. 2572 หรือสามารถใช้ได้ต่อเนื่องไป

กสทช. ควรกำหนดระยะของการจัดทำประกาศการกำหนดสัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ให้ชัดเจนต่อไป

8.5 ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การศึกษาเอกสารกรณีศึกษาจากต่างประเทศ รวมทั้งการสนทนากลุ่มกับกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง คณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาสังเคราะห์ร่วมกันเพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ โดยแบ่งข้อเสนอ

เป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่ 1) ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการจัดให้มีการบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ (SL) คำบรรยายแทนเสียง (CC) และเสียงบรรยายภาพ (AD) และ 2) ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการเข้าถึงการบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ (SL) คำบรรยายแทนเสียง (CC) และเสียงบรรยายภาพ (AD) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการจัดให้มีการบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

ข้อเสนอแนะในการการส่งเสริมการจัดให้มีการบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ (SL) คำบรรยายแทนเสียง (CC) และเสียงบรรยายภาพ (AD) คณะผู้วิจัยได้จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นที่ 1: การจัดอบรม เรื่องการทำความเข้าใจข้อกำหนด และการจัดทำบริการต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐาน ในแต่ละประเภทกิจการ รวมถึงสถานีโทรทัศน์ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค

ปัจจุบันกิจการโทรทัศน์ทั้งกิจการบริการสาธารณะ และกิจการทางธุรกิจ ได้ดำเนินกิจการอย่างเคร่งครัดภายใต้ประกาศการจัดให้มีการบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ (SL) คำบรรยายแทนเสียง (CC) และเสียงบรรยายภาพ (AD) แต่จากการสนทนากลุ่มกับผู้ประกอบการ และผู้ใช้บริการ พบว่า ยังมีผู้ให้บริการโทรทัศน์บางรายที่ยังไม่สามารถจัดทำบริการเหล่านี้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดและแนวทางในการจัดทำบริการเหล่านี้ ดังนั้น กสทช. ควรมีมาตรการในการจัดทำคู่มือและการจัดอบรมให้กับผู้ให้บริการโทรทัศน์ เพื่อให้สามารถจัดทำบริการเหล่านี้ได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ให้บริการโทรทัศน์สามารถจัดทำบริการเหล่านี้ได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อคนพิการและผู้ชมทั่วไปในการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์อย่างเท่าเทียม โดยอาจพิจารณาแนวทางดังต่อไปนี้

- จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดและแนวทางในการจัดทำบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การตีความข้อกำหนดต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำบริการไปในทิศทางเดียวกัน โดยอาจจัดอบรมในรูปแบบกลุ่มหรืออบรมแบบออนไลน์ เพื่อให้ผู้ให้บริการโทรทัศน์สามารถเข้าร่วมอบรมได้อย่างสะดวก

ประเด็นที่ 2: การปรับสัดส่วนการให้ค่าตอบแทน/ค่าสนับสนุนในการจัดทำบริการ หรือหามาตรการช่วยเหลืออื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการผลิตบริการ และเป็นแรงจูงใจในการจัดทำให้ได้มาตรฐาน

ปัจจุบัน กสทช. ได้มีการกำหนดการพิจารณาและคำนวณสัดส่วนรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะเพื่อการขอยกเว้นหรือลดหย่อนค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ อย่างไรก็ดี พบว่า จำนวนรายการโทรทัศน์ที่มีบริการเหล่านี้ยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของคนพิการและประชาชนทั่วไป

ดังนั้น กสทช. ควรพิจารณาสัดส่วนในการลดหย่อนค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ให้สูงขึ้น เพื่อส่งเสริมการผลิตบริการเหล่านี้มากยิ่งขึ้น โดยอาจพิจารณาแนวทางดังต่อไปนี้

- ปรับสัดส่วนการให้ค่าตอบแทนหรือค่าสนับสนุนในการจัดทำบริการเหล่านี้ให้สูงขึ้น
- หามาตรการช่วยเหลืออื่น ๆ เช่น การลดหย่อนภาษี หรือค่าธรรมเนียมใบอนุญาต เพื่อให้ผู้ประกอบการมีต้นทุน ในการจัดทำบริการเหล่านี้ลดลง

ประเด็นที่ 3: ส่งเสริมให้มีบริการทั้งสามบริการ ที่มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น ตามประเภทของรายการเพื่อเพิ่มฐานผู้ชมที่เป็นคนพิการ

ปัจจุบัน บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ส่วนใหญ่เป็นบริการที่จัดทำสำหรับรายการข่าวและรายการสารคดี ซึ่งคนพิการบางกลุ่มอาจไม่สนใจรับชมรายการประเภทนี้ ดังนั้น กสทช. ควรส่งเสริมให้มีบริการทั้งสามบริการที่มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น ตามประเภทของรายการเพื่อเพิ่มฐานผู้ชมที่เป็นคนพิการ ซึ่งนอกจากนี้ยังอาจส่งผลให้รายการโทรทัศน์เหล่านั้นมีเรตติ้งสูงขึ้นแล้ว ยังช่วยให้เข้าถึงผู้ชมกลุ่มใหม่ได้อีกด้วย โดยมีข้อเสนอแนะ 2 ทาง ดังนี้

- กำหนดให้ผู้ให้บริการโทรทัศน์ทุกประเภท ต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ในรายการโทรทัศน์บางประเภท เช่น รายการกีฬา รายการวาไรตี้ รายการละคร และรายการเด็ก โดยกำหนดสัดส่วนหรือจำนวนรายการที่ต้องจัดทำบริการเหล่านี้
- ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการโทรทัศน์จัดทำบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ในรายการโทรทัศน์ประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ โดยอาจให้การสนับสนุนด้านงบประมาณหรือบุคลากร เช่น สนับสนุนค่าจ้างล่ามภาษามือ ค่าจ้างผู้บรรยายแทนเสียง หรือค่าจ้างอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตการบริการ เป็นต้น

ประเด็นที่ 4: จัดทำมาตรการในการกำกับดูแล OTT (Over the top) ให้มีการผลิตบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

ปัจจุบัน บริการ OTT ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยผู้ชมสามารถรับชมรายการโทรทัศน์ผ่านแพลตฟอร์ม OTT ได้ทุกที่ทุกเวลา โดยไม่จำกัดเวลาออกอากาศ ดังนั้น กสทช. ควรมีมาตรการในการกำกับดูแล OTT ให้มีการผลิตบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับคนพิการในการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ โดยอาจพิจารณาแนวทางดังต่อไปนี้

- ส่งเสริมให้มีการขึ้นทะเบียนผู้ให้บริการ ประเภท OTT และกำหนดให้ผู้ให้บริการ OTT ทุกราย ต้องจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ในรายการโทรทัศน์บางประเภท เช่น รายการข่าว สารคดี และรายการบันเทิงทั่วไป โดยกำหนดสัดส่วนหรือจำนวนรายการที่ต้องจัดทำบริการเหล่านี้

- สนับสนุนการจัดทำบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ โดยอาจให้การสนับสนุนด้านความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดและแนวทางในการจัดทำบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ด้านงบประมาณหรือด้านบุคลากร

2. ข้อเสนอแนะในการส่งแสริมการเข้าถึงการบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ (SL) คำบรรยายแทนเสียง (CC) และเสียงบรรยายภาพ (AD)

ในส่วนของข้อเสนอแนะในการส่งแสริมการเข้าถึงการบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ (SL) คำบรรยายแทนเสียง (CC) และเสียงบรรยายภาพ (AD) คณะผู้วิจัยได้จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นที่ 1: การจัดให้มีการประชาสัมพันธ์บริการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ชมรับทราบการบริการ

ปัจจุบัน คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ ทั้ง 3 บริการ ตามข้อ 21 ของประกาศ กสทช. เรื่อง การส่งเสริมแล้วคุ้มครองสิทธิคนพิการฯ โดยผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงสัญลักษณ์ หรือเสียงประกอบให้ผู้ใช้บริการทราบล่วงหน้าว่ารายการที่จะออกอากาศเป็นรายการโทรทัศน์ที่มีบริการดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม พบว่ายังมีคนพิการบางกลุ่มที่ยังไม่ได้รับการเข้าถึงบริการเหล่านี้อย่างเพียงพอ เนื่องจากไม่ทราบว่ารายการโทรทัศน์ช่องไหนมีรายการอะไรที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ดังนั้น กสทช. ควรมีมาตรการในการประชาสัมพันธ์บริการเหล่านี้ให้ครอบคลุมและทั่วถึงยิ่งขึ้น โดยอาจพิจารณาแนวทางดังต่อไปนี้

- จัดทำเว็บไซต์สำหรับเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ โดยแบ่งข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ต่างๆ เช่น รายการโทรทัศน์ที่มีบริการ วิธีการเข้าถึงบริการ ข้อมูลเกี่ยวกับล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ โดยสามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วและง่ายดาย
- จัดทำคลิปวิดีโอหรือสื่อประชาสัมพันธ์อื่นๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับบริการเหล่านี้ไปยังกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ เช่น คนพิการ ครอบครัวของคนพิการ สื่อมวลชน และผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ โดยนำเสนอในรูปแบบที่เข้าใจง่ายและน่าสนใจ
- ร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์บริการเหล่านี้ เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ และสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย

ประเด็นที่ 2: การแนะนำการใช้งานเครื่องรับโทรทัศน์เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดจากบริการ

แม้ว่า กสทช. มีการกำกับดูแลการจัดจำหน่ายอุปกรณ์เครื่องรับโทรทัศน์ระบบดิจิตอลในการจัดให้มีเมนูการเข้าถึงการบริการ แต่ยังมีคนพิการบางกลุ่มที่ยังไม่ได้รับการเข้าถึงบริการเหล่านี้อย่างเพียงพอ เนื่องจากไม่เข้าใจวิธีการใช้เครื่องรับโทรทัศน์เพื่อรับชมบริการเหล่านี้ ดังนั้น กสทช. ควรมีมาตรการในการสอนการใช้งานเครื่องรับโทรทัศน์ให้กับคนพิการ เพื่อให้สามารถเข้าถึงบริการเหล่านี้ได้อย่างเท่าเทียมและได้รับประโยชน์จากสื่อโทรทัศน์อย่างเต็มศักยภาพ โดยอาจพิจารณาแนวทางดังต่อไปนี้

- จัดทำคู่มือการใช้งานเครื่องรับโทรทัศน์สำหรับคนพิการ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นหมวดหมู่ต่าง ๆ เช่น การใช้งานปุ่มต่าง ๆ บนเครื่องรับโทรทัศน์ วิธีการตั้งค่าการรับชมรายการที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ เป็นต้น
- จัดอบรมหรือสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้งานเครื่องรับโทรทัศน์สำหรับคนพิการ โดยอาจจัดอบรมในรูปแบบกลุ่มหรืออบรมแบบออนไลน์ เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าร่วมอบรมได้อย่างสะดวก
- จัดทำคลิปวิดีโอแนะนำการใช้งานเครื่องรับโทรทัศน์สำหรับคนพิการ โดยนำเสนอในรูปแบบที่เข้าใจง่ายและน่าสนใจ เช่น คลิปวิดีโอสาธิตวิธีการตั้งค่าการรับชมรายการที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

8.6 ร่างข้อเสนอแนะสำหรับคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การจัดทำช่องโทรทัศน์สำหรับคนพิการ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การศึกษาเอกสารกรณีศึกษาจากต่างประเทศ รวมทั้งการสนทนากลุ่มกับกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง คณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาสังเคราะห์ร่วมกันเพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ในการจัดทำช่องโทรทัศน์สำหรับคนพิการ โดยการจัดทำช่องโทรทัศน์สำหรับคนพิการเป็นโครงการที่ต้องการการวางแผนอย่างรอบคอบเพื่อให้สามารถเข้าถึงและตอบสนองความต้องการของผู้ชมได้อย่างเต็มที่

อย่างไรก็ดี การทำช่องโทรทัศน์สำหรับคนพิการมักถูกมองว่าเป็นการเสริมสร้างการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างเท่าเทียมให้กับทุกคนในสังคม ซึ่งมุมมองนี้อาจไม่ครอบคลุมทุกด้านของปัญหาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างเท่าเทียมกัน ทำให้การทำช่องทีวีเฉพาะสำหรับคนพิการไม่จำเป็นต้องเป็นวิธีเดียวที่ส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างเท่าเทียม การมีช่องทีวีเฉพาะสำหรับคนพิการอาจทำให้เกิดการแบ่งแยกโดยไม่ตั้งใจ โดยที่คนพิการอาจรู้สึกว่าพวกเขาถูกแยกออกจากส่วนอื่นๆ ของสังคม ซึ่งอาจลดโอกาสในการเข้าถึงเนื้อหาที่หลากหลายและการแลกเปลี่ยนกับผู้ชมทั่วไปได้ และอาจไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของมาตรา 36 พระราชบัญญัติ การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 แต่นี้อาจถือว่าเป็นช่องทางเสริมในลักษณะความต้องการเฉพาะ (Niche Market) อย่างไรก็ตาม แนวคิดในการออกแบบสำหรับทุกคน (Inclusive Design) และการใช้เทคโนโลยีในการช่วยเหลือ (Assistive Technology) ในช่องรายการโทรทัศน์ทั่วไป ยังคงเป็นแนวทางสำคัญในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิคนพิการ

ดังนั้น ข้อเสนอแนะนี้เป็นเพียงแนวทางเบื้องต้น รายละเอียดเพิ่มเติม เช่น ความต้องการของผู้ชม งบประมาณ แผนงาน และกลไกการดำเนินงาน จำเป็นต้องมีการศึกษาและพัฒนาเพิ่มเติม ทั้งนี้ ในการจัดทำช่องโทรทัศน์สำหรับคนพิการควรคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

8.6.1 แนวทางการจัดทำช่องทีวีสำหรับคนพิการ

แนวทางการจัดทำช่องทีวีสำหรับคนพิการประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้:

1. การวิเคราะห์และกำหนดเป้าหมาย

ควรศึกษาความต้องการและข้อจำกัดของคนพิการ รวมถึงคนพิการทางการมองเห็น และการได้ยิน และควรครอบคลุมความพิการประเภทอื่น ๆ ด้วย โดยกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาช่อง อาทิเพื่อการศึกษา ความบันเทิง การสร้างความตระหนักรู้ หรือการเสริมสร้างความรวม

2. การออกแบบเนื้อหา

การออกแบบเนื้อหาให้เข้ากับผู้ชม ควรคำนึงถึงความหลากหลายของคนพิการ เช่น การใช้ภาษามือ คำบรรยายเสียง ใช้กราฟิกที่เข้าใจง่ายโดยให้ครอบคลุมเนื้อหาด้านการศึกษาข่าวสาร ความบันเทิงและกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนพิการ

3. การเข้าถึงและเทคโนโลยี

ควรใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มการเข้าถึง รวมถึงระบบคำบรรยายเสียง ภาษามือ เสียงบรรยายภาพ และเทคโนโลยีช่วยเหลืออื่น ๆ ทั้งนี้อาจพัฒนาแอปพลิเคชันและเว็บไซต์เพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการรับชมและเทคโนโลยีช่วยเหลือและเป็นมิตรกับคนพิการ

4. การประชาสัมพันธ์และการสื่อสารการตลาด

การประชาสัมพันธ์ให้คนพิการและองค์กรที่เกี่ยวข้องรู้ถึงการมีอยู่ของช่องทีวีนี้ โดยใช้การมีส่วนร่วมของชุมชน สร้างความร่วมมือกับองค์กรคนพิการ สถาบันการศึกษา และองค์กรอื่นๆ เพื่อสนับสนุนและเสริมสร้างเนื้อหา

5. การประเมินและการปรับปรุง

การติดตามและการประเมินผลควรใช้ข้อมูลตอบรับจากผู้ชมเพื่อปรับปรุงคุณภาพและการเข้าถึงของช่อง เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ช่องมีความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงและอัปเดตเนื้อหาและเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองความต้องการที่เปลี่ยนแปลงของผู้ชม

8.6.2 ประโยชน์การทำช่องโทรทัศน์สำหรับคนพิการ

แม้ว่าการทำช่องโทรทัศน์สำหรับคนพิการไม่ได้เป็นการแก้ปัญหาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างเท่าเทียม แต่การทำช่องทีวีสำหรับคนพิการสามารถเป็นทางเลือกหนึ่งที่มีประโยชน์ในการตอบสนองความต้องการของคนพิการได้ ดังนี้

1. การเสริมสร้างความตระหนักรู้

ช่องโทรทัศน์สำหรับคนพิการสามารถเสริมสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของคนพิการในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่ไม่พิการ ซึ่งสามารถช่วยลดความเหลื่อมล้ำและสร้างสังคมที่มีความรวมรวมมากขึ้น

2. การตอบสนองความต้องการเฉพาะ

ช่องโทรทัศน์สำหรับคนพิการสามารถออกแบบเนื้อหาที่ตอบสนองความต้องการเฉพาะของคนพิการได้ดีกว่า ไม่ว่าจะเป็นการใช้ภาษามือ คำบรรยาย หรือเสียงบรรยายภาพ ซึ่งช่วยให้ผู้ชมที่มีความต้องการเฉพาะสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้อย่างเต็มที่

3. การขยายฐานผู้ชมไปสู่นวัตกรรมการการสื่อสารรูปแบบใหม่

การพัฒนาช่องโทรทัศน์สำหรับคนพิการยังเปิดโอกาสให้มีการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบใหม่ ๆ และนวัตกรรมที่อาจไม่มีในช่องทรทัศน์ทั่วไป ส่งเสริมการเรียนรู้และการบันเทิงที่เข้าถึงได้มากขึ้น

8.6.3 ประเภทเนื้อหารายการที่ควรบรรจุอยู่ในช่องโทรทัศน์สำหรับคนพิการ

จากการสนทนากลุ่มพบว่า ผู้เข้าร่วมสนทนามีพฤติกรรมการรับชมและความสนใจที่หลากหลาย ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการรับชมรายการโทรทัศน์ เนื้อหาประเภทรายการข่าว เพราะเป็นรายการประเภทที่ทำให้กลุ่มผู้ชมสามรถทันต่อสถานการณ์ ได้รับรู้การเปลี่ยนแปลงสังคม ทำให้รับรู้ถึงความเคลื่อนไหวต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม รวมทั้ง ละคร/ภาพยนตร์ เนื่องจากเนื้อหาด้านละครและภาพยนตร์เพราะกลุ่มผู้ชมจะเปิดรับรายการประเภทนี้เพื่อทำให้เกิดความบันเทิงในการรับชม ประเภทรายการสารคดีหรือรายการที่ให้สาระความรู้ต่างๆ ดังนั้นช่องโทรทัศน์สำหรับคนพิการควรมีเนื้อหารายการที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ชม รายการเหล่านี้ควรออกแบบมาเพื่อไม่เพียงแต่ส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลและความบันเทิงเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการเพิ่มความตระหนักรู้และการสร้างความเข้าใจระหว่างคนพิการกับสังคมโดยรวม ประเภทของเนื้อหารายการที่ควรมีในช่องโทรทัศน์สำหรับคนพิการ ได้แก่

1. ข่าวและข้อมูลประจำวัน
2. รายการสารคดีและซีรีส์ทางการศึกษา
3. รายการศิลปะและวัฒนธรรม
4. รายการเกี่ยวกับทักษะและการพัฒนาตนเอง
5. รายการกีฬาหรือกิจกรรมต่าง ๆ
6. รายการสำหรับเด็ก
7. แพลตฟอร์มสำหรับการสื่อสารและเสวนา

การพัฒนารายการเหล่านี้ต้องคำนึงถึงการทำให้เนื้อหาเข้าถึงได้ง่ายสำหรับคนพิการ โดยใช้เทคโนโลยีและวิธีการนำเสนอที่เหมาะสม เช่น การใช้ภาษามือ คำบรรยาย และเสียงบรรยายภาพ เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลและความบันเทิงสำหรับทุกคนในสังคม

อย่างไรก็ดี แม้ว่าวัตถุประสงค์ของการทำช่องโทรทัศน์สำหรับคนพิการไม่จำเป็นต้องเป็นการส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างเท่าเทียม แต่เป็นทางเลือกที่สำคัญในการเสริมสร้างการเข้าถึงและการมีส่วนร่วม

ในสังคม ด้วยการเน้นย้ำความต้องการเฉพาะและการสร้างความตระหนักรู้ ในขณะที่ช่องโทรทัศน์เฉพาะสำหรับคนพิการอาจไม่ใช่ทางเลือกหลักของการแก้ไขปัญหาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างเท่าเทียม แต่ยังเป็นการเสนอวิธีการที่เป็นนวัตกรรมและเหมาะสมในการตอบสนองความต้องการของผู้ชมที่หลากหลายได้

8.6.4 บทสรุปข้อเสนอเชิงนโยบายในการจัดทำช่องโทรทัศน์สำหรับคนพิการ

ปัจจุบันคนพิการในประเทศไทยยังมีโอกาสเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ได้น้อย สถานีโทรทัศน์ส่วนใหญ่ไม่ได้ออกแบบมาเพื่อรองรับความต้องการของผู้พิการทางการเห็นและการได้ยิน สิ่งนี้สร้างอุปสรรคต่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และความบันเทิง ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและโอกาสทางสังคม การจัดทำช่องโทรทัศน์สำหรับคนพิการไม่จำเป็นต้องเป็นวิธีเดียวที่ส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างเท่าเทียม เนื่องจากการมีช่องทีวีเฉพาะสำหรับคนพิการอาจทำให้เกิดการแบ่งแยกโดยไม่ตั้งใจ และอาจส่งผลให้พิการอาจรู้สึกว่าพวกเขาถูกแยกออกจากส่วนอื่นๆ ของสังคม ซึ่งอาจลดโอกาสในการเข้าถึงเนื้อหาที่หลากหลายและการแลกเปลี่ยนกับผู้ชมทั่วไปได้ แต่การทำช่องทีวีสำหรับคนพิการสามารถเป็นทางเลือกหนึ่งที่มีประโยชน์ในการตอบสนองความต้องการของคนพิการได้ ทั้งนี้ สถานีโทรทัศน์ที่ออกแบบมาเพื่อคนพิการโดยเฉพาะ ควรพัฒนาขึ้นจากความร่วมมือระหว่าง กสทช. สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย และสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์สำหรับคนพิการ และเป็นสิ่งสนับสนุนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ ในการจัดตั้งโทรทัศน์สำหรับคนพิการสามารถใช้กลยุทธ์ในการดำเนินการ ดังนี้

1. **การจัดตั้งสถานีโทรทัศน์:** กสทช. สนับสนุนเงินทุนและโครงสร้างพื้นฐานสำหรับสถานีโทรทัศน์ที่และ ออกกฎระเบียบ และนโยบาย ที่ออกแบบมาเพื่อคนพิการโดยเฉพาะ โดยใช้ความร่วมมือกับสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยและ สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยในการให้คำปรึกษาด้านเนื้อหา ภาษามือ และการเข้าถึงสำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายและคนพิการทางการเห็น
2. **การพัฒนาและคัดสรรเนื้อหารายการ:** ร่วมมือกับสมาคมคนหูหนวกและสมาคมคนตาบอดพัฒนาเนื้อหารายการที่เหมาะกับความต้องการของคนพิการ
3. **การใช้เทคโนโลยี:** นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ เช่น เสียงบรรยายภาพ ภาษามือ และคำบรรยายแทนเสียงเพื่อให้คนพิการเข้าถึงรายการได้
4. **การมีส่วนร่วม:** ส่งเสริมให้คนพิการมีส่วนร่วมในการผลิตเนื้อหาและบริหารจัดการสถานี
5. **การประชาสัมพันธ์:** รณรงค์ให้ผู้คนตระหนักถึงสถานีโทรทัศน์และส่งเสริมให้คนพิการเข้าถึงเพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นการตัดสิทธิคนพิการในการเข้าถึง หรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ 2) (2552, 29 พฤษภาคม). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่ม 126 ตอนพิเศษ 77 ง. หน้า 2. พ.ศ. 2555. (2555, 26 กรกฎาคม). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่ม 129 ตอนพิเศษ 119 ง. หน้า 22.

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. (มปป) แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2560- 2564,

จำนง รังสิกุล. (2530). *เอกสารการสอนชุดวิชา การจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ เล่ม 1 : หน่วยที่ 1-4.* มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

จุฬาลักษณ์ สิงหะคเชนทร์. (2561). *การให้บริการแก่กลุ่มคนพิการเพื่อการเข้าถึงเนื้อหาทางโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส.* [การศึกษารายบุคคลปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์].

แฉล้ม แย้มเอี่ยม. (2531). *การฟื้นฟูสมรรถภาพของคนตาบอดในชนบทและการฝึกผู้สอนคนตาบอดในท้องถิ่น.* ดอนบอสโกการพิมพ์.

ณรงค์ สมพงษ์. (2543). *สื่อสารมวลชนเพื่องานส่งเสริม.* มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ตรี บุญเจือ. (2559). คนพิการกับการเข้าถึงเทคโนโลยีสื่อสารด้านกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต: การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจักษ์ และวิธาน. *วารสารศาสตร์*, 9(2), 210-213.

ตรี บุญเจือ. (2562). คนพิการกับการเข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากกิจการโทรทัศน์. *วารสารวิชาการ กสทช.*, 3(3), 121-146.

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ 3) . (2565, 29 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 139 ตอนพิเศษ 251 ง. หน้า 15.

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่องหลักเกณฑ์ความพิการ พ.ศ. 2552. (2552, 29 พฤษภาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 126 ตอนพิเศษ 77 ง. หน้า 2-3.

ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ (ฉบับที่ 4). (2559, 31 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่มที่ 133 ตอนพิเศษ 193 ง. หน้า 55.

ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์. (2559, 5 กุมภาพันธ์). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่มที่ 133 ตอนพิเศษ 35 ง. หน้า 67.

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ (ฉบับที่ 3), (2563, 16 มีนาคม). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่ม 134 ตอนพิเศษ 322 ง. หน้า 27.

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แนวทางการจัดทำล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพสำหรับการให้บริการโทรทัศน์. (2560, 27 ธันวาคม). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่ม 134 ตอนพิเศษ 322 ง. หน้า 27.

ปริญญา สิริอัตตะกุล. (2555). *ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเพื่อการพึ่งตนเองของผู้พิการทางการได้ยิน: กรณีศึกษาจังหวัดชลบุรี* (น. 15).

ธัชพงศ์ ชาลานุมาศ. (2560). *แนวทางการพัฒนาเนื้อหาในสื่อโทรทัศน์เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ด้านความเท่าเทียมของคนพิการ.* [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์].

ธีร์ธวัช เจนวัชรรักษ์. (2561). *เสียงบรรยายภาพในละครโทรทัศน์และการรับรู้ของคนพิการทางการมองเห็น.* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].

ธีร์ธวัช เจนวัชรรักษ์. (2564). ข้อกำหนดเพื่อการเข้าถึงสื่อของคนพิการเชิงเปรียบเทียบ กรณีศึกษา: สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย เยอรมนี ญี่ปุ่น. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม,* 11(1), 128-149.

ธีร์ธวัช เจนวัชรรักษ์, สุภาภรณ์ ศรีดี และสันทัด ทองรินทร์. (2562). สถานการณ์ปัจจุบันของเสียงบรรยายภาพสำหรับรายการโทรทัศน์ในประเทศไทย: มุมมอง จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากประกาศ พ.ศ. 2559 และ 2560" *วารสารมนุษยศาสตร์วิชาการ*, 26(1), 286-314.

พันธกานต์ ทานนท์. (2566). นวัตกรรมการผลิตรายการออนไลน์เพื่อให้ความรู้โควิด-19 สำหรับคนหูหนวก กรณีศึกษา รายการคนหูหนวกรู้ สู้โควิด Live. *วารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน,* 6(1), 11-22.

พรรษา รอดอาตม์. (2563). *ศึกษาหลักเกณฑ์การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการและคนด้อยโอกาสให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์.* (รายงานวิจัย). สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 (2551, 4 มีนาคม). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่ม 125 ตอนที่ 42 ก. หน้า 14-44.

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556. (2556, 29 มีนาคม) ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนที่ 30 ก. หน้า 8

ภัทธีรา สารากรบริรักษ์. (2559). *เสียงบรรยายภาพที่ผู้พิการทางการเห็นต้องการ Audio description: what do Thais with visual impairment need?.* มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

มลิวัลย์ ธรรมแสง. (2566). เอกสารการจัดทำคำบรรยายแทนเสียง.

มณีรัตน์ ศิริปัญจนะ. (2557). *ประสิทธิผลด้านการรับรู้และความเข้าใจข้อมูลข่าวสารของคนหูหนวก จากรายการโทรทัศน์ผ่านล่ามภาษามือ.* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์].

มาณวิกา ตันติสุกฤต. (2528). *การผลิตรายการโทรทัศน์.* มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วารสารศาสตร์, (12)1.

วลัยลักษณ์ คงนิล. (2542). *การรับรู้ การแปลความหมาย การจดจำ และอารมณ์จากการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ของคนหูหนวก.* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].

วีณา อนุสรณ์เสนา. (2564). การคุ้มครองผู้บริโภคสำหรับกิจการโทรทัศน์ บนโครงข่ายอินเทอร์เน็ต (OTT): ประเทศออสเตรเลีย, วารสารวิชาการ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย" ปีที่ 13 ฉบับที่ 1 มิถุนายน 2564. หน้า 49 – 67.

ศิริมิตร ประพันธ์ธุรกิจ. (2562). *เรื่องชวนคิดเกี่ยวกับประเภทรายการและสัดส่วนการให้บริการสำหรับการจัดให้บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพในกิจการ โทรทัศน์ไทย.*

ศรียา นิยมธรรม. (2544). *ความบกพร่องทางการได้ยิน.* (พิมพ์ครั้งที่ 3). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2556). *พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556.*

สำนักพัฒนาวิชาการแพทย์ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. (2547). *แนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการแพทย์ฝ่ายกาย.* ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สุชา จันทร์เอม. (2525). *จิตวิทยาเด็กพิเศษ.* สำนักพิมพ์อักษรบัณฑิต.

สุภวัฒน์ สงวนงาม. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกรับชมรายการข่าวของสถานีโทรทัศน์ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร*. [สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเนชั่น].

อัครเดช อิงวาระ. (2557). *การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับ ความพึงพอใจ และการนำไปใช้ประโยชน์ของคนหูหนวกที่มีต่อรายการข่าวกีฬาทางโทรทัศน์ ในเขตกรุงเทพมหานคร*. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์].

อัญมณี เพชรมา. (2561). *การผลิตเสียงบรรยายภาพด้วยระบบดิจิตอลประกอบรายการสารคดีโทรทัศน์สำหรับคนพิการทางการเห็น.*

อารดา ครุจิต. (2559). *การศึกษาหลักการผลิตสื่อเสียงบรรยายภาพในโทรทัศน์ สำหรับผู้พิการทางการเห็น.* มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อลิสา ชินคงอำนาจ (2560). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับชมรายการ The Mask Singer หน้ากากนักร้อง.* มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

<u>ภาษาอังกฤษ</u>

Australian Communications and Media Authority (2020). Retrieved from https:// www.acma.gov.au

Chmiel, A. & Mazur, I. (2016). "Researching Preferences of Audio

DCMP. (2023). Federal Laws and Accessible Media. Retrieved from

description in the UK. In Media for All. New York: Brill

Description Users-Limitations and Solutions", Across Languages and Cultures, 17(2): 271-288.

ECFR. (2023). Closed captioning of televised video programming.
EMERGENCY INFORMATION ACCESSIBLE TO VIEWERS WITH DISABILITIES. Retrieved from https://docs.fcc.gov/public/attachments/DA-21-773A1.pdf

FCC. (2010). Report on Digital Closed Captioning Informal Complaints:

FCC. (2020). Audio Description. Retrieved from

FCC. (2021). REMINDER REGARDING OBLIGATIONS TO MAKE TELEVISED

Federal Communications Commission (FCC). (2002). *Twenty-First Century Communications and Video Accessibility Act.* https://www.fcc.gov/audio-description

Greening,J. & Rolph, D. (2007). Accessibility: raising awareness of audio

Griffin, E. (2015). UK Subtitle Regulations for Television and Broadcast
https://dcmp.org/learn/17-federal-laws-and-accessible-media
https://www.fcc.gov/sites/default/files/audio_description.pdf

Japan Federation of the Deaf. (n.d.) https://www.jfd.or.jp/en/.

Japan Press Weekly. (2018). *JCP Yamashita Calls for Making TV more Accessible to Visual and Hearing-impaired persons.*
Media. Retrieved from http://www.3playmedia.com/2015/03/31/uk-subtitle-regulations-for-television-broadcast-media/.

Ministry of Internal Affairs and Communications: "Status of Closed Captioning for FY2010," Press Release (2011) http://www.soumu.go.jp/menu_news/s-news/01ryutsu05_01000012.html

Ministry of Internal Affairs and Communications: "Administrative Guidelines on the Spread of Broadcasting for the Visually and Hearing Impaired," Press Release (2007) http://www.soumu.go.jp/menu_news/s-news/2007/071030_2.html

Mogalakwe, M. (2006). *The use of documentary research methods in social research.*

NAD. (2021). TV Networks, Please Carry the ASL Interpreter Feed.

National Institute of Information and Communications Technology (NICT) (2022). Sign Language Program Rate (FY2021 Result)
https://barrierfree.nict.go.jp/nict/program/rateshuwa.html#:~:text=1. (ภาษาญี่ปุ่น)

National Institute of Information and Communications Technology (NICT) (2022). Subtitle Program Rate (FY2021 Result).
https://barrierfree.nict.go.jp/nict/program/ratejimaku.html#:~:text (ภาษาญี่ปุ่น)

Next Vision. (2020). You can watch and listen to it at the theater and at home! A way for everyone to enjoy movies. https://nextvision.or.jp (ภาษาญี่ปุ่น)

NHK STRL. (2012). Speech Recognition for Real-time Closed Captioning. https://www.nhk.or.jp/strl/english/publica/bt/48/2.html

2023. Retrieved from https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0017/240542/List-of-Channels-2023.pdf

OFCOM. (2017). *Ofcom's Code on Television Access Services. UK: Office of Communication.*

OFCOM. (2018). *Ofcom's Code on Television Access Services. UK: Office of Communication.*

press: Cambridge.

Retrieved from https://www.ecfr.gov/current/title-47/chapter-I/subchapter-C/part-79/subpart-A/section-79.1

Retrieved from https://www.nad.org/2021/04/29/tv-networks-please-carry-the-asl-interpreter-feed/ Review and Analysis. Retrieved from https://transition.fcc.gov/cgb/dro/ccreport.pdf

OFCOM. (2022). Television channels required to provide access services in

OFCOM. (2023). Ofcom's Code on Television Access Services. Retrieved from https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0035/179954/ofcom-code-television-access-services.pdf

OFCOM. (2023). Television channels required to provide access services in 2024. Retrieved from https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0023/264173/list-of-channels-2024.pdf

Polantz, K. (2020). Deaf Association Sues to Force White House to Use Sign Language Interpreters at Coronavirus Briefings–CNNPolitics. Retrieved from https://edition.cnn.com/2020/08/03/politics/sign-language-interpreters-coronavirus-briefings/index.html?form=MY01SV&OCID=MY01SV

posttoday.com. (2566, 30 สิงหาคม). *เปิด 5 นโยบาย กสทช. "พิรงรอง" ป้องทีวีดิจิทัล สูญพันธุ์.* https://www.posttoday.com/business/698885.

Reviers, N. (2016). Audio Description in Europe: An Update. The Journal of Specialized Translation, *26*, 232– 247.

Robson, Gary D. (2004). The Closed Captioning Handbook. Amsterdam: Focal Press.

Sasaki, S. (2017, April 25). Tokyo movie house caters to visually-impaired and everyone else. *The Japan Times.* https://www.japantimes.co.jp/news/2017/04/25/national/social-issues/tokyo-movie-house-caters-visually-impaired-everyone-else/

Scott, J. (1990). *A matter of record: Documentary sources in social research.* Polity.

Squires, Judith. (2004) "Equality and New Labour". Soundings: A Journal of Politics and Culture 27: 74-85.

World Health Organization [WHO]. (2003). *Prevention of Blindness & Deafness: Consultation on development of standards for characterization of vision loss and visual functioning.* http://www.who.int/classifications/icd/en/

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก. ค่ามัธยฐาน (Median) ของข้อเสนอแนะด้านสัดส่วนจำนวนเวลา
ในการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

1. บริการล่ามภาษามือ

ปี	ปี 1		ปี 2		ปี 3		ปี 4		ปี 5	
ประเภทบริการ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ
1	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
2	60	60	60	60	120	120	120	120	120	120
3	90	60	90	90	120	120	150	120	180	120
4	90	90	90	90	120	120	150	150	180	180
5	90	90	90	90	120	120	150	150	180	180
6	90	90	120	120	150	120	180	150	180	180
7	90	90	120	120	150	150	180	180	180	180
8	90	90	120	120	150	150	180	180	180	180
9	120	90	120	120	150	150	180	180	180	180
10	120	120	180	150	180	180	180	180	210	210
11	120	120	180	180	180	180	180	180	210	210
12	120	120	180	180	180	180	180	180	210	240
13	120	120	180	180	180	180	180	210	240	240
14	180	180	180	180	240	210	240	240	300	270
15	180	180	180	180	240	240	270	240	360	300
16	180	180	180	180	240	240	300	270	360	360
17	180	180	180	180	240	240	300	300	360	360
18	180	180	210	210	240	240	300	300	360	360
19	180	180	225	225	270	270	315	315	360	360
สัดส่วน	**120**	**120**	**180**	**150**	**180**	**180**	**180**	**180**	**210**	**210**
ข้อเสนอ	**120**	**120**	**180**	**180**	**180**	**180**	**180**	**180**	**210**	**210**

2. คำบรรยายแทนเสียง

ปี	ปี 1		ปี 2		ปี 3		ปี 4		ปี 5	
ประเภทบริการ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ
1	60	90	120	120	120	120	120	120	120	120
2	120	120	120	120	120	120	180	150	180	180
3	180	120	180	120	180	150	180	150	180	180
4	180	120	180	120	180	150	180	180	180	180
5	180	120	180	120	180	150	210	180	240	180
6	180	120	180	150	210	180	210	180	240	180
7	180	120	180	180	210	180	240	210	240	210
8	180	150	180	180	240	240	240	240	300	300
9	180	180	180	180	240	240	270	270	300	300
10	180	180	180	180	240	240	300	300	360	360
11	180	180	210	180	240	240	300	300	360	360
12	180	180	240	210	300	240	300	300	360	360
13	180	180	240	240	300	300	360	330	420	360
14	240	240	240	240	300	300	360	360	420	420
15	240	240	240	240	360	300	360	360	480	420
16	240	240	300	270	360	360	420	360	480	480
17	240	270	300	330	360	390	420	450	480	480
18	480	480	480	480	480	480	480	480	480	510
สัดส่วน	**180**	**180**	**180**	**180**	**240**	**240**	**285**	**285**	**330**	**330**
ข้อเสนอ	**180**	**180**	**180**	**180**	**240**	**240**	**300**	**300**	**360**	**360**

3. เสียงบรรยายภาพ

ปี	ปี 1		ปี 2		ปี 3		ปี 4		ปี 5	
ประเภทบริการ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ	สาธารณะ	ธุรกิจ
1	60	60	60	60	120	120	120	120	120	120
2	90	90	90	90	120	90	120	120	120	120
3	90	90	90	90	120	120	120	120	120	120
4	90	90	90	90	120	120	120	120	120	120
5	90	90	90	120	120	120	120	150	150	150
6	90	90	120	120	120	120	150	150	180	180
7	90	90	120	120	120	120	150	150	180	180
8	90	90	120	120	120	150	150	150	180	180
9	120	90	120	120	150	150	150	180	180	180
10	120	120	144	120	173	150	208	180	240	210
11	120	120	150	120	180	180	210	180	240	210
12	120	120	150	150	180	180	210	180	250	240
13	120	120	180	150	240	180	270	210	300	240
14	120	120	180	150	240	180	300	210	360	240
15	120	120	180	180	240	180	300	210	360	240
16	120	180	180	180	240	240	300	300	360	360
17	180	180	210	240	240	300	300	360	360	420
18	180	180	240	240	300	300	360	360	420	420
19	360	180	360	240	420	300	420	360	540	420
สัดส่วน	**120**	**120**	**144**	**120**	**173**	**150**	**208**	**180**	**240**	**210**
ข้อเสนอ	**120**	**120**	**150**	**120**	**180**	**150**	**210**	**180**	**240**	**210**

ภาคผนวก ข. ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ

DPU
DHURAKIJ PUNDIT UNIVERSITY
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

คำสั่งคณะนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ที่ 0407(1)/004
เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ

.....

ตามที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ โดยคณะนิเทศศาสตร์ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (กสทช.) จัดทำโครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มี บริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

ด้วยเหตุนี้มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ โดยคณะนิเทศศาสตร์ขอแต่งตั้ง ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ความเห็นและพิจารณาร่างผลการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ดังรายนามต่อไปนี้

1. ดร.มลิวัลย์ ธรรมแสง ผู้ทรงคุณวุฒิ
2. รศ.ดร.ศิริมิตร ประพันธ์ธุรกิจ ผู้ทรงคุณวุฒิ
3. ผศ.ดร.โสภณ ชัยวัฒนกุลวานิช ผู้ทรงคุณวุฒิ
4. คุณพัชรมณฑ์ ปิติปัญญากุล ผู้ทรงคุณวุฒิ
5. ผศ.ดร.วรัชญ์ ครุจิต ผู้ทรงคุณวุฒิ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 7 สิงหาคม 2566 เป็นต้นไปจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง

ประกาศ ณ วันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2566

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิวนารถ หงษ์ประยูร)
คณบดีคณะนิเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ 110/1-4 ถนนประชาชื่น เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
Dhurakij Pundit University 110/1-4 Prachachuen Road, Laksi, Bangkok 10210, Thailand
Tel. (66) 2954-7300 www.dpu.ac.th

ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการพิจารณาผลงานการดำเนินโครงการ

ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการพิจารณาผลงานการดำเนินโครงการ

ชื่อโครงการ : โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

ชื่อคณะผู้วิจัย : คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

- โปรดให้ข้อเสนอแนะตามประเด็นดังต่อไปนี้

ลำดับ	รายการ	เหมาะสม	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
1	ผลการศึกษาเอกสารในภาพรวม	☐ เหมาะสม ☑ ไม่เหมาะสม	งานที่ศึกษาดีมาก แต่ควรทำเสนอต่อว่า ยังขาดการปรับปรุงให้สมบูรณ์ขึ้น เพื่อเสนอแนะ
2	ผลการศึกษาเอกสารนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	
3	ผลการสนทนากลุ่มในภาพรวม	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	ผลสรุปศึกษาดีมาก แต่ควรเขียนเชื่อมโยง ตัวอย่างให้เห็นชัดเจน
4	ผลการสนทนากลุ่มนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	ควรสรุปให้ชัดเจนมากขึ้น

ลำดับ	รายการ	เหมาะสม	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
5	(ร่าง) หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ 5.1 รูปแบบที่ 1 *	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	รวมหมวดที่ 1. ข้อ 6 ควรเขียนให้ชัดเจน ว่า เป็นข้อเสนอแนะ ตามกรอบคณะกรรมการ *
	5.1 รูปแบบที่ 2 *	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	ควรมีข้อเปรียบเทียบ หรือ ตัวอย่าง ที่ชัดเจน รูปแบบใดเหมาะสม
	5.1 รูปแบบที่ 3 *	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	ควรมีข้อเปรียบเทียบ หรือ ตัวอย่าง ที่ชัดเจน รูปแบบใดเหมาะสม
6	(ร่าง) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับคณะกรรมการ กสทช. เรื่อง การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	ผลการศึกษาจัดทำได้ดี ชัดเจน ข้อเสนอแนะ ควรมีลำดับการดำเนินการ และข้อเสนอแนะให้ชัดเจน เพื่อทำไปสู่การใช้งานต่อได้อย่างรวดเร็ว

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ส่วนที่ 4. ควรศึกษาข้อมูลให้ละเอียดมากกว่านี้ ควรมีรูปแบบที่ชัดเจน และทำความเข้าใจได้ง่ายกว่านี้ ควรลำดับข้อมูลให้ดี ใช้ได้ แต่ควรทำความเข้าใจในทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง และทำให้ผู้อ่านสับสน และไม่ได้ ผลที่ชัดเจน ของข้อมูล. ซึ่งข้อมูลในบทที่ 4 มีจำนวนมาก (หน้า 54 - 540)

ส่วนที่ 5 หน้า 558 ควรเขียนข้อเสนอแนะ ควรศึกษาทำให้ข้อความครอบคลุมข้อมูลต่างๆ หรือไม่ ควรเสนอผลของการศึกษาด้วย เพื่อเสนอเฉพาะข้อมูลที่ปรากฏ ในส่วนของมิติสังคม ที่ไม่ปรากฏในส่วนของเทคนิคเพิ่มเติม ข้อเสนอแนะ ควรเขียนให้ชัดเจน ว่าจะให้ทำอย่างไร ในส่วนของการดำเนินการ ไปร่วมกับ หน่วยงานใด ในการปรับปรุง ให้ดีขึ้น ควรเน้นประเด็นที่สำคัญ ในแต่ละส่วน ดี มาก

บทที่ 4 ผลการวิจัย ทฤษฎี และตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ควรอ้างอิงหน้าทฤษฎีที่ใช้ และสอนทฤษฎีเพิ่ม

ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการพิจารณาผลงานการดำเนินโครงการ

ชื่อโครงการ : โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

ชื่อคณะผู้วิจัย : คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

- โปรดให้ข้อเสนอแนะตามประเด็นดังต่อไปนี้

ลำดับ	รายการ	เหมาะสม	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
1	ผลการศึกษาเอกสารในภาพรวม	☐ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	ไม่แน่ใจ ผู้วิจัยอาจต้องจัดระบบข้อมูลในบทที่ 4 ตามข้อเสนอแนะก่อน ซึ่งน่าจะช่วยให้สกัดแนวคิดและประเด็นหลัก ๆ สำหรับการวางแนวนโยบายฯ ได้ครบถ้วนมากขึ้น รวมถึงสามารถนำประเด็นที่เกี่ยวข้องที่พบจากการศึกษาเอกสารในต่างประเทศมาเปรียบเทียบกับของประเทศไทยในปัจจุบัน เพื่อนำไปพิจารณาดูว่าข้อเรียกร้องของกลุ่มตัวอย่างสัมภาษณ์เกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนฯ นั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด โดยมีข้อมูลจากผลการศึกษาจากเอกสารในประเด็นต่าง ๆ ที่พบมาสนับสนุนหรือหักล้างต่อไป ก่อนที่จะจัดทำ (ร่าง) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายอย่างเป็นระบบมากขึ้นต่อไป
2	ผลการศึกษาเอกสารนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้	☐เหมาะสม ☐ไม่เหมาะสม	มีแนวโน้มว่าจะพัฒนาข้อเสนอแนะฯ ต่อไปได้ หากมีการจัดระเบียบข้อมูลและสกัดประเด็นสำคัญ ๆ ออกมาอย่างเป็นระบบ ตามเหตุผลในข้อที่ 1

ลำดับ	รายการ	เหมาะสม	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
3	ผลการสนทนากลุ่มในภาพรวม	☐เหมาะสม ☐ไม่เหมาะสม	-ไม่แน่ใจ เนื่องจากผลการศึกษาอาจมีการจัดแบ่งกลุ่มที่ค่อนข้างสับสน และใช้ “ภาค” ซึ่งไม่ใช่ตัวแปรสำคัญในสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการค้นหาคำตอบ ทำให้การจัดระบบการนำเสนอข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลอาจคลาดเคลื่อนและมีความสับสนได้ง่าย จึงเสนอว่าน่าจะต้องจัดข้อมูลผลการศึกษาแยกตามกลุ่มต่าง ๆ ตามข้อเสนอและเหตุผลแนบท้าย - การกำหนดกลุ่ม “คนพิการ” โดยรวมนักวิชาการและผู้บริโภคกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์เข้าไปในผลการศึกษาอาจไม่เหมาะสม จึงเสนอว่าอาจแบ่งข้อมูลการสัมภาษณ์โดยแสดงผลตามกลุ่ม ดังนี้ กลุ่มคนพิการ กลุ่มผู้ประกอบการ กลุ่มอื่น ๆ
4	ผลการสนทนากลุ่มนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้	☐เหมาะสม ☐ไม่เหมาะสม	- ไม่แน่ใจ ตามเหตุผลในข้อ 3 แต่หากมีการจัดข้อมูล และแปรผลออกมาใหม่อย่างเป็นระบบน่าจะทำให้ได้คำตอบที่นำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้อย่างเหมาะสม

ลำดับ	รายการ	เหมาะสม	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
5	(ร่าง) หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ 5.1 รูปแบบที่ 1	☐เหมาะสม ☐ไม่เหมาะสม	-เหมาะสมสำหรับกลุ่มคนพิการ เพราะได้รับบริการ SL, CC และ AD ที่เพิ่มขึ้นจากเดิม แต่อาจไม่เหมาะสมกับผู้ประกอบกิจการที่คิดว่า “เป็นภาระมากเกินไป” ซึ่งในการศึกษาเอกสารพบว่าเป็นประเด็นหนึ่งสำหรับการกำหนดหลักเกณฑ์การให้บริการ ดังนั้นรูปแบบที่ 1 จึงอาจถูกโต้แย้งจากกลุ่มผู้ประกอบกิจการได้
	5.2 รูปแบบที่ 2	☐เหมาะสม ☐ไม่เหมาะสม	-เหมาะสมสำหรับกลุ่มผู้ประกอบกิจการ เพราะให้บริการ SL, CC และ AD ที่คงเดิมเป็นส่วนใหญ่และลดลงในบางประเภท แต่อาจไม่เหมาะสมกับกลุ่มคนพิการที่คิดว่า “ตนมีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลอย่างเท่าเทียม” และจำนวนที่มีอยู่น้อยเกินไปเมื่อเทียบกับในบางประเทศ โดยเฉพาะ CC ซึ่งในการศึกษาเอกสารพบว่าสามารถให้บริการได้ 100 % แต่หากกำหนดรูปแบบที่ 2 นี้กลับพบว่าไม่มีการเพิ่มสัดส่วนขึ้นจากเดิม แต่ปรับลดสัดส่วนลงจากเดิม ดังนั้นรูปแบบที่ 2 จึงอาจถูกโต้แย้งจากกลุ่มคนพิการได้
	5.3 รูปแบบที่ 3	☐เหมาะสม ☐ไม่เหมาะสม	-ไม่แน่ใจ เพราะในเล่มงานวิจัยมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านเทคโนโลยีการรับชมน้อยเกินกว่าจะนำมาสรุปเป็นสัดส่วนที่ระบุไว้ได้ ทำให้ดูเหมือนข้อมูลชุดนี้เป็นการตั้งธงของผู้วิจัยไว้ก่อนว่าต้องการให้ทุกอย่างคงเดิมไปก่อน เพราะภูมิทัศน์สื่อทีวีกำลังเปลี่ยนไป แต่สิ่งนี้อาจต้องการข้อมูลมาสนับสนุนมากขึ้น เพราะหากมีการถกเถียงว่าปัจจุบัน AI พัฒนาไปเร็วมาก การทำ CC สามารถทำได้อย่างรวดเร็ว สมควรเพิ่มสัดส่วนการให้บริการโดยไม่จำเป็นต้องรอให้เกิดการเปลี่ยนผ่านไปจนถึง 72 ก็ได้ *** ข้อสังเกต ผู้วิจัยแบ่งร่างหลักเกณฑ์เป็น 3 รูปแบบ โดยแบ่งเป็น

ลำดับ	รายการ	เหมาะสม	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
			-จากฐานกลุ่มคนพิการ -จากฐานกลุ่มผู้ประกอบการ -จากฐานแนวโน้มการเปลี่ยนผ่าน แต่การเก็บข้อมูลผู้วิจัยเลือกใช้ - การเก็บข้อมูลเอกสาร -การสัมภาษณ์คนพิการ (ที่อาจต้องจัดนิยามใหม่) -การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ -การสัมภาษณ์กลุ่มอื่น ๆ (นักวิชาการ/ผู้บริโภคสื่อ) ข้อเสนอการร่างหลักเกณฑ์จึงดูเหมือนไม่ได้นำข้อมูลเรื่องสัดส่วนการให้บริการในต่างประเทศจากเอกสารมาร่วมพิจารณาร่วมด้วย ดังนั้นจึงเสนอว่า (ร่าง) หลักเกณฑ์สัดส่วน ฯ ที่ผู้วิจัยตั้งใจจะให้รูปแบบที่ 1 เป็นผลการศึกษาจากกลุ่มคนพิการเป็นฐาน และรูปแบบที่ 2 จากกลุ่มผู้ประกอบการเป็นฐานนั้น สามาถทำได้ แต่อาจต้องนำข้อมูลอื่น ๆ มาประกอบเพื่อแสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่เสนอนั้นมีข้อดี ข้อเสีย และความเป็นไปได้น้อยมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด รวมถึงการเพิ่มรายละเอียดบางส่วนที่มีความสำคัญจากข้อมูลที่ได้ลงไป เช่น ช่วงเวลาออกอากาศ ข้อมูลฉุกเฉิน การฉายซ้ำและอื่น ๆ สำหรับรูปแบบที่ 3 ที่ดูเหมือนเป็นข้อเสนอจากผู้วิจัยที่คิดว่าควรจะเป็นมากที่สุด น่าจะต้องนำข้อมูลทุกส่วนมาวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อหาจุดลงตัวระหว่างกลุ่มคนพิการและกลุ่มผู้ประกอบการที่มีความต้องการสวนทางกัน โดยผู้วิจัยอาจเสนอโมเดลขึ้นมา และนำข้อมูลหลักฐานต่าง ๆ มาแสดงประกอบการให้เหตุผล เพื่อแสดความเป็นไปได้และเป็นจุดที่น่าจะลงตัวที่สุด (ที่น่า

ลำดับ	รายการ	เหมาะสม	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
			จะต้องมากกว่าเหตุผลการเปลี่ยนผ่านเทคโนโลยี)
6	(ร่าง) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับคณะกรรมการ กสทช. เรื่องการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ	☐เหมาะสม ☐ไม่เหมาะสม	-ข้อเสนอแนะหลายเชื่อว่า กสทช. ดำเนินการอยู่แล้ว หากเสนอประเด็นใหม่เพิ่มเติมได้มากขึ้นจากโมเดลที่ผู้วิจัยเสนอเข้าไปว่าสัดส่วนที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร และหากต้องการให้ดำเนินไปถึงจุดนั้นน่าจะต้องเตรียมการเรื่องใดบ้าง ก็น่าจะเป็นประโยชน์มากขึ้น

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. บทที่ 4 เป็นบทที่มีความยาวมากเกินไป ทีมวิจัยอาจแบ่งเป็นบทย่อยหลายบท เพื่อให้ง่ายต่อการกลับไปเช็คข้อมูลต้นทางก่อนพิจารณาดูถึงผลสรุปที่ได้ ซึ่งผู้อ่านงานวิจัยจะสามารถติดตามไปทีละประเด็นได้สะดวกขึ้น จึงเสนอให้ปรับบทที่ 4 ดังนี้ (บท 4 ผลการศึกษาเอกสาร/ บท 5 ผลการศึกษากลุ่มคนพิการและผู้สูงอายุ/ บท 6 ผลการศึกษาผู้ประกอบกิจการ/ บท 7 ผลการศึกษากลุ่มนักวิชาการและอื่น ๆ)

    - **บทที่ 4 วิเคราะห์ผลการศึกษาเฉพาะในส่วนของการศึกษาเอกสาร** ใน 5 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น และไทย และสรุปผลเป็นตารางเปรียบเทียบที่ดึงตัวแปรสำคัญ ๆ ออกมาเพื่อชี้ให้เห็นว่าการกำหนดนโยบายฯ ในประเทศต่าง ๆ ได้คำนึงถึงประเด็นและปัจจัยใดบ้าง เพื่อจะได้เชื่อมโยงหรือใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนข้อเสนอแนะของผู้วิจัยต่อการกำหนดนโยบายเรื่องสัดส่วนต่อไป ทั้งนี้อาจแบ่งหัวข้อให้เหมือนกันทุกประเทศ ดังนี้ (ของญี่ปุ่นที่เขียนมาจัดเรียงหัวข้อไม่เหมือนกับประเทศอื่น ๆ ทำให้อ่านแล้วจัดระบบความคิดยาก)

      ประเทศ.....

      - ความเป็นมา

- แนวทางและเกณฑ์ในการกำหนดสัดส่วนในการบริการ
    - *แนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย* (พร้อมตัวอย่างอธิบาย) เช่น มาตรการบังคับ/มาตราข้อยกเว้น/มาตรการบังคับ/มาตรการคาดหวัง/มาตรการส่งเสริม/มาตรการเพิ่มขยายในเชิงพื้นที่-สถานีออกอากาศ/มาตราสร้างช่องทางการร้องเรียน
    - *แนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับต้นทุน* (พร้อมตัวอย่างอธิบาย) เช่น การไม่เป็นภาระของผู้ประกอบการ/ ไม่เกินร้อยละ 1 ของงบรายได้ที่ได้รับการจัดสรร/ การอนุโลมให้ผู้ประกอบการบางประเภทจ่ายเป็นเงินทดแทนได้
    - *แนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับประเภทรายการ*(พร้อมตัวอย่างอธิบาย) เช่น รายการข่าว/รายการที่ไม่ใช่ข่าว/รายการเด็ก/ครอบคลุมทุกประเภทรายการ
    - *แนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับข่าวสารข้อมูลฉุกเฉิน* (พร้อมตัวอย่างอธิบาย)
    - *แนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับช่วงเวลาออกอากาศ* (พร้อมตัวอย่างอธิบาย) เช่น ช่วง prime-time/ after midnight
    - *แนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับจำนวนเวลาการให้บริการ* (พร้อมตัวอย่างอธิบาย) เช่น เฉลี่ยต่อวัน/ เฉลี่ยต่อไตรมาส
    - *แนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี* (พร้อมตัวอย่างอธิบาย) เช่น การออกอากาศในหน้าจอที่สอง/ระบบ streaming/สื่อออนไลน์
    - *แนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งประเภทของสถานีโทรทัศน์* (พร้อมตัวอย่างอธิบาย) เช่น ระดับ 1-2-3/ ขนาด S-M-L/สาธารณะ-ธุรกิจ
    - *แนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับความครอบคลุมในการบริการทั้งสามประเภท* (พร้อมตัวอย่างอธิบาย)
    - *แนวนโยบาย.....(อื่น ๆ ตามที่ผู้วิจัยสกัดออกมาได้จากข้อมูลเอกสาร)*
- การกำหนดสัดส่วนบริการ ฯ

- SL
- CC
- AD

- ปัญหาและอุปสรรคที่พบ
  - ปัญหาของผู้ประกอบการ ได้แก่ ทุน
  - ปัญหาของกลุ่มผู้ชมที่ใช้บริการ ได้แก่ ฉายซ้ำ/ไม่มีคุณภาพ/ออกอากาศในเวลาไม่เหมาะสม/ความยากของการใช้อุปกรณ์ในการเข้าถึงบริการ
- ประเด็นอื่น ๆ ที่น่าสนใจ ได้แก่ แนวทางการส่งเสริมและการแก้ไขปัญหา เช่น การจัดทำคู่มือ การฝึกอบรม การทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชน //การเปลี่ยนผ่านแพลตฟอร์ม และอื่น ๆ

หลังจากนำเสนอข้อมูลทุกประเทศครบแล้ว (รวมถึงประเทศไทย น่าจะย้ายข้อมูลหัวข้อ 2.2+ หน้า 580-581 มาไว้ในบทนี้ เพื่อใช้เป็นเนื้อหาสนับสนุนที่สอดคล้องกันกับบทสรุปต่อไป) ค่อยทำเป็นตาราง เปรียบเทียบให้สอดคล้องไปกับหัวข้อการนำเสนอตอนต้น (ย้ายตาราง 5.2 มาไว้ในบทนี้ /ตัดตาราง 5.1 ทิ้ง เพราะซ้ำกัน) ตัวอย่างเช่น

ประเด็น	USA	E	AUS	J	TH
แนวทางและเกณฑ์ในการกำหนดสัดส่วนในการบริการ	*-แนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย เช่น มาตราการ…*	*-แนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย เช่น มาตราการ*	*-แนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย เช่น มาตราการ*	*-แนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย เช่น มาตราการ*	*-แนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย เช่น มาตราการ*
	-แนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับต้นทุน…				
	-แนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับ				

	ประเภทรายการ…				
การกำหนดสัดส่วนการบริการ	*SL*				
	CC				
	AD				
ปัญหาและอุปสรรคที่พบ					
ประเด็นข้อสังเกตอื่น ๆ ที่น่าสนใจ	CC ทำได้ร้อยละ 100 (เพื่อที่เราอาจจะใช้เป็นเหตุผลสนับสนุนว่าทำไมเราจึงไม่ปรับสัดส่วนนตามผู้ประกอบการที่ขอลดลงเหลือ 60 นาที/วัน) เป็นต้น				

จากตารางที่ .... พบว่า (เขียนอธิบายเปรียบเทียบข้อมูลที่เหมือนกัน ต่างกัน และข้อมูลที่น่าสนใจ สำหรับการนำไปใช้เป็นหลักฐานในการสนับสนุนหรือหักล้างข้อสรุปที่เป็นความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสัมภาษณ์ โดยนำข้อสรุปจากเอกสารที่ได้ไปเชื่อมโยงกับข้อสรุปจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ก่อนแสวงหาทางเลือกสำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างหลักเกณฑ์การกำหนดสัดส่วนที่เหมาะสมต่อไป)

*** ย้ายข้อมูลหัวข้อ 4.2 ไปบทที่ 3 น่าจะดีกว่า

- **บทที่ 5 วิเคราะห์ผลการศึกษาการสัมภาษณ์จากการประชุมกลุ่มคนพิการ และผู้สูงอายุ** เท่านั้น (การเขียนแจกแจงไม่ต้องแบ่งเป็น “ภาค” เพราะไม่ใช่ตัวแปรที่เราต้องการหาคำตอบหรือใช้เป็นข้อเสนอแนะได้ แต่ให้นับข้อมูลต่าง ๆ รวมไว้ด้วยกัน) โดยแบ่งหัวข้อการวิเคราะห์เป็นสองเรื่องย่อยคือ

    - *การเปิดรับข้อมูลข่าวสาร* (ศึกษาเฉพาะกลุ่มคนพิการและคนสูงอายุเท่านั้น กลุ่มอื่นน่าจะนำออกไป เพราะไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายหลักของประกาศฯ **** การรายงานผลการศึกษาหัวข้อต่าง ๆ ในข้อนี้ น่าจะใช้การแจกแจงข้อมูลเชิงสถิติมากกว่าการยกข้อความคำพูดสัมภาษณ์มาวางเรียงต่อกัน ซึ่งทำให้ข้อมูลคลุมเครือ วิเคราะห์ยาก และอาจนำไปสู่การสรุปผลที่ผิดพลาดได้ง่าย ตัวอย่างเช่น หัวข้อ 4.3.1 แบบที่ 1 สรุปผลตอนต้นว่าส่วนใหญ่เปิดรับช่วงเย็น เวลา 1701-19.00 น. แต่เมื่ออ่านข้อมูลสัมภาษณ์แล้ว**ลองนำข้อมูลมาแจกแจงเป็นตาราง**ดังตาราง 5.1 พบว่า ช่วงเวลา 19.01.22.00 น. มีจำนวนผู้ชมมากเท่า ๆ กัน ดังนั้นอาจเป็นไปได้ว่าช่วงที่เปิดรับมากคือ 17.01-22.00 น. ดังนั้นการนำเสนอส่วนนี้จึงคิดว่า**น่าจะนำคำสัมภาษณ์ไปไว้ภาคผนวก** แต่แสดงข้อมูลออกมาโดยแจงเป็นตารางแสดงความถี่ จะดูได้ง่ายกว่า หลังจากนั้นด้านล่างตารางค่อยอธิบายผลเชิงพรรณาให้ทราบข้อมูลที่น่าสนใจ เช่น จากตารางที่...พบว่าช่วงเวลาการรับชมของคนพิการมากที่สุดคือ...โดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า.....แล้วผู้วิจัยค่อยนำคำสัมภาษณ์บางส่วนสักสองคนที่เด่น ๆ ที่สนับสนุนการสรุปผลของเรามาไว้น่าจะทำให้กระชับและเข้าใจง่ายขึ้น*) ได้แก่

        - ช่วงเวลาการรับชม (คิดว่าไม่น่าจะต้องแบ่ง เป็นแบบ 1 แบบ 2 เพราะไม่ใช่ประเด็นสำคัญ/จัดแบบมีลำดับ)
        - จำนวนชั่วโมงในการรับชม (จัดแบบมีลำดับ)
        - ประเภทรายการที่รับชม (จัดแบบมีลำดับ)
        - สถานีโทรทัศน์ที่รับชม (จัดแบบแบ่งกลุ่ม) เป็นต้น

    - *ความเห็นต่อการจัดให้บริการฯ แต่ละประเภท* (ไม่ต้องแยกภาค แต่ให้รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ได้แก่ คนพิการ และคนสูงอายุเข้าด้วยกันในภาพรวม/////***การเขียน

ควรสรุปภาพรวมว่าได้ผลมากี่แบบ และแสดงประเด็นสำคัญ ๆ ของความเห็นที่ต่างกันออกมา โดยใช้คำสัมภาษณ์บางคนอ้างอิงเข้าไปเป็นเหตุผลประกอบความคิดเห็นนั้น ๆ) ได้แก่

- SL; สัดส่วน ช่วงเวลา ประเภทรายการ การออกอากาศซ้ำ ความคิดเห็นที่มีข้อเสนอแนะอื่น ๆ
- CC; ในประเด็น สัดส่วน ช่วงเวลา ประเภทรายการ การออกอากาศซ้ำ ความคิดเห็นที่มี ข้อเสนอแนะอื่น ๆ
- AD; ในประเด็น สัดส่วน ช่วงเวลา ประเภทรายการ การออกอากาศซ้ำ ความคิดเห็นที่มี ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

- **บทที่ 6 วิเคราะห์ผลการศึกษาการสัมภาษณ์ความเห็นต่อการจัดให้บริการฯ แต่ละประเภท จากการผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์** (โดยตัดการแสดงผลการศึกษาเรื่องการเปิดรับสื่อทิ้งไป///อาจไม่ต้องแบ่งประเภทสาธารณะ ธุรกิจก็ได้)
  - กลุ่มทีวีสาธารณะ ความเห็นต่อประเด็น
    - SL ได้แก่ สัดส่วน ช่วงเวลา ประเภทรายการ การออกอากาศซ้ำ ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดให้บริการ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ
    - CC ได้แก่ สัดส่วน ช่วงเวลา ประเภทรายการ การออกอากาศซ้ำ ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดให้บริการ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ
    - AD ได้แก่ สัดส่วน ช่วงเวลา ประเภทรายการ การออกอากาศซ้ำ ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดให้บริการ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ
  - กลุ่มทีวีภาคธุรกิจ
    - SL ได้แก่ สัดส่วน ช่วงเวลา ประเภทรายการ การออกอากาศซ้ำ ความคิดเห็นที่มีต่อบริการ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ
    - CC ได้แก่ สัดส่วน ช่วงเวลา ประเภทรายการ การออกอากาศซ้ำ ความคิดเห็นที่มีต่อบริการ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

- AD ได้แก่ สัดส่วน ช่วงเวลา ประเภทรายการ การออกอากาศซ้ำ ความคิดเห็นที่มีต่อบริการ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

- **บทที่ 7 วิเคราะห์ผลการศึกษาการสัมภาษณ์ความเห็นต่อการจัดให้บริการ ฯ แต่ละประเภทจากกลุ่มอื่น ๆ** ได้แก่ นักวิชาการ ผู้ผลิตอิสระ และกลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (โดยตัดการแสดงผลการศึกษาเรื่องการเปิดรับสื่อทิ้งไป) ความเห็นต่อประเด็น

    - SL ได้แก่ สัดส่วน ช่วงเวลา ประเภทรายการ การออกอากาศซ้ำ ความคิดเห็นที่มีต่อบริการ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

    - CC ได้แก่ สัดส่วน ช่วงเวลา ประเภทรายการ การออกอากาศซ้ำ ความคิดเห็นที่มีต่อบริการ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

    - AD ได้แก่ สัดส่วน ช่วงเวลา ประเภทรายการ การออกอากาศซ้ำ ความคิดเห็นที่มีต่อบริการ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

- **บทที่ 8 สรุปผลการศึกษา ร่างผลการศึกษา และร่างข้อเสนอเชิงนโยบายฯ**

หมายเหตุ : - หัวข้อ 4.2 (เดิม) ในหน้า 84-91 สามารถย้ายไปบทที่ 3 แทน

- การวิเคราะห์ผลการศึกษาโดยแบ่งหัวข้อเป็นภาคต่าง ๆ ของไทยทำให้งานศึกษาเกิดความสับสนได้ โดยส่วนตัวคิดว่าการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยจัดกิจกรรมกระจายไปตามภาคต่าง ๆ สามารถกระทำได้ แต่การวิเคราะห์ผลการศึกษาไม่น่าจะนำตัวแปรนี้เข้ามาแบ่งเป็นหัวข้อในผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล เนื่องจากผลการศึกษาที่เราต้องทราบไม่มีความเกี่ยวข้องกับตัวแปรเรื่องภาคต่าง ๆ ของไทย โดยส่วนตัวจึงคิดว่าน่าจะปรับการเขียนในบทที่ 4 ใหม่

- จากการอ่านข้อมูลงานวิจัย สำหรับการให้บริการ AD มีสิ่งที่น่าสนใจประการหนึ่งที่ขอเสนอให้ผู้วิจัยโปรดลองรับไว้พิจารณา นั่นคือ การกำหนดสัดส่วนแบบเฉลี่ยรายไตรมาส (ในสหรัฐอเมริกากำหนดไว้ 87.5 ชั่วโมง แบ่งเป็น prime time 50 ชั่วโมง และช่วง 6.00-24.00 น. อีก 37.5 ชั่วโมง) และแนวคิดเรื่อง born accessible ที่กลุ่มคนตาบอดเสนอ ซึ่งสามารถทำได้ในรายการข่าวที่ผลการวิจัยก็พบว่าเป็นรายการที่คนตาบอดดูมากที่สุด แต่อาจเข้าไม่ถึงในบางส่วน เช่น การขึ้นข้อความ การบอกให้ทราบเกี่ยวกับภาพข่าวที่ปรากฏ และการพูดเชื่อมฉาก เป็นต้น

- ข้อดีของการเสนอเกี่ยวกับการนำเสนอ AD ในรูปแบบ Born Accessible เป็นสิ่งที่ทำได้ง่าย ไม่เพิ่มต้นทุนการผลิตให้ผู้ประกอบการ เป็นรายการที่คนตาบอดนิยมดูมากที่สุด เพราะไม่ต้องอาศัยอุปกรณ์ไปยังเส้นเสียง AD ที่มีความยุ่งยาก และทำให้สามารถเพิ่มสัดส่วนการให้บริการ AD มากขึ้นได้อย่างรวดเร็ว โดยหากผู้ผลิตรายการข่าว/สนทนารายใดใช้วิธีพูดบรรยายภาพและฉากเข้าไปในรายการด้วย ก็ให้นับเป็นรายการที่ให้บริการเอดีด้วย แต่ข้อเสนอนี้ต้องเสนอแนะให้ กสทช. ต้องมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตรายการข่าวแบบ born accessible เพิ่มเติมให้กับสถานีช่องต่าง ๆ เพื่อปรับเปลี่ยนความเคยชินในการพูดของผู้ดำเนินรายการเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (ที่ผ่านมา AD มักให้ความสำคัญเฉพาะกับรายการอื่น ๆ ที่เป็นการบันทึกเทป) อย่างไรก็ดี เพื่อให้คนตาบอดได้รับบริการทุกประเภทรายการจึงอาจแบ่งสัดส่วนให้เหมาะสม เช่น
    - รายการข่าว/สนทนาที่ผลิตแบบ born accessible ได้ กำหนดให้มีอย่างน้อยเฉลี่ย 1 ชั่วโมง/วัน (ที่ไม่ใช่ช่วงเวลาหลังเที่ยงคืนถึงตีห้า) (ไม่นับการฉายซ้ำ เนื่องจากผู้ชมต้องการรับข่าวสารที่มีความสดใหม่)
    - รายการอื่น ๆ (ที่ไม่ใช่ข่าว-สนทนา) ต้องให้บริการไม่น้อยกว่า 90 ชั่วโมง/ไตรมาส (อันนี้เป็นตัวเลขสมมติของผู้คอมเม้นต์-ก็คือเฉลี่ยวันหนึ่งชั่วโมงตามเดิม) เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการที่ต้องการความยืดหยุ่นในการเลือกรายการใดรายการหนึ่งมาทำ AD ได้ง่ายขึ้น เช่น ผลิตให้กับละครรีรันเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ออกอากาศวันละ 2 ชั่วโมงแล้วผลิตไปตลอดทั้งเรื่องจนจบ และเลือกรายการอื่นใดก็ได้ให้ครบ 90 ชั่วโมง/ไตรมาส ข้อดีของวิธีนี้คือ ตอบสนองความต้องการของผู้ผลิตที่ไม่ต้องการให้ถูกบังคับว่าต้องผลิตวันละ 1 ชั่วโมง ซึ่งหากเลือกรายการละครที่ยาวกว่าชั่วโมงมาทำก็จะเป็นการลงทุนที่มากกว่าถูกบังคับไว้ทำให้ต้องตัดสินใจเลือกรายการอื่นแทน แต่หากใช้เฉลี่ยรายไตรมาสจะทำให้ผู้ผลิตเลือกรายการใดรายการหนึ่งได้ง่ายขึ้น โดยไม่ต้องกังวลว่าในหนึ่งวันต้องผลิตให้ได้หนึ่งชั่วโมง ส่วนกลุ่มคนตาบอดก็มีโอกาสได้รับบริการจากรายการที่มีความหลากหลายมากขึ้น รวมถึงมีโอกาสได้รับชมรายการที่ตนชื่นชอบไปได้ตั้งแต่ต้นจนจบโดยเฉพาะรายการละครที่มีความยาวมากกว่าหนึ่งชั่วโมง อย่างไรก็ดี อาจต้องมีการกำหนดช่วงเวลาในการออกอากาศเอาไว้ด้วยสำหรับรายการบันทึก

เทปเหล่านี้เช่นเดียวกับในประเทศสหรัฐอเมริกาที่กำหนดให้อยู่ในช่วงเวลา 6.00-24.00 น. และเพื่อประนีประนอมกับกลุ่มผู้ประกอบการที่มองว่าสัดส่วนการบริการ AD เพิ่มจากเดิม จึงอาจเสนอให้อนุญาตนับการฉายซ้ำในกลุ่มนี้ได้หนึ่งครั้ง แต่ต้องออกอากาศในช่วงเวลา 6.00-24.00 น. พร้อมกับการเสนอให้นำไปออนแอร์ในหน้าจอที่สองที่สามารถดูย้อนหลังได้

ข้อมูลดังกล่าวที่พบจากการอ่านงานวิจัยนี้ในส่วนของ AD คิดว่าอาจจะทำให้ช่วยตอบสนองความต้องการของคนพิการตามรูปแบบที่ 1 ได้ และขณะเดียวกันก็ได้ให้สิทธิ์ผู้ประกอบการเป็นผู้ตัดสินใจเลือกรายการที่นำมาผลิตและมีความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยต้นทุนไม่ได้เพิ่มขึ้นจากเดิม เพราะเปิดโอกาสให้ฉายซ้ำได้หนึ่งครั้งในกลุ่มรายการบันทึกเทป

ความเห็นที่มีต่อการพิจารณาผลการวิจัย

☐ เห็นชอบผลงานตามที่เสนอโครงการตามเสนอมา

✓ เห็นชอบโครงการและให้ปรับปรุงตามคำแนะนำข้างต้น

(ดร. ศิริมิตร ประพันธ์ธุรกิจ)

ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์

วันที่ 8 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการพิจารณาผลงานการดำเนินโครงการ

ชื่อโครงการ : โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

ชื่อคณะผู้วิจัย : คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

- โปรดให้ข้อเสนอแนะตามประเด็นดังต่อไปนี้

ลำดับ	รายการ	เหมาะสม	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
1	ผลการศึกษาเอกสารในภาพรวม	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	หน้า 580 ควรเขียนวิเคราะห์ความแตกต่าง และความเหมือนของแต่ละประเทศ และสุดท้ายวิเคราะห์สุดควรพัฒนาของประเทศไทยควรเป็นอย่างไร
2	ผลการศึกษาเอกสารนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	
3	ผลการสนทนากลุ่มในภาพรวม	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	
4	ผลการสนทนากลุ่มนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	

ลำดับ	รายการ	เหมาะสม	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
5	(ร่าง) หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ 5.1 รูปแบบที่ 1	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	
	5.2 รูปแบบที่ 2	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	
	5.3 รูปแบบที่ 3	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	
6	(ร่าง) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย สำหรับคณะกรรมการ กสทช. เรื่อง การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ควรอ้างอิงการพิมพ์ เช่น มาตรา 83 บรรทัดที่ 4
2. ควรมีบทสรุปหุ้มบริหาร

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ เป็นโครงการวิจัยที่เป็นประโยชน์ มีคุณค่าต่อการพัฒนาการบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ควรมีการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริการให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความเห็นที่มีต่อการพิจารณาผลการวิจัย

☐ เห็นชอบผลงานตามที่เสนอโครงการตามเสนอมา

☑ เห็นชอบโครงการและให้ปรับปรุงตามคำแนะนำข้างต้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณ ชัยวัฒนกุลวานิช

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่....เดือน....20 ก.พ. 2567....พ.ศ.....

ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการพิจารณาผลงานการดำเนินโครงการ

ชื่อโครงการ : โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

ชื่อคณะผู้วิจัย : คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

- โปรดให้ข้อเสนอแนะตามประเด็นดังต่อไปนี้

ลำดับ	รายการ	เหมาะสม	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
1	ผลการศึกษาเอกสารในภาพรวม	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง บางประเด็นยังไม่เป็นปัจจุบัน ได้แก่ 1) แนวคิดเกี่ยวกับคนพิการทางการได้ยิน ควรเพิ่ม “หรือสื่อความหมาย” และคำจำกัดความตามประกาศกระทรวง พม. และปัจจุบันหลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ใช้ตามความในประกาศกระทรวง พม. เรื่องหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565 2) แนวคิดเกี่ยวกับคนพิการทางการเห็น ขาดคำจำกัดความตามประกาศกระทรวง พม. เรื่องหลักเกณฑ์ความพิการ พ.ศ. 2552 3) พรบ. ส่งเสริมและพัฒนคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 มาตรา 20 (6) มีการแก้ไขเพิ่มเติมในวรรคท้าย รายงานยังไม่เป็นปัจจุบัน 4) ควรใช้แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2560 – 2564 (ขยายถึงปี 2565) ในรายงานเป็นฉบับที่ 3
2	ผลการศึกษาเอกสารนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	เลือกประเทศได้เหมาะสม จากประเทศที่มีการกำหนดแนวทางและมาตรการ แต่ผลการศึกษาจากเอกสารยังไม่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จหรือการปฏิบัติได้จริง ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการตามที่กำหนดแนวทางหรือหลักเกณฑ์ในการกำหนดสัดส่วน หรือการปฏิบัติได้จริงของผู้ผลิตสื่อในแต่ละประเทศ
3	ผลการสนทนากลุ่มในภาพรวม	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	การสนทนากลุ่มได้ข้อเสนอที่เป็นประโยชน์จากกลุ่มคนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ผลิตสื่อและผู้เกี่ยวข้อง และครอบคลุมในพื้นที่ 4 ภาค

ลำดับ	รายการ	เหมาะสม	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
4	ผลการสนทนากลุ่มนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	1. ผลการสนทนากลุ่มได้รับประเด็นข้อเสนอที่น่าสนใจทั้งในส่วนของผู้รับบริการและผู้ให้บริการ เพื่อประกอบการพิจารณากำหนดสัดส่วนการจัดบริการแต่ละประเภท ให้สอดคล้องกับความต้องการของคนพิการและความสามารถในการดำเนินการของสถานี รวมถึงการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ ที่จำเป็นสำหรับกลุ่มที่พิการแต่กำเนิดที่ใช้ภาษามือเป็นหลัก และคำบรรยายแทนเสียงที่จำเป็นกับกลุ่มที่พิการภายหลังหรือคนหูตึง รวมถึงผู้สูงอายุที่สามารถอ่านออกเขียนได้ 2. ผลการสนทนากลุ่มแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการเลือกรับชมของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายจะเลือกรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือเป็นหลัก และช่วงที่เวลาส่วนใหญ่ที่มีการรับชมและประเภทรายการที่คนพิการสนใจและรับชมมาก และความเพียงพอต่อการจัดบริการล่ามภาษามือ รวมถึงการจัดบริการคำบรรยายแทนเสียง นำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้
5	(ร่าง) หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ 5.1 รูปแบบที่ 1	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	1. ประเด็นของระยะเวลาการเตรียมความพร้อมและทดลองใช้บริการล่ามภาษามือ 1 ปี อาจไม่เพียงพอ เนื่องจากล่ามภาษามือยังมีจำนวนน้อยและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการที่ค่อนข้างสูง อาจกำหนดระยะเวลาการเตรียมความพร้อมและทดลองใช้บริการ เช่นเดียวกับคำบรรยายแทนเสียงคือ 2 ปี 2. ควรใช้รูปแบบตาราง ให้เหมือนกับ รูปแบบที่ 2 และ 3 เพื่อให้ดูและเปรียบเทียบกันได้ง่ายขึ้น
	5.2 รูปแบบที่ 2	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	1. บริการล่ามภาษามือในรูปแบบที่ 2 มีสัดส่วนชั่วโมงครึ่งหนึ่งของรูปแบบที่ 1 ที่เป็นข้อเสนอแนะจากกลุ่มคนพิการ 2. สัดส่วนการจัดบริการคงที่ อาจไม่สะท้อนให้เห็นการพัฒนาบริการทั้ง 3 บริการ โดยเฉพาะบริการคำบรรยายแทนเสียง และบริการเสียงบรรยายภาพในอนาคตอาจนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ได้ 3. ระยะเวลาการเตรียมความพร้อมและทดลองใช้บริการล่ามภาษามือ 1 ปี อาจไม่เพียงพอ เช่นกัน
	5.3 รูปแบบที่ 3	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	เช่นเดียวกับ รูปแบบที่ 2

ลำดับ	รายการ	เหมาะสม	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
6	(ร่าง) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย สำหรับคณะกรรมการ กสทช. เรื่อง การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	อาจเสนอประเด็นการพัฒนาศักยภาพล่ามภาษามือโทรทัศน์จากข้อเสนอที่คนพิการได้สะท้อนในประเด็นต่างๆ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. คำที่ใช้ในรายงานบางจุดเป็นคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย บางจุดใช้คนหูหนวก/ คนพิการทางการได้ยิน และคนพิการทางการเห็น บางจุดใช้คนตาบอด คนพิการทางการมองเห็น ควรใช้ให้ถูกต้องเหมือนกันทุกจุด

2. การเรียงข้อ /การเขียนข้อย่อย เช่น บทที่ 5 ข้อ 5.4 ข้อย่อยใช้ 5.4.1 แต่ ข้อ 5.5 ข้อย่อยใช่ 1. เป็นต้น หรือ บางข้อจุดบางข้อใช้วงเล็บ

3. ข้อ 4. ผลการศึกษาภาคเหนือ 3) ประเภทรายการที่รับชมทางโทรทัศน์ (หน้า 185 – 193) ไม่ได้ระบุอันดับ 1 – 7 เช่นเดียวกับภาคอื่นที่มีการระบุไว้

ความเห็นที่มีต่อการพิจารณาผลการวิจัย

☐ เห็นชอบผลงานตามที่เสนอโครงการตามเสนอมา

☑ เห็นชอบโครงการและให้ปรับปรุงตามคำแนะนำข้างต้น

(.....)
(นางพัชรมณฑ์ ปิติปัญญากุล)
ตำแหน่งผู้อำนวยการกองส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการคนพิการ
วันที่ 19 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

☑ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการพิจารณาผลงานการดำเนินโครงการ

ชื่อโครงการ : โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

ชื่อคณะผู้วิจัย : คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

- โปรดให้ข้อเสนอแนะตามประเด็นดังต่อไปนี้

ลำดับ	รายการ	เหมาะสม	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
1	ผลการศึกษาเอกสารในภาพรวม	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	ค่อนข้างอ่านยากเพราะมีการใส่ข้อมูลเข้ามาจำนวนมาก และหลายส่วนก็ไม่จำเป็นและซ้ำซ้อน ควรตัดให้กระชับขึ้น และควรเพิ่มบทคัดย่อ และบทสรุปผู้บริหาร เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้น
2	ผลการศึกษาเอกสารนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	ควรระบุให้ชัดเจนขึ้น เนื่องจากสรุปมาเป็น 3 แนวทาง ตามกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ได้ระบุว่าควรจะเป็นแนวทางใด และแต่ละแนวทางมีข้อดีข้อเสียอย่างไร
3	ผลการสนทนากลุ่มในภาพรวม	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	การเขียนมีการใส่คำสัมภาษณ์มามากเกินไป ซึ่งซ้ำซ้อนคำตอบเดียวกัน และหลายส่วนก็มีความยาวมากเกินไป ควรสรุปและเลือกคำสัมภาษณ์มาเพียงบางส่วน
4	ผลการสนทนากลุ่มนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	มีการสรุปได้ตามการสนทนากลุ่ม แต่ยังไม่ชัดเจนว่าสรุปออกมาเป็นตัวเลขนั้นได้อย่างไร เนื่องจากความเห็นค่อนข้างมีความหลากหลาย

ลำดับ	รายการ	เหมาะสม	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
5	(ร่าง) หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ 5.1 รูปแบบที่ 1	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	- ควรระบุที่มา และอธิบายเชื่อมโยงกับผลการสนทนากลุ่ม รวมถึงอ้างอิงการศึกษาเอกสาร - เหตุใดจึงใช้ค่ามัธยฐาน (median) ไม่ใช้ค่าเฉลี่ย (mean)
	5.2 รูปแบบที่ 2	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	- ควรระบุที่มา และอธิบายเชื่อมโยงกับผลการสนทนากลุ่ม รวมถึงอ้างอิงการศึกษาเอกสาร - ได้ตัวเลขนี้มาได้อย่างไร
	5.3 รูปแบบที่ 3	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	- ควรระบุที่มา และอธิบายเชื่อมโยงกับผลการสนทนากลุ่ม รวมถึงอ้างอิงการศึกษาเอกสาร - คำอธิบายยังไม่ชัดเจน ว่าเหตุใดควรคงสัดส่วนไว้ ณ ปีที่ 5 ของรอบปัจจุบัน ทั้งที่ขัดแย้งกับความต้องการของคนพิการ ใครเป็นผู้เสนอสัดส่วนนี้
6	(ร่าง) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับคณะกรรมการ กสทช. เรื่อง การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ	☑ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	- ส่วนใหญ่ยังเป็นข้อเสนอที่กว้างและไม่เป็นรูปธรรม

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

- เหตุใดต้องนำผู้สูงอายุมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง?
- เหตุใดจึงไม่ทำการวิจัยเชิงปริมาณ หรือทำวิจัยเชิงปริมาณควบคู่ด้วย เนื่องจากเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องตัวเลข และคำตอบแบบเลือกตอบได้
- เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ แต่การรายงานผลส่วนใหญ่เป็นแบบตารางและตัวเลข
- การวิจัยเอกสาร แทบไม่ได้นำมาใช้ในการจัดทำข้อเสนอ หรือไม่ได้เชื่อมโยง
- ข้อมูลของประเทศญี่ปุ่นเกี่ยวกับสัดส่วน ระบุว่าไม่สามารถหาได้ ซึ่งทำให้ผลมีความไม่สมบูรณ์ ควรระบุอย่างน้อยคร่าวๆเท่าที่มีข้อมูล
- เหตุใดจึงต้องนำเสนอข้อมูลซ้ำ คือตาราง 5.1 และ 5.2

- มีการสะกดผิดหลายจุด (เช่น ภาคตะวันออกเฉลียงเหนือ)
- การนำเสนอ quote ละเอียดเกินไป ควรสรุปเอาแต่ประเด็นสำคัญ ไม่ต้องคัดลอกมาทุกคำ ทำให้อ่านยาก

ความเห็นที่มีต่อการพิจารณาผลการวิจัย

☐ เห็นชอบผลงานตามที่เสนอโครงการตามเสนอมา

☑ เห็นชอบโครงการและให้ปรับปรุงตามคำแนะนำข้างต้น

(.....ผศ.ดร.วรัชญ์ ครุจิต...)

ตำแหน่ง.....รองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา

คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

วันที่...17..เดือน.....กุมภาพันธ์.....พ.ศ.....2567.....

ภาคผนวก ค. การปรับปรุง แก้ไขจากข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการพิจารณาผลงานการดำเนินโครงการ

ชื่อโครงการ : โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

ชื่อคณะผู้วิจัย: คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

1. ดร. มลิวัลย์ ธรรมแสง

ลำดับ	รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
1	ผลการศึกษาเอกสารในภาพรวม ☐☐เหมาะสม☐ ☐☐ไม่เหมาะสม	งานที่ศึกษาวิจัย แม้จะทำได้ดี แต่การนำเสนองานยังต้องการการปรับปรุงให้มีรูปแบบของการวิจัยเพื่อพัฒนามากขึ้น เช่น บทที่ ต้องปรับปรุงการนำเสนอให้อ่านง่าย	ปรับแก้ตามคำแนะนำ
2	ผลการศึกษาเอกสารนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้ ☐☐เหมาะสม ☐☐ไม่เหมาะสม	การใช้คำศัพท์เชิงวิชาการ เช่น คนพิการทางการเห็น คำบรรยายแทนเสียง เป็นต้น ควรใช้ให้เหมือนกัน ในประเทศไทย ใช้คำว่าพระราชบัญญัติ สำหรับเอกสารต่างประเทศ ใช้คำว่ากฎหมาย	(ปรับแก้ใช้คำว่าคนพิการทางการเห็น และคำบรรยายแทนเสียง)
3	ผลการสนทนากลุ่มในภาพรวม ☐☐เหมาะสม ☐☐ไม่เหมาะสม	ผลการศึกษาทำได้ดี แต่การเรียบเรียงข้อความเห็นต่าง ๆ ต้องนำมาจัดให้เป็นหมวดหมู่ให้เห็นชัดเจน ถ้าสามารถสรุปเฉพาะกลุ่ม แล้วนำมาเปรียบเทียบกันก็จะชัดและสั้นลง	ปรับแก้ตามคำแนะนำ
4	ผลการสนทนากลุ่มนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำ	รวบรวมได้ละเอียดมาก มีข้อมูลครบถ้วน มีหลักฐานชัดเจนจำนวนมาก ควรมีบทสรุปแยกตามกลุ่มที่ศึกษาให้ชัดเจน	มีเสนอไว้แล้ว

ลำดับ	รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
	บรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้ ☐☐เหมาะสม ☐☐ไม่เหมาะสม		
5	(ร่าง) หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียงและเสียงบรรยายภาพ 5.1 รูปแบบที่ 1 ☐☐เหมาะสม ☐☐ไม่เหมาะสม	รูปแบบที่ 1 หน้า 609 ควรเขียนให้ชัดเจนว่าเป็นข้อเสนอแนะจากกลุ่มคนพิการเป็นฐาน	ปรับแก้ตามคำแนะนำ
	5.2 รูปแบบที่ 2 ☐☐เหมาะสม ☐☐ไม่เหมาะสม	ควรมีชื่อเรียก หรืออ้างอิงชื่อของรูปแบบให้ชัดเจน	ปรับแก้ตามคำแนะนำ
	5.3 รูปแบบที่ 3 ☐☐เหมาะสม ☐☐ไม่เหมาะสม	ควรมีชื่อเรียกหรืออ้างอิง จะสะดวกกับการทำความเข้าใจ เพราะงานนี้มีข้อมูลมาก และจะสะดวกในการเขียนบทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ปรับแก้ตามคำแนะนำ
6	(ร่าง) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับคณะกรรมการ กสทช. เรื่อง การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ☐☐เหมาะสม ☐☐ไม่เหมาะสม	นำผลการศึกษาวิจัยมาจัดทำได้ดี ชัดเจน ข้อเสนอแนะควรมีส่วนการอภิปรายผลและข้อเสนอแนะให้ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การใช้งานจริงได้มากขึ้น	เป็นการสรุปรายงานผลและจัดทำข้อเสนอต่อ กสทช. เพื่อนำไปใช้งาน จึงไม่ได้มีการอภิปรายในเชิงวิชาการ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ที่	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
1	บทที่ 4 การศึกษาข้อมูลทำได้ละเอียดดีมาก แต่การนำเสนอควรมีรูปแบบที่อ่านและทำความเข้าใจได้ง่ายกว่านี้ การกล่าวอ้างถึงคำพูดอาจจะใช้ได้ แต่ถ้านำมาอ้างในทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง จะทำให้ผู้อ่านสับสน และไม่ได้ภาพที่ชัดเจนของข้อมูล ซึ่งข้อมูลในบทที่ 4 มีจำนวนมาก (หน้า 54 – 540)	ได้มีการปรับรูปแบบการนำเสนอในส่วนของการสนทนากลุ่มตามข้อเสนอแนะของ รศ. ดร.ศิริมิตร โดยได้มีการจัดกลุ่ม และลดการกล่าวอ้างอิง
2	บทที่ 5 หน้า 581 ตารางที่นำเสนอควรศึกษาว่าชื่อจองตารางครอบคลุมข้อมูลภายในตารางหรือไม่ การนำเสนอผลของตารางควรนำเสนอเฉพาะข้อมูลที่ปรากฏ ไม่ควรมีข้อสรุปที่ไม่ปรากฏในตาราง เพิ่มเติมส่วนที่เป็นความเห็น ควรอยู่ในการอภิปรายผล หรือขอให้ทีมงานไปร่วมกันพิจารณาปรับปรุงวิธีการเขียนให้ชัดเจน งานนี้จะมีคุณภาพที่อยู่ในระดับดีมาก	ปรับตารางแล้ว และเป็นการสรุปรายงานผลและจัดทำข้อเสนอต่อ กสทช. เพื่อนำไปใช้งาน จึงไม่ได้มีการอภิปรายในเชิงวิชาการ

2. รศ.ดร. ศิริมิตร ประพันธ์ธุรกิจ

ลำดับ	รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
1	ผลการศึกษาเอกสารในภาพรวม □□เหมาะสม□ □□ไม่เหมาะสม	ไม่แน่ใจ ผู้วิจัยอาจต้องจัดระบบข้อมูลในบทที่ 4 ตามข้อเสนอแนะก่อน ซึ่งน่าจะช่วยให้สกัดแนวคิดและประเด็นหลัก ๆ สำหรับการวางแนวนโยบายฯ ได้ครบถ้วนมากขึ้น รวมถึงสามารถนำประเด็นที่เกี่ยวข้องที่พบจากการศึกษาเอกสารในต่างประเทศมาเปรียบเทียบกับของประเทศไทยในปัจจุบัน เพื่อนำไปพิจารณาดูว่าข้อเรียกร้องของกลุ่มตัวอย่างสัมภาษณ์เกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนฯ นั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด โดยมีข้อมูลจากผลการศึกษาจากเอกสารในประเด็นต่าง ๆ ที่พบมาสนับสนุนหรือหักล้างต่อไปก่อนที่จะจัดทำ (ร่าง) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายอย่างเป็นระบบมากขึ้นต่อไป	เป็นการจัดเรียงตามวัตถุประสงค์การดำเนินงานจึงคงไว้ตามเดิม
2	ผลการศึกษาเอกสารนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้ □□เหมาะสม □□ไม่เหมาะสม	มีแนวโน้มว่าจะพัฒนาข้อเสนอแนะฯ ต่อไปได้ หากมีการจัดระเบียบข้อมูลและสกัดประเด็นสำคัญ ๆ ออกมาอย่างเป็นระบบ ตามเหตุผลในข้อที่ 1	รับทราบ

ลำดับ	รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
3	ผลการสนทนากลุ่มในภาพรวม ☐☐เหมาะสม ☐☐ไม่เหมาะสม	ไม่แน่ใจ เนื่องจากผลการศึกษาอาจมีการจัดแบ่งกลุ่มที่ค่อนข้างสับสน และใช้ "ภาค" ซึ่งไม่ใช่ตัวแปรสำคัญในสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการค้นหาคำตอบ ทำให้การจัดระบบการนำเสนอข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลอาจคลาดเคลื่อนและมีความสับสนได้ง่าย จึงเสนอว่าน่าจะต้องจัดข้อมูลผลการศึกษาแยกตามกลุ่มต่าง ๆ ตามข้อเสนอและเหตุผลแนบท้าย - การกำหนดกลุ่ม "คนพิการ" โดยรวมนักวิชาการและผู้บริโภคกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์เข้าไปในผลการศึกษาอาจไม่เหมาะสม จึงเสนอว่าอาจแบ่งข้อมูลการสัมภาษณ์โดยแสดงผลตามกลุ่ม ดังนี้ กลุ่มคนพิการ กลุ่มผู้ประกอบการ กลุ่มอื่น ๆ	มีการปรับเปลี่ยนบทใหม่และการนำเสนอผลตามรายภาคนั้น เนื่องจากแต่ละภาคมีการแสดงความคิดเห็นด้านสัดส่วนของบริการเพื่อคนพิการที่แตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องมีการนำเสนอผลเป็นรายภาคประกอบด้วย
4	ผลการสนทนากลุ่มนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้ ☐☐เหมาะสม ☐☐ไม่เหมาะสม	ไม่แน่ใจ ตามเหตุผลในข้อ 3 แต่หากมีการจัดข้อมูล และแปรผลออกมาใหม่อย่างเป็นระบบน่าจะทำให้ได้คำตอบที่นำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์ลัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสี่ยงและเสี่ยงบรรยายภาพได้อย่างเหมาะสม	มีการปรับเปลี่ยนการนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นระบบมากขึ้น

ลำดับ	รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
5	(ร่าง) หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ 5.1 รูปแบบที่ 1 ☐☐เหมาะสม ☐☐ไม่เหมาะสม	เหมาะสมสำหรับกลุ่มคนพิการ เพราะได้รับบริการ SL, CC และ AD ที่เพิ่มขึ้นจากเดิม แต่อาจไม่เหมาะสมกับผู้ประกอบกิจการที่คิดว่า "เป็นภาระมากเกินไป" ซึ่งในการศึกษาเอกสารพบว่าเป็นประเด็นหนึ่งสำหรับการกำหนดหลักเกณฑ์การให้บริการ ดังนั้น รูปแบบที่ 1 จึงอาจถูกโต้แย้งจากกลุ่มผู้ประกอบกิจการได้	เป็นการเสนอจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้สนทนาที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่างกัน ซึ่ง กสทช. จะต้องนำไปพิจารณาร่วมกับปัจจัยและรูปแบบอีก 2 ประเภท
	5.2 รูปแบบที่ 2 ☐☐เหมาะสม ☐☐ไม่เหมาะสม	เหมาะสมสำหรับกลุ่มผู้ประกอบกิจการ เพราะให้บริการ SL, CC และ AD ที่คงเดิมเป็นส่วนใหญ่ และลดลงในบางประเภท แต่อาจไม่เหมาะสมกับกลุ่มคนพิการที่คิดว่า "ตนมีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลอย่างเท่าเทียม" และจำนวนที่มีอยู่น้อยเกินไปเมื่อเทียบกับในบางประเทศ โดยเฉพาะ CC ซึ่งในการศึกษาเอกสารพบว่าสามารถให้บริการได้ 100 % แต่หากกำหนดรูปแบบที่ 2 นี้กลับพบว่าไม่มีการเพิ่มสัดส่วนขึ้นจากเดิม แต่ปรับลดสัดส่วนลงจากเดิม ดังนั้น รูปแบบที่ 2 จึงอาจถูกโต้แย้งจากกลุ่มคนพิการได้	เป็นการเสนอจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้สนทนาที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่างกัน ซึ่ง กสทช. จะต้องนำไปพิจารณาร่วมกับปัจจัยและรูปแบบอีก 2 ประเภท
	5.3 รูปแบบที่ 3 ☐☐เหมาะสม ☐☐ไม่เหมาะสม	ไม่แน่ใจ เพราะในเล่มงานวิจัยมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านเทคโนโลยีการรับชมน้อยเกินกว่าจะนำมาสรุปเป็นสัดส่วนที่ระบุไว้ได้ ทำให้ดูเหมือนข้อมูลชุด	เป็นการเสนอจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้สนทนาที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่างกัน ซึ่ง กสทช. จะต้องนำไป

ลำดับ	รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
		นี้เป็นการตั้งธงของผู้วิจัยไว้ก่อนว่าต้องการให้ทุกอย่างคงเดิมไปก่อน เพราะภูมิทัศน์สื่อทีวีกำลังเปลี่ยนไป แต่สิ่งนี้อาจต้องการข้อมูลมาสนับสนุนมากขึ้น เพราะหากมีการถกเถียงว่าปัจจุบัน AI พัฒนาไปเร็วมาก การทำ CC สามารถทำได้อย่างรวดเร็ว สมควรเพิ่มสัดส่วนการให้บริการโดยไม่จำเป็นต้องรอให้เกิดการเปลี่ยนผ่านไปจนถึง 72 ก็ได้ (ข้อเสนอเพิ่มเติม : ตามเอกสารในภาคผนวก)	พิจารณาร่วมกับปัจจัยและรูปแบบอีก 2 ประเภท
6	(ร่าง) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับคณะกรรมการ กสทช. เรื่อง การจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ☐☐เหมาะสม ☐☐ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะหลายเชื่อว่า กสทช. ดำเนินการอยู่แล้ว หากเสนอประเด็นใหม่เพิ่มเติมได้มากขึ้น จากโมเดลที่ผู้วิจัยเสนอเข้าไปว่าสัดส่วนที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร และหากต้องการให้ดำเนินไปถึงจุดนั้นน่าจะต้องเตรียมการเรื่องใดบ้าง ก็น่าจะเป็นประโยชน์มากขึ้น	เป็นการเสนอจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้สนทนาที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่างกัน ซึ่ง กสทช. จะต้องนำไปพิจารณาร่วมกับปัจจัยอื่น ๆ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ที่	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
1	บทที่ 4 เป็นบทที่มีความยาวมากเกินไป ทีมวิจัยอาจแบ่งเป็นบทย่อยหลายบท เพื่อให้ง่ายต่อการกลับไปเช็คข้อมูลต้นทางก่อนพิจารณาดูถึงผลสรุปที่ได้ ซึ่งผู้อ่านงานวิจัยจะสามารถติดตามไปทีละประเด็นได้สะดวกขึ้น จึงเสนอ	มีการปรับเปลี่ยนการนำเสนอผล ตามประเด็นของผลการวิจัยเพื่อให้สะดวกในการอ่านผลการวิจัยมากยิ่งขึ้น

ที่	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
	ให้ปรับบทที่ 4 ดังนี้ (บท 4 ผลการศึกษาเอกสาร/ บท 5 ผลการศึกษากลุ่มคนพิการและผู้สูงอายุ/ บท 6 ผลการศึกษาผู้ประกอบกิจการ/ บท 7 ผลการศึกษากลุ่มนักวิชาการและอื่น ๆ)	
2	บทที่ 4 วิเคราะห์ผลการศึกษาเฉพาะในส่วนของการศึกษาเอกสาร ใน 5 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น และไทย และสรุปผลเป็นตารางเปรียบเทียบที่ดึงตัวแปรสำคัญ ๆ ออกมาเพื่อชี้ให้เห็นว่าการกำหนดนโยบายฯ ในประเทศต่าง ๆ ได้คำนึงถึงประเด็นและปัจจัยใดบ้าง เพื่อจะได้เชื่อมโยงหรือใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนข้อเสนอแนะของผู้วิจัยต่อการกำหนดนโยบายเรื่องสัดส่วนต่อไป ทั้งนี้อาจแบ่งหัวข้อให้เหมือนกันทุกประเทศ (ของญี่ปุ่นที่เขียนมาจัดเรียงหัวข้อไม่เหมือนกับประเทศอื่น ๆ ทำให้อ่านแล้วจัดระบบความคิดยาก)	ปรับแก้ตามคำแนะนำ
3	บทที่ 5 วิเคราะห์ผลการศึกษาการสัมภาษณ์จากการประชุมกลุ่มคนพิการ และผู้สูงอายุเท่านั้น (การเขียนแจกแจงไม่ต้องแบ่งเป็น “ภาค” เพราะไม่ใช่ตัวแปรที่เราต้องการหาคำตอบหรือใช้เป็นข้อเสนอแนะได้ แต่ให้นับข้อมูลต่าง ๆ รวมไว้ด้วยกัน โดยแบ่งหัวข้อการวิเคราะห์เป็นสองเรื่องย่อยคือ การเปิดรับข้อมูลข่าวสาร และความเห็นต่อการจัดให้บริการฯ แต่ละประเภท (ไม่ต้องแยกภาค แต่ให้รวมกลุ่ม)	ปรับโดยนำเสนอผลด้านพฤติกรรมการเปิดรับของกลุ่มคนพิการ และกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของโครงการ เพื่อความชัดเจนมากยิ่งขึ้น
4	บทที่ 6 วิเคราะห์ผลการศึกษาการสัมภาษณ์ความเห็นต่อการจัดให้บริการฯ แต่ละประเภทจากการผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์	การแบ่งประเภทธุรกิจส่งผลต่อข้อคิดเห็นที่ต่างกัน จึงคงไว้

ที่	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
5	บทที่ 7 วิเคราะห์ผลการศึกษาการสัมภาษณ์ความเห็นต่อการจัดให้บริการฯ ประเภทจากกลุ่มอื่น ๆ ได้แก่ นักวิชาการ ผู้ผลิตอิสระ และกลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ (โดยตัดการแสดงผลการศึกษาเรื่องการเปิดรับสื่อทิ้งไป)	ปรับแก้เรื่องพฤติกรรมการเปิดรับออกไป
6	บทที่ 8 สรุปผลการศึกษา ร่างผลการศึกษาและร่างข้อเสนอเชิงนโยบายฯ หมายเหตุ : - หัวข้อ 4.2 (เดิม) ในหน้า 84-91 สามารถย้ายไปบทที่ 3 แทน - การวิเคราะห์ผลการศึกษาโดยแบ่งหัวข้อเป็นภาคต่าง ๆ ของไทยทำให้งานศึกษาเกิดความสับสนได้ โดยส่วนตัวคิดว่าการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยจัดกิจกรรมกระจายไปตามภาคต่าง ๆ สามารถกระทำได้ แต่การวิเคราะห์ผลการศึกษาไม่น่าจะนำตัวแปรนี้เข้ามาแบ่งเป็นหัวข้อในผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล เนื่องจากผลการศึกษาที่เราต้องทราบไม่มีความเกี่ยวข้องกับตัวแปรเรื่องภาคต่าง ๆ ของไทย โดยส่วนตัวจึงคิดว่าน่าจะปรับการเขียนในบทที่ 4 ใหม่	ปรับแก้ตามคำแนะแนะนำ และย้ายข้อมูลหน้า 84-91 ไปไว้ในบทที่ 3 การวิเคราะห์ผลการศึกษา เนื่องจากแต่ละภาคมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน จึงยังคงนำเสนอผลในส่วนของสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ แบบแบ่งรายภาคเช่นเดิม
	จากการอ่านข้อมูลงานวิจัย สำหรับการให้บริการ AD มีสิ่งที่น่าสนใจประการหนึ่งที่ขอเสนอให้ผู้วิจัยโปรดลองรับไว้พิจารณา นั่นคือ การกำหนดสัดส่วนแบบเฉลี่ยรายไตรมาส (ในสหรัฐอเมริกากำหนดไว้ 87.5 ชั่วโมง แบ่งเป็น prime time 50 ชั่วโมง และช่วง 6.00-24.00 น. อีก 37.5 ชั่วโมง) และแนวคิดเรื่อง born accessible ที่กลุ่มคนตาบอดเสนอ ซึ่งสามารถทำได้ในรายการข่าวที่ผลการวิจัยก็พบว่าเป็นรายการที่คนตาบอดดูมากที่สุด แต่อาจเข้าไม่ถึงในบางส่วน เช่น การขึ้นข้อความ	รับทราบ

ที่	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
	การบอกให้ทราบเกี่ยวกับภาพข่าวที่ปรากฏและการพูดเชื่อมฉาก เป็นต้น	
6	ข้อดีของการเสนอเกี่ยวกับการนำเสนอ AD ในรูปแบบ Born Accessible เป็นสิ่งที่ทำได้ง่าย ไม่เพิ่มต้นทุนการผลิตให้ผู้ประกอบการ เป็นรายการที่คนตาบอดนิยมดูมากที่สุดเพราะไม่ต้องอาศัยอุปกรณ์ไปยังเส้นเสียง AD ที่มีความยุ่งยาก และทำให้สามารถเพิ่มสัดส่วนการให้บริการ AD มากขึ้นได้อย่างรวดเร็ว โดยหากผู้ผลิตรายการข่าว/สนทนารายใดใช้วิธีพูดบรรยายภาพและฉากเข้าไปในรายการด้วย ก็ให้นับเป็นรายการที่ให้บริการเอดีด้วย แต่ข้อเสนอนี้ต้องเสนอแนะให้ กสทช. ต้องมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตรายการข่าวแบบ born accessible เพิ่มเติมให้กับสถานีช่องต่าง ๆ เพื่อปรับเปลี่ยนความเคยชินในการพูดของผู้ดำเนินรายการเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (รายละเอียดเพิ่มในภาคผนวก)	รับทราบ

3. ผศ.ดร.โสภณ ชัยวัฒนกุลวานิช

ลำดับ	รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
1	ผลการศึกษาเอกสารในภาพรวม □□เหมาะสม□ □□ไม่เหมาะสม	หน้า 580 ควรเขียนวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างของแต่ละประเทศ และสุดท้ายวิเคราะห์จุดควรพัฒนาของประเทศไทยควรเป็นอย่างไร	นำเสนอในรายงานแล้ว
2	ผลการศึกษาเอกสารนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้ □□เหมาะสม □□ไม่เหมาะสม		
3	ผลการสนทนากลุ่มในภาพรวม □□เหมาะสม □□ไม่เหมาะสม		
4	ผลการสนทนากลุ่มนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้ □□เหมาะสม □□ไม่เหมาะสม		
5	(ร่าง) หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ 5.1 รูปแบบที่ 1		

ลำดับ	รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
	□ □เหมาะสม □ □ไม่เหมาะสม		
	5.2 รูปแบบที่ 2 □ □เหมาะสม □ □ไม่เหมาะสม		
	5.3 รูปแบบที่ 3 □ □เหมาะสม □ □ไม่เหมาะสม		
6	(ร่าง) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย สำหรับคณะกรรมการ กสทช. เรื่องการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ □ □เหมาะสม □ □ไม่เหมาะสม		

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ที่	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
1	ตรวจสอบการพิมพ์ เช่น หน้า 83 บรรทัดที่ 4	ปรับแก้ตามคำแนะนำ
2	ควรมีบทสรุปผู้บริหาร	เพิ่มบทสรุปผู้บริหาร

4. คุณพัชรมณฑ์ ปิติปัญญากุล

ลำดับ	รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
1	ผลการศึกษาเอกสารในภาพรวม□ □□เหมาะสม □□ไม่เหมาะสม	การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องบางประเด็นยังไม่เป็น ปัจจุบันได้แก่ 1) แนวคิดเกี่ยวกับคนพิการทางการได้ยินควรเพิ่ม "หรือสื่อความหมาย" และคำจำกัดความตามประกาศกระทรวง พม. และปัจจุบันหลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายใช้ตามความในประกาศ กระทรวงพม. เรื่องหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ 3) พ. ศ. 2565	ปรับแก้ตามคำแนะนำ
		2) แนวคิดเกี่ยวกับคนพิการทางการเห็นขาดคำจำกัดความตามประกาศกระทรวงพม. เรื่องหลักเกณฑ์ความพิการ พ.ศ. 2552	ปรับแก้ตามคำแนะนำ
		3) พรบ. ส่งเสริมและพัฒนคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2)พ.ศ. 2566 มาตรา 20 (6) มีการแก้ไขเพิ่มเติมในวรรคท้าย รายงานยังไม่เป็นปัจจุบัน	ปรับแก้ตามคำแนะนำ
		4)ควรใช้แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่5พ.ศ. 2560-2564(ขยายถึงปี2565) ในรายงานเป็นฉบับที่ 3	ปรับแก้ตามคำแนะนำ
2	ผลการศึกษาเอกสารนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทน	เลือกประเทศได้เหมาะสมจากประเทศที่มีการกำหนดแนวทางและมาตรการ แต่ผลการศึกษาจากเอกสารยังไม่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จหรือการปฏิบัติได้จริง ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการตามที่	ปรับแก้ตามคำแนะนำ

ลำดับ	รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
	เสียง และเสียงบรรยายภาพได้ □□เหมาะสม □□ไม่เหมาะสม	กำหนดแนวทาง หรือหลักเกณฑ์ในการกำหนดสัดส่วนหรือการปฏิบัติได้จริงของผู้ผลิตสื่อในแต่ละประเทศ	
3	ผลการสนทนากลุ่มในภาพรวม □ □□เหมาะสม □□ไม่เหมาะสม	การสนทนากลุ่มได้ข้อเสนอที่เป็นประโยชน์จากกลุ่มคนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ผลิตสื่อและผู้เกี่ยวข้อง และครอบคลุมในพื้นที่ 4 ภาค	รับทราบ
4	ผลการสนทนากลุ่มนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้ □□เหมาะสม □□ไม่เหมาะสม	1.ผลการสนทนากลุ่มได้รับประเด็นข้อเสนอ ที่น่าสนใจทั้งในส่วนของผู้รับบริการและผู้ให้บริการ เพื่อประกอบการพิจารณากำหนดสัดส่วนการจัดบริการแต่ละประเภทให้สอดคล้องกับความต้องการของคนพิการ และความสามารถในการดำเนินการของสถานี รวมถึงการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการจัดให้มีบริการล่ามภาษามือที่จำเป็นสำหรับกลุ่มที่พิการแต่กำเนิดที่ใช้ภาษามือเป็นหลัก และคำบรรยายแทนเสียงที่จำเป็นกับกลุ่มที่พิการภายหลังหรือคนหูตึง รวมถึงผู้สูงอายุที่สามารถอ่านออกเขียนได้	รับทราบ
		2. ผลการสนทนากลุ่มแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการเลือกรับชมของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จะเลือกรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือเป็นหลัก และช่วงที่เวลาส่วนใหญ่ที่มีการรับชมและประเภทรายการที่คน	รับทราบ

ลำดับ	รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
		พิการสนใจและรับชมมาก และความเพียงพอต่อการจัดบริการล่ามภาษามือ รวมถึงการจัดบริการคำบรรยายแทนเสียง นำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้	
5	(ร่าง) หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ 5.1 รูปแบบที่ 1 □ □เหมาะสม □ □ไม่เหมาะสม	1. ประเด็นของระยะเวลาการเตรียมความพร้อมและทดลองใช้บริการล่ามภาษามือ 1 ปี อาจไม่เพียงพอเนื่องจากล่ามภาษามือยังมีจำนวนน้อยและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการที่ค่อนข้างสูง อาจกำหนดระยะเวลาการเตรียมความพร้อมและทดลองใช้บริการ เช่นเดียวกับคำบรรยายแทนเสียงคือ 2 ปี	เป็นการเสนอจากความคิดเห็นของคนพิการ ซึ่ง กสทช. จะต้องนำไปพิจารณาร่วมกับปัจจัยและรูปแบบอีก 2 ประเภท จึงคงไว้ตามเดิม
		2. ควรใช้รูปแบบตาราง ให้เหมือนกับรูปแบบที่ 2 และ 3 เพื่อให้ดูและเปรียบเทียบกันได้ง่ายขึ้น	เป็นการเสนอแนะจากโครงสร้างคำถามที่ต่างกันและกลุ่มตัวอย่างที่ต่างกัน จึงคงไว้ตามเดิม
	5.2 รูปแบบที่ 2□ □ □เหมาะสม □ □ไม่เหมาะสม	1. บริการล่ามภาษามือในรูปแบบที่ 2 มีสัดส่วนชั่วโมงครึ่งหนึ่งของรูปแบบที่ 1 ที่เป็นข้อเสนอแนะจากกลุ่มคนพิการ	เป็นการเสนอจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้สนทนาที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่างกัน ซึ่ง กสทช. จะต้องนำไปพิจารณาร่วมกับปัจจัยและรูปแบบอีก 2 ประเภท จึงคงไว้ตามเดิม

ลำดับ	รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
		2. สัดส่วนการจัดบริการคงที่ อาจไม่สะท้อนให้เห็นการพัฒนาบริการทั้ง 3 บริการ โดยเฉพาะบริการคำบรรยายแทนเสียง และบริการเสียงบรรยายภาพในอนาคตอาจนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ได้	เป็นการเสนอจากความคิดเห็นของคนพิการ ซึ่ง กสทช. จะต้องนำไปพิจารณาร่วมกับปัจจัยและรูปแบบอีก 2 ประเภท จึงคงไว้ตามเดิม
		3. ระยะเวลาการเตรียมความพร้อมและทดลองใช้บริการล่ามภาษามือ 1 ปี อาจไม่เพียงพอ เช่นกัน	เป็นการเสนอจากความคิดเห็นของคนพิการ ซึ่ง กสทช. จะต้องนำไปพิจารณาร่วมกับปัจจัยและรูปแบบอีก 2 ประเภท จึงคงไว้ตามเดิม
	5.3 รูปแบบที่ 3 ☐ ☐เหมาะสม ☐ ☐ไม่เหมาะสม	1. บริการล่ามภาษามือในรูปแบบที่ 2 มีสัดส่วนชั่วโมงครึ่งหนึ่งของรูปแบบที่ 1 ที่เป็นข้อเสนอแนะจากกลุ่มคนพิการ	เป็นการเสนอจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้สนทนาที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่างกัน ซึ่ง กสทช. จะต้องนำไปพิจารณาร่วมกับปัจจัยและรูปแบบอีก 2 ประเภท จึงคงไว้ตามเดิม
		2. สัดส่วนการจัดบริการคงที่ อาจไม่สะท้อนให้เห็นการพัฒนาบริการทั้ง 3 บริการ โดยเฉพาะบริการคำบรรยายแทนเสียง และบริการเสียงบรรยายภาพในอนาคตอาจนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ได้	เป็นการเสนอจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้สนทนาที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่างกัน ซึ่ง กสทช. จะต้องนำไปพิจารณาร่วมกับปัจจัยและรูปแบบอีก 2 ประเภท จึงคงไว้ตามเดิม
		3. ระยะเวลาการเตรียมความพร้อมและทดลองใช้บริการล่ามภาษามือ 1 ปี อาจไม่เพียงพอ เช่นกัน	เป็นการเสนอจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้สนทนาที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่างกัน ซึ่ง กสทช. จะต้องนำไปพิจารณาร่วมกับปัจจัยและ

ลำดับ	รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
			รูปแบบอีก 2 ประเภท จึงคงไว้ตามเดิม
6	(ร่าง) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับคณะกรรมการ กสทช. เรื่องการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ☐☐เหมาะสม ☐☐ไม่เหมาะสม	อาจเสนอประเด็นการพัฒนาศักยภาพล่ามภาษามือโทรทัศน์จากข้อเสนอที่คนพิการได้สะท้อนในประเด็นต่างๆ	มีเสนอไว้แล้วในรายงาน

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ที่	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
1	คำที่ใช้ในรายงานบางจุดเป็นคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย บางจุดใช้คนหูหนวก/ คนพิการทางการได้ยิน และคนพิการทางการเห็น บางจุดใช้คนตาบอด คนพิการทางการมองเห็น ควรใช้ให้ถูกต้องเหมือนกันทุกจุด	ปรับแก้ไขคำเป็นคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย และคนพิการทางการเห็น แต่ในส่วนของคำพูดของผู้ให้ข้อมูล ใช้เป็น คนหูหนวกหรือคนตาบอด ตามภาษาพูด
2	การเรียงข้อ /การเขียนข้อย่อย เช่น บทที่ 5 ข้อ 5.4 ข้อย่อยใช้ 5.4.1 แต่ ข้อ 5.5 ข้อย่อยใช่ 1. เป็นต้น หรือ บางข้อจุดบางข้อใช้วงเล็บ	ปรับแก้ตามคำแนะนำ
3	ข้อ 4. ผลการศึกษาภาคเหนือ 3) ประเภทรายการที่รับชมทางโทรทัศน์ (หน้า 185 - 193 ไม่ได้ระบุอันดับ 1 - 7 เช่นเดียวกับภาคอื่นที่มีการระบุไว้	ปรับแก้ตามคำแนะนำ การนำเสนองานในส่วนของการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์และแก้รวมไป

5. ผศ.ดร.วรัชญ์ ครุจิต

ลำดับ	รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
1	ผลการศึกษาเอกสารในภาพรวม □□เหมาะสม□ □□ไม่เหมาะสม	ค่อนข้างอ่านยากเพราะมีการใส่ข้อมูลเข้ามาจำนวนมาก และหลายส่วนก็ไม่จำเป็นและซ้ำซ้อน ควรตัดให้กระชับขึ้น และควรเพิ่มบทคัดย่อ บทสรุปผู้บริหาร เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้น	ได้มีการปรับรูปแบบการนำเสนอในส่วนของการสนทนากลุ่มตามข้อเสนอแนะของ รศ.ดร.ศิริมิตร โดยได้มีการจัดกลุ่มและลดการกล่าวอ้างอิง เพิ่มบทสรุปผู้บริหาร
2	ผลการศึกษาเอกสารนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพได้ □□เหมาะสม □□ไม่เหมาะสม	ควรระบุให้ชัดเจนขึ้น เนื่องจากสรุปมาเป็น 3 แนวทางตามกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ได้ระบุว่าควรจะเป็นแนวทางใด และแต่ละแนวทางมีข้อดีข้อเสียอย่างไร	เป็นการเสนอจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้สนทนาที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่างกัน ซึ่ง กสทช. จะต้องนำไปพิจารณาร่วมกับปัจจัยและรูปแบบอีก 2 ประเภท
3	ผลการสนทนากลุ่มในภาพรวม □□เหมาะสม □□ไม่เหมาะสม	การเขียนมีการใส่คำสัมภาษณ์มามากเกินไป ซึ่งซ้ำซ้อน คำตอบเตียวกันและหลายส่วน ก็มีความยาวมากเกินไป ควรสรุปและเลือกคำสัมภาษณ์มาเพียงบางส่วน	ตัดการอ้างอิง ให้มีความกระชับมากยิ่งขึ้น
4	ผลการสนทนากลุ่มนำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอแนะหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ	มีการสรุปได้ตามการสนทนากลุ่ม แต่ยังไม่ชัดเจนว่าสรุปออกมาเป็นตัวเลขนั้นได้อย่างไร เนื่องจากความเห็นค่อนข้างมีความหลากหลาย	เป็นการเสนอจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้สนทนาที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่างกัน ซึ่ง กสทช. จะต้องนำไปพิจารณาร่วมกับปัจจัยและรูปแบบอีก 2 ประเภท

ลำดับ	รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
	คำบรรยายแทนเสียงและเสียงบรรยายภาพได้ □ □เหมาะสม □ □ไม่เหมาะสม		
5	(ร่าง) หลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ 5.1 รูปแบบที่ 1 □ □เหมาะสม □ □ไม่เหมาะสม	- ควรระบุที่มา และอธิบายเชื่อมโยงกับผลการสนทนากลุ่ม รวมถึงอ้างอิงการศึกษาเอกสาร - เหตุใดจึงใช้ค่ามัธยฐาน (median) ไม่ใช้ค่าเฉลี่ย (mean)	มีอธิบายไว้แล้วว่าถ้าใช้ค่าเฉลี่ยจะทำให้การกระจายของจำนวนมากไป จึงใช้การนับซ้ำและค่ากลาง
	5.2 รูปแบบที่ 2 □ □เหมาะสม □ □ไม่เหมาะสม	- ควรระบุที่มา และอธิบายเชื่อมโยงกับผลการสนทนากลุ่ม รวมถึงอ้างอิงการศึกษาเอกสาร - ได้ตัวเลขนี้มาได้อย่างไร	เสนอเสนอจากการสนทนากลุ่มกับผู้ประกอบการ
	5.3 รูปแบบที่ 3 □ □เหมาะสม □ □ไม่เหมาะสม	- ควรระบุที่มา และอธิบายเชื่อมโยงกับผลการสนทนากลุ่ม รวมถึงอ้างอิงการศึกษาเอกสาร - คำอธิบายยังไม่ชัดเจน ว่าเหตุใดควรคงสัดส่วนไว้ ณ ปีที่ 5 ของรอบปัจจุบัน ทั้งที่ขัดแย้งกับความต้องการของคนพิการ ใครเป็นผู้เสนอสัดส่วนนี้	เป็นการสรุปข้อเสนอกับทาง กสทช. และมีการบอกเหตุผลถึงการคงไว้ในเนื้อหาเนื่องจากกำลังอยู่ในช่วงการหมดอายุใบอนุญาต และการกำกับดูแล OTT

ลำดับ	รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
6	(ร่าง) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับคณะกรรมการ กสทช. เรื่องการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ ☐ ☐เหมาะสม ☐ ☐ไม่เหมาะสม	ส่วนใหญ่ยังเป็นข้อเสนอที่กว้างและไม่เป็นรูปธรรม	ปรับแก้ตามคำแนะนำ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ที่	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
1	เหตุใดต้องนำผู้สูงอายุมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง	เป็นไปตามข้อเสนอร่วมกับสำนักงาน กสทช
2	เหตุใดจึงไม่ทำการวิจัยเชิงปริมาณ หรือทำวิจัยเชิงปริมาณควบคู่ด้วย เนื่องจากเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องตัวเลข และคำตอบแบบเลือกตอบได้	เนื่องจากตาม TOR ในการศึกษาของโครงการนี้ได้กำหนดให้มีการศึกษาเฉพาะในส่วนของการวิจัยเชิงปริมาณเท่านั้น
3	เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ แต่การรายงานผลส่วนใหญ่เป็นแบบตารางและตัวเลข	ได้ปรับการนำเสนอของผลการวิจัยในหัวข้อพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร โดยได้ตัดในส่วนของตารางและตัวเลขออก
4	การวิจัยเอกสาร แทบไม่ได้นำมาใช้ในการจัดนำข้อเสนอ หรือไม่ได้เชื่อมโยง	มีเขียนอธิบายไว้ในบทที่ 8
5	ข้อมูลของประเทศญี่ปุ่นเกี่ยวกับสัดส่วนระบุว่าไม่สามารถหาได้ ซึ่งทำให้ผลมีความไม่สมบูรณ์ ควรระบุอย่างน้อยคร่าวๆเท่าที่มีข้อมูล	ประเด็นนี้ไม่ได้ปรับแก้เนื่องมาจากสืบค้นจากคนที่ได้ภาษาญี่ปุ่นก็ยังไม่พบข้อมูล ปรึกษากับ กสทช. แล้วให้นำเสนอว่าไม่พบข้อมูลได้
6	เหตุใดจึงต้องนำเสนอข้อมูลซ้ำ คือตาราง 5.1 และ 5.2	ปรับแก้เรื่องของการจัดเรียงหัวข้อให้สอดคล้องกันทุกประเทศ และย้ายตาราง 5.2 มาไว้ตอนท้าย

ที่	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	การปรับปรุง/แก้ไข
		รวมถึงการตัดตาราง 5.1 ออกเนื่องจากความซ้ำซ้อนของข้อมูล
7	มีการสะกดผิดหลายจุด (เช่น ภาค ตะวันออกเฉลียงเหนือ)	ได้มีการปรับแก้คำผิด
8	การนำเสนอ Quote ละเอียดเกินไป ควรสรุปเอาแต่ประเด็นสำคัญ ไม่ต้องคัดลอกมาทุกคำ ทำให้อ่านยาก	ตัดการอ้างอิงให้มีความกระชับมากยิ่งขึ้น

ภาคผนวก ง. แนวทางคำถามสัมภาษณ์

แนวทางคำถามสัมภาษณ์สำหรับ Focus Group คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์
ที่มีบริการล่ามภาษามือ และคำบรรยายแทนเสียง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

1) ชื่อเล่น / ชื่อ-สกุล / อายุ / ประเภทความพิการ / ตำแหน่ง (หรืออาชีพ)

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร

2) ส่วนใหญ่เปิดรับชมรายการโทรทัศน์ช่วงเวลาใด และในแต่ละวันรับชมนานเท่าใด

3) ประเภทรายการที่รับชม

ส่วนที่ 3 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ

3.1 ด้านสัดส่วน

4) สัดส่วนที่ประกาศ ณ ปัจจุบัน (ใช้จนถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2568) ระยะเวลาที่ กสทช. กำหนดในการให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการสาธารณะ** เหมาะสม/เพียงพอหรือไม่

5) สัดส่วนที่ประกาศ ณ ปัจจุบัน (ใช้จนถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2568) ระยะเวลาที่ กสทช. กำหนดในการให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการธุรกิจ** เหมาะสม/เพียงพอหรือไม่

6) ต้องการให้กำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือตามประเภทกิจการธุรกิจ/สาธารณะหรือไม่ / และควรกำหนดสัดส่วนแตกต่างกันอย่างไร

7) ภายหลังปีที่ 5 (ตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568) การให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการสาธารณะ** ต้องการให้มีบริการเป็นกี่นาทีต่อวัน จึงจะทำให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ได้อย่างเหมาะสมและเท่าเทียม

8) ภายหลังปีที่ 5 (ตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568) การให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการธุรกิจ** ต้องการให้มีบริการเป็นกี่นาทีต่อวัน จึงจะทำให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ได้อย่างเหมาะสมและเท่าเทียม

9) ต้องการให้การกำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือในปีถัด ๆ ไป เป็นในรูปแบบคงที่หรือเพิ่มแบบลำดับขั้นคล้ายกับ 5 ปีแรกหรือควรมีการปรับทุก ๆ กี่ปี

10) สถานีโทรทัศน์ในส่วนภูมิภาค ควรถูกกำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ เหมือนกับสถานีในส่วนกลางหรือไม่ อย่างไร

11) มีปัจจัยใดที่ควรนำมากำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์อีกหรือไม่

3.2 ด้านช่วงเวลา

12) ควรมีการกำหนดช่วงเวลาออกอากาศรายการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือหรือไม่ เพราะเหตุใด

3.3 ด้านประเภทรายการ

13) ควรกำหนดสัดส่วนการจัดทำบริการล่ามภาษามือ ในรายการแต่ละประเภทหรือไม่ แตกต่างกันอย่างไร

3.4 ด้านการออกอากาศซ้ำ

14) ควรนับสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ ในรายการที่นำมาออกอากาศซ้ำหรือไม่ กี่ครั้ง

3.5 ด้านอื่น ๆ

15) มีข้อเสนอแนะต่อกสทช. องค์กรคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายและผู้ประกอบการโทรทัศน์ดิจิตอล เกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือหรือไม่ อย่างไร

ส่วนที่ 4 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียง

4.1 ด้านสัดส่วน

16) สัดส่วนที่ประกาศ ณ ปัจจุบัน (ใช้จนถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2568) ระยะเวลาที่ กสทช. กำหนดในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการสาธารณะ** เหมาะสม/เพียงพอหรือไม่

17) สัดส่วนที่ประกาศ ณ ปัจจุบัน (ใช้จนถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2568) ระยะเวลาที่ กสทช. กำหนดในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการธุรกิจ** เหมาะสม/เพียงพอหรือไม่

18) ต้องการให้กำหนดสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงตามประเภทกิจการธุรกิจ/สาธารณะหรือไม่ และควรกำหนดสัดส่วนแตกต่างกันอย่างไร

19) ภายหลังปีที่ 5 (ตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568) การให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการสาธารณะ** ต้องการให้มีบริการเป็นกี่นาทีต่อวัน จึงจะทำให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ได้อย่างเหมาะสมและเท่าเทียม

20) ภายหลังปีที่ 5 (ตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568) การให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการธุรกิจ** ต้องการให้มีบริการเป็นกี่นาทีต่อวัน จึงจะทำให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ได้อย่างเหมาะสมและเท่าเทียม

21) ต้องการให้การกำหนดสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในปีถัด ๆ ไป เป็นในรูปแบบคงที่ หรือเพิ่มแบบลำดับขั้นคล้ายกับ 5 ปีแรกหรือควรมีการปรับทุก ๆ กี่ปี

22) สถานีโทรทัศน์ในส่วนภูมิภาค ควรถูกกำหนดสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงเหมือนกับสถานีในส่วนกลางหรือไม่ อย่างไร

23) มีปัจจัยใดที่ควรนำมากำหนดสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการโทรทัศน์อีกหรือไม่

4.2 ด้านช่วงเวลา

24) ควรมีการกำหนดช่วงเวลาออกอากาศรายการโทรทัศน์ที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียงหรือไม่ เพราะเหตุใด

4.3 ด้านประเภทรายการ

25) ควรกำหนดสัดส่วนการจัดทำคำบรรยายแทนเสียงในรายการแต่ละประเภทหรือไม่ แตกต่างกันอย่างไร

4.4 ด้านการออกอากาศซ้ำ

26) ควรนับสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการที่นำมาออกอากาศซ้ำหรือไม่ กี่ครั้ง

4.5 ด้านอื่น ๆ

27) มีข้อเสนอแนะต่อกสทช. องค์กรคนหูนวก และผู้ประกอบการโทรทัศน์ดิจิตอล เกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงหรือไม่ อย่างไร

แนวทางคำถามสัมภาษณ์สำหรับ Focus Group คนพิการทางการเห็น
เกี่ยวกับสัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์เสียงบรรยายภาพ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

1) ชื่อเล่น / ชื่อ-สกุล / อายุ / ประเภทความพิการ/ ตำแหน่ง (หรืออาชีพ)

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร

2) ส่วนใหญ่เปิดรับชมรายการโทรทัศน์ช่วงเวลาใด และในแต่ละวันรับชมนานเท่าใด

3) ประเภทรายการที่รับชม

ส่วนที่ 3 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพ

3.1 ด้านสัดส่วน

4) สัดส่วนที่ประกาศ ณ ปัจจุบัน (ใช้จนถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2568) ระยะเวลาที่ กสทช. กำหนดในการให้บริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการสาธารณะ** เหมาะสม/เพียงพอหรือไม่

5) สัดส่วนที่ประกาศ ณ ปัจจุบัน (ใช้จนถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2568) ระยะเวลาที่ กสทช. กำหนดในการให้บริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการธุรกิจ** เหมาะสม/เพียงพอหรือไม่

6) ต้องการให้กำหนดสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพตามประเภทกิจการธุรกิจ/สาธารณะหรือไม่ / และควรกำหนดสัดส่วนแตกต่างกันอย่างไร

7) ภายหลังปีที่ 5 (ตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568) การให้บริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการสาธารณะ** ต้องการให้มีบริการเป็นกี่นาทีต่อวัน จึงจะทำให้คนพิการทางการเห็นเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ได้อย่างเหมาะสมและเท่าเทียม

8) ภายหลังปีที่ 5 (ตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568) การให้บริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการธุรกิจ** ต้องการให้มีบริการเป็นกี่นาทีต่อวัน จึงจะทำให้คนพิการทางการเห็นเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ได้อย่างเหมาะสมและเท่าเทียม

9) ต้องการให้การกำหนดสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพในปีถัด ๆ ไป เป็นในรูปแบบคงที่หรือเพิ่มแบบลำดับขั้นคล้ายกับ 5 ปีแรกหรือควรมีการปรับทุกๆ กี่ปี

10) สถานีโทรทัศน์ในส่วนภูมิภาค ควรถูกกำหนดสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพเหมือนกับสถานีในส่วนกลางหรือไม่ อย่างไร

11) มีปัจจัยใดที่ควรนำมากำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์อีกหรือไม่

3.2 ด้านช่วงเวลา

12) ควรมีการกำหนดช่วงเวลาออกอากาศรายการโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพหรือไม่ เพราะเหตุใด

3.3 ด้านประเภทรายการ

13) ควรกำหนดสัดส่วนการจัดทำบริการเสียงบรรยายภาพในรายการแต่ละประเภทหรือไม่ แตกต่างกันอย่างไร

3.4 ด้านการออกอากาศซ้ำ

14) ควรนับสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพในรายการที่นำมาออกอากาศซ้ำหรือไม่ กี่ครั้ง

3.5 ด้านอื่น ๆ

15) มีข้อเสนอแนะต่อกสทช. องค์กรคนพิการทางการเห็น และผู้ประกอบการโทรทัศน์ดิจิตอลเกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพหรือไม่ อย่างไร

แนวทางคำถามสัมภาษณ์สำหรับ Focus Group
ผู้ประกอบการในสื่อโทรทัศน์ดิจิตอล นักวิชาการ และบุคคลอื่น ๆ เกี่ยวกับสัดส่วน
ของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

1) ชื่อเล่น / ชื่อ-สกุล / อายุ / ตำแหน่ง (หรืออาชีพ)

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร

2) ส่วนใหญ่เปิดรับชมรายการโทรทัศน์ช่วงเวลาใด และในแต่ละวันรับชมนานเท่าใด

3) ประเภทรายการที่รับชม

ส่วนที่ 3 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ

3.1 ด้านสัดส่วน

4) สัดส่วนที่ประกาศ ณ ปัจจุบัน (ใช้จนถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2568) ระยะเวลาที่ กสทช. กำหนดในการให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการสาธารณะ** เหมาะสม/เพียงพอหรือไม่

5) สัดส่วนที่ประกาศ ณ ปัจจุบัน (ใช้จนถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2568) ระยะเวลาที่ กสทช. กำหนดในการให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการธุรกิจ** เหมาะสม/เพียงพอหรือไม่

6) ต้องการให้กำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือตามประเภทกิจการธุรกิจ/สาธารณะหรือไม่ / และควรกำหนดสัดส่วนแตกต่างกันอย่างไร

7) ภายหลังปีที่ 5 (ตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568) การให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการสาธารณะ** ต้องการให้มีบริการเป็นกี่นาทีต่อวัน จึงจะทำให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ได้อย่างเหมาะสมและเท่าเทียม

8) ภายหลังปีที่ 5 (ตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568) การให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการธุรกิจ** ต้องการให้มีบริการเป็นกี่นาทีต่อวัน จึงจะทำให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ได้อย่างเหมาะสมและเท่าเทียม

9) ต้องการให้การกำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือในปีถัด ๆ ไป เป็นในรูปแบบคงที่หรือเพิ่มแบบลำดับขั้นคล้ายกับ 5 ปีแรกหรือควรมีการปรับทุกๆ กี่ปี

10) สถานีโทรทัศน์ในส่วนภูมิภาค ควรถูกกำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ เหมือนกับสถานีในส่วนกลางหรือไม่ อย่างไร

11) มีปัจจัยใดที่ควรนำมากำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์อีกหรือไม่

3.2 ด้านช่วงเวลา

12) ควรมีการกำหนดช่วงเวลาออกอากาศรายการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือหรือไม่ เพราะเหตุใด

3.3 ด้านประเภทรายการ

13) ควรกำหนดสัดส่วนการจัดทำบริการล่ามภาษามือ ในรายการแต่ละประเภทหรือไม่ แตกต่างกันอย่างไร

3.4 ด้านการออกอากาศซ้ำ

14) ควรนับสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือ ในรายการที่นำมาออกอากาศซ้ำหรือไม่ กี่ครั้ง

3.5 ด้านอื่น ๆ

15) มีข้อเสนอแนะต่อกสทช. องค์กรคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายและผู้ประกอบการโทรทัศน์ดิจิตอล เกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือหรือไม่ อย่างไร

ส่วนที่ 4 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียง

4.1 ด้านสัดส่วน

16) สัดส่วนที่ประกาศ ณ ปัจจุบัน (ใช้จนถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2568) ระยะเวลาที่ กสทช. กำหนดในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการสาธารณะ** เหมาะสม/เพียงพอหรือไม่

17) สัดส่วนที่ประกาศ ณ ปัจจุบัน (ใช้จนถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2568) ระยะเวลาที่ กสทช. กำหนดในการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการธุรกิจ** เหมาะสม/เพียงพอหรือไม่

18) ต้องการให้กำหนดสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงตามประเภทกิจการธุรกิจ/สาธารณะหรือไม่ / และควรกำหนดสัดส่วนแตกต่างกันอย่างไร

19) ภายหลังปีที่ 5 (ตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568) การให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการสาธารณะ** ต้องการให้มีบริการเป็นกี่นาทีต่อวัน จึงจะทำให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ได้อย่างเหมาะสมและเท่าเทียม

20) ภายหลังปีที่ 5 (ตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568) การให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการธุรกิจ** ต้องการให้มีบริการเป็นกี่นาทีต่อวัน จึงจะทำให้คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ได้อย่างเหมาะสมและเท่าเทียม

21) ต้องการให้การกำหนดสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในปีถัด ๆ ไป เป็นในรูปแบบคงที่หรือเพิ่มแบบลำดับขั้นคล้ายกับ 5 ปีแรกหรือควรมีการปรับทุกๆ กี่ปี

22) สถานีโทรทัศน์ในส่วนภูมิภาค ควรถูกกำหนดสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงเหมือนกับสถานีในส่วนกลางหรือไม่ อย่างไร

23) มีปัจจัยใดที่ควรนำมากำหนดสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการโทรทัศน์อีกหรือไม่

4.2 ด้านช่วงเวลา

24) ควรมีการกำหนดช่วงเวลาออกอากาศรายการโทรทัศน์ที่มีบริการคำบรรยายแทนเสียงหรือไม่ เพราะเหตุใด

4.3 ด้านประเภทรายการ

25) ควรกำหนดสัดส่วนการจัดทำคำบรรยายแทนเสียงในรายการแต่ละประเภทหรือไม่ แตกต่างกันอย่างไร

4.4 ด้านการออกอากาศซ้ำ

26) ควรนับสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงในรายการที่นำมาออกอากาศซ้ำหรือไม่ กี่ครั้ง

4.5 ด้านอื่น ๆ

27) มีข้อเสนอแนะต่อกสทช. องค์กรคนหูนวก และผู้ประกอบการโทรทัศน์ดิจิตอล เกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนการให้บริการคำบรรยายแทนเสียงหรือไม่ อย่างไร

ส่วนที่ 5 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพ

5.1 ด้านสัดส่วน

28) สัดส่วนที่ประกาศ ณ ปัจจุบัน (ใช้จนถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2568) ระยะเวลาที่ กสทช. กำหนดในการให้บริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการสาธารณะ** เหมาะสม/เพียงพอหรือไม่

29) สัดส่วนที่ประกาศ ณ ปัจจุบัน (ใช้จนถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2568) ระยะเวลาที่ กสทช. กำหนดในการให้บริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการธุรกิจ** เหมาะสม/เพียงพอหรือไม่

30) ต้องการให้กำหนดสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพตามประเภทกิจการธุรกิจ/สาธารณะหรือไม่ / และควรกำหนดสัดส่วนแตกต่างกันอย่างไร

31) ภายหลังปีที่ 5 (ตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568) การให้บริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการสาธารณะ** ต้องการให้มีบริการเป็นกี่นาทีต่อวัน จึงจะทำให้คนพิการทางการเห็นเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ได้อย่างเหมาะสมและเท่าเทียม

32) ภายหลังปีที่ 5 (ตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2568) การให้บริการเสียงบรรยายภาพในรายการโทรทัศน์ **ประเภทกิจการธุรกิจ** ต้องการให้มีบริการเป็นกี่นาทีต่อวัน จึงจะทำให้คนพิการทางการเห็นเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ได้อย่างเหมาะสมและเท่าเทียม

33) ต้องการให้การกำหนดสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพในปีถัด ๆ ไป เป็นในรูปแบบคงที่หรือเพิ่มแบบลำดับขั้นคล้ายกับ 5 ปีแรกหรือควรมีการปรับทุกๆ กี่ปี

34) สถานีโทรทัศน์ในส่วนภูมิภาค ควรถูกกำหนดสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพเหมือนกับสถานีในส่วนกลางหรือไม่ อย่างไร

35) มีปัจจัยใดที่ควรนำมากำหนดสัดส่วนการให้บริการล่ามภาษามือในรายการโทรทัศน์อีกหรือไม่

5.2 ด้านช่วงเวลา

36) ควรมีการกำหนดช่วงเวลาออกอากาศรายการโทรทัศน์ที่มีบริการเสียงบรรยายภาพหรือไม่ เพราะเหตุใด

5.3 ด้านประเภทรายการ

37) ควรกำหนดสัดส่วนการจัดทำบริการเสียงบรรยายภาพในรายการแต่ละประเภทหรือไม่ แตกต่างกันอย่างไร

5.4 ด้านการออกอากาศซ้ำ

38) ควรนับสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพในรายการที่นำมาออกอากาศซ้ำหรือไม่ กี่ครั้ง

5.5 ด้านอื่น ๆ

39) มีข้อเสนอแนะต่อกสทช. องค์กรคนพิการทางการเห็น และผู้ประกอบการโทรทัศน์ดิจิตอลเกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนการให้บริการเสียงบรรยายภาพหรือไม่ อย่างไร

ภาคผนวก จ. ภาพรวมกิจกรรมสนทนากลุ่ม

1. ภาคกลาง จัดสนทนากลุ่ม ณ โรงแรมมารวย การ์เด้น กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 4 – 5 สิงหาคม 2566

<u>วันศุกร์ที่ 4 สิงหาคม 2566</u>

กล่าวเปิดสนทนากลุ่ม โดย **ดร.ตรี บุญเจือ** ผู้อำนวยการสำนักรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ และกล่าวรายงานโดย **ผศ.ศิวนารถ หงษ์ประยูร** คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

- ห้องประชุมรวยเพชร 1 กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์

  วิทยากร อาจารย์สิญาทิพย์ เพี้ยนภักตร์ และ อาจารย์วรพงษ์ ปลอดมูสิก

- ห้องประชุมรวยเพชร 2 กลุ่มนักวิชาการ

  วิทยากร ผศ.ศิวนารถ หงษ์ประยูร และ ผศ.ดร.ชวพร ธรรมนิตยกุล

- ห้องประชุมรวยเพชร 3 กลุ่มผู้สูงอายุ

  วิทยากร ดร.พันธกานต์ ทานนท์ และอาจารย์ฐิติพงศ์ อินทรปาลิต

วันเสาร์ที่ 5 สิงหาคม 2566

- ห้องประชุมรวยเพชร **1** คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

  วิทยากร ผศ.ศิวนารถ หงษ์ประยูร

- ห้องประชุมรวยเพชร **2** คนพิการทางการเห็น

  วิทยากร ดร.พันธกานต์ ทานนท์ และอาจารย์ฐิติพงศ์ อินทร

- ห้องรวยเพชร 3 คนพิการทางการเห็น **วิทยากร** ผศ.ดร.ชวพร ธรรมนิตยกุล

- ห้องรวยปัญญา 2 คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
  วิทยากร อาจารย์สิญาทิพย์ เพี้ยนภักตร์

เอกสารลงทะเบียน

ใบลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เขตภาคกลาง

ระหว่างวันที่ 4-5 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมมารวย การ์เด้น จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อเข้าร่วม
1	คุณวาสนา แจ่มแป้น	ชมรมผู้สูงอายุเชียงรากใหญ่ จ.ปทุมธานี	0847063379	
2	คุณจำเนียร แจ่มแป้น	ชมรมผู้สูงอายุเชียงรากใหญ่ จ.ปทุมธานี	0847063379	
3	นอ.หญิง แววตา คงสมแสวง		081-451-2636	
4	คุณสมชาย แกมทอง	ที่ปรึกษากรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	089-191-9691	
5	ดร.ธเรศวร์ ธนะสมบูรณ์	ที่ปรึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์	081-7892854	
6	คุณลัดดา จิตรวัฒนาแพทย์	สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทยฯ	087-675-3076	
7	คุณปทัยทิพย์ ศักดาวิษรักษ์	กลุ่มงานหัตถศิลป์งานฝีมือผู้สูงอายุ โรงพยาบาลราชพิพัฒน์	089.6836906	
8	อาจารย์อานุภาพ ตรีชยานนท์	วิทยาลัยเทคโนโลยีมีนบุรีโปลีเทคนิค	087-9197811	
9	คุณสมรธรรม สุขนิรันดร์	สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน	0983939463	
10	ดร.ไขแสง พุฒซู่ชื่น	ตัวแทนผู้สูงอายุในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	081914 1226	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เขตภาคกลาง

ระหว่างวันที่ 4-5 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมมารวย การ์เด้น จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อ
21	ครูคณาธิป ไพรพิบูลยกิจ	โรงเรียนโสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ กรุงเทพมหานคร	082-7919551	
22	ครูธนาพันธ์ เค้าสิม	โรงเรียนสอนคนตาบอด		
23	คุณกมลนัทธ์ อัครธนกฤศ	โรงเรียนสอนคนตาบอด		
24	ครูจินดา อุ่นสอน	โรงเรียนเศรษฐเถียร ในพระราชูปถัมภ์		
25	คุณสุพิชญา ณ สงขลา		062 549 3269	
26	ครูวีรยุทธ วัฒนามร		081-926-6840	
27	คุณดนัย วิริยะสกุลพันธุ์		095-5178391	
28	คุณภัทรวดี จันนะมุสิ		086-4695941	
29	คุณธิติมา อุ่มบางตลาด	พมจ.นนทบุรี	092 893 5496	
30	คุณกัลกวัณธ์ กลั่นทิพย์	พมจ.สมุทสาคร	099 504 9194	
31	คุณวาสนา รูปสม	พมจ.สุพรรณบุรี		
32	คุณธันย์ชนกเพ็งพูล นิติกร	พมจ.สุพรรณบุรี		
33	คุณวราภรณ์ ศรีปาน	พมจ.นครปฐม	085 1510244	
34	คุณนภาภรณ์ โช้ยนิ่ง	พมจ.นครปฐม	08 2273 2696	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เขตภาคกลาง

ระหว่างวันที่ 4-5 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมมารวย การ์เด้น จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อ
35	คุณเอกกมล แพทยานันท์ ✓	นายกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย		
36	คุณ [illegible] พวงมาลัย ✓	สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย		
37	คุณจิรัชยา เอี่ยมดิลก	โรงเรียนสอนคนตาบอด	0815666961	
38	คุณธวัชชัย งามธนไพศาล	สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย	0988328088	
39	คุณกานต์ อรรถยุกติ	สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย	0863886133	
40	คุณนัดดา มัยโรฒ	สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย	0644249987	
41	คุณสุภัชชานันท์ รัญญะวิทย์	ล่ามภาษามือ		✓
42	คุณเพลงรบ ฐิติกุลดิลก	ล่ามภาษามือ		
43	คุณธัญพร ปองทอง	ล่ามภาษามือ	081-9259691	
44	คุณปรารถนา หรั่งศรีทอง	ล่ามภาษามือ	085-5866356	
45	คุณเกวลิน เสรีพุกกะณะ	ล่ามภาษามือ	096-1539198	
46	คุณมัติกา เพิ่มพูน	ล่ามภาษามือ	080-0796354	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนหูหนวก เขตภาคกลาง

ระหว่างวันที่ 4-5 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมมารวย การ์เด้น จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อ
47	คุณอมฤต บุณศรี	สมาคมคนหูหนวกแห่งกรุงเทพมหานคร		
48	คุณไพโรจน์ เจริญวิไลศิริ	สมาคมคนหูหนวกแห่งกรุงเทพมหานคร		
49	คุณชาญชัย สิมะไกโคย	สมาคมคนหูหนวกแห่งกรุงเทพมหานคร		
50	คุณเยาวภา ลีอำนาจวงศ์	สมาคมคนหูหนวกแห่งกรุงเทพมหานคร	0815815284	
51	คุณชลธิชา ฉายไสวยานนท์	ชมรมคนหูหนวกนนทบุรี		
52	คุณธีรธรรม ฉายไสวยานนท์	ชมรมคนหูหนวกนนทบุรี		
53	คุณพัชชา ตันธนวิชญะ	ชมรมคนหูหนวกนนทบุรี		
54	คุณนับดาว องค์อภิชาติ	กองประกวด MMDT Deaf Thailand	0942269691	
55	คุณกิตติศักดิ์ แซ่อึ้ง	กองประกวด MMDT Deaf Thailand	0656619193	
56	คุณณัฐนันท์ จันทพันธ์	กองประกวด MMDT Deaf Thailand	0928428656	
57	คุณธวัชชัย สินทรัพย์ประเสริฐ	กองประกวด MMDT Deaf Thailand	0970849096	
58	คุณปรัชญา เมฆลอย	กองประกวด MMDT Deaf Thailand		
59	คุณปริตล ประกอบเกียรติ	สมาคมคนหูหนวกแห่งปทุมธานี	0800209968	
60	คุณพงศ์ธร เพ็งดิลก	สมาคมคนหูหนวกแห่งปทุมธานี	0632345665	
61	คุณบุญนภา พงษ์กาญจน์	สมาคมคนหูหนวกแห่งปทุมธานี	086-9710782	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนหูหนวก เขตภาคกลาง

ระหว่างวันที่ 4-5 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมมารวย การ์เด้น จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อ
62	คุณผดม ลิมปิพิพัฒน์	สมาคมคนหูหนวกแห่งปทุมธานี	0979040908	
63	คุณศิริชัย กรุดสุข	ชมรมคนหูหนวกจ.สมุทสาคร	081-2691788.	
64	คุณพรทิพย์ เจี่ยทอง	ชมรมคนหูหนวกจ.สมุทสาคร		พรทิพย์ เจี่ยทอง
65	คุณวรรณา ต้นเอี่ยม	ชมรมคนหูหนวกจ.สมุทสาคร	0972587362	
66	คุณนิรัชดา มะกาเจ	กลามสมาชิกคนหูหนงกภาคกลาง	065-2654896	
67	คุณอติวิชญ์ ปานพลอย	กลามสมาชิกคนหูหนงกภาคกลาง	0916077786	
68	คุณวราภรณ์ อิ่มเมฆ	กลามสมาชิกคนหูหนงกภาคกลาง	0623855544	
69	คุณอมร พงษ์สว่าง	สมาคมคนหูหนวกจังหวัดสระบุรี	0878044220	
70	คุณสุกัญญา ไทยเจริญ	สมาคมคนหูหนวกจังหวัดสระบุรี	062-9459160	
71	คุณปัจชาพล เอี่ยมเทศ	สมาคมคนหูหนวกจังหวัดสระบุรี	0930105416	
72	คุณสุพัตรา ตระกูลวงษ์	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดพระนครศรีอยุธยา		
73	คุณอุบล เทียนบัญจะ	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดพระนครศรีอยุธยา		
74	คุณชิษณุพงศ์ วงศ์ชูชัยสถิต	สมาคมคนหูหนวกจังหวัดสมุทรปราการ	0987425459	
75	คุณสุกัญญา คุ้มภัย ปติคม	สมาคมคนหูหนวกจังหวัดสมุทรปราการ		
76	~~คุณชนาพร คำมี~~ ปุญญิสา มงคลนิ	สมาคมคนหูหนวกจังหวัดสมุทรปราการ	0879067862	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนตาบอด เขตภาคกลาง

ระหว่างวันที่ 4-5 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมมารวย การ์เด้น จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
77	คุณกมลชนก บุญเกตุวัฒนากุล	กรุงเทพฯ		
78	คุณอัครพล โล่วาณิชย์พัฒน์	กรุงเทพฯ	087-6752132	
79	คุณสุชาติ เลิศวิกรัย	กรุงเทพฯ	082-5939604	
80	คุณสุธาทิพย์ รัตนบุญเทียน	กรุงเทพฯ	098-1055465	
81	คุณลภัสนันท์ อุโครต	ปทุมธานี	082-5044889	
82	คุณชิรศักดิ์ วิสัยจร	ปทุมธานี	081-3441180	
83	คุณวิศิษฐ์ วงศ์วิวัฒน์พงศ์	กรุงเทพฯ	081-6251629	
84	คุณอัครเดช โคตนายูง	กรุงเทพฯ	087-7724960	
85	คุณชัยวัฒน์ ปันอ่วม	กรุงเทพฯ	083-8896604	
86	คุณกนิษฐา พลอยชุม	กรุงเทพฯ	099-2355929	
87	คุณพชร ด่านประภา	กรุงเทพฯ	063-5289664	
88	คุณศศิกาญจน์ เลิศสาระ	กรุงเทพฯ	099-1619692	
89	คุณศุภณัฐ ดวงมณี	กรุงเทพฯ	088-2660532	
90	คุณธนธรณ์ มาลทอง	กรุงเทพฯ	082-4159296	
91	คุณธิดา เมืองแก้ว	กรุงเทพฯ	090-0789988	
92	คุณนรวัฒน์ ตะเวที	กรุงเทพฯ	090-9327716	

เอกสารลงทะเบียน

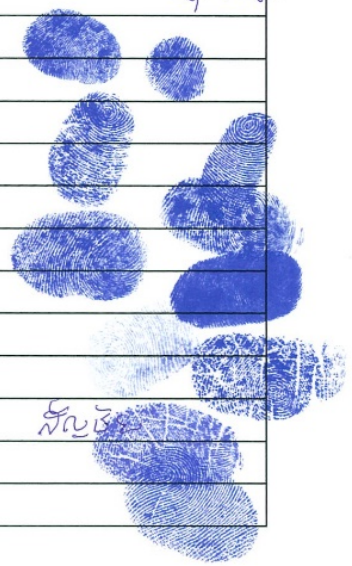
โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนตาบอด เขตภาคกลาง

ระหว่างวันที่ 4-5 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมมารวย การ์เด้น จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
93	คุณอัคริยาภรณ์ สัจจะไทย	กรุงเทพฯ	086-3284972	
94	คุณอมรรัตน์ ม่วงนุ่ม	กรุงเทพฯ	094-7858108	
95	คุณปุนพจน์ เอื้อพลิสา	กรุงเทพฯ	095-1455242	
96	คุณศิริวรรณ ยุบลเมฆ	นนทบุรี	096-7932942	
97	คุณอภิชาติ หงษ์พัฒน์	นนทบุรี	084-2652354	
98	คุณภัคพล ทองคำ	สมุทรสาคร		
99	คุณสมควร ชาญตะบะ	สมุทรสาคร		
100	คุณประวัติ ทองโสภา	สมุทรสาคร		
101	คุณถาวิล มะเดื่อทอง	สมุทรสาคร		
102	คุณนิติพล อินทะสอน	สมุทรสาคร		
103	คุณบุญมี เครือแวงมน	สมุทรสาคร		
104	คุณทำเนียบ ในเรือน	สมุทรสาคร		
105	คุณสัญชัย กันตะนะ	สมุทรสาคร		
106	คุณวันชัย ประทัยบุตร	สมุทรสาคร		
107	คุณประสิทธิ์ ระบายคำ	สมุทรสาคร		

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

เขตภาคกลาง

ระหว่างวันที่ 4-5 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมมารวย การ์เด้น จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อ
108	วิสิทธิ์ อินทะสอน	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	(065) 226-4551	
109	ชัชญา ฐาวุตต	มหาวิทยาลัยรังสิต	0849988882	
110	ชวพร บรรพนิพรฤกษ	ม	081 4128383	
111	ฟันเดชน์ ทานนท์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	081-0002575	
112	วรพงษ์ ปลอดสูงเนิน	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	091-5994266	
113	สิริญาท์พงษ์ เพียนรักษ์	ท		
114	พรร ธีโอ	สปสช. กสทช.	0896975961	
115	[illegible]	ท	ท	
116	น.ส.สมปรารถนา ชุมพันธ์	สำนักงาน กสทช.	0847412129	
117	น.ส.ลัดดาวัลย์ ศาสตรสาธิต ปัญญา	สำนักงาน กสทช	0804511944	
118	[illegible]	สปสช กสทช	02-8710151	
119	นายธรรปรัชญ์ ปราจันทร์	สำนักงาน กสทช.	0979532089	
120	น.ส.ศิริลักษณ์ ตันสกุล	ธนาคารพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์	0807774944	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

เขตภาคกลาง

ระหว่างวันที่ 4-5 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมมารวย การ์เด้น จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อ
121	นายชัยพงศ์ สุวเกสม	สำนักงานเทคโนโลยีเพื่อการกระจายเสียงและการโทรทัศน์	084-019-6671	ชัยพงศ์ สุวเกสม
122	สิริรักษ์ ละมุลมาน	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์		สิริรักษ์
123	คุณอรัญญา รัตนโชค			
124				
125				
126	คุณจิติรัตน์ จิตรีรอบ			
127				
128				
129				
130				
131				
132				
133				
134				

2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น

วันเสาร์ที่ 26 สิงหาคม 2566

- ห้องประชุมย่อยที่ 1 คนพิการทางการเห็น **วิทยากร** ดร.พันธกานต์ ทานนท์

- ห้องประชุมย่อยที่ 2 คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

วิทยากร อาจารย์วรพงษ์ ปลอดมูสิก

- ห้องประชุมย่อยที่ 3 คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

  วิทยากร อาจารย์สิญาทิพย์ เพี้ยนภักตร์

<u>วันอาทิตย์ที่ 27 สิงหาคม 2566</u>

- ห้องประชุมย่อยที่ 1 กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์

  วิทยากร อาจารย์สิญาทิพย์ เพี้ยนภักตร์

- ห้องประชุมย่อยที่ 2 กลุ่มนักวิชาการ **วิทยากร** ดร.พันธกานต์ ทานนท์

- ห้องประชุมที่ 3 กลุ่มผู้สูงอายุ **วิทยากร** อาจารย์วรพงษ์ ปลอดมูสิก

เอกสารลงทะเบียน

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนหูหนวก เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระหว่างวันที่ 26-27 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมเลอ แคสเซีย จังหวัดขอนแก่น

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อ
1	คุณวิรัตน์ เจริญฤทธิ์	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดมหาสารคาม	091-8684318	
2	คุณสาวเพ็ญ สุททรภักดิ์	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดมหาสารคาม	0840827318	เพ็ญ
3	คุณทรงพล ศิริสอน	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดมหาสารคาม	0952501893	ทองพล
4	คุณทรงยศ วันสา	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดมหาสารคาม	0986174539	ทรงยศ
5	คุณปฏิพัทธิ์ พรหมพิทักษ์	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดมหาสารคาม	0956478704	ปฏิพัทธ์
6	คุณพิศาล อันเณร	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดมหาสารคาม		พิศาล
7	คุณศราวุฒิ ทองไพบูลย์	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดร้อยเอ็ด	088-6095170	
8	คุณจักรพงษ์ ชุมเงิน	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดร้อยเอ็ด	0807989176	
9	คุณเอกลักษณ์ บุตรวงศ์	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดร้อยเอ็ด	092642700	
10	คุณชนานุช ~~บุตรวงศ์~~ ดาดล	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดร้อยเอ็ด	0929038945	
11	คุณยุพา ศรีอุดร	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดร้อยเอ็ด	0989144384	
12	คุณสุริยะ ทองแท้	กลุ่มสมาชิกคนหูหนวกภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0916788351	
13	คุณประวิทย์ ไนโนน	กลุ่มสมาชิกคนหูหนวกภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0981870134	
14	นายธีรวัฒน์ กลวรรณ์	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดหนองบัวลำภู	0636017618	
15	คุณกัญวรา โคตะวงศ์	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดหนองบัวลำภู	0625147937	กัญวรา
16	คุณพงศ์ดนัย สีหานนท์	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดหนองบัวลำภู	0933054117	พงศ์ดนัย

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนหูหนวก เขตภาคกลาง

ระหว่างวันที่ 26-27 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมเลอ แคสเซีย จังหวัดขอนแก่น

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อ
17	คุณจีระยุทธ หาญประโคน	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดขอนแก่น	0696059054	
18	คุณเมธาวี ภูศรีโสม	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดขอนแก่น	0624689776	
19	คุณติ๊ก บุญบำรุง	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดขอนแก่น	0910574950	
20	คุณนานต่อศักดิ์ ~~กลั่น~~ กลั่นสุข	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดขอนแก่น	0918343858	
21	คุณชลธิชา เกตุโท	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดขอนแก่น	0935608093	
22	คุณสวารัษต์ เอื้นดู	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดขอนแก่น	0934485332	
23	คุณจักรรินทร์ เดตะอุด	ชมรมคนหูหนวกจังหวัด~~ขอนแก่น~~ หนองกาย	0910579932	
24	คุณอรรถพล โยธะวงค์	ชมรมคนหูหนวกจังหวัด~~ขอนแก่น~~ หนองกาย	0646186528	
25	คุณพิทยา มีโพนทอง	ชมรมคนหูหนวกจังหวัด~~ขอนแก่น~~ ชัยภูมิ	081-6860562	
26	คุณนาพันธุ์ ชาวป่า	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดขอนแก่น	083-9088630	
27	คุณสุดใจ แส่งส่อง	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดขอนแก่น	0929296643	
28	คุณสาวมาริสา อุ่นศิวิไลย์	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดขอนแก่น	0910659053	มาริสา
29	คุณอาทิตย์ เกตุโท	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดขอนแก่น	0985906696	อาทิตย์
30	คุณสาวอชิรญา คำลือ	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดขอนแก่น	0929219024	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนตาบอด เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระหว่างวันที่ 26-27 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมเลอ แคสเซีย จังหวัดขอนแก่น

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
31	คุณณฤมล กาญวงษา	จังหวัดขอนแก่น		
32	คุณอำนาจ สงวนศรีพิสุทธิ์	จังหวัดขอนแก่น		
33	คุณจันทา สดสมศรี	จังหวัดขอนแก่น		
34	คุณพรศาสตา นาสะอ้าน	จังหวัดขอนแก่น		
35	~~คุณมนตรี โพธิ์ใน~~ คุณอาทิตย์ สุริสาย	จังหวัดขอนแก่น		
36	คุณประสิทธิ์ ปีกลม	จังหวัดขอนแก่น		

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนตาบอด เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระหว่างวันที่ 26-27 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมเลอ แคสเซีย จังหวัดขอนแก่น

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
37	นายอนุพงษ์ มูลราช	จังหวัดขอนแก่น		
38	เรืองฤทธิ์ เสียหนาด ~~คุณสุภาพร ภาวงศ์~~	จังหวัดขอนแก่น		
39	คุณจุฬาลักษณ์ อินทะคม	จังหวัดขอนแก่น		
40	คุณชารี แสงโทโพธิ์	จังหวัดมหาสารคาม		
41	คุณสมัย ดงอุเทน	จังหวัดมหาสารคาม		
42	คุณบุญมี แสงโทโพธิ์	จังหวัดมหาสารคาม		

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนตาบอด เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระหว่างวันที่ 26-27 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมเลอ แคสเซีย จังหวัดขอนแก่น

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
43	คุณโกวิท ขันเงิน	จังหวัดมหาสารคาม		โกวิท
44	คุณจุฑามาศ อุทัยทอง	จังหวัดบึงกาฬ		จุฑามาศ
45	ภาษา แสนวัง คุณเสถียร ~~แสนวัง~~	จังหวัดบึงกาฬ		ภาษา
46	คุณสมศักดิ์ เลิศศิริ	จังหวัดบึงกาฬ		
47	คุณนนทพัทธ์ คำพานาง	จังหวัดบึงกาฬ		
48	คุณนาท ชุมชะ	จังหวัดบึงกาฬ		

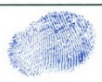
เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนตาบอด เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระหว่างวันที่ 26-27 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมเลอ แคสเซีย จังหวัดขอนแก่น

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
49	คุณชัยวิชิต โพธิจักร	จังหวัดบึงกาฬ		
50	คุณสงกรานต์ เลิศศิริ	จังหวัดบึงกาฬ		
51	คุณนำพล หงษ์ศรีทอง	จังหวัดบึงกาฬ		
52	นางสาวอมรรัตน์ วรรณไชย	จังหวัดเลย		อมรรัตน์
53	คุณปริยาภรณ์ บึงไกร	จังหวัดศรีสะเกษ		
54	คุณกมลภพ สัจจะสังข์	จังหวัดชัยภูมิ		

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนตาบอด เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระหว่างวันที่ 26-27 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมเลอ แคสเซีย จังหวัดขอนแก่น

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
55	คุณสงกรานต์ เมฆส่งศรี	จังหวัดหนองบัวลำภู		
56	คุณแสวง นามบุญลือ	จังหวัดหนองบัวลำภู		
57	คุณปัญจนพร ค้ำคูณ	จังหวัดหนองบัวลำภู		
58	คุณบุญโฮม โคตรสาลี	จังหวัดหนองบัวลำภู		
59	คุณเสกสันต์ ขันขวา	จังหวัดหนองบัวลำภู		
60	คุณหนูนิตย์ วองชัยสงค์	จังหวัดหนองบัวลำภู		

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระหว่างวันที่ 26-27 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมเลอ แคสเซีย จังหวัดขอนแก่น

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อเข้าร่วม
61	คุณสุเทพ นิติวัฒนานนท์	สาขาสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯจ.ชัยภูมิ	0898031160	
62	คุณจรรพร นิติวัฒนานนท์	สาขาสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯจ.ชัยภูมิ	0810442212	
63	คุณมานิตา ตันพาณิชย์	สาขาสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯจ.ชัยภูมิ	0936635838	
64	คุณปรินย์ สวงโท	สาขาสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯจ.ชัยภูมิ	088-3758353	
65	คุณชัยนรงค์ ภูมิภักดิ์	ชมรมผู้สูงอายุตำบลดอนเงิน จ.มหาสารคาม	0857469527	
66	คุณดิลก ไชยรงศรี	ชมรมผู้สูงอายุตำบลดอนเงิน จ.มหาสารคาม	0972906932	
67	คุณเรืองยศ บุตรวงษ์	ชมรมผู้สูงอายุตำบลดอนเงิน จ.มหาสารคาม	0986803481	
68	คุณสุคนชา จันโทมุข	โรงเรียนผู้สูงอายุ จังหวัดกาฬสินธุ์	0611239889	
69	คุณพจณี บุญชูศรี	โรงเรียนผู้สูงอายุ จังหวัดกาฬสินธุ์	0821140061	
70	คุณสุกัญญา โอคอนเนอร์	โรงเรียนผู้สูงอายุ จังหวัดกาฬสินธุ์	099-1751484	
71	คุณละอองดาว โทไข่ษร	โรงเรียนผู้สูงอายุ จังหวัดกาฬสินธุ์	0802864157	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มนักวิชาการ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วันที่ 26-27 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมเลอ แคสเซีย จังหวัดขอนแก่น

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อ
72	อาจารย์สุภัทรชรี บุญประชุม	มหาวิทยาลัยนครพนม	087 2612076	
73	ผศ.ดร.อัญญปารย์ ศิลปนิลมาลย์	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์	095-1941515	
74	ผศ.ภัควรินทร์ มานะสิริสิทธิ์	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์	083 5116651	
75	ผศ.ไพศาล ดาแร่	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	0641978945	
76	ดร.วชิรารัตน์ นิรันดร์เตชาภัทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	0868762466	
77	ดร.สิริกานต์ สุวรรณผู	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	064-3326651	
78	ดร.ปณิตา น้อยหลุบเลา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	0656359532	
79	ผศ.ดร.นิลุบล ไพเราะ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	0853198805	
80	ผศ.ดร.ขจรพงษ์ ร่วมแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	0942585885	
81	คุณครูอุบล ชินบุตร	วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี		

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วันที่ 26-27 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมเลอ แคสเซีย จังหวัดขอนแก่น

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อ
82	คุณเตือนจิต มลอินทร์	โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ขอนแก่น	097-3348715	
83	คุณจรูญ หมื่นวงษ์	โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ขอนแก่น	081-7499467	
84	คุณอรุณี ศิริกุล	โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น	081-7141148	
85	คุณนิคม พรมคำน้อย	โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น	096-3264951	
86	คุณบุญรักษา กล่ำสุข	โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น	091-0579281	
87	คุณมณฑิรา ชุมเงิน	โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด	080-1428459	
88	คุณปรียะดา ฉายสวิล	พมจ.จังหวัดกาฬสินธุ์	0807161888	
89	คุณสิรินาถ อายุวัฒน์	พมจ.จังหวัดกาฬสินธุ์	0966487566	
90	คุณ[illegible]ษฐา รัตนเพชร	พมจ.มหาสารคาม	093-6733347	
91	คุณครีนอรนุช สุทธิขจร	พมจ.หนองบัวลำภู	088 3235663	
92	คุณปองพล จันทร์เสถียร	พมจ.หนองบัวลำภู	080-3259797	
93	คุณภักดี พิกุลถนอม	ประธานกลุ่มสมาชิกคนหูหนวกภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0621317929	
94	คุณศราวุฒิ ทองไพบูลย์	ประธานชมรมคนหูหนวกจังหวัดร้อยเอ็ด	088-6095170	
95	คุณรัศศิญา เหล็กกล้า	ล่ามภาษามือ	088-2922943	
96	คุณสาวดอกอ้อ ฝอยกลาง	ล่ามภาษามือ	061-3022658	
97	คุณมนนภัส บัณฑิต	ล่ามภาษามือ	0904524778	
98	คุณเสถียร บ้านศิลา			

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วันที่ 26-27 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมเลอ แคสเซีย จังหวัดขอนแก่น

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อ
99	คุณนิติพัฒน์ มูลผ่อง	ผู้ติดตามอาจารย์อัญญปารย์ ศิลปนิลมาลย์		
100	คุณอภิรดี อุณาพรหม	ผู้ติดตามอาจารย์สุภัทรชรี บุญประชุม		
101	นายกิตติธัช หาญวานิชกุล	ผู้ติดตาม ล่ามมนนภัส บัณฑิต		
102	นายฐกฤต อนุพล	นักศึกษาช่วยงาน	094-6917939	
103	นางสาวปฏิมากรณ์ มาตี	นักศึกษาช่วยงาน	092-2688303	ปฏิมากรณ์

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระหว่างวันที่ 26-27 สิงหาคม พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมเลอ แคสเซีย จังหวัดขอนแก่น

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
104	นายพงษ์ [illegible]	กรกฎ.		
105	นายธรปอธิษณ์ [illegible]	กสทช.		
106	[illegible]	กสทช.		
107	[illegible]	กสทช		
108	[illegible]	กสทช		
109	[illegible]			
110	[illegible]			
111	[illegible]	มมส.		
112	[illegible]	โรงเรียนการศึกษาตาบอดขอนแก่น		
113	[illegible]	ผอ.โรงเรียนการศึกษาตาบอดขอนแก่น		
114	[illegible]			
115	[illegible]			
116	[illegible]	[illegible]		
117	[illegible]	—		

3. ภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช

<u>วันศุกร์ที่ 1 กันยายน 2566</u>

- กล่าวเปิดสนทนากลุ่มและกล่าวรายงานโดย **ผศ.ศิวนารถ หงษ์ประยูร** คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ณ ห้องประชุมฟอร์จูน 7

- ห้องฟอร์จูน 4 กลุ่มนักวิชาการ **วิทยากร** ผศ.ศิวนารถ หงษ์ประยูร

- ห้องฟอร์จูน 5 กลุ่มผู้สูงอายุ **วิทยากร** ดร.พันธกานต์ ทานนท์

- ห้องฟอร์จูน 6 กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์

  วิทยากร อาจารย์สิญาทิพย์ เพี้ยนภักตร์ และ อาจารย์วรพงษ์ ปลอดมูสิก

<u>วันเสาร์ที่ 2 กันยายน 2566</u>

- กล่าวเปิดสนทนากลุ่มและกล่าวรายงานโดย **ผศ.ศิวนารถ หงษ์ประยูร** คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ณ ห้องประชุมฟอร์จูน 1

- ห้องฟอร์จูน 5 คนพิการทางการเห็น **วิทยากร** ดร.พันธกานต์ ทานนท์

- ห้องฟอร์จูน 4 คนพิการทางการเห็น **วิทยากร** อาจารย์วรพงษ์ ปลอดมูสิก

- ห้องฟอร์จูน 1 คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

  วิทยากร ผศ.ศิวนารถ หงษ์ประยูร และอาจารย์สิญาทิพย์ เพี้ยนภักตร์

<u>เอกสารลงทะเบียน</u>

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรพัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มผู้สูงอายุ เขตภาคใต้

วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมแกรนด์ ฟอร์จูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อเข้าร่วม
1	คุณจินดา ศรีนุรัตน์	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช	089-7234395	
2	คุณเครือวัลย์ มีแต้ม	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช	0815970248	เครือวัลย์ มีแต้ม
3	คุณเตือนใจ แสงปลอด	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช	089-6479102	เตือนใจ แสงปลอด
4	คุณภูษณิศา ดาราจร สริตา คำนวนจิตร	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช	085-8828610	สริตา คำนวนจิตร
5	คุณวันทนี ชมเชย	จังหวัดนครศรีธรรมราช	0828624075	วันทนี ชมเชย
6	คุณสร้อยสน มาพบพันธ	จังหวัดนครศรีธรรมราช	083-4246516	สร้อยสน มาพบพันธ์
7	คุณตรี ฉลอง มาพบพันธ	จังหวัดนครศรีธรรมราช	081-5398506	
8	คุณทัทยา ยอดแก้ว	จังหวัดนครศรีธรรมราช	0828624075	
9	คุณวีรมล ชูศรี	ชมรมผู้สูงอายุเทศบาลตำบลป่าบอน จังหวัดพัทลุง	089-3941-8297	
10	คุณบุญวีย์ ชูพงษ์	ชมรมผู้สูงอายุเทศบาลตำบลป่าบอน จังหวัดพัทลุง	097-1966909	
11	คุณเรือง ยอดนุ้ย ภาเรือง ยอดนุ้ย	ชมรมผู้สูงอายุเทศบาลตำบลป่าบอน จังหวัดพัทลุง	080-771-8003	
12	คุณสวัสดิ์ ยอดนุ้ย	ชมรมผู้สูงอายุเทศบาลตำบลป่าบอน จังหวัดพัทลุง	081-328-3025	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรพัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มนักวิชาการ เขตภาคใต้

วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมแกรนด์ ฟอร์จูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อ
13	ผศ.ดร.ภัททิรา กลิ่นเลขา	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	0807154492	
14	ผศ.ดร.กรกฎ จำเนียร	วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	0813709642	
15	อาจารย์ธนภร เจริญธัญสกุล	สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	0896885808	
16	อาจารย์วรรณรัตน์ นาที	สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	0896695053	
17	ผศ.เศณวี ฤกษ์มงคล	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	081-9295043	
18	ว่าที่ ร.ต.(หญิง) ดร.เพ็ญนภา วัยเวก	ศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมและการกีฬา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	0927632058	
19	ดร.วศิน ประดิษฐศิลป์	วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	0805563015	
20	อาจารย์วาที ทรัพย์สิน	ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายศิลปะและวัฒนธรรม	081-8541056	
21	ดร.สุรินทร์ ทองทศ	คณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	080-7136692	
22	ดร.สุพัฒพงศ์ แย้มอิ่ม	ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	0814999877	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เขตภาคใต้

วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมแกรนด์ ฟอร์จูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อ
23	คุณสุรีมาตย์ สุวรรณศรี	โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	094-5945945	สุรีมาตย์
24	คุณวรรณภา เจริญ	โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	088-4049926	วรรณภา
25	ครูเกษม คงช่วย	โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช	0891109427	
26	ครูช่อราตรี แสงเงิน	โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช	091-0579405	
27	คุณกุ้ง ชูราษฎร์	สมาคมส่งเสริมและพัฒนาคนตาบอดนครศรีธรรมราช	0805286006	
28	คุณอรอุมา พรหมวิเศษ	สมาคมส่งเสริมและพัฒนาคนตาบอดนครศรีธรรมราช	0937672717	อรอุมา
29	คุณอรัญญา ไชยสวัสดิ์	โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช	0980734329	อรัญญา
30	ด.ต.อุทัย ไชยสวัสดิ์	โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช	0935815134	
31	คุณเบญจลักษณ์ ศรีเจ้า	สำนักงาน พมจ.นครศรีธรรมราช	095-8268558	
32	คุณปัทมาวดี ทิพย์โภชน์	สำนักงาน พมจ.นครศรีธรรมราช	062-7556411	
33	คุณลภัทรลดา พูลแก้ว	สำนักงาน พมจ.สุราษร์ธานี	0960934145	
34	คุณจันทรา เหล่ากูล	สำนักงาน พมจ.สุราษร์ธานี	0888894124	จันทรา เหล่ากูล
35	คุณจันทิมา ยวงเจริญ	สำนักงาน พมจ.สุราษร์ธานี	0873860845	จันทิมา ยวงเจริญ
36	คุณมณฑิชา ทองบุญยัง	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดนครศรีธรรมราช	089-8449786	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เขตภาคใต้

วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมแกรนด์ ฟอร์จูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อ
37	คุณสุรีวัลย์ จันทร์สว่าง	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดนครศรีธรรมราช	0678877738	สุรีวัลย์
38	คุณจักรี เสนเมือง	ล่ามภาษามือ	062-5674292	
39	คุณญาณวรุตม์ ติระพัฒน์	ล่ามภาษามือ	087-2703406	
40	คุณพัชราภรณ์ เหล่าทองมีสกุ	ล่ามภาษามือ	084-5318157	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนหูหนวก เขตภาคใต้

วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมแกรนด์ ฟอร์จูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อ
41	คุณศรรชิต ศรีภิรมย์มิตร	สภาสมาคมคนหูหนวกจังหวัดสุราษฎร์ธานี	087-8921339	
42	คุณเชิดศักดิ์ ชูมณี	สภาสมาคมคนหูหนวกจังหวัดสุราษฎร์ธานี	080-8670912	
43	คุณสาวศศิธร พัฒน์แช่ม	สภาสมาคมคนหูหนวกจังหวัดสุราษฎร์ธานี	087-2757695	ศศิธร
44	คุณสิรินทรา จันมาณี	สภาสมาคมคนหูหนวกจังหวัดสุราษฎร์ธานี	0939927327	ศิรินทรา
45	คุณจำนงค์ เต๊ะปู	สภาสมาคมคนหูหนวกจังหวัดสุราษฎร์ธานี	0614754673	จำนงค์
46	คุณจักรกฤษณ์ คำแหง	สภาสมาคมคนหูหนวกจังหวัดสุราษฎร์ธานี	0954308319	จักรกฤษณ์
47	คุณพัชรี คำมณีย์	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดตรัง	0644328565	พัชรี
48	คุณประสิทธิ์ พุทธกลิ่น	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดตรัง	0803483472	ประสิทธิ์
49	คุณสุทธิพงศ์ สังแดหวา	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดตรัง	0989235862	สุทธิพงศ์
50	คุณพวงเพชร อาสนะ	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดตรัง	0808742045	พวงเพชร
51	คุณเบ็ญมาศ บุญมาก	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดตรัง	0937310127	เบ็ญมาศ
52	คุณสมฤดี จารุพานิช	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดตรัง	0987202407	สมฤดี
53	คุณมงคล บุระชัด	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดสงขลา	093170598	มงคล
54	คุณชูชาติ กสิกรรมไพบูลย์	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดสงขลา	0918475970	ชูชาติ
55	คุณบุญเรือน พรหมมา	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดสงขลา	0653988710	บุญเรือน

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนหูหนวก เขตภาคใต้

วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมแกรนด์ ฟอร์จูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อ
56	คุณจุฑามาศ สุดเอื้อม	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดสงขลา	0899836907	จุฑามาศ
57	คุณประชิต สนิทพันธุ์	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดสงขลา	0849268561	ประชิต
58	คุณรุ่งรัตน์ อินทรสูตร	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดสงขลา	0849961019	รุ่งรัตน์
59	คุณจันทรวิมล แก้วทองด้วง	ชมรมคนหูหนวกพัทลุง	0808749697	จันทรวิมล
60	คุณสุวารี ช่วยเล็ก	ชมรมคนหูหนวกพัทลุง	0624369643	สุวารี
61	คุณฉัตรสุดา คงรื่น	ชมรมคนหูหนวกพัทลุง	0980799634	ฉัตรสุดา
62	คุณกิจจา คงไทย	ชมรมคนหูหนวกพัทลุง	062-5825834	กิจจา
63	คุณสุจิตรา นวลสกุล	ชมรมคนหูหนวกพัทลุง	0983892045	สุจิตรา
64	คุณสิรินาฏ ฉีดเนียม	ชมรมคนหูหนวกพัทลุง	0908790383	สิรินาฏ
65	คุณกานดา รักกมล	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดนครศรีธรรมราช	0936427672	กานดา
66	คุณกัญบริกา เพร็ชรมี	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดนครศรีธรรมราช	0928234901	กัญบริกา
67	คุณสโรชา จันทรัตน์	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดนครศรีธรรมราช	0958401252	สโรชา
68	คุณทินกร จารุชัย	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดนครศรีธรรมราช	0963586271	ทินกร
69	คุณกิตติโชค สมุทรรัตน์	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดนครศรีธรรมราช	0656249060	กิตติโชค
70	คุณสมเกียรติ จงวัฒนา	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดนครศรีธรรมราช	0910341785	สมเกียรติ

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนตาบอด เขตภาคใต้

วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมแกรนด์ ฟอร์จูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
71	คุณคฑาวุฒ สุวรรณโณ	นครศรีธรรมราช	093-5781836	
72	คุณสมศักดิ์ ทรัพย์พัฒนาการ	นครศรีธรรมราช		
73	คุณชัยรัตน์ ~~ไพรัช~~ อาจสงคราม	นครศรีธรรมราช		
74	คุณสุคล อุบล	นครศรีธรรมราช		
75	คุณสุบิน คงสง	นครศรีธรรมราช		
76	คุณศีเรือน คงสง	นครศรีธรรมราช		

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนตาบอด เขตภาคใต้

วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมแกรนด์ ฟอร์จูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
77	คุณอารมย์ มีแก้ว	นครศรีธรรมราช		
78	คุณกมลพัฒ ชูดวง กมลพัฒ ชูดวง	นครศรีธรรมราช		
79	คุณกิติศักดิ์ เปี่ยมอบ	นครศรีธรรมราช		
80	นางกัลยา อุ่นเสมอ กัลยา บุญเสมอ	นครศรีธรรมราช		
81	ชูชิต ชูพงศ์ ภูชิต์ ชูพงศ์	นครศรีธรรมราช		
82	คุณสุวัฒ ชูลาบ สุวัฒน์ ชูราษฎร์	นครศรีธรรมราช		

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนตาบอด เขตภาคใต้

วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมแกรนด์ ฟอร์จูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
83	คุณสมพงศ์ ชูลาบ	นครศรีธรรมราช		
84	คุณพวงแก้ว โสภาส พวง แก้วไสภาส	นครศรีธรรมราช		
85	คุณกัลยา สีทองปลอด	นครศรีธรรมราช		
86	คุณกุ้ง ชูลาบ (ผู้ดูแล)	นครศรีธรรมราช		
87	คุณบุญสิทธิ์ หนูแสง	จังหวัดพัทลุง		
88	คุณเสกศักดิ์ ชูขาว	จังหวัดพัทลุง		

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนตาบอด เขตภาคใต้

วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมแกรนด์ ฟอร์จูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
89	คุณประยูญ คงเจือ	จังหวัดพัทลุง		
90	คุณปราโมท คงผอม	จังหวัดพัทลุง		
91	คุณตระกาล เศรษฐสุข	จังหวัดพัทลุง		
92	คุณธนัช ศรีสัจจัง (ผู้ดูแล)	จังหวัดพัทลุง		
93	นายอนุวัฒน์ แผ่เต็ม	จังหวัดสุราษฎร์		
94	นางสาวมาริษา พัฒนสุวรรณ	จังหวัดสุราษฎร์		

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนตาบอด เขตภาคใต้

วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมแกรนด์ ฟอร์จูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
95	นางสาวเกศรา วิชัยดิษฐ์	จังหวัดสุราษฎร์		
96	นางสาวสุกัญญา บุญประเสริฐ	จังหวัดสุราษฎร์		
97	นายธนายุต คงแก้ว	จังหวัดสุราษฎร์	096-8595937	
98	นายอดิศักดิ์ สอนทอง	จังหวัดสุราษฎร์	086-9459339	
99	นายสุริยา ชูภิรมย์	จังหวัดสุราษฎร์		
100	นายมนูญ ชมเชย	จังหวัดสุราษฎร์		

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนตาบอด เขตภาคใต้

วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมแกรนด์ ฟอร์จูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
101	นายสมชาย พัสมุทร	จังหวัดสุราษฎร์		
102	คุณสุจรินทร์ ไทยทองนุ่น	จังหวัดสุราษฎร์		

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

เขตภาคใต้

วันที่ 1 - 2 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมแกรนด์ ฟอร์จูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
103	นางสาวสุภัชชานันท์ รัตนะวิทย์		0657413499	
104	น.ส. อัจฉรินทร์ สมุทรปราการ ปานมา	กสทช		
105	[illegible]	กสทช.		
106	[illegible]	"		
107	[illegible]	กสทช.		
108	[illegible]	"		
109	น.ส. ลัญฉรากร อนุนิโรก์	น		
110	[illegible]	[illegible]		
111	[illegible]	[illegible]	092-826 4075	
112	[illegible]	กทช -		
113	[illegible]	[illegible]	087-380 7786	
114	[illegible]	[illegible]		
115				

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

เขตภาคใต้

วันที่ 1 - 2 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมแกรนด์ ฟอร์จูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
116	นาง อำพล น่วมน้อย	นครฯ		อำพล น่วมน้อย
117	น.ส. วารินทร์ [illegible]	นครฯ		
118	นาย นฤทธิ์ [illegible]	นครฯ	094-8042445	
119	พร้อม			พร้อม
120				
121				
122				
123				
124				
125				
126				
127				
128				

4. ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่

<u>วันศุกร์ที่ 15 กันยายน 2566</u>

- กล่าวเปิดสนทนากลุ่ม โดย **ดร.ตรี บุญเจือ** ผู้อำนวยการสำนักรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ และกล่าวรายงานโดย **ผศ.ศิวนารถ หงษ์ประยูร** คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

- ห้องประชุมท่าแพ กลุ่มนักวิชาการ **วิทยากร** ผศ.ศิวนารถ หงษ์ประยูร

- ห้องประชุมสวนดอก กลุ่มผู้สูงอายุ **วิทยากร** ดร.พันธกานต์ ทานนท์

- ห้องประชุมช้างคลาน 1 กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์

  วิทยากร อาจารย์สิญาทิพย์ เพี้ยนภักตร์ และ อาจารย์วรพงษ์ ปลอดมูสิก

- กล่าวเปิดสนทนากลุ่มและกล่าวรายงานโดย **ผศ.ศิวนารถ หงษ์ประยูร** คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

- ห้องประชุมช้างคลาน 1 คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย **วิทยากร** ผศ.ศิวนารถ หงษ์ประยูร

- ห้องประชุมศรีภูมิ คนพิการทางการเห็น **วิทยากร** อาจารย์วรพงษ์ ปลอดมูสิก

- ห้องประชุมท่าแพ คนพิการทางการเห็น

  วิทยากร ดร.พันธกานต์ ทานนท์ และอาจารย์สิญาทิพย์ เพี้ยนภักตร์

เอกสารลงทะเบียน

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มผู้สูงอายุ เขตภาคเหนือ

วันที่ 15 - 16 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมอโมร่า ท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อเข้าร่วม
1	นายสุรเชษฐ์ บุญเทพ	ชมรมผู้สูงอายุเชียงใหม่	0932738976	
2	นายสมพงศ์ ช่ายคำ	ชมรมผู้สูงอายุเชียงใหม่		
3	นายบุญรัตน์ มหิทธิ	ชมรมผู้สูงอายุเชียงใหม่	089-1884818	
4	นายคุณิกร ธรรมยอม	ชมรมผู้สูงอายุเชียงใหม่	089-5535227	
5	นายจำนง ฉางข้าวชัย	สาขาสมาคมผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ ประจำจังหวัดลำพูน		
6	นายประสิทธิ์ ไชยยอง	สาขาสมาคมผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ ประจำจังหวัดลำพูน	0867361847	
7	นางจงกลนี ฉางข้าวชัย	สาขาสมาคมผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ ประจำจังหวัดลำพูน		
8	นางสาวสายแก้ว ไชยพูน	ผู้สูงอายุจังหวัดลำพูน	0811809204	
9	นางจิตรา อุตมดวงแจ่ม	ผู้สูงอายุจังหวัดลำพูน	0957058826	
10	นายสุรินทร์ พรมเสน	ผู้สูงอายุจังหวัดลำพูน	091-8515349	
11	นางสาวภัทธกานต์ เป็งสิริ	ผู้สูงอายุจังหวัดลำพูน	085-7257825	
12	นางแขก เป็งสิริ	ผู้สูงอายุจังหวัดลำพูน	085-7257825	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มนักวิชาการ เขตภาคเหนือ

วันที่ 15 - 16 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมอโมร่า ท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อ
13	อาจารย์กริ่งกาญจน์ เจริญกุล	คณะสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยแม่โจ้		-
14	อาจารย์สุพรรณี เบอร์แนล	คณะบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา	089-191-0264	
15	ดร.ณปภา สุวรรณรงค์	คณะบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา	09-4636-8964	
16	ผศ.จิรภัทร กิตติวรากูล	คณะมนุษยศาสตร์และนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ	081-484 8320	
17	อาจารย์กีรติ ไพบูลย์	คณะมนุษยศาสตร์และนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ	08-2395-9546	
18	ดร.ญาณิศา จันทร์เสิง	คณะมนุษยศาสตร์และนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ	094-5978946	
19	ดร.พลอยชมพู เชาวนปรีชา	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	089-8594213	
20	ดร.ชุตินิษฐ์ ปานคำ	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	09-3134-1969	
21	ดร.อัจฉราภรณ์ วรรณมะกอก	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	065 2615392	
22	ดร.อัญมณี ภักดีมวลชน	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	096-6973069	
23	อาจารย์กมลวรรธ สุจริต	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	0619199688	
24	อาจารย์ปรณัตร ศรีสุข	คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	0885141428	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนหูหนวก เขตภาคเหนือ

วันที่ 15 - 16 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมอโมร่า ท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	เบอร์โทร	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อ
25	คุณรุ่งอรัณ วงค์แก้วมูล	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดเชียงใหม่	0944390992	
26	คุณจิตรเบญญา สิทธิ	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดเชียงใหม่	082-5796456	
27	คุณวรวุฒิ กิจานแก้ว	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดเชียงใหม่	080-6328589	
28	คุณญาณิศา จันทร์ เปียง	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดเชียงใหม่	082 2496899	
29	คุณภูริทัต คงบางปอ	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดเชียงใหม่	0860769179	
30	คุณศุภชัย แซ่ผ่าน	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดเชียงใหม่	0910942269	
31	คุณพรพรรณ ปิ่นญาติ	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดเชียงใหม่	0951677041	
32	คุณประทวน ขันทะ	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดเชียงใหม่	0825842462	
33	คุณศศิริ อังเช	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดเชียงใหม่	0647040578	
34	คุณจิราพร พวงคำ	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดเชียงใหม่	0925547595	
35	คุณจักรพงษ์ พวงคำ	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดเชียงใหม่	0616388527	
36	คุณปิยะฉัตร ฉัตรเผ่าพงศ์	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดเชียงใหม่	082-0042275	
37	คุณอานุภาพ เชาวน์ชาติ	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดเชียงใหม่	095-6759828	
38	คุณภูริพงษ์ แสนใจบาล	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดเชียงใหม่	064-3501820	
39	คุณอรทัย ชมภูใส	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดเชียงใหม่	0922718554	
40	คุณชีวกร กสีใจ	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดเชียงใหม่	0910681080	
41	คุณสมชาย อภิวงศ์	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดแม่ฮ่องสอน	0942987826	
42	คุณบุญเกิด มือเปย	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดแม่ฮ่องสอน	0854782265	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนหูหนวก เขตภาคเหนือ

วันที่ 15 - 16 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมอโมร่า ท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	เบอร์โทร	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อ
43	คุณสามารถ ขัติ	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดพะเยา	0946595656	
44	คุณพิมพร ชมภหล้า	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดพะเยา	0945791108	
45	คุณอัศวิน นาจันทร์	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดพะเยา	0639064617	
46	คุณกุมารี พินิจ	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดเชียงราย	0809116310	
47	คุณวรรณพร มโนใจ	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดเชียงราย	0956755320	
48	คุณณัฐพล คนอยู่	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดน่าน	0637848039	
49	คุณฉัตรชัย ทิศขันสา	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดน่าน	0631299916	
50	คุณวรายุทธ เป็งปัง	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดลำพูน	091-0196604	
51	คุณพรธิต ขอข้าง	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดลำพูน	0838852775	
52	คุณพิณทิพย์ คำบาง	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดอุตรดิตถ์	0895167328	
53	คุณจินตนา ตันดี	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดแพร่	065-4498984	
54	คุณไตรภูมิ วรรณดิลก	ชมรมคนหูหนวกจังหวัดพิจิตร	0879806690	
55	คุณยอดทิเบต ธรรมสุภาพร	จังหวัดเชียงใหม่	0954505826	
56	คุณก้ลยา เวียงคำฟ้า	จังหวัดเชียงใหม่	0916591603	
57	คุณอันธิกา สุยะ	จังหวัดเชียงใหม่	0956758270	
58	คุณละแนน พึ่งพวก	จังหวัดเชียงใหม่	081-0280495	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เขตภาคเหนือ

วันที่ 15 - 16 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมอโมร่า ท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อ
59	คุณกันตณัช วงค์คูณ	โรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่	096 - 6355995	
60	คุณณัชชา กรมแสง	โรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่	088 - 2024158	
61	คุณอัญชนา ก่อมาลัยพันธ์	โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่		
62	คุณวัชชิระ หาญกล้า	โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่		
63	คุณสุนิสา ปุแส	ครอบครัวคนหูหนวก	069-1250623	
64	คุณพัชรภา ~~วิชิตพงศ์~~ วรัตพงศ์	สนง.พมจ.ลำพูน	083-0629190	
65	คุณนวริญญ์ ปัญญา	สนง.พมจ.เชียงใหม่	081-9989490	
66	คุณกรรณิการ์ หน่อพุฒิ	สนง.พมจ.เชียงใหม่	081-9988655	
67	คุณนที เหล่าจันตา	สนง.พมจ.ลำปาง	089-6364503	
68	คุณสุรเชษฐ์ คำนวล	~~ผู้แทน~~ประธานกลุ่ม	0956759851	
69	คุณอัญญารัตน์ รัตนศักดิ์	~~ผู้แทน~~ประธานชมรม	0911789305	
70	คุณจริดา ปรีพูล	สมาคมวัฒนธรรมความพิการ เชียงใหม่	0909432979	
71	คุณอภิชาติ ใจอ่อน	สมาคมวัฒนธรรมความพิการ เชียงใหม่	088-607-8208	
72	คุณคำมา ท้าวศิริ	สมาคมวัฒนธรรมความพิการ เชียงใหม่	0641490972	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ เขตภาคเหนือ

วันที่ 15 - 16 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมอโมร่า ท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทร	ลงชื่อ
73	คุณนิวัฒน์ สมัครเกษตรการ	ล่ามภาษามือ	065-6739253	
74	คุณพิมพ์ จันทร์วัง	ล่ามภาษามือ	080 2376683	
75	คุณจันทร์จิรา อินทะปัญโญ	ล่ามภาษามือ	084-3780594	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนตาบอด เขตภาคเหนือ

วันที่ 15 - 16 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมอโมร่า ท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
76	คุณนฤมล วุฒิเตช			
77	คุณพัชรีภรณ์ วงค์เวียงรัตน์			
78	คุณวัชรพล วงค์เวียงรัตน์			
79	คุณอาทิตยา ชุนพร้อม			
80	คุณวรวุฒิ เกตุเทศ			
81	คุณศิรประภา สุชาติ			

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนตาบอด เขตภาคเหนือ

วันที่ 15 - 16 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมอโมร่า ท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
82	คุณศิริพร ขำเพ็ง			
83	คุณฐิติรัตน์ หาญสรเดช			
84	คุณก่อคง หาญสรเดช (ผู้ติดตาม)			
85	คุณชาวดี หาญกล้า			
86	คุณธาริณี ปรีเปรม			
87	คุณเมทินี คุ้มวงษ์			

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนตาบอด เขตภาคเหนือ

วันที่ 15 - 16 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมอโมร่า ท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
88	คุณเสาวลักษณ์ เรือนสม			
89	คุณอิทธิพัทธ์ ทัศคร			
90	คุณคณัสนันท์ เงินคำ			
91	คุณชรินดา เครืออินตา			
92	สุรเชษฐ์ กากูล			
93	คุณพัฒน์ภูมิ เวชพาณิชย์			

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนตาบอด เขตภาคเหนือ

วันที่ 15 - 16 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมอโมร่า ท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
94	คุณศิรประภา สุชาติ			
95	คุณบูรฉัตร สักลอ			
96	คุณ~~นิตย~~ สุชาติ สถิตสถาพรชัย			
97	คุณศรัณย์ มูลเรือง			
98	คุณนภาวรรณ เกียรติขจรบูรณ์			
99	คุณชไมพร อุดทุด			

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนตาบอด เขตภาคเหนือ

วันที่ 15 - 16 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมอโมร่า ท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
100	คุณเกวลิน ปันใจ			
101	คุณกิตติศักดิ์ สิทธิวงค์			
102	คุณสายจันทร์ แก้วเปอะ			
103	คุณบุญสม สาครเจริญกิจ			
104	คุณอารีย์ เรืองฤทธิ์			
105	คุณนัยนา สอนวงษ์			

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มคนตาบอด เขตภาคเหนือ

วันที่ 15 - 16 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมอโมร่า ท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
106	คุณวีรถัทร อุทำกา			
107	คุณสุพรรณ สอนวงษ์			

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

เขตภาคเหนือ

วันที่ 15 - 16 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมอโมร่า ท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
108			083-363-5092	
109				
110				
111				
112			0974953209	
113			095-4699906	
114			082-5707218	
115				
116			084-7412129	
117			095-6520519	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

เขตภาคเหนือ

วันที่ 15 - 16 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ โรงแรมอโมร่า ท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
118			094-635-5693	
119	น.ส.		095-8250680	
120				
121				
122			092,191 0624	
123			088-254-9377	
124			0643405251	
125				
126				
127				

5. กรุงเทพมหานคร กลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล

<u>วันจันทร์ที่ 25 กันยายน 2566</u>

- กล่าวรายงาน โดย **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิวนารถ หงษ์ประยูร** คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ กล่าวเปิด โดย **ดร.ตรี บุญเจือ** ผู้อำนวยการสำนักรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภค ในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์

- ห้องประชุม 211 ประเภทบริการสาธารณะ **วิทยากร** ดร.ชัชญา สกุณา

- ห้องประชุม 212 นักวิชาการ และผู้ผลิตอิสระ สำหรับผู้รับใบอนุญาต

  วิทยากร อาจารย์ฐิติพงศ์ อินทรปาลิต

- ห้องประชุม 213 AB ประเภทกิจการทางธุรกิจ

  วิทยากร ผศ.ศิวนารถ หงษ์ประยูร และ ผศ.ดร.ชวพร ธรรมนิตยกุล

เอกสารลงทะเบียน

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มประเภทบริการสาธารณะ

วันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ ห้องประชุมสนม สุทธิพิทักษ์อนุสรณ์ ๑-๑ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ กรุงเทพฯ

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อเข้าร่วม
1	~~คุณนโบสิทธิ์ โพระดาธรรม~~ น.ส. พุทธิกานต์ (ล่ามภาษามือ)	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย	0845159515	
2	คุณโสภาพรรณ คนดี	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย	098610 1255	
3	~~คุณชีรศักดิ์ ศุภลี้ยงเลิศ~~ น.ส. ลัลลา สังข์ทอง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย	0955530948	
4	คุณนพดล ตั้งถาวรชัยกุล	Thai PBS และ ALTV	0891145009	
5	คุณเมทินี ชูชาติ	Thai PBS และ ALTV	02 791 2278	
6	คุณพัชรากร สมศรี	Thai PBS และ ALTV	089-454-9074	
7	คุณนวิชชากร วิจิตรทัศนา	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ช่อง 5)	098-264-4728	
8	คุณชนกสุดา กล่ำพะบุตร	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ช่อง 5)	094 3135439	
9	คุณพีรพันธุ์ กันทะ	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ช่อง 5)	098-280-8665	
10	คุณเบญจมาภรณ์ ศรีอินทร์สุทธิ์	สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร - สถานีโทรทัศน์รัฐสภา	0909200272	
11	คุณปิยาภรณ์ วีณะคุปต์	สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร - สถานีโทรทัศน์รัฐสภา	0829366544	
12	คุณชาญเสก เสียงสืบชาติ	สมาคมโทรทัศน์ระบบดิจิตอล(ประเทศไทย)	089-104-9328	
13	คุณทวีวัฒน์ บุริมสิทธิชัย	สมาคมโทรทัศน์ระบบดิจิตอล(ประเทศไทย)	0849760101	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล ประเภทช่องธุรกิจ

วันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ ห้องประชุมสนม สุทธิพิทักษ์อนุสรณ์ ๑-๑ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ กรุงเทพฯ

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อเข้าร่วม
14	คุณก้องกล้า สุโกรัตน์	บริษัท เจเคเอ็น เบสท์ ไลฟ์ [ช่อง เจเคเอ็น18 (JKN18)]	095-5926549	
15	คุณจันทร์ตรา ลู่วีระพันธ์	บริษัท เนชั่น ทีวี จำกัด (ช่อง Nation TV)		
16	คุณหรรษา ลิมเกรียงไกร	บริษัท ไทย บรอดคาสติ้ง จำกัด (ช่อง เวิร์คพอยท์ ทีวี)	0859809785	
17	สุชาทิพย์ ทิพย์บำรุง	TNN และ True4U	0953624916	
18	คุณพีรยศ บุตรเวทย์	บริษัท จีเอ็มเอ็ม แชนแนล จำกัด (ช่อง GMM Channel)	0809145364	
19	คุณติณลดา สุขเกษม	บริษัท จีเอ็มเอ็ม แชนแนล จำกัด (ช่อง GMM Channel)	0945461522	
20	คุณณัฐภัทร บุญคง	บริษัท จีเอ็มเอ็ม แชนแนล จำกัด (ช่อง GMM Channel)	0946213514	
21	คุณศิวพร อ้อเขต	บริษัท อาร์เอส มัลติมีเดีย จำกัด (ช่อง 8)	095-7070-750	
22	คุณวรรณวิไล ยาปัน	บริษัท อาร์เอส มัลติมีเดีย จำกัด (ช่อง 8)	085-565-6262	
23	คุณนันทพันธ์ แสงไชย	บริษัท โมโน บรอดคาซท์ จำกัด (ช่อง Mono 29)	098 795-3964	
24	คุณวีรยา แก้วตา	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) [ช่อง 9 MCOT HD]		
25	คุณอุษา มะละโยธา	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) [ช่อง 9 MCOT HD]	0871782089	
26	คุณวีรยา แก้วตา	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) [ช่อง 9 MCOT HD]	02201 4454	
27	คุณประพาพรัตน์ ชัยชูพฤกษ์	บริษัท วัน สามสิบเอ็ด จำกัด (ช่อง One)		
28	คุณวิศิษฐ์กุล สุวรรณมณี	บริษัท วัน สามสิบเอ็ด จำกัด (ช่อง One)	~~088~~ 095-165-1961	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล ประเภทช่องธุรกิจ

วันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ ห้องประชุมสนม สุทธิพิทักษ์อนุสรณ์ ๑-๑ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ กรุงเทพฯ

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อเข้าร่วม
29	คุณอทิติยา พงษ์นาค	บริษัท วัน สามสิบเอ็ด จำกัด (ช่อง One)	0812447144	
30	คุณโศจิรัตน์ สีบุญเรือง	บริษัท ทริปเปิล วี บรอดคาสท์ จำกัด (ช่อง ไทยรัฐทีวี)	0616598896	
31	คุณชาลิดา เลาะหมัด	บริษัท ทริปเปิล วี บรอดคาสท์ จำกัด (ช่อง ไทยรัฐทีวี)	085993-4121	
32	คุณชนัดดาภรณ์ ระดาบุตร	บริษัท บีอีซี-มัลติมีเดีย จำกัด (ช่อง 3 HD)	0945496151	
33	คุณคัมภีร์ กฤษณปาณี	บริษัท บีอีซี-มัลติมีเดีย จำกัด (ช่อง 3 HD)	0890424209	
34	คุณวันเพ็ญ นราแก้ว	บริษัท บีอีซี-มัลติมีเดีย จำกัด (ช่อง 3 HD)	0837425323	
35	คุณรุ่งโรจน์ จรัสแจ่มแก้ว	บริษัท อมรินทร์ เทเลวิชั่น จำกัด (ช่อง Amarin TV HD)		
36	คุณมัทนา ทองญวน	บริษัท อมรินทร์ เทเลวิชั่น จำกัด (ช่อง Amarin TV HD)	0814976914	
37	คุณกมลวัชร แก้วเกตุ	บริษัท อมรินทร์ เทเลวิชั่น จำกัด (ช่อง Amarin TV HD)	0899235117	
38	คุณวีรพงศ์ ต้นสกุล	บริษัท กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด (ช่อง 7 HD)	0978749645	
39	คุณปภาวิน พิริยะกลชัย	บริษัท กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด (ช่อง 7 HD)	0617477997	
40	คุณณัฐณิชา เปรมเศชา	บริษัท กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด (ช่อง 7 HD)	0932916146	
41	คุณแก้วใจ แก้วสองดวง	บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด (ช่อง PPTV)	087-1889184	
42	คุณพิษณุ ปรมีศนาภรณ์	บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด (ช่อง PPTV)	0828945577	
43	คุณโสรญา สนธิมูล	บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด (ช่อง PPTV)	064-8244416	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

กลุ่มนักวิชาการ และผู้ผลิตอิสระ สำหรับผู้รับใบอนุญาต

วันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ ห้องประชุมสนม สุทธิพิทักษ์อนุสรณ์ ๑-๑ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ กรุงเทพฯ

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อเข้าร่วม
44	ดุสมวลสม โปษยาศวิน	ผู้ผลิตอิสระ สำหรับผู้รับใบอนุญาต	085-043-9096	
45	คุณอโนมา สอนบาลี	ผู้ผลิตอิสระ สำหรับผู้รับใบอนุญาต	086-7132215	
46	คุณสุพัตชา ถนอมสัตย์	ผู้ผลิตอิสระ สำหรับผู้รับใบอนุญาต	098-2463206	
47 ✓	คุณศิริวรรณ บัณฑิตศิลปะศักดิ์	ผู้ผลิตอิสระ สำหรับผู้รับใบอนุญาต	062-8849548	
48 ✓	คุณญาณิศา ลาวัลยะวัฒน์	ผู้ผลิตอิสระ สำหรับผู้รับใบอนุญาต	086-8299420	
49	คุณสันทัด กองธรรม	ผู้ผลิตอิสระ สำหรับผู้รับใบอนุญาต	092-9573150	
50 ✓	ดร.เอกพล เธียรถาวร	คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	087-069-9570	
51 ✓	รศ.ดร.อุษา บิ๊กกิ้นส์	คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์		
52	ผศ.ดร.พรทิพย์ เย็นจะบก	นักวิชาการอิสระ		
53	อาจารย์วชิรวิชญ์ อัคราวิสิฐพล	วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต		
54 ✓	อาจารย์วินิจพรรษ กันยะพงษ์	นักวิชาการอิสระ	0851216303	
55 ✓	ผศ.จิณณ์ธิศา สุระประเสริฐ	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	0805864428	
56	อาจารย์ภานนท์ คุ้มสุภา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์		
57	ผศ.สุปราณี วัฒนสิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	089-1441819	
58	ผศ.ดร.อรอนงค์ โฆษิตพิพัฒน์	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร		
59 ✓	ดร.ชิษยรัสย์ ศิริไปล์	คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	0956384874	
60	อาจารย์เจตน์จันทร์ เกิดสุข	คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด	0856775888	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

วันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ ห้องประชุมสนม สุทธิพิทักษ์อนุสรณ์ ๑-๑ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ กรุงเทพฯ

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
62	ผศ.ศิวนารถ หงส์ประยูร	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	0819005060	
63	ดร.พันธกานต์ ทานนท์	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์		
64	อาจารย์สิญาทิพย์ เพี้ยนภักดร์	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	082-917-4615	
65	อาจารย์วรพงษ์ ปลอดมูสิก	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์		
66	อาจารย์จิติพงศ์ อินทรปาลิต	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	(045) 226-4591	
67	ผศ.ดร.ชวพร ธรรมนิตยกุล	มหาวิทยาลัยรังสิต	(084) 4128383	
68	ผศ.ดร.ชัชญา สกุณา มหาวิทยาลัยรังสิต	มหาวิทยาลัยรังสิต	0843858862	
69	ผศ.ดร.กันยารัตน์ ศรีวิสทิยกุล	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	089-5516654	
70	ดร.กรวิชญ์ ไทยฉาย	มหาวิทยาลัยรังสิต	063-4465638	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

วันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ ห้องประชุมสนม สุทธิพิทักษ์อนุสรณ์ ๑-๑ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ กรุงเทพฯ

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
71 ✓	อ.วิธีวัฒน์ อัศวานิรมิต	ม.รังสิต	0891454690	
72 ✓	อ. ต่อสกุล อิสรชัยวงศ์	จังหวัดสมุทรสาคร	0876787101	
73	น.ส. ฐิรินทุ์พร ศาสตรสัย	ปทุมธานี	0804511944	
74	นาย ประสิทธิ์ [illegible]	[illegible]		
75	[illegible]	[illegible]		
76	[illegible]	[illegible]		
77	[illegible]	มธบ	0809974045	
78	[illegible]	สวทช.	0894978117	
79	[illegible]	สวทช.	0894563019	
80	[illegible]	สวทช.	089 0428444	

เอกสารลงทะเบียน

โครงการศึกษาหลักเกณฑ์สัดส่วนของการจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่มีบริการล่ามภาษามือ คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ

วันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2566

ณ ห้องประชุมสนม สุทธิพิทักษ์อนุสรณ์ ๑-๑ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ กรุงเทพฯ

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน/จังหวัด	เบอร์โทร	ลงชื่อ
81	นายเอรี [illegible]	กสทช.		
82	นางสาว[illegible]	กสทช.		
83	[illegible]	[illegible]	0936955526	
84	นาย[illegible]	สรอ. กสทช.		
85	[illegible]	บ. [illegible]	0800078444	
86	[illegible]	Nation TV.	0864123144	
87	[illegible]	มธบ.	061-6599126	
88	[illegible]	ม.เกษตร	0869546844	
89	[illegible]	ม.เกษตร	089-5157525	
90	[illegible]	DPU	0622606236	
91	น.ส.[illegible]	DPU	0269745282	
92				